

RAPORT O STANIE MIASTA BYDGOSZCZY **za 2019 rok**

PREZYDENTA MIASTA BYDGOSZCZY

Spis treści

I. Podstawowe informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej Bydgoszczy	4
II. Podsumowanie budżetu Miasta Bydgoszczy za 2019 rok.....	23
III. Inwestycje zrealizowane w 2019 roku	25
IV. Projekty unijne.....	28
V. Strategia Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku	47
VI. Strategie, programy, polityki	93
VI.1. Strategia Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020	93
VI.2. Strategia Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2026	99
VI.3. Program opieki nad zabytkami Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2020.....	127
VI.4. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego	130
VI.5. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+	141
VI.6. Kierunki polityki gospodarowania mieniem komunalnym	144
VI.7. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2021	150
VI.8. Wieloletni program utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszczy ..	166
VI.9. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Bydgoszczy	168
VI.10. Program ochrony środowiska dla miasta Bydgoszczy	169
VI.11. Plan adaptacji Miasta Bydgoszczy do zmian klimatu do roku 2030	170
VI.12. Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bydgoszczy	171
VI.13. Programy ochrony powietrza	172
VI.14. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych	176
VI.15. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Bydgoszczy	178
VI.16. Plan działań na rzecz zrównoważonej energii – Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2014-2020+	179
VI.17. Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2018-2022	191
VI.18. Strategia Rozwoju Terenów Zieleni Miasta Bydgoszczy	195
VI.19. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	198
VI.20. Program przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy – do 2020 r.	200
VI.21. Programy Polityki Zdrowotnej	215
VI.22. Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego do 2022 roku	219
VI.23. Samorządowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Mieszkańców Bydgoszczy na lata 2016-2019	223
VI.24. Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020	227
VI.25. Miejski program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego	228
VI.26. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Bydgoszczy na lata 2016-2023.....	243
VI.27. Program Wspierania Rodziny dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020	247
VI.28. Program Aktywności Lokalnej Miasta dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025	249
VI.29. Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020.....	251
VI.30. Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania - posiłek w szkole i w domu” lata 2019-2023	252

VI.31. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2022	254
VI.32. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	258
VI.33. Program współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.....	260
VII. Programy społeczno-obywatelskie	264
VII.1. Program Bydgoski Budżet Obywatelski	264
VII.2. Program Inicjatyw Lokalnych „25/75”	272
VII.3. Program „Bydgoskie konsultacje”	274
VII.4. Program „Bydgoska Rodzina 3+”	277
VII.5. Program „Bydgoska Karta Młodzieży”	280
VII.6. Programy senioralne.....	281
VII.7. Program „Bydgoski Wolontariat”	282
VIII. Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miasta Bydgoszczy w 2019 roku przekazanych do realizacji Prezydentowi Miasta Bydgoszczy	286
<i>Wykaz skrótów</i>	323

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ BYDGOSZCZY

Bydgoszcz to jedno z największych polskich miast (ósme pod względem liczby ludności i jedenaste pod względem powierzchni), miasto na prawach powiatu, stolica województwa kujawsko-pomorskiego, największy ośrodek gospodarczy regionu, miasto pełniące szereg funkcji ponadregionalnych i metropolitalnych, ważny węzeł transportowy i logistyczny.

Potencjał kulturowy, społeczny i ekonomiczny miasta, wzmocniony potencjałem całego bydgoskiego obszaru metropolitalnego powoduje, że Bydgoszcz to liczący się w kraju i Europie ośrodek miejski. Mieszkańcy Bydgoszczy stanowią prawie 17%, a łącznie z mieszkańcami gmin Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz niemal 30% ludności województwa.

Metropolitalność Bydgoszczy to oferowanie usług nie tylko dla mieszkańców miasta. Jako centrum regionu kujawsko-pomorskiego i ośrodek rdzeniowy obszaru metropolitalnego, Bydgoszcz pełni wiele funkcji ponadlokalnych i ponadregionalnych między innymi w zakresie administracji, gospodarki, kultury, nauki, edukacji, opieki zdrowotnej, sportu, transportu.

Będąc stolicą województwa kujawsko-pomorskiego miasto jest siedzibą wojewody, większości urzędów administracji rządowej oraz organów nadzoru i kontroli państwowej, a także władzy sądowniczej, zlokalizowanych na terenie województwa, w tym m.in.: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, Komendy Wojewódzkiej Policji, Kuratorium Oświaty, Regionalnej Izby Obrachunkowej, Izby Administracji Skarbowej, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Delegatury Najwyższej Izby Kontroli, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Urzędu Żeglugi Śródlądowej. W mieście swoją siedzibę ma większość jednostek NATO zlokalizowanych w Polsce (Centrum Szkolenia Sił Połączonych, Grupa Integracyjna Sił NATO, 3. Batalion Łączności, Zespół Wsparcia Teleinformatycznego, Centrum Ekspertyzy Policji Wojskowych, Oddział Zabezpieczenia Centrum Szkolenia Sił Połączonych).

Miasto jako największy ośrodek regionu skupiało w 2019 r. ponad 21%, a łącznie z podmiotami zarejestrowanymi w gminach Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz – 34% wszystkich wpisanych do rejestru REGON podmiotów z terenu województwa. W ostatnich latach w mieście następował dynamiczny rozwój usług dla biznesu z sektora BPO/SCC, szczególnie w branży IT. W tym sektorze Bydgoszcz jest znaczącym ośrodkiem w kraju. W zakresie rozwoju gospodarczego istotną rolę odgrywają funkcjonujące w mieście instytucje otoczenia biznesu, takie jak: Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. oraz Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o., stowarzyszenia klastrowe (Bydgoski Klaster Przemysłowy posiada status Krajowego Klastra Kluczowego), inkubatory przedsiębiorczości, branżowe organizacje skupiające przedsiębiorców. Bydgoszcz wraz ze swoim obszarem funkcjonalnym posiada bogatą ofertę terenów i obiektów na inwestycje typu „greenfield” i „brownfield”. Bydgoski obszar metropolitalny, ze względu na swoje położenie, jest doskonałą lokalizacją do rozwoju usług magazynowo-logistycznych. Jedną z inwestycji, o którą zabiega Miasto jest budowa terminalna multimodalnego w Emilianowie.

Regionalny i ponadregionalny zasięg i oddziaływanie mają funkcjonujące w mieście instytucje i środowiska działające w kulturze, ochronie zdrowia oraz nauce i szkolnictwie wyższym.

Kultura

Działające w Bydgoszczy liczne instytucje kultury, środowiska twórcze i artystyczne, galerie, kina, oraz firmy i organizacje działające w sferze kultury wpływają na charakter miasta, którego kulturalny klimat jest także rozwijany przez liczne działania realizowane przez miejski samorząd. Bydgoszcz postrzegana jest jako miasto muzyki. Jej charakter podkreślają m.in.: Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego, Opera Nova, Bydgoskie Towarzystwo Muzyczne, Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego czy kluby muzyczne. Wśród instytucji kultury działających w Bydgoszczy należy również wskazać m.in.: Teatr Polski im. H. Konieczki, Galerię Miejską bwa, Miejskie Centrum Kultury, Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury, Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną oraz instytucje muzealne:

Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego z Exploseum, Muzeum Mydła i Historii Brudu, Muzeum Wodociągów, Muzeum Wojsk Lądowych, Muzeum Kanału Bydgoskiego czy Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego.

Na koniec 2019 r. w Bydgoszczy funkcjonowało 11 instytucji kultury, a 7 z nich było finansowane z budżetu Miasta Bydgoszczy. W 2019 r. w odbyło się 4 066 wydarzeń kulturalnych organizowanych przez miejskie instytucje kultury oraz organizacje pożytku publicznego finansowane z budżetu Miasta, w których łącznie udział wzięło 614 063 uczestników.

W 2019 r. Miasto Bydgoszcz utworzyło dwie nowe instytucje kultury. Powołana została druga scena teatralna – **Teatr Kameralny** oraz **Park Kultury**, którego zadaniem będzie prowadzenie działalności na rzecz tworzenia i upowszechniania kultury.

Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia w Bydgoszczy realizują pełną ofertę usług medycznych. Miasto pełni rolę centrum medycznego w zakresie wielu usług specjalistycznych, w tym szczególnie silną pozycję zajmuje w zakresie leczenia onkologicznego i neurochirurgii.

Na tle największych polskich miast, Bydgoszcz wyróżnia się wysokimi wskaźnikami liczby personelu medycznego na 1 000 mieszkańców. W zakresie leczenia szpitalnego w 2019 roku w mieście działały:

- Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy,
 - Szpital Uniwersytecki nr 1 im. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy,
 - Szpital Uniwersytecki nr 2 im. Jana Biziela w Bydgoszczy,
 - Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Emila Warmińskiego w Bydgoszczy,
 - 10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Bydgoszczy,
 - Wojewódzki Szpital Dermatologiczny im. Wojciecha Oczko w Bydgoszczy,
 - Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. Józefa Brudzińskiego w Bydgoszczy,
 - Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy,
 - Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. Tadeusza Browicza w Bydgoszczy,
 - Szpital MSWiA w Bydgoszczy,
- oraz kliniki prywatne.

W mieście działają dwa hospicja: Dom Sue Ryder oraz Hospicjum im. ks. Jerzego Popiełuszki.

Edukacja i szkolnictwo wyższe

W roku szkolnym 2018/2019 Miasto Bydgoszcz było organem prowadzącym dla 111 szkół i placówek oświatowych, wśród których najwięcej było placówek samodzielnych (przedszkola, szkoły podstawowe i branżowe). Ponadto miasto prowadziło także zespoły szkół (np. ogólnokształcących) oraz inne placówki (m.in.: bursy, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, młodzieżowe domy kultury). Łącznie działalnością dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą objętych było ponad 54 tys. uczniów i wychowanków.

Bydgoszcz jest także jednym z dwóch ośrodków akademickich w regionie. W roku akademickim 2018/2019 Bydgoszcz oferowała kształcenie na 10 uczelniach wyższych (wraz z jednostkami zamiejscowymi), spośród których cztery były uczelniami publicznymi:

- Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J.J. Śniadeckich w Bydgoszczy,
- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
- Collegium Medicum im. L. Rydygiera UMK,
- Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy,

- Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy,
- Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy,
- Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy,
- Bydgoska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy,
- Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy,
- Wyższa Szkoła Informatyki w Łodzi.

We wspomnianym roku łącznie w mieście kształciło się blisko 31 tys. studentów, w tym ponad 1,4 tys. studentów z zagranicy (najwięcej w Wyższej Szkole Gospodarki).

Funkcjonowanie metropolii w dużej mierze zależy od sprawnych rozwiązań transportowych, zarówno wewnątrz obszaru metropolitalnego, jak również połączeń krajowych i międzynarodowych.

Położenie miasta i dostępność komunikacyjna

Bydgoszcz położona jest na trasie paneuropejskiego korytarza transportowego oznaczonego V1a i stanowiącego połączenie korytarza II (Berlin-Warszawa-Mińsk-Moskwa) z korytarzem VI (Gdańsk-Łódź-Katowice-Ostrawa/Bratysława).

Przez miasto przechodzą drogi krajowe nr 5, 10, 25 i 80. Ułatwieniem w dotarciu do miasta będzie również budowana droga ekspresowa S5, która połączy Nowe Marzy (A1), Bydgoszcz, Poznań (A2) oraz Wrocław (A8). Jej trasa prowadzić będzie przez trzy województwa: dolnośląskie, wielkopolskie oraz kujawsko-pomorskie. Projektowana długość całej drogi S5 to blisko 440 km. Droga S5 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego będzie mieć ok. 130 km długości. W 2019 r. oddano do użytku odcinek drogi ekspresowej S5 od węzła Bydgoszcz Północ do węzła Bydgoszcz Opławiec. Ten fragment ma niemal 15 km długości. W ramach budowy S5 Bydgoszcz Północ – Bydgoszcz Opławiec powstały trzy węzły drogowe: Bydgoszcz Północ, Maksymilianowo, Bydgoszcz Opławiec.

Przez miasto przechodzą linie kolejowe łączące Trójmiasto (porty morskie) ze Śląskiem i Wrocławiem (linie nr 131 i 201) oraz Szczecin (port morski) z Warszawą (linia nr 18).

Zewnętrzną dostępność transportową miasta zwiększa lotnisko, zlokalizowane 3 km od jego centrum. Rok 2019 r. był dla bydgoskiego lotniska rekordowy zarówno pod względem liczby operacji lotniczych: 11 134, jak również liczby odprawionych pasażerów: 425 230 osób.

W Bydgoszczy krzyżują się też międzynarodowe korytarze wodne wschodnioeuropejskiego i zachodnioeuropejskiego systemu śródlądowych dróg wodnych. Droga wodna E70 z Antwerpii do Kłajpedy przecina korytarz E40 łączący Bałtyk z Morzem Czarnym.

Miasto położone jest w centralnej części kraju nad Brdą, Wisłą i Kanałem Bydgoskim, na styku kilku regionów fizyczno-geograficznych Polski, tj.: Pojezierza Krajeńskiego, Doliny Brdy, Wysoczyzny Świeckiej, Doliny Fordońskiej, Pojezierza Chełmińskiego i Kotliny Toruńskiej. Dzięki takiemu położeniu miasto posiada liczne walory krajobrazowe, stanowiące o indywidualnym, niepowtarzalnym charakterze: poziomy tarasowe, obszary wysoczyznowe, strefy krawędziowe dolin rzecznych oraz rozległe tereny leśne i parkowo-leśne. Część z nich posiada status terenów oraz obiektów prawnie chronionych, objętych różnymi formami ochrony przyrody.

Środowisko

Na terenie Bydgoszczy obszary chronione przyrodniczo zajmują 26% powierzchni miasta. Do obszarów chronionych na terenie Miasta należą: Nadwiślański Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego Miasta Bydgoszczy, Obszar Chronionego Krajobrazu Zalewu Koronowskiego, Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm

Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej. W granicach administracyjnych Bydgoszczy znajdują się fragmenty czterech obszarów sieci Natura 2000 – Dolina Dolnej Wisły, Solecka Dolina Wisły, Dolina Noteci, Dolina Śródkowej

Noteci i Kanału Bydgoskiego. Ponadto występują również inne formy ochrony przyrody, w tym: 98 pomników przyrody w postaci dębów szypułkowych, jarzębów szwedzkich, cypryśników błotnych oraz 2 użytki ekologiczne: „Zielona Ostoja” i „Stawy Akademickie”. Miasto posiada również dużo terenów zieleni urządzonej – parki, zieleńce, a na szczególną uwagę zasługuje Leśny Park Kultury i Wypoczynku.

Pod względem udziału obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem wśród 18 miast wojewódzkich Bydgoszcz zajmuje drugą lokatę – wyższym wskaźnikiem charakteryzują się Kielce.

Pomimo wielu cennych walorów i bogatych zasobów, Bydgoszcz nie jest wolna od problemów środowiskowych. Najważniejsze z nich to: zanieczyszczenie powietrza (w 2019 r., szczególnie w okresie grzewczym, w stacjach pomiarowych WIOŚ przy ul. Warszawskiej odnotowano 38 i przy Placu Poznańskim 49 dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10), zagrożenia związane ze skażeniem terenów byłych Zakładów Chemicznych ZACHEM, a także zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi.

Sport i turystyka

Bydgoszcz posiada bogate tradycje sportowe m.in.: w sportach wodnych (wioślarstwie, kajakarstwie), sporcie żużlowym, kolarstwie, a także lekkiej atletyce. Rozwój sportu możliwy jest dzięki bogatej infrastrukturze obejmującej m.in.:

- Hale sportowo-widowiskowe „Łuczniczka” i „Artego Arena”,
- Kompleks sportowy „Zawisza” przy ul. Gdańskiej (m.in. stadion główny, boiska, hale sportowe),
- Kompleksy sportowe przy ul. Sielskiej, ul. Bronikowskiego, ul. Glinki, ul. Słowiańskiej,
- Stadion żużlowy,
- „Torbyd” bydgoskie lodowisko,
- Tor regatowy,
- 12 ogólnodostępnych basenów krytych.

Wśród inwestycji w infrastrukturę sportową, realizowanych w 2019 r. były: Rewitalizacja kompleksu Astoria wraz z budową krytego, 50-metrowego basenu oraz Budowa przystani wioślarskiej przy RTW BYDGOSTIA. Najważniejsze imprezy sportowe, które w ubiegłym roku odbyły się w Bydgoszczy to: Drużynowe Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce oraz Mistrzostwa Świata U20 w piłce nożnej.

Jedną z licznych atrakcji turystycznych Bydgoszczy są imprezy sportowe oparte o walory wodne miasta, które przyciągają zainteresowanych z całego regionu. Miasto Bydgoszcz w 2019 r. organizowało lub było partnerem wydarzeń sportowych i turystycznych takich jak: Bydgoski Festiwal Wodny „Ster na Bydgoszcz”, „Wielka Wioślarska o Puchar Brdy”, Ogólnopolskie Zawody Pływakie na Brdzie „Woda Bydgoska”, Enea Bydgoszcz Triathlon, Międzynarodowy Dzień Kajakarza KAYAKMANIA 2019, Ice Swimming Bydgoszcz Festival 2019, Długodystansowe Regaty na Wiśle 2019 Toruń – Bydgoszcz.

Poza turystyką opartą o walory wodne Bydgoszczy, wiele osób przyciągają wydarzenia kulturalne, silną gałęzią w tym sektorze jest turystyka biznesowa, w tym związana z imprezami targowymi.

Do 2019 r. systematycznie wzrastała liczba turystów odwiedzających Bydgoszcz, których liczba ogółem w porównaniu z 2018 r. zwiększyła się o 2,3%, zaś turystów zagranicznych o 10,5%. Tendencja ta znajduje także odzwierciedlenie w dostępnej w mieście liczbie miejsc noclegowych (zarówno ogółem jak i całorocznych), których liczba do 2019 r. sukcesywnie wzrastała osiągając wartość 3 757 miejsc ogółem. W 2019 r. w Bydgoszczy funkcjonowało 39 turystycznych obiektów noclegowych, w tym 26 hoteli. W odniesieniu do 2018 r. liczba miejsc noclegowych wzrosła o 5,2%.

Współpraca krajowa i międzynarodowa

Bydgoszcz aktywnie współdziała zarówno na poziomie regionalnym, krajowym jak i międzynarodowym, poprzez udział w organizacjach i stowarzyszeniach zrzeszających samorządy, bezpośrednie kontakty czy realizację projektów międzynarodowych z partnerami z różnych miast. Celem prowadzonych działań jest m.in.: wspieranie rozwoju samorządności terytorialnej, przedsięwzięć na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego miast, wymiana doświadczeń, korzystanie z dobrych praktyk, a także upowszechnianie tradycji historycznych i kulturalnych. Wynikiem tej działalności jest także propagowanie Bydgoszczy oraz całego obszaru metropolitalnego, jako regionu atrakcyjnego pod względem turystycznym, kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym i gospodarczym. W 2019 r. Bydgoszcz była członkiem następujących krajowych organizacji, zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego: Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, Unii Metropolii Miast Polskich, Związku Miast Polskich, Stowarzyszenia Miast Króla Kazimierza Wielkiego, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej, Bydgoskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej BYLOT, Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Europa Kujaw i Pomorza”, Bydgoskiej Lokalnej Grupy Działania "Dwie Rzeki", Regionalnej Organizacji Turystycznej „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego”.

Natomiast w zakresie współpracy międzynarodowej należy wskazać udział w następujących inicjatywach:

- **Eurocities** – międzynarodowej sieci zrzeszającej prawie 200 dużych miast europejskich.
W 2019 roku przedstawiciele Bydgoszczy brali udział w:
 - Drugim Szczycie Liderów Miast Eurocities, który odbył się w dniach 20-21 marca 2019 r. w Brukseli. Podczas szczytu przedstawiony został manifest stowarzyszenia, uwzględniający efekty prac Sieci Eurocities na rzecz lepszej współpracy instytucji europejskich i lokalnych społeczności,
 - w pracach tematycznych grup roboczych oraz konsorcjów projektowych EUROCITIES.
- **ALDA** – Europejskim Stowarzyszeniu na rzecz Demokracji Lokalnej.
Bieżąca współpraca ze stowarzyszeniem ALDA dotyczyła możliwości uczestniczenia we wspólnych projektach i opiniowania dokumentów dla instytucji europejskich. W ramach współpracy ze stowarzyszeniem ALDA w 2019 roku:
 - została złożona aplikacja w projekcie Water Town Twinning w ramach programu Europa dla Obywateli,
 - została złożona aplikacja w projekcie Street Art – w ramach programu Europa dla Obywateli Komponent 2. – Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie; Działanie: sieć miast. Projekt otrzymał akceptację Komisji Europejskiej.
- **Stowarzyszenie Europa Kujaw i Pomorza** – dystrybuowano informacje o wyjazdach stażowych i wizytach studyjnych skierowanych do pracowników jednostek samorządu terytorialnego.
- **Porozumienie Burmistrzów** – największy na świecie ruch na rzecz lokalnego klimatu i energii na poziomie miast. Skupia ponad 7 500 jednostek administracji lokalnej i regionalnej z 57 krajów.
W 2019 roku Bydgoszcz przystąpiła do porozumienia: „Nowe Zintegrowane Porozumienie Burmistrzów na rzecz klimatu i energii”. Projekt zainicjowany został przez Komisję Europejską. Jego celem jest wykorzystywanie energii w taki sposób, aby zmniejszyć emisję dwutlenku węgla na obszarze miasta, o co najmniej 40% do 2030 roku. Środkami do osiągnięcia tego celu mają być głównie: poprawa wydajności energetycznej i większe wykorzystanie źródeł energii odnawialnej.
- **Stowarzyszenie Inland Waterways International (IWI)** – stowarzyszenie promujące turystykę wodną śródlądową na świecie. Członkowie Stowarzyszenia podczas *Steru na Bydgoszcz* w ramach wizyty studyjnej dokonali oceny naszego Miasta jako najlepszego kandydata do organizacji Światowej Konferencji Kanałów (World Canals Conference). Stowarzyszenie wskazało miasto Bydgoszcz jako organizatora konferencji w 2022 roku.

Bydgoszcz prowadzi współpracę partnerską z 12 miastami na całym świecie: Czerkasy (Ukraina), Hartford (USA), Kragujevac (Serbia), Krzemieńczyk (Ukraina), Mannheim (Niemcy), Ningbo (Chiny), Patras (Grecja), Pawłodar (Kazachstan), Perth (Szkocja), Pitesti (Rumunia), Reggio Emilia (Włochy), Wilhelmshaven (Niemcy). Wśród działań realizowanych w 2019 roku można wymienić m.in.:

- **Reggio Emilia, Włochy** – współpraca w projekcie Street Art Stowarzyszenia ALDA w ramach programu Europa dla Obywateli *Demokratyczne zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie*, ma za zadanie wzmocnienie tożsamości lokalnej, włączenie społeczne, aktywne obywatelstwo. Celem projektu są działania artystyczne (plastyczne) prowadzone w dzielnicach miast, które wymagają wzmocnienia w zakresie kultury.
- **Kragujevac, Serbia** – współpraca dotyczyła przede wszystkim przedsięwzięć w zakresie kultury:
 - uczestnictwo Chóru Kameralnego UKW, w dniach 1-6 czerwca 2019 roku, w międzynarodowym Festiwalu – Muzyka Młodych w Kragujevcu – koncert inauguracyjny,
 - bydgoski zespół muzyczny pARTyzant, w dniach 13-15 czerwca 2019 roku przeprowadził cykl warsztatów i koncertów promujących muzykę polską w Kragujevcu,
 - „Bydgoszcz-Kragujevac ścieżki przyjaźni” – wydarzenie zrealizowane we wrześniu 2019 r. przez MDK nr 5 i VI LO w Bydgoszczy oraz I Liceum Ogólnokształcące w Kragujevcu – warsztaty artystyczne i wycieczki kulturoznawcze, skierowane do młodzieży dwóch miast partnerskich,
 - udział bydgoskiej delegacji w uroczystościach upamiętniających serbskie ofiary II wojny światowej oraz w otwarciu XX Salonu Karykatury Antywojennej,
 - występ bydgoskiego zespołu Zarębski Piano Trio w dniach 7-28 października 2019 roku na festiwalu muzycznym OKTOX.
- **Mannheim, Niemcy:**
 - współpraca z zakresie kultury: występy i warsztaty Zespół Pieśni i Tańca "Kujawiak" oraz koncerty polsko-niemieckiego zespołu „Go!Band” w Mannheim, wystawa Muzeum Bydgoskiego Sportu Żużlowego zorganizowane w dniu 18 maja 2019 r. podczas Pikniku Polonijnego w Darmstadt oraz w dniu 19 maja 2019 r. w Mannheim, podczas Międzynarodowego Dnia Muzeum Techniki,
 - wymiana młodzieży: II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy oraz Geschwister-Scholl-Gymnasium z Mannheim,
 - Konferencja „Okragły Stół a Mur Berliński – wpływ na relacje polsko-niemieckie w zakresie wzajemnej współpracy” – zorganizowana w dniu 5 października 2019 r. w Bibliotece UKW z udziałem Konsul Generalnej Niemiec oraz przedstawicieli Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Mannheim,
 - udział Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Mannheim w Bydgoskim Jarmarku Świątecznym 2019.
- **Perth, Szkocja UK** – obchody 20 lat współpracy, wizyta w Bydgoszczy delegacji z Perth w dniach 27-30 września 2019 r.
- **Czerkasy i Krzemieńczyk, Ukraina:**
 - realizacja we wrześniu 2019 r. przez młodzież z Bydgoszczy i Czerkas, dwujęzycznego ukraińsko-polskiego widowiska muzycznego „WODOHRAJ” na podstawie utworów Wołodomyra Iwasiuka,
 - warsztaty dotyczące miasta partnerskiego Krzemieńczyk, projekt „Bydgoszcz – Krzemieńczyk niezwykle historie”, zorganizowane w czerwcu 2019 r. dla 120 uczniów Zespołu Szkół nr 19 im. Synów Pułku,
 - wizyta bydgoskiej delegacji w dwóch miastach partnerskich Krzemieńczyku i Czerkasach w dniach 12-16 listopada 2019 r. z okazji jubileuszu 15-lecia współpracy partnerskiej z miastem Krzemieńczyk.
- **Ningbo, Chiny** – bieżąca współpraca z bydgoskimi instytucjami kultury, instytucjami otoczenia biznesu oraz uczelniami. Ponadto udział zespołu z Chin w 42. Bydgoskich Impresjach Muzycznych oraz udział BCI w „Media cooperation forum with friendship cities” w Hangzhou.

- **Wilhelmshaven, Niemcy** – udział przedstawicieli Bydgoszczy w obchodach Jubileuszu 150-lecia powstania miasta Wilhelmshaven.
- **Pitesti, Rumunia** – wzajemne wizyty władz miejskich oraz udział chóru Allegretto – Glissando w 42. edycji Festiwalu Bydgoskie Impresje Muzyczne.

Ponadto w 2019 roku w Bydgoszczy funkcjonowało dziewięć Konsulatów Honorowych:

- Konsulat Honorowy Republiki Federalnej Niemiec,
- Konsulat Honorowy Królestwa Belgii,
- Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej,
- Konsulat Honorowy Republiki Chorwacji,
- Konsulat Honorowy Węgier,
- Konsulat Honorowy Austrii,
- Konsulat Honorowy Republiki Słowackiej,
- Konsulat Honorowy Ukrainy,
- Konsulat Honorowy Czarnogóry.

Ważnym działaniem była również współpraca i wymiana doświadczeń w ramach realizowanych w 2019 r. projektów międzynarodowych:

- **Program Interreg Europa Środkowa:**
 - Rehabilitacja środowiskowa terenów przemysłowych w Europie Środkowej (Greener Sites).
 - Miasta dla dobrego zarządzania energią (CitiEnGov).
 - Innowacyjne, zrównoważone i replikowalne modele współpracy publiczno-prywatnej w ramach ochrony porzuconych obiektów wartości historycznej poprzez wzmacnianie sektora kulturowego i kreatywnego (Forget Heritage).
 - Optymalizacja energii i zmiana zachowań w szkołach Europy Środkowej (Energy@School).
 - Obieg Wody w Mieście – City Water Circles.
- **Program Interreg Region Morza Bałtyckiego:**
 - Zwiększenie mobilności towarów i logistyki w Regionie Morza Bałtyckiego poprzez wzmocnienie transportu śródlądowego i morskiego oraz promocję nowych międzynarodowych usług żeglugowych (EMMA).
 - Wzmocnienie Transportu Kombinowanego w Regionie Morza Bałtyckiego (COMBINE).
- **Program Horyzont 2020:**
 - Inteligentna przemiana miast UE w kierunku nowej koncepcji inteligentnego życia i gospodarki (mySMARTLife).
 - Współpraca miast na rzecz integracji zrównoważonych rozwiązań transportowych, energetycznych i w obszarze planowania przestrzennego (MULTIPLY).
- **Program URBACT III:**
 - Budowanie i łączenie miast świadomych roli pszczół w Europie (BeePathNet).
- **Program LIFE:**
 - LIFE-MAPPING AIR/PL „Czy wiesz czym oddychasz? Kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz czystszej powietrza”.
- **Europejska Inicjatywa na rzecz Klimatu (EUKI):**
 - Zielone dachy jako narzędzie adaptacji do zmian klimatu dla obszarów miejskich – niemieckie inspiracje dla Polski (GRAD).
 - Integracja europejskich i lokalnych działań na rzecz ochrony klimatu (BEACON).

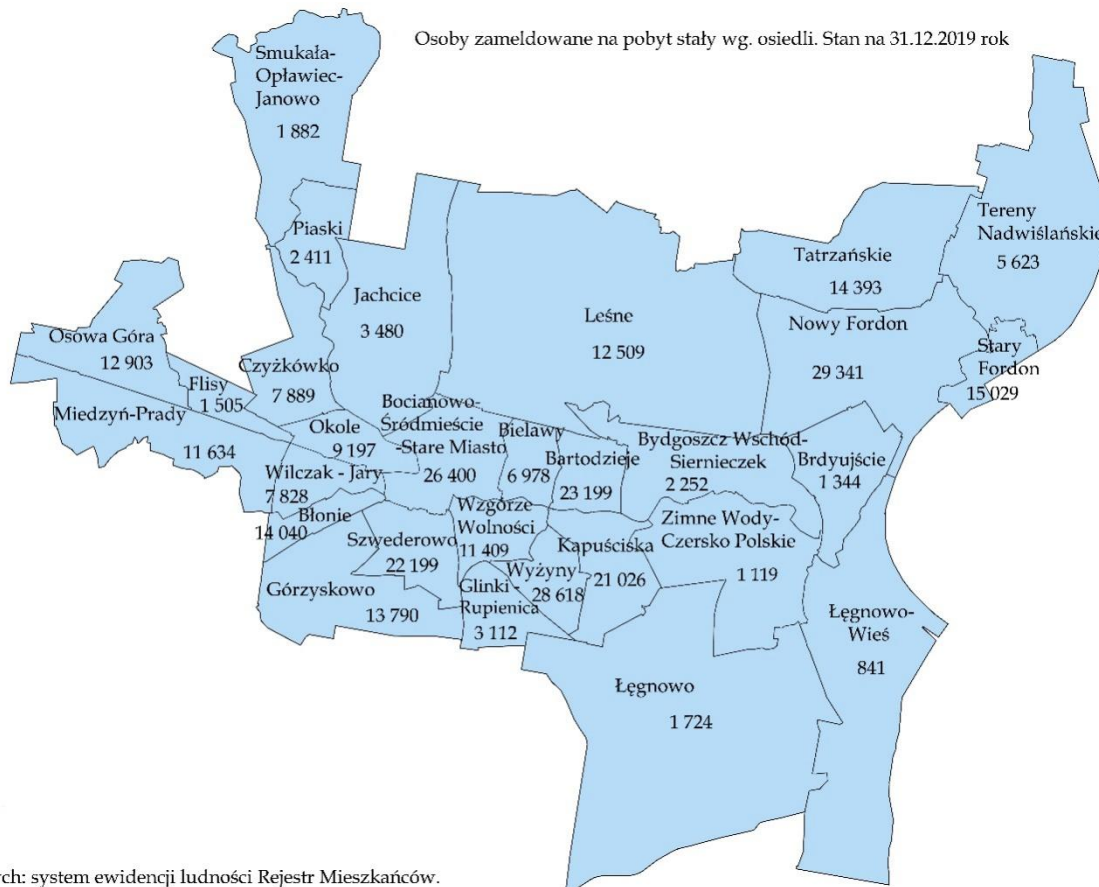

Sytuacja demograficzna

W 2019 r. Bydgoszcz zamieszkiwało 348 190 osób. Tym samym gęstość zaludnienia w tym okresie wyniosła 1 979 osób/km². Ludność Bydgoszczy stanowiła 16,8% mieszkańców całego województwa, zaś wraz z ludnością należącą do gmin Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz to blisko 30,0%.

Na przestrzeni ostatnich lat zauważalne jest niekorzystne zjawisko systematycznego spadku liczby mieszkańców. W porównaniu z 2018 r. w mieście ubyło prawie 2,0 tys. osób.

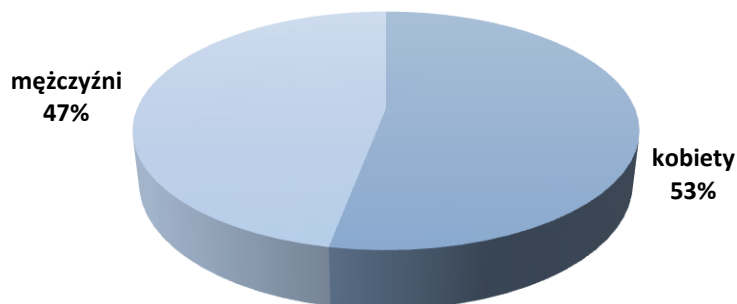
Natomiast według danych z systemu ewidencji ludności Rejestr Mieszkańców, na koniec 2019 r. liczba osób zameldowanych na pobyt stały w Bydgoszczy wynosiła 313 672. Rozkład ludności zameldowanej na pobyt stały na poszczególne osiedla Bydgoszczy przedstawia się następująco.

Źródło danych: system ewidencji ludności Rejestr Mieszkańców.

W strukturze mieszkańców według płci, podobnie jak we wszystkich miastach stolicach województw w 2019 r. przeważały kobiety.

STRUKTURA MIESZKAŃCÓW BYDGOSZCZY WEDŁUG PŁCI

Źródło: BDL GUS

W strukturze wiekowej bydgoszczan według ekonomicznych grup wieku w 2019 r. dominowała ludność w wieku produkcyjnym, której liczba systematycznie spadała. Odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 58,1%, zaś łączny odsetek ludności w wieku nieprodukcyjnym 41,9%.

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2019 r. wyniosła 72, co oznacza przyrost o 2 osoby w stosunku do 2018 r.

LUDNOŚĆ BYDGOSZCZY WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Ludność ogółem	353 938	352 313	350 178	348 190
Ludność w wieku:				
przedprodukcyjnym (0-17 lat)	55 470	55 702	55 880	55 696
<i>udział w %</i>	15,7	15,8	16,0	16,0
produkcyjnym (kobiety: 18-59; mężczyźni 18-64)	213 625	209 644	205 548	202 212
<i>udział w %</i>	60,4	59,5	58,7	58,1
poprodukcyjnym (kobiety ≥60; mężczyźni ≥65)	84 843	86 967	88 750	90 282
<i>udział w %</i>	24,0	24,7	25,3	25,9
nieprodukcyjnym ogółem	140 313	142 669	144 630	145 978
<i>udział w %</i>	39,7	40,5	41,3	41,9
Wskaźnik obciążenia demograficznego	65,7	68,1	70,4	72,2

Źródło: BDL GUS

Na ogólną liczbę ludności w mieście wpływają przede wszystkim ruch naturalny oraz migracje ludności.

W ostatnich latach w Bydgoszczy przeważała liczba zgonów nad liczbą urodzeń, i tak w 2019 r. przyrost naturalny wyniósł -965 osób, co oznacza, że w stosunku do poprzedniego roku niekorzystne zjawisko ujemnego przyrostu pogłębiło się o 86 osób.

RUCH NATURALNY I MAŁŻEŃSTWA W BYDGOSZCZY W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Urodzenia żywe	3 239	3 418	3 236	3 071
na 1 000 ludności	9,1	9,7	9,2	8,8
Zgony	3 700	3 864	4 115	4 036
na 1 000 ludności	10,4	10,9	11,7	11,6
Przyrost naturalny	-461	-446	-879	-965
na 1 000 ludności	-1,3	-1,3	-2,5	-2,8
Małżeństwa	1 737	1 848	1 855	1 706
na 1 000 ludności	4,9	5,2	5,3	4,9

Źródło: BDL GUS

Spadek liczby urodzeń oraz wzrost liczby zgonów miał wpływ na dalszy spadek liczby ludności. W 2019 r. przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych była najwyższa na przestrzeni ostatnich czterech lat (ponad dwukrotnie wyższa niż w 2016 r.)

W analizowanym okresie czterech lat najmniej małżeństw (1,7 tys.) zawarto w 2019 r. (spadek o 8% w stosunku do roku poprzedniego) i wartość ta była zbliżona do liczby małżeństw w 2016 r.

W ostatnich latach ogólne saldo migracji również osiągało wartości ujemne. Odpływ mieszkańców związany jest przede wszystkim z migracjami wewnętrznymi, tj. do innych gmin na terenie kraju.

SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY W BYDGOSZCZY W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Saldo migracji:				
ogółem	-811	-889	-1 056	-986
wewnętrznych	-856	-929	-1 109	-1 080
zagranicznych	45	40	53	94
Saldo migracji na 1 000 osób:				
ogółem	-2,3	-2,5	-3,0	-2,8
wewnętrznych	-2,4	-2,6	-3,2	-3,1
zagranicznych	0,1	0,1	0,2	0,3

Źródło: BDL GUS

Ostatnia dostępna prognoza demograficzna dla gmin, opublikowana przez Główny Urząd Statystyczny w 2017 r. przewiduje utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych i dalszy spadek liczby ludności miasta do poziomu ok. 325 tys. mieszkańców w 2030 r. Zjawiska te znajdą także swoje odbicie w strukturze ekonomicznych grup wieku mieszkańców Bydgoszczy poprzez spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz dalszy wzrost udziału grupy osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem (prognozowane jest nieznaczne zahamowanie tej tendencji po 2025 r.). Zmiany te spowodują zwiększenie współczynnika obciążenia demograficznego – w 2030 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadać będzie 79 osób w wieku nieprodukcyjnym.

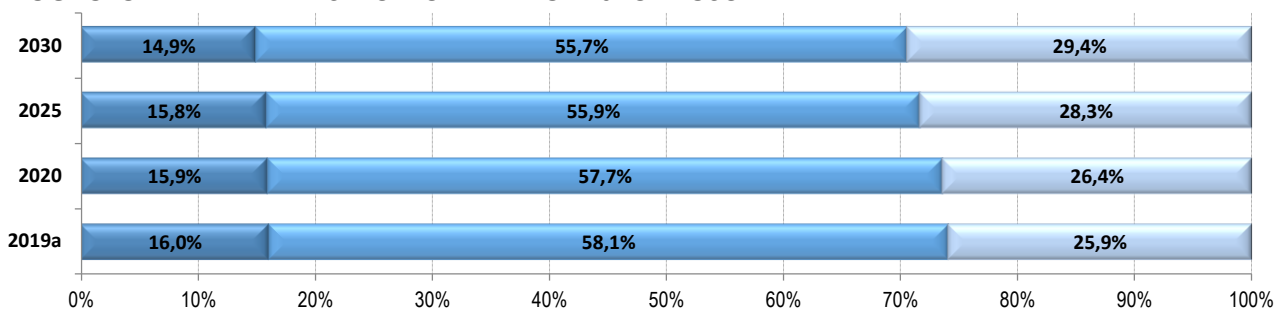
PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI BYDGOSZCZY W GRUPACH FUNKCJONALNYCH

Wyszczególnienie	2019 ^a	2020	2025	2030
Ludność miasta wg stanu na 31 XII	348 190	346 758	336 415	324 648
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	55 696	55 150	53 293	48 393
<i>udział % w ludności Bydgoszczy</i>	<i>16,0</i>	<i>15,9</i>	<i>15,8</i>	<i>14,9</i>
Ludność w wieku produkcyjnym	202 212	199 968	187 942	180 962
<i>udział % w ludności Bydgoszczy</i>	<i>58,1</i>	<i>57,7</i>	<i>55,9</i>	<i>55,7</i>
Ludność w wieku poprodukcyjnym	90 282	91 640	95 180	95 293
<i>udział % w ludności Bydgoszczy</i>	<i>25,9</i>	<i>26,4</i>	<i>28,3</i>	<i>29,4</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	72,2	73,4	79,0	79,4

^a Dane rzeczywiste.

Źródło: GUS „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)”.

PROGNOZOWANE ZMIANY STRUKTURY WIEKOWEJ LUDNOŚCI

^a Dane rzeczywiste.

Źródło: GUS

Sytuacja gospodarcza

Na koniec 2019 r. w Bydgoszczy odnotowano 43 362 podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON. Wartość ta uplasowała miasto na 10 pozycji wśród 18 stolic wojewódzkich.

Szerszy obraz aktywności gospodarczej widoczny jest jednak w zestawieniu z liczbą mieszkańców miasta. Na 1 000 mieszkańców Bydgoszczy w końcu 2019 r. przypadało 125 podmiotów gospodarczych, tj. o 4 podmioty więcej w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018 ²	2019
Podmioty gospodarcze ogółem ¹	42 926	42 974	42 299	43 362
sektor publiczny	876	795	782	765
sektor prywatny	41 671	41 721	41 033	41 975

¹Dane nie sumują się do wartości ogółem, z uwagi na fakt, że statystyka publiczna nie prezentuje podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

²W lipcu 2018 r. wykreślono z rejestru REGON podmioty, które utraciły zdolność prawną na mocy art. 3 ustawy z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o KRS i niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz.1942).

Źródło: BDL GUS

Spośród ogółu podmiotów przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowiły 68%. Ich liczba począwszy od 2017 r. systematycznie wzrastała.

W 2019 r. w strukturze podmiotów według przewidywanej liczby pracujących firmy małe tj. zatrudniające do 9 pracowników, stanowiły 96%. Największe przedsiębiorstwa, zatrudniające 1 000 i więcej osób, na bydgoskim rynku pracy stanowiły 0,03%.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON WG KLAS WIELKOŚCI W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
mikro (0-9 osób)	41 082	41 115	40 468	41 603
małe (10-49 osób)	1 423	1 436	1 412	1 372
średnie (50-249 osób)	357	361	357	326
duże (250-999 osób)	50	49	49	48
bardzo duże (1 000 i więcej osób)	14	13	13	13

Źródło: BDL GUS

W ramach wspierania przedsiębiorczości na terenie miasta funkcjonuje Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o. o., w którym w 2019 r. działały 144 podmioty zatrudniające ogółem 3 828 osób. Na bydgoskim rynku działają także podmioty gospodarcze z udziałem kapitału zagranicznego.

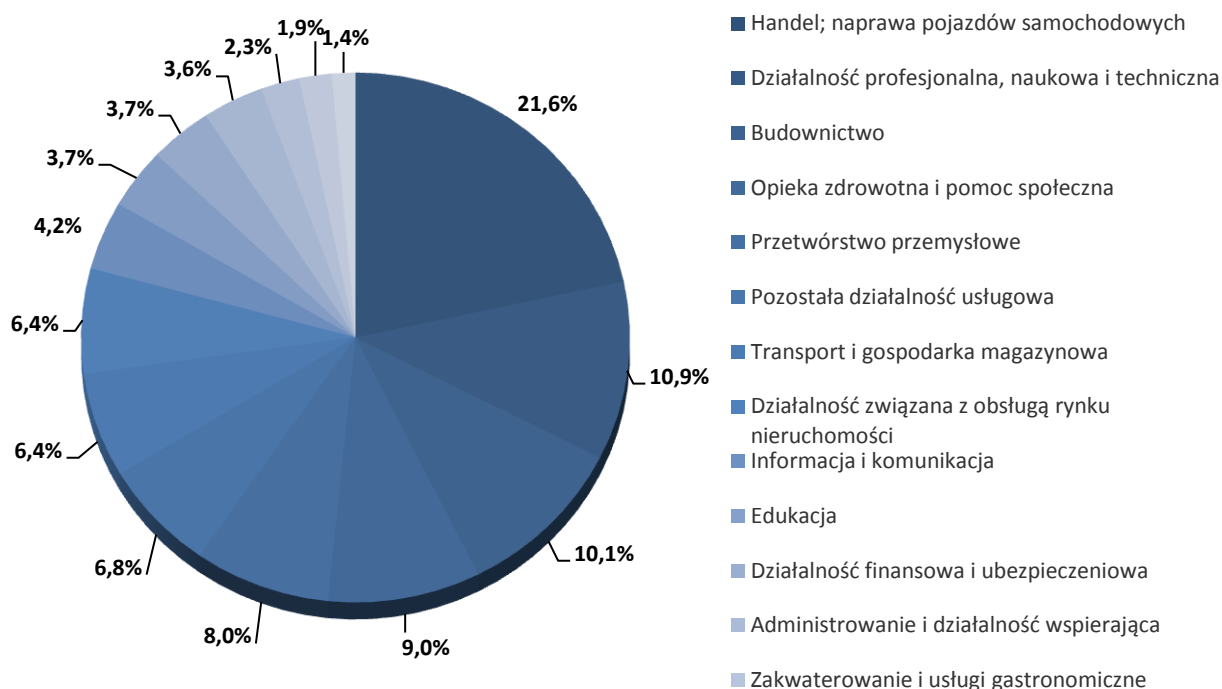
SPÓŁKI HANDLOWE Z UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	632	675	480	481

Źródło: BDL GUS

Pod względem rodzaju prowadzonej podstawowej działalności gospodarczej w 2019 r., podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej podmiotów deklaroowało: handel hurtowy i detaliczny, naprawę pojazdów samochodowych – 9 346; działalność profesjonalną, naukową i techniczną – 4 731; budownictwo – 4 374 podmiotów.

Struktura podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD w 2019 r.:

Źródło: BDL GUS

Liczba pracujących w Bydgoszczy w 2018 r. wyniosła 125 431 osób, z czego kobiety stanowiły 51,0%. Zauważalnemu w ostatnich latach wzrostowi liczby pracujących na bydgoskim rynku pracy towarzyszył równoczesny spadek liczby bezrobotnych.

Rok 2019 charakteryzował się utrzymaniem występującej od czterech lat spadkowej tendencji poziomu bezrobocia. Liczba bezrobotnych spadła nawet w miesiącu grudniu (sytuacja taka nie miała miejsca we wcześniejszych latach).

Na początku 2019 r. w Bydgoszczy zarejestrowane były 5 982 osoby bezrobotne. Na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba ta zmalała o 1 209 osób (tj. o 20,2%) i osiągnęła poziom 4 773 osoby.

LICZBA BEZROBOTNYCH W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni ogółem	8 012	6 560	5 982	4 773
mężczyźni	3 630	2 812	2 508	2 149
kobiety	4 382	3 748	3 474	2 624

Źródło: BDL GUS

Stopa bezrobocia po początkowym styczniowym wzroście, utrzymywała przez resztę 2019 r. stałą tendencję spadkową osiągając stan mniejszy o 0,8 pkt. procentowego w porównaniu z końcem 2018 roku.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO (%) W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Stopa bezrobocia rejestrowanego	4,8%	3,9%	3,6%	2,8%

Źródło: BDL GUS

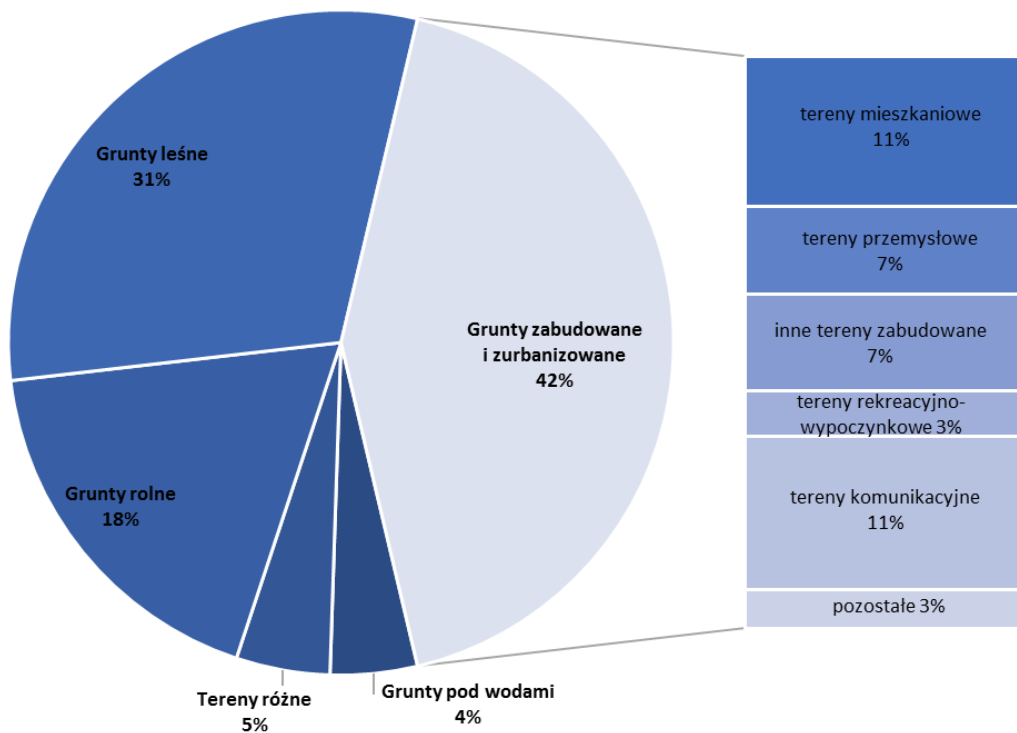

POWIERZCHNIA GRUNTÓW WEDŁUG RODZAJÓW WŁASNOŚCI

Powierzchnia	2016	2017	2018	2019
Ogółem w ha	17 598	17 598	17 598	17 598
grunty Skarbu Państwa	8 397	8 375	8 345	8 119
grunty komunalne	4 540	4 549	4 374	4 245
grunty innych jednostek samorządowych	77	72	46	284
grunty prywatne	4 584	4 602	4 833	4 950

Źródło: Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

STRUKTURA GRUNTÓW WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA (Stan w dniu 31.12.2019 r.)

Źródło: Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

ELEMENTY SIECI DROGOWO-ULICZNEJ W LATACH 2016-2019

Elementy sieci drogowo-ulicznej	2016	2017 ¹	2018 ¹	2019 ¹
Układ podstawowy (w km), z tego:	196,99	183,00	182,99	183,71
drogi krajowe	40,12	40,12	40,12	40,21
drogi wojewódzkie	10,72	10,94	10,94	10,94
drogi powiatowe	146,15	131,94	131,93	132,56
Układ obsługujący (w km), w tym:	512,74	548,57	553,85	576,36
drogi gminne	512,74	548,57	553,85	576,36

¹zmiany w kilometrażu wynikają ze zmian kategoryzacji dróg oraz prowadzonej aktualizacji ewidencji w zakresie przebiegu dróg

Źródło: ZDMiKP

Na koniec 2019 roku w zarządzie ZDMiKP znajdowały się: 42 mosty, 39 wiaduktów i estakad, 17 kładek, 4 tunele i 4 przejścia podziemne.

Drogi krajowe przebiegające przez Gminę Miejską Bydgoszcz:

- droga krajowa nr 5 w relacji Nowe Marzy – Bydgoszcz (al. Armii Krajowej – al. Wyszyńskiego – al. Jana Pawła II) – granica państwa / Lubawka,
- droga krajowa nr 10 w relacji granica państwa / Lubieszyn – Bydgoszcz – Białe Błota – Bydgoszcz – Płońsk,
- droga krajowa nr 25 w relacji Bobolice – Bydgoszcz (ul. Koronowska – ul. Nad Torem – ul. Grunwaldzka – ul. Kruszwicka – ul. Grudziądzka – Nowy Rynek – Wały Jagiellońskie – Zbożowy Rynek – ul. Kujawska – al. Jana Pawła II) – Oleśnica,
- droga krajowa nr 80 w relacji Pawłówek – Bydgoszcz (ul. Grunwaldzka – ul. Pileckiego – ul. Artyleryjska – ul. Kamienna – ul. Fordońska – ul. Flotyli Wiślanej) – Lubicz.

LICZBA ZAREJESTROWANYCH POJAZDÓW W BYDGOSZCZY W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Pojazdy ogółem w tym:	255 692	224 653	271 934	280 739
Samochody osobowe	194 402	170 085	208 691	215 580
Autobusy	1 318	907	1 357	1 390
Samochody ciężarowe	30 224	28 504	30 892	31 240
Jednoślady (motorowery i motocykle)	17 475	12 346	18 244	18 749
Naczepy i przyczepy	6 853	6 949	7 118	7 146
Pozostałe pojazdy	5 420	5 862	5 632	6 634
Wskaźnik motoryzacji:				
Pojazdy ogółem/1 000 mieszkańców	722	637	777	806
Samochody osobowe/1 000 mieszkańców	549	483	596	619

Źródło: Urząd Miasta Bydgoszczy

WSKAŹNIKI WYPADKOWOŚCI W BYDGOSZCZY W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Liczba wypadków drogowych	179	134	171	159
Liczba ofiar śmiertelnych	11	16	8	14
Ofiary śmiertelne na 100 wypadków drogowych	6,15	11,94	4,68	8,81
Wypadki na 1 000 mieszkańców	0,51	0,38	0,49	0,46

Źródło: GUS, dane Komendy Głównej Policji

Infrastruktura rowerowa

W zakresie rozbudowy infrastruktury rowerowej w 2019 roku zrealizowano:

Tytuł projektu	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów
„Przebudowa z rozbudową ul. Łochowskiej w Bydgoszczy z budową infrastruktury dla ruchu rowerowego”.	Razem długość wynosi 1 094,85 m, z czego: – ciąg pieszo-rowerowy – szerokość 3 m, długość 358,54 m, – ścieżka rowerowa – szerokość zmienna 2-3 m, długość 736,31 m.
„Budowa dróg dla rowerów w ciągu ulicy Grunwaldzkiej”.	Razem długość wynosi 2,73 km.
„Budowa II etapu ulicy Ogińskiego w Bydgoszczy na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Jana Pawła II wraz z przebudową ul. Glinki na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Magnuszewskiej oraz budową węzła drogowego Jana Pawła II – ul. Glinki oraz budową infrastruktury towarzyszącej”.	Razem długość wynosi 2 490 m, z czego: – ul. Ogińskiego – szerokość 1,5-2 m, długość 850 m, – ul. Ujejskiego – szerokość 1,5 m, długość 80 m, – ul. Glinki – szerokość 2,5 m, długość 1 160 m, – ul. Magnuszewska – szerokość 2 m, długość 150 m, – ul. Jana Pawła II – szerokość 2 m, długość 250 m.
"Przebudowa infrastruktury transportu szynowego w ciągu ul. Wojska Polskiego od pętli Magnuszewska do węzła komunikacyjnego Wojska Polskiego, Szpitalna, Szarych Szeregów, Bełzy".	Razem długość wynosi 2,0 km.
ul. Siedlecka na odcinku od ul. Koronowskiej do ul. Chmielnej.	Razem długość wynosi 25 m.
Przebudowa dróg rowerowych na terenie miasta Bydgoszczy – Zad. 2 – „Przebudowa skrzyżowania ulicy Wiatrakowej z ulicami Nowodworską, Lenartowicza i Traugutta w Bydgoszczy z wyznaczeniem kontrpasa rowerowego w ul. Wiatrakowej”.	Razem długość wynosi 25 m. Pow. – 38 m ² , szerokość – 1,5 m.

ŚCIEŻKI ROWEROWE W BYDGOSZCZY W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Długość ścieżek rowerowych ogółem, w tym:	83,54	85,04	85,65	90,66
ścieżki rowerowe wykonane w danym roku	1,30	1,50	0,61	5,01

Dane obejmują ścieżki położone po jednej stronie drogi w km.

Źródło: ZDMiKP

Bydgoski Rower Aglomeracyjny

Bydgoski Rower Aglomeracyjny (BRA) został w 2019 roku rozbudowany do 55 samoobsługowych wypożyczalni rowerów (w tym 3 stacje sponsorskie). Stacje rozlokowane są w centrum miasta, na sąsiadujących z nim osiedlach, a także na osiedlu Fordon. Na stacjach znajduje się po 15 miejsc do zaparkowania rowerów. Wypożyczalnie czynne są przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia. Łączna liczba wypożyczeń rowerów w sezonie 2019 wyniosła 262 758 dokonanych przez 60 240 zarejestrowanych użytkowników. W przeważającej części tych wypożyczeń realizowane były bezpłatne podróże do 20 minut. Stanowiły one ok. 84% ogólnej liczby wypożyczeń. Do najpopularniejszych stacji należą stacje zlokalizowane: przy Dworcu PKP (ponad 12 tys. wypożyczeń i 10 tys. zwrotów rowerów), przy ul. Wojska Polskiego/Magnuszewska (ponad 10 tys. wypożyczeń) oraz przy Placu Teatralnym (ponad 9 tys. wypożyczeń).

Strefa Płatnego Parkowania w Bydgoszczy (SPP) to obszar, na którym parkowanie pojazdów samochodowych objęte jest obowiązkiem ponoszenia opłat. Obszar ten jest oznakowany przy wyjazdach znakami D-44 „strefa parkowania” z dodatkową informacją o właściwej Podstrefie, a przy wyjazdach

znakami D-45 „koniec strefy parkowania”.

Strefa Płatnego Parkowania w Bydgoszczy podzielona jest na dwie podstrefy cenowe:

- **Podstrefa A** – oznakowana pionowym znakiem drogowym D-44 z umieszczoną dodatkową informacją na czerwonym tle „Podstrefa A”,
- **Podstrefa B** – oznakowana pionowym znakiem drogowym D-44 z umieszczoną dodatkową informacją na zielonym tle „Podstrefa B”.

Opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych w Strefie Płatnego Parkowania w Bydgoszczy obowiązują od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 17.00. Liczba miejsc parkingowych w Strefie Płatnego Parkowania wynosi 3 784. Na terenie Strefy znajdują się łącznie 202 parkomaty: 101 w Podstrefie A i 101 w Podstrefie B. W Strefie Płatnego Parkowania w Bydgoszczy jako alternatywa dla kierowców zainteresowanych płatnością bezgotówkową istnieje możliwość uiszczenia opłaty poprzez system płatności mobilnych (5 Operatorów).

Wprowadzenie Strefy Płatnego Parkowania w Bydgoszczy determinowane jest głównie, znacznym deficytem miejsc parkingowych oraz chęcią zachowania prawidłowej rotacji pojazdów.

Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Budowa sygnalizacji świetlnej jest jednym z najefektywniejszych sposobów zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Rokrocznie budowane są nowe obiekty, a starsze są modernizowane. W 2019 r. wybudowano obiekty: na skrzyżowaniu ulic Pelplińska – Lawinowa – Orłąt Lwowskich oraz na ulicy Fordońskiej na wysokości posesji nr 323.

Poprawa bezpieczeństwa pieszych na przejściach poprzez dodatkowe ich doświetlenie została zainicjowana w 2018 r. przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego. Po dokładnej analizie ZDMiKP opracował listę 75 przejść dla pieszych kwalifikujących się do modernizacji. W 2018 roku zostało zrealizowanych 13 zadań. W 2019 roku w ramach II etapu prac dokonano doświetleń przejść dla pieszych w następujących lokalizacjach:

Lp.	Podstawa na 2019 rok	Działania ENEA	Działania w ramach BBO
	Lokalizacja	Lokalizacja	Lokalizacja
1	ul. Wały Jagiellońskie 12	al. Jana Pawła II / Wąbrzeska	ul. Pelplińska /Derdowskiego (południowe przejście)
2	ul. Twardzickiego – Przybory	ul. Twardzickiego / przejście pomiędzy Kleina a Stomy	ul. Pelplińska / Jarużyńska
3	ul. Andersa Wiadukt	ul. 16 Pułku Ułanów Wlkp. (przy L. Waryńskiego)	ul. Pelplińska / Galla Anonima
4	ul. Nakielska – Chłopickiego	ul. Powstańców Warszawy (na wysokości 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego)	
5	ul. Jagiellońska – Piotrowskiego	ul. Twardzickiego / Golloba / Daszyńskiego	
6	ul. Fordońska – Zakłady Zbożowe	ul. Twardzickiego / Kleeberga / Monte Casino	
7	ul. Fordońska – Magazynowa		
8	ul. Szubińska / Łabiszyńska		
9	ul. Szubińska 101 (Klub Logistyk)		
10	ul. Kamienna – Gajowa		
11	ul. Kamienna – Bałtycka		
12	ul. Fordońska – Gajowa		
13	ul. Kamienna – Inwalidów		
14	ul. Nakielska – Słoneczna		
15	al. Mickiewicza – przy ul. 20 Stycznia 1920 r. (Teatr Polski)		
16	ul. Markwarta 7 (odcinek międzywęzłowy)		

Lp.	Podstawa na 2019 rok	Działania ENEA	Działania w ramach BBO
	Lokalizacja	Lokalizacja	Lokalizacja
17	ul. Królowej Jadwigi (na wys. ul. Wł. Łokietka)		
18	ul. Toruńska (przy ul. Żupy, pod Trasą Uniwersytecką)		
19	ul. Pelplińska – GOPR		
20	ul. Szpitalna – Zdrowotna		

Działania podjęte w celu poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego w 2019 roku:

- w zakresie przejść dla pieszych:
 - budowa przejścia dla pieszych z sygnalizacją świetlną na ul. Fordońskiej,
 - zastosowanie znaków D-6 oraz D-6 z T-27 na podkładzie z tłem z folii fluorescencyjnej m.in.: na ul. Fordońskiej, ul. Jagiellońskiej, ul. Glinki, ul. Szpitalnej, ul. Twardzickiego, ul. Bałtyckiej,
 - budowa wyniesionych przejść dla pieszych na ul. Lelewela i ul. Grabowej,
 - montaż azyli dla pieszych na przejściach na ul. 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, ul. Powstańców Wielkopolskich,
- uspokajanie ruchu poprzez:
 - budowę progów zwalniających m.in.: na ul. Pod Blankami, ul. Gajowej, ul. Głowackiego, ul. Pod Skarpą, ul. Jesionowej, ul. Dworcowej, ul. Bluszczowej, ul. Mogileńskiej, ul. Kcyńskiej, ul. Jaworowej,
 - tworzenie stref „30” i stref zamieszkania,
 - montaż separatorów, słupków przeszkodowych m.in.: na ul. Grodzkiej, ul. Cieszkowskiego, ul. Słowackiego, ul. Wojska Polskiego, ul. Dworcowej, ul. Kasztelańskiej, ul. Sieroca-Traugutta,
 - zamknięcie dla ruchu pojazdów płyty Starego Rynku oraz ograniczenie ruchu w obszarze Starego Rynku poprzez zastosowanie oznakowania i blokujących słupków elastycznych,
- montaż lusterek drogowych w miejscach o niedostatecznej widoczności na skrzyżowaniach,
- montaż aktywnych znaków B-20 z diodami LED na ul. Gajowej i ul. Głowackiego,
- eliminacja potencjalnych zagrożeń w ruchu drogowym m.in. poprzez budowę ronda Broniewskiego - Stawowa - Władysława IV,
- budowa oświetlenia ulic: Daglezjowa, Albatrosowa, Rudzikowa, Przy Lotnisku, Hebanowa, Janickiego, Płońska, Młyńska, Nadrzeczna, Mrągowska, Cytrusowa, Opalowa, Przyleśna, Pod Blankami, Toruńska, Wypaleniska, Długa, Iglasta, Widok, Górna, Pijarów, Opałowa (BBO), Wypaleniska (BBO).

Komunikacja miejska

Na terenie Bydgoszczy w 2019 roku znajdowało się 930 przystanków. Na 550 przystankach znajdowały się wiaty i zadaszenia, które obsługiwały 92,5% pasażerów wsiadających na przystankach komunikacji publicznej w Bydgoszczy. W 2019 roku zainstalowano 47 nowych oraz 12 tzw. „z odzysku” wiat przystankowych.

SIEĆ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Długość torowiska tramwajowego (pojedynczy tor w km)	91,6	91,6	91,7	92,0
Liczba linii tramwajowych	10	10	10	10
Długość linii tramwajowych (w km)	121,9	121,9	121,9	113,2
Liczba linii autobusowych z tego:	40	43	45	45
MZK Sp. z o. o.	30	33	35	35
IREX-Trans Sp. z o.o.	10	10	10	10
Długość linii autobusowych (w km)	614,1	623,2	663,8	735,6
poza Bydgoszcz	76,7	84,7	126,1	164,9
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską (w mln)	93,3	90,6	89,9	91,9

Źródło: ZDMiKP

UDZIAŁ OPERATORÓW W ŚWIADCZENIU USŁUG PRZEWOZOWYCH W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W BYDGOSZCZY

Nazwa Operatora	Udział w przewozach	
	Tramwajowych	Autobusowych
MZK Sp. z o. o.	75 %	76%
Tramwaj Fordon	25 %	–
IREX-Trans Sp. z o.o.	–	24%

Źródło: ZDMiKP

KOMUNIKACJA MIEJSKA - MZK SP. Z O. O. W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Liczba linii autobusowych, w tym:	30	33	35	35
<i>miejskie, w tym:</i>	25	27	27	27
<i>dzienne (zwykłe)</i>	20	21	20	20
<i>przyśpieszone</i>	–	–	–	–
<i>nocne</i>	5	6	7	7
<i>aglomeracyjne</i>	5	6	8	8
Całkowita długość linii autobusowych (w km), z tego:	495,3	504,4	545,0	612,3
<i>miejskie, z tego:</i>	418,6	419,7	418,9	447,4
<i>dzienne (zwykłe)</i>	275,8	276,9	271,6	299,9
<i>przyśpieszone</i>	–	–	–	–
<i>nocne</i>	142,8	142,8	147,3	147,5
<i>aglomeracyjne</i>	76,7	84,7	126,1	164,9
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego (w km/h)	16,22	16,39	16,94	16,9
Liczba linii tramwajowych	10	10	10	10
Całkowita długość linii tramwajowych (w km)	121,9	121,9	121,9	113,2
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru tramwajowego (w km/h)	15,8	15,5	15,5	15,5

Źródło: ZDMiKP

STAN TABORU KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ MZK SP. Z O. O. i TRAMWAJ FORDON SP. Z O.O. W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Tramwaje w inwentarzu (w szt.), w tym:	126	130	126	134
<i>wyremontowane</i>	–	–	–	–
<i>zakupione</i>	12	4	8	9
Tramwaje wycofane z ruchu	–	–	1	6
Tramwaje zlikwidowane	–	–	12	1
Tramwaje w ruchu (w szt./doba)	98	100	89	80
Średni wiek taboru tramwajowego (w latach)	27,9	28	26,4	27,7
Autobusy w inwentarzu (w szt.), w tym:	155	155	162	163
<i>zakupione</i>	7	11	10	11
Autobusy wycofane z ruchu	22	11	3	10
Autobusy w ruchu (w szt./doba)	127	127	132	136
Średni wiek taboru autobusowego (w latach)	5,48	5,23	5,73	5,91

*Dane dot. tramwajów dotyczą operatora MZK i Tramwaj Fordon.

Źródło: ZDMiKP

KOMUNIKACJA MIEJSKA - IREX-TRANS SP. Z O. O. W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Liczba linii autobusowych, z tego:	10	10	10	10
<i>miejskie</i>	10	10	10	10
<i>aglomeracyjne</i>	–	–	–	–
Całkowita długość linii autobusowych (w km), z tego:	118,8	118,8	118,8	123,3
<i>miejskie</i>	118,8	118,8	118,8	123,3
<i>aglomeracyjne</i>	–	–	–	–
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego (km/h)	16,22	16,39	16,94	15,5

Źródło: ZDMiKP

STAN TABORU KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ IREX-TRANS SP. Z O. O. O/BYDGOSZCZ W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Autobusy w inwentarzu (szt.), w tym:	55	55	55	55
<i>wyremontowane</i>	–	–	–	–
<i>zakupione</i>	–	–	–	–
Autobusy wycofane z ruchu	–	–	–	–
Autobusy w ruchu (w szt./doba)	50	50	50	43
Średni wiek taboru autobusowego (w latach)	1,27	2,27	3,27	4,47

Źródło: ZDMiKP

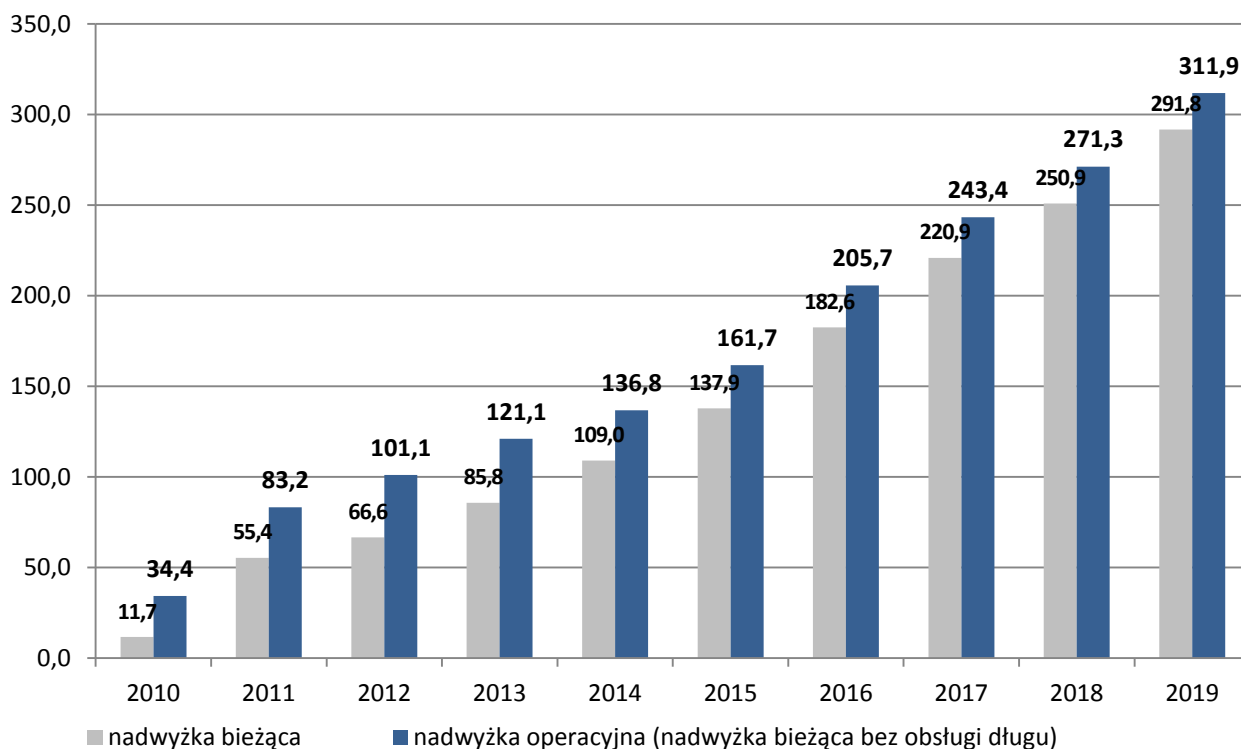
II. PODSUMOWANIE BUDŻETU MIASTA BYDGOSZCZY ZA 2019 ROK

Budżet Miasta Bydgoszczy w 2019 r. realizowany był w ramach wyznaczonych przez Radę Miasta uchwałą Nr V/47/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na 2019 r. z uwzględnieniem zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego.

Dochody budżetu zostały wykonane w wysokości 2 373,1 mln zł tj. 100,5% planu, a wydatki w kwocie 2 445,5 mln zł tj. 97,4% planu. Oznacza to zamknięcie roku deficytem w kwocie 72,4 mln zł wynikającej wyłącznie ze znaczącej wartości i zakresu wykonanych inwestycji.

Nadwyżka bieżąca wyniosła 291,8 mln zł i była wyższa od planowanej o 46 mln zł, a od nadwyżki bieżącej uzyskanej w 2018 r. o 40,9 mln zł. Podkreślić należy, iż nadwyżka bieżąca uzyskana w 2019 r. stanowi 13,6% dochodów bieżących, podczas gdy za 2018 r. stanowiła 13% tych dochodów. Natomiast nadwyżka operacyjna (tj. nadwyżka bieżąca bez obsługi długu) wyniosła aż 14,5%. Wzrost ten świadczy o kontynuacji korzystnego trendu jej wzrostu i jest potwierdzeniem trwałego odwrócenia tendencji spadkowej, która miała miejsce w latach 2009-2010. Utrzymanie trendu wzrostowego zostało docenione przez agencję ratingową Fitch Polska, która w grudniu 2019 r. potwierdziła ocenę wiarygodności kredytowej Miasta do poziomu A- z perspektywą stabilną.

NADWYŻKA OPERACYJNA I BIEŻĄCA W LATACH 2010-2019 (W MLN ZŁ)

Wzrost poziomu realizacji dochodów bieżących o 7,56% (po wyłączeniu dochodów dotyczących projektów unijnych oraz dotacji na program 500+ i 300+) dotyczy głównie następujących źródeł:

- wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, które były wyższe od prognozowanych przez MF o 5 mln zł, a w porównaniu do 2018 r. o 47,7 mln zł, co jest wynikiem podtrzymania kilkuletniej pozytywnej tendencji w zakresie m.in. spadku bezrobocia oraz wzrostu średniego wynagrodzenia,
- części oświatowej subwencji ogólnej, która była wyższa od uzyskanej w 2018 r. o 39,5 mln zł,
- podatku od nieruchomości, z którego wpływy były wyższe od uzyskanych w 2018 r. o 5,8 mln zł w związku ze wzrostem bazy podatkowej i inflacyjną regulacją stawek,
- zwrotu podatku VAT, który był wyższy od uzyskanego w 2018 r. o 18,7 mln zł,
- kar umownych, które były wyższe od potrąconych w 2018 r. o 10,5 mln zł.

Natomiast wzrost wydatków bieżących został ograniczony do poziomu 6% (po wyłączeniu wydatków na program 500+ i 300+ oraz bieżące projekty unijne). Wzrost ten wynika z podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli, regulacji wynagrodzeń pozostałych pracowników jednostek organizacyjnych Miasta, wzrostu dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych, opłat za pobyt w domach pomocy społecznej poza Bydgoszczą oraz z tytułu opłat ponoszonych za odprowadzanie wód opadowych z dróg do kanalizacji deszczowej.

W części majątkowej budżetu plan dochodów majątkowych został zrealizowany w kwocie 227,4 mln zł (tj. 104,4% planu). Jest to kwota znacznie wyższa od uzyskanej w 2018 r., tj. o ponad 48 mln zł, z uwagi na wpływ dofinansowania pozyskanego na realizację miejskich inwestycji.

Natomiast plan wydatków majątkowych 2019 r. wykonano pomimo wielu obiektywnych przeszkód w historycznie najwyższej kwocie 591 mln zł, czyli blisko o połowę wyższej niż w 2018 r. Wzrost wydatków majątkowych o 184 mln zł został sfinansowany ze wzrostu zadłużenia tylko w 39,4%. Wydatki majątkowe 2019 r. związane były m.in. z realizacją następujących zadań:

- przebudową infrastruktury torowej na górnym tarasie miasta,
- zakupem taboru tramwajowego,
- budową linii tramwajowej w ul. Kujawskiej,
- przebudową ul. Grunwaldzkiej,
- budową nowych obiektów sportowych Astorii oraz przebudową i modernizacją wodnej infrastruktury sportowej (przystań przy ul. Żupy oraz w Brdujūsciu),
- termomodernizacją miejskich placówek oświatowych,
- budową basenu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 na Kapuściskach,
- budową hal sportowych przy Zespole Szkół Elektronicznych i I Liceum Ogólnokształcącym,
- przebudową nawierzchni głównych ulic objętych transportem zbiorowym oraz chodników,
- budową lub modernizacją infrastruktury komunalnej zainicjowanej przez mieszkańców w ramach programu Bydgoski Budżet Obywatelki i Programu Inicjatyw Lokalnych 25/75.

W ramach tzw. gospodarki pozabudżetowej w 2019 r. funkcjonowały dwa zakłady budżetowe tj. Zakład Aktywności Zawodowej oraz Centrum Integracji Społecznej, które zakończyły rok dodatnim wynikiem.

Zobowiązania jednostek budżetowych na dzień 31 grudnia 2019 r. nie były wymagalne i wyniosły 128,5 mln zł, co stanowiło 5,3% zrealizowanych wydatków ogółem. Zobowiązania zakładów budżetowych na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiły 344,2 tys. zł i nie były wymagalne.

Kwota długu Miasta na koniec 2019 r. wyniosła 1 060,4 mln zł i była wyższa od zadłużenia na koniec 2018 r. o 70,5 mln zł, co wynikało z konieczności uzupełnienia finansowania inwestycji. Jednocześnie okres potencjalnej spłaty całości zadłużenia z nadwyżki bieżącej spadł poniżej 3,7 roku.

Łączna kwota obsługi zadłużenia w 2019 r. wyniosła 67,1 mln zł, w tym spłata długu wyniosła 47 mln zł, a spłata odsetek 20,1 mln zł. W związku z powyższym wartość wskaźnika obrazującego stosunek wielkości obsługi zadłużenia do kwoty wykonanych dochodów wyniósł 2,83%, przy ustawowym indywidualnym limicie 10,97%.

Bieżąca bardzo dobra sytuacja finansowa Miasta, potwierdzona w ocenie instytucji zewnętrznych, jest wynikiem konsekwentnej polityki optymalizacji budżetu umożliwiającej zapewnienie dalszego rozwoju Miasta jak również utrzymania bezpiecznego poziomu długu i jego terminowej obsługi.

III. INWESTYCJE ZREALIZOWANE W 2019 ROKU

Wydatki majątkowe budżetu Miasta w 2019 roku wyniosły **591 554 225,52 zł**, w tym:

- nakłady inwestycyjne 578 883 011,52 zł,
- udziały w spółkach 12 671 214,00 zł.

STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH FINANSOWANYCH BEZPOŚREDNIO Z BUDŻETU MIASTA

Dział	Wyszczególnienie	Wykonanie	Struktura
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 000 000,00	0,2%
600	Transport i łączność	316 300 656,89	53,5%
630	Turystyka	67 920,00	0,0%
700	Gospodarka mieszkaniowa	12 843 899,26	2,2%
710	Działalność usługowa	641 810,00	0,1%
720	Informatyka	24 508,87	0,0%
750	Administracja publiczna	1 258 596,59	0,2%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	746 636,58	0,1%
801	Oświata i wychowanie	72 232 172,15	12,2%
851	Ochrona zdrowia	248 123,00	0,0%
852	Pomoc społeczna	2 602 124,21	0,4%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	129 000,00	0,0%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	348 260,63	0,1%
855	Rodzina	2 980 325,58	0,5%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	44 862 171,85	7,6%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	55 392 827,59	9,4%
926	Kultura fizyczna i sport	79 875 192,32	13,5%
	Razem	591 554 225,52	100,0%

W 2019 roku zakończona została rzeczowa realizacja następujących inwestycji budowlanych (poza zadaniami BBO opisanymi w osobnym rozdziale):

- Przebudowa ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Szarych Szeregów do ul. Magnuszewskiej.
- Budowa buspasa wzdłuż ul. Wały Jagiellońskie na odcinku od ul. Nowy Rynek do ul. Zbożowy Rynek.
- Budowa przystanku wiedeńskiego wraz z rozbudową ul. Focha.
- Budowa dróg dla rowerów w ciągu ul. Grunwaldzkiej na odcinku od ul. Kraszewskiego do ronda Grunwaldzkiego.
- Przebudowa kładki dla pieszych nad ul. Grunwaldzką w ciągu ul. Czarna Droga.
- Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Jana Pawła II.
- Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Pelplińska – Lawinowa – Orłąt Lwowskich oraz na ul. Fordońskiej na wysokości ul. Niewiteckiego.
- Modernizacja 12 odcinków ulic układu podstawowego.
- Przebudowa chodników w 44 lokalizacjach.
- Przebudowa układu drogowego w zakresie realizacji jezdni serwisowych w obszarze ulic Fordońska – Inflancka – Pilicka.
- Przebudowa schodów oraz utwardzenie ciągu pieszego zlokalizowanego pomiędzy ul. Nakielską z ul. Żyzną.
- Rewitalizacja Starego Rynku (GPR).
- Budowa oświetlenia w ciągu ulic: Daglezjowa, Albatrosowa, Rudzikowa, Przy Lotnisku, Hebanowa, Janickiego, Płońska, Młyńska, Nadrzeczna, Mrągowska, Cytrusowa, Opalowa, Przyleśna, Pod Blankami, Toruńska, Wypaleniska, Długa, Iglasta, Widok, Górna, Pijarów.
- Przebudowa ul. Bydgoskiej.

- Budowa nawierzchni ulic: Sanatoryjnej, Jeżynowej, Siewnej, Byszewskiej, Pijarów, Leszczyna – Osada, w ramach „Programu utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszczy”.
- Budowa nawierzchni ulic: Wieluńskiej, Cytrusowej, Krabowej, Ruczaj, Świętopełka, Legnickiej, Sztumskiej i Kwizdyńska oraz Dorszowej w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych 25/75.
- Stabilizacja nawierzchni dróg gruntowych – płyty ażurowe w ulicach: Warneńczyka na odcinku od ul. Piastowej do ul. Saskiej, Laskowickiej, Pelikanowej – sięgacz, Spadochroniarzy odc. od ul. Saperów do nr 28, Wincentego Pola od ul. Chłopickiego do nr 16, Osada 40e – sięgacz, Plac Piastowski – parking, Pod Blankami – umocnienie pobocza wzdłuż budynku parkingu, Letniskowej – sięgacz.
- Przebudowa ul. Wiatrakowej (w ramach zadania „Drogi dla rowerów”).
- Przebudowa ul. Łochowskiej – wykonanie nowej nawierzchni ulic: Lisia, Łochowska, Nakielska, Agatowa, Sicieńska (w ramach zadania „Drogi dla rowerów”).
- Adaptacja pomieszczenia dydaktycznego w budynku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego przy Placu Kościeleckich 8 na potrzeby Centrum Informacji i Promocji Śródlądowych Dróg Wodnych w Bydgoszczy.
- Modernizacja komunalnego zasobu nieruchomości – modernizację 37 lokali niezamieszkałych oraz podniesienie standardu technicznego zamieszkałych budynków i lokali.
- Budowa pamiątkowego nagrobka na cmentarzu komunalnym przy ul. Wiślanej dla zbiorowego grobu, w którym pochowano szczątki osób odnalezione podczas prac wykonywanych w Parku im. Wincentego Witosa.
- Zagospodarowanie terenu na cmentarzu komunalnym przy ul. Wiślanej.
- Budowa kolumbarium na cmentarzu przy ul. Wiślanej.
- Modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Mechanicznych nr 1, Zespole Szkół Mechanicznych nr 2, Zespole Szkół Drzewnych, Zespole Szkół Budowlanych i w Zespole Szkół Elektronicznych, Zespole Szkół Gastronomicznych.
- Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1, ul. Plac Wolności 9.
- Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Elektronicznych, ul. Karłowicza 20.
- Przygotowanie zewnętrznego placu zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2.
- Budowa boiska przy Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Łowickiej.
- Budowa basenu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5, ul. Szarych Szeregów 4a (os. Kapuściska).
- Przebudowa DPS Jesień Życia.
- Przystosowanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania wraz z pomieszczeniem węzła c.o. oraz wymiany instalacji ciepłej wody użytkowej w budynku MOPS przy ul. Kapuściska 10.
- Wymiana instalacji odwodnieniowej wraz z pokryciem dachowym budynku MOPS przy ul. Ogrodowej 9.
- Modernizacja systemu p.poż. Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przy ul. Dunikowskiego 2.
- Dostosowanie budynku przy ul. Fredry 3 – „Klub Senior+”, na potrzeby osób niepełnosprawnych.
- Modernizacja i przebudowa części instalacji wody ciepłej i zimnej w budynku przy ul. Polanka 9 – Centrum Pomocy dla Bezdomnych.
- Budowa trzech miejskich Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy.
- Rewaloryzacja terenów zieleni na Wzgórzu Wolności i Wzgórzu Dąbrowskiego.
- Rewaloryzacja Parku Ludowego im. Wincentego Witosa.
- Zagospodarowanie terenu przy ul. Mickiewicza na tzw. „Park Kieszonkowy”.
- Termomodernizacja Pałacu Młodzieży.
- Budowa mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii na 11 budynkach publicznych w Bydgoszczy: SP nr 65 (budynek szkoły i basen), ZS Medycznych (budynek szkoły i basen), ZSO nr 4 (budynek szkoły i basen), ZS nr 7 (budynek szkoły), SP nr 31 (budynek szkoły), SP nr 47 (budynek szkoły), ZS Samochodowych (budynek szkoły), SP nr 10 (budynek szkoły).

- Rozbudowa Schroniska dla Zwierząt i budowa parkingu.
- Wdrożenie instalacji odnawialnych źródeł energii na budynku Schroniska dla Zwierząt w Bydgoszczy.
- Budowa – doświetlenia 20 przejść dla pieszych (+9 BBO i ENEA).
- Rewitalizacja 5 obiektów zabytkowych w Bydgoszczy, tj. relikty murów średniowiecznych, budynek Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przy ul. Traugutta, budynek Schroniska Młodzieżowego przy ul. Sowińskiego, Spichrze przy ul. Grodzkiej 9 i 11, w ramach projektu „Zabytkowa Architektura Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego”.
- Budowa zaplecza sanitarnego dla kibiców na terenie stadionu CWZS „Zawisza”.
- Modernizacja obiektu Hali Sportowo-Widowiskowej „Łuczniczka” – zmiana sposobu odwodnienia dachu.
- Dostosowanie infrastruktury sportowej na stadionie CWZS „Zawisza” do wymogów PZPN, FIFA i PZLA w związku z organizacją Mistrzostw Świata U20 w piłce nożnej i drużynowych mistrzostw Europy w lekkoatletyce.

Wśród pozostałych zadań zrealizowanych w 2019 roku można wskazać m.in.:

- Dokapitalizowanie Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. przeznaczone na dofinansowanie budowy kładki nad rzeką Brdą łączącą Czyżkówko z Jachcicami.
- Dokapitalizowanie Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A.
- Dokapitalizowanie Bydgoskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego – BTBS Sp. z o.o. – realizacja budowy budynku wielorodzinnego przy ul. Młyńskiej 2A.
- Zakup 9 długich (wieloczołnowych), niskopodłogowych tramwajów.
- Zakup statku pasażerskiego MS Bydgoszcz wraz z dwoma pomostami pasażerskimi.
- Wykupy nieruchomości i gospodarkę gruntami – zakup 14 nieruchomości oraz wypłatę 40 odszkodowań za przejęte nieruchomości.
- Zakup sprzętu elektronicznego/informatycznego, oprogramowania, systemów i usług IT itp. dla urzędu miasta, miejskich jednostek organizacyjnych, miejskich jednostek kultury.
- Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego.
- Zakup łodzi do ratownictwa wodnego z przyczepą i wyposażeniem.
- Zakup systemu łączności na potrzeby Straży Miejskiej.
- Zakupy inwestycyjne na potrzeby klubów i obiektów sportowych.
- Dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania mieszkań opalanych dotychczas paliwem stałym na ekologiczne urządzenia grzewcze – zrealizowano 259 umów z właścicielami lokali/budynków mieszkalnych.
- Szereg prac oraz zakupów związanych z modernizacją i przebudową placówek oświatowych.
- Zakupy samochodów dla ZDMiKP, Miejskiej Pracowni Geodezyjnej, Schroniska dla Zwierząt i MOPS.
- Dofinansowanie wyposażenia Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego w Bydgoszczy z przeznaczeniem na zakup urządzenia do neuromonitoringu stosowane w chirurgii tarczycy na Oddziale Chirurgii i Żywienia Klinicznego (blok operacyjny) oraz łóżek szpitalnych wraz z materacami i szafkami przyłóżkowymi dla pacjentów Oddziału Kardiologii z Pododdziałem Chorób Wewnętrznych, Neurologii, Położnictwa i Patologii Ciąży i Ginekologii.
- Zakup obrazów Leona Wyczółkowskiego oraz kolekcji polskich unikatowych rowerów produkowanych w Bydgoskich Zakładach Rowerowych „Romet” dla Muzeum Okręgowego.
- Budowa pomnika upamiętniającego Oddział Wydzielony „Wisła” Flotylli Rzecznej Marynarki Wojennej RP w Brdziejściu.
- Zakup rzeźby pn. „Ławeczka Ireny Jarockiej”.

IV. PROJEKTY UNIJNE

PROJEKTY Z DOFINANSOWANIEM UE REALIZOWANE W 2019 ROKU W RAMACH RPO ORAZ KRAJOWYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

(stan realizacji na styczeń 2020 r.)

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020							
1.	EduAkcja w technikach	M. Bydgoszcz	2 883 850,20	2 883 850,20	2 739 657,69	Projekt obejmował współpracę 12 techników z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy. Wsparciem objętych zostało 1 236 uczniów, 80 nauczycieli kształcenia zawodowego, 6 opiekunów stażystów. W Bydgoszczy wsparcie uzyskały: ZS Chemicznych, ZS Samochodowych, ZS Mechanicznych nr 2 i ZS Elektronicznych. Projekt zrealizowany.	1.01.2017-31.12.2019
2.	Spełnimy Twoje zawodowe marzenia	M. Toruń (Partner M. Bydgoszcz)	5 642 287,60	5 642 287,60	5 068 810,15	Projekt obejmuje doradztwo edukacyjno-zawodowe i kursy dla 1 609 osób dorosłych, w tym 725 z Bydgoszczy. Realizatorem kursów w Bydgoszczy jest ZS Mechanicznych nr 2.	04.2018-12.2020
3.	Edu(R)Ewolucja	M. Bydgoszcz	8 381 601,25	8 381 601,25	7 124 361,06	Projekt adresowany do 25 szkół podstawowych (SP nr: 4, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 25, 30, 31, 32, 38, 40, 43, 44, 46, 56, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67). Celem projektu jest poprawa efektywności i jakości kształcenia. W ramach projektu realizowane będą zajęcia z zakresu matematyki, programowania i robotyki, języka angielskiego, zajęcia specjalistyczne, dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zajęcia oparte na metodzie eksperymentu przyrodniczego. W szkołach prowadzone będzie doradztwo edukacyjno-zawodowe, w 25 szkołach zostaną utworzone i wyposażone Punkty Informacji i Kariery. Nauczyciele podniosą swoje kwalifikacje i kompetencje poprzez udział w szkoleniach i studiach podyplomowych. Szkoły wyposażą pracownie przedmiotowe (matematyczne, językowe, informatyczne, przyrodnicze). W 21 szkołach zmodernizowana zostanie sieć LAN. Wsparciem objętych zostanie 3 216 uczniów oraz 341 nauczycieli.	01.03.2019 - 30.06.2021

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
4.	Dzisiaj staż, jutro praca	M. Bydgoszcz	4 781 481,50	4 781 481,50	4 303 333,35	Projekt obejmuje staże i praktyki u pracodawców. Wsparciem objętych zostanie 1 568 uczennic i uczniów oraz 20 opiekunów staży i praktyk. Grupę docelową stanowią uczniowie uczący się w 67 zawodach z 14 bydgoskich placówek prowadzących kształcenie zawodowe: ZS Chemicznych, ZS Mechanicznych nr 1 i 2, ZS Samochodowych, ZS Ekonomiczno-Administracyjnych, ZS Elektronicznych, ZS Budowlanych, ZS Drzewnych, ZS Handlowych, ZS nr 12, ZS Spożywczych, ZS Gastronomicznych, Szkoła Branżowa I stop. nr 6 Specjalna, ZS nr 1.	03.2019-09.2023
5.	Modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w ZS Drzewnych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	5 649 425,91	4 802 582,74	4 082 195,32	Przedmiotem projektu jest modernizacja pomieszczeń warsztatowych ZS Drzewnych wraz z zakupem wyposażenia (segment A, B, C) oraz wzmocnienie konstrukcji, remont dachu i ocieplenie ścian na segmencie A i B budynku.	10.2018-08.2021
6.	Modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w ZS Handlowych, w ZS Ekonomiczno-Administracyjnych oraz w ZS Samochodowych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	4 638 289,99	4 415 064,80	3 752 805,07	Projekt dotyczy modernizacji i wyposażenia warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w ZS Handlowych, w ZS Ekonomiczno-Administracyjnych oraz w ZS Samochodowych.	03.2020-03.2021
7.	zaDOMowieni	Fundacja Inkubator Społeczny (Partner: MOPS)	89 200,00	89 200,00	89 200,00	Projekt skierowany jest do 19 osób niesamodzielnych, w tym 4 osób bezdomnych i 10 osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu zostanie utworzonych 19 nowych miejsc realizacji usług opiekuńczych w mieszkaniach wspieranych dla osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego. Uczestnicy zostaną objęci kompleksowym wsparciem: treningiem podniesienia kompetencji życiowych, Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności i usługami świadczonymi w lokalnej społeczności.	01.03.2018 - 29.02.2020
8.	Przepis na dom	Fundacja Inkubator Społeczny (Partner: MOPS)	152 300,00	152 300,00	152 300,00	Projekt skierowany jest do 19 osób niesamodzielnych, w tym 12 osób bezdomnych. Celem projektu jest utworzenie 6 mieszkań chronionych, realizacja programu terapeutycznego oraz zwiększenie dostępności usług opiekuńczych świadczonych w lokalnej społeczności.	01.10.2017 - 30.09.2020

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
9.	Przebudowa i remont budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne. 8 projektów dot. budynków przy ulicy Jasnej 21, 24, 26, 28, Wrocławskiej 9, 11, Bielickiej 6, Ugory 18	M. Bydgoszcz	10 594 627,72	10 594 627,72	7 301 379,85	W związku z ograniczeniem dofinansowania do maksymalnie 1 mln zł złożono osobne projekty na każdy budynek. Projekty obejmują przebudowę i remont budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne. W sumie we wskazanych budynkach oddanych zostanie 70 mieszkań socjalnych.	03.2019-11.2021
10.	Klub seniora Wiatrak	Fundacja „Wiatrak” Partner: M. Bydgoszcz (MOPS)	23 000,00	23 000,00	23 000,00	Projekt partnerski fundacji „Wiatrak” i M. Bydgoszcz (MOPS) skierowany do grupy 20 osób niesamodzielnych, w tym starszych i niepełnosprawnych obejmujący m.in.: wspieranie, rozwój i podtrzymywanie zaradności osobistej i samodzielności w wykonywaniu czynności życia codziennego jak również podtrzymywanie zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie chorobom wieku starczego oraz utrzymywanie sprawności intelektualnej.	01.08.2018 - 31.07.2020
11.	Lepsze jutro	M. Bydgoszcz (MOPS)	906 687,19	906 687,19	834 152,21	Cel główny projektu: stworzenie 12 miejsc świadczenia usług społecznych dla 80 osób niesamodzielnych, w tym starszych, niepełnosprawnych, świadczonych w lokalnej społeczności, nabycie umiejętności społecznych i zawodowych u 14 osób w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, w tym z niepełnosprawnością.	01.03.2018 - 30.04.2020
12.	Rodzina w Centrum 2	ROPS Toruń, Partner: M. Bydgoszcz (MOPS)	597 037,20	597 037,20	541 249,20	Projekt partnerski samorządu województwa z gminami woj., w tym z M. Bydgoszcz (MOPS), obejmujący m.in.: świadczenie specjalistycznych usług poradnictwa rodzinnego: pedagogiczne, psychologiczne, psychiatryczne, prawne jak również warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie oraz dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą.	01.07.2018 - 30.06.2020
13.	Aktywna Mama, aktywny Tata	ROPS w Toruniu Partnerzy: Gmina M. Toruń, M. Bydgoszcz, Gmina M. Grudziądz, Powiat Inowrocławski, Pow. Włocławski	1 223 860,00	1 223 860,00	1 071 260,00	Projekt przewiduje wsparcie dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka oraz w utrzymaniu zatrudnienia. Liczba osób objętych wsparciem w programie: 1 000, w tym 100 z Bydgoszczy. Zadania MOPS: rekrutacja, wypłata voucherów, rozliczanie projektu; zadania PUP: aktywizacja i szkolenia, stypendia szkoleniowe, poradnictwo.	04.2019-03.2021

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
14.	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (IV)	PUP	9 805 654,00	9 805 654,00	9 805 654,00	Zakres projektu obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> – Poradnictwo zawodowe - 961 osób. – Pośrednictwo pracy - 720 osób. – Szkolenia - 100 osób. – Staże - 588 osób. – Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 241 osób. 	01.01.2019 - 31.12.2020
15.	Invest in BiT CITY 2. Promocja potencjału gospodarczego oraz promocja atrakcyjności inwestycyjnej miast prezydenckich województwa kujawsko-pomorskiego	Województwo Kujawsko-Pomorskie (Partner: BARR Sp. o.o.)	5 871 250,40	5 871 250,40	4 990 562,84	Projekt obejmuje udział w targach i konferencjach krajowych o charakterze międzynarodowym oraz zagranicznych, a także promocję potencjału inwestycyjnego województwa i terenów miast prezydenckich poprzez różnorodne kampanie reklamowe i wydarzenia promocyjne. Projekt jest w dużej mierze kontynuacją projektu: „Invest in Bit CITY. Promocja potencjału inwestycyjnego konurbacji bydgosko-toruńskiej”.	06.2016- 06.2023
16.	Pożyczki dla MŚP na nowe modele biznesowe	Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. (Partner: BARR Sp. z o.o.)	4 824 561,41	4 824 561,41	4 824 561,41	Projekt partnerski Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego w partnerstwie z BARR, Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego, Izłą Przemysłowo-Handlową w Toruniu obejmujący wsparcie przedsiębiorstw z sektora MŚP w zakresie wykorzystania nowych modeli biznesowych: umiędzynarodowienie prowadzonej działalności gospodarczej, zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwie. Zgodnie ze stanem na dzień 27 września 2019 r. BARR ze swojej puli zrealizował 59,11 % umów (natomiast kwoty wypłacone na poziomie 42,70%).	10.04.2018 -9.04.2020
17.	FUNDUSZ EKSPORTOWY – granty dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego	TARR Sp. z o.o. (Partner: BARR Sp. z o.o., IPH w Toruniu)	475 200,00	475 200,00	403 920,00	Celem projektu jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego przedsiębiorstw z sektora MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego oraz dywersyfikacja rynków zbytu. Przedsiębiorcy z sektora MŚP, posiadający siedzibę lub jednostkę organizacyjną na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, będą mogli skorzystać ze wsparcia w zakresie internacjonalizacji działalności gospodarczej: granty, opracowanie strategii internacjonalizacji. Jedno przedsiębiorstwo będzie mogło uzyskać wsparcie do 200 000 euro.	1.07.2018- 31.03.2021

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
18.	Wsparcie internacjonalizacji MŚP oraz promocji gospodarczej regionu na obszarze funkcjonowania Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz	BARR Sp. z o.o. (Partner: Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz)	7 425 250,69	6 717 588,79	5 709 950,47	Projekt partnerski BARR Sp. z o.o. i Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, którego celem jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego w regionie. Cel ma być osiągnięty poprzez wsparcie działalności eksportowej MŚP z terenu jst wchodzących w skład Stowarzyszenia i promocję gospodarczą tego obszaru. Projekt obejmuje opracowanie i wdrożenie indywidualnych planów wsparcia internacjonalizacji dla min. 26 firm. Każda z nich będzie mogła wykorzystać do 100 000 zł na dofinansowanie udziału w międzynarodowych targach, wystawach i misjach gospodarczych oraz wyszukiwanie i dobór partnerów na rynkach zagranicznych.	08.2018-07.2023
19.	FAIR PARK	Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny Sp. z o.o.	1 155 811,82	981 813,90	834 541,81	W ramach projektu nastąpiła promocja terenów inwestycyjnych BPPT poprzez udział w targach i konferencjach branżowych na terenie Europy, w celu pozyskania nowych inwestorów. Projekt zrealizowany.	11.2017-12.2019
20.	LEVEL UP	BPPT Sp. z o.o.	1 942 711,73	1 942 711,73	1 845 576,14	Projekt obejmuje działania służące poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilnoprawnych, w tym ubogich pracujących: szkolenia oraz dotacje na założenie działalności gospodarczej.	01.2020-06.2021
21.	MORE WITH PARK	BPPT Sp. z o.o.	934 652,00	775 032,00	311 777,20	Usługi wsparcia dla MŚP.	01.2020-12.2021
22.	Budowa infrastruktury z funkcją centrum demonstracyjnego/fab labs /living labs w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym	Bydgoski Park Przemysłowo - Technologiczny Sp. z o.o. (Partner: Open Labotec Sp. z o.o.)	26 261 931,51	21 348 163,83	6 118 467,34	Inwestycja jest realizowana w partnerstwie pomiędzy BPPT Sp. z o.o. (instytucja otoczenia biznesu) - Partner wiodący oraz Open Labotec Sp. z o.o. (przedsiębiorca) - Partner. Zostanie wybudowana infrastruktura biznesowa, która będzie wykorzystywana na rzecz rozwoju MŚP. Wybudowane obiekty (budynek typu biurowego i hala) będą miały charakter centrów demonstracyjnych, fab labs oraz living labs, które będą wykorzystywane przez przedsiębiorców z sektora MŚP, realizujących przedsięwzięcia w różnych branżach, w przede wszystkim zgodnych z regionalną strategią inteligentnych specjalizacji. Powstaną wewnętrzne drogi dojazdowe, place manewrowe dla pojazdów ciężarowych oraz miejsca parkingowe dla pojazdów osobowych i ciężarowych. Projekt będzie realizowany w formule "zaprojektuj i wybuduj". Trwają prace budowlane.	08.2018-12.2020

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
23.	Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0	Województwo Kujawsko-Pomorskie (Partner: M. Bydgoszcz)	6 302 447,14	6 302 447,14	5 357 080,70	Projekt obejmuje uruchomienie Platformy Miejskiej (agregacja usług elektronicznych w jednym miejscu), rozbudowę Systemu Informacji Przestrzennej (program wykorzystywany do gospodarowania i zarządzania nieruchomościami miejskimi i Skarbu Państwa), wdrożenie Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów w MOPS oraz zakup sprzętu informatycznego.	2017-2021
24.	Kultura w zasięgu 2.0	Województwo Kujawsko-Pomorskie (Partnerzy: Pałac Młodzieży, Muzeum Okręgowe, Teatr Polski, MCK, BWA)	1 085 809,00	1 085 809,00	922 937,65	W projekcie wojewódzkim uczestniczy 5 bydgoskich instytucji, tj. Pałac Młodzieży, Muzeum Okręgowe, Teatr Polski, Miejskie Centrum Kultury, BWA. Zadania w projekcie obejmują digitalizację zbiorów, doposażenie w sprzęt do digitalizacji, szkolenia z prawa autorskiego i technik digitalizacji, dostęp do repozytorium zbiorów cyfrowych (wirtualne muzeum), zakup elektronicznych plakatów.	I kw. 2016- I kw. 2020
25.	Wdrożenie instalacji odnawialnych źródeł energii na Schronisku dla Zwierząt w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZZE)	558 658,92	454 194,24	386 065,10	Projekt dotyczył budowy instalacji powietrznej pompy ciepła wraz z układem krótkoterminowego magazynowania energii zasilanej z układu ogniw fotowoltaicznych w układzie off-grid. Projekt zrealizowany.	08.2017- 09.2019
26.	Budowa mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach publicznych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	1 067 986,26	1 054 033,00	474 314,85	Montaż 13 mikroinstalacji OZE na budynkach miejskich: 1 mikroinstalacja fototermiczna (kolektor słoneczny) na budynku UM przy ul. Grudziądzkiej i 12 mikroinstalacji fotowoltaicznych: SP nr 65 (budynek szkoły i basen), ZS Medycznych (budynek szkoły i basen), ZS Ogólnokształcących nr 4 (budynek szkoły i basen), ZS nr 7, ZS nr 10, ZS nr 25, ZS Samochodowych, SP nr 10. Projekt zrealizowany.	10.2017- 05.2019
27.	Budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZZE)	1 488 389,24	1 466 937,85	733 468,89	Projekt obejmuje zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej na dachach 11 budynków: ZS Drzewnych, ZS Elektronicznych, ZDMiKP, BBFO, ZS Chemicznych, PUP, ZS Handlowych, ZS nr 8, ZS nr 16, BiT City Bydgoszcz Leśna, BiT City Bydgoszcz Błonie.	11.2018- 09.2020

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
28.	Rozbudowa i wyposażenie Żłobka nr 18 w Bydgoszczy przy ul. Brzozowej 28 w formie pawilonu z łącznikiem wraz z nowym zagospodarowaniem terenu w trybie zaprojektuj i wybuduj na potrzeby świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3	M. Bydgoszcz (ZZM)	6 018 420,12	6 018 420,12	5 115 657,10	Dzięki rozbudowie liczba miejsc dla dzieci w placówce wzrośnie o 110 (ze 135 do 245).	01.06.2018 - 30.06.2020
29.	Bydgoskie Żłobki Plus 2019	M. Bydgoszcz (ZZM)	2 783 205,57	2 783 205,57	2 365 724,73	Projekt dotyczy finansowania 110 nowych miejsc żłobkowych w żłobku przy ulicy Brzozowej. Jego rozbudowa i utworzenie 110 nowych miejsc realizowana jest w ramach innego projektu dofinansowanego środkami UE.	08.2019- 09.2021
30.	Poprawa dostępności do kompleksowej opieki kardiologicznej dla pacjentów po zawale serca	Szpital Miejski	11 677 017,66	8 859 357,55	3 999 999,93	W ramach projektu dostosowano pomieszczenia bud. głównego Szpitala Miejskiego na potrzeby Pracowni Hemodynamiki oraz rozbudowano i przebudowano budynek po kuchni na Centrum Rehabilitacji. Zakupiono także angiograf i sprzęt diagnostyczno-terapeutyczny.	07.2017- 30.04.2020
31.	Przebudowa Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski	2 750 573,40	2 750 573,40	2 337 255,54	Projekt obejmuje przebudowę oddziału anestezjologii i intensywnej terapii w Szpitalu Miejskim.	2019-2020
32.	Budowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej - II etap.	Województwo Kujawsko-Pomorskie (Partner: Szpital Miejski i Zakład Pielęgn.-Opiekuńczy)	2 630 430,00	2 630 430,00	2 235 865,50	Projekt obejmuje rozbudowę regionalnego repozytorium usług medycznych oraz modernizację systemów informatycznych i usług elektronicznych w jednostkach ochrony zdrowia, w tym modernizację i rozbudowę infrastruktury sieciowej, zakup sprzętu serwerowego i oprogramowania.	01.2018- 12.2022
33.	Rewaloryzacja Młyna Rothera w Bydgoszczy na cele kulturalno-turystyczne	M. Bydgoszcz	27 221 886,93	14 214 942,57	10 519 057,50	Zakres projektu obejmuje wykonanie prac budowlanych wraz z zakupem wyposażenia w zabytkowym Młynie w celu jego rewaloryzacji oraz dostosowania do prowadzenia atrakcyjnej oferty kulturalno-turystycznej.	06.2018- 12.2020

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
34.	Budowa II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Jana Pawła II	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	36 043 655,70	35 410 500,76	30 098 925,65	Inwestycja ma ułatwić dojazd na osiedle Glinki i Wyżyny oraz do BPPT. Projekt obejmuje wybudowanie 0,433 km nowej drogi wojewódzkiej wraz z zamontowaniem systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ ochrony uczestników ruchu drogowego. Z uwagi na przedłużającą się procedurę pozyskania działek (tartak) zmieniono termin zakończenia projektu do 31.12.2019 r. W związku z dużą ilością robót poprawkowych przedłużono termin zakończenia projektu na dzień 28.02.2020 r.	01.2014-02.2020
35.	reGENERATOR UMB - program prozdrowotny dla pracowników Urzędu Miasta Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	873 531,25	873 531,25	829 854,68	Celem projektu jest wydłużanie aktywności zawodowej pracowników Urzędu Miasta Bydgoszczy (głównie osób w wieku powyżej 50 lat) poprzez wdrożenie programu działań prozdrowotnych, ukierunkowanego na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy. W ramach Programu zaplanowano: udział w zajęciach w obiektach sportowo-rekreacyjnych dzięki imiennym kart sportowych; konsultacje z fizjoterapeutą i terapię indywidualną; udział w warsztatach radzenie sobie ze stresem; ergonomiczne wyposażenie stanowisk pracy uczestników; wymianę oświetlenia jarzeniowego na LED w budynkach UMB przy ul. Grudziądzkiej.	03.2020-11.2021
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (ZIT)							
36.	Witalni	MOPS	1 753 224,00	1 753 224,00	1 577 901,60	Grupa docelowa projektu: 115 osób (75 to osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym; 40 to otoczenie osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym opiekunowie faktyczni osób niesamodzielnych). Działania: świadczenie usług opiekuńczych (zwykłych), specjalistycznych i asystenckich dla osób niesamodzielnych, w tym osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych; wsparcie opiekunów faktycznych w formie warsztatów edukacyjnych w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej oraz w zakresie podstawowych czynności pielęgnacyjnych dla osoby niesamodzielnej. Projekt zrealizowany.	1.09.2017-30.06.2019
37.	Zopiekowani	MOPS	2 998 050,00	2 998 050,00	2 698 245,00	Projekt ma na celu rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w środowisku lokalnym. Obejmuje 251 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	1.01.2020-31.12.2022

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
38.	Bydgoskie Żłobki Plus	M. Bydgoszcz	2 393 337,18	2 393 337,18	2 034 336,60	Projekt obejmował utworzenie 100 miejsc w 5 bydgoskich żłobkach miejskich: Żłobku nr 12 (ul. Bohaterów Westerplatte 4a), nr 17 (ul. Morska 2), nr 18 (ul. Brzozowa 28), nr 20 (ul. Gierczak 8) i Żłobku Integracyjnym (ul. Stawowa 1c). Zakładał realizację prac remontowych (adaptacja dodatkowych pomieszczeń i przekształcenie istniejących na wielofunkcyjne), doposażenie oraz dofinansowanie kosztów utrzymania (m.in. wynagrodzenia) przez 2 lata. Projekt zrealizowany.	11.2017-12.2019
39.	Akademia Przedszkolaka	M. Bydgoszcz	2 744 225,54	2 744 225,54	2 332 591,79	Projekt obejmował utworzenie 208 nowych miejsc przedszkolnych (zapewni dofinansowanie m.in. kosztów funkcjonowania przedszkola w nowo wybudowanej szkole w Fordonie), doposażenie/adaptację oddziałów przedszkolnych, realizację zajęć dodatkowych, podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli. Projektem objęto 7 placówek: Szkołę Podstawową nr 1 Specjalna, 9, Przedszkole nr 6, 26, 31, 61 Integracyjne, Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży z autyzmem. Projekt zrealizowany.	09.2017-02.2019
40.	Akademia Przedszkolaka II	M. Bydgoszcz	2 148 366,18	2 148 366,18	1 825 966,18	Adaptacja i doposażenie części obiektu Szkoły Podstawowej nr 20 w celu utworzenia 5 oddziałów wychowania przedszkolnego - 125 nowych miejsc przedszkolnych oraz sfinansowanie ich bieżącego funkcjonowania przez rok. Zapewnienie dodatkowych zajęć dla dzieci oraz szkolenia dla nauczycieli. Projekt zrealizowany.	09.2019-12.2019
41.	Akademia Przedszkolaka III	M. Bydgoszcz	611 012,18	611 012,18	519 360,88	Adaptacja i doposażenie placówek przedszkolnych w Szkołach Podstawowych nr 27 i 57 wraz z utworzeniem 101 nowych miejsc przedszkolnych, zajęciami dodatkowymi dla dzieci oraz wsparciem dla nauczycieli.	07.2019-06.2020

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
42.	Akcja-kwalifikacja 2	M. Bydgoszcz	5 200 541,50	5 200 541,50	4 420 460,27	Projekt adresowany jest do 14 zespołów szkół zawodowych (ZS Chemicznych, ZS Samochodowych, ZS Budowlanych, ZS Drzewnych, ZS Mechanicznych nr 1 i 2, ZS Handlowych, ZS nr 12, ZS Gastronomicznych, ZS Spożywczych, ZS Ekonomiczno-Administracyjnych, ZS nr 1, Szkoła Branżowa I stopnia nr 6 Specjalnej, ZS Elektronicznych). Celem projektu jest podniesienie jakości i efektywności kształcenia zawodowego poprzez kompleksową współpracę szkół zawodowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku. Uczniowie uczestniczyć będą w specjalistycznych kursach i szkoleniach, zajęciach dodatkowych rozwijających kompetencje matematyczne i przygotowujących do egzaminów zawodowych, ukierunkowanych na podniesienie kompetencji, zdobycie kwalifikacji zawodowych i ułatwienie wejścia na rynek pracy oraz doradztwie edukacyjno-zawodowym. Nauczyciele uaktualnią swoją wiedzę, podniosą kompetencje i kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach, stażach zawodowych i podjęcie studiów podyplomowych. We wszystkich zespołach szkół zostaną utworzone i wyposażone Punkty Informacji i Kariery. Szkoły wyposażą pracownie i warsztaty. Wszystkie działania realizowane będą we współpracy z przedsiębiorcami. Wsparciem objętych zostanie 1 900 uczniów oraz 200 nauczycieli.	09.2018-09.2020
43.	Modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w ZS Mechanicznych nr 1, w ZS Mechanicznych nr 2 oraz w ZS Drzewnych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	2 247 695,02	2 090 678,62	1 555 737,23	Projekt obejmował modernizację i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego. Projekt zrealizowany.	10.2017-02.2020
44.	Modernizacja i wyposażenie warsztatów kształcenia praktycznego w ZS Gastronomicznych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	2 639 970,25	2 247 665,57	1 910 515,64	Projekt obejmował modernizację i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego. Projekt zrealizowany.	10.2017-10.2019

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
45.	Rozbudowa i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w ZS Budowlanych i w ZS Elektronicznych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	5 345 813,54	5 345 813,54	4 543 941,50	Projekt obejmuje rozbudowę części warsztatowej ZS Budowlanych o nowe pomieszczenia do praktycznej nauki zawodu oraz rozbudowę ZS Elektronicznych o nowy parterowy budynek pracowni urządzeń techniki komputerowej (dobudowany przy łączniku na salę gimnastyczną). W ramach projektu zakupione zostanie też wyposażenie do pracowni kształcenia praktycznego.	10.2017-06.2020
46.	Budowa dróg dla rowerów w ciągu ulicy Grunwaldzkiej	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	11 350 949,91	10 478 440,19	8 906 674,16	Inwestycja obejmowała budowę dwukierunkowych dróg dla rowerów wzdłuż ul. Grunwaldzkiej na odcinku od ul. Kraszewskiego (połączenie z istniejącą infrastrukturą rowerową) do ronda Grunwaldzkiego, gdzie nastąpiło połączenie z istniejącą drogą rowerową zlokalizowaną wzdłuż ul. Focha. Projekt zrealizowany.	08.2014-12.2019
47.	Budowa buspasa w ul. Wały Jagiellońskie na odcinku od ul. Nowy Rynek do ul. Zbożowy Rynek	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	3 911 639,96	2 869 440,32	2 439 024,27	Projekt zrealizowany.	III kw.2017-IV kw.2019
48.	Budowa buspasa w ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Rekreacyjnej do pętli autobusowej „Myślęcinek”	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	10 240 107,00	8 323 790,24	7 075 221,70	Trwają prace budowlane.	III kw.2017-IV kw. 2020
49.	Budowa buspasa w ul. Kolbego na odcinku od ul. Grunwaldzkiej do ul. Kormoranów wraz z infrastrukturą towarzyszącą	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	11 283 335,64	9 215 161,17	7 832 886,99	Trwają prace budowlane.	III kw.2017-IV kw. 2020
50.	Budowa systemu Park & Ride wraz z realizacją infrastruktury technicznej w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	48 120 704,50	39 192 428,37	30 377 553,78	Przedmiotem projektu jest utworzenie systemu parkin-gów P&R wraz z infrastrukturą techniczną w lokalizacjach: Węzeł Zachodni, Pętla Przylesie, Pętla Las Gdański, Rondo Kujawskie, Grudziądzka (przy UM Bydgoszczy). W ramach projektu zaplanowano również rozbudowę sieci i centrum nadzoru nad systemem P&R (CNS).	05.2018-12.2022

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
51.	Rewitalizacja społeczno – gospodarcza Starego Rynku	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	16 639 873,94	14 854 829,31	14 112 087,84	Przedmiotem przedsięwzięcia było zagospodarowanie terenu przestrzeni publicznej płyty Starego Rynku i przyległych ulic wewnątrz centralnego obszaru Starego Rynku (teren publicznego placu miejskiego), wyznaczonego pierścieniem przedłużenia ulic: Farnej, Niedźwiedziej oraz Jana Kazimierza wraz z przedpołem przed budynkiem Ratusza, w ramach rewitalizacji przestrzeni publicznych. Projekt zrealizowany.	06.2016-12.2019
52.	Rewitalizacja społeczno – gospodarcza Starego Fordonu – Etap I	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	23 645 216,87	23 635 824,46	12 160 265,98	Przedmiotem projektu jest rewitalizacja terenów strefy nadbrzeżnej Wisły w Starym Fordonie, stworzenie przy rzece nowych miejsc do wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców oraz poprawa estetyki panoramy miasta od strony Wisły. Wykonane będą prace polegające na: – przebudowie i rozbudowie ul. Promenada wraz z infrastrukturą towarzyszącą podziemną i nadziemną, – zagospodarowaniu rekreacyjnym terenów nad Wisłą wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.	10.2015-08.2021
53.	Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu - gminne budynki mieszkalne	M. Bydgoszcz	7 392 770,57	5 038 690,28	3 405 421,02	Projekt dotyczy budynków przy ul. Bydgoskiej 23, 26, 29, 42, Rynek 3, Kapeluszników 2 i gen. Sikorskiego 2. Obejmuje swym zakresem: remont elewacji, dachu, izolację przeciwwilgociową, wzmocnienie konstrukcji budynków, wymianę instalacji sanitarnych i elektrycznych, odnowienie klatek schodowych, docieplenie przegród budowlanych, wymianę stolarki otworowej, likwidację pieców kaflowych na rzecz wyposażenia budynków i lokali w indywidualne piece gazowe, rozbiórkę zbędnych obiektów na nieruchomościach, zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem ciągów pieszych, miejsc postojowych (w tym dla osób niepełnosprawnych), miejsc gromadzenia odpadów stałych, zagospodarowanie zieleni terenów wokół budynków. Przebudowane zostaną wnętrza budynków na samodzielne, pełnostandardowe lokale mieszkalne.	08.2019-10.2021
54.	Rewaloryzacja Parku Ludowego im. Wincentego Witosa w Bydgoszczy - I etap	M. Bydgoszcz	4 940 317,51	4 731 024,01	3 465 001,98	Projekt dotyczył rewaloryzacji przestrzeni parku, wzmocnienia ochrony różnorodności biologicznej oraz rozwoju funkcji rekreacyjnych. Obejmuje m.in.: nasadzenia, zabiegi pielęgnacyjno-ochronne istniejącej roślinności, wyposażenie w elementy małej architektury, oświetlenie, wykonanie nowych nawierzchni, stworzenie ścieżki edukacyjnej. Etap I nie obejmował dawnej muszli koncertowej. Projekt zrealizowany.	10.2017-11.2019

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
55.	Rewitalizacja nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	29 649 786,35	24 100 805,16	10 377 283,00	Projekt obejmuje przebudowę i rozbudowę zespołu budynków dawnego Teatru Kameralnego w Bydgoszczy, wraz z przystosowaniem ich do pełnienia funkcji kulturalno-edukacyjnych. Trwają prace budowlane.	06.2016-12.2020
56.	Zabytkowa Architektura Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego	M. Bydgoszcz	718 043,92	646 498,27	461 448,55	Prace konserwatorskie i roboty budowlane w zabytkach rejestrowych (relikty średniowiecznych miejskich murów obronnych, 2 spichrze przy ul. Grodzkiej, budynek dawnego sierocińca H. Dietza przy ul. Traugutta 5 i dawna, podwójna szkoła ludowa przy ul. Sowińskiego 5) oraz opracowanie i wdrożenie szlaku kulturowego pn. Zabytkowa Architektura Bydgoszczy. Projekt zrealizowany.	10.2017-09.2019
57.	„Droga do Nowoczesności” – remont dachu i adaptacja pomieszczeń magazynowych w zabytkowym budynku przy ul. Stary Rynek 22 w Bydgoszczy	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy	150 066,19	150 066,19	99 989,10	Projekt obejmował remont dachu i adaptację pomieszczeń magazynowych. Projekt zrealizowany.	II kw.2019-IV kw.2019
58.	„Droga do Nowoczesności” – prace remontowo-konserwatorskie zabytkowej klatki schodowej budynku przy ul. Długiej 39 w Bydgoszczy	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy	153 177,37	153 177,37	99 994,19	Projekt obejmował prace remontowo-konserwatorskie zabytkowej klatki schodowej. Projekt zrealizowany.	II kw.2019-III kw.2019
59.	Poszerzenie oferty kulturalnej Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy poprzez dostosowanie lokalu przy Gdańskiej 5 i obiektu przy ul. Mennica 6 na potrzeby muzealne	Muzeum Okręgowe	3 214 878,31	2 622 392,73	2 386 377,39	Obejmuje remont i wyposażenie lokalu przy ul. Gdańskiej 5 i obiektu przy ul. Mennica 6 na potrzeby prowadzenia działań edukacyjno-muzealnych, m.in. dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji. W lokalu przy ul. Gdańskiej 5 funkcjonować będzie Muzeum Farmacji, a w budynku przy ul. Mennica 6 utworzona zostanie ekspozycja poświęcona działalności M. Rejewskiego.	06.2020
60.	Termomodernizacja Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	9 317 396,85	8 027 383,64	6 320 248,09	Projekt zrealizowany.	10.2017-08.2019
61.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Budowlanych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZZE)	8 099 975,80	5 608 575,80	4 375 315,80	Projekt przewiduje kompleksową termomodernizację Zespołu Szkół Budowlanych wraz z zastosowaniem paneli fotowoltaicznych.	11.2018-12.2020

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
62.	Adaptacja pomieszczeń przy ul. Gdańskiej 5 w Bydgoszczy na potrzeby utworzenia Bydgoskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	M. Bydgoszcz	3 554 407,58	3 009 517,56	2 859 041,67	Projekt z GPR obejmujący remont wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia dla dwóch zdegradowanych lokali wydzielonych w budynku przy ul. Gdańskiej 5 z przeznaczeniem na cele żywienia społecznego i obywatelskiego. Utworzono Bydgoskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu. Projekt zrealizowany.	12.2017-11.2019
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020							
63.	Remont konserwatorski i rozbudowa budynku Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy	Muzeum Okręgowe	27 623 319,72	17 082 165,11	14 519 840,34	Rozbudowa i przebudowa budynku wraz z infrastrukturą techniczną, w celu zwiększenia powierzchni wystawienniczej i zaplecza technicznego. W budynku zostanie stworzone dodatkowe miejsce dla ekspozycji zbiorów, powstanie dostępna strefa wejściowa, miejsce dla przechowywania zbiorów, ogólnodostępna czytelnia, nowoczesne pracownie konserwatorskie, sale konferencyjne i sale do prowadzenia działań edukacyjnych.	12.2014-12.2020
64.	Park Kultury. Rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy – etap 1	M. Bydgoszcz	21 777 509,07	17 708 321,20	15 052 073,02	Projekt polega na ochronie dziedzictwa kulturowego Spichrza Zbożowego i na nadaniu mu nowej funkcji kulturalno-edukacyjnej. Obejmuje prace budowlano-konserwatorskie w Spichrzu, wpisanym do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego. Zakupiony zostanie niezbędny do prowadzenia działalności kulturalno-edukacyjnej sprzęt i wyposażenie. Planowana jest szeroka oferta kulturalno-edukacyjna obejmująca strefę relaksu: „Ogrody Wody. Stany Skupienia”. Zaplanowano również salę wielofunkcyjną z możliwością wydzielenia mniejszych przestrzeni na organizację biura festiwalowego, wystaw czasowych, warsztatów, konferencji, pokazów oraz salę audiowizualną i strefę partycypacji przeznaczoną na wystawy czasowe.	2017-31.12.2020
65.	Budowa miejskich punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	8 247 348,77	6 709 990,87	5 703 492,24	Utworzenie 3 punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ulicach: Inwalidów, Jasinieckiej oraz Ołowianej. Projekt zrealizowany.	2017-31.03.2019

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
66.	Rewaloryzacja terenów zieleni na Wzgórzu Wolności i Wzgórzu Dąbrowskiego w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz	3 433 944,43	2 919 365,03	2 481 460,27	Projekt obejmował wycinki, nasadzenia i zabiegi pielęgnacyjne drzew, wykonanie trawników, oświetlenia, budowę ścieżek pieszych i pieszo-jezdnych oraz wykonanie małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki dla rowerów). łączna powierzchnia terenów zieleni objętych projektem: 6,49 ha. Projekt zrealizowany.	10.2017-06.2019
67.	Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granicy miasta	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	129 076 153,94	86 764 066,64	73 749 456,64	Projekt obejmuje przebudowę ul. Grunwaldzkiej (DK80) na odcinku od Węzła Zachodniego do granicy miasta. Długość fragmentu na odcinku od Węzła Zachodniego do granicy miasta wynosi 4,549 km. W trakcie realizacji.	07.2012-05.2020
68.	Budowa trasy tramwajowej wzdłuż ul. Kujawskiej na odcinku od ronda Kujawskiego do ronda Bernardyńskiego wraz z rozbudową układu drogowego, przebudową infrastruktury transportu szynowego oraz zakupem taboru w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	376 856 496,98	285 818 066,96	168 300 000,00	Projekt obejmuje: a) Przebudowę r. Bernardyńskiego oraz Kujawskiego, rozbudowę ulic: Wały Jagiellońskie, Toruńskiej, Bernardyńskiej, Kujawskiej, Długiej, Ustronie Wojska Polskiego, Kujawskiej, Solskiego wraz z budową infrastruktury przeznaczonej dla transportu publicznego (zatożki autobusowe, przystanki tramwajowe wraz z peronami). W pasie rozdziału ul. Kujawskiej zaprojektowano linię tramwajową. b) przebudowę infrastruktury transportu szynowego wzdłuż ul. Wojska Polskiego, na odcinku od pętli tramwajowej przy Magnuszewskiej do węzła komunikacyjnego Wojska Polskiego-Szarych Szeregów-Belży, c) Zakup 15 szt. nowoczesnych tramwajów wraz z pakietem eksploatacyjno-naprawczym i szkoleniem z zakresu obsługi. Trwają prace budowlane w obrębie zadania a). Zadanie b i c zostało zrealizowane.	I kw.2014-II kw.2021
69.	Budowa trasy tramwajowej łączącej ul. Fordońską z ul. Toruńską wraz z rozbudową układu drogowego, przebudową infrastruktury transportu szynowego w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	80 500 000,00	56 653 529,29	48 155 499,89	Projekt dotyczy dobudowy dwóch mostów w ciągu ul. Kazimierza Wielkiego (tramwajowego i drogowego): jeden dedykowany tramwajom, na drugim wytyczona zostanie druga jezdnia w stronę ul. Fordońskiej. Aktualnie prowadzone są ostatnie prace projektowe.	12.2015-06.2021

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
70.	Przebudowa torowiska tramwajowego w ciągu ul. Toruńskiej	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	43 987 033,22	35 786 625,92	26 800 000,00	Projekt zakłada przebudowę dwutorowej linii tramwajowej na międzytorzu 3,9 m wraz z przystankami i małą architekturą. W ramach planowanego przedsięwzięcia przewiduje się przebudowę torowiska tramwajowego na 2 odcinkach: a) w ciągu ul. Toruńskiej na długości ok. 0,5 km, pomiędzy Rondem Toruńskim a ul. Cienistą i Spokojną; b) w ciągu ul. Toruńskiej na długości ok. 3,2 km, pomiędzy ul. Planu 6-letniego a pętlą tramwajową.	06.2016-12.2020
71.	Promowanie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej poprzez budowę źródła ciepła pracującego w wysokosprawnej kogeneracji zasilanego gazem ziemnym na terenie Ciepłowni Solec Kujawski i Koronowo	KPEC Sp. z o.o.	15 333 303,00	12 403 800,00	5 711 035,20	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji: szt. 2 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji: MWe 2,96 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji: MWt 3,00. Wskaźniki rezultatu bezpośredniego: <ul style="list-style-type: none"> - Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) tony równoważnika CO₂: 20 939,18 - Spadek zużycia energii pierwotnej GJ/rok: 114 463,0. Źródła kogeneracyjne będą budowane poza Bydgoszczą. Trwa procedura przetargowa na wybór wykonawcy w trybie „zaprojektuj i wybuduj”.	30.09.2016 - 31.03.2022
72.	Promowanie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej poprzez budowę źródła ciepła pracującego w wysokosprawnej kogeneracji zasilanego gazem ziemnym na terenie Ciepłowni Szubin, Nakło nad Notecią i Osowa Góra	KPEC Sp. z o.o.	26 356 998,28	18 804 000,00	8 565 504,06	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych/zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji: szt. 3 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji: MWe 4,2 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ciepłej w wysokosprawnej kogeneracji: MWt 4,15 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie: szt.1 Wskaźniki rezultatu bezpośredniego: <ul style="list-style-type: none"> - Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) tony równoważnika CO₂: 29 527,36 - Spadek zużycia energii pierwotnej GJ/rok: 161 745,02 Obiekt na Osowej Górze. Zawarto umowę zaprojektuj i wybuduj. Trwają prace projektowe i budowlane.	30.09.2016 - 31.03.2022

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
73.	Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez przebudowę oraz termomodernizację sieci ciepłowniczej na terenie m. Bydgoszczy – etap I	KPEC Sp. z o.o.	82 212 796,64	66 716 729,30	33 393 308,87	Wymiana izolacji na ciepłociągach napowietrznych, modernizacja podziemnej sieci ciepłowniczej, wymiana grupowych węzłów cieplnych na indywidualne: 29,23 km wybudowanej/zmodernizowanej sieci ciepłowniczej. Wyłoniono wykonawców kolejnych etapów. Prowadzone są prace budowlane.	2016-2022
74.	Budowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy umożliwiającej wykorzystanie energii cieplnej wytworzonej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	KPEC Sp. z o.o.	74 547 451,81	59 343 080,41	29 800 883,90	Budowa sieci ciepłowniczej i przyłączy do obiektów istniejących oraz nowobudowanych na terenie miasta w celu dostawy ciepła wytwarzanego w wysokosprawnej kogeneracji: budowa 18,72 km nowej sieci ciepłowniczej oraz 106 węzłów cieplnych w obiektach. Sukcesywnie są uruchamiane kolejne etapy związane z budowami sieci, przyłączy, węzłów do kolejnych obiektów.	2016-2022
75.	Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie m. Bydgoszczy	MWiK Sp. z o.o.	257 992 593,15	257 912 593,15	154 795 269,71	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej, w tym m.in. budowa 66 zbiorników retencyjnych, ok. 14 km nowych kanałów deszczowych, systemu oczyszczania i zagospodarowania wody deszczowej, wylotów odciążających do istniejących stawów i rzek oraz czyszczenie i renowacja ok. 90 km istniejącej sieci deszczowej. Prace budowlane w realizacji.	11.2017-12.2021
76.	Modernizacja oczyszczalni ścieków KAPUŚCISKA - II etap oraz wykonanie inteligentnego systemu zarządzania sieciami wod.-kan.	MWiK Sp. z o.o.	96 874 082,70	96 799 082,70	48 864 209,12	<p>a. Modernizacja oczyszczalni „Kapuściska” obejmująca m.in. (w realizacji):</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozbudowę obiektów w zakresie gospodarki osadowej celem zwiększenia jej efektywności i dostosowania do docelowego obciążenia ładunkiem RLM, – rozbudowę części biogazowej i energetycznej, – prace odtworzeniowe obiektów wyeksploatowanych, zwłaszcza części mechanicznej oczyszczalni. <p>b. Inteligentny system zarządzania sieciami wod.-kan. obejmujący m.in. (przygotowanie przetargu):</p> <ul style="list-style-type: none"> – narzędzia wspierające procesy systemu zarządzania sieciami wod.-kan. (sprzęt komp. i oprogramowanie), – wdrożenie inteligentnego systemu zarządzania retencją zbiornikową w zakresie sterowania ilością wody w zbiornikach, optymalizacji zdolności tranzytowych sieci, wykorzystania wód opadowych, – rozbudowę istniejącego systemu SCADA w zakresie m.in. urządzeń pomiarowych, sterowania siecią wodociągową i kanalizacyjną. 	2018-2021

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Okres realizacji
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój							
77.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (IV)	PUP	10 301 270,00	10 301 270,00	10 301 270,00	Zadania: – Poradnictwo zawodowe – 1 105 osób. – Pośrednictwo pracy - 959 osób. – Szkolenia - 20 osób. – Staże - 939 osób. – Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej - 146 osób.	1.01.2019 - 31.12.2020
78.	Młodzi, zdolni, kompetentni Wolontariusze	M. Bydgoszcz	547 700,00	547 700,00	531 269,00	Zdobywanie i doskonalenie przez osoby do 29 roku życia umiejętności społecznych ważnych na rynku pracy. Projektem objętych zostanie 120 osób, w tym osoby z niepełnosprawnościami. Projekt obejmuje: szkolenia i warsztaty z kompetencji społecznych oraz wizyty studyjne, sympozja i wyjazdy integracyjne.	01.2019-12.2020
79.	Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego i łódzkiego	Wnioskodawca: Fundacja Promocji Gmin Polskich. Grantobiorca: Miasto Bydgoszcz	148 320,00	148 320,00	148 320,00	Projekt skierowany jest do 288 osób powyżej 25 roku życia (głównie osoby z niepełnosprawnościami, starsze i o niskich kwalifikacjach), które chcą nabywać, podnosić lub uzupełniać posiadane kompetencje. Projekt obejmie organizację 24 szkoleń, w 6 modułach tematycznych: „Mój biznes w sieci”; „Moje finanse i transakcje w sieci”; „Działam w sieciach społecznościowych”; „Tworzę własną stronę internetową (blog)”.	01.04.2019 - 28.02.2020
RAZEM			1 681 043 888,68	1 403 749 604,67	924 350 707,39		
w tym spółki			602 208 595,14	554 915 607,62	306 169 568,07		

WNIOSKI O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW ŚRODKAMI UE ZŁOŻONE W 2019 R. POZOSTAJĄCE W 2019 ROKU W OCENIE

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Źródło	Wartość całkowita M. Bydgoszcz	Koszty kwalifikowalne Bydgoszcz	Wnioskowane dofinansowanie Bydgoszcz	Opis projektu	Rok złożenia wniosku
1	Budowa dróg dla rowerów w ciągu ulicy Kruszwickiej w Bydgoszczy	M. Bydgoszcz (ZDMiKP)	RPO WK-P (ZIT)	7 342 821,39	7 342 821,39	3 443 067,00	Budowa dróg dla rowerów w ciągu ulicy Kruszwickiej.	2019
2	Przygotowanie terenu inwestycyjnego przy ulicy Petersona	BPPT Sp. z o.o.	RPO WK-P	1 654 129,22	1 318 945,66	1 109 813,32	Projekt polega na przygotowaniu terenu inwestycyjnego przeznaczonego pod rozwój przedsiębiorczości i wzmocnienia konkurencyjności MŚP.	2019
3	Przygotowanie terenu inwestycyjnego przy ulicy Dziadkiewicza	BPPT Sp. z o.o.	RPO WK-P	840 049,89	649 174,93	529 570,33	Projekt polega na przygotowaniu terenu inwestycyjnego przeznaczonego pod rozwój przedsiębiorczości i wzmocnienia konkurencyjności MŚP.	2019
4	Reaktywacja świetlicy opiekuńczo - wychowawczej "Marzenia"	Miasto Bydgoszcz	RPO WK-P (ZIT)	239 973,41	174 884,17	144 988,41	Projekt obejmuje wyposażenie sali komputerowej w budynku CIS oraz utworzenie placu zabaw na potrzeby reaktywacji świetlicy opiekuńczo-wychowawczej prowadzącej zajęcia edukacyjne i integracyjne.	2019
RAZEM				10 076 973,91	9 485 826,15	5 227 439,06		
w tym spółki				2 494 179,11	1 968 120,59	1 639 383,65		

V. STRATEGIA ROZWOJU BYDGOSZCZY DO 2030 ROKU

Uchwała Nr XLVIII/1045/13 Rady Miasta Bydgoszczy z 27 listopada 2013 roku w sprawie „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku”.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Jest to dokument wytyczający kierunki rozwoju Bydgoszczy. Dzięki społecznej partycypacji w pracach nad jego powstawaniem, określona została koncepcja rozwojowa uwzględniająca różnorodne aspiracje bydgoszczan, opisane w wyzwaniach rozwojowych, wizji i celach.

Główne wyzwania rozwoju Bydgoszczy:

- Zahamowanie spadku liczby ludności Bydgoszczy;
- Podniesienie statusu miasta jako ośrodka akademickiego;
- Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego;
- Zbudowanie silnego obszaru funkcjonalnego miasta;
- Rozwój funkcji metropolitalnych Bydgoszczy;
- Oparcie rozwoju lokalnej gospodarki na wiedzy i innowacjach;
- Prowadzenie polityki rozwoju z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;
- Poprawa dostępności komunikacyjnej Bydgoszczy i obszaru funkcjonalnego w układzie wewnętrznym i zewnętrznym (poprawa stanu dróg i układu komunikacyjnego, rozbudowa siatki połączeń lotniczych).

Bydgoszcz roku 2030-go to:

- *W pełni ukształtowana metropolia, silnie powiązana ze swoim obszarem funkcjonalnym na płaszczyźnie wielorakiej współpracy z gminami ościennymi.*
- *Centrum zarządzania administracyjnego i gospodarczego, o rozwiniętych gałęziach gospodarki opartej na technologiach przyjaznych dla środowiska naturalnego. To także ośrodek zapewniający usługi wyższego rzędu w zakresie edukacji, nauki, kultury, zdrowia, sportu i turystyki.*
- *Miasto doskonale skomunikowane z regionem oraz innymi ośrodkami miejskimi w kraju i w Europie. To również silny węzeł transportowo-logistyczny, rozwinięty w oparciu o sieć dróg szybkiego ruchu, nowoczesne linie kolejowe, liczne połączenia lotnicze oraz rozwój żeglugi śródlądowej.*
- *Rozwinięty ośrodek uniwersytecki, oferujący zróżnicowany wachlarz kierunków kształcenia na wielu uczelniach wyższych. To także wiodące w regionie miasto w zakresie transferu wiedzy i innowacyjnej technologii z jednostek B+R do gospodarki.*
- *Miasto bezpieczne i przyjazne jego mieszkańcom, zapewniające wysoką jakość zamieszkania oraz opieki zdrowotnej i socjalnej, a przede wszystkim oferujące liczne miejsca pracy.*
- *Liczące się w kraju centrum kultury, o ugruntowanej pozycji działających placówek oraz o wysokiej randze imprez.*
- *Wiodący w kraju ośrodek sportowy, oferujący szereg imprez o randze krajowej i międzynarodowej, posiadający wiele obiektów sportowych i klubów oraz zapewniający mieszkańcom czynną rekreację. To miasto o zagospodarowanej zieleni parkowej i leśnej oraz dysponujące atrakcyjną ofertą wypoczynkowo-turystyczną na bazie Bydgoskiego Węzła Wodnego.*

Cele strategiczne i operacyjne rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku:

Cel strategiczny I Wzmocnienie i rozwój funkcji metropolitalnych Bydgoszczy

- I.1. Wzmocnienie istniejących i rozwój nowych powiązań funkcjonalno-przestrzennych miejskiego obszaru funkcjonalnego na rzecz silnej metropolii.
- I.2. Wzmocnienie statusu miasta jako ośrodka uniwersyteckiego.
- I.3. Stworzenie warunków dla rozwoju kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.
- I.4. Rozwój sportu wyczynowego oraz wzmocnienie pozycji miasta jako ośrodka organizacji prestiżowych imprez sportowych.
- I.5. Podniesienie rangi miasta jako siedziby administracji rządowej, samorządowej, sądowniczej i wojskowej oraz instytucji i organizacji krajowych i międzynarodowych.
- I.6. Uczestnictwo Bydgoszczy w związkach i organizacjach miast oraz aktywność w zakresie kontaktów międzynarodowych.

Cel strategiczny II Wykreowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki

- II.1. Stworzenie warunków do dynamicznego rozwoju jednostek naukowych oraz efektywnego wykorzystania wyników badań w gospodarce.
- II.2. Podniesienie poziomu nowoczesności i innowacyjności bydgoskich firm poprzez rozwój współpracy nauki z gospodarką.
- II.3. Stworzenie warunków do inwestowania w Bydgoszczy.
- II.4. Wzrost aktywności gospodarczej istniejących podmiotów.
- II.5. Wzrost aktywności zawodowej i przedsiębiorczości bydgoszczan.
- II.6. Umocnienie pozycji Bydgoszczy jako ośrodka targowo-wystawienniczego oraz miasta kongresów i zjazdów międzynarodowych i krajowych.
- II.7. Stworzenie warunków dla rozwoju sektora usług turystycznych.

Cel strategiczny III Ukształtowanie nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury technicznej oraz ładu przestrzennego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

- III.1. Rozwój transportu zbiorowego.
- III.2. Rozwój układu drogowego.
- III.3. Sprawna komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna obszaru funkcjonalnego miasta.
- III.4. Poprawa i ochrona środowiska naturalnego.
- III.5. Rozwinięta infrastruktura społeczeństwa informacyjnego – cyfryzacja.
- III.6. Wysoka jakość usług infrastrukturalnych.
- III.7. Ład przestrzenny i poprawa jakości przestrzeni publicznej.
- III.8. Zrewitalizowane tereny zdegradowane.

Cel strategiczny IV Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju mieszkańców Bydgoszczy

- IV.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.
- IV.2. Wysoka jakość i dostępność usług zdrowotnych.
- IV.3. Wysoka jakość kształcenia, opieki i wychowania.
- IV.4. Powszechny dostęp do kultury oraz korzystania z jej walorów i dóbr przez mieszkańców.
- IV.5. Szeroka, ogólnodostępna baza sportowo-rekreacyjna służąca wzrostowi aktywności fizycznej mieszkańców.
- IV.6. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- IV.7. Stworzenie warunków sprzyjających włączeniu społecznemu.
- IV.8. Wzrost poczucia tożsamości lokalnej i świadomości obywatelskiej oraz wysoka aktywność społeczna mieszkańców.
- IV.9. Skuteczna promocja miasta i jego walorów.

„Strategia Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” łączy planowanie strategiczne z planowaniem operacyjnym. Integralną częścią Strategii jest 15 programów sektorowych, których wdrażanie poprzez określone przedsięwzięcia i zadania, służy osiągnięciu wyznaczonych celów rozwojowych. Zadania zapisane w programach realizują przyjęte w Strategii cele operacyjne. Osiągnięcie wyznaczonych celów rozwojowych wymaga szeregu działań i zaangażowania bardzo wielu, różnorodnych podmiotów, nie tylko jednostek miejskich. W Strategii określony został również zestaw wskaźników, który służy ocenie efektywności, realizowanych działań. Sprawozdania z realizacji Strategii z lat wcześniejszych dostępne są na stronie: www.bydgoszcz.pl/rozwój/strategia-rozwoju-bydgoszczy-do-2030/

REALIZACJA PROGRAMÓW SEKTOROWYCH

Część operacyjna dokumentu ujęta jest w 15 programów sektorowych:

1. **Metropolitalna Bydgoszcz**
2. **Mieszkajmy w Bydgoszczy**
3. **Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka**
4. **Przestrzeń dla biznesu**
5. **Bydgoszcz sprawna komunikacyjnie**
6. **Cyfrowa Bydgoszcz**
7. **Bydgoszcz na fali**
8. **Przyjazne miasto dla środowiska**
9. **Edukacja dla każdego**
10. **Żyjmy razem i zdrowo**
11. **Bezpieczna Bydgoszcz**
12. **Obywatelska Bydgoszcz**
13. **Miasto nauki**
14. **Kultura energią miasta**
15. **Sportowa Bydgoszcz**

Dla poszczególnych programów sektorowych przedstawione zostały wybrane działania wdrażane w 2019 roku.

PROGRAM NR 1 METROPOLITALNA BYDGOSZCZ

Wyznaczone cele programu:

- Wzmocnienie roli i podniesienie konkurencyjności Bydgoszczy wraz z jej obszarem funkcjonalnym jako ośrodka metropolitalnego o znaczeniu krajowym i międzynarodowym
- Integracja funkcjonalno-przestrzenna miejskiego obszaru funkcjonalnego.

W programie zapisano: 10 przedsięwzięć i 46 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Współpraca jednostek samorządu terytorialnego w ramach Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz m.in.:
 - wspólny zakup energii elektrycznej oraz gazu ziemnego przez Bydgoską Grupę Zakupową, która składa się z 24 podmiotów, a Bydgoszcz jest jej liderem,
 - realizacja zadań publicznych np. w zakresie transportu publicznego (całoroczna linia do Nowej Wsi Wielkiej – linia nr 99), gospodarowania odpadami, gospodarki ściekowej, oświaty,
 - wprowadzenie Metropolitalnej Karty Uczniowskiej dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych zamieszkujących na terenie gmin, z którymi Miasto Bydgoszcz zawarło porozumienie dotyczące komunikacji miejskiej (Dobrcz, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Białe Błota),
 - Bydgoszcz i Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz przygotowało dla mieszkańców wiele cenowych okazji w ramach akcji „Metropolia za pół ceny”,
 - realizacja projektów międzynarodowych,
 - Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz wspiera ciekawe wydarzenia odbywające się na jego terenie, obejmując je Patronatem Honorowym m.in.: Bydgoski Rowerowy Rajd Niepodległości, Koronowo MTB Maraton, Inauguracja Sezonu Rowerowego, Przemarsz Wojsk Kościuszkowskich.
- ✓ Aktywny udział Miasta we współpracy z miastami w kraju i za granicą m.in. w ramach Unii Metropolii Polskich, Związku Miast Polskich, Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, Eurocities, realizacji projektów międzynarodowych.
- ✓ Promocja miasta poprzez organizację i wsparcie prestiżowych imprez kulturalnych i sportowych.
- ✓ Budowa drogi ekspresowej S-5, oddanie do użytku odcinka drogi od węzła Bydgoszcz Północ do węzła Bydgoszcz Opławiec.
- ✓ Prace związane z modernizacją linii kolejowych nr 18, 131 i 201.
- ✓ Podpisanie porozumienia pomiędzy Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, Gminą Nowa Wieś Wielka, Polskimi Kolejami Państwowymi S.A., Zarządem Morskim Portu Gdynia S.A., Spółką Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa oraz PKP CARGO S.A. w sprawie budowy terminala intermodalnego w Emilianowie.
- ✓ Rozbudowa siatki międzynarodowych połączeń lotniczych poprzez uruchomienie codziennych rejsów PLL LOT do Warszawy, jak i zwiększenie oferowania Ryanair do Dublina. Liczba pasażerów odprawianych z bydgoskiego lotniska wzrosła o 2,9 % w stosunku do 2018 roku.
- ✓ Przekształcenie Wydziału Zamiejscowego w Bydgoszczy Delegatury CBA w Gdańsku w samodzielną jednostkę organizacyjną – Delegaturę Centralnego Biura Antykorupcyjnego w Bydgoszczy.
- ✓ Starania Miasta o umiejscowienie siedziby Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 67.
- ✓ Otwarcie nowego budynku Sądu Okręgowego przy Nowym Rynku 12.
- ✓ Zakończenie robót konstrukcyjnych nowego biurowca Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej przy ul. Grudziądzkiej.
- ✓ Utworzenie dwóch nowych instytucji kultury Teatru Kameralnego oraz Parku Kultury.

- ✓ Kontynuowanie rewitalizacji i przebudowy obiektów Teatru Kameralnego, Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego, Młynów Rothera.
- ✓ Rozpoczęcie pierwszego etapu przebudowy budynku dawnej biblioteki UKW na cele dydaktyczne, badawcze i administracyjno-gospodarcze.
- ✓ Przekazanie przez Miasto na potrzeby Zespołu Szkół Ogólnokształcących UKW – International School of Bydgoszcz gmachu dawnej Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Bośniackiej 3.
- ✓ Aktywny udział środowisk akademickich w pracach nad aktualizacją Strategii Rozwoju Bydgoszczy.
- ✓ W Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym odbyło się 131 wydarzeń – to wzrost w porównaniu z rokiem 2018 o 34%. Liczba osób odwiedzających centrum w 2019 roku wyniosła 69 800 osób – to wzrost o ponad 30%.
- ✓ Rozwijanie wizerunku Bydgoszczy jako miasta nad wodą przez organizowanie imprez: Ster na Bydgoszcz, Rzeka Muzyki, Woda Bydgoska, Wielka Wioślarska oraz funkcjonowanie Tramwaju Wodnego. Przy ul. Staroszkolnej powstaje Centrum Edukacyjno-Społeczne, które będzie miejscem spotkań kół i klubów turystyki pieszej, kajakowej i rowerowej oraz zostanie tam przeniesione Muzeum Kanału Bydgoskiego im. Sebastiana Malinowskiego.
- ✓ Obchody Bydgoskiego Roku Wolności.
- ✓ Miasto Bydgoszcz po raz kolejny znalazło się w zestawieniu najlepszych celów podróży w Polsce według użytkowników portalu TripAdvisor – w tym roku na ósmym miejscu.

PROGRAM NR 2 MIESZKAJMY W BYDGOSZCZY

Celem programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców Bydgoszczy oraz zwiększenie atrakcyjności zamieszkania.

W programie zapisano: 6 przedsięwzięć i 23 zadania główne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego m.in. przez uchwalenie 2 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z funkcją mieszkaniową.
- ✓ Kontynuacja prac nad Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Bydgoszczy.
- ✓ Sprzedaż 24 nieruchomości stanowiących grunty pod budownictwo mieszkaniowe o łącznej powierzchni 17 092 m², w tym:
 - jednorodzinne bez bonifikaty 3 nieruchomości o łącznej powierzchni 6 362 m²,
 - wielorodzinne bez bonifikaty 11 nieruchomości o łącznej powierzchni 9 834 m²,
 - jednorodzinne z bonifikatą 10 nieruchomości o łącznej powierzchni 896 m².
- ✓ Sprzedaż 94 lokali mieszkalnych.
- ✓ Zmodernizowanie 37 lokali niezamieszkałych oraz prace remontowe w 49 lokalach niezamieszkałych.
- ✓ Prace remontowe i modernizacyjne budynków i lokali miejskiego zasobu lokalowego.
- ✓ W systemie budownictwa społecznego oddanie do użytku 22 mieszkań przy ul. Bortnowskiego 3c, realizowanie budynku mieszkalnego przy ul. Młyńskiej 2a (28 mieszkań) oraz budynku mieszkalnego przystosowanego dla osób z niepełnosprawnością ruchową przy ul. Jasnej 33 (10 mieszkań), opracowanie projektu budynków przy ul. Z. Augusta-Rycerska (100 mieszkań), przy ul. Swarzewskiej 43 i ul. Sobieszewskiej 6 (80 mieszkań).
- ✓ Zakończenie i oddanie do eksploatacji sieci wodociągowej w ulicach: Jasinieckiej, Chemicznej, Inowrocławskiej-Biedaszkowo-Górzyskowo, Lisiej-Sicieńskiej, Siedleckiej-Byszewskiej, Wyzwolenia, Fordońskiej (sięgacz od nr 428), Trieblera, Sicieńskiej, Smukalskiej, Jachtowej, Tatrzańskej-Karkonoskiej, Inwalidów (do pos. 29-36 i 26), Kutermaka, Pałubickiego-Wardyńskiego, Ustronie (sięgacz od Toruńskiej), I etap: Boguszy z Kościelca- Janka z Płonkowa- Niemierzy- Olta Żyrowica- Janusza Wojsławica.
- ✓ Oddanie do eksploatacji kanalizacji sanitarnej w ulicach: Meysnera, Jasinieckiej, Siedleckiej-Byszewskiej, Lisiej-Sicieńskiej, Nakielskiej, Jachtowej, Pałubickiego-Wadyńskiego, Tatrzańskej-Karkonoskiej, Kutermaka, Ustronie (sięgacz od Toruńskiej), I etap: Boguszy z Kościelca- Janka z Płonkowa- Niemierzy- Olta Żyrowica- Janusza Wojsławica.
- ✓ Realizacja projektów w ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego dot. zagospodarowania przestrzeni publicznej osiedli mieszkaniowych oraz modernizacji miejskiej infrastruktury m.in. chodników, parkingów, oświetlenia, zagospodarowania zieleni, budowa placów zabaw, siłowni na wolnym powietrzu, placu do street workoutu.
- ✓ Rewitalizacja przestrzeni publicznych oraz obiektów Starego Rynku, Śródmieścia i Starego Fordonu.
- ✓ Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+.

PROGRAM NR 3 INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA

Wyznaczone cele programu:

- Rozwój współpracy bydgoskich instytucji naukowo-badawczych z miejscowymi przedsiębiorcami w sferze technologii produkcji i świadczonych usług.
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki lokalnej.
- Zwiększenie przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz wykorzystanie potencjału absolwentów bydgoskich uczelni.
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Bydgoszczy.

W programie zapisano: 5 przedsięwzięć i 24 zadania główne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Podpisanie porozumienia intencyjnego w sprawie realizacji projektu Dolina Narzędziowa, którego celem jest wspieranie przedsiębiorców oraz promocja regionu kujawsko-pomorskiego jako silnego ośrodka branży narzędziowej. Sygnatariuszami porozumienia są Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezydent Bydgoszczy, Starosta Powiatu Bydgoskiego, Rektorzy Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego i Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty oraz Prezes Zarządu Bydgoskiego Klastra Przemysłowego.
- ✓ Odnowienie na kolejne 3 lata Statusu Krajowego Klastra Kluczowego dla Bydgoskiego Klastra Przemysłowego przyznawanego przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii.
- ✓ Bydgoski Klaster Przemysłowy drugim klastrem w Polsce, który posiada aktualnie certyfikat Silver Label of Excellence.
- ✓ Na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego działalność prowadzą 144 firmy zatrudniające 3 828 osób.
- ✓ W ciągu 4 lat w Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym odbyło się 373 wydarzeń, które odwiedziło 200 000 osób.
- ✓ Realizowanie nowych inwestycji na terenie BPPT m.in. dotyczących poprawy dostępności komunikacyjnej (kończy się przebudowa ul. Matuszewskiego), przeprowadzenie wyburzeń i niwelacji terenu.
- ✓ Realizowanie przez BARR Sp. z o.o. kampanii „Bydgoszcz otwarta na outsourcing”, w ramach której podejmowano szereg działań na rzecz rozwoju i promocji sektora nowoczesnych usług dla biznesu w Bydgoszczy.
- ✓ Miasto Bydgoszcz zostało uznane za najlepsze miasto w Polsce w kategorii nowych lokalizacji dla centrów usług wspólnych. Wyróżnienie to zostało przyznane przez międzynarodowe jury konkursu CEE Business Services Awards. Nagroda została przyznana w kategorii "Emerging City of the Year - Poland". Konkurs organizowany jest przez wydawnictwo BiznesPolska.
- ✓ Miasto Bydgoszcz otrzymało wyróżnienie w kategorii „Miasta wspierające sektor nowoczesnych usług biznesowych” za wkład w rozwój sektora i tworzenie dobrego klimatu dla biznesu. Organizatorem konkursu jest Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych ABSL.
- ✓ Miasto Bydgoszcz zdobyło 1 miejsce w rankingu Złotej Setki Pomorza i Kujaw w kategorii duże miasta – najlepsze inicjatywy w zakresie wsparcia lokalnego rozwoju gospodarczego. Konkurs organizowany jest przez Gazetę Pomorską.
- ✓ Miasto Bydgoszcz w najnowszym zestawieniu miast przyjaznych dla biznesu z regionu Centralnej i Wschodniej Europy (CEE), opracowanym przez Emerging Europe, znalazło się w czołówce w takich kategoriach, jak klimat biznesowy (2. miejsce), potencjał gospodarczy (7. miejsce) oraz wsparcie biznesu ze strony władz lokalnych (7. miejsce).

- ✓ Podnoszenie aktywności zawodowej bydgoszczan oraz rozwój postaw proprzedsiębiorczych poprzez realizację projektów szkoleniowych, warsztatów, seminariów skierowanych głównie do sektora MŚP oraz osób bezrobotnych.
- ✓ Nowy program Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. „Akcja Akceleracja!”, którego celem jest wyposażenie przyszłych przedsiębiorców w proprzedsiębiorcze kompetencje. Partnerami programu są: Porozumienie Bydgoskich Biur Karier, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy.
- ✓ Nowe kierunki studiów oferowane przez uczelnie publiczne i niepubliczne.
- ✓ Działania BARR Sp. z o.o. oraz Bydgoskiego Klastra Przemysłowego na rzecz zwiększenia zainteresowania młodzieży technicznymi kierunkami edukacji, m.in. inicjowanie spotkań lokalnych firm z uczelniami wyższymi oraz średnimi szkołami zawodowymi; działania informacyjne dla szkół i uczelni.
- ✓ Podniesienie jakości i efektywności kształcenia zawodowego poprzez współpracę szkół zawodowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym i dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku m.in. poprzez realizację projektów „Akcja – kwalifikacja 2”, „Dzisiaj staż jutro praca”.
- ✓ Aktywne funkcjonowanie Bydgoskich Klastrow: Przemysłowego i Informatycznego,
- ✓ III Międzynarodowy Bydgoski Hackathon organizowany przez Bydgoski Klaster Informatyczny – miłośnicy programowania z krajowych i zagranicznych uczelni mieli możliwość zaprezentowania swoich umiejętności przed przedstawicielami bydgoskich firm branży IT.
- ✓ Promowanie Miasta i przedsiębiorczości – BARR Sp. z o.o. był Koordynatorem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w województwie kujawsko-pomorskim. Przy współpracy z 23 partnerami regionalnymi zorganizowano 75 wydarzeń, w których uczestniczyły 7 674 osoby z regionu.
- ✓ Uczestnictwo w projektach unijnych dotyczących promocji inwestycyjnej, wsparcia MŚP, szkoleń: BARR Sp. z o.o. (4), BPPT Sp. z o.o. (3), PUP (1).
- ✓ Powstanie przy ul. Skandynawskiej i ul. Więcka nowoczesnego Centrum Badawczo-Rozwojowego spółki NMG S.A. – firmy, która specjalizuje się m.in. w tworzeniu i wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań teleinformatycznych. Firma realizowała pierwsze projekty badawczo-rozwojowe m.in. wspólnie z naukowcami z UKW związany z wykorzystaniem technologii LoRaWAN (Long Range Wide Area Network) do przesyłania danych; we współpracy z naukowcami z UTP związany z tematem „Inteligentnego Budynku”; we współpracy z naukowcami z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dotyczący wdrażania systemu ERCO.Net, który umożliwia klientom przemysłowym bieżące monitorowanie poziomu zużycia mediów.

PROGRAM NR 4 PRZESTRZEŃ DLA BIZNESU

Wyznaczone cele programu:

- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Bydgoszczy.
- Wzmocnienie rangi miasta jako ośrodka targowo-wystawienniczego oraz turystyki biznesowej.
- Wypromowanie Bydgoszczy jako miasta atrakcyjnego dla inwestorów, turystów i gości.

W programie zapisano: 4 przedsięwzięcia i 26 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Rozpoczęcie budowy Centrum Demonstracyjnego FAB-labs/Living-labs w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym.
- ✓ Panattoni Europe, lider rynku nieruchomości przemysłowych w Europie, rozpoczął budowę kolejnego centrum logistycznego Panattoni Park Bydgoszcz II (nowoczesna hala magazynowa o powierzchni powyżej 40 000 m²).
- ✓ Rewitalizacja terenów poprzemysłowych dawnego Makrum na osiedlu Leśnym – II etap budowy multifunkcyjnego kompleksu Platanowy Park.
- ✓ Rozbudowa powierzchni biurowych m.in.: w budowie Biznes Park ul. Kraszewskiego 1 o powierzchni 5 750 m² oraz centrum biurowe Preludium przy ul. F. Chopina o powierzchni 13 000 m², planowany SCANPARK Business Center przy ul. Towarowej 36 o powierzchni 13 000 m².
- ✓ Promocja terenów inwestycyjnych m.in. przez: udział w imprezach gospodarczych, forach, galach, konferencjach, warsztatach, wydarzeniach targowo-wystawienniczych, strony internetowe (BARR Sp. z o.o., PAliH, Centrum Obsługi Inwestora WK-P).
- ✓ Bydgoszcz została nominowana do nagrody w plebiscycie Prime Property Prize 2019 w kategorii „Miasto przyjazne Inwestorom”. Wśród nominowanych była Łódź, Szczecin, Gdańsk i Warszawa. Prime Property Prize 2019 w kategorii „Miasto przyjazne inwestorom” otrzymało Miasto Łódź.
- ✓ Podczas targów MIPIIM w Cannes zostały wręczone, przyznawane przez magazyn fDi, należący do grupy Financial Times, nagrody w rankingu fDi Polish Cities of the Future 2019/20. Bydgoszcz znalazła się wśród liderów rankingu fDi i otrzymała wyróżnienie w kategorii Top 10 Overall – Best for Human Capital and Lifestyle, w której pod uwagę wzięto m.in. takie wskaźniki, jak: liczba uczelni wyższych, studentów i absolwentów (w tym międzynarodowych), atrakcyjność miasta dla turystów, długość życia mieszkańców, poziom bezpieczeństwa, a także dostęp do opieki zdrowotnej czy obiektów rekreacyjnych i kulturalnych.
- ✓ Biuro w Bydgoszczy jest główną siedzibą firmy Atos GDC Polska. Jest to największa z sześciu lokalizacji Atos GDC Polska. W bydgoskim biurze pracuje ponad 3 500 pracowników. Tylko w Bydgoszczy pracuje blisko 400 obcokrajowców z całego świata.
- ✓ Uczestnictwo przedstawicieli Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w 34 imprezach gospodarczych, m.in. forach, konferencjach, galach, warsztatach, wydarzeniach targowo-wystawienniczych, w tym 25 o charakterze międzynarodowym. Przedstawiciele BARR podczas targów i konferencji krajowych i międzynarodowych wzięli udział w 19 bezpośrednich spotkaniach biznesowych (B2B).
- ✓ BARR obsługiwała 160 projektów: dotyczących sektora nowoczesnych usług dla biznesu, nieruchomościowych, magazynowo-logistycznych, branży produkcyjnej, handlowej oraz hotelowej.
- ✓ BARR zorganizowała 5 spotkań kooperacyjnych, umożliwiających przedsiębiorcom pozyskiwanie nowych kontrahentów oraz nowe rynki zbytu.
- ✓ Przywracanie społeczności do użytkowania budynków o wartości historycznej poprzez udostępnianie ich na przedsięwzięcia sektora kultury i przemysłów kreatywnych – realizacja projektu międzynarodowego „Forget Heritage”. Jednym z efektów projektu jest utworzenie w lokalu przy ul. Jezuickiej 22 Pracowni Makerspace.

PROGRAM NR 5 BYDGOSZCZ SPRAWNA KOMUNIKACYJNIE

Celem programu jest zwiększenie dostępności komunikacyjnej Bydgoszczy – stworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

W programie zapisano: 11 przedsięwzięć i 50 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ W ramach zadania „Budowa trasy tramwajowej wzdłuż ul. Kujawskiej” wykonano odcinki jezdni ul. Wojska Polskiego i Kujawskiej w rejonie CH Zielone Arkady oraz ul. Toruńskiej, wykonano przebudowę układu drogowo-torowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ul. Wojska Polskiego na odcinku od pętli Magnuszewska do węzła komunikacyjnego Wojska Polskiego-Betzy-Szpitalna-Szarych Szeregów oraz zakupiono 9 nowych, wielocłonowych tramwajów.
- ✓ Zakup 11 szt. autobusów.
- ✓ Zakończenie budowy II etapu ul. Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Magnuszewskiej.
- ✓ Przebudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic Miasta – wykonano ul. Wyrzyką i ul. Zimorodkową.
- ✓ Realizacja programu utwardzania dróg gruntowych, m.in. zakończono budowę ul. Sanatoryjnej, ul. Jeżynowej, ul. Siewnej, ul. Byszewskiej, ul. Pijarów, ul. Leszczyna – Osada. W trakcie realizacji są: ul. Botaniczna, ul. Kapliczna, ul. Łubinowa, ul. Siedlecka, ul. Podleśna.
- ✓ W ramach Programu Inicjatyw Lokalnych 25/75 zrealizowano ulice: Wieluńska, Cytrusowa, Krabowa, Ruczaj, Świętopełka, Legnicka, Sztumska i Kwizdyńska oraz Dorszowa.
- ✓ Wykonano stabilizację nawierzchni dróg gruntowych w lokalizacjach: ul. Warneńczyka na odcinku od ul. Piastowej do ul. Saskiej, ul. Laskowicka, ul. Pelikanowa – sięgacz, ul. Spadochroniarzy odcinek od ul. Saperów do nr 28, ul. Wincentego Pola od ul. Chłopickiego do nr 16, Laskowicka, ul. Osada 40e – sięgacz, Plac Piastowski – parking, Pod Blankami – umocnienie pobocza wzdłuż budynku parkingu, ul. Letniskowa sięgacz.
- ✓ Budowa przystanku wiedeńskiego na ul. Focha.
- ✓ Budowa infrastruktury rowerowej m.in.: ul. Wiatrakowa, ul. Łochowska, w ciągu ul. Grunwaldzkiej, ul. Ogińskiego, ul. Ujejskiego, ul. Glinki, ul. Magnuszewska, ul. Jana Pawła II.
- ✓ Budowa buspasa w ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Rekreacyjnej do pętli autobusowej „Myślęcinek”.
- ✓ Realizacja inwestycji w ramach BBO, m.in. budowa chodników, miejsc parkingowych.
- ✓ Wybudowanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Pelplińska – Lawinowa – Orłąt Lwowskich oraz na ul. Fordońskiej na wysokości ul. Niewiteckiego.
- ✓ Doświetlenie 29 przejść dla pieszych.
- ✓ Oddanie do użytkowania ul. Bydgoskiej i ronda Solidarności oraz buspasa na ulicy Wały Jagiellońskie.
- ✓ Utworzenie 11 nowych przystanków komunikacji miejskiej.
- ✓ Wprowadzenie ograniczenia ruchu kołowego na Starym Rynku.
- ✓ Budowa oświetlenia drogowego w ciągu ulic: Daglezjowa, Albatrosowa, Rudzikowa, Przy Lotnisku, Hebanowa, Janickiego, Płońska, Młyńska, Nadrzeczna, Mrągowska, Cytrusowa, Opalowa, Przyleśna, Pod Blankami, Toruńska, Wypaleniska, Długa, Iglasta, Widok, Górna, Pijarów.
- ✓ Wprowadzenie w komunikacji miejskiej tańszych biletów okresowych dla wszystkich bydgoskich uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz dla maluchów (Bydgoska Karta Malucha) w wieku 4-7 lat. Program został rozbudowany o uczniów i dzieci z gmin ościennych współpracujących z miastem w ramach Metropolii Bydgoszcz (Metropolitalna Karta Uczniowska). Bilety kosztują 10 zł (miesięczny lub 30-dniowy) i 100 zł (roczny).
- ✓ Bezgotówkowy system biletowy funkcjonuje w całej komunikacji miejskiej.

PROGRAM NR 6 CYFROWA BYDGOSZCZ

Wyznaczone cele programu:

- Podniesienie kompetencji cyfrowych społeczeństwa.
- Upowszechnienie i zwiększenie dostępu do technologii cyfrowych.

W programie zapisano: 4 przedsięwzięcia i 16 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Utworzenie aplikacji Off-Spaces w celu ułatwienia młodym ludziom znalezienia lokalu pod działalność gospodarczą np. krótkotrwały sklep na 2 dni lub organizacji wydarzeń kulturalnych, w ramach międzynarodowego projektu „Forget Heritage”.
- ✓ Rozszerzono działanie aplikacji mobilnej „Aktywna Bydgoszcz” polegające m.in. na stworzeniu modułów do obsługi sportowych rywalizacji ogólnopolskich.
- ✓ Realizowanie unijnego projektu pn. „Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw: kujawsko-pomorskiego i łódzkiego”, którego celem było wykształcenie kompetencji cyfrowych wśród mieszkańców Bydgoszczy w wieku powyżej 25 lat. Przeprowadzono 19 szkoleń dla 228 osób o niskich kompetencjach cyfrowych.
- ✓ Rozbudowanie Oświatowej Platformy Informatycznej Urzędu Miasta (OPIUM) poprzez wprowadzenie szeregu usprawnień i ulepszeń w wielu funkcjach systemu.
- ✓ Udział Bydgoszczy w „Rządowym programie rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „AKTYWNA TABLICA”.
- ✓ Zorganizowanie przez Miasto konkursu „Bug Bounty Bydgoszcz”, skierowanego do uczniów bydgoskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którego celem było promowanie działań „ethical hacker” i „white hat hacker”.
- ✓ Funkcjonowanie 251 kamer w systemie wideomonitoringu miejskiego.
- ✓ W ramach trybu „małych grantów” Miasto wsparło dotacją inicjatywę „Senior z komputerem – kurs praktyczny” – zajęcia edukacyjne dla seniorów z zakresu obsługi komputera.
- ✓ Samorządowe instytucje kultury (Galeria Miejska bwa, Miejskie Centrum Kultury, Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego, Teatr Polski im. H. Konieczki) realizowały projekt „Kultura w zasięgu 2.0”, którego celem jest digitalizacja zasobów, rozbudowa systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów oraz tworzenie narzędzi do dystrybucji treści w zakresie udostępniania zdigitalizowanych zasobów, a na podstawie tych danych – budowanie usług cyfrowych.
- ✓ Rozbudowa Geoportalu w ramach projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0”.
- ✓ Miasto w ramach naboru wniosków o współfinansowanie projektów, mających szczególne znaczenie dla promocji i rozwoju współpracy międzynarodowej, wsparło budowę ukraińskojęzycznego portalu lokalnego, bydgoskiej internetowej platformy informacyjnej w języku ukraińskim, prezentującej walory turystyczne miasta, służącej jako narzędzie aktywizujące bydgoskie środowiska ukraińskie.

PROGRAM NR 7 BYDGOSZCZ NA FALI

Wyznaczone cele programu:

- Stworzenie wizerunku Bydgoszczy, jako miasta silnie związanego z wodą i wykorzystującego jej walory.
- Kompleksowa rewitalizacja Bydgoskiego Węzła Wodnego jako elementu składowego międzynarodowych dróg wodnych E-70 i E-40.
- Przywrócenie i wzmocnienie funkcji turystyczno-rekreacyjnych, kulturalnych i integracyjnych Bydgoszczy, zwłaszcza w obszarze Śródmieścia, Wyspy Młyńskiej oraz bezpośrednim sąsiedztwie Kanału Bydgoskiego.

W programie zapisano: 4 przedsięwzięcia i 31 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Zakończenie remontu śluzy Okole oraz rozpoczęcie modernizacji śluzy Lisi Ogon na Kanale Górnonoteckim.
- ✓ Otwarcie Centrum Informacji i Promocji Śródlądowych Dróg Wodnych w Bydgoszczy (w ramach projektu EMMA), które znajduje się w siedzibie Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego przy Placu Kościeleckich 8.
- ✓ Zorganizowanie konferencji skierowanej do środowisk biznesowych z całego kraju pt. „Uzęglownienie rzek szansą dla przemysłu” będącą podsumowaniem prac zrealizowanych w ramach międzynarodowego projektu „EMMA – Zwiększenie mobilności towarów i logistyki w Regionie Morza Bałtyckiego poprzez wzmocnienie transportu śródlądowego i morskiego oraz promocję nowych międzynarodowych usług żeglugowych”.
- ✓ Zakończenie prac nad studium lokalizacji portu multimodalnego na Wiśle (w ramach projektu EMMA).
- ✓ Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dotyczącej wykonania ścieżek w ramach zadania „Zagospodarowanie terenu nad Starym Kanałem Bydgoskim (Program BBO)”.
- ✓ Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dotyczącej rewaloryzacji bulwarów lewego brzegu rzeki Brdy na odcinku od mostu Bernardyńskiego do ulicy Uroczej (IVa) oraz od ulicy Krakowskiej do Słonecznego Młyna (VI).
- ✓ Kontynuowanie budowy Przystani Wioślarskiej przy RTW BYDGOSTIA, ul. Żupy 4.
- ✓ Montaż wiat wolnostojących (na sprzęt sportowy: kajaki, rowery wodne) z podłożem z kostki betonowej i zamontowaniem lamp przy ul. Witebskiej 2a oraz doposażenie bezpłatnej wypożyczalni rowerów wodnych w Brdujściu – zakup dwóch łodzi wioślarsko-motorowych oraz zakup silnika zaburtowego (BBO).
- ✓ Prace przygotowawcze do budowy kąpieliska nad Balatonem (wykonano badania batymetryczne misy zbiornika na potrzeby kąpieliska) oraz w miejskim Parku Centralnym (wykonano badania stopnia zanieczyszczenia gruntu oraz badania geotechniczne gruntu).
- ✓ Organizacja różnorodnych imprez i wydarzeń związanych z wodą, realizowanych na wodzie lub na terenach nadrzecznych m.in.: Bydgoski Festiwal Wodny „Ster na Bydgoszcz”, Wielka Wioślarska o Puchar Brdy, Ogólnopolskie Zawody Pływackie na Brdzie „Woda Bydgoska”, Enea Bydgoszcz Triathlon, Rzeka Muzyki, festyn rodzinny „Śluzy 2019”.
- ✓ Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu. Dla zadania „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu” odebrano dokumentację projektowo-kosztorysową oraz uzyskano pozwolenie wodnoprawne.
- ✓ Rewitalizacja obiektów w Śródmieściu.
- ✓ Funkcjonowanie tramwaju wodnego i wypożyczalni sprzętu pływającego.
- ✓ Przebudowa budynku przedszkola przy ul. Staroszkolnej 10 na potrzeby utworzenia Centrum Edukacyjno-Społecznego, które będzie miejscem spotkań kół i klubów turystyki pieszej, kajakowej i rowerowej. Zostanie tam przeniesione Muzeum Kanału Bydgoskiego im. Sebastiana Malinowskiego.

- ✓ Prace nad opracowaniem studium wykonalności zagospodarowania Drogi Wodnej rzeki Wisły zlecone przez Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A.
- ✓ Realizacja projektu unijnego „COMBINE – Wzmocnienie transportu kombinowanego w Regionie Morza Bałtyckiego”.
- ✓ Miasto Bydgoszcz złożyło aplikację na organizację Światowej Konferencji Kanałów 2022 Stowarzyszenia Inland Waterways International (organizacja została przyznana).

PROGRAM NR 8 PRZYJAZNE MIASTO DLA ŚRODOWISKA

Celem programu jest racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska oraz poprawa komfortu życia mieszkańców.

W programie zapisano: 8 przedsięwzięć i 48 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Zakończenie I etapu rewaloryzacji Parku Ludowego im. Wincentego Witosa oraz terenów zieleni na Wzgórzu Wolności i Wzgórzu Dąbrowskiego.
- ✓ Wykonanie tzw. „parku kieszonkowego” przy ul. Mickiewicza.
- ✓ Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej zagospodarowania Alei Ossolińskich oraz zagospodarowania skweru prof. J. Kałużnego.
- ✓ Zakończenie realizacji projektu pn. „GreenerSites – Rehabilitacja środowiskowa terenów przemysłowych w Europie Środkowej”, w ramach którego wykonano m.in.: analizę wpływu zdegradowanego terenu po byłych Zakładach Chemicznych ZACHEM na tereny sąsiadujące wraz z opracowaniem oceny ryzyka środowiskowego i zdrowotnego, wytycznych dalszego postępowania, identyfikacji zagrożeń, identyfikacji obszarów wrażliwych; uzupełnienie sieci monitoringu wód podziemnych; modele numeryczne migracji zanieczyszczeń; Strategiczny Plan Działań dla terenu przemysłowego: dawne zakłady chemiczne „Zachem”.
- ✓ Opracowanie projektu planu remediacji dla należących do miasta nieruchomości przylegających do nabrzeża rzeki Brdy, w rejonie starej gazowni miejskiej przy ul. Jagiellońskiej, na których potwierdzono występowanie zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Źródłem skażenia są obiekty starej gazowni. Na rok 2020 zaplanowano aktualizację Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.
- ✓ W ramach realizacji projektu unijnego pn. „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych, na terenie miasta Bydgoszczy” przeprowadzono renowację 27,1 km kanałów deszczowych.
- ✓ Podpisano umowę z wykonawcą dla projektu: „Modernizacja oczyszczalni ścieków KAPUŚCISKA – II etap oraz wykonanie inteligentnego systemu zarządzania sieciami wod.-kan.”.
- ✓ Zakończenie budowy trzech miejskich Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanych przy ul. Inwalidów, ul. Ołowianej, ul. Jasinieckiej.
- ✓ Przebudowa i rozbudowa sieci ciepłowniczej, w tym w ramach projektów:
 - „Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez przebudowę oraz termomodernizację sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy – etap I” – zakończono modernizację sieci ciepłowniczej przy ul. Wojska Polskiego-Magnuszewskiej, Rondzie Kujawskim oraz na Osiedlu Kapuściska,
 - „Budowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy umożliwiającej wykorzystanie energii cieplnej wytworzonej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji” – zakończono budowę dwóch etapów sieci ciepłowniczej łączącej Elektrociepłownię I z Ciepłownią Osowa Góra,
 - „Promowanie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej poprzez budowę źródła ciepła pracującego w wysokosprawnej kogeneracji zasilanego gazem ziemnym na terenie ciepłowni Szubin, Nakło n/Notecią i Osowa Góra” – kontynuowano roboty budowlane w ciepłowni Szubin oraz prace projektowe w ciepłowni Nakło n/Notecią i Osowa Góra.
- ✓ Wdrożenie instalacji odnawialnych źródeł energii na 11 oświatowych budynkach miejskich oraz na budynku Schroniska dla Zwierząt.
- ✓ Dofinansowanie z budżetu Miasta wymiany 366 szt. tradycyjnych pieców węglowych.
- ✓ Utworzenie punktu doradczego w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.
- ✓ Wykonanie 1,9 tys. kontroli palenisk przez Straż Miejską.

- ✓ Wprowadzenie nowego systemu dofinansowań do wymiany źródeł ogrzewania opalanych węglem. W stosunku do poprzedniej regulacji prawnej podniesiono kwotę dofinansowania do 5 000 zł na jeden lokal lub budynek jednorodzinny oraz wprowadzono dodatkową zachętę w przypadku inwestycji kompleksowych w budynkach wielorodzinnych. Celem jest uzyskanie zwiększonego zainteresowania mieszkańców uzyskaniem dofinansowania na likwidację niskiej emisji.
- ✓ Zakończenie termomodernizacji Pałacu Młodzieży oraz prace termomodernizacyjne Zespołu Szkół Budowlanych.
- ✓ Termomodernizacja komunalnego zasobu mieszkaniowego.
- ✓ Rozbudowa węzłów ciepłych w czterech budynkach placówek oświatowych.
- ✓ Wdrożenie (od sezonu grzewczego 2018/2019) systemu zdalnego zarządzania ciepłem w budynkach placówek oświatowych.
- ✓ Funkcjonowanie Systemu Zarządzania Kosztami Energii i Wody.
- ✓ Realizacja inwestycji związanych z rozwojem transportu niskoemisyjnego: rozbudowa i modernizacja infrastruktury i taboru komunikacji szynowej, preferencji dla komunikacji publicznej – buspasy, rozbudowa infrastruktury rowerowej, wymiana autobusów na spełniające normy emisji spalin EURO 6, ograniczenie ruchu kołowego na Starym Rynku.
- ✓ Przystąpienie Miasta do Nowego Zintegrowanego Porozumienia Burmistrzów na rzecz energii i klimatu.
- ✓ Miasto Bydgoszcz zostało liderem dobrych praktyk w kategorii "Środowisko i gospodarka odpadami" gmin miejskich powyżej 100 000 mieszkańców za działania pro środowiskowe. Wyróżnienie zostało przyznane podczas Ogólnopolskiego Kongresu Perły Samorządu 2019, organizowanego po raz siódmy przez Dziennik Gazetę Prawną.
- ✓ Miasto Bydgoszcz w XV edycji Rankingu Samorządów 2019 (dziennika Rzeczpospolita) zajęła pierwsze miejsce w kategorii „Trwałość Środowiskowa”. Zdobyło najwięcej punktów wśród 50 miast na prawach powiatu po uwzględnieniu kwestii związanych z ochroną środowiska, dostosowaniem do zmian klimatycznych, zarządzania gospodarką odpadami i gospodarką wodno-ściekową.
- ✓ Realizacja projektów międzynarodowych dotyczących ochrony środowiska m.in. „City Water Circles – Obieg Wody w Mieście”, „Czy wiesz, czym oddychasz? Kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz czystego powietrza”, „Zielone dachy jako narzędzie adaptacji do zmian klimatu dla obszarów miejskich – niemieckie inspiracje dla Polski (GRAD)”, „Przyjazny klimat dla mobilności w mieście (2050 CliMobCity)”, „Budowanie i łączenie miast świadomych roli pszczół w Europie – BeePathNet” .
- ✓ Bydgoski Grant Ekologiczny – złożono 48 wniosków, przyznano 32 granty. Tematami priorytetowymi były: Energia – niewidzialny skarb (15 grantów), Zaadaptuj się! (9 grantów), Zostaw w krzakach tego zwierzaka (8 grantów).
- ✓ Przeprowadzenie akcji ekologicznych mających na celu uświadomienie społeczeństwa w zakresie: wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzi, szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, promocji niskoemisyjnych źródeł ciepła m.in. prelekcja „Czy wiesz czym oddychasz w Bydgoszczy?”, „Czy to SmoK czy Smog”, „W poszukiwaniu śladów niskiej emisji”.
- ✓ Organizowanie akcji i konkursów adresowanych do dzieci i młodzieży m.in. Segregujemy odpady już od najmłodszych lat – dbam o przyszłość naszej planety, Leśna Skrzynia Skarbów, Młodzież i Dzieci kontra Śmieci, Listy dla Ziemi, Międzynarodowy Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata.
- ✓ Zorganizowanie m.in. IV Bydgoskich Dni Energii, konferencji pn. „Efektywność energetyczna kluczowym elementem transformacji energetycznej gminy”, XXVI Forum Ochrony Środowiska, podczas którego przeprowadzono turniej Wiedzy Ekologicznej.

PROGRAM NR 9 EDUKACJA DLA KAŻDEGO

Celem programu jest przygotowanie do samodzielnego, aktywnego i obywatelskiego funkcjonowania w społeczeństwie oraz propagowanie idei kształcenia przez całe życie.

W programie zapisano: 10 przedsięwzięć i 50 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Zakończenie budowy hal sportowych przy:
 - Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy Placu Wolności 9,
 - Zespole Szkół Elektronicznych przy ul. Karłowicza 20.
- ✓ Rozpoczęcie budowy hali sportowej z funkcją rehabilitacyjną i termomodernizacją budynku istniejącego Szkoły Podstawowej nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi przy ul. Kcyńskiej 49.
- ✓ Zakończenie budowy sali rehabilitacyjno-sportowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 3 przy ul. Granicznej 12.
- ✓ Program budowy basenów osiedlowych:
 - przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5, ul. Szarych Szeregów 4a na os. Kapuściska – zakończono budowę, otwarcie basenu „Piąta fala”,
 - przy Zespole Szkół nr 67, ul. Kromera 11 na os. Tatrzzańskim – wykonano prace do stanu surowego zamkniętego,
 - przy Zespole Szkół nr 8, ul. Pijarów 4 na os. Miedzyń – wykonano aktualizację dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
- ✓ Budowa basenu rehabilitacyjnego przy Zespole Szkół nr 30 przy ul. Jesionowej 3a – opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową i złożono wnioski o pozwolenie na budowę.
- ✓ Zakończenie termomodernizacji i przebudowy budynku Pałacu Młodzieży przy ul. Jagiellońskiej 27.
- ✓ Zakończenie modernizacji i wyposażenia warsztatów pracowni kształcenia praktycznego w:
 - Zespole Szkół Mechanicznych nr 1 przy ul. Św. Trójcy 37,
 - Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 przy ul. Barwnej 14,
 - Zespole Szkół Elektronicznych przy ul. Karłowicza 20,
 - Zespole Szkół Gastronomicznych przy ul. Konarskiego 5.
- ✓ Zakończenie I etapu wyposażenia warsztatów pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Drzewnych przy ul. Toruńskiej 44.
- ✓ Rozpoczęcie rozbudowy z przebudową części warsztatowej budynku oraz docieplenie wraz z przebudową infrastruktury technicznej budynku Zespołu Szkół Budowlanych przy ul. Pestalozziego 18.
- ✓ Wykonanie dokumentacji kosztorysowo-projektowej dla:
 - Zespołu Szkół Drzewnych przy ul. Toruńskiej 44,
 - Zespołu Szkół Handlowych przy ul. Gajowej 94,
 - Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Gajowej 98w ramach zadania „Modernizacja i doposażenie infrastruktury szkół zawodowych”.
- ✓ Budowa, przebudowa i modernizacja budynków oświatowych oraz boisk przyszkolnych:
 - zakończono budowę boiska przy Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Łowickiej,
 - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej obejmującej wzmocnienie konstrukcji budynku głównego i modernizację 18 pomieszczeń Zespołu Szkół Samochodowych przy ul. Powstańców Wielkopolskich 63,
 - rozpoczęcie przebudowy auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 przy ul. Staszica.
- ✓ W ramach programu Bydgoski Budżet Obywatelski realizowano:
 - budowę miasteczka ruchu drogowego na os. Nowy Fordon przy ul. Berlinga 17 – zakończono roboty,

- strefę aktywnej rekreacji na os. Stary Fordon przy Szkole Podstawowej nr 4 przy ul. Wyzwolenia 4 – wykonano całą ściankę treningową wraz z nawierzchnią sportową na półkorcie, wykonano podbudowę pod bieżnię i skocznnię w dal,
 - zagospodarowanie terenu na os. Wzgórze Wolności na terenie Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Karpackiej 30 – zakończono roboty polegające na rozbudowie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
 - strefę aktywności na os. Błonie przy ul. Stawowej 53 – wykonano m.in. bieżnię tartanową, zewnętrzny stół do tenisa, zewnętrzny stół do gry w piłkarzyki, interaktywne bramki do piłki nożnej typu Shot-Sport oraz zręcznościowej gry interaktywnej typu Audiozone,
 - kreatywne podwórko na os. Kapuściska na terenie Szkoły Podstawowej nr 46 przy ul. Kombatantów 2 – wykonano przebudowę i rozbudowę placu apelowego oraz wykonano skocznnię w dal,
 - zagospodarowanie terenu sportowego Szkoły Podstawowej nr 60 przy ul. Bohaterów Kragujewca na os. Wyzyny – odebrano dokumentację projektowo-kosztorysową obejmującą budowę hali pneumatycznej nad boiskami do piłki nożnej, rozbudowę istniejącego boiska do piłki nożnej oraz wykonanie miejsc do zabaw sportowo-rekreacyjnych,
 - adaptację budynku Zespołu Szkół nr 30 przy ul. Jesionowej na os. Szwederowo – opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową modernizacji schodów zewnętrznych i podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz uzyskano pozwolenie na budowę,
 - doposażenie Kina Jeremi na os. Nowy Fordon – dokonano montażu projektora i serwera kina cyfrowego,
 - doposażenie sali widowiskowej przy ul. Piwnika Ponurego na os. Nowy Fordon – wyposażono salę widowiskową w system nagłośnieniowy.
- ✓ 10 miejsce w kraju Technikum Elektronicznego w kategorii technika oraz 24 miejsce w kraju VI Liceum Ogólnokształcącego w kategorii licea ogólnokształcące w XXI Ogólnopolskim Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych „Perspektywy 2019”.
 - ✓ Dofinansowanie w ramach Bydgoskich Grantów Oświatowych 114 projektów edukacyjnych spośród 231 ubiegających się o dofinansowanie dla 55 placówek oświatowych.
 - ✓ Szeroka oferta zajęć rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów Pałacu Młodzieży, MDK, instytucji kultury i bydgoskich szkół.
 - ✓ Współpraca placówek oświatowych z bydgoskimi uczelniami.
 - ✓ Realizacja Miejskiego Programu Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy”.
 - ✓ Program Stypendialny dla Młodzieży Osiągającej Szczególne Wyniki w Nauce.
 - ✓ Działalność Bydgoskiego Uniwersytetu Otwartego, Młodzieżowej Rady Miasta Bydgoszczy.
 - ✓ Funkcjonowanie 9 Uniwersytetów Trzeciego Wieku.
 - ✓ Nagrody dla 176 uczniów oraz 108 nauczycieli za szczególne osiągnięcia w olimpiadach i konkursach.
 - ✓ Realizowano projekty UE m.in.: „Edu(R)Ewolucja”, „Dzisiaj staż, jutro praca”, „Spełniamy Twoje zawodowe marzenia”, „Akacja – kwalifikacja”; „Po co? Dlaczego? Jak? – kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów”; „EduAkacja w technikach”.

PROGRAM NR 10 ŻYJMY RAZEM I ZDROWO

Wyznaczone cele programu:

- Polepszenie zdrowia fizycznego i psychicznego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców.
- Ułatwienie włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

W programie zapisano: 7 przedsięwzięć i 36 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Zakończono rozbudowę Centrum Rehabilitacji w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim.
- ✓ Zakup karetki oraz wyposażenie Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego.
- ✓ Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. Emila Warmińskiego otrzymał dofinansowanie na realizację projektu pn. „Przebudowa Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii”.
- ✓ Otwarcie jednej z najnowocześniejszych Pracowni Edukacji Ultrasonograficznej w Polsce w Szpitalu Uniwersyteckim nr 1 im. dr. A. Jurasza.
- ✓ Otwarcie nowo wyremontowanych:
 - Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu z Pododdziałem Reumoortopedii,
 - Kliniki Chorób Naczyń i Chorób Wewnętrznych,
 - Pracowni Radiologii Zabiegowej.w Szpitalu Uniwersyteckim Nr 2 im. dr. Jana Bizuela.
- ✓ Collegium Medicum rozstrzygnęło konkurs na opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej rozbudowy bazy naukowo-dydaktycznej znajdującej się na terenie pomiędzy ulicami Curie-Skłodowskiej i Powstańców Wielkopolskich.
- ✓ UKW ogłosiło przetarg na wykonawcę budowy Centrum Pomocy Psychologicznej.
- ✓ Modernizacja i rozbudowa Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia:
 - wykonano przebudowę pomieszczeń (kuchni, jadalni, pomieszczeń piwnicznych), dwie windy towarowe oraz zewnętrzną nową instalację sanitarną w DPS „Jesień Życia” przy ul. Mińskiej 15a,
 - opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową budowy Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (rozbudowa Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej „Stokrotka”) przy ul. Mińskiej 15a.
- ✓ Wymieniono instalacje ciepłej i zimnej wody w Centrum Pomocy dla Bezdomnych Kobiet i Matek z Dziećmi przy ul. Polanka 9.
- ✓ Odebrano dokumentację projektowo-kosztorysową docieplenia budynku oraz przebudowy infrastruktury towarzyszącej zewnętrznej Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przy ul. Stolarskiej 2.
- ✓ Montaż pochylni wraz ze schodami na potrzeby uczestników Klubu „Senior+” przy ul. Fredry 3.
- ✓ Opracowanie projektu budowlanego do zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń w budynku MOPS przy ul. Toruńskiej 185 celem organizacji Klubu SENIOR+.
- ✓ Trwa rozbudowa Żłobka nr 18 przy ul. Brzozowej na os. Szwederowo.
- ✓ Dzięki miejskim dotacjom, w Bydgoszczy powstało blisko 400 nowych miejsc w żłobkach niepublicznych.
- ✓ Realizacja 10 programów polityki zdrowotnej, z których skorzystało około 10 tys. bydgoszczan.
- ✓ Realizacja zadań publicznych z zakresu rehabilitacji społecznej oraz integracji osób niepełnosprawnych realizowanych przez organizacje i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, z których skorzystało około 2,6 tys. osób.
- ✓ Pierwszy rok funkcjonowania „Programu polityki zdrowotnej z zakresu wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Miasta Bydgoszczy w latach 2019-2022”, z którego skorzystało 75 par.
- ✓ Działania na rzecz aktywizacji seniorów m.in. Agora Nestora, Uniwersytety Trzeciego Wieku.

- ✓ Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże i szkolenia dla osób bezrobotnych, w tym z orzeczeniem o niepełnosprawności.
- ✓ Działania aktywizujące świadczeniobiorców pomocy społecznej m.in. poprzez prace społecznie użyteczne, zajęcia w Centrum Integracji Społecznej.
- ✓ Przystosowywanie infrastruktury komunikacyjnej na terenie całego miasta dla potrzeb osób niepełnosprawnych m.in. przystanek wiedeński w ul. Focha.
- ✓ Miasto Bydgoszcz zostało uhonorowane tytułem „Nowego Lidera w zakresie profilaktyki grypy”. Tytuł przyznany został przez Fundację Nadzieja dla Zdrowia w ramach Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy.
- ✓ Miasto Bydgoszcz zajęło III miejsce w rankingu „Najlepsze miasta dla seniorów 2019” , który obejmował 18 największych polskich miast. Raport został opracowany przez serwis ikalkulator.pl.
- ✓ Bydgoskie Centrum Onkologii zajęło I miejsce w 16. edycji Rankingu Szpitali 2019 w 3 kategoriach:
 - sieć szpitali: szpitale onkologiczne lub pulmonologiczne,
 - ranking szpitali zabiegowych, wielospecjalistycznych i onkologicznych,
 - najlepszy szpital w województwie kujawsko-pomorskim.
 W kategorii „Najlepszy Szpital w Województwie Kujawsko-Pomorskim” II miejsce zajął Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. Emila Warmińskiego.
 Ranking przygotowany przez Rzeczpospolitą i Centrum Jakości w Ochronie Zdrowia.
- ✓ 10. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ:
 - został uhonorowany tytułem Diamentu 30-lecia Polskiej Transformacji oraz Złotą Perłą Medycyny 2019 w ramach Ogólnopolskiego Programu Umocniania Wiarygodności Sylwetki i Marki 30-lecia Wolności RP.
 - zajął 1 miejsce w II edycji Ogólnopolskiego Plebiscytu Branżowego ORŁY MEDYCYNY 2019.

PROGRAM NR 11 BEZPIECZNA BYDGOSZCZ

Wyznaczone cele programu:

- Ograniczenie przestępczości.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.
- Zapobieganie zagrożeniom i katastrofom oraz ich skutkom.

W programie zapisano: 4 przedsięwzięcia i 17 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Rozpoczęto budowę nowego posterunku Policji przy ul. Sardynkowej 5 na Osowej Górze.
- ✓ Kontynuowanie prac rewitalizacyjnych gmachu dawnego sierocińca na potrzeby Policji przy skrzyżowaniu ulic Sułkowskiego i Chodkiewicza.
- ✓ Rozbudowa systemu wideomonitoringu na terenie Miasta – liczba funkcjonujących kamer na koniec 2019 roku wynosiła 251 sztuk.
- ✓ Doświetlenie 29 przejść dla pieszych.
- ✓ Zakup i montaż 18 defibrylatorów na osiedlu Szwederowo w ramach Programu BBO.
- ✓ Zakup łodzi do ratownictwa wodnego dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.
- ✓ Zakup systemu łączności (m.in. radiotelefony, mikrofony biurkowe, oprogramowanie) na potrzeby straży Miejskiej.
- ✓ Realizacja programów prewencyjno-profilaktycznych służących ograniczaniu przestępczości, nauce właściwych zachowań wobec zagrożeń i przeciwdziałaniu patologiom, w tym m.in.:
 - Bezpieczne osiedle: akcje „Oznakuj rower – poznaj swojego dzielnicowego”, „Bezpieczny Ogród”,
 - Bezpieczna szkoła: akcje „Akademia Bezpieczeństwa – bezpieczna droga do szkoły”, „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Bezpieczne otoczenie”, „Bezpieczny przedszkolak”, „Jestem bezpieczny – umiem pomagać innym”, „Obcy niebezpieczny”, „Bezpieczne zachowania w kontakcie z psem”,
 - Bezpieczna droga: akcje „Bezpieczne przejścia”, „Bezpieczny pieszy”, „Motocyklowy patrol”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczna droga do szkoły z Polfinkiem”, „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”, „Jednośladem bezpieczniej do celu”.
- ✓ Realizacja wielu programów w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w tym m.in.: Akademia Rodzica, Punkty Interwencji Szkolnej Programu „Wróć”, Świetlice socjoterapeutyczne, środowiskowe i osiedlowe, Szansa na trzeźwość, Przyjazny Patrol.
- ✓ Realizowano akcje i programy skierowane do różnych grup społecznych, w tym m.in.:
 - osób starszych: „Aktywnie w trosce o III wiek”, „Bezpieczny senior”, „50+ na drodze”,
 - kobiet: „Bezpieczna kobieta”, „Samoobrona”,
 - bezdomnych: „Szansa na trzeźwość”.

PROGRAM NR 12 OBYWATELSKA BYDGOSZCZ

Celem programu jest podniesienie świadomości obywatelskiej i aktywności mieszkańców, utrwalenie w społeczności lokalnej sposobu myślenia i działania według zasady: działaj lokalnie myśl globalnie.

W programie zapisano: 6 przedsięwzięć i 23 zadania główne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Powstanie Bydgoskiej Rady ds. Równego Traktowania, której zadaniem jest m.in. monitorowanie i analizowanie zjawisk dyskryminacji, edukowanie i promowanie idei i postaw równego traktowania, a także opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miasta Bydgoszczy.
- ✓ Powołanie Bydgoskiego Biura Seniora w strukturze Urzędu Miasta Bydgoszczy, którego celem jest diagnozowanie potrzeb w zakresie miejskiej polityki senioralnej, realizacja programów i przedsięwzięć aktywizujących osoby starsze, współpraca i wspieranie lokalnych organizacji zrzeszających seniorów i działających na ich rzecz.
- ✓ Pierwszy rok działania Bydgoskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu przy ul. Gdańskiej 5.
- ✓ Wprowadzenie programu Bydgoska Karta Młodzieży, skierowanego do młodzieży uczącej się w naszym mieście. Specjalna oferta przygotowana przez partnerów ma zachęcać do korzystania z oferty kulturalnej, rozrywkowej, gastronomicznej oraz innych oferowanych przez lokalne firmy.
- ✓ Realizacja 18 zadań w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych „25/75”, zrealizowano 8 inwestycji.
- ✓ Realizacja Programu Bydgoski Budżet Obywatelski – w 2019 roku mieszkańcy, poza projektami osiedlowymi i ponadosiedlowymi, mogli zgłaszać propozycje na realizację małych projektów społecznych.
- ✓ Rozwijanie narzędzi komunikacji z mieszkańcami i partycypacji społecznej:
 - prowadzenie konsultacji społecznych (ankiety, spotkania, formularze uwag) dotyczących organizacji ruchu w rejonie Starego Rynku, projektu Strategii Rozwoju Bydgoszczy, projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Bydgoszczy, wprowadzenia nowych biletów czasowych, zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, rozwoju programu Bydgoski Budżet Obywatelski, zagospodarowania Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek”, celowości wyboru Rady Osiedla Glinki-Rupienica, wprowadzenia ruchu jednokierunkowego na ulicach Strzeleckiej, Gołębiej i Jaskółczej,
 - portale miejskie: bydgoszcz.pl; bydgoskiekonsultacje.pl; aktywnabydgoszcz.pl; bdgbo.pl; sternabydgoszcz.pl; czystabydgoszcz.pl,
 - kanały społecznościowe: Facebook, Instagram, Youtube, Twitter,
 - współpraca z gremiami opiniotwórczymi i doradczymi – Rada ds. Partycypacji Społecznej, Młodzieżowa Rada Miasta, Bydgoska Rada Seniorów, Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy, Bydgoska Rada ds. Równego Traktowania, Społeczna Rada ds. Estetyki Miasta, Rada Sportu Miasta Bydgoszczy, Obywatelska Rada ds. Kultury, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Zespół do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego Miasta Bydgoszczy, Zespół ds. polityki rowerowej Miasta Bydgoszczy,
 - spotkania z mieszkańcami m.in. dotyczące działań związanych z aktualizacją Strategii Rozwoju Bydgoszczy.
- ✓ Opracowanie i wdrażanie „Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”.
- ✓ Realizacja Miejskiego Programu Wolontariatu.
- ✓ Realizacja projektów na rzecz aktywności społecznej i postaw obywatelskich dzieci i młodzieży oraz działalność Młodzieżowej Rady Miasta, w tym m.in. udzielanie patronatów wydarzeniom organizowanym

przez szkoły, prowadzenie radia internetowego OMG Radio, udział w konsultacjach i pracach zespołów związanych z monitorowaniem i opracowywaniem dokumentów miejskich.

- ✓ Funkcjonowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego m.in. dyżury, szkolenia oraz spotkania informacyjne dla NGO, opiniowanie projektów uchwał.
- ✓ Działalność Rad Osiedli.
- ✓ Działania związane z aktywizacją i wspieraniem działalności organizacji pozarządowych m.in.: organizacja akcji happeningowej „Mój 1% zostaje w Bydgoszczy”, II Bydgoskich Targów Wolontariatu, IV edycji Pikniku Bydgoskich Organizacji Pozarządowych, IV edycji Bydgoskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych, IV edycji Bydgoskiego Forum Dużej Rodziny, konkursu na „Najlepszą bydgoską inicjatywę pozarządową – Przechodzący przez rzekę”, Samorządowego Konkursu Nastolatków Ośmiu Wspaniałych, IV edycji Maj Mam.
- ✓ Uczestnictwo w wydarzeniach i projektach w ramach stowarzyszeń ALDA i Eurocities, których celem jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
- ✓ Miasto Bydgoszcz zajęło 7. miejsce w rankingu „Miasta Przyjazne rodzinom 2019” i obejmowało 10 największych polskich miast. Raport został opracowany przez serwis ikalkulator.pl.

PROGRAM NR 13 MIASTO NAUKI

Wyznaczone cele programu:

- Zwiększenie znaczenia Bydgoszczy jako ośrodka akademickiego.
- Podniesienie jakości kształcenia na bydgoskich uczelniach.
- Wzmocnienie udziału przedstawicieli środowiska naukowego w życiu miasta i jego mieszkańców.
- Wzmacnianie oddziaływania potencjału naukowego i innowacyjnego bydgoskich uczelni na lokalną gospodarkę.
- Aktywizacja inicjatyw studenckich i ich powiązanie z kulturą Bydgoszczy.
- Wzmocnienie współpracy miasta i uczelni w aplikowaniu o fundusze unijne na rzecz inicjatyw i projektów inwestycyjnych.

W programie zapisano: 6 przedsięwzięć i 48 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Po raz dziesiąty odbył się Bydgoski Festiwal Nauki – impreza popularnonaukowa, organizowana przez środowiska akademickie (UTP, UKW, Collegium Medicum, WSG, BSW) oraz środowiska pozauczelniane.
- ✓ Realizacja współpracy bydgoskich uczelni ze szkołami (patronaty, opieka pracowników naukowych, prelekcje) m.in.:
 - Wydział Zarządzania UTP objął patronatem naukowym klasę 1ag o profilu technik rachunkowości w Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Gajowej 98,
 - Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt UTP przygotowywał najzdolniejszych uczniów szkół ponadpodstawowych do olimpiady biologicznej,
 - UTP organizował kolonie „Letnia szkoła kreatywności”, „Mali odkrywcy na tropie nauki”, „Szkoła Patentów na UTP”, „Salon Maturzystów”,
 - UKW organizował „Letnie Impresje Matematyczne”.
- ✓ Wprowadzenie przez bydgoskie uczelnie nowych kierunków studiów w roku akademickim 2019/2020.
- ✓ Uprawnienia habilitacyjne dla UKW w dyscyplinie nauki biologicznej.
- ✓ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej objął patronatem kierunek studiów „Rewitalizacja dróg wodnych” (UKW).
- ✓ 60-lecie Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego.
- ✓ Nagrody Prezydenta Miasta Bydgoszczy dla naukowców bydgoskich uczelni, którzy zostali nominowani przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na profesora zwyczajnego.
- ✓ Nagrody Naukowe oraz Stypendia Prezydenta Miasta dla wybitnych młodych naukowców.
- ✓ Organizacja konkursu pn. „Nagroda Prezydenta Miasta Bydgoszczy za prace magisterskie i doktorskie oraz inżynierskie i licencjackie związane z Bydgoszczą obronione w roku akademickim 2018/2019”.
- ✓ Wynalazki bydgoskich naukowców nagradzane przez międzynarodowe jury podczas różnego rodzaju targów innowacji np. iENA Norymberga, International Invention & Trade Expo, International Warsaw Invention Show.
- ✓ Bydgoscy naukowcy laureatami krajowych i zagranicznych konkursów.
- ✓ Na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym odbyła się pierwsza edycja Atos ServiceNow Hackathon Challenge.
- ✓ Realizacja projektów unijnych przez bydgoskie uczelnie m.in.:
 - konsorcjum UTP z UKW – projekt „Inkubator Innowacyjności 2.0”,
 - UTP – projekt „Umiejscowienie Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy w obszarze nauki i edukacji (akronim: EcoSET)”, „OVO-FOOD: Stymulacja *in ovo* mikrobiomu kury – drogą do produkcji bezpiecznej żywności bez antybiotyków”,

- UKW – projekt „Stawiamy na rozwój UKW”, „Humanistyka Drugiej Generacji: badanie i projektowanie gier – studia dualne”.
- ✓ Na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt UTP otwarto nowoczesne prosektorium.
- ✓ Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy był gospodarzem finału czwartej edycji konkursu Polskiego Związku Przetwórców Tworzyw Sztucznych na najlepszą pracę dyplomową z zakresu tworzyw sztucznych.
- ✓ Podpisanie umów o współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy UTP oraz uczelniami węgierskimi: Kaposvar University, Faculty of Agriculture w Hodmezovasarhely, Szent Istvan University Faculty of Agricultural and Economics Studies.
- ✓ Porozumienie pomiędzy UKW a Centrum Nauki Kopernik w Warszawie w zakresie realizacji Programu Klub Młodego Odkrywcę.
- ✓ Realizowanie współpracy bydgoskich uczelni z organizacjami gospodarczymi m.in.:
 - w ramach projektu „Dialog 2.0” współpracuje UTP, Regionalne Centrum Innowacyjności Centrum Transferu Technologii z Bydgoskim Klastrem Przemysłowym oraz Pracodawcami Pomorza i Kujaw,
 - UTP z Miejskim Ośrodkiem Edukacji Nauczycieli – umowa przewiduje wspólne konsultowanie i opracowywanie programów badań naukowych, przygotowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych i zeszytów metodycznych dla nauczycieli, promowanie wydarzeń dotyczących kształcenia technicznego oraz osiągnięć naukowych w środowisku edukacyjnym.
 - III Bydgoski Hackathon organizowany przez Bydgoski Klaster Informatyczny wspólnie z UKW.
- ✓ UTP i UKW (Bydgoski Klaster Przemysłowy, Województwo Kujawsko-Pomorskie, Miasto Bydgoszcz, Powiat Bydgoski, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty) podpisało porozumienie intencyjne w sprawie realizacji projektu Dolina Narzędziowa.
- ✓ UKW ogłosiło przetarg na wykonawcę budowy Centrum Pomocy Psychologicznej. Będzie to prawdopodobnie pierwsza w kraju uniwersytecka jednostka badawczo-rozwojowa, ukierunkowana na pomoc psychologiczną i łącząca trzy funkcje: badawczą, aplikacyjną i dydaktyczną.
- ✓ Przebudowanie dojścia do kampusu przez UTP.
- ✓ Przekazanie przez Miasto, na potrzeby Zespołu Szkół Ogólnokształcących Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego – International School of Bydgoszcz, gmachu dawnej Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Bośniackiej 3.
- ✓ UKW rozpoczęła pierwszy etap przebudowy obiektu dawnej biblioteki przy ul. Chodkiewicza na cele dydaktyczne, badawcze i administracyjno-gospodarcze.
- ✓ UTP otrzymało pozwolenie na budowę nowoczesnego budynku dydaktycznego na terenie swojego kampusu w Fordonie.

PROGRAM NR 14 KULTURA ENERGIĄ MIASTA

Celem programu jest wzmocnienie i rozwój kapitału kulturowego miasta.

W programie zapisano: 6 przedsięwzięć i 46 zadań głównych.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Powołanie drugiej sceny teatralnej – Teatr Kameralny, której celem jest kształtowanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Bydgoszczy w dziedzinie teatru i sztuk z nim związanych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.
- ✓ Utworzenie nowej instytucji pn. Park Kultury w Bydgoszczy, której celem będzie prowadzenie wielokierunkowej działalności na rzecz tworzenia i upowszechniania kultury.
- ✓ Kontynuowanie remontu konserwatorskiego i rozbudowy obiektu Muzeum Okręgowego przy ul. Gdańskiej 4.
- ✓ Wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego oraz uzyskanie pozwolenia na budowę dla modernizacji budynku Muzeum Okręgowego na cele organizacji wystawy stałej Skarb Bydgoski.
- ✓ Wykonanie częściowej renowacji dachów i elewacji oraz demontaż części wewnętrznej zabudowy w ramach rewitalizacji Miejskiej Hali Targowej.
- ✓ W trakcie realizacji jest rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej.
- ✓ W trakcie realizacji jest rewitalizacja nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej.
- ✓ Wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowo-kosztorysowej adaptacji budynku przy ul. Kościuszki 37 na Centrum Teatrów Alternatywnych i Edukacji Kulturowej oraz na potrzeby przedszkola.
- ✓ Przeprowadzenie rewitalizacji 5 obiektów zabytkowych tj. relikty murów średniowiecznych, budynek Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przy ul. Traugutta, budynek Schroniska Młodzieżowego przy ul. Sowińskiego, Spichrze przy ul. Grodzkiej 9-11 w ramach projektu „Zabytkowa Architektura Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego”.
- ✓ W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji realizowano zadania:
 - modernizacja i przebudowa infrastruktury Teatru Polskiego – opracowywano dokumentację projektowo-kosztorysową,
 - poszerzenie oferty kulturalnej Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego poprzez dostosowanie lokalu przy ul. Gdańskiej 5 i obiektu przy ul. Mennica 6 na potrzeby muzealne – wykonano projekt budowlany i kosztorys, opracowano studium wykonalności i wnioski aplikacyjny o środki zewnętrzne w ramach RPO WK-P dla inwestycji,
 - adaptacja budynku przy ul. Staroszkolnej 10 na potrzeby utworzenia Centrum Edukacyjno-Społecznego – opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową i rozpoczęto procedurę przetargową na wykonanie robót budowlanych.
- ✓ W ramach BBO opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową montażu windy dla osób niepełnosprawnych w budynku MDK nr 4 przy ul. Dworcowej.
- ✓ Przyznanie 17 miejskich dotacji na prace konserwatorskie dla właścicieli nieruchomości, z czego wykorzystano 13 dotacji.
- ✓ Ogłoszenie przez Filharmonie Pomorską międzynarodowego konkursu na opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej remontu, przebudowy i rozbudowy gmachu.
- ✓ Opera Nova prowadziła prace związane z budową IV kręgu (dokumentacja budowlana, pozwolenie na budowę). Inwestycja otrzymała wsparcie finansowe z budżetu Miasta Bydgoszczy.
- ✓ Wspieranie przez Miasto organizacji pożytku publicznego prowadzących działalność w zakresie rozwoju kultury i ochrony jej dóbr w formie dotacji na zadania zlecone:
 - w wyniku sześciu otwartych konkursów ofert – zrealizowano łącznie 68 projektów,
 - w trybie tzw. „małych grantów” – zrealizowano łącznie 25 projektów.

- ✓ Wspieranie przez Miasto instytucji kultury działających w Bydgoszczy, dla których organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie m.in.: XXVI Bydgoski Festiwal Operowy, 57. Bydgoski Festiwal Muzyczny, VIII Festiwal Książki Obrazkowej dla Dzieci „LiterObrazki”, publikacja „Kwartalnika Artystycznego. Kujawy i Pomorze”, ekspozycja pn. „Niepewny czas – Bydgoszcz w latach 1908-1920”.
- ✓ Organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych m.in.: 8 koncertów Rzeka Muzyki, 3 koncertów Rzeka Muzyki Młodych, 4 koncertów plenerowych nad Bałatonem, 4 spektakli Małe Formy Teatralne, 4 występów Wieczór z Kabaretem.
- ✓ Teatr Polski im. H. Konieczki otrzymał:
 - nagrodę dla reżyserki spektaklu „Koniec miłości” Doroty Androsz podczas V Festiwalu Debiutantów – Pierwszy Kontakt, Teatr im. Wilama Horzycy,
 - wyróżnienie dla Katarzyny Herman oraz dla Juliusza Chrzęstowskiego za rolę w spektaklu „Koniec miłości” podczas 59. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwal Sztuki Aktorskiej,
 - nagrodę dla twórców spektaklu „Trump i pole kukurydzy” za próbę poruszenia wszystkich możliwych tematów podczas Festiwalu Prapremier 2019.
- ✓ Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży.
- ✓ Działania edukacyjno-kulturalne w ramach Bydgoskiego Roku Wolności.

PROGRAM NR 15 SPORTOWA BYDGOSZCZ

Wyznaczone cele programu:

- Zwiększenie znaczenia Bydgoszczy, jako ośrodka organizacji prestiżowych imprez sportowych o wymiarze krajowym i międzynarodowym.
- Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców Bydgoszczy.

W programie zapisano: 7 przedsięwzięć i 43 zadania główne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2019 roku realizujące założenia programu:

- ✓ Zakończenie budowy hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. Plac Wolności 9 oraz przy Zespole Szkół Elektronicznych przy ul. Karłowicza 20.
- ✓ Zakończenie budowy sali rehabilitacyjno-sportowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 3 przy ul. Granicznej 12.
- ✓ Zakończenie I etapu inwestycji związanej z budową przystani wioślarskiej przy RTW Bydgoscia.
- ✓ Wykonanie doświetlenia murawy stadionu głównego „Chemik” oraz zainstalowanie systemu kontroli biletów na stadionie CWZS „Zawisza” w związku z wymogiem dostosowania infrastruktury sportowej do wymogów PZPN, FIFA i PZLA (organizacją Mistrzostw Świata U20 w piłce nożnej i Drużynowych Mistrzostw Europy w lekkoatletyce).
- ✓ Wykonanie zaplecza sanitarnego dla kibiców na terenie stadionu CWZS „Zawisza”, zgodnie z wytycznymi FIFA.
- ✓ Realizowanie programu budowy basenów osiedlowych, w wyniku którego w 2019 roku otwarto basen „Piata fala” na os. Kapuściska.
- ✓ Powstaje nowoczesna, spełniająca wymagania ekstraklasy żużlowej trybuna na stadionie „Polonii” Bydgoszcz.
- ✓ Kontynuowanie robót budowlanych dotyczących budynku basenu (zadaszenie) w Centrum Rekreacji Astoria oraz podpisanie umowy na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla II etapu – otwarte baseny z atrakcjami wodnymi.
- ✓ Kontynuacja prac modernizacyjnych (prace przygotowawcze modernizacji nabrzeża na wysokości hangaru wraz z budową slipu) Toru Regatowego przy ul. Witebskiej.
- ✓ Wykonanie modernizacji obiektu Hali Sportowo-Widowskiej „Łuczniczka”, polegającej na zmianie sposobu odwodnienia dachu.
- ✓ Opracowanie dokumentacji przebudowy nawierzchni bieżni lekkoatletycznej na stadionie KS „Gwiazda”.
- ✓ Wykonanie robót przygotowawczych do rozbudowy kompleksu sportowego „Zawisza” o siłownię w ramach zadania „Modernizacja miejskich obiektów sportowych na potrzeby osób niepełnosprawnych”.
- ✓ Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w ramach Programu BBO – siłownie, place zabaw, urządzenia do street workout.
- ✓ Zakupienie urządzeń oraz sprzętu sportowego stanowiących wyposażenie miejskich obiektów, które udostępniane są klubom sportowym.
- ✓ Utworzenie spółki Bydgoskie Obiekty Sportowe Sp. z o.o. , która będzie zarządzać pięcioma miejskimi obiektami sportowo-rekreacyjnymi.
- ✓ Po raz pierwszy w Bydgoszczy odbył się Memoriał im. Ireny Szewińskiej.
- ✓ Ogłoszenie Międzynarodowego Komitetu Paraolimpijskiego, że w 2020 roku Paralekkoatletyczne Mistrzostwa Europy odbędą się w Bydgoszczy.
- ✓ W wyniku konkursu o tytuł „Ambasadora Marki Aktywna Bydgoszcz”, który promuje aktywność fizyczną i zdrowy tryb życia, dofinansowano organizację m.in.: ENEA Bydgoszcz Triathlon, Ocean Lava Triathlon Polska Borówno, PKO Bydgoski Festiwal Biegowy, Półmaraton Bydgoski, VIII i IX edycji Terenowej Masa Kry.

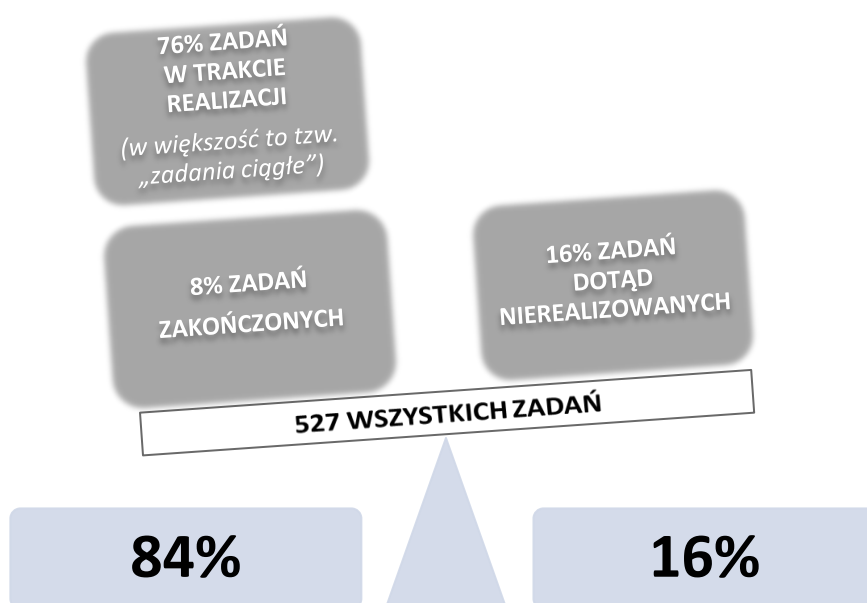
- ✓ Realizacja programu „Aktywna Bydgoszcz” – promocja aktywności fizycznej, organizacja imprez sportowych m.in.:
 - cykl biegów miejskich: „Bydgoski Bieg Urodzinowy”, „Bydgoski Bieg Niepodległości”,
 - zawody pływackie na Brdzie „Woda Bydgoska”, „Fun Swimrun”,
 - nowa kampania promocyjna przy wykorzystaniu mobilnej aplikacji Aktywna Bydgoszcz – rywalizacja „Puchar Rowerowej Stolicy Polski”, której miasto Bydgoszcz jest inicjatorem i organizatorem
- ✓ Organizacja i wsparcie imprez sportowych o zasięgu międzynarodowym i ogólnokrajowym m.in.: Mistrzostwa Świata U20 w piłce nożnej (jedna z największych imprez piłkarskich na świecie, podczas której na stadionie „Zawiszy” rozegranych zostało 7 spotkań, oglądanych przez ponad 36 tys. kibiców z całego świata), eliminacje do Pucharu Świata w Street Workout, Drużynowe Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce, turniej finałowy Pucharu Polski Kobiet w Koszykówce, Bieg ultra maratoński z Warszawy do Bydgoszczy,
- ✓ Współfinansowanie programów z zakresu kultury fizycznej i sportu m.in. „Umiem pływać”, „Akademia Młodych Orłów”.
- ✓ Działania na rzecz rozwoju aktywności fizycznej dzieci i młodzieży: dodatkowe zajęcia wychowania fizycznego, szkolenie w klubach sportowych, organizacja turniejów sportowych, prowadzenie szkół mistrzostwa sportowego oraz oddziałów sportowych i mistrzostwa sportowego.
- ✓ Przyznanie stypendiów sportowych dla 25 zawodników z 11 klubów w 8 dyscyplinach, osiągających wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym.
- ✓ Przyznanie nagród za osiągnięte wyniki sportowe dla 15 trenerów i 22 zawodników oraz Klubu Koszykarskiego Astoria za wywalczenie awansu do Ekstraklasy koszykówki męskiej.
- ✓ Nowa kadencja Rady Sportu – organu doradczego Prezydenta Miasta, który opiniuje wnioski w sprawie organizacji imprez sportowych w mieście, w zakresie przyznawania stypendiów sportowych oraz współdecyduje o sposobie finansowania szkoleń sportowych dzieci, młodzieży, seniorów i osób z niepełnościami.

PODSUMOWANIE REALIZACJI ZADAŃ ZAPISANYCH W PROGRAMACH SEKTOROWYCH

wg stanu na koniec 2019 roku

Łącznie we wszystkich programach sektorowych ujętych w „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” zapisanych jest 98 przedsięwzięć oraz 527 zadań głównych. Większość z nich, nawet zadania inwestycyjne są to zbiory zadań, tzw. zadania ciągłe, dla których trudne będzie stwierdzenie, że realizacja została zakończona.

Przedsięwzięcia i zadania są systematycznie wdrażane i dla większości z nich podjęte zostały działania. Ponadto zapisane w strategii duże inwestycje, w przeważającej części zostały zakończone lub są w trakcie realizacji:

OSIĄGNIĘTE WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW

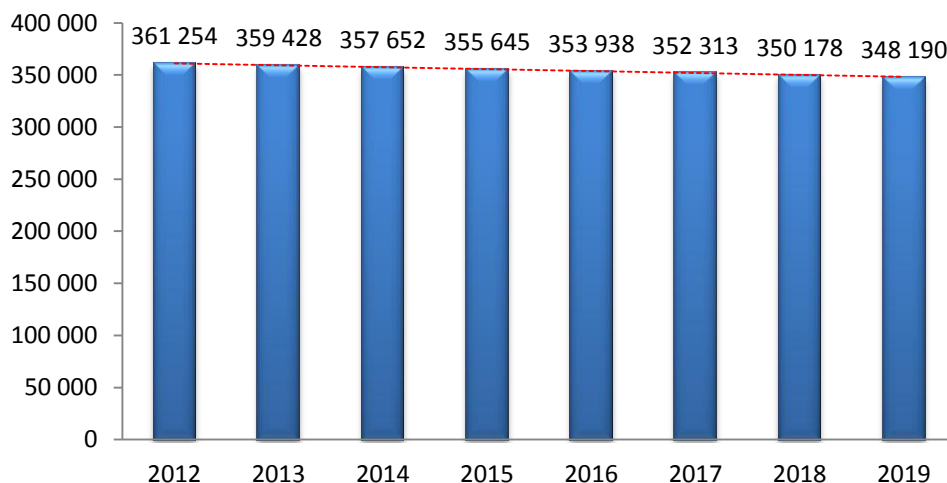
W Strategii, zarówno dla celów strategicznych, jak również dla programów sektorowych, zdefiniowany został zestaw wskaźników określających kierunki pożądanych zmian. Ze względu na fakt, że nie wskazano docelowych wielkości wskaźników, zaprezentowane zostały tendencje zmian ich wielkości na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Problemem w przedstawianiu zmian wielkości wskaźników jest różna dostępność czasowa danych statystycznych. Część danych, dotyczących 2019 roku (a nawet dla lat wcześniejszych) nie jest jeszcze dostępna. Dlatego dla części wskaźników zaprezentowane zostały ostatnie dostępne dane (dostępność na koniec kwietnia 2020 r.). Ponadto dla części informacji zostały zweryfikowane dane z lat wcześniejszych.

Źródłem danych dla zaprezentowanych wykresów był Bank Danych Lokalnych GUS, wydziały Urzędu Miasta Bydgoszczy i miejskie jednostki organizacyjne oraz instytucje zlokalizowane na terenie miasta (w tym m.in. Port Lotniczy Bydgoszcz S.A., Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy, BPPT Sp. z o.o., RCI).

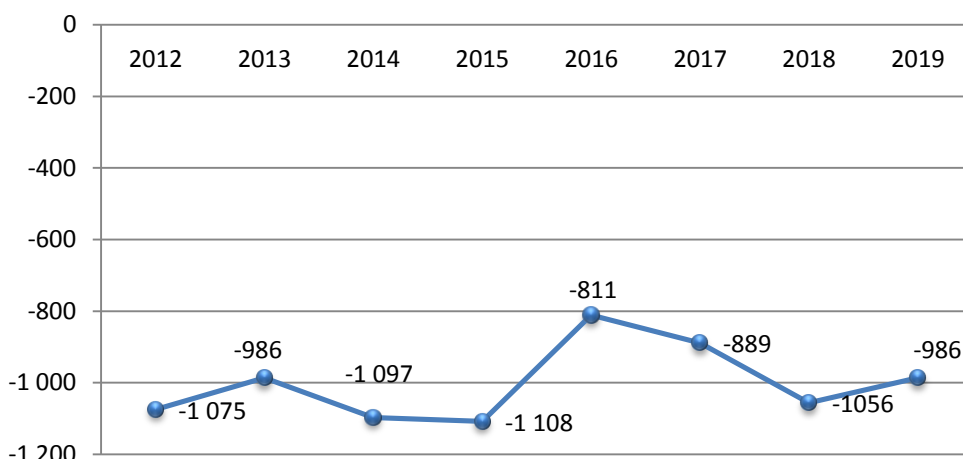
Pod każdym wykresem wskazane zostało do jakiego celu lub programu przypisano wskaźnik w Strategii.

Liczba mieszkańców Bydgoszczy

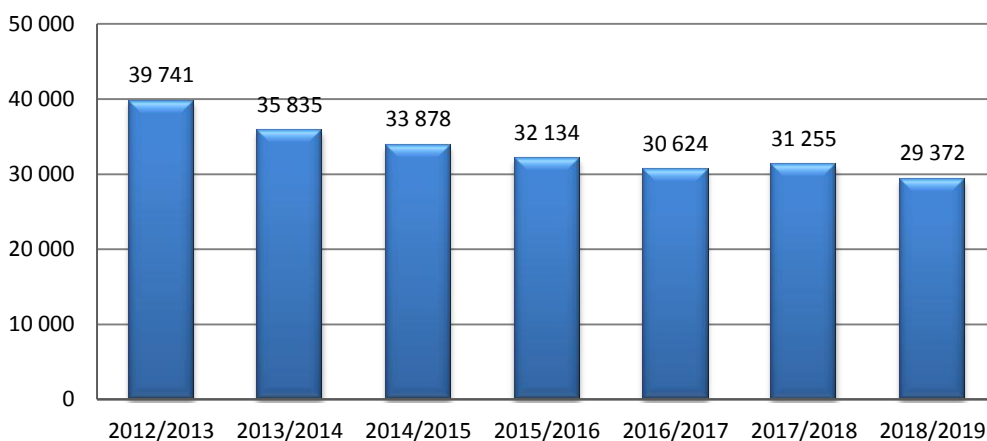
Do Celu strategicznego III. i IV. oraz do Programu Nr 1 i Nr 2.

Saldo migracji

Do Programu Nr 1.

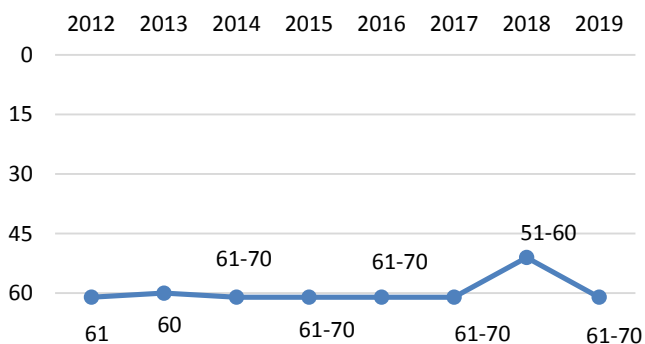
Liczba studentów w roku akademickim

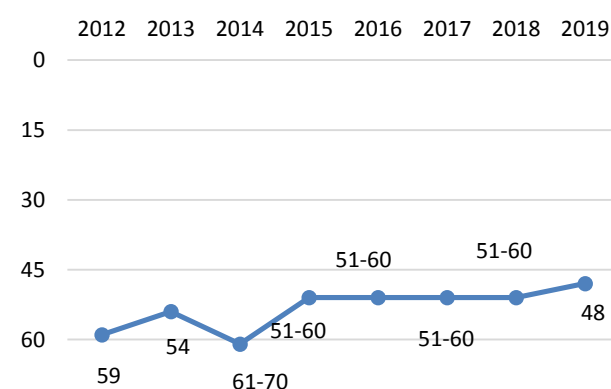
Bez studentów zagranicznych.

Do Celu strategicznego I. oraz do Programu Nr 1 i Nr 13.

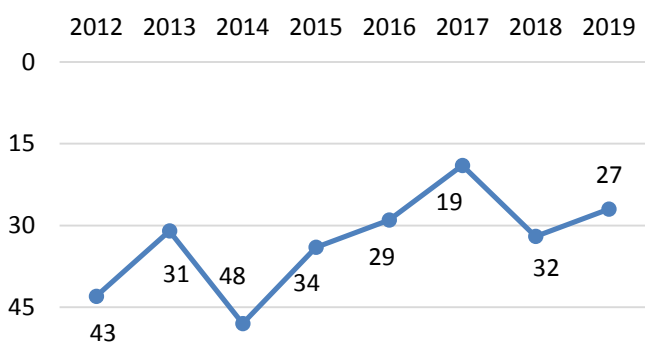
Pozycja UKW w rankingu "Perspektyw"

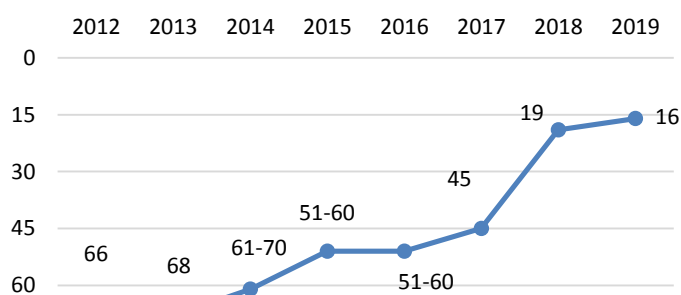
Pozycja UTP w rankingu "Perspektyw"

Pozycja WSG w rankingu "Perspektyw"

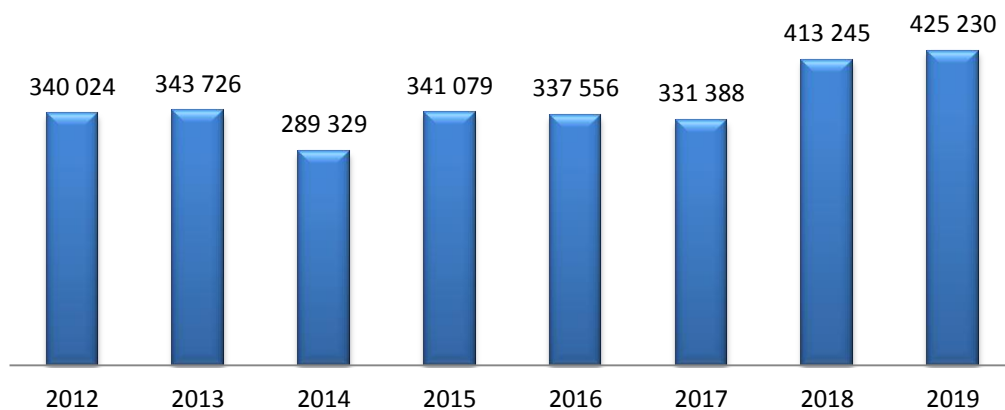

Pozycja KPSW w rankingu "Perspektyw"

Do Programu Nr 13.

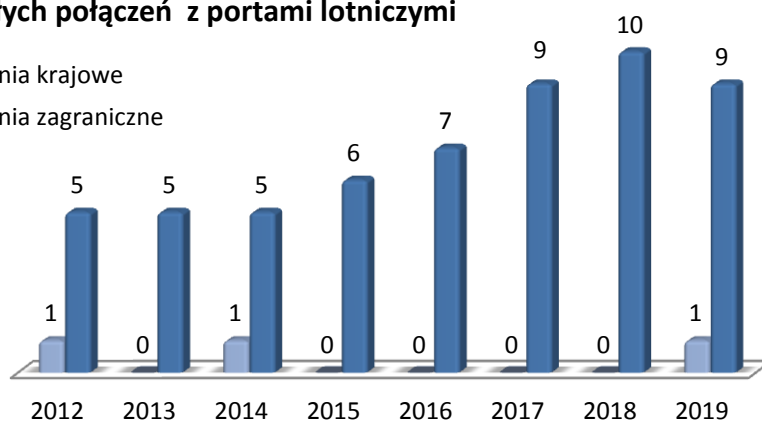
Liczba osób odprawionych z bydgoskiego lotniska

Do Celu strategicznego I. oraz do Programu Nr 1.

Liczba stałych połączeń z portami lotniczymi

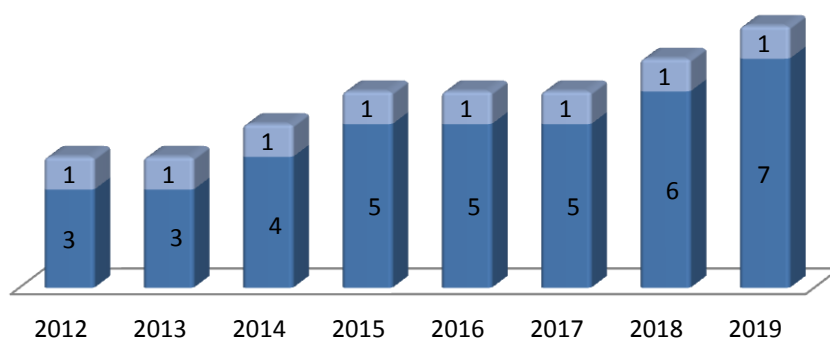
- połączenia krajowe
- połączenia zagraniczne

Do Programu Nr 1.

Liczba hoteli

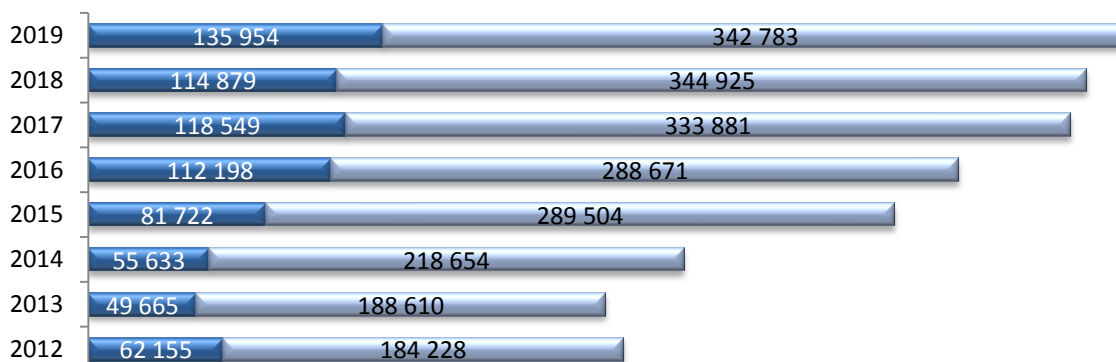
- hotele 4*
- hotele 5*

Do Programu Nr 1.

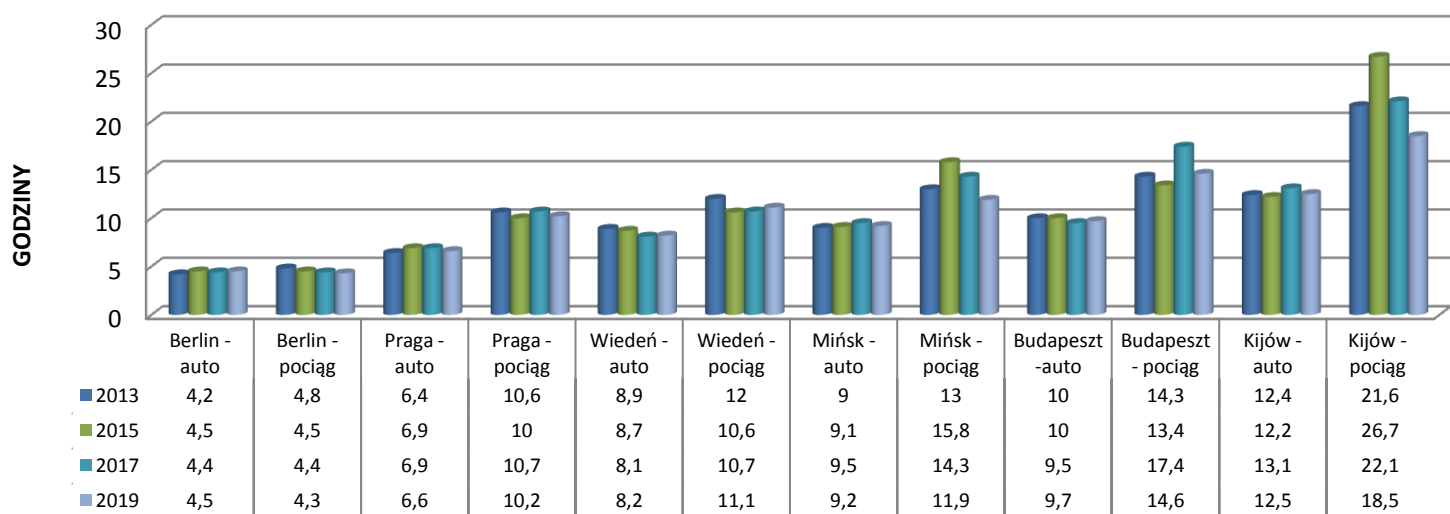
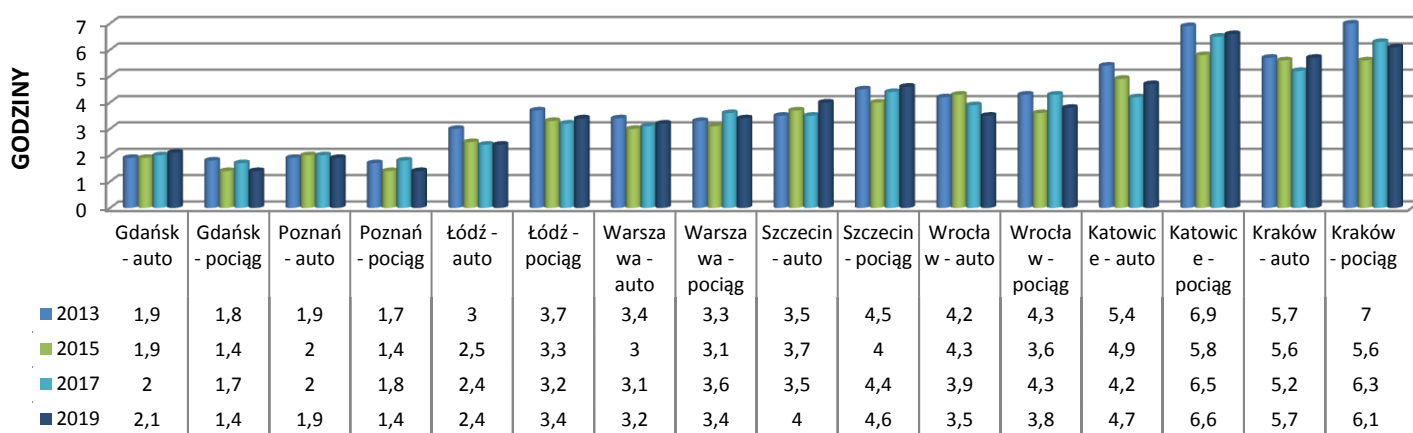
Liczba udzielonych noclegów, w tym turystom zagranicznym

■ turyści zagraniczni ■ turyści ogółem

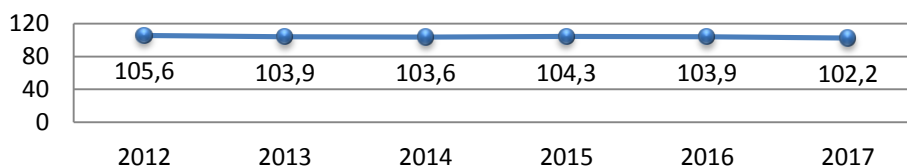
Do Programu Nr 7.

Średni czas podróży do innych ośrodków metropolitalnych

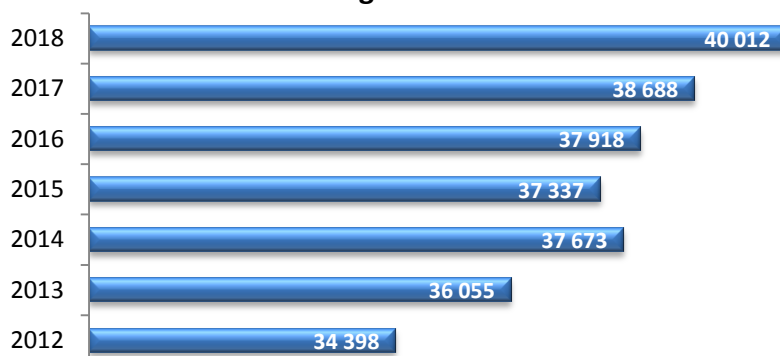
Do Programu Nr 1.

PKB na jednego mieszkańca podregionu bydgosko-toruńskiego w stosunku do średniej krajowej (%)

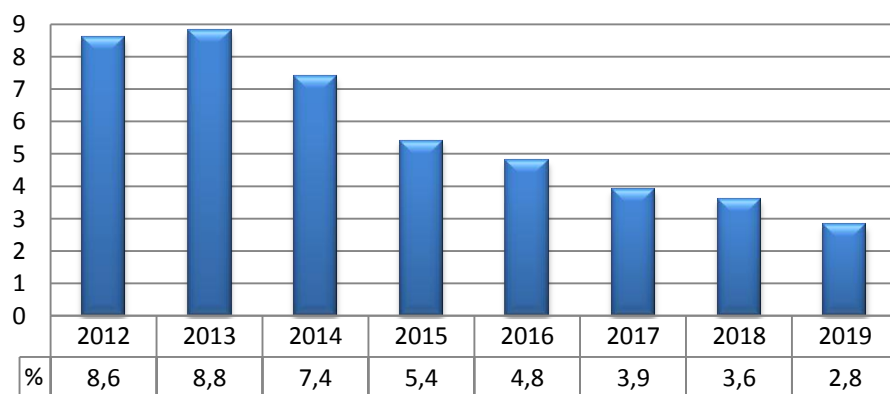
Do Celu strategicznego II.

Zatrudnienie w sektorze usług

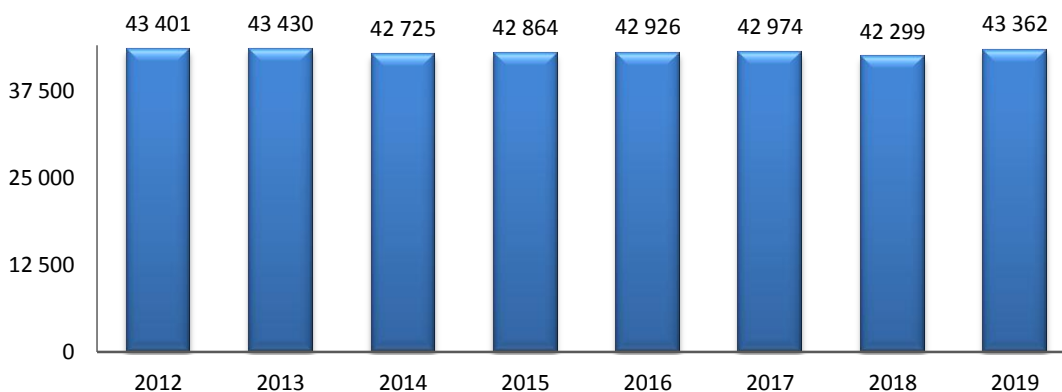
Do Celu strategicznego I. oraz do Programu Nr 1.

Stopa bezrobocia rejestrowanego

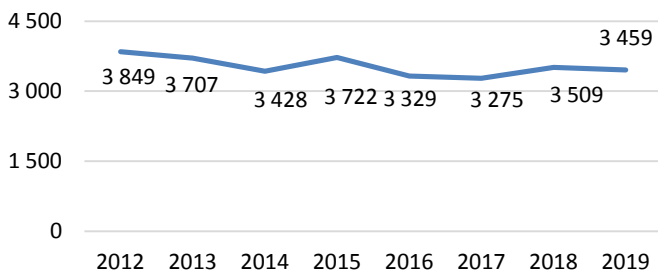
Do Celu strategicznego II.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Bydgoszczy

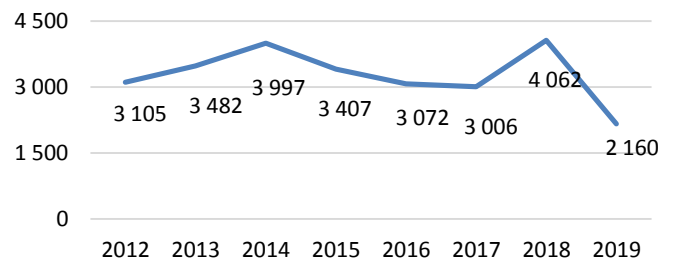

Do Programu Nr 3.

Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON

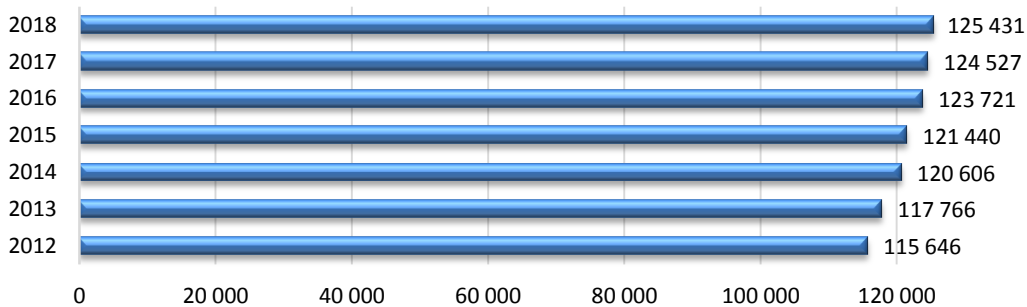

Liczba podmiotów wyrejestrowanych z rejestru REGON

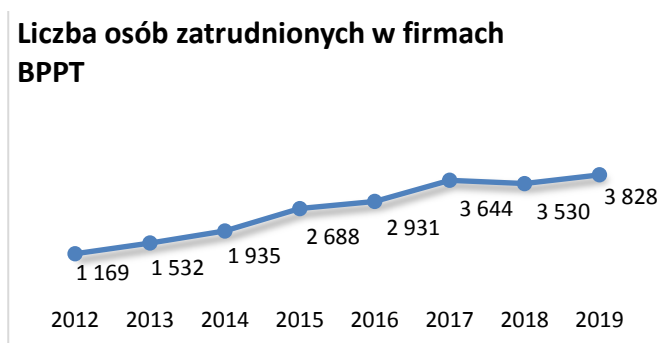
Do Programu Nr 3.

Liczba pracujących wg PKD-2007

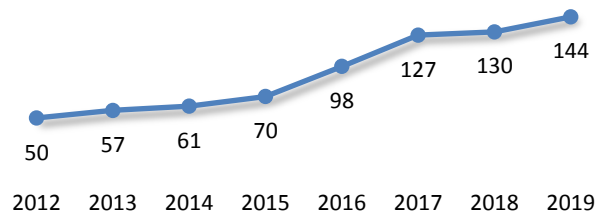

Do Programu Nr 3.

Liczba osób zatrudnionych w firmach BPPT

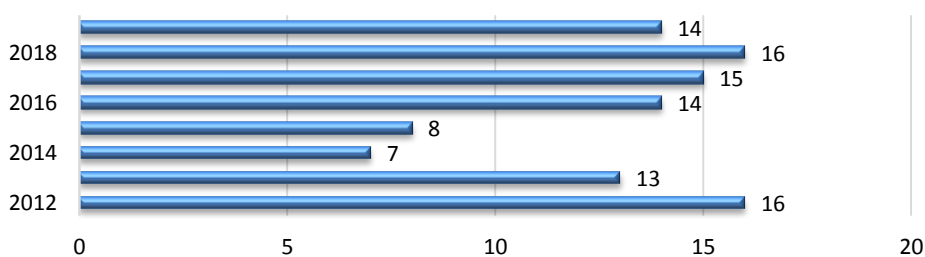

Liczba podmiotów działających w BPPT

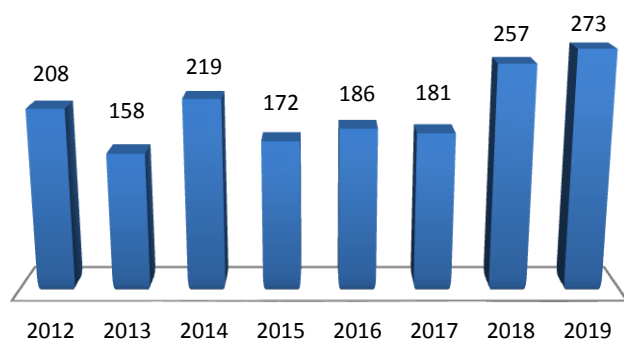
Do Programu Nr 4.

Liczba imprez targowych (cyklicznych)

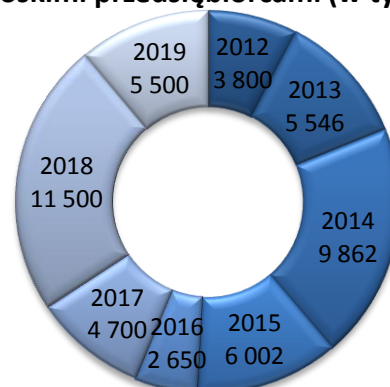

Do Programu Nr 4.

Liczba umów zawartych między UTP (RCI) a bydgoskimi przedsiębiorcami

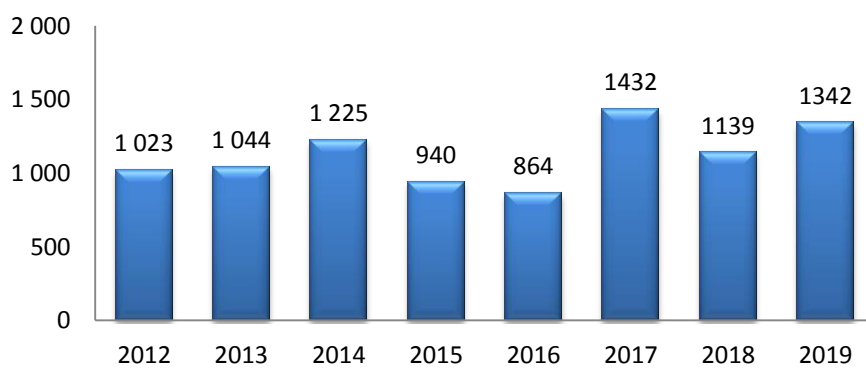

Wartość umów zawartych pomiędzy UTP (RCI) a bydgoskimi przedsiębiorcami (w tys. zł)

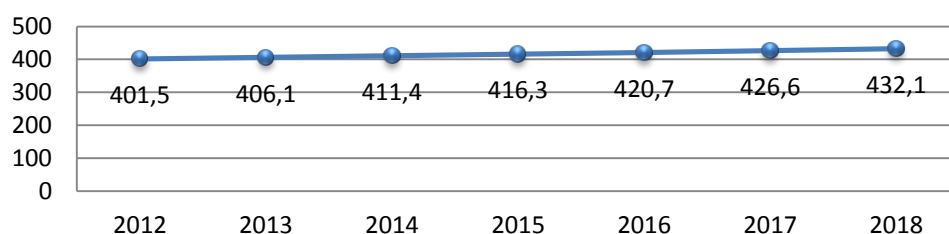
Do Programu Nr 13.

Liczba mieszkań oddawanych do użytkowania rocznie

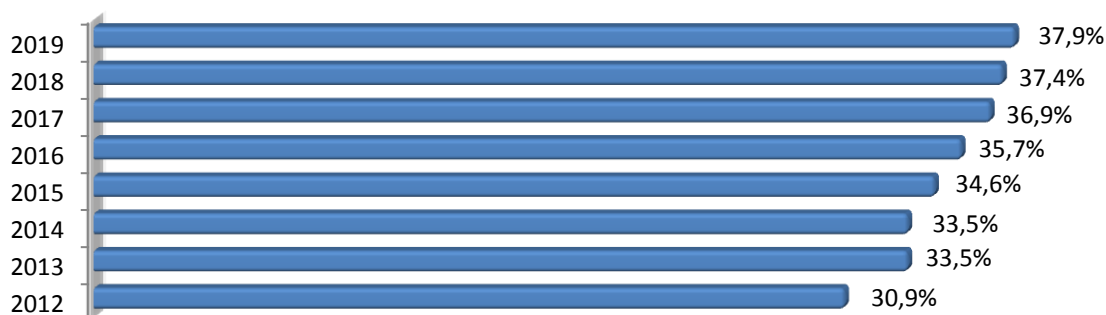
Do Programu Nr 2.

Liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców

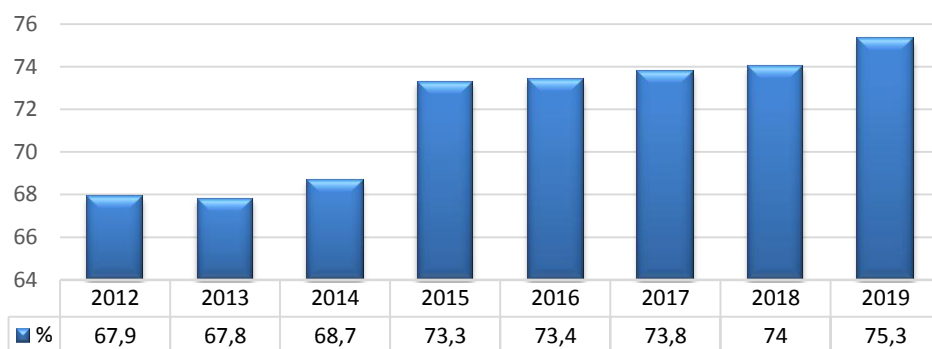
Do Programu Nr 2.

% powierzchni miasta objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

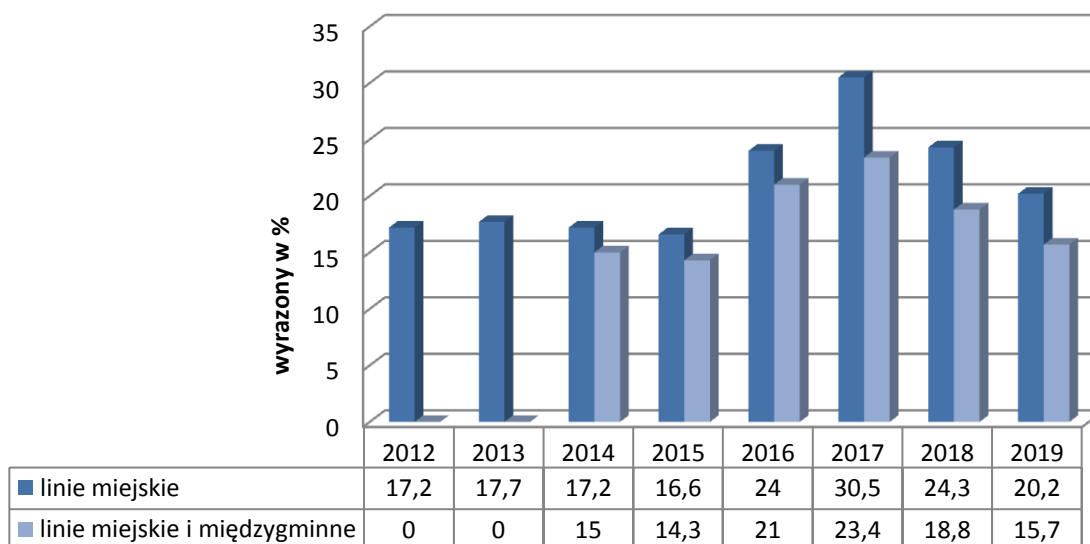
Do Celu strategicznego III. oraz do Programu Nr 2.

Stosunek długości dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej do długości dróg ogółem w %

Do Programu Nr 5.

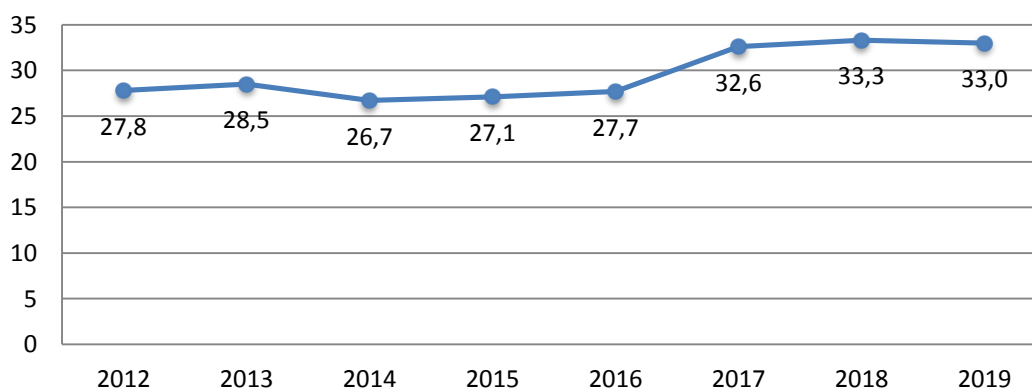
Stosunek długości linii tramwajowych do długości ogółem linii miejskiej komunikacji publicznej

Spadek udziału odnotowany w 2018 i 2019 r. wynika z przeprowadzanych inwestycji torowych oraz niezaplanowanego zamknięcia linii tramwajowej wzdłuż ul. Babia Wieś – Toruńska.

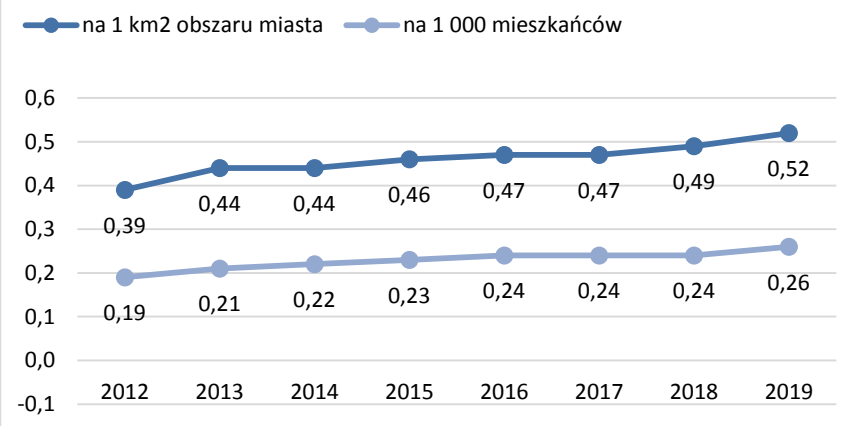
Do Programu Nr 5.

Stosunek liczby pasażerów transportu szynowego do liczby pasażerów transportu publicznego ogółem w %

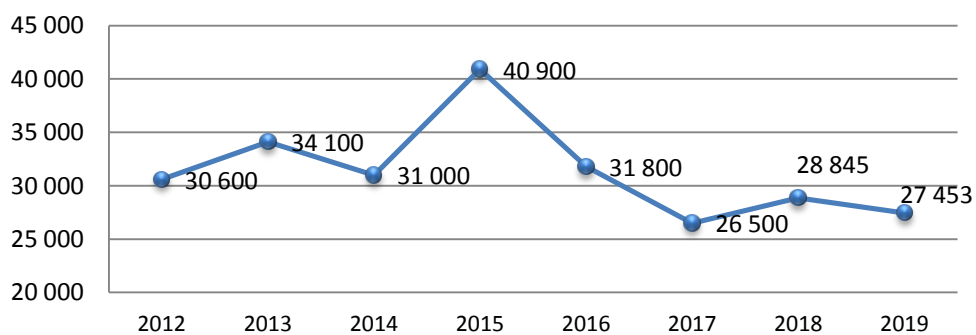
Do Programu Nr 5.

Długość dróg rowerowych

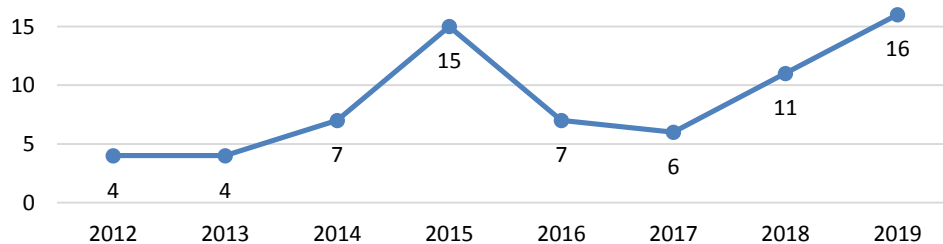
Do Programu Nr 5.

Liczba pasażerów tramwaju wodnego

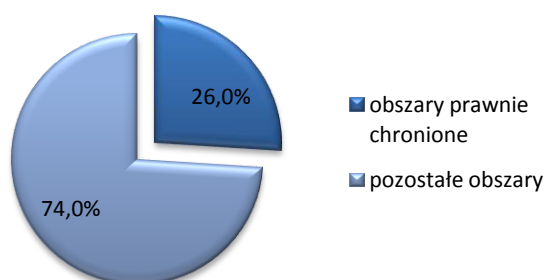
Do Programu Nr 7.

Liczba imprez organizowanych w oparciu o walory wodne miasta

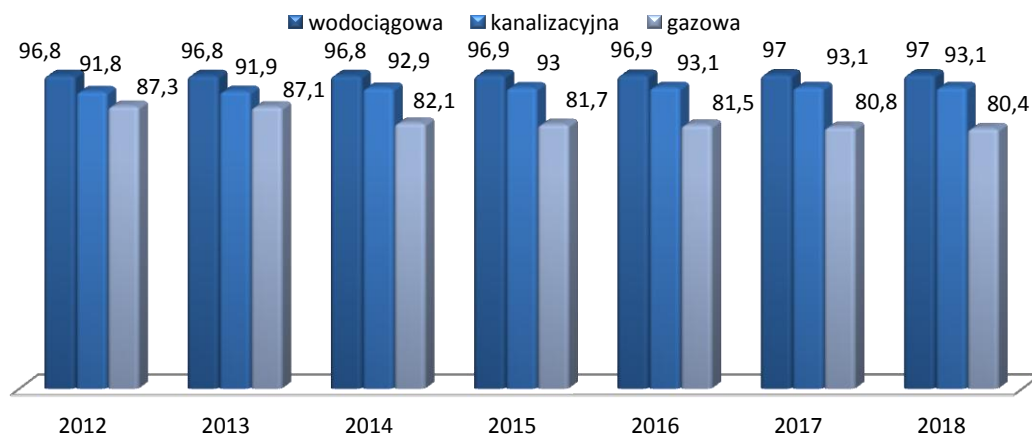
Do Programu Nr 7.

Udział % obszarów prawnie chronionych w powierzchni miasta w 2019 r.

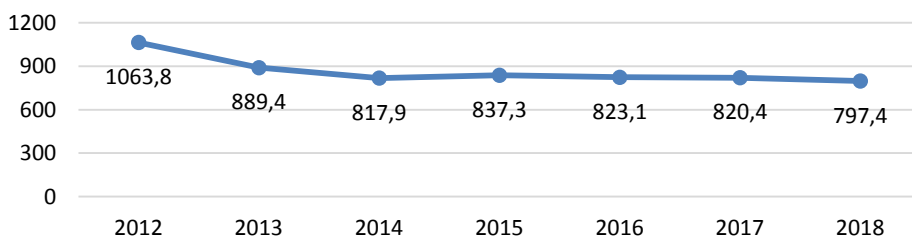
Do Programu Nr 8.

Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (w%)

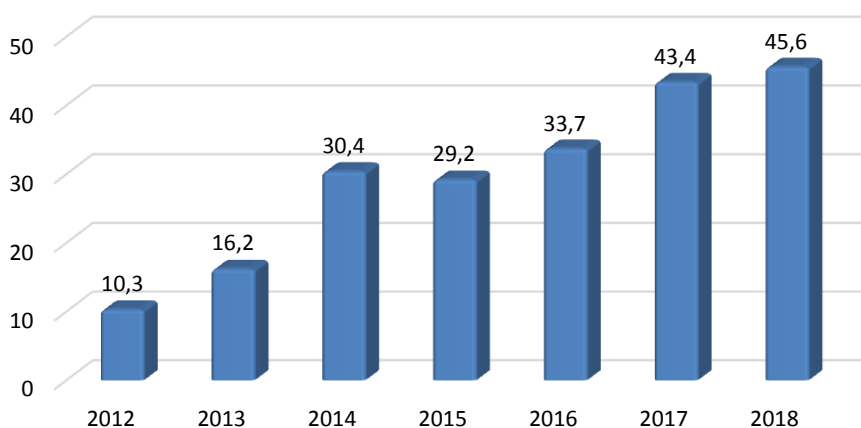
Do Programu Nr 8.

Roczna emisja gazów cieplarnianych (CO₂) w tys. ton

Do Programu Nr 8.

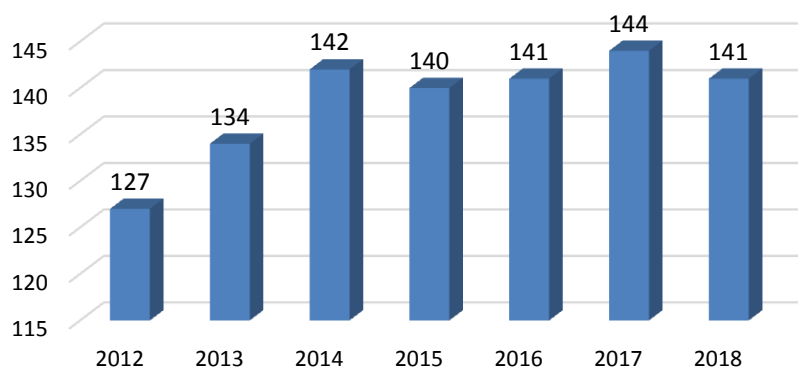
Ilość odpadów komunalnych odzyskanych i przekazanych do recyklingu do ilości zebranych odpadów ogółem (%)

Od 2016 roku liczony jest udział procentowy odpadów selektywnie zebranych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych. Dostępne dane za 2019 r. dotyczą tylko ilości odebranych odpadów komunalnych odzyskanych i przekazanych do recyklingu przez MKUO ProNatura (22%). Brak jest obecnie danych dotyczących odpadów odebranych od mieszkańców w punktach skupu surowców wtórnych działających na terenie Bydgoszczy w 2019 r., a następnie przekazanych do recyklingu.

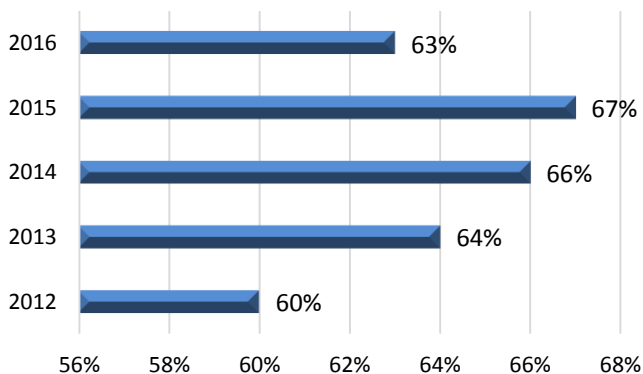
Do Programu Nr 8.

Liczba komputerów podłączonych do Internetu dostępnych dla czytelników bibliotek

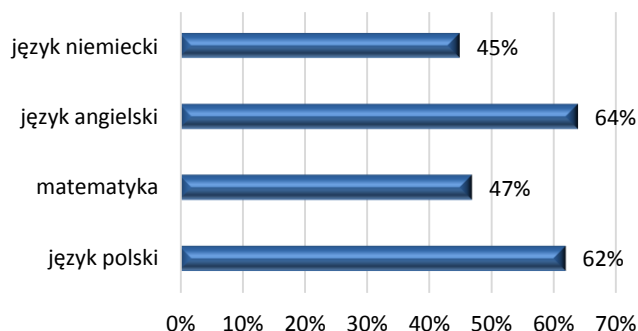

Do Programu Nr 6.

Średni wynik sprawdzianu w szkołach podstawowych (osiągnięte punkty – na 40 pkt.)

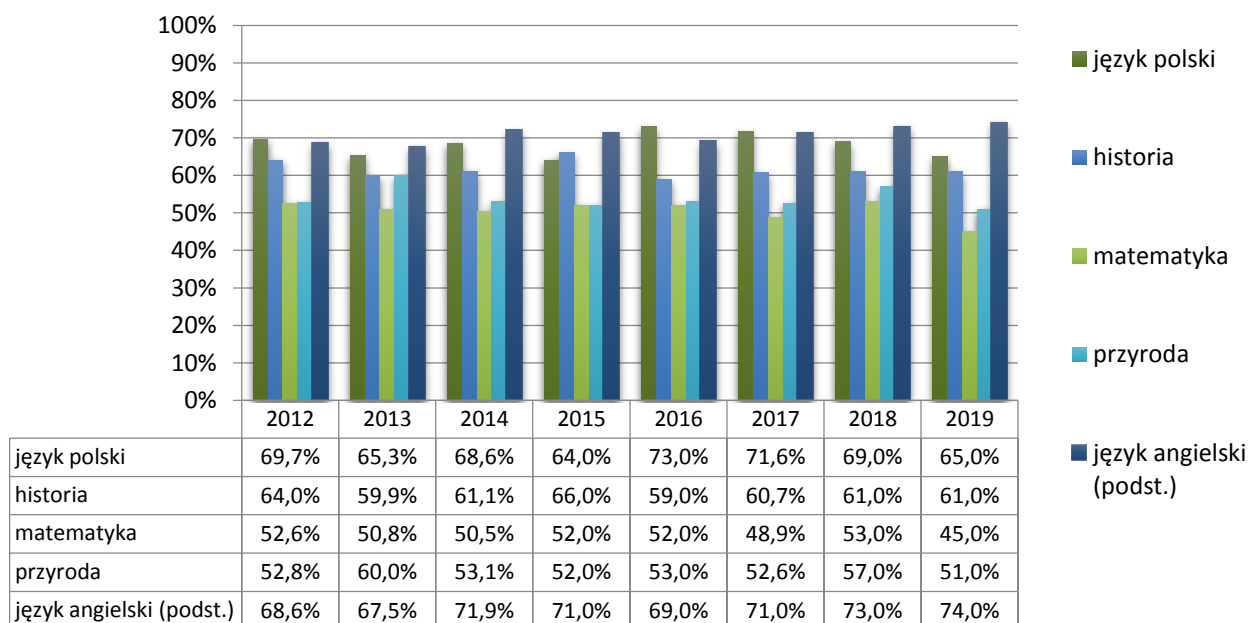

Średnie wyniki egzaminu w szkołach podstawowych w 2019 roku (egzamin ósmoklasisty)

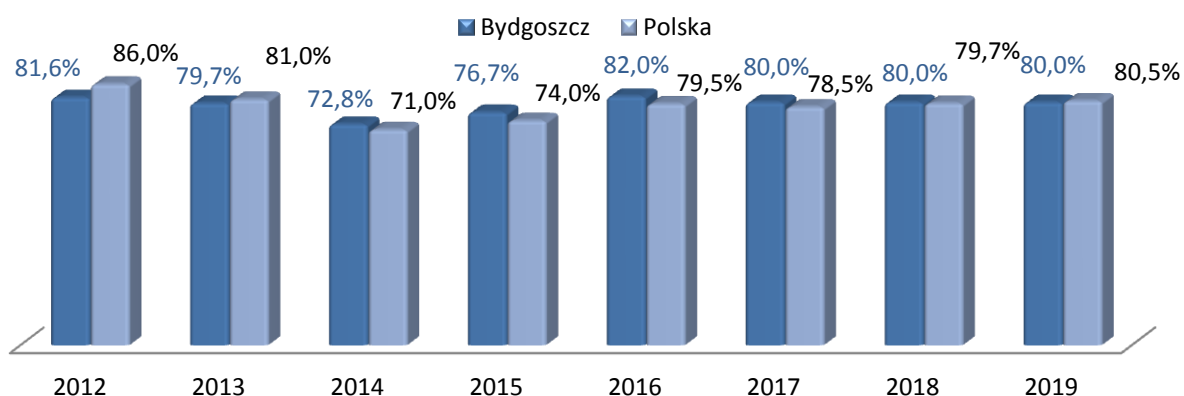
Do Programu Nr 9.

Średni wynik egzaminu gimnazjalnego (%)

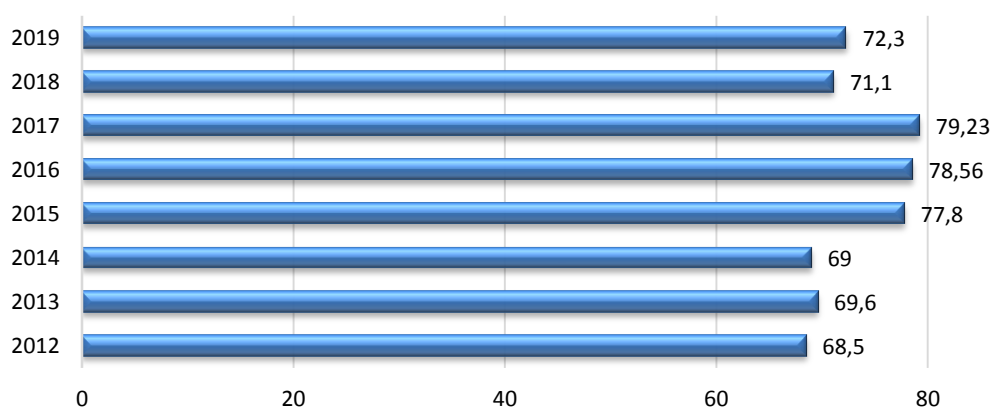
Do Programu Nr 9.

Zdawalność egzaminu maturalnego

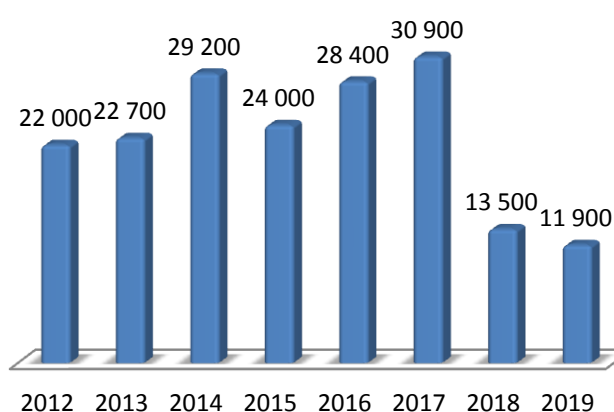
Do Programu Nr 9.

Odsetek osób, które zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe (%)

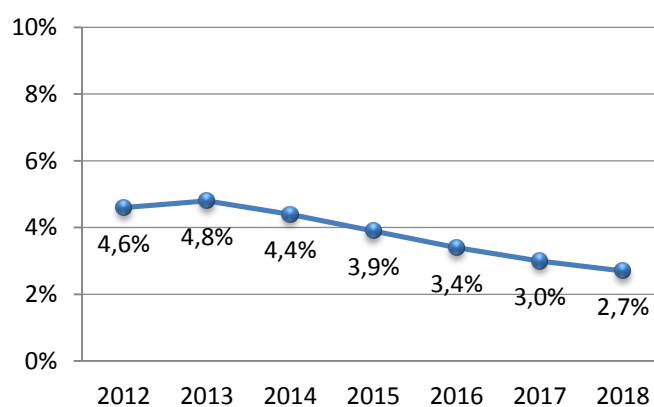
Do Programu Nr 9.

Liczba osób objętych Miejskim Programem Ochrony Zdrowia

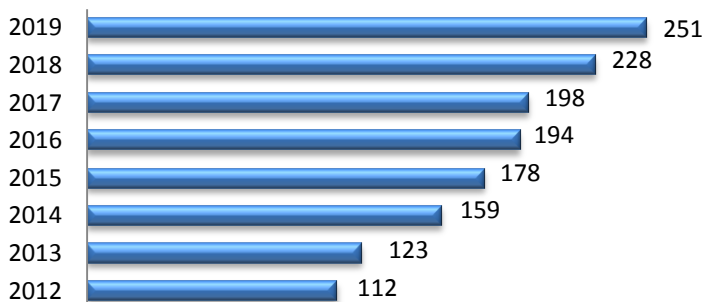

Do Programu Nr 10

Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej do liczby mieszkańców miasta w ujęciu %

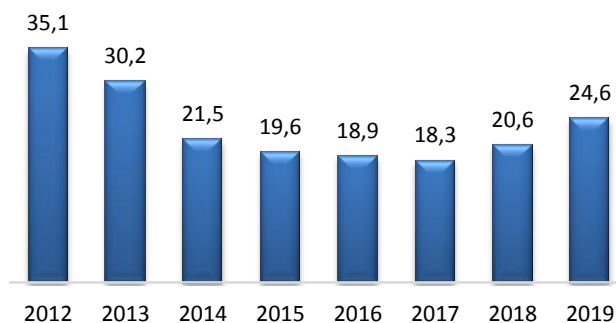

Liczba kamer wizyjnych włączonych do systemu wideomonitoringu

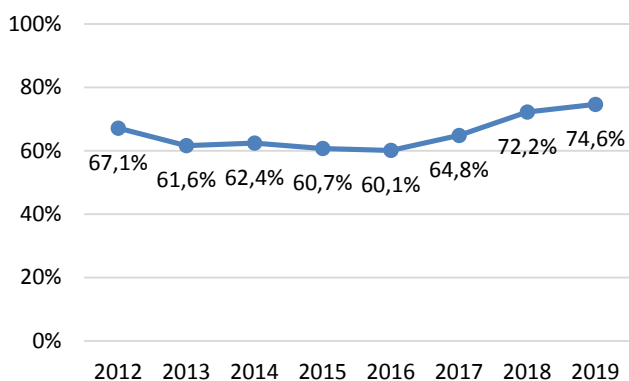

Do Programu Nr 6

Liczba przestępstw na 1 000 mieszkańców

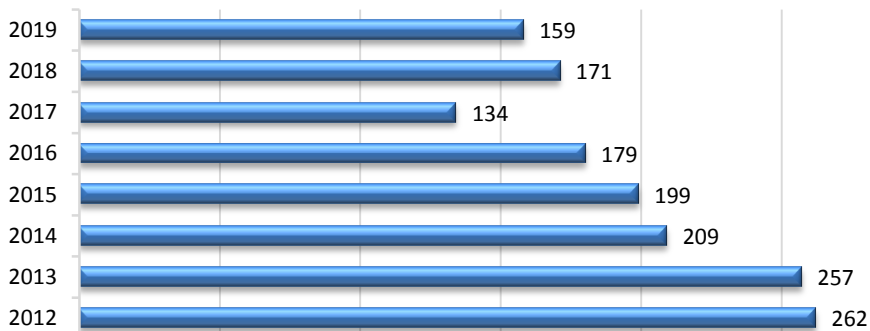

Wykrywalność przestępstw

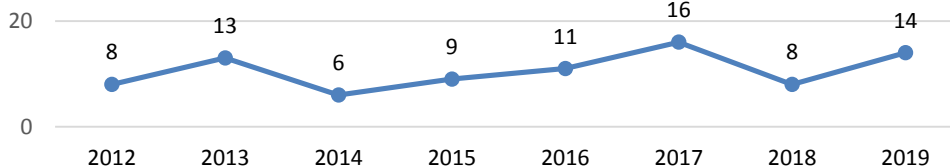
Do Programu Nr 11.

Liczba wypadków drogowych

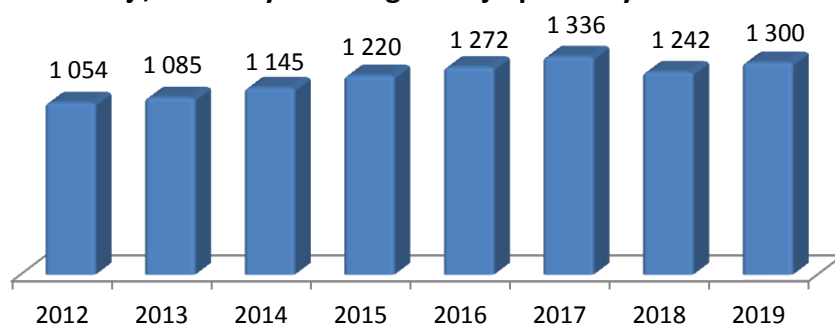
Do Programu Nr 11.

Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych

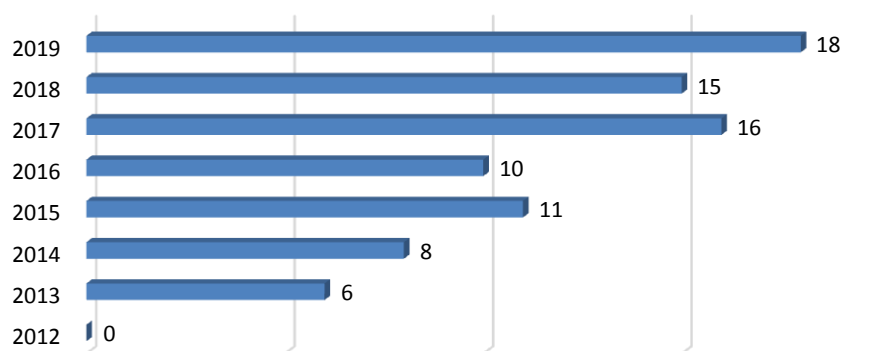
Do Programu Nr 11.

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych

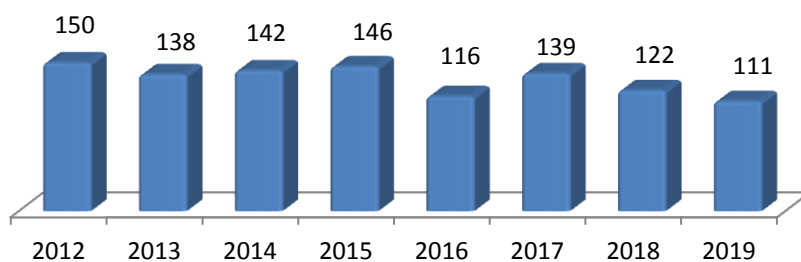
Do Programu Nr 12.

Liczba zadań publicznych realizowanych w ramach inicjatyw lokalnych mieszkańców "25/75"

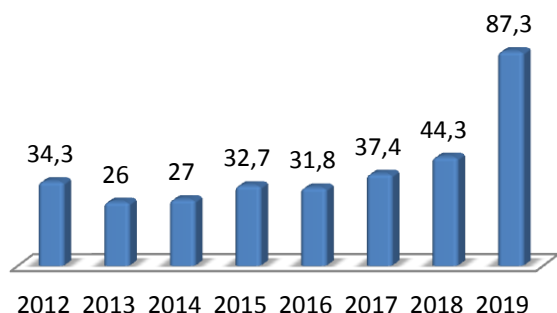
Do Programu Nr 12.

Liczba przedsięwzięć i wydarzeń organizowanych w mieście z inicjatywy obywateli

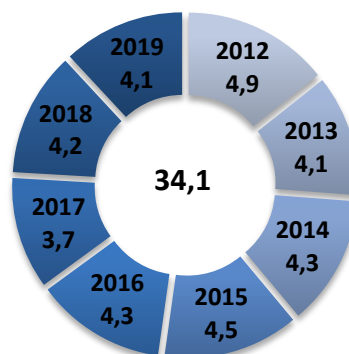

Dotyczy przedsięwzięć i wydarzeń, których organizatorami były osoby fizyczne.
Do Programu Nr 12.

**Wydatki z budżetu miasta
przeznaczone na kulturę i ochronę
dziedzictwa narodowego (w mln zł)**

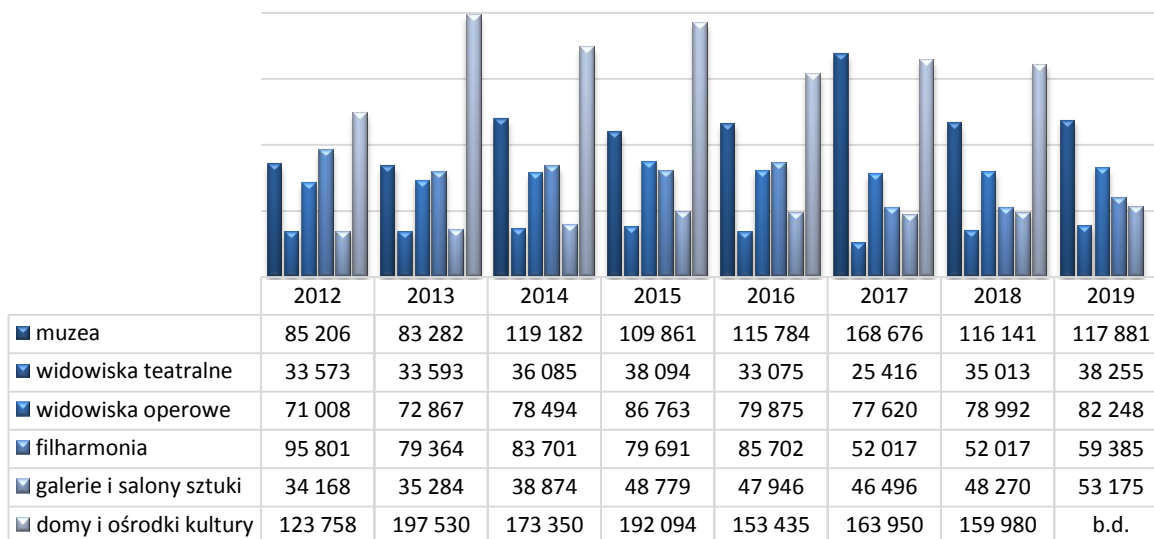

**Liczba przedsiębiorstw kulturalnych
w tys.**

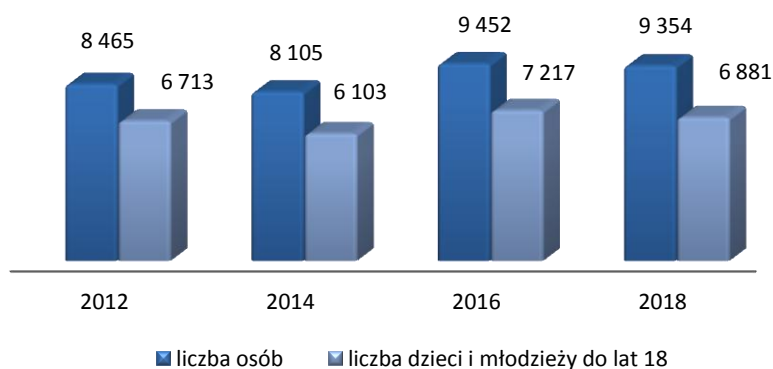
Do Programu Nr 14.

**Liczba osób korzystających
z oferty kulturalnej**

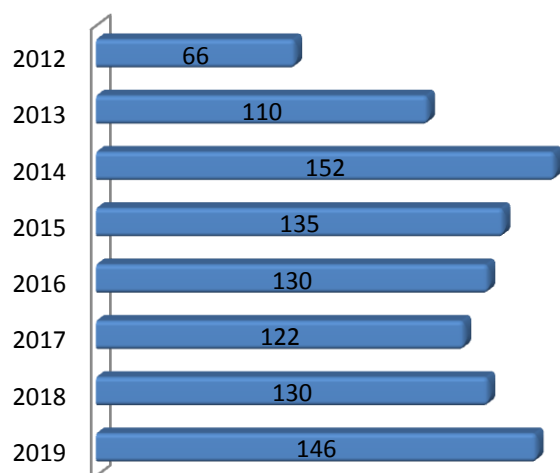
Do Programu Nr 14.

Ćwiczący w klubach sportowych

Źródłem informacji są badania realizowane przez Główny Urząd Statystyczny w cyklu dwuletnim.
Do Programu Nr 15.

Liczba imprez sportowych

Od 2013 r. dane dot. imprez sportowych masowych według BDL GUS.
Do Programu Nr 15.

NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY WSKAŹNIKOWE – PORÓWNANIE DANYCH ZA 2019 R. DO ROKU 2018

Pozytywne	Negatywne
<ul style="list-style-type: none"> Stopa bezrobocia spadła o 0,8 pkt. %. Liczba podmiotów działających w BPPT wzrosła o 11%. Liczba kamer wizyjnych zwiększyła się o 10%. Wskaźnik wykrywalności przestępstw stwierdzonych wzrósł o 2 pkt. %. Liczba osób odprawionych z bydgoskiego lotniska wzrosła o 3%. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wzrosła o 4,7%. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba mieszkańców spadła o 0,6%. Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON spadła o 1,4%. Liczba przedsięwzięć i wydarzeń organizowanych w mieście z inicjatywy obywateli spadła o 9%.

NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY WSKAŹNIKOWE – PORÓWNANIE DANYCH ZA 2019 R. DO ROKU 2012 (bazowy)

Pozytywne	Negatywne
<ul style="list-style-type: none"> Stopa bezrobocia spadła o 5,8 pkt. %. Liczba osób zatrudnionych w BPPT wzrosła o 202%. Liczba podmiotów działających w BPPT wzrosła o 188%. Liczba kamer wizyjnych zwiększyła się o 124%. Wskaźnik wykrywalności przestępstw stwierdzonych wzrósł o 8 pkt. %. Liczba osób odprawionych z bydgoskiego lotniska wzrosła o 25%. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wzrosła o 23,3%. 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba mieszkańców spadła o 3,7%. Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON spadła o 10,1%. Liczba przedsięwzięć i wydarzeń organizowanych w mieście z inicjatywy obywateli spadła o 26%.

AKTUALIZACJA STRATEGII

W 2019 roku kontynuowane były prace związane z aktualizacją Strategii. Przez cały okres prac nad dokumentem, w wypracowanie rozwiązań, kierunków i zapisów nowego dokumentu włączani byli mieszkańcy miasta, między innymi w ramach prac Zespołów Roboczych. Efektem prac było przygotowanie projektu dokumentu „Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju”. Podstawowe różnice w podejściu do planowania rozwoju miasta i samego dokumentu przedstawiają się następująco:

Przygotowany projekt dokumentu nowej Strategii został poddany konsultacjom społecznym. Zostały one przeprowadzone w okresie od 25 listopada 2019 r. do 15 stycznia 2020 r. Zgłoszone uwagi, wnioski z dyskusji oraz wskazania dotyczące potrzeb mieszkańców były podstawą do wniesienia zmian i przygotowania ostatecznego projektu dokumentu.

Podstawowym elementem dokumentu „Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju” jest wizja miasta, która została określona w następujący sposób:

BYDGOSZCZ w 2030 roku
będzie miastem, w którym każda mieszkanka i każdy mieszkaniec znajdzie odpowiednie warunki rozwoju, to miasto zapewniające bydgoszczankom i bydgoszczanom najlepsze rozwiązania na każdym etapie życia – dobre miejsce do życia.

Spełnienie wizji to Bydgoszcz ludzi otwartych na innych i ciekawych świata, posiadających wysokie kompetencje i umiejętności, dzięki którym będą mogli realizować swoje aspiracje i życiowe zamierzenia w miejscu, które sobie wybiorą. Jednocześnie możliwości rozwoju oraz jakość życia w mieście sprawią, że stanie się ono bardziej atrakcyjne i będzie przyciągać nowych mieszkańców z innych ośrodków. Jej urzeczywistnienie to również społeczność miasta, budująca swoją tożsamość na bazie naturalnej różnorodności oraz tworząca więzi, wspólnie rozwiązując problemy i rodzące się konflikty. Tak określona wizja to także nasza świadomość i akceptacja metropolitalności Bydgoszczy – miasta oferującego usługi i pełniącego funkcje ponadregionalne w zakresie kultury, nauki, gospodarki, edukacji, opieki zdrowotnej, sportu, transportu, administracji, wojskowości i wielu innych.

VI. STRATEGIE, PROGRAMY, POLITYKI

VI.1. STRATEGIA ROZWOJU EDUKACJI MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2013–2020

Uchwała Nr LX/1263/14 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 czerwca 2014 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”.

Podstawa prawna:

art. 7 ust. 1 pkt 8, art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

„Strategia” jest dokumentem wyznaczającym cele, obszary i kierunki działań, które są realizowane w opracowywanych programach i projektach oraz mają odzwierciedlenie w przyjmowanych co roku priorytetach edukacyjnych.

Głównym celem wdrażania „Strategii” jest zagwarantowanie młodemu bydgoszczanom warunków do aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim w sferze ekonomicznej, społecznej i kulturalnej oraz zaangażowanie jak największej liczby podmiotów w procesie edukacyjnym na wszystkich poziomach.

Dokument ujmuje rozwój edukacji w Bydgoszczy w czterech podstawowych obszarach/celach częściowych:

- dostosowanie edukacji wszystkich szczebli do potrzeb gospodarki i rynku pracy,
- wzrost efektywności kształcenia i wychowania oraz wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół,
- Bydgoszcz atrakcyjna dla młodych ludzi,
- sprawne i efektywne zarządzanie oświatą.

Dostosowanie edukacji wszystkich szczebli do potrzeb gospodarki i rynku pracy

W obszarze tym głównym celem jest powiązanie edukacji z systemem ekonomicznym, tak aby potrzeby i oczekiwania środowiska gospodarczego były zaspokojone poprzez kształcenie uczniów uwzględniające wnioski pracodawców i Instytucji Otoczenia Biznesu.

Rozwinęły się różnorodne formy współpracy placówek oświatowych ze środowiskiem gospodarczym np.:

- wycieczki studyjne zawodoznawcze, gdzie w warunkach rzeczywistych młodzież może zapoznawać się w przedsiębiorstwach z warunkami pracy, nowościami technicznymi, liniami produkcyjnymi, nowoczesnym sprzętem np.:
 - Zespół Szkół Chemicznych – prezentacja techniki druku sublimacyjnego w APL.PL, obsługi maszyn poligraficznych – Startart, Kris-Media, Grafpol,
 - Zespół Szkół Mechanicznych nr 1 – wyjazd do fabryki obrabiarek CNC DMG Mori w Pleszewie,
- staże wakacyjne dla uczniów i staże zawodowe w ramach realizacji projektu unijnego „Akcja – kwalifikacja” m.in.: Zakład PHU KABA, TYCO Electronics, Unilever, Fale Loki Koki,
- tworzenie we współpracy z pracodawcami programów staży zawodowych dla zakładów pracy (Zespół Szkół Handlowych),
- praktyki zawodowe, zajęcia praktyczne, kursy zawodowe w firmach m.in.: IQOR Global Services Poland, COLIAN Sp. z o.o.,
- dodatkowe zajęcia dla uczniów klas patronackich m.in.: Fale Loki Koki, Zakłady Chemiczne Nitro-Chem, Atos, IQOR,
- stypendia firm patronackich dla najlepszej młodzieży np. Nitro-Chem (Zespół Szkół Chemicznych), IQOR (Zespół Szkół Elektronicznych), wycieczki zawodowe, wyjazdy na tragi (Targi Video Foto w Łodzi – Zespół Szkół Chemicznych; Poznań Motor Show w Poznaniu – Zespół Szkół Samochodowych; Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej w Warszawie – Zespół Szkół Mechanicznych nr 2).

Wsparciem na rzecz współpracy placówek oświatowych z firmami są wspólne projekty oraz programy unijne. Szczegóły w punkcie *Wzrost efektywności kształcenia i wychowania oraz wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół*.

Młodzież stanowiąca przyszłe kadry dla gospodarki była zachęcana do zainteresowania się techniką. Temu celowi służyły działania podejmowane przez szkoły np.:

- konkursy i imprezy promujące kształcenie zawodowe oraz rozbudzające zainteresowanie techniką m.in. organizowane w ramach Europejskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych,
- przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy” m.in. zajęcia laboratoryjne dla uczniów w laboratoriach szkół wyższych: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego – „Fizyka doświadczalna”, „Przygotowanie do olimpiady biologicznej”, „Eksperymenty chemiczne w chemii analitycznej”, „Eksperymenty chemiczne”, „Eksperyment w fizyce”; Collegium Medicum UMK – „Fizyka doświadczalna”; Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy – „Przygotowanie do olimpiady biologicznej”; cykl konferencji naukowych prowadzonych przez laureatów i finalistów konkursów i olimpiad przedmiotowych oraz przez nauczycieli, wykładowców-pasjonatów: „Forum Olimpijczyków – Laboratorium Zdolności”,
- festiwale, przeglądy, pokazy (Bydgoski Festiwal Nauki, Medicalia, Konkurs „Wojna Robotów MiniSumo”, „Medyczna środa”; uniwersytety dziecięce UTP, KPSW).

Ważnym działaniem było zwiększenie dostępności doradców zawodowych dla uczniów, rodziców, nauczycieli:

- Kontynuowano realizację Bydgoskiego Programu Szkolnego Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego „Azymut – nauka i praca” poprzez funkcjonowanie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKA). W ramach Programu, w celu zwiększenia dostępności do doradztwa edukacyjno-zawodowego, w Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym zorganizowano „Forum Szkół CV2019”. Podczas Forum uczniowie klas VII i VIII oraz gimnazjaliści mieli okazję zapoznać się z ofertą szkół ponadpodstawowych, w celu wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Zorganizowano konferencje dla doradców zawodowych i uczniów bydgoskich szkół pt. „Energia do działania” – projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+ i Bydgoskiego Grantu Ekologicznego.
- W ramach „Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery” odbyły się spotkania młodzieży z doradcami zawodowymi. Uczniowie dowiedzieli się, czym się kierować przy wyborze szkoły i przyszłego zawodu.

Ponadto wspólnie z firmami były realizowane szkolenia, wykłady, prezentacje, spotkania m.in. TEXA, PESA, Klimat Solec, BIMS PLUS, Kombud, SYL-CHEM.

Wzrost efektywności kształcenia i wychowania oraz wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół

Działania w tym obszarze są poprzedzone realizacją diagnoz: postaw prospołecznych, postaw prozdrowotnych i aktywności fizycznej, potrzeb szkół w zakresie wyposażenia, modernizacji i remontów, analizą osiągnięć artystycznych, sportowych i innych uczniów. Diagnozy i stosowne analizy wskazują na obszary wymagające wsparcia lub zmian. W celu poprawy warunków kształcenia realizowano:

- rozbudowę oraz modernizację budynków oświatowych: rozbudowę i przebudowę części warsztatowej i infrastruktury technicznej budynku Zespołu Szkół Budowlanych, zmodernizowano i wyposażono warsztaty pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Mechanicznych nr 1 i w Zespole Szkół Mechanicznych nr 2, I etap wyposażenia warsztatów pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Drzewnych, termomodernizacja i przebudowa budynku Pałacu Młodzieży,
- likwidowanie barier architektonicznych w dostępie uczniów i słuchaczy niepełnosprawnych ruchowo w budynkach oświatowych – w ramach budowy nowych sal gimnastycznych i basenów uwzględnione są

rozwiązania techniczne i architektoniczne dla niepełnosprawnych, w tym podjazdy, windy, odpowiednie toalety czy urządzenia,

- budowę basenów: zakończono budowę basenu przy V Liceum Ogólnokształcącym, rozpoczęto budowę basenu przy Szkole Podstawowej nr 67, zakończono aktualizację dokumentacji basenu przy Zespole Szkół nr 8,
- budowę szkolnych placów zabaw: zrealizowano strefę aktywności dla dzieci, młodzieży i dorosłych przy Szkole Podstawowej nr 46 na os. Kapuściska (BBO), przy Szkole Podstawowej nr 62 na os. Błonie (BBO), wybudowano plac zabaw na terenie filii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Czołgi-stów 8, przebudowano istniejący plac zabaw i siłownię zewnętrzną na terenie Młodzieżowego Domu Kultury nr 2,
- budowę boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 43,
- zakończono budowę sal gimnastycznych przy: I Liceum Ogólnokształcącym, Zespole Szkół Elektronicznych, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczego nr 3, rozpoczęto budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 12,
- zakupiono dla 40 placówek oświatowych szafki dla uczniów, aby umożliwić im pozostawianie podręczników w szkole,
- zakupiono wyposażenie dla 4 szkolnych stołówek,
- rozbudowano monitoring w następujących placówkach oświatowych: Szkole Podstawowej nr: 19, 31, 34, 46, 60, 63; I Liceum Ogólnokształcącym; VI Liceum Ogólnokształcącym; Zespole Szkół Mechanicznych nr 1; Pałacu Młodzieży,
- w ramach rozbudowy, modernizacji i wyposażenia gabinetów dydaktycznych oraz bibliotek zakupiono sprzęt komputerowy, multimedialny dla 9 placówek oświatowych oraz pomoce dydaktyczne, a w ramach Narodowego Programu Czytelnictwa dla 15 szkół zakupiono książki do bibliotek szkolnych,
- w ramach realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” zrealizowano zakupy dla 11 szkół w postaci nowoczesnych pomocy dydaktycznych (tablic interaktywnych, projektorów lub projektorów ultra krótkoogniskowych, głośników oraz innych urządzeń pozwalających na przekaz dźwięku, a także interaktywnych monitorów dotykowych).

Zrealizowano 19 projektów współfinansowanych ze środków UE dotyczących:

- szkolnictwa zawodowego:
 - modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Mechanicznych Nr 1, Zespole Szkół Mechanicznych Nr 2, Zespole Szkół Drzewnych, Zespole Szkół Budowlanych, Zespole Szkół Elektronicznych, Zespole Szkół Gastronomicznych,
 - modernizacja i doposażenie infrastruktury szkół zawodowych w Zespole Szkół Drzewnych, Zespole Szkół Handlowych, Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych,
 - termomodernizacja w Zespole Szkół Budowlanych,
 - EduAkcja w technikach – współpraca techników z otoczeniem społeczno-gospodarczym – 4 technika (Zespół Szkół Chemicznych, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół Mechanicznych nr 2, Zespół Szkół Elektronicznych),
 - Akcja Kwalifikacja 2 – 14 zespołów szkół zawodowych,
 - Dzisiaj staż jutro praca – 14 szkół zawodowych,
 - Spełniamy Twoje zawodowe marzenia – projekt obejmuje doradztwo edukacyjno-zawodowe i kursy dla 750 osób z Bydgoszczy.

- pozostałych placówek oświatowych:
 - Akademia Przedszkolaka, Akademia Przedszkolaka II, Akademia Przedszkolaka III,
 - Edu(R)ewolucja – 25 szkół podstawowych,
 - Termomodernizacja Pałacu Młodzieży.
- zarządzania energią:
 - Energy &School – projekt zarządzania energią w szkołach,
 - Budowa mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach publicznych – 13 instalacji,
 - Budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.

Realizowano także projekty dofinansowane ze środków pozyskanych z Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach 0,4% rezerwy oświatowej subwencji ogólnej na:

- doposażenie w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji, które dotychczas nie były wykorzystywane na cele dydaktyczne,
- wyposażenie w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki w szkołach publicznych rozpoczynających kształcenie w zawodach, w których szkoły dotychczas nie prowadziły kształcenia,
- wyposażenie w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych.

Ponadto z dotacji celowych z budżetu państwa dofinansowano zadania w zakresie wychowania przedszkolnego, realizację „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” oraz programu „Za Życiem” na realizację zadań w zakresie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka poprzez dodatkowe zajęcia z terapeutami, fizjoterapeutami, psychologami, pedagogami, logopedami i innymi specjalistami w zależności od potrzeb dziecka.

Należy podkreślić szczególną rolę w systemie wychowawczym działań na rzecz aktywności samorządów uczniowskich i wychowania w duchu tolerancji i demokracji, poszanowania wartości społeczeństwa obywatelskiego:

- Bydgoski Projekt Miejski „Szkoła Otwarta i Tolerancyjna” – głównym jego celem jest podjęcie działań przez bydgoskie szkoły, promujących postawę tolerancji i otwartości na ludzi, bez względu na pochodzenie, rasę, wygląd, poglądy, wyznanie oraz status społeczny i materialny. Program obejmuje liczne przedsięwzięcia, m.in. akcje: „Mapa Tolerancji II”, „Zegar Nie-tolerancji”, Bydgoski Hyde Park, Długopisowy przyjaciel, Klub Filmowy „Miasto gniewu”, Rada Yedi, Tolerancyjna Lista Przebojów, konkursy i gry miejskie. Ważnym wydarzeniem była organizacja na Wyspie Młyńskiej w dniu 30.05.2019 r. Festiwalu Kultur. Była to wystawa 39 kultur z całego świata przygotowana przez szkoły. Na wystawie prezentowano najbardziej charakterystyczne osiągnięcia, wyroby kultury, dzieła i postaci różnych cywilizacji z całego świata. Wśród atrakcji były: stoiska, rekwizyty, aktorzy, występy na scenie i konkurs na najlepiej przygotowane stoisko.
Bydgoski Projekt Miejski „Szkoła Otwarta i Tolerancyjna” to także międzyszkolne wydarzenie pt. „KOSTKA 2019” II Gala Szkolnych Liderów Aktywności Społecznej, czyli sześćdziesiątka uczniowskiej aktywności. Ideą imprezy jest promowanie wartości humanistycznych, bezinteresowna działalność szkolna i międzyszkolna oraz podejmowanie współpracy w szeroko pojętej społeczności międzyszkolnej. Podczas imprezy nagrodzono uczniów i szkoły najbardziej zaangażowane w realizację projektu. Podsumowaniem projektu były – Bydgoskie Uczniowskie Spotkania Humanistyczne „BUSH 2019”. W projekcie „Szkoły Otwartej i Tolerancyjnej” w 2019 r. uczestniczyły 63 szkoły i ok. 700 uczniów (aktywnych uczestników), ok. 10 000 biernych uczestników.
- Młodzieżowa Rada Miasta Bydgoszczy – koordynuje funkcjonowanie młodzieżowego radia internetowego OMG Radio oraz projektu „Laboratorium demokracji”, a także udziela wsparcia dla przedsięwzięć

organizowanych przez samorządy uczniowskie lub przedsięwzięcia akademickie, których odbiorcami są uczniowie szkół. W 2019 r. odbyły się wybory do Młodzieżowej Rady Miasta.

- Laboratorium demokracji – realizacja projektu związana jest w głównej mierze z zapewnianiem warunków do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wśród dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie udziału uczniów w życiu publicznym. W ramach podejmowanych działań promowano publikacje i materiały zachęcających dzieci i młodzież do uczestnictwa w życiu publicznym oraz ułatwiających zrozumienie mechanizmów obowiązujących w społeczeństwie obywatelskim.
- Wśród innych przedsięwzięć kształtujących postawy obywatelskie wymienić można działania w zakresie edukacji kulturalnej prowadzone w ramach statutowej działalności przez młodzieżowe domy kultury i Pałac Młodzieży oraz przez szkolne koła zainteresowań.

Ważnym zadaniem Strategii była realizacja Miejskiego Programu Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy”. Zrealizowano zajęcia pozalekcyjne dla uczniów zdolnych ze szkół podstawowych w postaci Grantów Rozwoju Zdolności (7 warsztatów), dla uczniów z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w postaci Grantów Fabryka Szans (4 warsztaty). W ramach Programu uczniowie uczestniczyli w 58 studenckich kołach naukowych, zorganizowano obóz naukowy w Funce dla 40 uczniów, dodatkowe zajęcia na uczelniach, warsztaty, wykłady, konferencje w ramach „Forum Olimpijczyków – Laboratorium Zdolności” – prowadzonych przez laureatów i finalistów konkursów i olimpiad przedmiotowych oraz przez wykładowców – pasjonatów z bydgoskich uczelni, warsztaty metodyczne dla nauczycieli (2 warsztaty) oraz warsztaty wsparcia psychologicznego dla rodziców uczniów zdolnych (5 warsztatów).

Celom wychowawczym i edukacyjnym służyło wspieranie inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych szkół poprzez Bydgoskie Granty Oświatowe oraz inne projekty i przedsięwzięcia. Bydgoskie Granty Oświatowe są przyznawane szkołom i placówkom oświatowym prowadzonym przez Miasto Bydgoszcz na realizację adresowanych do dzieci i młodzieży projektów edukacyjnych oraz animacyjnych, które mają charakter naukowy, artystyczny, rekreacyjny i integracyjny. Stanowią formę wsparcia finansowego dla inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych wyróżniających się innowacyjnością, nowatorstwem i oryginalnością. W 2019 r. 55 jednostek oświatowych otrzymało 114 Bydgoskie Granty Oświatowe (49% z 231 złożonych wniosków). Zorganizowano konkursy i olimpiady przedmiotowe, festiwale, warsztaty specjalistyczne wykraczające poza program szkolny, wychodzące naprzeciw zainteresowaniom dzieci i młodzieży, turnieje, imprezy i seminaria mające wymiar integracyjny od poziomu szkoły do przedsięwzięć o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym. Dofinansowano działalność zespołów artystycznych wokalnych, tanecznych, instrumentalnych, międzyszkolnych festiwali i przeglądów promujących aktywność i twórcze osiągnięcia dzieci i młodzieży, przeprowadzono autorskie programy zajęć z dziećmi i młodzieżą.

Ponadto, w ramach realizacji zadania w 2019 r. w 50% dofinansowano udział 12 chórów szkolnych z 11 szkół w projekcie Akademia Chóralna oraz przyznano nagrody finansowe 5 szkołom nagrodzonym w Regionalnym Konkursie Gazetek Szkolnych.

Jednostką, której celem jest podnoszenie jakości kształcenia jest Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli, który uzyskał w 2019 r. akredytację Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty. MOEN opracował programy szkoleń dla nauczycieli/wychowawców, organizował konferencje, warsztaty, w tym z zakresu współpracy z rodzicami i motywowania ich do działania, a także warsztaty dotyczące edukacji międzykulturowej. Placówka zorganizowała kilkadziesiąt sieci współpracy dla nauczycieli i dyrektorów, w tym zorganizowano sieci współpracy szkół w zakresie wykorzystania TIK w edukacji (technologii informacyjno-komunikacyjnych):

- TIK „Aktywna Tablica” – dla szkół, które realizują program rządowy Aktywna Tablica,
- TIK 50+ sieć online na platformie Moodle (matematyka).

MOEN rozwijał Mobilne Centrum Pomocy Dydaktycznych. Zakupił zestawy edukacyjne do nowoczesnego nauczania fizyki (maszyny elektrostatyczne) oraz robotyki i programowania (iPady kompatybilne z obo-

tami). Wszystkie pomoce dydaktyczne są wykorzystywane przez metodyków MOEN podczas realizacji warsztatów, spotkań zespołów przedmiotowych. Dodatkowo zestawy są użyczane placówkom oświatowym.

Bydgoszcz atrakcyjna dla młodych ludzi

Działania w tym obszarze mają zachęcić ludzi młodych do pozostania w Bydgoszczy i związania z nią swojej przyszłości. Służy temu wspieranie rozwoju bydgoskich uczelni w formie dotacji, przyznawania Nagrody i Stypendiów Naukowych, nagród Prezydenta Miasta dla naukowców, którzy zostali nominowani przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na profesora zwyczajnego, Nagród Prezydenta Miasta Bydgoszczy za pracę inżynierską, licencjacką, magisterską lub doktorską związaną z Bydgoszczą, stypendiów dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w ramach Programu dla Młodzieży Osiągającej Szczególne Wyniki w Nauce.

Na wyróżnienie zasługuje funkcjonowanie bydgoskiego radia internetowego prowadzonego przez młodzież *OMG Radio Bydgoszcz*. Słuchalność Radia w 2019 r. utrzymała się na poziomie prawie 55 tysięcy osób, w tym zwiększyła się liczba odbiorców w grupie wiekowej 15-29 lat. Zwiększona została liczba godzin nadawania audycji z 6 do 7 godzin, stworzono dział newsroom, tj. informacje z Bydgoszczy, usystematyzowano ramówkę na 4 działy: Zamów hit!, Plan tygodnia, Wasze granie i Co za KULTURA. W 2019 r. do radia dołączyło 40 osób – są to redaktorzy, jak i realizatorzy dźwięku. Wspierano działalność szkół w Bydgoszczy (np. gala konkursu „Ośmiu wspaniałych”, Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich „Klaps”). Radio OMG odpowiadało za nagłośnienie „Forum szkół CV 2019”, patronowało wydarzeniom w naszym mieście, skierowanym do młodych ludzi.

Ponadto wsparcie otrzymali koordynatorzy programów:

- edukacji regionalnej, krajoznawstwa i turystyki oraz popularyzacji wiedzy o Bydgoszczy i jej mieszkańcach wśród dzieci i młodzieży,
- edukacji patriotycznej oraz opracowania i realizacji harmonogramu obchodów uroczystości o charakterze historyczno-patriotycznym, szczególnie obejmującą organizację wydarzeń związanych z rocznicą odzyskania Niepodległości.

Sprawne i efektywne zarządzanie oświatą

Wśród przedsięwzięć służących poprawie efektywności wykorzystania posiadanego potencjału wymienić należy racjonalizację wydatków na oświatę poprzez centralizację wybranych zakupów i usług. W celu optymalizacji kosztów zakupiono energię elektryczną, gaz w ramach Bydgoskiej Grupy Zakupowej. W zakresie zarządzania energią realizowano trzy projekty finansowane z UE, które wymieniono w punkcie *Wzrost efektywności kształcenia i wychowania oraz wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół*.

Zrealizowana została termomodernizacja Pałacu Młodzieży, w trakcie realizacji była termomodernizacja Zespołu Szkół Budowlanych. Celem inwestycji było poprawienie stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej.

Kontynuowano rozbudowę serwisu informatycznego dla szkół w zakresie obsługi Internetu i systemu OPIUM. Ponadto Bydgoskie Biuro Finansów Oświaty wdrożyło nową platformę informatyczną obsługującą systemy: finanse i księgowość oraz płace i kadry. Nowa platforma pozwala lepiej realizować i monitorować procesy finansowe, a także zwiększa bezpieczeństwo danych.

VI.2. STRATEGIA ROZWOJU KULTURY MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2017 – 2026

Uchwała Nr XLIII/883/17 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 kwietnia 2017 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2026”

Podstawa prawna:

art. 7 ust. 1 pkt 9 i art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Działania realizowane w ramach programu dążyć mają do:

- wdrażania przedsięwzięć gwarantujących powszechność dostępu do kultury,
- wspierania oraz promocji prestiżowych dla Miasta inicjatyw i nowatorskich projektów kulturalnych umacniających pozycję Miasta jako prężnego ośrodka kultury,
- wspierania i promocji bydgoskich środowisk twórczych, grup artystycznych oraz przedsiębiorczości kreatywnej,
- realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz infrastrukturalnych w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego,
- inicjowania i wspierania przedsięwzięć aktywizujących kulturowo mieszkańców wzmacniających ich poczucie tożsamości oraz świadomość w zakresie dziedzictwa kulturowego,
- wspierania projektów promujących współpracę między artystami, organizacjami i grupami twórczymi oraz międzynarodową wymianę kulturalną.

Realizowane w 2019 roku działania Samorządu na rzecz kultury to szereg wzajemnie przenikających się i uzupełniających działań instytucjonalnych oraz pozainstytucjonalnych, odnoszących się zarówno do kultury, jak i również do innych aspektów funkcjonowania naszego Miasta, takich jak edukacja, pomoc społeczna czy zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

Perspektywę dla wszystkich celów i działań w Strategii stanowi pięć obszarów traktowanych jako wartości, które stanowią odbicie najważniejszych celów polityki kulturalnej Bydgoszczy. Są to: **Tożsamość, Uczestnictwo, Kreatywność, Rewitalizacja i Współpraca**.

W Strategii opracowano szczegółowy harmonogram działań na lata 2017-2026, których realizacja przyczyni się do urzeczywistnienia przyjętych w Strategii celów strategicznych oraz celu nadrzędnego określonego jako: **KULTURA ENERGIĄ I MARKĄ BYDGOSZCZY**.

Strategia wyznacza cztery cele strategiczne:

- **Wyraziste oblicze kulturowe Bydgoszczy budujące poczucie tożsamości mieszkańców.**

Działania realizujące ten cel skupić się mają na **wzmocnieniu identyfikacji bydgoszczan z kulturą miasta** poprzez opracowanie i wdrożenie bydgoskiego programu lokalnej edukacji kulturowej w ramach edukacji szkolnej, jak i projektów upowszechniających wiedzę o lokalnych tradycjach kultury, a także realizacji projektów odkrywających zapomniane dziedzictwo i wykorzystujących jego tradycje do nowych celów np. poprzez nadawanie mu nowych funkcji.

W realizacji tego celu istotną rolę przypisano również działaniom w zakresie **promocji Bydgoszczy przez kulturę**. Uznano je za priorytetowy obszar, który należy zintegrować z planowaną strategią promocji Bydgoszczy. Ma to przynieść wymierne korzyści na polu kultury poprzez jej dowartościowanie jako znaczącego elementu promocyjnego marki Miasta jak i przedsięwzięciom promocyjnym poprzez nadanie im wartości.

Estetyczna przestrzeń publiczna to kolejny cel, którego realizacja przyczynić się ma do stworzenia wyrazistego oblicza kulturowego Bydgoszczy. Poza działaniami inwestycyjnymi porządkującymi przestrzeń za najbardziej efektywną metodę rewitalizacji, także społecznej, uznano rewitalizację poprzez kulturę.

Niezwykłą wagę Strategia przypisuje działaniom na rzecz **rewitalizacji i otaczania ochroną dziedzictwa kulturowego**, od którego stanu zachowania zależy rozpoznawalność Miasta i powodzenie turystyki kul-

turowej. Zwraca również uwagę na potrzebę podejmowania wspólnych działań na rzecz tworzenia **kreacyjnego i skonsolidowanego wokół celów** strategii **bydgoskiego środowiska kulturotwórczego**, które winno podejmować współpracę lub samodzielnie realizować zadania w zgodzie z określonymi celami polityki kulturalnej Miasta.

- **Aktywne i powszechne uczestnictwo mieszkańców Bydgoszczy w kulturze.**

Działania realizujące ten cel skupić się mają na **zapewnieniu przez Samorząd Bydgoszczy warunków swobodnego dostępu do kultury** w różnych wymiarach: geograficznym, ekonomicznym i kompetencyjnym, który to przeciwdziałać będzie wykluczeniu, stanowiącemu jedno z zagrożeń życia społecznego. Służyć temu ma wprowadzony już od lat w instytucjach kultury system zniżek i ulg na wydarzenia kulturalne oraz poszerzana z roku na rok oferta wysokiej jakości wydarzeń kulturalnych w przestrzeni miejskiej. Ważne jest również opracowanie i wprowadzenie nowych inicjatyw społecznych oraz wdrożenie programów, takich jak *Kultura z dostawą do domu*, przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych czy *Lokalne przestrzenie kultury* skierowanego do mieszkańców bydgoskich osiedli z nierozwiniętą infrastrukturą kulturalną.

Niezwykle istotny jest **rozwój i wszechstronność kompetencji kulturowych mieszkańców**, o co zadbać winien Samorząd wspólnie z innymi podmiotami (instytucjami kultury, szkołami, uczelniami) poprzez opracowanie i wdrożenie *Bydgoskiego Programu Edukacji Kulturalnej* dla wszystkich grup wiekowych i środowisk oraz *Bydgoskiego Programu Edukacji Artystycznej*, opartego na obecnym potencjale edukacyjnym Miasta i jego tradycjach.

Bydgoszcz otwarta na wielokulturowość i różnorodność to kolejny cel, którego realizacja wzmocni aktywność i uczestnictwo mieszkańców w kulturze. Jego realizacji służyć będą działania Samorządu inicjujące i wspierające projekty promujące wielokulturowe dziedzictwo Bydgoszczy, otwartość na różnorodność kulturową, aktywność obywatelską oraz postawy tolerancji. Istotne są również działania skierowane do obcokrajowców przebywających w Bydgoszczy poprzez tworzenie dla nich oferty kulturalnej oraz włączanie ich w jej tworzenie.

- **Miasto kreatywne kulturowo.**

Trzeci niezwykle istotny cel strategiczny, którego realizacja będzie możliwa w przypadku stworzenia dogodnych warunków dla **rozwoju bogatej i różnorodnej oferty kulturalnej**, przygotowanej przez nowoczesne miejskie instytucje kultury oraz podmioty nieinstytucjonalne działające na rzecz rozwoju oferty kulturalnej Miasta.

To **dogodne warunki infrastrukturalne i organizacyjne do funkcjonowania kultury**, czyli działania zmierzające do modernizacji i rozbudowy instytucji kultury, placówek wychowania pozaszkolnego oraz tworzenia nowych podmiotów i form organizacyjnych w kulturze.

Istotnym elementem procesu tworzenia wysokiego poziomu oferty kulturalnej oraz stałego rozwoju organizacyjnego i merytorycznego bydgoskich środowisk kultury jest **poszerzanie zasięgu współpracy bydgoskich instytucji, organizatorów wydarzeń i animatorów kultury z krajowymi i zagranicznymi partnerami**.

Ważnym aspektem jest również nawiązywanie i **wspieranie przez samorząd partnerstw lokalnych** z różnych dziedzin kultury, edukacji, nauki, przemysłu, mediów oraz organizacji pozarządowych. Niezwykle istotne dla Miasta kreatywnego kulturowo jest **środowisko twórców animatorów kultury**, które Samorząd wspiera organizacyjnie i finansowo poprzez programy stypendialne, grantowe, rezydencje artystyczne oraz pomoc w wymianie i nawiązywaniu partnerstw.

Samorząd wspierać winien również rozwój **innowacyjnej infrastruktury kultury**, opartej na związkach kultury z nowoczesnymi technologiami poprzez tworzenie start-upów, medialabów czy funduszy celowych służących rozwojowi przemysłów kreatywnych.

- **Mechanizmy zarządcze samorządu Miasta wspierające rozwój kultury.**

Ostatni z celów strategicznych dotyczy zapewniania przez Samorząd w rocznych i wieloletnich budżetach **stabilnych nakładów finansowych gwarantujących rozwój i wysoką jakość kultury**, przeznaczonych dla podmiotów instytucjonalnych, pozainstytucjonalnych oraz twórców i animatorów kultury. Ważne są również działania na rzecz tworzenia w mieście przyjaznych warunków **rozwaju prywatnego mecenatu dla kultury** poprzez tworzenie mechanizmów zachęcających do takiej działalności.

Istnieje potrzeba stworzenia systemu **stałego monitorowania rozwoju kultury** oraz wdrażania polityki kulturalnej Miasta, który powinien być prowadzony na bazie bydgoskiego potencjału naukowego i badawczego.

Opisanym wyżej celom przypisano szereg działań, których realizacja przewidziana jest na lata 2017-2026.

Do najważniejszych zadań określonych w Strategii, realizowanych przez Samorząd Bydgoszczy w 2019 roku zaliczyć można:

- **Tworzenie warunków dla stabilnego rozwoju miejskich instytucji kultury**

(działanie 3.1.1. Nowoczesne instytucje kultury, cel operacyjny: Bogactwo i różnorodność oferty kulturalnej, cel strategiczny: Miasto kreatywne kulturowo)

W Bydgoszczy funkcjonuje jednaście instytucji kultury:

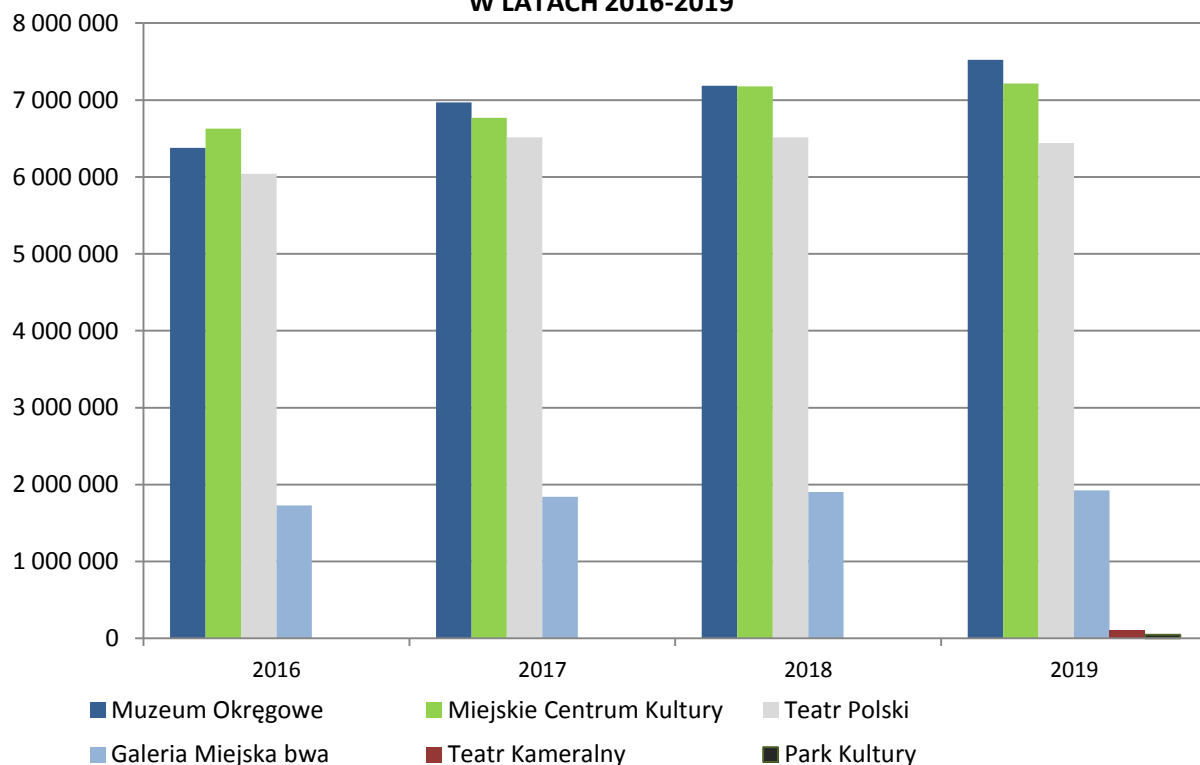
- Miejskie Centrum Kultury,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury,
- Teatr Polski im. Hieronima Konieczki,
- Teatr Kameralny,
- Galeria Miejska bwa,
- Park Kultury,
- Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego,
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy,
- Opera Nova,
- Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego,
- Muzeum Wojsk Lądowych.

Z budżetu Miasta finansowana jest działalność:

- Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki,
- Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego,
- Galerii Miejskiej bwa,
- Miejskiego Centrum Kultury,
- Teatru Kameralnego,
- Parku Kultury

oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, zgodnie z warunkami zawartego w 1999 roku porozumienia między Zarządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a Miastem Bydgoszcz w sprawie wspólnego prowadzenia instytucji.

**DOTACJE PODMIOTOWE Z BUDŻETU MIASTA DLA INSTYTUCJI KULTURY
W LATACH 2016-2019**

**DOTACJE PODMIOTOWE I CELOWE Z BUDŻETU MIASTA (BEZ INWESTYCJI) NA DOFINANSOWANIE
MIEJSKICH I WSPÓŁPROWADZONYCH INSTYTUCJI KULTURY W 2019 R.**

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
	w zł			
Galeria Miejska bwa	1 730 300	1 840 000	1 903 820	1 956 096
dotacja podmiotowa	1 730 300	1 840 000	1 903 820	1 926 296
dotacja celowa				29 800
Miejskie Centrum Kultury	6 723 509	6 801 111	7 383 502	8 043 582
dotacja podmiotowa	6 628 154	6 769 500	7 178 780	7 214 575
dotacja celowa	95 355	31 611	204 722	829 007
Muzeum Okręgowe	6 378 700	6 968 465	7 184 880	7 523 627
dotacja podmiotowa	6 378 700	6 968 465	7 184 880	7 523 627
dotacja celowa				
Teatr Polski	6 074 300	6 561 000	6 613 778	6 608 447
dotacja podmiotowa	6 043 000	6 516 000	6 513 778	6 438 447
dotacja celowa	31 300	45 000	100 000	170 000
Teatr Kameralny	–	–	–	100 000
dotacja podmiotowa				100 000
dotacja celowa				–
Park Kultury	–	–	–	45 000
dotacja podmiotowa				45 000
dotacja celowa				–
WiMBP	1 878 000	1 878 000	2 000 000	2 224 000
dotacja celowa	1 878 000	1 878 000	2 000 000	2 224 000
OGÓŁEM	22 784 809	24 048 576	25 085 980	26 500 752

W 2019 roku dotacje z budżetu Miasta na działalność miejskich i współprowadzonych instytucji kultury wzrosły o kwotę **1 414 772 zł** w stosunku do roku poprzedniego, co obrazuje poniższa tabela:

WZROST DOTACJI (OGÓŁEM) PRYZNANYCH INSTYTUCJOM KULTURY Z BUDŻETU MIASTA

Instytucje	2018	2019	Różnice	Przeznaczenie
	w zł			
Galeria Miejska bwa	1 903 820	1 956 096	52 276	działalność statutowa, w tym: remont Galerii Kantorek, wydawnictwo z okazji 70-lecia instytucji
Miejskie Centrum Kultury	7 383 502	8 043 582	660 080	działalność statutowa, m.in. wzrost kosztów utrzymania, wzmocnienie marek Festiwalu, Film "Miasto", Bardzo Młoda Kultura
Muzeum Okręgowe	7 184 880	7 523 627	338 747	działalność statutowa, m.in. wzrost kosztów wynagrodzeń
Teatr Polski	6 613 778	6 608 447	- 5 331	działalność statutowa m.in. wzrost kosztów wynagrodzeń oraz przekwalifikowanie środków z dotacji podmiotowej na celową inwestycyjną
Teatr Kameralny	–	100 000	100 000	rozpoczęcie działalności statutowej
Park Kultury	–	45 000	45 000	rozpoczęcie działalności statutowej
WiMBP	2 000 000	2 224 000	224 000	działalność statutowa, w tym remont dachu filii przy ul. Nowotoruńskiej
OGÓŁEM	25 085 980	26 500 752	1 414 772	

- **Wspieranie działalności bydgoskich instytucji kultury, dla których Miasto nie jest organizatorem** (*działanie 3.1.1. Nowoczesne instytucje kultury, cel operacyjny: Bogactwo i różnorodność oferty kulturalnej, cel strategiczny: Miasto kreatywne kulturowo*)

Strategia rozwoju kultury na lata 2017-2026 obliguje Samorząd Bydgoszczy do utrzymywania i rozwijania działalności instytucji, dla których jest organizatorem. Poza tym budżet Miasta od wielu już lat wspiera działalność instytucji kultury finansowanych przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego tj. **Operę Nova, Filharmonię Pomorską** oraz **Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury**. Instytucje te są organizatorami prestiżowych dla miasta przedsięwzięć o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, w tym wpisanych do kalendarium priorytetowych imprez miejskich: *Bydgoskiego Festiwalu Muzycznego* czy *Bydgoskiego Festiwalu Operowego*.

Dotacja z budżetu Miasta na ten cel przekazywana jest corocznie w formie pomocy finansowej udzielanej Samorządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W latach 2016-2019 z budżetu Miasta na ten cel przeznaczono następujące kwoty:

WYKAZ DOTACJI UDZIELONYCH Z BUDŻETU MIASTA W FORMIE POMOCY FINANSOWEJ INSTYTUCJOM KULTURY, DLA KTÓRYCH MIASTO NIE JEST ORGANIZATOREM

Instytucja Kultury / Zadanie	2016	2017	2018	2019
Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego	185 000	210 000	185 000	200 000
Bydgoski Festiwal Muzyczny	185 000	185 000	185 000	200 000
Nagranie płyty Capella Bydgestiensis	–	25 000	–	–
Opera Nova	235 000	235 000	365 000	240 000
Bydgoski Festiwal Operowy	235 000	235 000	365 000	240 000
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	10 000	15 000	10 000	20 000
LiterObrazki - Festiwal Książki Obrazkowej dla dzieci	10 000	15 000	10 000	20 000
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury	5 000	10 000	34 000	18 700
Kwartalnik Artystyczny. Kujawy i Pomorze	5 000	10 000	10 000	10 000
Publikacja „Industrialne dziedzictwo Bydgoszczy”/ „Przemysł, który tworzył Bydgoszcz”	–	–	19 700	–
Ekspozycja plenerowa pn. „Architektura bydgoskich fabryk w winietach papierów firmowych”	–	–	4 300	–
Wystawa "Niepewny czas – Bydgoszcz w latach 1918-1920"	–	–	–	8 700
OGÓŁEM	435 000	470 000	594 000	478 700

W 2019 roku kwota wsparcia udzielonego przez Samorząd Bydgoszczy w formie pomocy finansowej spadła o 115 300 zł w stosunku do roku poprzedniego, z uwagi na jednorazowe zwiększenie dotacji w roku 2018 przyznane na jubileuszową edycję Festiwalu Operowego.

- **Rozwój oferty instytucji kultury**

(działanie 3.1.1. Nowoczesne instytucje kultury, cel operacyjny: Bogactwo i różnorodność oferty kulturalnej, cel strategiczny: Miasto kreatywne kulturowo)

Analizując działalność merytoryczną miejskich instytucji kultury, biorąc pod uwagę takie wskaźniki, jak frekwencja, ilość wydarzeń kulturalnych, w tym o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej można stwierdzić, że największą różnorodność i przekrojowość oferty w 2019 roku prezentowało **Miejskie Centrum Kultury**.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA MIEJSKIEGO CENTRUM KULTURY W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Liczba imprez kulturalnych	1 812	1 625	1 801	1 776
Liczba wystaw	32	40	32	36
Liczba premier	109	105	113	115
Liczba uczestników	286 400	291 360	303 460	304 733

Instytucja konsekwentnie realizuje swoją strategię rozwoju w oparciu o partycypację społeczną oraz kreatywne partnerstwa. Prezentuje liczne projekty artystyczne, animacyjne i edukacyjne w swojej siedzibie, w przestrzeni miejskiej oraz w Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku.

Miejskie Centrum Kultury organizuje działalność w pięciu zasadniczych obszarach tematycznych: uczestnictwo (odnotować należy stały wzrost uczestnictwa w ofercie kulturalnej MCK), kreatywność (nowe pomysły i projekty lub nowatorskie podejście do już istniejących), tożsamość (realizacja projektów przybliżających historię, topografię miasta i twórczość bydgoskich artystów), rewitalizacja (współpraca z organizacjami pozarządowymi, których cele statutowe obejmują pomoc dzieciom i młodzieży ze środowisk wykluczonych), współpraca (szeroko podejmowana współpraca z organizacjami pozarządowymi).

wymi, konsultacje środowiskowe, współpraca ze środowiskami artystycznymi). Program realizowany jest w dwunastu pracowniach tematycznych, co sprzyja dużej specjalizacji działalności instytucji.

W 2019 roku Miejskie Centrum Kultury rozwijało swoje silne marki i festiwale. Ponadto budowało bydgoską tożsamość poprzez stałą i różnorodną działalność Barki Lemara, będącej żywym muzeum tradycji szyperskich i wodniackich, wspierało aktywność międzypokoleniową i ruch seniorski poprzez Uniwersytet Trzeciego Wieku „Agora Nestora”, dbało o edukację kulturalną rodzin z dziećmi, poprzez szereg warsztatów i poranków, edukację dzieci, młodzieży, studentów i osób dojrzałych w zakresie sztuk plastycznych, teatru, muzyki, literatury i filmu, promowało i wspierało bydgoskich artystów, a także prezentowało ciekawe dokonania na wymienionych polach kultury.

Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych Miejskiego Centrum Kultury w 2019 r. zaliczyć można:

- wydarzenia festiwalowe:
 - XIII Międzynarodowy Festiwal Sztuki Perkusyjnej *Drums Fusion*,
 - Festiwal *Ethniesy*,
 - Festiwal Filmów Animowanych *ANIMOCJE*,
 - Festiwal Literatury *Przeczytani*,
 - *IMPRODROM* – Międzynarodowy Festiwal Teatrów *Impro*.
- projekty edukacyjne:
 - Bydgoska Akademia Jazzu,
 - Warsztaty literackie i nowomedialne,
 - Piątki w pracowni,
 - Bydgoska Tożsamość Filmowa,
 - Warsztaty filmowe Bydgoskiej Kroniki Filmowej,
 - Koło Gospodyń Miejskich,
 - Kultura na świeżym, piesze lub rowerowe wycieczki krajoznawcze i kulturoznawcze,
 - Ruch w rodzinie,
 - Artystyczne Poranki Rodzinne cykl spotkań dla rodzin z małymi dziećmi,
 - Akademia dzieciom,
 - Zatańcz ze mną mamo, tato – warsztaty taneczne dla dzieci wraz z opiekunami,
 - Archiwum B,
 - Improwizatornia – Scena Teatru Improwizowanego,
 - Niedzielne prezentacje artystyczne w Ostromecku,
 - Kreatywny Port Dziecięcy,
 - Przyszań Teatr,
 - Rzeka *wspomnień*.
- inne wydarzenia:
 - Bardzo Młoda Kultura – Terenowy Dom Kultury,
 - Muzyczne Tarasy w Ostromecku,
 - Wystawa kolekcji fortepianów Andrzeja Szwalbego,
 - III Ostromecka Konferencja Instrumentologiczna,
 - Koncerty Nieoczywiste,
 - Powrót Bydgoszczy do Macierzy,
 - Koprodukcja filmu fabularnego „Miasto” w reż. Marcina Sautera.

Wśród stałych działań instytucji na wyróżnienie zasługiwała działalność Radia Kultura, Chóru Miejskiego, Bydgoskiej Kroniki Filmowej, skupiającej wybitnych młodych polskich dokumentalistów, Galerii Wspólnej, która zorganizowała w 2019 roku 36 wystaw artystów bydgoskich oraz ogólnopolskich, działalność studia nagrań, kina ORZEŁ, które zorganizowało 700 seansów.

Szczególnie prężnie rozwijał się Uniwersytet Trzeciego Wieku „Agora Nestora”, uniwersytet o charakterze artystycznym. Dla słuchaczy uniwersytetu organizowano warsztaty: teatru tańca, teatru improwizowanego, zajęcia plastyczne, zajęcia chóru, warsztaty dziennikarskie, warsztaty cyfrowe, lektoraty językowe, zajęcia ruchowe, wycieczki.

W 2019 roku Miejskie Centrum Kultury było wydawcą 29 publikacji, w tym Bydgoskiego Informatora Kulturalnego, *Kuriera Ostromeckiego*, programów telewizyjnych Archiwum B., serii *Czytanki miejskie* oraz wydawnictw płytowych i innych o charakterze informacyjno-promocyjnym.

Instytucja realizowała szereg projektów partnerskich z różnorodnymi podmiotami z zakresu kultury i nauki o charakterze lokalnym i ogólnopolskim: Scena teatru lalkowego „BURATINO” (16 spektakli), *Festiwal Muzyki Współczesnej Młodych Kompozytorów Nowa Muzyka*, *Festiwal Muzyczno-Filmowy Fonomo*, *Europejskie Spotkania Artystyczne – Festiwal Wielu Sztuk*, *BUSKER FEST*.

Teatr Polski im. Hieronima Konieczki poza typową prezentacją spektakli premierowych i repertuarowych realizował również projekty edukacyjne. Do współpracy przy tworzeniu repertuaru instytucja zaprosiła ciekawych polskich twórców oraz kuratorów, którzy zrealizowali na scenie Teatru sześć spektakli premierowych.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA TEATRU POLSKIEGO W LATACH 2016-2019

Lata	2016	2017	2018	2019
Liczba premier	6	6	8	6
Liczba spektakli	237	187	218	229
Liczba wydarzeń kulturalnych	227	82	27	55
Liczba widzów	33 075	25 416	35 013	38 255

Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki w 2019 roku zaliczyć można:

- spektakle premierowe:
 - Trump i pole kukurydzy, reż. Paweł Łysak,
 - Inna dusza, reż. Michał Siegoczyński,
 - My, Europa, ucztą narodów, reż. Roland Auzet,
 - Wycinanki. List z morza, reż. Yojiro Ichikawa,
 - Mur, reż. Justyna Sobczyk,
 - Ptak reż. Magdalena Drab,
- spektakle prezentowane na dużej oraz małej scenie TPB:
 - Beksińscy reż. Michał Siegoczyński,
 - Mleko, reż. Paweł Łysak,
 - Motyle, reż. Emilia Piech,
 - Pchła Szachrajka, reż. Łukasz Gajdzis,
 - Workplace, reż. Bartosz Frąckowiak,
 - Sprawa. Dzieje się dziś, reż. Martyna Majewska,
 - Plastusiowy pamiętnik, reż. Lena Frankiewicz,
 - Koniec miłości, reż. Dorota Androsz,
 - Maria Antonina. Ślad Królowej, reż. Wojciech Faruga,
- spektakle gościnne:
 - Dwoje na huśtawce, reż. Jerzy Gudejko,
 - Dośpiewanie, reż. Jan Peszek,
 - Meskalier, reż. Cengiz Toraman (stowarzyszenie Juvenkracja),
 - Camille w ramach projektu teatralnego SYTUACJE/RELACJE,

- Prawda w ramach projektu teatralnego SYTUACJE/RELACJE,
- Festiwal Prapremier *Nie/obecne* – w trakcie Festiwalu zaprezentowano 11 spektakli polskich, 4 spektakle zagraniczne. Odbyły się także wydarzenia towarzyszące: czytania performatywne, debaty, warsztaty edukacyjne oraz spotkania z twórcami, spektakle dla dzieci, rezydencje. Prezentacje konkursowe:
 - *Kino moralnego niepokoju*/ reż. Michał Borczuch/ Nowy Teatr / Warszawa,
 - *The Silent House*/ reż. Mehdi Mashhour/ Saye theatre group / Iran,
 - *Trump i pole kukurydzy*/ reż. Paweł Łysak/ Teatr Polski / Bydgoszcz,
 - *Rewolucja, której nie było*/ reż. Justyna Sobczyk/ Teatr 21 / Warszawa,
 - *Nietota*/ reż. Krzysztof Garbaczewski / Teatr Powszechny / Warszawa,
 - *Kowboje*/ reż. Anna Smolar/ Teatr Osterwy / Lublin,
 - *Być jak Beata*/ reż. Magda Miklasz/ Teatr Współczesny / Szczecin,
 - *Morze ciche*/ reż. Łukasz Zaleski/ Teatr Nowy / Zabrze,
 - *Staś i zła noga*/ reż. Bartłomiej Błaszczyszki – Teatr Śląski / Katowice,
 - *An ongoing song*/ reż. Szymon Adamczak/ University of The Arts / Amsterdam,
 - *Więzi*/ reż. Olena Apczel/ Teatr Wybrzeże / Gdańsk,
 - *O mężnym Pietrku i sierotce Marysi. Bajka dla dorosłych*/ reż. Wiktor Rubin/ Teatr Polski / Poznań,
- projekty edukacyjne:
 - *Studenckie środy*,
 - *Teatr od kulis*,
 - *Premiery belferskie*,
 - *Warsztaty do spektakli*,
 - *Rodzaj żeński* – cykl spotkań dla kobiet poświęcony budowaniu nowych narracji emancypacyjnych,
 - *Nie/nasze dane* – warsztaty dla młodzieży 16+ podczas XVIII Festiwalu Prapremier 2019
 - *Nie/nasz hejt* – warsztaty dla młodzieży 13+ podczas XVIII Festiwalu Prapremier 2019,
 - Studencka Rezydencja Teatralna,
- działania, współorganizacja:
 - *Warsztaty teatralne grupy niepełnosprawnych artystów – Amadeo*. Fundacja Wspierania Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych,
 - Oferta parateatralna w ramach Bydgoskiego Festiwalu Nauki. Teatr od kulis (zwiedzanie teatru),
 - „*Bilet za 350 groszy*” – akcja w ramach Dnia Teatru Publicznego w Polsce. Teatr Polski w Bydgoszczy uczestniczył w tym roku już po raz piąty, proponując spektakl „Klub kawalerów” Michała Bałuckiego w reż. Łukasza Gajdzisa,
 - *Noc Teatrów* – Teatr Polski z 15 na 16 czerwca w ramach obchodów Nocy Teatrów zaprezentował spektakl „Beksińscy”.

Zdobyte nagrody oraz wyróżnienia Teatru Polskiego:

- Nagroda dla reżyserki spektaklu „Koniec miłości” Doroty Androsz podczas V Festiwalu Debiutantów – Pierwszy Kontakt, Teatr im. Wilama Horzycy,
- Wyróżnienie dla Katarzyny Herman za rolę w spektaklu „Koniec miłości” podczas 59. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwal Sztuki Aktorskiej,
- Wyróżnienie dla Juliusza Chrzóstowskiego za rolę w spektaklu „Koniec miłości” podczas 59. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwal Sztuki Aktorskiej,
- Udział w 25. Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej spektaklu „Trump i pole kukurydzy” w reżyserii Pawła Łysaka,

- Nagroda dla twórców spektaklu „Trump i pole kukurydzy” za próbę poruszenia wszystkich możliwych tematów podczas Festiwalu Prapremier 2019.

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego, którego podstawowym zadaniem jest sprawowanie opieki nad zabytkami, poza działalnością naukowo-badawczą oraz wystawienniczą proponuje urozmaiconą ofertę edukacyjną cieszącą się zainteresowaniem odbiorców.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA MUZEUM OKRĘGOWEGO IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Liczba wystaw:	33	37	41	30
stałych	9	9	9	10
czasowych	18	17	16	15
poza muzeum	6	11	16	5
Liczba zwiedzających	77 299	75 467	78 526	75 969

Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w 2019 roku zaliczyć można:

- ekspozycje stałe:
 - *Galeria sztuki nowoczesnej* – Czerwony Spichrz, ul. Mennica 8,
 - *Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852-1936)* – Leon Wyczółkowski, ul. Mennica 7,
 - *W grodzie Bydgosza. Tajemnice życia wczesnośredniowiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic* – Biały Spichrz, ul. Mennica 2,
 - *Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów* – Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2,
 - *Mennica bydgoska* – Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4,
 - *Wyspa Młyńska – historia i teraźniejszość* – Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4,
 - *Od Starego Rynku do Placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy* – Spichrze, ul. Grodzka 7-11,
 - *Leon Wyczółkowski wystawa biograficzna* – Leon Wyczółkowski, ul. Mennica 7,
 - *Exploseum – centrum techniki wojennej DAG Fabrik BROMBERG* – DAG Fabrik,
 - *Skarb bydgoski* – Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4,
- ekspozycje czasowe kontynuowane:
 - *Dzieje pieniądza. Między wielkimi wojnami (1918-1939)* – Europejskie Centrum Pieniądza,
 - *Rower po bydgosku* – Exploseum,
 - *Niepodległa Polska. 1918 rok* – Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11.
- ekspozycje czasowe nowe:
 - *Grzegorz Przyborek. Koan* – Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8,
 - *Wymarzone muzeum – Wystawa pokonkursowa dla uczniów klas I-IV* – Zbiory Archeologiczne,
 - *Komar w warsztacie. Motorowery ROMET* – Exploseum Rampa,
 - *„Portfolio”* – Wystawa prac uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Bydgoszczy – Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4,
 - *Wystawa pokonkursowa – 12 Ogólnopolski Konkurs Malarski im. Teofila Ociepki* – Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11,
 - *Domena szkła* – Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8,
 - *Wolność jest w nas. Kościół katolicki w PRL* – Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2,
 - *Śladami Leona Wyczółkowskiego. Martwa natura w twórczości artysty wystawa pokonkursowa* – Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11,

- *Eros i Tanatos. Bydgoskie pionierki fotografii zawodowej 1888-1945* – Spichrze nad Brdą,
- *Ucieleśniona pamięć. Wystawa prac Priscilli Romero – laureatki nagrody specjalnej im. Leona Wyczółkowskiego* – Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8,
- *Wojciech Jakubowski. księga wyobraźni – miedzioryt* – Galeria Sztuki Nowoczesnej,
- *Idą gody... Boże Narodzenie w zwyczajach i sztuce ludowej* – Zbiory Archeologiczne,
- ekspozycje plenerowe:
 - *Na szlaku TeH₂O* – plener przed Europejskim Centrum Pieniądza,
 - *Miasto-ludzie-wolność. PLAKATY „SOLIDARNOŚCI” 1980-1989*,
 - *Bydgoszcz 1939-45* – Stary Rynek,
- ekspozycje poza siedzibą muzeum:
 - *Wilno Czesława Miłosza* – Biblioteka Miejska w Inowrocławiu,
 - *Był taki pan – Leon Wyczółkowski. Malarstwo, rysunek, grafika* – Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku.

W ramach różnorodnej działalności edukacyjnej w Muzeum przeprowadzono 407 lekcji muzealnych: 257 lekcji, 122 warsztaty, 8 wykładów oraz 20 lekcji wyjazdowych. Po wystawach oprowadzono 571 grup zorganizowanych. Ponadto Muzeum było organizatorem wielu wydarzeń kulturalnych, m.in.:

- Bydgoska Noc Muzealna,
- Ferie w Muzeum,
- Muzealne Perły – prezentacja wybranych muzealnych zabytków,
- Niedziele w Muzeum,
- Explo Niedziele,
- Dzień Wolnej Sztuki,
- 167. Urodziny Mistrza Leona Wyczółkowskiego,
- Muzeum Lokalnie,
- TEHO FEST – Święto Szlaku,
- Europejska Noc Muzeów,
- Gry miejskie, questy.

W 2019 roku Muzeum odwiedziło ogółem 75 969 osób, w tym:

- Spichrze, ul. Grodzka 7-11: 9 076 osób,
- Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2: 10 079 osób,
- Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4: 12 240 osób,
- Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8: 10 002 osoby,
- Leon Wyczółkowski, ul. Mennica 7: 9 131 osób,
- DAG/Exploseum: 16 434 osoby,
- Centrum Edukacji Muzealnej: 8 142 osoby,
- Imprezy plenerowe – 3 406 osób.

z czego frekwencja podczas: *Europejskiej Nocy Muzealnej*: 13 317 osób, *Bydgoskiej Nocy Muzealnej*: 3 011 osób, *TehoFestu*: 1 050 osób.

Działalność naukowa, współpraca:

Muzeum w 2019 roku wydało 6 wydawnictw i własnych opracowań naukowych m.in. katalogi wystaw, katalogi zbiorów, prace naukowe, albumy i prace popularno-naukowe, przewodniki po wystawach, informatory o wystawach, foldery, inne druki. Muzeum realizowało także prace związane z: inwentaryzacją i nadzorem nad zbiorami, a także konserwacją muzealiów, przeglądem konserwatorskim oraz opisem konserwatorskim. W ramach działalności naukowej Muzeum brało udział w projektach badawczych i prowadziło badania własne, brało udział w sesjach i konferencjach naukowych.

W okresie sprawozdawczym pracownicy MOB przeprowadzili, w zakresie posiadanych zbiorów i związanej z nimi tematyki, 327 kwerend w Muzeum oraz 233 konsultacje.

Gromadzenie dóbr kultury i materiałów dokumentacyjnych w celu uzupełnienia zbiorów Muzeum odbywa się w drodze zakupów, darowizn, depozytów lub pozyskiwania obiektów w drodze badań archeologicznych. W okresie sprawozdawczym instytucja nabyła 1 083 muzealia (w formie zakupu 298 eksponatów i w formie daru/przekazu/ujawnienia 785 eksponatów). Do depozytu otrzymano 764 obiekty. Wykreślono z inwentarzy łącznie 7 obiektów. Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. w zbiorach Muzeum znajdowały się 144 347 muzealiów. Corocznie instytucja wzbogaca swoje zbiory o nowe nabytki. Zakupy i pozyskiwanie muzealiów w latach 2016-2019 przedstawia się następująco:

ZAKUPY I POZYSKIWANIE MUZEALIÓW MUZEUM OKRĘGOWEGO

Lata	Zakupy		Dary i przekazania		Wymiana		Pozyskania własne
	Ilość	Wartość	Ilość	Wartość	Ilość	Wartość	Ilość
2016	93	63 682,49	807	67 806,00	0	0	1
2017	233	302 134,90	686	434 928,74	0	0	0
2018	7 229	962 262,00	192	161 360,00	0	0	393
2019	298	307 555,00	334	186 907,00	0	0	451

Galeria Miejska bwa realizuje działalność merytoryczną w obszarze sztuk wizualnych poprzez organizację wystaw i działań artystycznych z zakresu malarstwa, rysunku, rzeźby, performance, sztuki video filmu. Są to działania podejmowane wspólnie z instytucjami i organizacjami oraz artystami bydgoskimi, ogólnopolskimi, europejskimi i światowymi.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA GALERII MIEJSKIEJ BWA W LATACH 2016-2019

Lata	2016	2017	2018	2019
Liczba wystaw	38	32	31	28
Warsztaty	91	64	72	66
Liczba wydarzeń kulturalnych	49	46	53	41
Liczba zwiedzających	39 396	32 416	33 320	32 940

W 2019 roku Galeria Miejska bwa była realizatorem 28 wystaw stałych, 66 warsztatów oraz 41 innych wydarzeń artystycznych. Wystawy i projekty organizowane przez Galerię Miejską bwa zwiedziło i obejrzało 32 940 osób. Wstęp do Galerii jest bezpłatny.

Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych Galerii Miejskiej bwa w 2019 roku zaliczyć można:

- wystawy w gmachu głównym:
 - *Wojciech Woźniak. Unknown roads* – wystawa indywidualna Wojciecha Woźniaka,
 - *Nietota* – wystawa zbiorowa zrealizowana wspólnie z Muzeum Współczesnym we Wrocławiu,
 - *Psikusy* – wystawa zrealizowana wokół książki PSIKUSY Małgorzaty Gurowskiej,
 - *Marta Czarnecka. Zdarzenia (nie)prawdziwe* – indywidualna wystawa Marty Czarneckiej,
 - *Niewidzialność pisma*. Wystawa zorganizowana we współpracy z: Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy, Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi, Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Narodowym Muzeum Techniki w Warszawie,
 - *Anna Baumgart. Rewolucja to nie kolacja/a może jednak kolacja*. Wystawa indywidualna Anny Baumgart,
 - *Wystawa projektów dyplomowych studentów Wzornictwa UTP 2019* – wystawa prezentująca prace dyplomowe studentów Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego,
 - *Cień wolności – dzieje minionego stulecia przez pryzmat sztuki*. Wystawa interdyscyplinarna,

- *Aleksandra Simińska. Arché. Malarstwo* – wystawa retrospektywna malarstwa Aleksandry Simińskiej,
- *XIV Biennale Wyróżnionych Prac Dyplomowych Uczniów Szkół Plastycznych Makroregion północno-zachodni*,
- *Karuzela* – wystawa prac dzieci biorących udział w całorocznych warsztatach „Dziecko na warsztatach”,
- *Gra* – prezentacja trzech artystów: Colette Lumiere, Marcina Giżyckiego i Grzegorza Pleszyńskiego,
- *Rekonstrukcje*. Wystawa indywidualna Zbigniewa Sałaja (obiekty, wideo, instalacje, malarstwo),
- *Tymczasowe zagęszczenie materii*. Wystawa Pawła Błęckiego,
- *Polska/brama*. Wystawa indywidualna Michała Szłagi (fotografia, wideo),
- *Architektura Wnętrz, UTP*. Dyplomy (projekty – prace dyplomowe studentów),
- *Fonono Music & Film Festival (wideoinstalacje)*. Zaproszeni artyści: Marta Hryniuk, Adrian Kolarczyk, Magdalena Lazar, Kuba Matuszczak, Patrycja Włodarczyk,
- *70 lat Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy*. Wystawa jubileuszowa,
- *Mrówkowiec nad Balatonem*. Wystawa indywidualna Aleksandry Sojak-Borodo. Wystawa realizowana we współpracy z Galerią Sztuki WOZOWNIA w Toruniu /wspólny katalog (wideo, rysunki, praca site-specific),
- *Karol Śliwka. Polskie projekty polscy projektanci*. Wystawa zrealizowana we współpracy z Muzeum Miasta Gdyni,
- *Raport*. Wystawa indywidualna Diany Lelonek – laureatki PASZPORTU POLITYKI 2019 (instalacja dźwiękowa, fotografia, obiekty).
- wystawy w Galerii Kantorek:
 - *Wolność w małym formacie* / wystawa pokonkursowa,
 - *Nabytki* – wystawa prezentująca fragment kolekcji Galerii,
 - *Natalia Szymonik. Oswajanie codzienności*. Indywidualna wystawa Natalii Szymonik (rysunek, malarstwo),
 - *Mini – rozmówki*. Pamela Bożek,
 - *Punkt podparcia*. Wystawa poświęcona historii Bydgoskich Fabryk Mebli,
 - *Materia i gest*. Wystawa artystów związanych z Bydgoszczą – Sary Gackowskiej i Piotra Tołoczko,
 - *Wystawa (w małym formacie)*. Wystawa pokonkursowa z udziałem artystów bydgoskich.

Galeria prowadziła działania na rzecz poszerzania grona odbiorców kultury, zmierzające do szerszego zrozumienia, jak i jednocześnie bardziej świadomego uczestnictwa w odbiorze sztuki poprzez prowadzenie działań w ramach *Akademii Sztuki*, będącej cyklem wykładów i prezentacji multimedialnych. Wykładowcami są wybitni znawcy tematu z Warszawy, Torunia, Bydgoszczy, Wrocławia i Krakowa. Instytucja prowadziła także różnorodną działalność edukacyjną skierowaną do rodzin, do dzieci i młodzieży ze środowisk wykluczonych, seniorów: *Dziecko na warsztatach*, warsztaty dla seniorów 60+, Ferie w Galerii, warsztaty weekendowe dla rodzin.

Poza przedstawionymi powyżej działaniami, instytucja realizowała szereg prezentacji i akcji w przestrzeni publicznej, takich jak: *Noce z performance*, *Noc Muzeów*, *Dzień Wolnej Sztuki* czy akcje performatywne. Zorganizowano kilkanaście pokazów i seminariów filmowych.

Pozostałe realizacje artystyczne:

- koordynacja i realizacja dwóch projektów Rezydencji artystycznych: *Mini rozmówki polsko-czeczeńskie/czeczeńsko-polskie* Pameli Bożek, *Tymczasowe zagęszczanie materii* Pawła Błęckiego,
- wydanie 6 katalogów wystaw.

W życiu kulturalnym miasta i regionu aktywnie uczestniczy **Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna**, która realizuje swój program upowszechniania czytelnictwa nie tylko poprzez stałą działalność 27 placówek, ale również przez organizowanie spotkań autorskich, wystaw, lekcji bibliotecznych, konkursów oraz imprez skierowanych do najmłodszych czytelników.

Stan organizacyjny instytucji ulega zmianom wynikającym z potrzeb czytelniczych i polega przede wszystkim na procesach przekształcania istniejących filii.

STAN ORGANIZACYJNY WIMBP W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Placówki biblioteczne	32	27	27	27
Biblioteka Główna	1	1	1	1
Filie dla dorosłych	14	9	6	6
Filie dla dzieci	7	2	2	2
Filie ogólne	10	15	18	18
Zbiory biblioteczne	1 000 057	999 472	1 003 131	1 007 501
Książki	873 097	869 971	871 588	873 861
Czasopisma	61 522	62 460	62 813	63 289
Zbiory specjalne	65 438	67 041	68 730	70 351

W 2019 roku w siedzibie głównej oraz filiach zorganizowano 3 192 wydarzenia kulturalne, w których uczestniczyło 46 131 osób. W porównaniu do roku 2018 było to o 354 przedsięwzięcia więcej. Najliczniejszą grupę stanowiły zajęcia edukacyjne (920), wydarzenia (987), zajęcia plastyczne (354), lekcje biblioteczne (295) oraz głośne czytanie (250). Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2019 roku zaliczyć można następujące wydarzenia:

- *VIII Festiwal Książki Obrazkowej dla Dzieci LITEROBRAZKI* – jedyne tego rodzaju przedsięwzięcie kulturalne w naszym mieście, skierowane do najmłodszych czytelników oraz rodziców, pokazujące najnowsze dokonania polskich autorów, ilustratorów i wydawców, promujące wartościową literaturę oraz utrwalające nawyki czytelnicze. Podczas festiwalu Bydgoszcz odwiedzili uznani polscy artyści, graficy, ilustratorzy i autorzy literatury dziecięcej. W siedzibie Biblioteki oraz w filiach odbyły się warsztaty literackie i plastyczne, spektakle teatralne, spotkania z pisarzami, ilustratorami, prezentacje, gry i zabawy. Ogółem w ramach Festiwalu zorganizowano 106 działań, w których udział wzięło 5 291 osób.
- *Szlak Wody Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O w Bydgoszczy* – działania artystyczne w Introligatorni,
- *Bydgoskie spotkania autorskie* – 20 spotkań z bydgoskimi i ogólnopolskimi twórcami literatury, dokumentalistami, tłumaczami oraz twórcami kultury,
- *Strych tajemnic* – cykl animacyjnych spotkań z książką adresowany do najmłodszych czytelników,
- *Tydzień Bibliotek „#Biblioteka”* – tygodniowy cykl spotkań autorskich, projekcji filmowych, warsztatów, koncertów, których celem jest promocja kultury, w tym czytelnictwa,
- *Noc w Bibliotece/ Europejska Noc Muzeów*,
- *Kompanijka* – promowanie czytelnictwa poprzez gry planszowe,
- *Targowisko Kultury* – cykliczna giełda używanych płyt, książek, filmów oraz innych dóbr kultury,
- *Poszerzenie pola dźwięku #3. Koncerty na strychu* – koncerty muzyki awangardowej wraz z warsztatami,
- *Projektor* – klub filmowy klasyki kina polskiego i światowego prezentowanych na bibliotecznym strychu,
- *Pokój zagadek*,
- *Elektrodźwięki* – warsztaty z muzyki elektronicznej.

W Bibliotece regularnie organizowane są spotkania autorskie, koncerty, prelekcje, wystawy, gry miejskie. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna jest koordynatorem regionalnym programu *Dyskusyjne Kluby Książki*, realizowanym we współpracy z Instytutem Książki. W 2019 roku w podregionie bydgoskim działało 77 klubów, z czego 18 w Bydgoszczy. Łącznie we wszystkich wydarzeniach realizowanych w Bydgoszczy, w ramach programu uczestniczyło 5 520 osób.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna prowadzi również działalność instrukcyjno-metodyczną w bibliotekach i filiach w ośmiu powiatach oraz 26 miejskich filiach. W 2019 roku przeprowadzono 23 szkolenia dla 520 osób.

W ramach działalności wydawniczej zrealizowano publikacje: *Bibliotekarz kujawsko-pomorski, Kalendarium na rok 2020* oraz *newsletter*.

Zbiory biblioteczne wg stanu na 31.12.2019 r. wyniosły 1 007 501 woluminów (Biblioteka Główna – 553 160, w tym zbiory specjalne 65 753, filie miejskie 454 341). Księgozbiór Biblioteki w 2019 roku wzbogacił się o 24 476 nowych jednostek bibliotecznych. Na uzupełnienie zbiorów WiMBP wydatkowała 396 445 zł.

POZIOM CZYTELNICTWA W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Czytelnicy zarejestrowani w wypożyczalniach	47 856	46 806	46 155	44 624
Wypożyczenia na zewnątrz	844 143	814 555	778 966	781 611
Książki i czasopisma udostępnione na miejscu	74 287	68 172	62 906	64 421

ZAKUPY KSIĄŻEK W WiMBP W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Liczba wpływów	24 782	24 126	23 232	24 476
Liczba zakupów ogółem	14 750	13 386	12 207	13 725
Wartość ogółem	407 342,72	376 397,39	371 296,13	396 445,45

- **Wspieranie nowatorskich inicjatyw organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów nieinstytucjonalnych działających na rzecz rozwoju oferty kulturalnej Miasta (*cel operacyjny: Bogactwo i różnorodność oferty kulturalnej, cel strategiczny: Miasto kreatywne kulturowo*)**

Obecnie w Bydgoszczy funkcjonuje w formie stowarzyszeń lub fundacji blisko 140 organizacji pozarządowych, których statut przewiduje możliwość prowadzenia działalności kulturalnej. Reprezentują one różnorodne dziedziny sztuki, edukacji kulturalnej, współpracy międzynarodowej, animacji społecznej oraz organizatorów przedsięwzięć z zakresu muzyki, plastyki, teatru, filmu i literatury.

Miasto Bydgoszcz doceniając społeczne zaangażowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych podejmuje różnorodne formy współpracy obejmujące wsparcie finansowe, jak również przyznając prawo do wpływania na podejmowane przez Samorząd decyzje w sferze polityki kulturalnej.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych zyskali możliwość współpracy przy opracowywaniu treści aktów prawa miejscowego oraz innych dokumentów regulujących tematykę działalności kulturalnej, a dzięki tej obustronnej wymianie doświadczeń udaje się stale podnosić efektywność wypracowywanych rozwiązań.

Corocznie z budżetu Miasta wspierane są przedsięwzięcia inicjowane przez bydgoskie środowiska twórcze. Najbardziej powszechną formą wsparcia są dotacje udzielane w trybie otwartych konkursów ofert o charakterze tematycznym:

- Realizacja projektów i przedsięwzięć artystycznych tworzących ofertę kulturalną Bydgoszczy,
- Realizacja projektów z zakresu edukacji i animacji kulturalnej,
- Popularyzacja tradycji, historii, dziedzictwa kulturowego i wielokulturowości Bydgoszczy,
- Realizacja projektów dokumentacyjnych oraz wydawniczych,
- Ponadlokalna prezentacja inicjatyw kulturalnych,
- Realizacja cyklicznych projektów i przedsięwzięć artystycznych o znaczeniu promocyjnym dla miasta Bydgoszczy.

OTWARTE KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH W ZAKRESIE KULTURY W LATACH 2016-2019

Lata	2016	2017	2018	2019
Liczba dofinansowanych przedsięwzięć	96	77	72	57
Liczba dofinansowanych podmiotów	59	54	47	42
Kwota wykorzystanej dotacji (w złotych)	2 077 361	1 732 804	1 790 156	1 089 503

OTWARTE KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH W ZAKRESIE KULTURY, SZTUKI, OCHRONY DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO W 2019 ROKU

Nazwa konkursu	Liczba zadań wybranych do realizacji	Kwota przyznanych dotacji na 2019 r.	Liczba zadań zrealizowanych	Kwota dotacji rozliczonych za 2019 r. (zł)
Realizacja projektów i przedsięwzięć artystycznych tworzących ofertę kulturalną Bydgoszczy	28	700 000,00	28	692 514,00
Realizacja projektów z zakresu edukacji i animacji kulturalnej	8	100 000,00	6	60 000,00
Popularyzacja tradycji, historii, dziedzictwa kulturowego i wielokulturowości Bydgoszczy	8	100 000,00	7	82 000,00
Realizacja projektów dokumentacyjnych oraz wydawniczych	13	250 000,00	12	229 720,00
Ponadlokalna prezentacja inicjatyw kulturalnych	5	50 000,00	4	40 000,00
Realizacja cyklicznych projektów i przedsięwzięć artystycznych o znaczeniu promocyjnym dla miasta Bydgoszczy (lata 2017-2019)	11	1 300 000,00	11	1 298 500,00
Ogółem	73	2 500 000,00	68	2 402 734,00

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 227/2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1 na realizację w roku 2019 zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Realizacja projektów i przedsięwzięć artystycznych tworzących ofertę kulturalną Bydgoszczy, pozytywnie rozpatrzono 28 wniosków z 49 złożonych. Kwota przekazanych dotacji wyniosła 692 514 zł, dzięki którym wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące zadania:

- *Nowa Muzyka – VII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej,*
- *Świąteczny Festiwal Art. Mintaka,*
- *Koncerty w Willi Blumwego,*

- *Festiwal Get Up Bydgoszcz – Kultura Sztuka Muzyka,*
- *Drums Parade III.*

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 228/2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 2 na realizację w roku 2019 zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Realizacja projektów z zakresu edukacji i animacji kulturalnej, pozytywnie rozpatrzono 6 wniosków z 30 złożonych. Kwota przekazanych dotacji wyniosła 60 000 zł, dzięki którym wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące zadania:

- *Mecenat i promocja twórczości zespołów: Halka, Dzwon, Fordonia,*
- *XI Paderewski Piano Academy,*
- *VIII Festiwal Twórczości Osób Niepełnosprawnych "fART",*
- *Fantastyczne wakacje w mieście.*

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 229/2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 3 na realizację w roku 2019 zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Popularyzacja tradycji, historii, dziedzictwa kulturowego i wielokulturowości Bydgoszczy, pozytywnie rozpatrzono 7 wniosków z 14 złożonych. Kwota przekazanych dotacji wyniosła 82 000 zł, dzięki którym wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące zadania:

- *Listopadowa lekcja muzyki III,*
- *Jedno Miasto Trzy Kultury Stary Fordon Bydgoszcz 2019. Edycja Czwarta. Trzy odcienie wolności Polacy, Niemcy, Żydzi. Pamięć wykuta w kamieniu,*
- *Koncert z okazji 11 Listopada – Święta Niepodległości,*
- *"Wolność przez pryzmat – tworzyMY kulturę".*

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 230/2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 4 na realizację w roku 2019 zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Realizacja projektów dokumentacyjnych oraz wydawniczych, pozytywnie rozpatrzono 12 wniosków z 21 złożonych. Kwota przekazanych dotacji wyniosła 229 720 zł, dzięki którym wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące zadania:

- *Kalendarz Bydgoski 2020,*
- *Wydanie albumu pt. "Zawód Fotografistka",*
- *Wydawanie w 2019 roku Kwartalnika o Nowej Kulturze "Fabularie",*
- *"Kwintet" Zbigniewa Mikołajko z ilustracjami Marty Filipiak – edycja bibliofiliska.*

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 231/2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 5 na realizację w roku 2019 zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Ponadlokalna prezentacja inicjatyw kulturalnych, pozytywnie rozpatrzono 4 wnioski z 9 złożonych. Kwota przekazanych dotacji wyniosła 40 000 zł, dzięki którym wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące zadania:

- *Udział w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym Golden Watfall, Batumi, Gruzja,*
- *Koncerty Zespołu Pieśni i Tańca „Płomienie” na Międzynarodowym Festiwalu XX INTERNATIONAL FESTIVAL FOLKLORE, CHOIRS & ORCHESTRAS PARALIA, GREECE "Rhythms Of Olymp",*
- *Muzyka polska w Tokio. 100. rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych z Japonią. Koncerty, Konkurs Chóralny,*
- *BRAX na Międzynarodowym Festiwalu MUSZELKI WIGIER.*

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 83/2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1 na realizację w latach 2019-2021 zadań publicznych w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Realizacja projektów i przedsięwzięć artystycznych o znaczeniu promocyjnym dla miasta Bydgoszczy, pozytywnie rozpatrzono 11 wniosków. Kwota dotacji przekazanych w 2019 roku wyniosła 1 298 500 zł, dzięki którym wsparcie finansowe otrzymały m.in. następujące zadania:

- *Boski Fest,*
- *Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy,*
- *Fonomo Music & Film Festival,*
- *Festiwal Muzyki Kameralnej Muzyka u Źródeł.*

W 2019 roku dofinansowano 68 przedsięwzięć na łączną kwotę 2 402 734 zł. Dofinansowane zadania reprezentowały różnorodne kierunki i nurty sztuki, dzięki czemu stworzono atrakcyjną i bogatą ofertę kulturalną Miasta. Zostały zrealizowane m.in. następujące zadania:

- *Festiwal Fontanna Muzyki* – organizowany przez Stowarzyszenie Bydgoskiej Fontanny POTOP,
- *Magiczny Festiwal Świata Baśni i Bajek „Pozytywka”* – organizowany przez Fundację Kultury Pozytywka,
- *FONOMO Music & Film Festival* – organizowany przez Fundację Nowa Sztuka Wet Music,
- *Przeźrocza Festiwal Filmowy* – edycja 5 organizowane przez Stowarzyszenie Koloroffon,
- *Europejska Akademia Jazzu* – edycja 7 organizowana przez Stowarzyszenie Artystyczne ElJazz,
- *XI Paderewski Piano Academy* – organizowany przez Towarzystwo Muzyczne im. Ignacego Jana Paderewskiego,
- *12. Festiwal Sztuki Ulicznej „BUSKER FEST”* – organizowany przez Fundację Inicjatyw Kulturalnych „Mandragora”,
- *Oko nigdy nie śpi. Gra* – edycja 6 organizowane przez Fundację Czarny Karzeł.

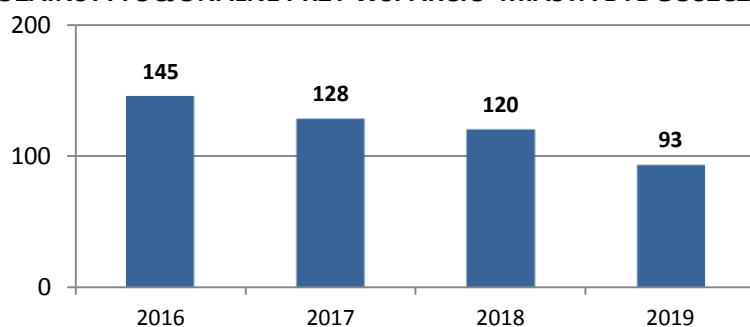
Kolejną formą wspierania realizacji zadań publicznych z zakresu kultury są dotacje udzielane w trybie art. 19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, czyli tzw. "małe granty". Wprowadzony w 2013 roku system pozwala organizacjom pozarządowym starać się o dofinansowanie wydarzeń kulturalnych, w których dotacja ze strony Miasta nie przekracza jednorazowo kwoty 10 000 zł, a czas realizacji nie jest dłuższy niż 90 dni.

REALIZACJA ZADAŃ PUBLICZNYCH W ZAKRESIE KULTURY W TRYBIE TZW. „MAŁYCH GRANTÓW” W LATACH 2016-2019

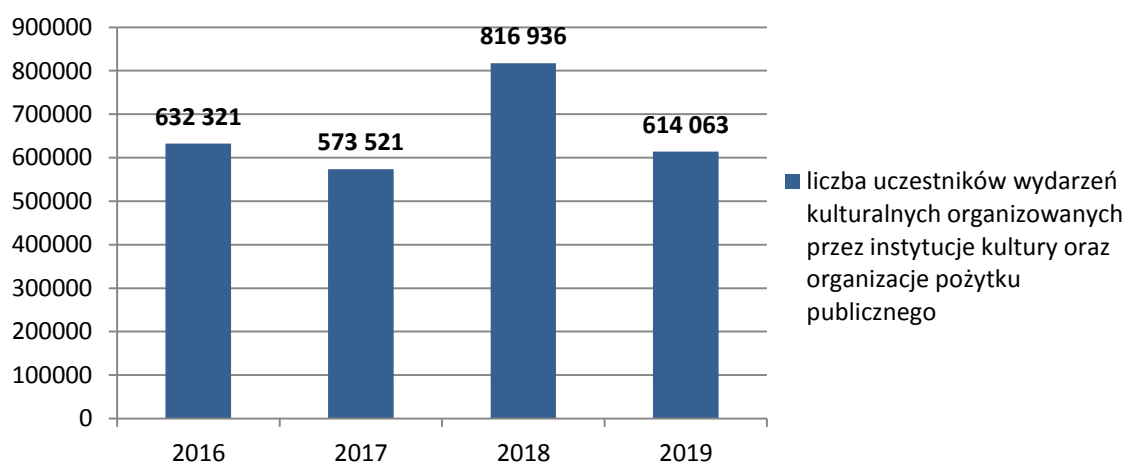
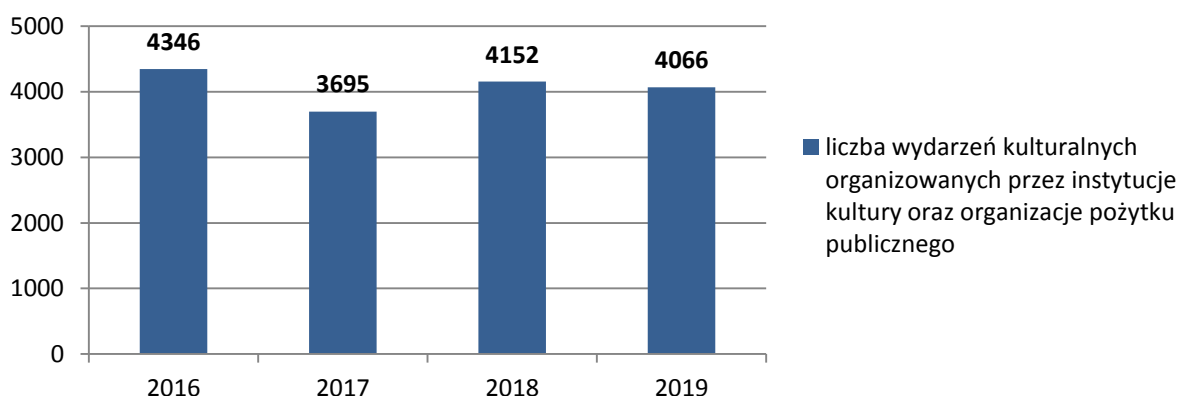
Lata	2016	2017	2018	2019
Liczba dofinansowanych przedsięwzięć	49	51	48	25
Liczba dofinansowanych podmiotów	40	40	37	23
Kwota wykorzystanej dotacji w zł	199 957	234 351	269 956	133 248

W 2019 roku ze środków budżetu Miasta dofinansowano 25 przedsięwzięć w trybie tzw. „małych grantów” na łączną kwotę 133 247,65 zł.

PRZEDSIĘWZIĘCIA KULTURALNE REALIZOWANE PRZEZ PODMIOTY POZAINSTYTUCJONALNE PRZY WSPARCIU MIASTA BYDGOSZCZY

LICZBA WYDARZEŃ I UCZESTNIKÓW TYCH WYDARZEŃ W LATACH 2016-2019

Działania na rzecz wzbogacania oferty kulturalnej Bydgoszczy realizowane są również przez Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą, które corocznie wspiera przedsięwzięcia oraz inicjatywy artystyczne i edukacyjne o charakterze lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. W 2019 r.:

- W ramach konkursu „Bydgoszcz. Dzieje Się” dofinansowanie otrzymało 13 spośród 34 zgłoszonych propozycji. Wśród wyróżnionych znalazły się m.in.: Ogród Pełen Kultury – koncerty w Ogrodzie Botanicznym, 25 Urodziny Mózgu – Sztuka Drogą do Wolności, Poznajmy się lepiej – cykl spotkań z lokalnymi artystami.
- W ramach konkursu „Bydgoszcz Zaprasza” dofinansowanie otrzymało 13 spośród 47 zgłoszonych propozycji. Wśród wyróżnionych znalazły się m.in.: Pawbeats Otchestra w Bydgoszczy, Święto Staro Fordonu, Don't Stop Festiwal.

- Z okazji Jubileuszu 100-lecia powrotu Bydgoszczy do Polski przeprowadzono konkurs na projekty uatrakcyjnijające obchody tego wyjątkowego momentu w dziejach Miasta. Konkurs „Bydgoszcz jest Polska 1920” zainteresował 58 wnioskodawców, dwudziestu otrzymało dofinansowanie. Konkurs został ogłoszony w roku 2019. Jego rozliczenie realizowane jest w 2020 roku.
- Dofinansowano szereg inicjatyw o zasięgu międzynarodowym w drodze konkursu z zakresu promocji i rozwoju współpracy międzynarodowej, m.in.: Cykl koncertów „*Wolność – Kocham i Rozumiem*” cz. II w wykonaniu Małgorzaty Żurańskiej-Wilkowskiej w Mannheim, projekt „*Bydgoszcz widziana oczami Obcokrajowców*” realizowany przez Wyższą Szkołę Gospodarki, projekt „*Droga ku Wolności*” realizowany przez Towarzystwo Polsko-Niemieckie oraz projekt „*Bydgoszcz-Kragujevac ścieżki przyjaźni*” realizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Młodzieżowego Domu Kultury nr 5 w Bydgoszczy „*Fordońska Piwnica Artmuza 5*” w mieście partnerskim Kragujevac w Serbii.
- W ramach tradycyjnego cyklu letnich koncertów *Rzeka Muzyki* w amfiteatrze przy Operze Nova w 2019 roku zorganizowanych zostało osiem koncertów. Dla mieszkańców Bydgoszczy i regionu wystąpili m.in.: 7 lipca – Tulia - "Tulia", 14 lipca – Dawid Lubowicz Quartet - "Inside", 21 lipca – Jacek Bończyk - "Absolutnie... czyli Bończyk śpiewa Młynarskiego", 28 lipca – The Whoop Group - "Crimes" oraz stypendyści miasta Bydgoszczy: Emilian Rosiak, Antoni Majewski, 4 sierpnia – Mitch & Mitch - "W mitchowskim stylu", 11 sierpnia – Meccore String Quartet - "Od Haydna do Griega", 18 sierpnia – Janusz Szrom - „Krzysztof Komeda - Songbook”, 25 sierpnia – Janusz Radek - „Kim ty jesteś dla mnie...” Poświętowska/Radek.
- W cyklu „Spotkania z teatrem” zaprezentowano cztery spektakle w wykonaniu uznanych artystów polskich scen teatralnych: „10 sekretów M. Monroe” Sonia Bohosiewicz, „Mój ulubiony Młynarski” Piotr Machalica, „Abonent czasowo dostępny” Maciej Wilewski, „Rozkwaś Polaka” Marcin Kwaśny.
- Scena na wodzie przy Operze Nova gościła również najlepsze kabarety i znakomitych komików. W ramach „*Wieczoru z kabaretem*” wystąpili: Kabaret Ani Mru Mru, Kabaret Chyba, Andrzej Poniedziałki, Kabaret Jurki.

Ponadto wspierano finansowo i organizacyjnie szereg imprez o charakterze interdyscyplinarnym służących upowszechnianiu kultury oraz różnego rodzaju przedsięwzięcia o charakterze imprez masowych, bezpłatnych, organizowanych w formie festynów, koncertów, imprez plenerowych przez rady osiedli. Co roku odbywa się kilkanaście festynów organizowanych przez rady osiedli, w tym m.in.: festyn rodzinny na Okolu – „Śluzy” organizowany przez Radę Osiedla Okole, festyn „Dni Szwederowa” organizowany przez Radę Osiedla Szwederowo, festyn osiedlowy organizowany przez Radę Osiedla Jachcice, festyn Osiedlowy „Święto Starego Fordonu” organizowany przez Radę Osiedla Stary Fordon.

- **Wspieranie indywidualnych twórców i animatorów kultury**
(działanie 3.4.4. Rozwijanie systemu stypendiów dla indywidualnych twórców i animatorów kultury, cel operacyjny: Bydgoszcz atrakcyjna dla twórców i animatorów kultury, cel strategiczny: Miasto kreatywne kulturowo)

Znaczącą rolę w życiu kulturalnym naszego Miasta odgrywają przedstawiciele środowisk twórczych oraz artystycznych reprezentujący różnorodne spektrum działalności kulturalnej. Przedstawiciele bydgoskich środowisk twórczych znacząco wzbogacają ofertę kulturalną naszego Miasta organizując różnorodne przedsięwzięcia artystyczne, imprezy kulturalne, sesje naukowe, popularyzując muzykę, plastykę, teatr, literaturę, folklor i sztukę ludową oraz wydawnictwa, które skutecznie promują bydgoską kulturę. W ramach mecenatu nad twórcami kultury corocznie od 1995 roku przyznawane są: **Nagroda Artystyczna i stypendia artystyczne Prezydenta Miasta**. Podstawą przyznania wyróżnień jest uchwała Nr IX/86/95 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 1 marca 1995 roku o mecenacie Miasta nad kulturą i nauką, zmieniona uchwałą Nr XXX/429/96 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 11 września 1996 roku, uchwałą Nr XLII/903/05 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 16 lutego 2005 roku oraz uchwałą Nr LXIX/1314/06 Rady

Miasta Bydgoszczy z dnia 31 maja 2006 roku. Nagroda Artystyczna Prezydenta Miasta przyznawana jest twórcom lub odtwórcom za wybitne dzieła artystyczne lub za całokształt działalności artystycznej. Stypendia artystyczne przyznawane są wybitnym lub wyróżniającym się wysokim poziomem artystycznym młodym twórcom lub odtwórcom. Nagrody oraz stypendia przyznaje Prezydent Miasta Bydgoszczy na wniosek Kapituły Nagród i Stypendiów Artystycznych. W 2019 roku Kapituła wyłoniła następujących laureatów:

- Nagroda Artystyczna – Michał Dobrzyński;
- stypendia artystyczne – Karalina Orsik-Sauter, Tadeusz Oszubski.

Nagrody przyznano również laureatom **Konkursu na Bydgoską Literacką Nagrodę Roku „Strzała Łuczniczki”**. Tytuł Bydgoska Literacka Nagroda Roku „Strzała Łuczniczki” ustanowiony został dla najlepszej książki treścią lub osobą autora związanej z Bydgoszczą, w roku kalendarzowym poprzedzającym rok przyznania nagrody. W 2019 roku nagrodę „Strzała Łuczniczki” otrzymali:

- w kategorii poezja: *Blask – Marek Kazimierz Siwiec*,
- w kategorii proza i estetyka: *Ciemne wody – Grzegorz Kalinowski*,
- w kategorii poziom edytorski: *Industrial. Dariusz Gackowski. Fotografie – Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy*.

Łącznie w 2019 roku wysokość nagród i stypendiów stanowiła kwotę 113 114 zł.

W ramach mecenatu Miasta nad indywidualnymi twórcami, ze środków budżetu Miasta, w oparciu o uchwałę Nr XXII/434/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 lutego 2012 roku przyznawane są **Stypendia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury na rzecz Miasta Bydgoszczy**. Stypendia mogą być przyznawane osobom indywidualnym lub grupie osób na konkretne przedsięwzięcia i projekty artystyczne oraz twórcze, działania artystyczne w przestrzeni miasta, udział w konkursach lub festiwalach – również odbywających się poza granicami kraju. Mogą się o nie ubiegać osoby mieszkające lub tworzące w Bydgoszczy lub realizujące projekt dotyczący miasta.

STYPENDIA DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ TWÓRCZOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ ORAZ UPOWSZECHNIANIEM KULTURY W LATACH 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Rodzaj przedsięwzięcia stypendialnego:				
wydawnictwa książkowe w formie drukowanej i elektronicznej	30	38	43	35
wydawnictwa muzyczne	21	29	18	29
filmy	5	3	4	2
koncerty	13	10	10	8
wystawy	17	12	14	8
spektakle	3	3	2	2
projekty interdyscyplinarne	13	13	13	23
projekty z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego	3	3	1	–
przedsięwzięcia o charakterze jubileuszowym	1	1	3	1
uczestnictwo w kursach, festiwalach, konkursach	14	14	25	11
Liczba projektów stypendialnych	120	126	133	119
Liczba osób	114	115	121	126

W 2019 roku z budżetu Miasta Bydgoszczy sfinansowano 119 projektów stypendialnych na łączną kwotę 504 987,46 zł. Poza funkcją wspierania indywidualnego rozwoju artystycznego twórców, stypendia pełnią rolę promocyjną bydgoskich osiągnięć poza granicami kraju. Do najciekawszych przedsięwzięć w tym zakresie możemy zaliczyć: koncerty w Rosji, na Ukrainie, w Niemczech, we Włoszech, prezentacje w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Chinach, w Czechach, na Słowacji i we Francji.

Poza prezentacją bydgoskich osiągnięć artystycznych stypendia promują samych artystów, niegdyś debiutujących, dziś już uznanych, takich jak: Adela Sterczewska-Konop, Katarzyna Chmara-Collins, Elżbieta Jabłońska, Rafał Gorzycki, Michał Dobrzyński, Michał Szymanowski, Maciej Jasiński, Adam Juszkiewicz. Od 2012 roku powrócono do tradycji przyznawania okolicznościowych nagród Prezydenta Miasta. W 2019 roku przyznano nagrody 43 działaczom kultury na łączną kwotę 95 500 zł.

- **Modernizacja i rozbudowa instytucji kultury. Tworzenie nowych podmiotów i form organizacyjnych w kulturze.**

(cel operacyjny: Dogodne warunki infrastrukturalne i organizacyjne do funkcjonowania kultury, cel strategiczny: Miasto kreatywne kulturowo)

Zapewnienie właściwej infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej jest jednym z najistotniejszych zadań Samorządu Miasta warunkującym prawidłowe funkcjonowanie oraz rozwój instytucjonalnych i nieinstytucjonalnych podmiotów kultury. Obowiązująca w minionych latach uchwała w sprawie polityki kulturalnej wyznaczała dziewięć priorytetowych zadań inwestycyjnych, których realizacja miała przyczynić się do poprawy bydgoskiej infrastruktury kultury.

Obecnie obowiązująca Strategia Rozwoju Kultury wyznacza dwanaście zadań inwestycyjnych w zakresie modernizacji i rozbudowy instytucji kultury oraz placówek wychowania pozaszkolnego, a także cztery zadania w zakresie tworzenia nowych podmiotów i form organizacyjnych w kulturze.

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZANYCH Z BUDŻETU MIASTA NA REALIZACJĘ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH W DZIEDZINIE KULTURY W LATACH 2016-2019

Lata	2016	2017	2018	2019
Wartość środków na realizację zadań inwestycyjnych w dziedzinie kultury w latach 2016-2019	3 593 131	4 754 554	12 482 028	55 392 828

W roku 2019 z budżetu Miasta w dziale kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zrealizowano 20 zadań inwestycyjnych na kwotę 55 392 828 zł. Ponadto 1 zadanie zostało realizowane w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska pn. „Dostosowanie budynku przy ul. Gdańskiej 5 i ul. Mennica 6 na potrzeby muzealne (GPR)” w wysokości 65 300 zł. Łączna kwota wydatków wynosi 55 458 128 zł.

WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH Z ZAKRESU KULTURY W ROKU 2019

Obiekt	Zakres prac	Kwota w zł
Galeria Miejska bwa	Modernizacja budynku Galerii Miejskiej bwa przy ul. Gdańskiej 20 oraz zakupy inwestycyjne – Zakup i montaż neonu z rurek szklanych na dachu Galerii.	70 000,00
Miejskie Centrum Kultury	Zakupy inwestycyjne: zakup aluminiowego trapez łączącego Barkę Lemara z lądem.	10 257,70
Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego	Remont konserwatorski i rozbudowa obiektu Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Zadanie kontynuowane.	1 820 665,26
	Zakup muzealiów: obraz L. Wyczółkowskiego pn. "Anemony", "Las", kolekcja polskich rowerów ROMET, srebrna moneta "Trojak Koronny Zygmunta III Wazy".	100 350,00
	Zakupy inwestycyjne: serwer, ups, drukarka kolorowa.	64 860,00
	Modernizacja budynku MOB na cel organizacji wystawy stałej "Skarb bydgoski". Zadanie kontynuowane. W roku 2019 wykonano projekt budowlany i aranżacyjny.	29 000,00

Obiekt	Zakres prac	Kwota w zł
	Kultura w zasięgu 2.0. – MOB. Zadanie kontynuowane. W ramach zadania w roku 2019 środki zostały przeznaczone na zakup sprzętu na potrzeby digitalizacji zbiorów dziedzictwa regionalnego.	60 615,00
	Dostosowanie budynku przy ul. Gdańskiej 5 i ul. Mennica 6 na potrzeby muzealne (GPR): utworzenie wystawy dotyczącej historii farmacji i medycyny oraz wystawy interaktywnej poświęconej bydgoskiemu kryptologowi Marianowi Rejewskiemu. Zadanie kontynuowane. W roku 2019 wykonano prace projektowe wraz ze studium wykonalności.	65 300,00
Teatr Polski im. H. Konieczki	Rozbudowa i przebudowa Teatru Polskiego im. H. Konieczki w Bydgoszczy (GPR): zadanie z uwagi na wydłużające się opracowanie dokumentacji projektowej rozpocznie się w roku 2020.	
	Zakupy inwestycyjne: zakup serwera.	34 067,93
	Kultura w zasięgu 2.0. – TPB: w ramach zadania środki zostały przeznaczone na zakup skanera wielkoformatowego. Zadanie będzie kontynuowane w roku 2020.	530,83
Teatr Kameralny – druga scena teatralna	Rewitalizacja nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej. Zadanie kontynuowane.	4 931 597,66
Park Kultury	Rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy. Zadanie kontynuowane.	35 109 401,94
	Rewaloryzacja Młyna Rothera w Bydgoszczy na cele kulturalno-turystyczne. Zadanie kontynuowane.	9 404 296,13
Hala Targowa	Rewitalizacja Hali Targowej przy ul. Podwałe w Bydgoszczy (GPR). Zadanie kontynuowane.	800 000,00
Kościuszki 37	Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki na Centrum Teatrów Alternatywnych i Edukacji Kulturowej oraz na potrzeby przedszkola.	14 268,00
Opera Nova	Rozbudowa Opery Nova w Bydgoszczy o IV krąg wraz z infrastrukturą parkingową. Pomoc finansowa dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zadanie kontynuowane.	1 130 930,22
Filharmonia Pomorska	Wykonanie rzeźby prof. Jerzego Godziszewskiego. Pomoc finansowa dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	10 000,00
Szlak dziedzictwa kulturowego	Zabytkowa Architektura Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego.	715 596,22
Obiekty zabytkowe	Zadania inwestycyjne w obiektach zabytkowych	1 043 636,23
Obiekty zabytkowe	Budowa pomnika upamiętniającego Oddział Wydzielony "Wisła" Flotylii Rzecznej Marynarki Wojennej RP.	27 204,47
Przestrzeń miejska – Nadbrzeże Narutowicza	Zakup rzeźby pn. "Ławeczka Ireny Jarockiej" aut. Michała Pronobis, posadowionej na Nadbrzeżu Narutowicza koło amfiteatru Opery Nova w Bydgoszczy.	15 550,00
Ogółem		55 458 127,59

- Ochrona zabytków i dokumentowanie dziedzictwa kulturowego.**

(cel operacyjny: Zrewitalizowane i otoczone ochroną dziedzictwo kulturowe, cel strategiczny: Wyraziste oblicze kulturowe Bydgoszczy budujące poczucie tożsamości mieszkańców)

Jednym z priorytetowych zadań Samorządu jest ochrona lokalnego dziedzictwa kulturowego tj. dóbr kultury, nauki i sztuki pozostawionych przez poprzednie pokolenia, które stanowią ważny element tożsamości oraz wspólnoty kulturowej społeczności. Istotną część składową dziedzictwa kulturowego, ze względu na wiążące się z nią szczególne obowiązki prawne samorządu, stanowią zabytki.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce jest *Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.*, określająca w sposób kategoryczny pojęcie zabytku, ochrony i opieki nad zabytkami, formy ochrony, kompetencje organów ochrony zabytków, w tym administracji rządowej i samorządowej, formy finansowania opieki nad zabytkami, oraz ich ewidencjonowania. Zabytek, zgodnie z ustawą, to *nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*. Tak rozumianymi zabytkami są m.in. miejsca i budowle historyczne, dzieła sztuki, archiwalia, historyczne parki, ogrody, cmentarze, zachowany tradycyjny krajobraz kulturowy.

W odróżnieniu od zabytków, których ochrona regulowana jest Ustawą, niezwykle istotne są działania na rzecz ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, na które składają się tradycje i zwyczaje, które zapewniają wspólnotom poczucie tożsamości oraz ciągłości kulturowej.

Zrewitalizowane i otoczone ochroną dziedzictwo kulturowe to nie tylko realizacja konkretnych projektów inwestycyjnych w obiektach dziedzictwa kulturowego, ale również opieka nad kolekcjami zabytków ruchomych i rozwój zasobów muzealnych, którą Samorząd sprawuje za pośrednictwem instytucji kultury, gdzie przechowywany jest zasób zabytków ruchomych z różnych dziedzin tematycznych, gromadzonych na stałych i czasowych ekspozycjach. Największym zasobem dysponuje Muzeum Okręgowe, dla którego tego rodzaju działalność jest celem statutowym. W 2019 roku Samorząd Bydgoszczy na rozwój zasobów muzealnych bydgoskiej placówki przeznaczył kwotę 165 210 złotych.

Podjęto również działania na rzecz rewitalizacji instrumentów z Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. A. Szwalbego, która eksponowana jest w Pałacu Starym Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku. Ze środków budżetu Miasta odrestaurowano fortepian wytwórni Krall & Seidler należący do kompozytora Zygmunta Noskowskiego oraz fortepian wytwórni Carl Bechstein. W roku 2019 zakończono działania restauratorskie fortepianu wytwórni Johann Friedrich Marty.

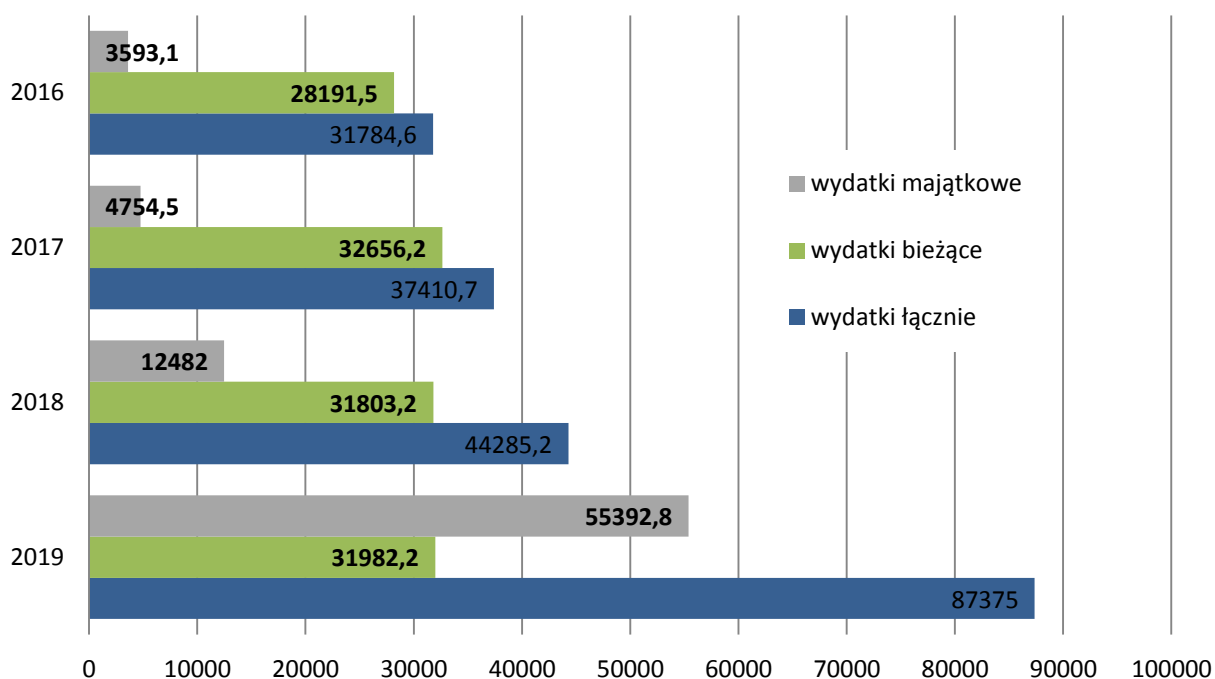
Finansowanie zadań związanych z realizacją polityki kulturalnej Bydgoszczy określa **uchwała Nr IX/86/95 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 1 marca 1995 roku o mecenacie Miasta nad kulturą i nauką**, wyznaczająca wysokość kwoty z budżetu Miasta jaka jest przeznaczana na wspieranie działalności kulturalnej, naukowej oraz ochronę dziedzictwa narodowego. W myśl jej zapisów, gwarantem właściwego mecenatu Miasta nad kulturą i nauką są środki finansowe, wynoszące nie mniej niż 2,6 % dochodów Miasta, z wyłączeniem subwencji i dotacji z budżetu państwa, określonych w uchwale budżetowej, w roku poprzedzającym rok budżetowy, począwszy od 2005 roku. Z budżetu Miasta na działalność kulturalną w latach 2016-2019 przeznaczono następujące środki finansowe:

WYDATKI Z BUDŻETU MIASTA NA KULTURĘ I OCHRONĘ DZIEDZICTWA NARODOWEGO W LATACH 2016-2019

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
z budżetu gminy w tys. zł	31 784,6	37 410,7	44 285,2	87 375,0

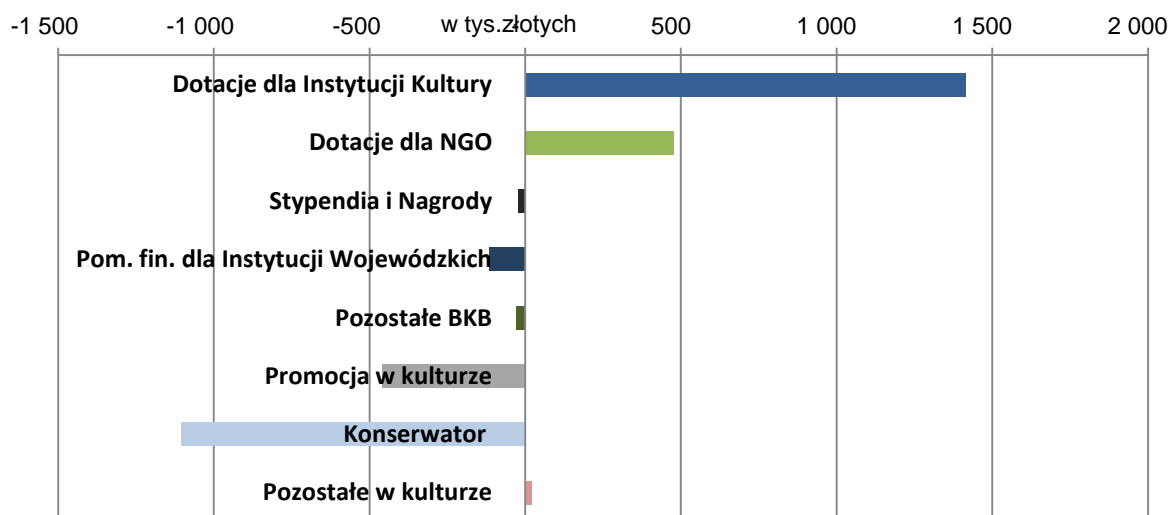
Struktura wydatków kształtowała się następująco:

WYDATKI NA KULTURĘ I OCHRONĘ DZIEDZICTWA NARODOWEGO W BUDŻECIE BYDGOSZCZY W LATACH 2016-2019 Z PODZIAŁEM NA WYDATKI BIEŻĄCE I MAJĄTKOWE (W TYS. ZŁ)

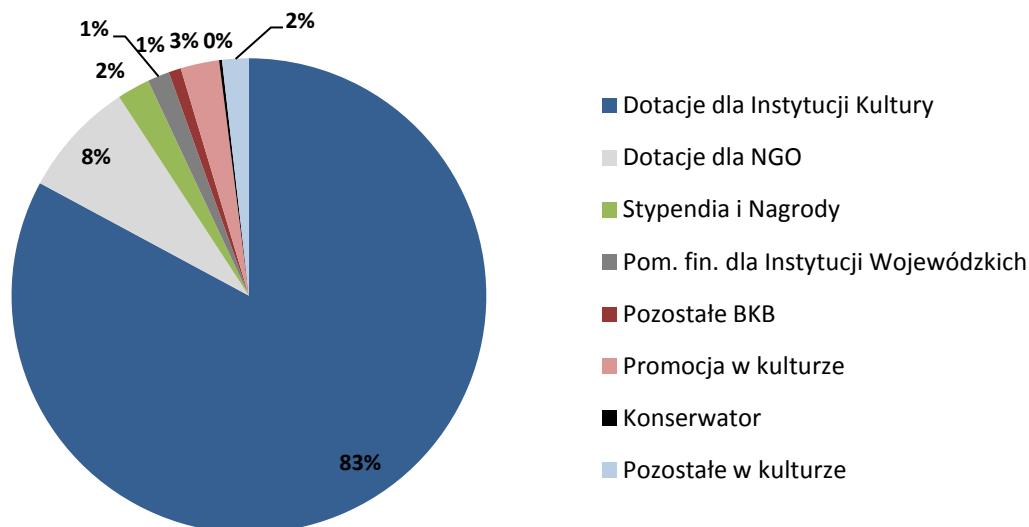
Podkreślić należy fakt, iż w 2019 roku zachowany został wskaźnik nakładów finansowych przeznaczonych z budżetu Miasta na kulturę w zakresie wydatków bieżących, wynikający z *Uchwały o mecenacie Miasta nad kulturą i nauką*, który wyniósł 2,76% dochodów Miasta, z wyłączeniem subwencji i dotacji z budżetu państwa, określonych w uchwale budżetowej, w roku poprzedzającym rok budżetowy. W latach 2016-2019 wydatki bieżące budżetu Miasta na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego wzrosły o kwotę 3 791 tys. zł. Natomiast porównując wydatki bieżące budżetu Miasta na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w latach 2018-2019 obserwujemy wzrost o kwotę 179 tys. zł, co przedstawia poniższy wykres w układzie strukturalnym. Wynika to przede wszystkim ze wzrostu wydatków w BKB i pozostałych o kwotę 1 744 tys. zł, spadku wydatków promocyjnych w kulturze o kwotę 459 tys. zł, oraz spadku wydatków w dziale Konserwatora o kwotę 1 106 tys. zł.

WZROST I SPADEK WYDATKÓW BIEŻĄCYCH W KULTURZE W ROKU 2019 W UJĘCIU STRUKTURALNYM W PORÓWNANIU DO ROKU 2018

Kształtowanie się struktury wydatków bieżących w kulturze w roku 2019 przedstawia poniższy wykres:

STRUKTURA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH W DZIALE KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO W ROKU 2019

Najwyższy udział wydatków stanowiący aż 83% wydatków w kulturze stanowią dotacje dla miejskich instytucji kultury, następnie dotacje dla organizacji pożytku publicznego 8%, następnie wynoszący 3% udział wydatków to wydatki na promocję w kulturze. Pozostałe wydatki kształtują się na poziomie 1-2%.

W latach 2012-2016 budżet w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego wzrastał corocznie o kwotę 1 mln zł w ramach „Paktu dla Kultury”, a **od 2017 r. w budżecie miasta wyznaczono dodatkowe środki w formie rezerwy celowej na realizację Strategii Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy.**

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ ZE ŚRODKÓW REZERWY NA REALIZACJĘ STRATEGII ROZWOJU KULTURY NA LATA 2017- 2026 W ROKU 2019

Instytucja/ podmiot	Przedsięwzięcia sfinansowane ze Strategii Rozwoju Kultury	Kwota w zł
Miejskie Centrum Kultury	NOWAKOWSKI: NOWA EDYCJA – wydanie zbioru dzieł Tadeusza Nowakowskiego.	15 000,00
	„POŁĄCZENIA”: LINIA UKRAIŃSKA – program mający na celu integrację społeczności ukraińskiej z miastem za pośrednictwem kultury.	20 000,00
	BARKA LEMARA – Cykl 6. Koncertów Nieoczywistych na barce w okresie wakacyjnym.	25 000,00
	BYDGOSKIE LABORATORIUM SCENARIUSZOWE – wkład własny do wniosku MCK składanego do PISF do Programu Operacyjnego: Edukacja filmowa/kształcenie profesjonalistów	15 000,00
	Wsparcie produkcji filmu dokumentalnego pt. „KANDYDACI ŚMIERCI” – Maciej Cuske.	20 000,00
	III Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna – ZPP Ostromecko.	15 000,00
	"Sztambuch Bydgoski" – projekt historyczno-edukacyjny, polegający na ekspozycji pamiątek i upowszechnieniu wiedzy o historii twórców bydgoskiego przemysłu, zamożnych rodów bydgoskich i tożsamości miasta oraz regionu.	30 000,00
	"Dzieci Wolności" – impreza edukacyjno-kulturalna.	39 000,00
	Partycypacyjne projektowanie Centrum Kultury Fordon.	20 000,00
	Pokrycie wkładu własnego na 1 rok realizacji 3-letniego zadania pn. "Bardzo Młoda Kultura", polegającego na wypracowaniu nowego modelu funkcjonowania instytucji kultury i oświaty w oparciu o współpracę międzysektorową.	50 000,00

Instytucja/ podmiot	Przedsięwzięcia sfinansowane ze Strategii Rozwoju Kultury	Kwota w zł
Muzeum Okręgowe	TEHO FEST czyli Święto Szlaku TeH ₂ O w Bydgoszcy.	105 000,00
	Szkoły Letnie PKN ICOMOS – cykliczne spotkania, przekazujące praktyczną wiedzę grupie zebranych z całego kraju specjalistów: pracowników urzędów ochrony zabytków, muzeów, przedstawicieli branży konserwatorskiej oraz pasjonatom aktywnie zajmujących się daną tematyką.	8 300,00
	Wystawa pn. "Eros i Tanatos. Bydgoskie pionierki fotografii zawodowej 1888-1945" realizowana we współpracy z Katarzyną Gębarowską z Fundacji Farbiarnia z Bydgoszcy.	25 000,00
Teatr Polski	Spektakl "Mur" – upamiętniający 30. rocznicę upadku muru berlińskiego, jako przedsięwzięcie wpisujące się w Bydgoski Rok Wolności 2019.	50 000,00
Galeria Miejska bwa	Wydawnictwo do wystawy z okazji 70-lecia Galerii.	20 000,00
KPCK	Realizacja wystawy historycznej i publikacji pn. "Niepewny czas – Bydgoszcz w latach 1918-1920".	8 700,00
Filharmonia Pomorska	Dofinansowanie wykonania w brązie rzeźby prof. Jerzego Godziszewskiego autorstwa Stanisława Cukiera do istniejącej filharmonicznej kolekcji kameralnych portretów rzeźbiarskich przedstawiających słynnych twórców muzycznych.	10 000,00
Organizacja Pożytku Publicznego	Zakup rzeźby "Ławeczka I. Jarockiej".	15 550,00
Ogółem		491 550,00

Istotne inicjatywy z zakresu kultury w 2019 roku:

- Powołanie drugiej sceny teatralnej – uchwałą Nr IX/134/19 Rady Miasta Bydgoszcy z dnia 27 marca 2019 roku utworzono nową instytucję kultury: Teatr Kameralny w Bydgoszcy. Podstawowym celem instytucji jest kształtowanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Bydgoszcy w dziedzinie teatru i sztuk z nim związanych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. Teatr realizować będzie swoje zadania poprzez:
 - tworzenie i prezentowanie przedstawień teatralnych w oparciu o zespoły własne,
 - współpracę z innymi teatrami, grupami teatralnymi, indywidualnymi twórcami w kraju i zagranicą w zakresie prezentacji oraz wymiany twórców, zespołów i przedstawień,
 - współpracę z lokalnymi animatorami i podmiotami kultury na rzecz rozwoju i upowszechniania kultury teatralnej w mieście,
 - inspirowanie i wspomaganie lokalnej amatorskiej twórczości artystycznej w dziedzinie teatru,
 - podejmowanie różnorodnych form działalności edukacyjnej i animacyjnej, służących rozwojowi kreatywności i zwiększaniu dostępności kultury dla różnorodnych grup odbiorców,
 - współpracę z instytucjami w kraju i zagranicą w zakresie realizacji wspólnych inicjatyw artystycznych o charakterze lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym,
 - realizację autorskich projektów artystycznych, edukacyjnych i prospołecznych,
 - organizowanie przeglądów i festiwali teatralnych,
 - prowadzenie działalności impresaryjnej.

- Utworzenie nowej instytucji pn. Park Kultury w Bydgoszczy – uchwałą Nr IX/135/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku utworzono nową instytucję kultury: Park Kultury w Bydgoszczy. Podstawowym celem instytucji będzie prowadzenie wielokierunkowej działalności na rzecz tworzenia i upowszechniania kultury, w szczególności poprzez:
 - organizację i współorganizację przedsięwzięć kulturalnych o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym,
 - realizację i prezentację projektów artystycznych, edukacyjnych i prospołecznych,
 - prowadzenie działalności wystawienniczej, zarówno w formie ekspozycji stałych jak i czasowych w zakresie kultury, nauki oraz techniki,
 - podejmowanie różnorodnych form działalności edukacyjnej i animacyjnej, służących rozwojowi kreatywności i zwiększaniu dostępności kultury dla różnorodnych grup odbiorców,
 - współpracę z lokalnymi animatorami i podmiotami kultury na rzecz rozwoju tożsamości kulturalnej Miasta Bydgoszczy,
 - współpracę z instytucjami w kraju i zagranicą w zakresie realizacji wspólnych inicjatyw artystycznych, naukowych i społecznych,
 - realizację projektów z zakresu współpracy i wymiany międzynarodowej,
 - prowadzenie działalności impresaryjnej w dziedzinie kultury,
 - prowadzenie działalności wydawniczej, reklamowej i promocyjnej w dziedzinie kultury.

VI.3. PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2017-2020

Uchwała Nr XLIX/1028/17 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 września 2017 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2020”.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.,
- art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Prezydent Miasta jest zobowiązany do sporządzania na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami, który po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, przyjmuje Rada Miasta.

Cele strategiczne Programu:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania miasta,
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

W 2019 r. w ramach Programu wykonano następujące działania:

Priorytet I – Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako elementu rozwoju społeczno-gospodarczego Bydgoszczy

- Przeprowadzono prace remontowo-konserwatorskie przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy:
 - Dworcowa 57 – roboty o wartości 414 285,21 zł,
 - Dworcowa 62 – roboty o wartości 146 746,34 zł,
 - Kordeckiego 27 – roboty o wartości 120 422,73 zł,
 - Kordeckiego 29 – roboty o wartości 98 000,00 zł,
 - Jagiellońska 60 – roboty o wartości 299 036,78 zł.

- Pozyskano zewnętrzne środki na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy:

- Rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy:

Poniesione nakłady – 35 109 401,94 zł.

Zadanie w trakcie realizacji. W 2019 r. w ramach zadania kontynuowano roboty budowlane oraz budowlano-konserwatorskie w budynkach spichrzy, łazienek oraz związane z rozbudową kompleksu (garaż i tarasy), w tym związane z naprawą, wzmocnieniem i zabezpieczeniem konstrukcji drewnianej spichrzy, budową, ociepleniem i wykończeniem nowych ścian szkieletowych w spichrzach, ociepleniem dachu spichrza zbożowego, renowacją elewacji spichrza mącznego, wykonaniem ścian w piwnicach, rozproszaniem instalacji (elektrycznych, wod.-kan., teletechnicznych, centralnego ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji) w piwnicach i na poszczególnych kondygnacjach spichrzy, modernizacją drenaży i budową wylotu kanalizacji deszczowej do rzeki Brdy. Zamontowano uchylną stolarkę okienną w spichrzach, wykonano żelbetowe konstrukcje: nowych klatek schodowych, fon-

tanny oraz tarasów stanowiących rozbudowę kompleksu, wykonano posadzki i ściany działowe w spichrzu zbożowym i rozpoczęto w spichrzu mącznym. Rozpoczęto wykonywanie podłóg w spichrzu zbożowym. Wykonano renowację (naprawę, wzmocnienie, zabezpieczenie) dachu i ścian budynku łazienek oraz ścian komina. Wykonano dodatkowe pale fundamentowe stanowiące wzmocnienie istniejącej płyty fundamentowej pod tarasami. Dostarczono i zamontowano centrale wentylacyjne, urządzenia trafostacji i rozdzielni głównej. Wykonano przyłącza wod.-kan. do budynku. W 2020 r. planowane jest kontynuowanie robót budowlano-montażowych.

- Rewaloryzacja Młyna Rothera w Bydgoszczy na cele kulturalno-turystyczne:

Poniesione nakłady – 9 404 296,13 zł.

Zadanie wyodrębnione z zadania głównego pn. "Rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy" w celu prawidłowego rozliczenia poniesionych wydatków z uwagi na uzyskanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. W ramach zadania w 2019 r. wykonywano roboty budowlane oraz budowlano-konserwatorskie w budynku Młyna Rothera wchodzącego w skład kompleksu budynków zlokalizowanego na terenie Wyspy Młyńskiej w Bydgoszczy. W 2020 r. planowane jest kontynuowanie robót budowlano-montażowych.

- Zabytkowa architektura Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego:

Poniesione nakłady – 715 596,22 zł.

Przeprowadzono remonty następujących obiektów zabytkowych będących własnością gminy: Grodzka 9, Grodzka 11, Mury Miejskie, Sowińskiego 5, Traugutta 5.

- Przeznaczono środki finansowe z budżetu Miasta na dotacje do prac przy zabytkach niebędących własnością gminy (uchwała Nr XI/184/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie przyznania w 2019 r. dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz jej wysokości).

Poniesione nakłady – 1 039 000 zł.

W 2019 r. przyznano 17 dotacji, z czego zostało zrealizowanych 13 dotacji. Dwóch beneficjentów, tj. Parafia Katedralna św. Marcina i Mikołaja oraz jedna osoba fizyczna nie podpisali umów dotacji z Miastem Bydgoszcz. Natomiast Wspólnota Mieszkaniowa Obrońców Bydgoszczy 6 oraz Parafia św. Józefa Rzemieślnika zwrócili w terminie otrzymane dotacje w całości rezygnując z nich.

Przeprowadzono remonty w następujących obiektach:

- Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa – remont drewnianej konstrukcji wieży Kościoła, remont pokrycia dachu wieży,
- Kościół św. Antoniego z Padwy – remont dachu wieży, remont elewacji wieży i remont elewacji frontu Kościoła,
- Cerkiew przy Nowym Rynku 5 – kompleksowy remont budynku, I etap prace izolacyjne i naprawcze,
- Gdańska 117 – renowacja elewacji frontowej,
- Królowej Jadwigi 4 – renowacja elewacji, wymiana poszycia dachu, renowacja drewnianego balkonu, wymiana okien i bramy frontu, I etap remont elewacji frontowej i dachu,
- Gdańska 42 – remont elewacji bocznych północnej i południowej,
- Grunwaldzka 53 – remont elewacji frontowej, remont i wymiana stolarki okiennej frontowej,
- Gdańska 107 – renowacja głównych drzwi do budynku,
- Mennica 1 – remont pokrycia dachu i obróbek blacharskich,
- Pomorska 48/Cieszkowskiego – renowacja elewacji od ul. Cieszkowskiego,
- Fordońska 156 – izolacja dachu, izolacja świetlika, rekonstrukcja wrót drewnianych do budynku hali dawnej stoczni Lloyda, izolacja pionowa i pozioma fundamentów, instalacja ppoż.,
- Wrocławska 7 – remont elewacji od ul. Wrocławskiej i elewacji tylnej,

- Garbary 20 – wymiana pokrycia dachu, renowacja elewacji frontowej, wymiana stolarki okiennej elewacji frontowej.
- Wykonano kontrole stanu zachowania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych – 280 kontroli przeprowadzonych przez Biuro Konserwatora Zabytków.
- Przeprowadzono bieżące prace porządkowe na zabytkowych cmentarzach.

Priorytet II – Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

- Uchwalono plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego:
 - m.p.z.p. „Wilczak – Dolina” zatwierdzony uchwałą Nr VI/55/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 r.
 - m.p.z.p. „Wzgórze Wolności – Ujejskiego” zatwierdzony uchwałą Nr XV/314/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 r.
 - m.p.z.p. „Fordon: Akademicka – Fordońska – Jasiniecka część zachodnia” zatwierdzony uchwałą Nr VII/95/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 r.
- Nowe wpisy do rejestru zabytków:
 - Kościół ewangelicko-unijny Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski ul. Toruńska 428 pod nr A/1764,
 - Dzwig bramowy na terenie stacji Bydgoszcz Główna pod nr A/1766.

Priorytet III – Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości

- Opublikowano materiały popularnonaukowe, edukacyjne i informacyjne z zakresu dziedzictwa kulturowego: Folder nt. Zabytkowej Architektury Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego.
- Opracowania studialne, dokumentacje i inwentaryzacje architektoniczno-konserwatorskie dla zabytków i zespołów zabytkowych:
 - Studium historyczno-konserwatorskie dla nieruchomości położonych w pierzei wschodniej ul. Gdańskiej, usytuowanych na odcinku zawartym między ulicami Chodkiewicza i Dwernickiego (30 parceli),
 - Dokumentacja zgłoszenia obiektu zabytkowego – Stary Kanał Bydgoski – o nadanie statusu Pomnika Historii,
 - 160 kart ewidencyjnych zabytkowych nagrobków i kaplic na Cmentarzu Starofarnym w Bydgoszczy.

VI.4. STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA BYDGOSKO-TORUŃSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

- Uchwała Nr 188/2019 Zarządu ZIT BTOF z dnia 16.04.2019 r. w sprawie aktualizacji Strategii ZIT,
- Uchwała Nr 51/2019 Komitetu Sterującego ZIT BTOF z dnia 16.04.2019 r. w sprawie aktualizacji Strategii ZIT.

Podstawa prawna:

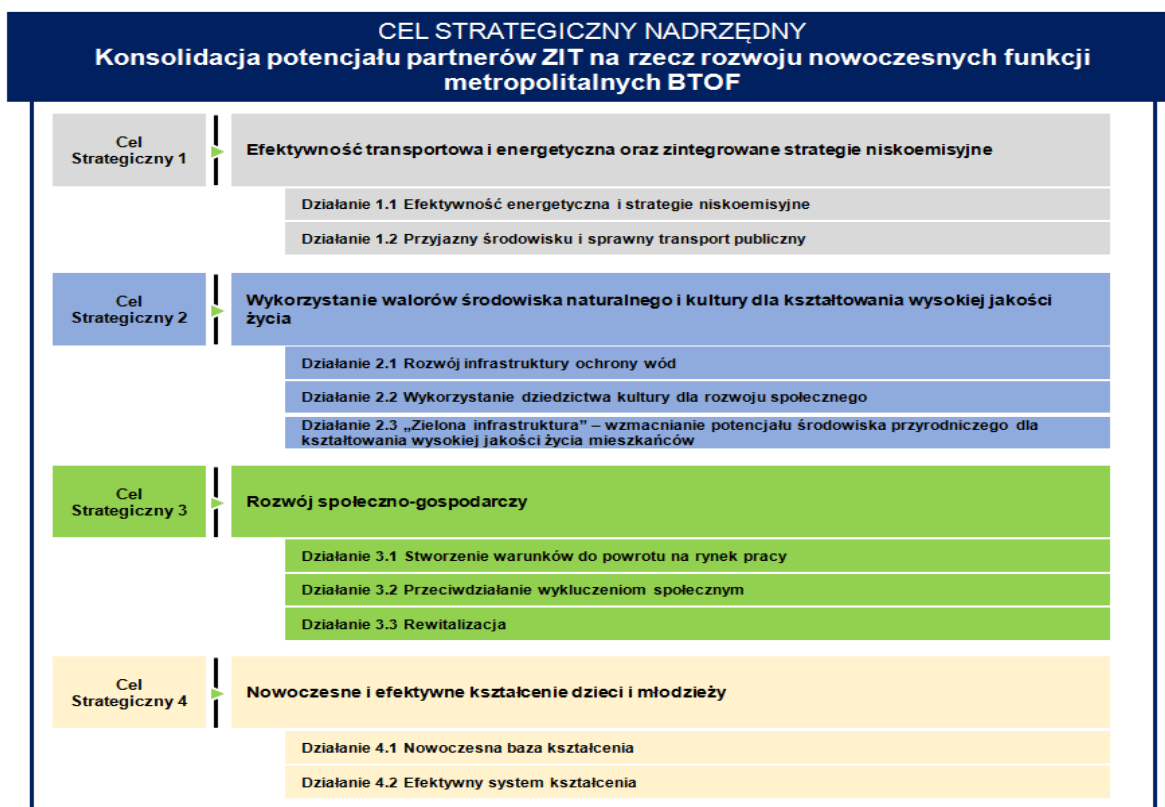
Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

Zgodnie z zapisami rozporządzeń regulujących Politykę Spójności Unii Europejskiej oraz z uzgodnieniami zawartymi w polskiej Umowie Partnerstwa, przyjętej przez Rząd RP 8 stycznia 2014 r., najistotniejszym narzędziem dedykowanym wsparciu miast i ich obszarów funkcjonalnych w latach 2014-2020 są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). W województwie kujawsko-pomorskim w 2014 roku został zawiązany związek ZIT BTOF. ZIT BTOF jako Instytucja Pośrednicząca zarządza alokacją 166 790 732 euro w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W ramach Strategii ZIT dla obszaru BTOF wydzielona została również pula środków z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Realizacja ZIT w Polsce zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa ma na celu:

- promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych w miejskich obszarach funkcjonalnych,
- zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie,
- zwiększanie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności.

UKŁAD CELÓW STRATEGICZNYCH STRATEGII ZIT BTOF

Konkursy ogłaszane w ramach ZIT:

Do 31.12.2019 r. ogłoszonych zostało 85 naborów wniosków w ramach instrumentu ZIT RPO WK-P, w tym 15 w 2019 r.

Trwające nabory w 2019 r. z dofinansowaniem z EFRR:

- Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT – konkurs nr RPKP.03.05.01-IZ.00-04-263/19,
- Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT:
 - Tryb konkursowy – schemat: Modernizacja oświetlenia ulicznego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – konkurs nr RPKP.03.05.02-IZ.00-04-287/19,
 - Tryb konkursowy – schemat: budowa i przebudowa ścieżek rowerowych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – 2 konkursy: konkurs nr RPKP.03.05.02-IZ.00-04-249/18, konkurs nr RPKP.03.05.02-IZ.00-04-284/19 – runda I i II,
 - Tryb pozakonkursowy – wezwanie nr RPKP.03.05.02-IZ.00-04-65P/19 do złożenia wniosku Park and Ride,
- Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej w ramach ZIT – konkurs nr RPKP.04.06.01-IZ.00-04-277/19 – runda I, II i III,
- Poddziałanie 4.6.2 – Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT – konkurs nr RPKP.04.06.02-IZ.00-04-301/19 – runda I i II,
- Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT – konkurs nr RPKP.06.04.01-IZ.00-04-221/18 – nabór dla rund V-XVI,
- Poddziałanie 6.4.3 – Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT – konkurs nr RPKP.06.04.03-IZ.00-04-317/19 – runda I i II.

Trwające nabory w 2019 r. z dofinansowaniem z EFS:

- Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT – 2 konkursy: konkurs nr RPKP.09.01.01-IZ.00-04-274/19; konkurs nr RPKP.09.01.01-IZ.00-04-318/19 – runda I i II,
- Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT – 2 konkursy: konkurs nr RPKP.09.01.02-IZ.00-04-278/19; konkurs nr RPKP.09.01.02-IZ.00-04-319/19,
- Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT – konkurs nr RPKP.10.01.01-IZ.00-04-259/19;
- Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT – 2 konkursy: konkurs nr RPKP.10.01.02-IZ.00-04-258/19; konkurs nr RPKP.10.01.02-IZ.00-04-327/19,
- Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT – 1 konkurs nr RPKP.10.01.03-IZ.00-04-330/19.

Kontraktacja i certyfikacja środków ZIT:

Alokacja przyznana dla ZIT BTOF w perspektywie finansowej 2014-2020 wynosi 166 790 732 euro. Według danych z systemu SL 2014 na dzień 31.12.2019 r. w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego podpisanych zostało 289 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę dofinansowania UE 579 368 837 zł, co stanowi 80,73 % alokacji ZIT BTOF. Minimalny cel nałożony na ZIT BTOF na koniec 2019 r. to 78,55 %. Wartość dofinansowania UE z zatwierdzonych wniosków o płatność to 265 685 243 zł, co stanowi 37,02 % alokacji ZIT BTOF (minimalny cel wyniósł 33,54%).

Stan podpisania umów o dofinansowanie projektów w ramach poszczególnych celów strategicznych za 2019 rok – łącznie 63 umowy.

Cel 1 – Efektywność transportowa i energetyczna oraz zintegrowane strategie niskoemisyjne:

Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 3.5.1 realizowane są projekty infrastrukturalne z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisane zostały 54 umowy o dofinansowanie projektów, w tym 8 umów dla Miasta Bydgoszczy:

- „Termomodernizacja Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Przedszkole nr 11, Przedszkole nr 18, Szkoła Podstawowa nr 38”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 43, Zespół Szkół nr 4, Szkoła Podstawowa nr 19, Zespół Szkół nr 34”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Przedszkole nr 48, Przedszkole nr 58, Gimnazjum nr 9, Zespół Szkół nr 9, Zespół Szkół nr 36”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 15, Szkoła Podstawowa nr 35”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Szkoła Podstawowa nr 37, Zespół Szkół nr 6, Szkoła Podstawowa nr 32, Szkoła Podstawowa nr 64”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Szkoła Podstawowa nr 63, Zespół Szkół nr 31”,
- „Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie miasta Bydgoszczy tj.: Szkoła Podstawowa nr 66, Zespół Szkół nr 19”.

W 2019 r. podpisane zostały 24 umowy o dofinansowanie projektów, w tym:

- Miasto Bydgoszcz – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja Zespołu Szkół Budowlanych w Bydgoszczy”,
- Gmina Miasta Toruń – 3 umowy:
 - „Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Torunia - etap IV”,
 - „Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Torunia – etap V”,
 - „Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Torunia – etap VI”,
- Gmina Białe Błota – 3 umowy:
 - „Modernizacja źródła ciepła wraz z termomodernizacją w budynku Szkoły Podstawowej w Przyłękach”,
 - „Termomodernizacja budynku Środowiskowego Domu Samopomocy i Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu”,
 - „Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Białe Błota”,
- Gmina Dobrcz – 2 umowy:
 - „Termomodernizacja dwóch obiektów użyteczności publicznej w gminie Dobrcz”,
 - „Termomodernizacja stacji uzdatniania wody w gminie Dobrcz”;
- Gmina Koronowo – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego w Koronowie – budynek przy ul. Dworcowej 5”,
- Gmina Kowalewo Pomorskie – 3 umowy:
 - „Termomodernizacja budynku Stacji Uzdatniania Wody Piątkowo”,

- „Termomodernizacja budynku techniczno-socjalnego na oczyszczalni ścieków w Kowalewie Pomorskim”,
- „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej – Stacji Uzdatniania Wody Mariany”,
- Gmina Nakło nad Notecią – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja obiektu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Potulicach”,
- Gmina Obrowo – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Zębowo”,
- Gmina Osielsko – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja budynku świetlicy w Niemczu przy ul. Pod Wierzbami 2”,
- Gmina Sicienko – 1 umowa:
 - „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Urzędu Gminy w Sicienku”,
- Gmina Solec Kujawski – 2 umowy:
 - „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Solec Kujawski: budynek przy ul. Kościuszki 12, segment A, B i C”,
 - „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Solec Kujawski: świetlica „Jagódka” oraz budynek B Urzędu Miasta i Gminy”,
- Gmina Szubin – 2 umowy:
 - „Termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Małe Rudy”,
 - „Termomodernizacja i przebudowa budynku przy ul. Kcyńskiej 34 w Szubinie”,
- Gmina Zławieś Wielka – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja budynku Zakładu Usług Komunalnych w Rzęczkowie”,
- Miasto Chełmża – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja budynków Urzędu Miasta Chełmży”,
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Osieku nad Wisłą – 1 umowa:
 - „Termomodernizacja wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej budynku kościoła, domu katechetycznego oraz muzeum należących do Parafii Rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa mieszczących się przy ul. Toruńskiej 38 w Osieku nad Wisłą”.

Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT

W zakresie Poddziałania 3.5.2 prowadzone były nabory wniosków w trybie pozakonkursowym na inwestycje park&ride oraz w trybie konkursowym na projekty dotyczące ścieżek rowerowych i oświetlenia. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 27 umów o dofinansowanie projektów, w tym 6 umów dla Miasta Bydgoszczy:

- „Budowa dróg dla rowerów w ciągu ulicy Grunwaldzkiej”,
- „Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego do ul. Chemicznej wraz z zakupem taboru”,
- „Budowa buspasa w ul. Kolbego na odcinku od ul. Grunwaldzkiej do ul. Kormoranów wraz z infrastrukturą towarzyszącą”,
- „Budowa buspasa w ul. Wały Jagiellońskie na odcinku od ul. Nowy Rynek do ul. Zbożowy Rynek”,
- „Budowa buspasa w ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Rekreacyjnej do pętli autobusowej „Myślęcinek”,
- „Budowa systemu Park and Ride wraz z realizacją infrastruktury technicznej w Bydgoszczy”.

W 2019 r. podpisanych zostało 7 umów:

- Województwo Kujawsko-Pomorskie – 3 umowy:
 - „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych, znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 1 –

Nawra – Kończewice – Chełmża – Zalesie – Kiełbasin – Mlewo – Mlewiec – Srebrniki – Sierakowo w ciągu dróg wojewódzkich nr: 551, 649, 554”,

- „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych, znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 2 – Złotoria – Nowa Wieś – Lubicz Górny w ciągu drogi wojewódzkiej nr 657”,
- „Ograniczenie emisji spalin poprzez rozbudowę sieci dróg rowerowych, znajdujących się w koncepcji rozwoju systemu transportu Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego dla: Części nr 3 – Toruń – Mała Nieszawka – Wielka Nieszawka – Cierpice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 273”,
- Powiat Bydgoski – 1 umowa:
 - „Rozbudowa ciągu dróg powiatowych nr 1525C i 1526C polegająca na budowie ścieżki rowerowej na odcinku od Samociążka do Bożenkowa w ramach zadania Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż dróg 1525C, 1526C i 244”,
- Gmina Białe Błota – 1 umowa:
 - „Modernizacja systemów oświetlenia publicznego na terenie Gminy Białe Błota”,
- Miasto Chełmża – 1 umowa:
 - „Modernizacja oświetlenia ulicznego w ulicach Bydgoskiej i Witosa”,
- Gmina Osielsko – 1 umowa:
 - „Budowa ścieżki rowerowej łączącej istniejącą ścieżkę rowerową w Żołędowie z Gminą Dobrcz”.

Cel 2 - Wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i kultury dla kształtowania wysokiej jakości życia:

Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 4.6.1 o dofinansowanie ubiegać się mogły gminy posiadające aglomeracje o wielkości 2-10 tys. RLM. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 11 umów o dofinansowanie projektów.

W 2019 r. podpisano 1 umowę o dofinansowanie projektu:

- Gmina Zławieś Wielka – 1 umowa – „Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Łążyn – etap I”.

Poddziałanie 4.6.2 – Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT

W zakresie Poddziałania 4.6.2 realizowane są projekty obejmujące prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych, w otoczeniu zabytku oraz konserwację zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne. Przedsięwzięcia dotyczą także rozbudowy, przebudowy instytucji kultury wraz z zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej oraz konserwacji zabytków ruchomych. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 21 umów o dofinansowanie projektów, w tym 2 umowy dla Miasta Bydgoszczy:

- „Rewitalizacja nieruchomości dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej w Bydgoszczy”,
- „Zabytkowa Architektura Bydgoszczy. Szlak dziedzictwa kulturowego”.

W 2019 r. podpisanych zostało 6 umów o dofinansowanie projektów:

- Gmina Dobrcz – 1 umowa:
 - „Kontynuacja budowy świetlicy na terenie działki 47/6 w miejscowości Borówno, gmina Dobrcz”,
- Gmina Łubianka – 1 umowa:
 - „Zwiększenie atrakcyjności zespołu pałacowo-parkowego w Wybczu poprzez przeprowadzenie prac restauratorskich w drzewostanie i otoczeniu parkowym oraz uzupełnienie przestrzeni obiektami małej architektury”,
- Miasto Chełmża – 1 umowa:
 - „Remont elewacji Ratusza Miejskiego w Chełmży”,

- Gmina Szubin – 1 umowa:
 - „Prace budowlane i konserwatorskie przy zabytku – ruinach zamku rycerskiego w Szubinie”,
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Mikołaja w Gronowie – 1 umowa:
 - „Remont więźby i pokrycia dachu nawy kościoła parafialnego pw. Św. Mikołaja w Gronowie”,
- Toruńska Agenda Kulturalna – 1 umowa:
 - „Kulturalna szkieletówka – adaptacja zabytkowej kamienicy przy ul. Bydgoskiej 50 na cele kulturalne”.

Poddziałanie 4.6.3 Wsparcie ochrony zasobów przyrodniczych w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 4.6.3 wdrażane są inwestycje polegające na budowie ścieżek edukacyjnych, rewitalizacji parków przyrodniczych, stworzeniu stref zieleni miejskiej. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 10 umów o dofinansowanie projektów, w tym 1 umowa dla Miasta Bydgoszczy:

- „Rewaloryzacja Parku Ludowego im. Wincentego Witosa w Bydgoszczy – I etap”.

W 2019 r. podpisana została 1 umowa o dofinansowanie projektu:

- Gmina Szubin – 1 umowa – „Zagospodarowanie Parku Miejskiego przy ul. Nakielskiej w Szubinie”.

Cel 3 Rozwój społeczno – gospodarczy:

Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT

W zakresie Poddziałania 6.4.1 realizowane są projekty z zakresu zagospodarowania przestrzeni miejskich, w tym rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, modernizacji, adaptacji, remontu zdegradowanych obiektów/budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia oraz obiektów/budynków infrastruktury kulturalnej, przyczyniających się do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisane zostały 4 umowy o dofinansowanie projektów, w tym 2 umowy dla Miasta Bydgoszczy:

- „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Rynku”,
- „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu – etap I”.

W 2019 r. podpisanych zostało 6 umów o dofinansowanie projektów:

- Miasto Bydgoszcz – 2 umowy:
 - „Adaptacja pomieszczeń przy ul. Gdańskiej 5 w Bydgoszczy na potrzeby utworzenia Bydgoskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu”,
 - „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu – gminne budynki mieszkalne”,
- Gmina Miasta Toruń – 1 umowa:
 - „Zagospodarowanie i poprawa funkcjonalności terenu Ogrodu Zoobotanicznego, wpływające na poprawę jego funkcjonowania – etap II”,
- Gmina Szubin – 1 umowa:
 - „Przebudowa budynku przy ul. Winnicy 15 w Szubinie na cele świetlicy”,
- Szubiński Dom Kultury – 1 umowa:
 - „Nadbudowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja Szubińskiego Domu Kultury”,
- Wspólnota Mieszkaniowa Unii Lubelskiej 5 – 1 umowa:
 - „Rewitalizacja zdegradowanych okolic Dworca kolejowego – Przywrócenie użyteczności społecznej nieruchomości Unii Lubelskiej 5 w Bydgoszczy poprzez stworzenie podwórka otwartego dla miłośników gry w szachy i warcaby oraz remont elewacji”.

Poddziałanie 8.4.3 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT

W zakresie Poddziałania 8.4.3 realizowane są przedsięwzięcia dotyczące wsparcia tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3, poprzez:

- tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3,
- sfinansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani,
- pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego zatrudnionego przez gminę w części odpowiadającej kosztom opieki nad dzieckiem skierowanym w ramach projektu,
- dostosowanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.

Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 7 umów o dofinansowanie projektów, w tym 1 umowa dla Miasta Bydgoszczy:

- „Bydgoskie Żłobki Plus”.

W 2019 r. podpisano 2 umowy o dofinansowanie projektów:

- Niepubliczne Przedszkole Korona – 1 umowa:
 - „Mama wraca do pracy – żłobek w Murowańcu”.
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny "Troskliwe Misie", Unijne Językowe Przedszkole i Żłobek "Niezapomnianka" Karolina Skólmowska – 1 umowa:
 - „Utworzenie 19 miejsc opieki żłobkowej w gminie Lubicz”.

Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT

W zakresie Poddziałania 9.1.1 wdrażane są projekty polegające na zindywidualizowanych i kompleksowych działaniach umożliwiających aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 11 umów o dofinansowanie projektów.

W 2019 r. podpisana została 1 umowa o dofinansowanie projektu:

- Gmina Miasta Toruń – 1 umowa – „Skuteczna aktywizacja – przyszłość rewelacja”.

Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 9.1.2 wdrażane są przedsięwzięcia dotyczące wsparcia na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczonych w lokalnej społeczności. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 18 umów o dofinansowanie projektów, w tym 1 umowa dla Miasta Bydgoszczy:

- „Witalni”.

W 2019 r. podpisane zostały 4 umowy o dofinansowanie projektów:

- Miasto Bydgoszcz – 1 umowa:
 - „Zaopiekowani”,
- Gmina Białe Błota – 1 umowa:
 - „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota”,
- Gmina Kowalewo Pomorskie – 1 umowa:
 - „Samotności mówię NIE”,
- Gmina Obrowo – 1 umowa:
 - „Blżej Was! Usługi opiekuńcze w Gminie Obrowo”.

Cel 4 Nowoczesne i efektywne kształcenie dzieci i młodzieży:

Poddziałanie 6.4.2 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 6.4.2 wdrażane są inwestycje infrastrukturalne na potrzeby świadczenia usług edukacji przedszkolnej, przede wszystkim budowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 13 umów o dofinansowanie projektów.

W 2019 r. podpisana została 1 umowa o dofinansowanie projektu:

- Przedszkole Dwujęzyczne Smerfuś – 1 umowa – „Budowa przedszkola w miejscowości Stary Toruń, Gmina Zławieś Wielka”.

Poddziałanie 6.4.3 – Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 6.4.3 realizowane są projekty dotyczące infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 9 umów o dofinansowanie projektów, w tym 4 umowy dla Miasta Bydgoszczy:

- „Modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w szkołach zawodowych w Bydgoszczy – etap I”,
- „Modernizacja i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Mechanicznych nr 1, w Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 oraz w Zespole Szkół Drzewnych w Bydgoszczy”,
- „Modernizacja i wyposażenie warsztatów kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Gastronomicznych w Bydgoszczy”,
- „Rozbudowa i wyposażenie warsztatów i pracowni kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Budowlanych i w Zespole Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy”.

W 2019 r. nie podpisano nowych umów o dofinansowanie projektów.

Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT

W zakresie Poddziałania 10.1.1 realizowane są projekty polegające na tworzeniu nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 18 umów o dofinansowanie projektów, w tym 2 umowy dla Miasta Bydgoszczy:

- „Akademia Przedszkolaka”,
- „Akademia Przedszkolaka II”.

W 2019 r. podpisane zostały 3 umowy o dofinansowanie projektów:

- Miasto Bydgoszcz – 1 umowa:
 - „Akademia Przedszkolaka III”,
- Gmina Wielka Nieszawka – 1 umowa:
 - „Radosne przedszkole”,
- Miasto Chełmża – 1 umowa:
 - „Świat Przedszkolaka”.

Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 10.1.2 wdrażane są projekty dotyczące działań na rzecz kształtowania i rozwijania kompetencji kluczowych uczniów kształcenia ogólnego. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018r. podpisanych zostało 15 umów o dofinansowanie projektów, w tym 1 umowa dla Miasta Bydgoszczy:

- „Po co? Dlaczego? Jak? – kształtowanie kompetencji poznawczych uczniów”.

W 2019 r. podpisanych zostało 7 umów o dofinansowanie projektów:

- Powiat bydgoski – 1 umowa:
 - „Moja przyszłość 2”,

- Gmina Dąbrowa Chełmińska – 1 umowa:
 - „Cybernastolatek”,
- Gmina Osielsko – 1 umowa:
 - „Super szkoły w gminie Osielsko”,
- Gmina Szubin – 1 umowa:
 - „Eksperymentalne szkoły”,
- Fundacja Kreatywnej Edukacji – 1 umowa:
 - „Perpetuum Mobile krokiem milowym w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkoły podstawowej”,
- Modern Academy Sp. z o.o. – 1 umowa:
 - „Nowoczesna edukacja”,
- Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno – Kulturalne Trio – 1 umowa:
 - „Kompetencje kluczowe dla najmłodszych”.

Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT

W ramach Poddziałania 10.1.3 wdrażane są projekty dotyczące rozwoju kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami, w tym podniesienie kwalifikacji i kompetencji opiekunów praktykantów i stażystów u pracodawców w zakresie niezbędnym do realizacji staży i praktyk zawodowych. Od początku perspektywy finansowej do 31.12.2018 r. podpisanych zostało 8 umów o dofinansowanie projektów, w tym 2 umowy dla Miasta Bydgoszczy:

- „Akcja – kwalifikacja”,
- „Akcja – kwalifikacja 2”.

W 2019 r. nie podpisano nowych umów o dofinansowanie.

OSIĄGNIĘTE WSKAŹNIKI – NA PODSTAWIE ZATWIERDZONYCH WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ, WG STANU NA DZIEŃ 31.12.2019

Oś priorytetowa	Poddziałanie	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary	Wartość osiągniętych wskaźników z zatwierdzonych wniosków o płatność	Wartość docelowa (2023 r.)	% wykonania wskaźnika docelowego
OP 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	3.5.1	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	sztuki	61	123	49,59%
OP 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	3.5.2	Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra	km	1,75	2,8182	62,10%
OP 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	3.5.1 3.5.2	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (euro)	euro	42 226 175	106 882 714	39,51%
OP 4 Region przyjazny środowisku	4.6.1	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków	RLM	12 131	16 600	73,08%
OP 4 Region przyjazny środowisku	4.6.2	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	sztuki	7	21	33,33%
OP 4 Region przyjazny środowisku	4.6.1 4.6.2 4.6.3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (euro)	euro	7 824 494	18 835 154	41,54%
OP 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	6.4.2 i 6.4.3	Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty	sztuki	14	32	43,75%
OP 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	6.4.1 6.4.2 6.4.3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (euro)	euro	11 512 574	42 822 493	26,88%

Oś priorytetowa	Poddziałanie	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary	Wartość osiągniętych wskaźników z zatwierdzonych wniosków o płatność	Wartość docelowa (2023 r.)	% wykonania wskaźnika docelowego
OP 8 Aktywni na rynku pracy	8.4.3	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	sztuki	184	225	81,78%
OP 8 Aktywni na rynku pracy	8.4.3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (euro)	euro	256 600	1 647 059	15,58%
OP 9 Solidarne społeczeństwo	9.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoba	259	1 457	17,78%
OP 9 Solidarne społeczeństwo	9.1.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi w programie	osoba	432	1 006	42,94%
OP 9 Solidarne społeczeństwo	9.1.1 9.1.2	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (euro)	euro	1 566 822	9 286 368	16,87%
OP 10 Innowacyjna edukacja	10.1.1	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	sztuki	990	571	173,38%
OP 10 Innowacyjna edukacja	10.1.2	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w programie	osoba	15 252	9 251	164,87%
OP 10 Innowacyjna edukacja	10.1.3	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoba	902	1 130	79,82%
OP 10 Innowacyjna edukacja	10.1.1 10.1.2 10.1.3	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych (euro)	euro	6 784 566	16 750 602	40,50%

VI.5. GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BYDGOSZCZY 2023+

Uchwała Nr IV/12/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+ (GPR) to kompleksowy dokument, który wyznacza kierunki działań i projekty, których celem jest poprawa jakości życia na obszarze miasta uznanym za zdegradowany. Teren objęty rewitalizacją składa się z następujących podobszarów:

- 1) Bocianowo – Śródmieście – Stare Miasto, Okole, Wilczak – Jary,
- 2) Stary Fordon,
- 3) Zimne Wody – Czersko Polskie.

Cele programu:

- CEL 1. Pogłębienie spójności społecznej i ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych,
- CEL 2. Wzmocnienie inicjatywy gospodarczej,
- CEL 3. Polepszenie stanu środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem jakości powietrza.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+ to cele i zadania służące wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego wyodrębnionych obszarów zdegradowanych, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

Główne działania podjęte w 2019 r.:

- Monitoring wskaźników statystycznych i obserwacja zmian w obszarze rewitalizacji. Ze względu na początkową fazę wdrażania GPR – pierwszy rok obowiązywania uchwały, nie było podstaw do sporządzenia raportu ewaluacyjnego.
- Powołanie Komitetu Rewitalizacji – gremium doradczo-opiniującego GPR, złożonego z przedstawicieli różnych sektorów, instytucji oraz mieszkańców Bydgoszczy. W 2019 r. odbyły się 3 spotkania Komitetu.
- Realizacja zadań oraz aplikowanie o fundusze UE dla projektów objętych GPR, w tym dla głównych inwestycji rewitalizacyjnych Bydgoszczy, dla których są wyodrębnione środki (ok. 55 mln zł) w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020:
 - kontynuowano realizację projektów o łącznej kwocie dofinansowania z funduszy UE w wysokości 27 242 018,78 zł:
 - Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Rynku – projekt ukończono w 2019 r.,
 - Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu – etap I – projekt w trakcie realizacji,
 - złożono wnioski o dofinansowanie dla następujących przedsięwzięć:

Lp.	Projekt	Wnioskodawca	Wartość projektu	Dofinansowanie
1	Adaptacja pomieszczeń przy ul. Gdańskiej 5 w Bydgoszczy na potrzeby utworzenia Bydgoskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	Miasto Bydgoszcz	3 554 407,58	2 859 041,67
2	Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu – gminne budynki mieszkalne	Miasto Bydgoszcz	7 577 044,76	3 425 082,70

Lp.	Projekt	Wnioskodawca	Wartość projektu	Dofinansowanie
3	Poszerzenie oferty kulturalnej Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy poprzez dostosowanie lokalu przy ul. Gdańskiej 5 i obiektu przy ul. Mennica 6 na potrzeby muzealne	Muzeum Okręgowo im. Leona Wyczółkowskiego	3 214 878,31	2 375 000
4	Reaktywacja świetlicy opiekuńczo-wychowawczej "Marzenia"	Miasto Bydgoszcz	239 973,41	144 988,41
5	Rewitalizacja zdegradowanych okolic Dworca kolejowego – przywrócenie użyteczności społecznej nieruchomości przy ul. Unii Lubelskiej 5 poprzez stworzenie integracyjnego podwórka otwartego dla miłośników gry w szachy i warsztaty i remont elewacji	Wspólnota Mieszkaniowa Unii Lubelskiej 5	218 506,68	69 120,00
6	Stworzenie centrum integracyjno-kulturalnego dla dzieci i młodzieży "Gdańska 67" – rewitalizacja traktu handlowego ul. Gdańska	Wspólnota Mieszkaniowa Gdańska 67	475 500,00	150 000,00
7	Stworzenie Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości – Dworcowa 19, Etap I	Stowarzyszenie Śródmiejskie	515 463,16	257 064,60
8	Stworzenie ośrodka inicjatyw społecznych, jako ogólnodostępnej bazy do wspólnego działania dla dobra społeczności lokalnej (młodzież, społeczności, grupy sąsiedzkie) – rozbudowa historycznego budynku przy ul. Terasy 2 (kawiarenka społeczna wraz ze świetlicą – salą konferencyjną)	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Kujawsko-Pomorski	1 306 321,50	670 200,00
9	Rewitalizacja zdegradowanych okolic Chrobrego/Sienkiewicza – stworzenie Centrum Usług dla osób wykluczonych społecznie	Wspólnota Mieszkaniowa Chrobrego 19	237 600,00	74 280,00
10	Remont elewacji wielorodzinnego budynku mieszkalnego wraz z oficyną przy ul. Nakielskiej 15 wraz z zagospodarowaniem podwórka na cele społeczne	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Nakielska 15	518 939,00	207 575,40

Podstawą oceny realizacji celów strategicznych GPR są osiągnięte wielkości wskaźników głównych przypisanych poszczególnym celom. Poniżej zostały zaprezentowane poziomy osiągniętych wskaźników dla poszczególnych celów strategicznych w 2019 roku:

Obszar rewitalizacji	Wartość wskaźnika		
	bazowy 2015	2019	docelowy 2023
Cel I: POGŁĘBIENIE SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH			
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy w ludności ogółem w % (średnia dla gminy w 2015: 3,42%)			
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	12,92	8,73	10,9
Okole	10,85	6,53	8,9
Wilczak-Jary	8,32	4,60	6,3
Stary Fordon	14,81	7,76	12,8
Zimne Wody-Czersko Polskie	12,94	6,51	10,9

Obszar rewitalizacji	Wartość wskaźnika		
	bazowy 2015	2019	docelowy 2023
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12–m-cy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym ogółem (średnia dla gminy w 2015 r.: 0,024)			
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	0,038	0,016	0,037
Okole	0,030	0,011	0,029
Wilczak-Jary	0,041	0,009	0,040
Stary Fordon	0,079	0,011	0,078
Zimne Wody-Czersko Polskie	0,053	0,022	0,052
Wynik średni sprawdzianu na zakończenie szkoły podstawowej w placówkach działających w obszarze rewitalizacji w stosunku do średniej dla gminy w % (średnia dla gminy w 2015 r.: 65,75%)			
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	82,8	71,4	85,0
Okole	86,6	72,4	88,8
Wilczak-Jary	95,5	89,7	97,7
Stary Fordon	85,8	86,7	88,0
Zimne Wody-Czersko Polskie	83,6	74,1	85,8
Cel II: WZMOCNIENIE INICJATYWY GOSPODARCZEJ			
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 osób w wieku produkcyjnym ogółem (średnia dla gminy w 2015 r.: 13,5)			
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	21,1	27,4	22,0
Okole	10,0	12,9	13,5
Wilczak-Jary	12,7	16,0	14,0
Stary Fordon	13,6	9,6	15,0
Zimne Wody-Czersko Polskie	19,3	30,4	20,0
Cel III: POLEPSZENIE STANU ŚRODOWISKA, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM JAKOŚCI POWIETRZA			
Udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe w gospodarstwach domowych ogółem (średnia dla gminy w 2015 r.: 29,4%)			
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	40,2	41,1*	37,2
Okole	43,7	44,9*	40,7
Wilczak-Jary	38,5	44,6*	36,5
Stary Fordon	52,2	43,7*	50,2
Zimne Wody-Czersko Polskie	55,4	58,2*	54,4

* spadek szacowanej liczby gospodarstw domowych był wyższy niż spadek liczby gospodarstw użytkujących piece na paliwa stałe.

VI.6. KIERUNKI POLITYKI GOSPODAROWANIA MIENIEM KOMUNALNYM

Uchwała Nr L/1026/05 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie kierunków polityki gospodarowania mieniem komunalnym (nieruchomościami).

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Całokształt zagadnień związanych z problematyką gospodarowania mieniem komunalnym ujęto w czterech zasadniczych celach:

- racjonalne gospodarowanie zasobem gruntów komunalnych,
- racjonalne gospodarowanie nieruchomościami gminnymi oraz pozostającymi w gestii gminnych jednostek organizacyjnych i zarządzanych przez Administrację Domów Miejskich,
- zachowanie nieruchomości przynoszących Miastu stały dochód,
- stanowienie ładu przestrzennego Miasta wraz z oceną ich skutków.

REALIZACJA W 2019 R. ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KIERUNKÓW POLITYKI GOSPODAROWANIA MIENIEM KOMUNALNYM – NIERUCHOMOŚCIAMI:

Zagadnienie	2019 r.
CEL I. Racjonalne gospodarowanie zasobem gruntów komunalnych. 1. Zwiększenie zasobów gruntów komunalnych. 2. Stopniowe przejście z prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dla osób fizycznych i prawnych. 3. Uregulowanie stanu prawnego terenów oddanych w użytkowanie wieczyste spółdzielniom mieszkaniowym, a wykorzystywanych pod obiekty użyteczności publicznej. 4. Sprowadzanie do wielkości optymalnej obszaru gruntów stanowiących dla Gminy źródło wydatków. 5. Rezerwacja terenów pod budownictwo komunalne. 6. Określenie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata. 7. Stworzenie banku danych jako źródła informacji o nieruchomościach, obiektach i aktualnych rezerwach produkcyjnych.	
Komunalizacja.	Z mocy prawa – przejęto 0,5746 ha. Na wnioski – nie przejęto.
Przejmowanie nieruchomości pod drogi publiczne w trybie art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.).	Przejęto 0,0972 ha gruntów.
Przejmowanie nieruchomości pod drogi publiczne w trybie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1474 z późn. zm.)	Miasto Bydgoszcz nabyło grunty pod realizację rozwiązań komunikacyjnych: – ul. Promenada, – ul. Siedlecka, – ul. Botaniczna, – ul. Smukalska, – ul. Grzybowa. Łącznie 64 działki o pow. 4,6358 ha.
Wydzielanie i przejmowanie gruntów pod drogi publiczne w trybie art. 98 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.	Prezydent Miasta Bydgoszczy wydał 23 decyzje zatwierdzające podziały nieruchomości, w wyniku których zostały wydzielone i przejęte z mocy prawa grunty pod drogi publiczne gminne i powiatowe o łącznej powierzchni 3,3181 ha.

Zagadnienie	2019 r.
Wykupy aktami notarialnymi.	Wykupiono 1,9111 ha gruntów za cenę: 2 370 404,36 zł.
Pierwokupy.	Wpłynęły 52 akty notarialne: – w żadnym przypadku nie skorzystano z prawa pierwokupu.
Aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego.	W 2019 r. podjęto <i>Zarządzenie Nr 613/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 30 września 2019 r. w sprawie aktualizacji wartości nieruchomości gruntowych</i> , które jest w trakcie realizacji. Dochody z tego tytułu będą spływały w latach 2021-2023. Łączny dochód z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste: 6 020 850,34 zł.
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.	Na dochód z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wpływ miały przede wszystkim opłaty roczne i jednorazowe z tytułu przekształcenia, ustalone na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 139) oraz raty określone w decyzjach wydanych w latach wcześniejszych na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1314). Dochód z tego tytułu wyniósł: 4 785 450,58 zł. Przekształceniem z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 139), objęto nieruchomości o łącznej pow. 128 ha.
Rozwiązania umowy użytkowania wieczystego.	Nie rozwiązano żadnej umowy użytkowania wieczystego.
Nabywanie na własność prawa użytkowania wieczystego.	Z dniem 1 stycznia 2019 r. użytkowanie wieczyste gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się – na mocy przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 139) – w prawo własności. Dokonano sprzedaży 1 nieruchomości o pow. 0,0170 ha, przeznaczonej pod zabudowę usługową, na rzecz użytkowników wieczystych za kwotę: 42 000 zł – w trybie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami.
Nabywanie gruntu przyległego w trybie art. 209a ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.	W trybie art. 209a sprzedano 4 nieruchomości: – ul. Kaliska 15 za kwotę 39 922,54 zł, – ul. Norweska 6 za kwotę 22 261,96 zł, – ul. Piotra Skargi 11 za kwotę 19 552,96 zł, – ul. Śląska 13 za łączną kwotę 15 198,83 zł. Łączny dochód z tytułu sprzedaży ww. nieruchomości wyniósł 96 936,29 zł.
Rezerwacja terenów pod budownictwo komunalne.	Rada Miasta Bydgoszczy uchwaliła 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym 2 obejmujące tereny zabudowy mieszkaniowej.
<p>CEL II. Racjonalne gospodarowanie nieruchomościami gminnymi oraz pozostającymi w gestii gminnych jednostek organizacyjnych i zarządzanych przez Administrację Domów Miejskich</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Racjonalny obrót mieniem komunalnym. 2. Racjonalizacja gospodarowania nieruchomościami pozostającymi w gestii gminnych jednostek organizacyjnych. 3. Regulowanie i ujednoczenie form własności. 4. Określenie zasad zbywania lokali użytkowych. 	

Zagadnienie	2019 r.
5. Utworzenie zasobu mieszkaniowego Gminy. 6. Określenie zasad sprzedaży lokali i nieruchomości zabudowanych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, wydzierżawionych na rzecz podmiotów prowadzących działalność leczniczą.	
Oddanie w trwały zarząd.	Oddano w trwały zarząd 9 nieruchomości o łącznej pow. 24,1905 ha. Ponadto, w związku z reformą szkolnictwa w 2019 r. stwierdzono wygaśnięcie prawa trwałego zarządu gruntów stanowiących własność Gminy Bydgoszcz, oddając je jednocześnie w trwały zarząd innym podmiotom oświaty – w odniesieniu do 3 nieruchomości o łącznej pow. 5,9121 ha.
Wygaszenie trwałego zarządu.	Stwierdzono wygaśnięcie trwałego zarządu w stosunku do 4 nieruchomości o łącznej pow. 1,6103 ha.
Sprzedaż gruntów w drodze przetargu.	Sprzedano: – pod budownictwo mieszkaniowe wielo- i jednorodzinne – 10 działek o łącznej pow. 1,2752 ha, za kwotę netto 5 568 700 zł, – pod usługi – 11 działek o łącznej pow. 1,3192 ha, za kwotę netto 3 621 200 zł.
Sprzedaż gruntów w drodze bezprzetargowej.	Sprzedano: – pod budownictwo mieszkaniowe wielo- i jednorodzinne – 14 działek o łącznej pow. 0,4340 ha, za kwotę netto 1 872 400 zł, – pod usługi – 4 działki o łącznej pow. 0,0426 ha, za kwotę netto 198 500 zł.
Sprzedaż gruntów pod urządzenia energetyczne.	Sprzedano 2 nieruchomości za łączną kwotę netto 33 700 zł: – przy ul. Konopnej – za kwotę netto 25 400 zł, – przy ul. Marcina Kasprzaka – za kwotę netto 8 300 zł.
Darowizny.	Miasto Bydgoszcz dokonało zbycia w formie darowizny 2 nieruchomości o łącznej pow. 0,7896 ha: – przy ul. Powstańców Wielkopolskich o łącznej pow. 0,1493 ha – na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, – przy ul. Bośniackiej 3 o pow. 0,6403 ha – na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.
Zamiany nieruchomości.	Dokonano zamiany: – nieruchomości o pow. 0,1080 ha stanowiących własność Miasta Bydgoszczy na prawo użytkowania wieczystego gruntu o pow. 0,1654 ha z przeznaczeniem pod drogę. Zamiana nastąpiła za dopłatą na rzecz Miasta kwoty: 8 162,28 zł.
Sprzedaż udziałów mniejszościowych dla współwłaścicieli nieruchomości.	Miasto zbyło udziały w 2 nieruchomościach na łączną kwotę netto 451 500 zł: – przy ul. Bocianowo 24 – udział 3/8 cz., – przy ul. Cmentarnej 5 – udział 1/3 cz.
Zapewnienie dojazdów do nieruchomości (służebności drogowe) oraz ustanowienie służebności przesyłu.	Ustanowiono: – 32 służebności obciążające działki gminne.
Sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców.	Sprzedano 94 lokale mieszkalne za łączną kwotę 1 926 040,76 zł.
Sprzedaż lokali mieszkalnych (opróżnionych) w drodze przetargu.	Nie dokonano sprzedaży.
Sprzedaż nieruchomości zabudowanych opróżnionymi budynkami mieszkalnymi.	Sprzedano 3 nieruchomości zabudowane za łączną kwotę 2 814 000 zł. – przy ul. Pod Skarpą 5 – za kwotę 1 117 000 zł,

Zagadnienie	2019 r.
	<ul style="list-style-type: none"> – przy ul. Orlej 66 – za kwotę 1 313 000 zł, – przy ul. Fordońskiej 6 – za kwotę 384 000 zł.
Sprzedaż nieruchomości z zastosowaniem bonifikaty.	Nie dokonano sprzedaży nieruchomości z zastosowaniem bonifikaty.
Użyczenia.	Zawarto 22 umowy użyczenia na grunty o łącznej powierzchni 19,1775 ha oraz 12 umów użyczenia (aneksów) na lokale użytkowe o łącznej powierzchni 1 662,54 m ² i 1 umowę na użyczenie terenu o powierzchni 885 m ² .
Sprzedaż lokali użytkowych.	<p>Sprzedano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 lokal użytkowy za kwotę 1 097 592 zł, – udział wynoszący 1/21 części we własności lokalu niemieszkalnego – garażu, przy ul. Świętej Trójcy 11 (miejsce parkingowe oznaczone nr 1 o pow. postojowej 13,50 m²), za cenę 23 500 zł, – udział wynoszący 1/21 części we własności lokalu niemieszkalnego – garażu, przy ul. Świętej Trójcy 11 (miejsce parkingowe oznaczone nr 2 o pow. postojowej 13,50 m²), za cenę 23 500 zł.
<p>CEL III. Zachowanie nieruchomości przynoszących Miastu stały dochód.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustabilizowanie arealu gruntów dzierżawnych, przynoszących bezpośredni dochód do budżetu Miasta. 2. Kontrola naliczania należności za nieruchomości udostępnione z zasobu Gminy oraz prowadzenie windykacji tych należności. 3. Sprawowanie stałego nadzoru przy obrocie nieruchomościami lokalowymi w celu odzyskania bonifikaty udzielonej najemcom przy ich sprzedaży w przypadku zbywania przed upływem 5-letniej karencji. 4. Zwiększenie liczby i zapewnienie ciągłości przedstawiania ogłoszeń o możliwości wykorzystania nieruchomości pod kątem sprzedaży, dzierżawy, najmu. 	
Dzierżawa gruntu.	<p>Czasową dzierżawą objęto nieruchomości o łącznej pow. 62,3 ha, na które zawarto 2 889 umów.</p> <p>Dochód z tytułu dzierżawy gruntu wyniósł 5 234 698,95 zł.</p>
Windykacja należności.	<p>Wydział Windykacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w trybie dochodzenia należności w postępowaniu cywilnym, do których zaliczają się: opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntów gminy, dochody ze sprzedaży nieruchomości w systemie ratalnym, żądania zwrotu bonifikaty udzielonej przy sprzedaży lokali mieszkalnych oraz dzierżawy gruntów i czasowe zajęcie terenów, wystosował ogółem 3 795 wezwań o zapłatę na łączną kwotę 2 616 123,82 zł. <p>Wobec 177 dłużników, na łączną kwotę zaległości 339 385,36 zł, przekazano sprawy do Zespołu Prawnego celem podjęcia postępowania sądowego o zapłatę.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. w trybie ściągania należności w postępowaniu administracyjno-prawnym, do których zaliczają się opłaty i inne należności, których wysokość określa decyzja administracyjna tj. opłaty adiacenckie i renty planistyczne, opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego osób fizycznych w prawo własności, koszty postępowania administracyjnego oraz kwoty zwaloryzowanego odszkodowania z tytułu zwrotu wywłaszczonych nieruchomości, wystosował ogółem 14 upomnień, na łączną kwotę 62 319,32 zł oraz wystosowano tytuły wykonawcze na łączną kwotę 39 003,20 zł. <p>W celu skutecznego odzyskiwania należności budżetowych, Miasto kontynuowało współpracę z Biurem Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. z siedzibą w Warszawie, w zakresie wpisywania dłużników do Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor. Procedura postępowania przebiega zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych</p>

Zagadnienie	2019 r.
	(Dz.U. Nr 81, poz. 530). Dotychczas (na dzień 31.12.2019 r.) wpisano 392 dłużników na kwotę 2 781 029 zł.
Wezwania do zwrotu bonifikat.	Wydział Mienia i Geodezji podjął w 201 przypadkach czynności związane z rozpoznaniem mającym na celu ustalenie przesłanek w sprawie ewentualnego wezwania podmiotów, którym udzielono bonifikaty do jej zwrotu w związku ze sprzedażą lokali mieszkalnych. W 24 przypadkach wystosowano wezwanie o zwrot bonifikaty w łącznej kwocie 62 744,60 zł. W 2019 r. tytułem zwrotu bonifikat Miasto uzyskało kwotę 250 799,74 zł.
Ogłoszenia (sprzedaż, dzierżawa, najem).	Wydział Mienia i Geodezji ogłosił: – 73 przetargi, które dotyczyły sprzedaży 44 działek, – 34 wykazy zbiorcze zawierające ofertę dotyczącą wydzierżawienia nieruchomości, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy. ADM Spółka z o.o. zorganizowała i ogłosiła: – w ramach programu „lokal na start” – 5 postępowań konkursowych wskazując 52 lokale o łącznej powierzchni 2 311 m ² ; w ramach programu zawarto 2 umowy, – 11 przetargów na najem łącznie 92 nieruchomości. Ogłoszenia obejmowały 76 lokali użytkowych, 8 garaży, 6 boksów motocyklowych, teren pod pawilon i ścianę pod reklamę o łącznej powierzchni 22 781,07 m ² , – 12 wykazów zbiorczych zawierających ofertę dotyczącą wynajęcia 852 nieruchomości stanowiących własność Miasta Bydgoszczy. Informacje o przetargach ukazywały się w prasie lokalnej, na stronie internetowej Spółki, w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta.
CEL IV. Stanowienie ładu przestrzennego Miasta	
(ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bydgoszczy jako czynnik mający wpływ na zwiększenie atrakcyjności posiadanych terenów; uchwalanie nowych planów zagospodarowania przestrzennego w powiązaniu z ustaleniem źródeł finansowania skutków uchwalenia planów; renty planistyczne; opłaty adiacenckie; stworzenie stref ochronnych wokół budowli komunalnych i określenie lokalizacji przyszłych inwestycji miejskich).	
Renty planistyczne.	– wydano 1 decyzję odnośnie naliczenia hipotetycznej opłaty planistycznej, – wydano 2 decyzje z tytułu ustalenia opłat planistycznych dot. nieruchomości położonych w Bydgoszczy przy ul. Marszałka Focha i Karola Marcinkowskiego. Dochód z tego tytułu wyniósł 171 223,80 zł.
Opłaty adiacenckie.	Wydano 13 decyzji administracyjnych ustalających opłaty adiacenckie z tytułu wzrostu wartości nieruchomości. Dochód z tytułu ustalenia opłat adiacenckich wyniósł 77 223,00 zł.
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.	Rada Miasta uchwaliła 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które opublikowane zostały w Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Podjęto uchwały o przystąpieniu do sporządzenia kolejnych 7 planów o pow. 820,15 ha. Łącznie z uchwałami podjętymi w latach poprzednich w trakcie opracowania jest aktualnie 26 planów, których łączna pow. wynosi 1 913,12 ha.

ZESTAWIENIE NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH NA TERENIE BYDGOSZCZY (stan na dzień 31.12.2019 r.)

Ogólna powierzchnia miasta	17 598 ha	100%
Grunty Skarbu Państwa	8 119 ha	46,14%
Grunty jednostek samorządu terytorialnego (powiat ziemski i województwo)	284 ha	1,61%
Grunty komunalne	4 245 ha	24,12%
Grunty prywatne	4 950 ha	28,13%

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Kierunków polityki gospodarowania mieniem komunalnym” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.7. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2017–2021

Uchwała Nr XXXIX/778/17 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Bydgoszczy na lata 2017-2021.

Podstawa prawna:

art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Celem programu było określenie kierunków działania Miasta Bydgoszczy w zakresie gospodarowania posiadanym zasobem, powierzonym Administracji Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o. W szczególności dotyczą one:

- tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej o niskich dochodach,
- zapewnienia lokali socjalnych i zamiennych, a także pomieszczeń tymczasowych,
- tworzenia warunków do poprawy jakości życia mieszkańców zamieszkujących w lokalach należących do zasobu Miasta,
- poprawy stanu technicznego lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta.

Zadania pozwalające na realizację przyjętych celów:

- remonty budynków,
- podnoszenie standardu budynków przez inwestycje i modernizacje, w tym:
 - wykonywanie przyłączy wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych,
 - wyposażanie budynków w wewnętrzną instalację c.o., c.w.u. i gazową,
 - wykonywanie prac termomodernizacyjnych,
- likwidacja zasobu substandardowego i technicznie zdegradowanego,
- wykonywanie remontów i modernizacji lokali przeznaczonych do ponownego zasiedlenia i wyznaczanie w nich lokali socjalnych oraz lokali wynajmowanych na czas nieoznaczony,
- sprzedaż lokali nieprzeznaczonych do wynajęcia znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych na zasadach wolnorynkowych,
- likwidacja lokali wspólnych poprzez sukcesywne ich opróżnianie i wynajmowanie jako samodzielnych lokali mieszkalnych lub sprzedaż,
- racjonalizacja substancji zasobu mieszkaniowego, w tym poprzez budowę lub zakup nowych budynków/lokali mieszkalnych przy jednoczesnej wolnorynkowej sprzedaży zwłaszcza budynków o niskim standardzie, wymagających znacznych nakładów, bądź nieruchomości wymagających poniesienia wysokich nakładów inwestycyjnych.

W programie zwrócono również uwagę na problemy związane z utrzymaniem zasobu mieszkaniowego (wzrost kosztów utrzymania nieruchomości, spadek przychodów z wynajmu i zarządzania, brak zaspokojenia potrzeb remontowych nieruchomości gminnych, brak środków na niezbędne inwestycje) i na konieczność zapewnienia odpowiednich środków na jego finansowanie. Wskazano na potrzebę urealnienia stawki czynszu, przy czym ponownie uwzględniono system obniżek umożliwiający wywiązywanie się rodzin najuboższych z obowiązku ponoszenia kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego oraz możliwość dofinansowania utrzymania zasobów z budżetu Miasta poprzez pozyskanie środków ze sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców, sprzedaży wolnych lokali w drodze przetargu oraz przekazanie tych środków na remonty budynków.

Wielkość zasobu mieszkaniowego

Prognozę wielkości zasobu mieszkaniowego przyjętego do wieloletniego programu sporządzono na bazie rzeczywistego stanu zasobów na dzień 31.12.2016 r., z uwzględnieniem przewidywanych zmian w kolejnych latach jego funkcjonowania. Poziom wyjściowy w każdym roku korygowany był o wielkości określone na podstawie trendu zaobserwowanego we wcześniejszych okresach. Przyjęto przewidywaną realizację zmian na poziomie wartości średniorocznych, charakterystycznych dla głównych czynników (m.in. takich jak: rozbiórki, sprzedaże, komunalizacje, czy przejęcia do powierzenia nowych nieruchomości) mających wpływ na liczbę budynków, tym samym liczbę lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Miasta Bydgoszczy. Jednocześnie z podstawowego zasobu wyeliminowano budynki (tym samym lokale w nich usytuowane), które docelowo przeznaczone zostały do rozbiórki w związku z realizacją dwóch inwestycji, tj.:

- rozbudowa ulicy Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granicy miasta wraz z ulicami: Czapla, Wróblowa, Łowiskowa, Zimorodkowa, Wronia, Perlicza, Skośna, Papuzia, Kolbego, Przejście, Filtrowa, Wyrzyska, Okopowa, Zielona i Flisacka (np. nieruchomości położone przy ul. Grunwaldzkiej 154, Grunwaldzkiej 166, Grunwaldzkiej 168, Grunwaldzkiej 200, Grunwaldzkiej 202),
- budowa trasy tramwajowej wzdłuż ulicy Kujawskiej na odcinku od ronda Kujawskiego do ronda Bernardyńskiego wraz z rozbudową ulic: Bernardyńskiej, Kujawskiej, Solskiego, Toruńskiej, Wojska Polskiego, Zbożowy Rynek i przebudową ulic przyległych (np. nieruchomości usytuowane przy ul. Toruńskiej 4, Toruńskiej 6, Kujawskiej 53-61, Zbożowy Rynek 4).

Program po raz pierwszy objął nieruchomości znajdujące się w samoistnym posiadaniu Miasta Bydgoszczy.

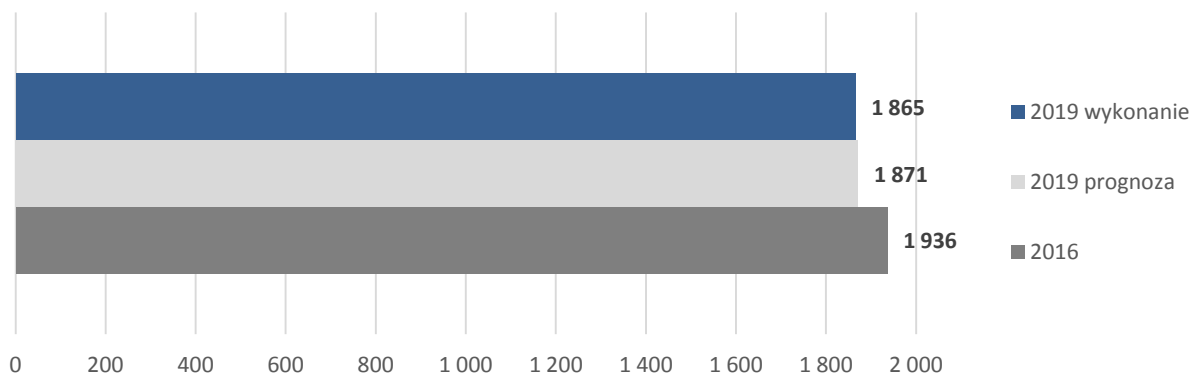
W przypadku łącznej liczby wszystkich budynków, w których znajdują się lokale należące do mieszkaniowego zasobu gminy założenia zostały zrealizowane zgodnie z planem – wykonanie wyniosło 99,68%. Zaobserwowane w poszczególnych kategoriach niewielkie odchylenia pomiędzy wielkościami planowanymi, a rzeczywistymi kompensowały się wzajemnie, co w efekcie pozwoliło na realizację założonych wielkości. Czynniki mającymi wpływ na powyższe odchylenia były m.in.:

- przejęcia do powierzenia nowych budynków z lokalami mieszkalnymi,
- sprzedaże lokali (również w ramach ich wyodrębniania) oraz sprzedaże całych nieruchomości,
- komunalizacja zasobu Skarbu Państwa,
- dla budynków w samoistnym posiadaniu ubytek spowodowany działaniami weryfikacyjnymi zasobu m.in. z tej grupy nieruchomości wyłączone zostały: Toruńska 165a i Ostroroga 16.

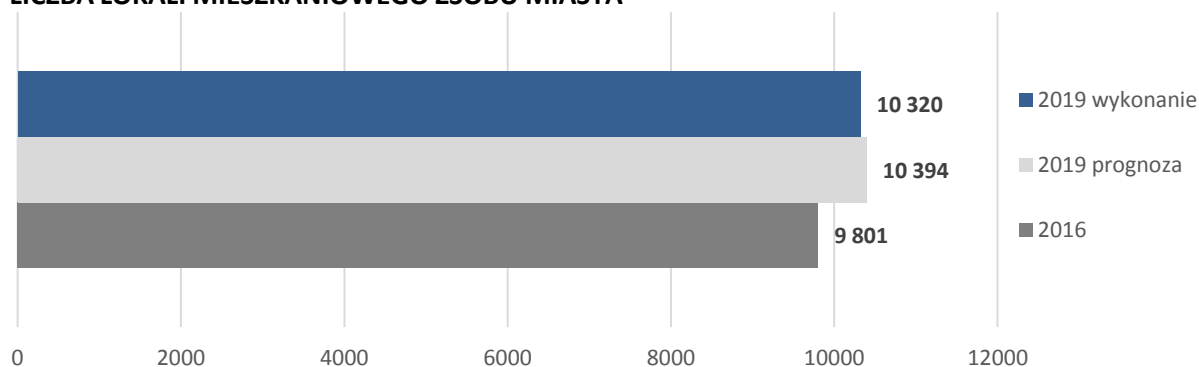
LICZBA BUDYNKÓW NA DZIEŃ 31.12.2019 R., W KTÓRYCH ZNAJDUJĄ SIĘ LOKALE NALEŻĄCE DO MIESZKANIOWEGO ZASOBU MIASTA

Rodzaj własności	Liczba budynków na 31.12.		
	2016 Wykonanie	2019	
		Prognoza	Wykonanie
Budynki mieszkalne stanowiące w 100% własność miasta	976	911	924
Budynki mieszkalne własności lub współwłasności prywatnej w samoistnym posiadaniu miasta	62	58	55
Budynki mieszkalne stanowiące własność ADM	7	7	7
Budynki mieszkalne wspólnot mieszkaniowych w zarządzie ADM, w których Miasto posiada udziały	646	638	632
Budynki mieszkalne wspólnot mieszkaniowych będące w obcym zarządzie, w których Miasto posiada udziały	191	197	194
Budynki mieszkalne stanowiące własność spółdzielni mieszkaniowych, w których Miasto posiada lokale (spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu)	26	32	29
BUDYNKI MIESZKALNE RAZEM	1 908	1 843	1 841
Budynki niemieszkalne, w których Miasto posiada lokale mieszkalne	26	26	23
Budynki niemieszkalne wspólnot mieszkaniowych, w których Miasto posiada lokale mieszkalne	2	2	1
RAZEM	1 936	1 871	1 865

LICZBA BUDYNKÓW W KTÓRYCH ZNAJDUJĄ SIĘ LOKALE NALEŻĄCE DO MIESZKANIOWEGO ZASOBU MIASTA

LICZBA LOKALI MIESZKANIOWEGO ZSOBU MIASTA

LICZBA LOKALI MIESZKALNYCH NA DZIEŃ 31.12.2019 R.

Rodzaj własności	2016	Liczba lokali mieszkalnych na 31.12.2019 r.	
		Prognoza	Wykonanie
Lokale w budynkach mieszkalnych stanowiących w 100% własność miasta	4 588	5 360	5 418
Lokale w budynkach mieszkalnych własności lub współwłasności prywatnej w samoistnym posiadaniu miasta	316	297	287
Lokale w budynkach mieszkalnych stanowiących własność ADM	269	269	269
Lokale w budynkach mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych w zarządzie ADM, w których Miasto posiada udziały	3 404	3 241	3 139
Lokale w budynkach mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych będące w obcym zarządzie, w których Miasto posiada udziały	1 132	1 132	1 110
Lokale w budynkach stanowiących własność spółdzielni mieszkaniowych, w których Miasto posiada lokale (spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu)	37	38	40
RAZEM W BUDYNKACH MIESZKALNYCH	9 746	10 337	10 263
Lokale w pozostałych budynkach, stanowiące własność miasta	55	57	57
RAZEM	9 801	10 394	10 320

Analizując realizację założeń zastosowanych dla wskazania prognozowanej liczby wszystkich lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób miasta (bez względu na własność budynku, w którym są usytuowane) należy zauważyć, że założenia zostały wykonane prawie w 100%. Minimalny spadek odchylenia w stosunku do odchylenia od prognozy w roku poprzednim pozwala przypuszczać, że przy zachowaniu obecnego trendu plan nadal będzie realizowany zgodnie z założeniami.

W zasobie mieszkaniowym Miasta Bydgoszczy na koniec 2019 roku znajdowało się 1 816 lokali niezamieszkałych. Stanowiły one 17,6% lokali będących w zasobie komunalnym. W ramach gospodarowania zasobem mieszkaniowym realizowane są zadania polegające na podnoszeniu standardu budynków i lokali, ale także na likwidacji zasobu substandardowego i technicznie zdegradowanego, dlatego też lokale niezamieszkałe podzielone są na dwie główne grupy pod względem przeznaczenia:

- lokale do zasiedlenia: na koniec 2019 r. było ich 514 – 28,3% wszystkich lokali niezamieszkałych,
- lokale nieprzeznaczone do remontu i wynajęcia: na koniec 2019 r. było ich 1 302 – 71,7% wszystkich lokali niezamieszkałych.

Lokale w ramach każdej z powyższych grup będą miały różne przeznaczenie, które w znacznym stopniu jest zależne od ich stanu technicznego.

LICZBA LOKALI NIEZAMIESZKAŁYCH NA DZIEŃ 31.12.2019 R. WG PRZEZNACZENIA

Lokale niezamieszkałe	Liczba lokali stan na 31.12.2019	Udział w %
LOKALE NIEZAMIESZKAŁE OGÓŁEM	1 816	100
Lokale do zasiedlenia	514	28,3
<i>Wskazane najemcom lokale mieszkalne do zasiedlenia</i>	10	0,6
<i>Wskazane eksmitowanym pomieszczenia tymczasowe i lokale do najmu socjalnego</i>	28	1,5
<i>Wolne lokale mieszkalne do remontu</i>	189	10,4
<i>Wolne lokale do remontu przeznaczone do najmu socjalnego i na pomieszczenia tymczasowe</i>	97	5,3
<i>Wolne lokale w budynkach przeznaczonych do przebudowy i modernizacji</i>	190	10,5
Lokale nieprzeznaczone do remontu i wynajęcia	1 302	71,7
<i>Wolne lokale przeznaczone do sprzedaży</i>	154	8,5
<i>Wolne lokale do scalenia lub podziału</i>	79	4,3
<i>Wolne lokale do przekwalifikowania na pomieszczenia gospodarcze</i>	25	1,4
<i>Wolne lokale, w stosunku do których trwa regulacja stanu prawnego</i>	14	0,8
<i>Wolne lokale położone w części budynku w złym stanie technicznym</i>	80	4,4
<i>Wolne lokale w budynkach opróżnianych do zbycia</i>	523	28,8
<i>Wolne lokale w budynkach przewidzianych do opróżnienia</i>	427	23,5

Lokale niezamieszkałe (odzyskane) są podstawą dla realizacji zadań Miasta w zakresie:

- dostarczania zasądzonych wyrokami sądowymi lokali socjalnych,
- dostarczania lokali dla osób o niskich dochodach,
- wskazywania lokali zamiennych dla rodzin uprawnionych (wykwaterowania związane z działalnością inwestycyjną Miasta, nakazy PINB).

LICZBA LOKALI ODZYSKANYCH W RAMACH KOMUNALNEGO ZASOBU MIESZKANIOWEGO W LATACH 2016-2019

Przyczyna odzyskania lokalu	2016	2017	2018	2019
Zgon	81	78	82	68
Eksmisja	95	96	113	56
Wyprowadzenie	115	106	81	59
Porzucenie	37	28	26	6
Razem w roku	328	308	302	189

Zagospodarowanie lokali niezamieszkałych dokonywane jest na podstawie ich selekcji, pozwalającej określić, które lokale mogą zostać:

- wskazane osobom uprawnionym bez konieczności wykonania remontu,
- wskazane osobom uprawnionym po przeprowadzeniu remontu,
- wynajęte w ramach najmu socjalnego lub na pomieszczenia tymczasowe,
- przeznaczone do sprzedaży na wolnym rynku,
- przeznaczone na powiększenie mieszkań sąsiednich na wniosek ich najemców,
- przeznaczone do przekwalifikowania na pomieszczenia gospodarcze.

Lokale do zasiedlenia są przeznaczone do dalszego wynajmu, ale przed zawarciem umowy (poza tymi, które nie wymagają remontu) prowadzonych jest szereg działań, które umożliwią oddanie ich w najem. Do nich należą m.in.: remonty podstawowe (głównie w budynkach typu blok), remonty mające na celu podniesienie standardu (poprzedzone wymaganym zleceniem projektu na remont lub przebudowę, zwykle związane z wymianą systemu grzewczego), remonty prowadzone w następstwie opracowania koncepcji podziału (dotyczy lokali wielkopowierzchniowych) lub scalenia (dotyczy lokali z częściami wspólnymi – przedpokój, łazienka, kuchnia).

W ostatnich latach remonty lokali niezamieszkałych wykonują ich nowi najemcy, zarówno w ramach zamiany lokalu, jak i w ramach listy oczekujących na gminny lokal. W 2017 roku było to 13 lokali (tylko zamiana, w 2018 roku - 67 lokali (45 lista, 22 zamiana), w 2019 roku - 94 lokale (65 lista, 29 zamiana), a w 2020 roku było to 17 lokali (9 lista, 8 zamiana).

Na koniec 2019 roku prowadzone były działania m.in. weryfikacja prawno-techniczna przygotowujące do sprzedaży 15 lokali niezamieszkałych.

Remonty i modernizacje wynikające ze stanu technicznego budynków i lokali

Poniższe dane dotyczą wykonania planu remontów w 2019 r. w układzie finansowym i rzeczowym:

WYKONANIE FINANSOWE PLANU REMONTÓW ZA 2019 R.

Rodzaj robót	Plan ogółem 2017-2021 wg Programu w tys. zł	Plan remontów na 2019 r. wg Programu w tys. zł	Plan remontów na 2019 r. w tys. zł	Wykonanie finansowe planu remontów na 2019 r. w tys. zł	% wykonania planu remontów do planu na 2019 r. wg Programu (5:3)	% wykonania planu remontów na 2019 r. (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
Roboty zabezpieczające elementy konstrukcji wynikające z posiadanych ekspertyz i projektów	500	60	79	78	130,0	98,7
Remonty pokryć dachowych i naprawy	4 413	1 000	325	304	30,4	93,5
Elewacje ^a	2 100	600	17	17	2,8	100,0
Remont instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej	686	100	102	86	86,0	84,3
Remont instalacji elektrycznej	4 551	900	177	106	11,8	59,9
Remont instalacji gazowej	90	10	10	9	90,0	90,0
Wymiana stolarki okiennej	2 789	500	920	859	171,8	93,4
Wymiana stolarki drzwiowej	789	150	202	194	129,3	96,0
Dokumentacja techniczna - ekspertyzy, opinie stanu technicznego	248	40	175	172	430,0	98,3
Roboty ogólnobudowlane w lokalach zamieszkałych	2 789	490	470	425	86,7	90,4
Remont klatek schodowych	1 280	300	510	497	165,7	97,5
Roboty zduńskie	519	100	203	200	200,0	98,5
Roboty rozbiórkowe	3 130	600	670	605	100,8	90,3
Wymiana, regulacja lub remont wewnętrznej instalacji c.o.	235	50	–	–	–	–
Remonty lokali niezamieszkałych	500	100	1 161	1 141	1 141,0	98,3
RAZEM	24 619	5 000	5 021	4 693	93,9	93,5

^a Dodatkowo w 2019 r. zrealizowano elewacje na 3 obiektach i ich koszty uwzględniono w modernizacji komunalnego zasobu w „Termomodernizacji budynków”.

WYKONANIE RZECZOWE PLANU REMONTÓW ZA 2019 R.

Rodzaj robót	Plan ogółem 2017-2021 wg Programu	Plan rzeczowy remontów na 2019 r. wg Programu	Plan rzeczowy remontów na 2019 r.	Wykonanie rzeczowe planu remontów na 2019 r.	% wykonanie planu rzeczowego remontów do planu na 2019 r. wg Programu (5:3)	% wykonanie rzeczowego planu remontów na 2019 r. (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
Roboty zabezpieczające elementy konstrukcji wynikające z posiadanych ekspertyz i projektów - <i>budynki w sztukach</i>	21	3	3	3	100,0	100,0
Remonty pokryć dachowych i naprawy - <i>budynki w sztukach</i>	293	70	15	15	21,4	100,0
Elewacje - <i>budynki w sztukach</i>	14	5	1 pb ^a	1 pb ^a	x	x
Remont instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej - <i>budynki w sztukach</i>	51	10	6	6	60,0	100,0
Remont instalacji elektrycznej - <i>lokale w sztukach</i>	956	191	24	20	10,5	83,3
Remont instalacji gazowej - <i>budynki w sztukach</i>	18	2	2+1 pb ^a	2+1 pb ^a	100,0	100,0
Wymiana stolarki okiennej - <i>stolarka w sztukach</i>	1 096	194	454	447	230,4	98,5
Wymiana stolarki drzwiowej - <i>stolarka w sztukach</i>	167	32	44	44	137,5	100,0
Dokumentacja techniczna - ekspertyzy, opinie stanu technicznego - <i>w sztukach</i>	130	25	53	50	200,0	94,3
Roboty ogólnobudowlane w lokalach zamieszkałych - <i>lokale w sztukach</i>	234	44	28	27	61,4	96,4
Remont klatek schodowych - <i>budynki w sztukach</i>	64	17	15	15	88,2	100,0
Roboty zdunskie - <i>w sztukach</i>	368	70	116	116	165,7	100,0
Roboty rozbiórkowe - <i>budynki w sztukach</i>	98	20	45+12 pb ^a	44+12 pb ^a	220,0	97,8
Wymiana, regulacja lub remont wewnętrznej instalacji c.o. - <i>budynki w sztukach</i>	9	2	-	-	-	-
Remonty lokali niezamieszkałych - <i>lokale w sztukach</i>	50	10	49+2 pb ^a	49+2 pb ^a	490,0	100,0

^a pb - projekt budowlany

Plan remontów na 2019 r. został wykonany finansowo na poziomie 93,5%.

Do przyczyn niewykonania planu zaliczyć należy m.in.:

- brak ofert w postępowaniach przetargowych, zwłaszcza dotyczących robót elektrycznych,
- konieczność powtarzania procedur przetargowych,
- problemy kadrowe wykonawców (małe moce przerobowe),
- zmiana terminu zakończenia robót z przyczyn niezależnych od wykonawcy i zamawiającego,
- „roboty w toku” – umowy zawarte w 2019 r. z terminem zakończenia po 15.12.2019 r. (płatność nastąpiła w 2020 r.).

WYKONANIE FINANSOWE PLANU INWESTYCJI ZA 2019 R.

Rodzaj robót	Plan ogółem 2017-2021 wg Programu w tys. zł	Plan inwestycji na 2019 r. wg Programu w tys. zł	Plan inwestycji na 2019 r. w tys. zł	Wykonanie finansowe planu inwestycji na 2019 r. w tys. zł	% wykonanie planu inwestycji do planu na 2019 r. wg (5:3)	% wykonanie planu inwestycji na 2019 r. (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
Modernizacja lokali niezamieszkałych przeznaczonych do wynajęcia	34 670	7 500	2 422	1 625	21,7	67,1
Podniesienie standardu technicznego zamieszkałych lokali	3 739	800	62	24	3,0	38,7
Podłączenie budynków do sieci gazowej i wyposażenie w instalację gazową	4 503	1 020	278	94	9,2	33,8
Podłączenie budynków do miejskiej sieci kanalizacyjnej	375	80	45	36	45,0	80,0
Podłączenie budynków do miejskiej sieci wodociągowej	120	30	–	–	–	–
Podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłej wraz z wyposażeniem budynków w instalacje c.o. i c.w.u.	3 972	1 000	49	33	3,3	67,3
Termomodernizacja budynków	11 574	2 570	1 107	628	24,4	56,7
Rewitalizacja społeczno-gospodarcza budynków Starego Fordonu	4 550	1 000	194	127	12,7	65,5
Likwidacja niskiej emisji – Program KAWKA – kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych	6 514	–	–	–	–	–
Przebudowa i modernizacja budynków mieszkalnych	3 570	1 000	43	–	–	–
RAZEM	73 587	15 000	4 200	2 567	17,1	61,1

WYKONANIE RZECZOWE PLANU INWESTYCJI ZA 2019 R.

Rodzaj robót	Plan ogółem 2017-2021 wg Programu	Plan rzeczowy inwestycji na 2019 r. wg Programu	Plan rzeczowy inwestycji na 2019 r.	Wykonanie rzeczowe planu inwestycji na 2019 r.	% wykonanie planu rzeczowego inwestycji do planu na 2019 r. wg Programu (5:3)	% wykonanie rzeczowego planu inwestycji na 2019 r. (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
Modernizacja lokali niezamieszkałych przeznaczonych do wynajęcia - lokale w sztukach	1 500	300	90	37 +8 pb ^a	12,3	41,1
Podniesienie standardu technicznego zamieszkałych lokali - lokale w sztukach	103	25	3	1 +3 pb ^a	4,0	33,3
Podłączenie budynków do sieci gazowej i wyposażenie w instalację gazową, w tym: - przyłączenie do sieci i dokumentacja projektowa - wyposażenie budynków i lokali w instalację gazową - budynki w sztukach	300 240	60 60	6 6	4; dla 2 budynków poniesiono koszty opłaty przyłączeniowej 4 +21 lokali	6,7 6,7	66,7 66,7
Podłączenie budynków do miejskiej sieci kanalizacyjnej - budynki w sztukach	25	6	2	2	33,3	100
Podłączenie budynków do miejskiej sieci wodociągowej - budynki w sztukach	8	2	–	–	–	–
Podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłej wraz z wyposażeniem budynków w instalacje c.o. i c.w.u. - budynki w sztukach	17	4	2 pb ^a	2 pb ^a (częściowo zapłacone)	0,0	0,0
Termomodernizacja budynków - budynki w sztukach	43	9	5	3	33,3	60,0

Rodzaj robót	Plan ogółem 2017-2021 wg Programu	Plan rzeczowy inwestycji na 2019 r. wg Programu	Plan rzeczowy inwestycji na 2019 r.	Wykonanie rzeczowe planu inwestycji na 2019 r.	% wykonanie planu rzeczowego inwestycji do planu na 2019 r. wg Programu (5:3)	% wykonanie rzeczowego planu inwestycji na 2019 r. (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
Rewitalizacja społeczno-gospodarcza budynków Starego Fordonu - <i>budynki w sztukach</i>	11	2	7	7	350,0	100,0
Likwidacja niskiej emisji - Program KAWKA – kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych - <i>budynki w sztukach</i>	19	–	–	–	–	–
Przebudowa i modernizacja budynków mieszkalnych - <i>budynki w sztukach</i>	5	1	1	1 pb ^a (w toku realizacji)	0,0	0,0

^a pb - projekt budowlany

Plan inwestycji komunalnego zasobu na 2019 r. został wykonany finansowo na poziomie 61,1%.

Do przyczyn niewykonania planu zaliczyć należy m.in.:

- nie dokonano zapłaty z budżetu Miasta na 2019 r. za roboty wykonane, odebrane i zafakturowane w 2019 r. na kwotę 1 354 999,32 zł, prace zostały wykonane w grudniu 2019 r. lecz z uwagi na 30 dniowy termin zapłaty faktur, płatności zostały przełożone na 2020 r.,
- ponawianie procedur przetargowych,
- brak oferentów (niska podaż wykonawców),
- problemy kadrowe wykonawców (małe moce przerobowe),
- zgodnie z wytycznymi Miasta roboty poniżej 10 000 zł oraz koszt kotłów dwufunkcyjnych zostały zakwalifikowane do wydatków bieżących.

Potrzeby mieszkaniowe

W oparciu o założenia zawarte w Programie prowadzone są działania zmierzające do tworzenia warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej oraz zapewnienia lokali w najmie socjalnym i lokali zamiennych na realizację zadań miasta określonych w ustawie o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz uchwale Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy. W rezultacie prowadzonych przez zarządzającego czynności w 2019 r. zawarto łącznie 238 umów na wolne lokale.

ZASIEDLENIE WOLNYCH LOKALI W 2019 R.

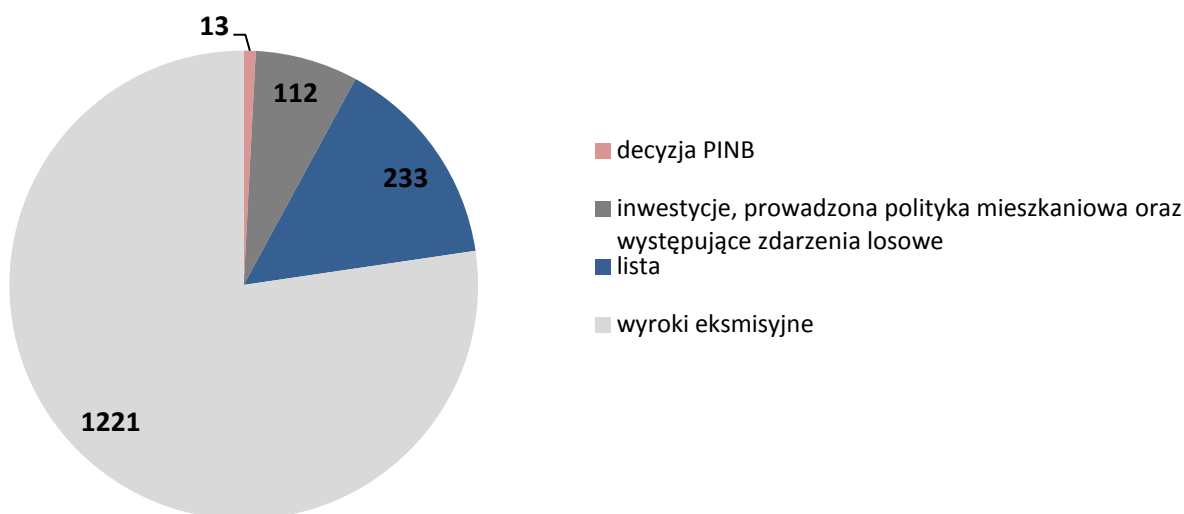
WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA
Wykwaterowania w związku z realizacją decyzji PINB nakazujących opróżnienie budynku	–
lokal mieszkalny	–
lokal w najmie socjalnym	–
Zawarcie umowy w związku z inwestycjami, prowadzoną polityką mieszkaniową oraz występującymi zdarzeniami losowymi	54
lokal mieszkalny	50
lokal w najmie socjalnym	4
Realizacja listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu z tytułu trudnych warunków materialnych i mieszkaniowych na podstawie uchwały Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy	77
lokal mieszkalny	72
lokal w najmie socjalnym	5
Realizacja wyroków eksmisyjnych	49
lokal w najmie socjalnym	46
pomieszczenie tymczasowe	3
Zamiana na wolny lokal	53
lokal mieszkalny	44
lokal w najmie socjalnym	9
Likwidacja lokali wspólnych w ramach scaleń	5
lokal mieszkalny	5
lokal w najmie socjalnym	–
Zasiedlenie mieszkań chronionych i wspomaganych	–
Razem	238

POTRZEBY MIESZKANIOWE NA DZIEŃ 31.12.2019 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan na 31.12.2019
Liczba rodzin do wykwaterowania w związku z realizacją decyzji PINB nakazujących opróżnienie budynku	13 ^a
Liczba rodzin uprawnionych do otrzymania lokalu w związku z inwestycjami i prowadzoną polityką mieszkaniową	112
Lista osób uprawnionych do otrzymania lokalu z tytułu trudnych warunków materialnych i mieszkaniowych na podstawie uchwały Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy	233
<i>lokal mieszkalny</i>	189
<i>lokal w najmie socjalnym</i>	44
Liczba wyroków eksmisyjnych do realizacji	1 221
<i>z zasądzonym prawem do lokalu w najmie socjalnym</i>	971
<i>do pomieszczenia tymczasowego</i>	250
Razem	1 579

^a W stosunku do 6 budynków z 12 rodzinami prowadzone jest przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dodatkowe postępowanie wyjaśniające

STAN POTRZEB MIESZKANIOWYCH NA DZIEŃ 31.12.2019 R.

Sprzedaż lokali mieszkalnych

W 2019 r. na rzecz najemców sprzedano 94 lokale mieszkalne.

Dane ujęte w uchwale mają charakter prognoz, które nie stanowią ilościowego wyznacznika wskazującego sztywny zakres ograniczający organowi wykonawczemu gminy obrót substancją wchodzącą w skład mienia komunalnego, w tym wypadku lokalami mieszkalnymi.

Na założenia planistyczne i ich późniejszą realizację ma wpływ wiele czynników, należą do nich m.in.:

- skala zainteresowania ze strony potencjalnych nabywców – najemców lokali mieszkalnych, która jest bezpośrednio związana z wysokością obowiązującej stawki udzielanej bonifikaty,
- konieczność wcześniejszego uregulowania stanu prawnego nieruchomości np. w drodze inwentaryzacji i prostowania udziałów oraz realizacji roszczeń wspólnot mieszkaniowych zgłaszanych w trybie art. 209a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Powstała różnica pomiędzy planowaną na 2019 r. sprzedażą na poziomie 40 lokali mieszkalnych, a rzeczywistą ilością 94 wyodrębnionych i sprzedanych mieszkań stanowi konsekwencję przywrócenia obowiązujących kilka lat wcześniej atrakcyjnych 90% i 98% stawek bonifikat. Sytuacja ta spowodowała gwałtowny wzrost zainteresowania najemców wykupem lokali mieszkalnych z zasobu Miasta Bydgoszczy, czego dowodzi choćby wpływ w tymże roku do Wydziału Mienia i Geodezji aż 583 takich wniosków.

Zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu

W oparciu o założenia zawarte w uchwale Nr XXXIX/778/17 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25.01.2017 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2021 oraz na podstawie Zarządzenia Nr 245/2017 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 25.04.2017 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za najem lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy od 01.09.2017 r., stawka bazowa czynszu za najem 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych wynosi 10,80 zł/m². Ustalona stawka bazowa czynszu ulega obniżeniu bądź podwyższeniu w razie występowania czynników mających wpływ na wysokość czynszu. Wysokość stawki czynszu za najem 1 m² powierzchni użytkowej lokali w najmie socjalnym nie uległa zmianie i pozostała na niezmiennym poziomie od 01.07.2001 r. w wysokości 1,23 zł. Waloryzacja stawki bazowej czynszu doprowadziła do uzyskania zalecanego poziomu stawki czynszu zbliżonego do 3% wartości odtworzeniowej (wówczas 11,12 zł/m², obecnie 13,07 zł/m²) oraz miała na celu w głównej mierze przyczynienie się do wzrostu przychodów Miasta przeznaczonych na sfinansowanie przez ADM realizacji zadań remontowych i inwestycyjnych. Użytkownicy lokali

wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta wszystkie opłaty (czynsz/odszkodowanie + opłata za media + opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wnoszą na konto Miasta. Coroczny budżet Miasta określa wysokość środków na realizację planowanych zadań przez ADM.

Jednocześnie zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21.06.2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego ponownie umożliwiono najemcom o niskich dochodach uzyskanie obniżki czynszu.

Obniżkę czynszu może uzyskać najemca zamieszkujący w lokalu mieszkalnym wchodzącym w skład mieszkaniowego zasobu Miasta, stanowiącym własność lub współwłasność Skarbu Państwa albo ADM oraz osoba płacąca odszkodowanie w okresie oczekiwania na lokal socjalny lub lokal zamienny, który zobowiązana jest dostarczyć gmina (m.in. osoba, wobec której orzeczono wyrok eksmisyjny z prawem do lokal socjalnego). Obniżkę udziela się na okres 12 miesięcy. Obniżka przysługuje osobie, której średni miesięczny dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym. W przypadku osób otrzymujących pomoc w formie dodatku mieszkaniowego, obniżki udziela się z tym zastrzeżeniem, by w każdym przypadku czynsz za dany miesiąc, powiększony o opłaty eksploatacyjne (niezależne od właściciela), nie był niższy od kwoty dodatku mieszkaniowego wypłaconego za ten okres.

W Zarządzeniu Nr 92/2017 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 15.02.2017 r. w sprawie udzielania obniżek czynszu najemcom lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy, określono wysokość obniżek ze względu na osiągnięte dochody w gospodarstwie domowym w zależności od obowiązującej stawki czynszu.

WYSOKOŚĆ OBNIŻEK ZE WZGLĘDU NA OSIĄGANE DOCHODY W GOSPODARSTWIE DOMOWYM

Obniżki czynszu ze względu na osiągnięte dochody w gospodarstwie domowym		
miesięczny dochód w gospodarstwie jednoosobowym	miesięczny dochód w gospodarstwie wieloosobowym	wskaźnik obniżki
nie przekracza 125% najniższej emerytury brutto	nie przekracza 85% najniższej emerytury brutto	50%
przekracza 125% a nie przekracza 150% najniższej emerytury brutto	przekracza 85% a nie przekracza 100% najniższej emerytury brutto	30%
przekracza 150% a nie przekracza 175% najniższej emerytury brutto	przekracza 100% a nie przekracza 125% najniższej emerytury brutto	20%

W 2019 r. wpłynęło do zarządzającego łącznie 1 110 wniosków o udzielenie obniżki czynszu, z czego 1 061 rozpatrzono pozytywnie, 48 rozpatrzono negatywnie, natomiast 1 został wycofany. Łączna kwota naliczonych obniżek wyniosła 2 447 958,90 zł.

Średnia stawka czynszu na dzień 31.12.2019 r. w lokalach mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta wynosi 9,19 zł/m². Wynika ona z zastosowania obniżek ze względu na osiągnięte dochody w gospodarstwie domowym, a także zniżek uwzględniających wyposażenie i usytuowanie lokalu oraz stan techniczny budynku, których wysokość waha się od -5% do -50%, oraz zwyżki ze względu na położenie budynku w strefie staromiejskiej, która wynosi +5%. Czynniki podwyższające i obniżające czynsz sumuje się, przy czym suma nie może przekroczyć 50%. W grudniu 2019 r. ze zniżek korzystało 3 480 gospodarstw domowych, natomiast zwyżką objętych było 37 gospodarstw domowych.

Warunkiem zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego należącego do mieszkaniowego zasobu Miasta jest wpłacenie przez przyszłego najemcę lokalu kaucji zabezpieczającej w wysokości 3 lub 6-krotnego miesięcznego czynszu. Zasady pobierania kaucji reguluje Zarządzenie Nr 95/2017 Prezydenta Miasta Bydgoszczy

z dnia 16.02.2017 r. w sprawie zasad pobierania kaucji zabezpieczającej pokrycie należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy. Kaucji nie pobiera się w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21.06.2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz w przypadku zawarcia umowy najmu lokalu z osobami o najniższych dochodach, których miesięczny dochód przypadający na członka gospodarstwa domowego uprawnia do ubiegania się o najem lokalu socjalnego, opuszczającymi mieszkanie chronione, dom dziecka, rodzinę zastępczą lub inną placówkę wychowawczą w wyniku osiągnięcia pełnoletności, będącymi repara-
triantami, opuszczającymi lokal dotychczas zamieszkiwany z inicjatywy lub w związku z potrzebami miasta oraz które za zgodą wynajmującego wykonały na własny koszt adaptację lub modernizację na lokal mieszkalny pomieszczeń innych niż mieszkalne (strychów, pralni, suszarni itp.) oraz pomieszczeń niezdatnych uprzednio do użytkowania.

Sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu miasta

W procesie zarządzania mieszkaniowym zasobem Miasta Bydgoszczy uczestniczą: Prezydent Bydgoszczy i Administracja Domów Miejskich Sp. z o.o. Prezydent wykonuje kompetencje zastrzeżone dla organu wykonawczego gminy przepisami ustawy, a w szczególności ustala stawkę bazową czynszu. Prezydent gospodaruje zasobem, przy czym większość czynności z zakresu zarządzania nieruchomością powierzona została ADM stosownie do uchwały Rady Miasta Bydgoszczy Nr XLVII/1011/13 z dnia 30.10.2013 r. w sprawie powierzenia wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania zasobem nieruchomości Miasta Bydgoszczy Administracji Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o. ADM wykonuje te czynności w imieniu i na rzecz miasta, działając w oparciu o stosowne pełnomocnictwa udzielone przez Prezydenta. ADM Sp. z o.o. gospodaruje nieruchomościami, stanowiącymi własność miasta. Powierzone zadania realizuje w ramach czterech Rejonów Obsługi Mieszkańców, położonych centralnie do ich obszarów działania, przez osoby posiadające licencję zarządcy nieruchomości. Na koniec 2019 r. ADM Sp. z o.o. zarządza 1 556 budynkami mieszkalnymi z udziałem miasta, w tym 632 budynkami stanowiącymi własność wspólnot mieszkaniowych, 55 budynkami mieszkalnymi w samodzielnym posiadaniu oraz 7 budynkami mieszkalnymi stanowiącymi jej własność. Ponadto ADM zarządza lokalami miasta w 194 budynkach mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych i 29 budynkach mieszkalnych spółdzielni mieszkaniowych, zarządzanych przez innych zarządców.

Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach

Głównym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej Miasta są wpływy czynszowe z lokali użytkowych, terenów, reklam, garaży oraz wpływy dotyczące lokali mieszkalnych, w najmie socjalnym, pomieszczeń tymczasowych i ogrodów. W 2019 r. łączne wpływy uzyskane z ww. tytułów wyniosły 71 574 tys. zł, co stanowiło 96,01% planu. Przyczyna takiego wykonania planu jest wypadkową wielu czynników m.in. ilości rzeczywiście sprzedanych lokali, przyznanych zniżek za dochód, zwiększenia liczby lokali, dla których stawka czynszu za 1 m² wynosi 1,23 zł (uprawnienie do zawarcia umowy najmu socjalnego).

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ MIASTA

Wyszczególnienie dochodów brutto w tys. zł	2019	
	Plan	Wykonanie
Wpływy dotyczące lokali użytkowych, terenów, reklam, garaży (netto) oraz wpływy dotyczące lokali mieszkalnych, socjalnych, pomieszczeń tymczasowych i ogrodów	72 798	69 807
Pozostałe wpływy – odsetki od lokali użytkowych, terenów, reklam, garaży, lokali mieszkalnych, socjalnych, pomieszczeń tymczasowych i ogrodów	360	759
Przychody z tytułu wynagrodzenia Radcy, kosztów sądowych, pozostała sprzedaż oraz VAT do odliczenia	1 389	1 008

Wyszczególnienie dochodów brutto w tys. zł	2019	
	Plan	Wykonanie
Dochody ze sprzedaży budynków, lokali użytkowych i lokali mieszkalnych	7 068	4 740
sprzedaż budynków	2 500	2 814
sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz najemców	1 693	1 926
sprzedaż lokali nieprzeznaczonych do wynajęcia	2 875	0
Dotacje	2 000	0
RAZEM	83 615	76 314

Wysokość wydatków z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne

Wydatki na pokrycie kosztów bieżącej eksploatacji, remontów itp. mieszkaniowego zasobu gminy w roku 2019 poniesione zostały w wysokości 67 741 tys. zł i wygenerowały oszczędności 6 232 tys. zł. Powstałe oszczędności dotyczą każdej pozycji planowanych wydatków i jest to efektem mniejszej niż planowano powierzchni nieruchomości powierzonej w zarząd, jak i trudnej do oszacowania w procesie planowania rotacji najemców lokali mających wpływ na wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Jako źródło oszczędności należy wskazać kilka czynników:

- niższe zużycie mediów przez najemców,
- ustawowa zmiana klasyfikacji nieruchomości do podatku od nieruchomości,
- oszczędności uzyskiwane po przetargach na prace remontowe, konserwacyjne, ubezpieczenia oraz utrzymanie czystości,
- zmiana ustawy o komornikach sądowych i egzekucji spowodowała znaczące obniżenie kosztów realizacji eksmisji.

WYDATKI INWESTYCYJNE ORAZ WYDATKI NA POKRYCIE KOSZTÓW BIEŻĄCEJ EKSPLOATACJI LOKALI I BUDYNKÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY

Wyszczególnienie wydatków	2019	
	Plan	Wykonanie
	w tys. zł	
Wydatki inwestycyjne	15 000	2 567
Wydatki bieżące:	73 973	67 741
C.o. i c.w., zimna woda, gaz, energia elektryczna	16 930	15 021
Podatek od nieruchomości	2 785	2 194
Opłaty na rzecz budżetów jst	4 243	3 997
Konserwacje i remonty	7 391	6 634
Opłaty za administrowanie	18 861	18 563
Ubezpieczenia budynków	233	204
Koszty sądowe	1 800	812
Pozostałe, w tym ścieki	21 730	20 316
RAZEM	88 973	70 308

Inne działania mające na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminnym

W celu poprawy wykorzystania i racjonalnego gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy podejmowanych jest szereg czynności. Zintensyfikowano działania w zakresie realizacji zobowiązań gminy do zabezpieczenia lokali zamiennych z tytułu wykwaterowań z budynków przeznaczonych do rozbiórki na mocy decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Na dzień 31.12.2019 r. decyzją Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego objętych pozostaje 7 budynków z 13 rodzinami, w stosunku do 6 budynków z 12 rodzinami prowadzone jest przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dodatkowe postępowanie wyjaśniające. Prowadzone są również działania zmierzające do opróżnienia nieruchomości w związku z planowanymi inwestycjami miasta oraz zmianami przeznaczenia nieruchomości zabudowanej. Najemcom lokali mieszkalnych zainteresowanym poprawą warunków mieszkaniowych proponuje się dokonanie zamiany z innym najemcą bądź na wolny lokal. Zamiana lokali pomiędzy najemcami umożliwia również osobom posiadającym zadłużenie z tytułu opłat czynszowych pozbycie się długu. W 2019 r. zrealizowano 8 zamian pomiędzy najemcami. W ramach zamian na wolnostan w 2019 r. przeprowadzono 41 zamian (dodatkowo zrealizowano 3 zamiany lokali socjalnych lub w najmie socjalnym na wolne lokale mieszkalne w związku z brakiem możliwości zawarcia kolejnej umowy na lokal w najmie socjalnym).

Następuje stopniowa likwidacja niesamodzielnych lokali mieszkalnych poprzez scalanie lokali o małej powierzchni użytkowej, w których nie ma możliwości wykonania pomieszczeń sanitarnych, oraz scalanie lokali wspólnych w ramach poszerzeń. W 2019 r. zawarto z tego tytułu 5 umów. Takie działanie umożliwia uzyskanie zaświadczeń o samodzielności lokali oraz ich wykup przez lokatorów. W celu zwiększenia liczby lokali socjalnych sukcesywnie dokonywano przekwalifikowań lokali mieszkalnych o niskim standardzie technicznym na lokale socjalne.

Do dnia 21.04.2019 r. lokale socjalne z mieszkaniowego zasobu komunalnego wyznaczała Komisja powołana przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy w 2019 r. zgodnie z kryteriami zawartymi w Zarządzeniu Nr 178/2017 Prezydenta Miasta z dnia 28.03.2017 r. Komisja powołana ds. wyznaczania lokali socjalnych z mieszkaniowego zasobu miasta przekwalifikowała na lokale socjalne 19 lokali mieszkalnych.

Nowelizacja ustawy o ochronie praw lokatorów wprowadziła w miejsce pojęcia lokal socjalny, pojęcie najem socjalny lokalu, likwidując tym samym konieczność wyznaczania w zasobie mieszkaniowym lokali socjalnych. W obecnym stanie prawnym umowę najmu socjalnego lokalu można zawrzeć na wynajem każdego lokalu mieszkalnego należącego do mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy.

Zgodnie z warunkami określonymi w § 14 ust. 7 i 8 uchwały Nr XXXVI/704/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26.10.2016 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy umożliwiającymi najemcy lub dotychczasowemu najemcy lokalu socjalnego zawarcie umowy najmu na lokal wynajmowany na czas nieoznaczony w 2019 r. 10 lokali socjalnych zostało przekwalifikowanych na lokale mieszkalne.

Kontrola Najwyższej Izby Kontroli

W 2019 r. w Urzędzie Miasta Bydgoszczy przeprowadzona była kontrola Najwyższej Izby Kontroli, której celem było sprawdzenie prawidłowości gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta. W wyniku tej kontroli Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie działalność prowadzoną w Urzędzie w zakresie:

- diagnozowania potrzeb osób ubiegających się o pomoc mieszkaniową od gminy oraz określanie zasad najmu lokali,
- gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Bydgoszczy,
- prowadzenia inwestycji mieszkaniowych Miasta Bydgoszczy,
- wykorzystywania instrumentów finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat na tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach i nie sformułowała uwag.

VI.8. WIELOLETNI PROGRAM UTWARDZANIA ULIC GRUNTOWYCH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE MIASTA BYDGOSZCZY

- Uchwała Nr XXII/403/15 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszczy”,
- Uchwała Nr VII/96/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie aktualizacji „Wieloletniego programu utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszczy”.

Podstawa prawna:

art. 7 ust. 1 pkt 2 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym.

Celem programu jest przebudowa dróg o charakterze lokalnym i nawierzchni nieutwardzonej w oparciu o kryteria oceny dróg gruntowych. W I edycji do oceny dróg przyjęto następujące kryteria:

- rok nadania nazwy ulicy (określający czas oczekiwania na budowę drogi od momentu jej powstania),
- liczba mieszkańców (liczba mieszkańców zameldowanych przy danej ulicy na podstawie numeru PESEL),
- zagrożenie powodziowe wywołane przez opady atmosferyczne,
- ważność ulicy w układzie lokalnym (określa ważność drogi w układzie transportowym miasta w podziale na drogi zbierające ruch z osiedla i innych ulic lokalnych, zapewniające dojazd do układu podstawowego dróg, etc.),
- wskaźnik długości dróg gruntowych do sumy długości dróg na osiedlu (kryterium preferujące osiedla, na których zlokalizowanych jest największa ilość dróg gruntowych),
- jednostki publiczne – ośrodki edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz ośrodki zdrowia (w budynkach zlokalizowanych w zasobach Miasta), położone przy danej ulicy.

Suma punktów powyższych kryteriów określa ważność drogi w lokalnym układzie drogowym miasta, a przez to priorytet jej realizacji.

W ten sposób wyłoniono do realizacji na lata 2016-2018 w trybie „projektuj i buduj” następujące ulice: Pijarów, Osada (od ul. Chłopskiej do ul. Żytniej), Byszewska, Gawronia, Leszczyna (od ul. Widok w kierunku linii kolejowej), Siedlecka (odcinek od ul. Koronowskiej do ul. Chmielnej), Siedlecka (od ul. Karolewskiej do ul. Pileckiego) z ul. Świątkowską, Botaniczna, Sanatoryjna, Jeżynowa, Kapliczna, Łubinowa, Podleśna, Ptasia i Siewna (od ul. Chłopskiej do ul. Leszczyna).

W 2018 roku zakończono budowę ulic:

- ul. Ptasiej o długości ok. 510 (z sięgaczami – ul. Pingwinowa i Platynowa ok. 630),
- ul. Gawroniej o długości ok. 670 (z sięgaczami ok. 820),
- ul. Siedleckiej o długości ok. 1 150 (z Świątkowską ok. 1 250).

W 2019 roku:

- zakończono budowę ulic:
 - ul. Sanatoryjnej o długości ok. 1 585 m,
 - ul. Jeżynowej o długości ok. 620 m,
 - ul. Siewnej o długości ok. 310 m,
 - ul. Byszewskiej o długości: ok. 1 210 m,
 - ul. Pijarów o długości ok. 640 m,
 - ul. Leszczyna – Osada o łącznej długości ok. 900 m (z sięgaczem ok. 580),
- w trakcie realizacji jest budowa:
 - ul. Botanicznej o długości ok. 715 m,
 - ul. Kaplicznej o długości ok. 830 m,

- ul. Łubinowej o długości 711 m,
- ul. Siedleckiej na odcinku od ul. Koronowskiej do ul. Chmielnej o długości ok. 1 360 m,
- w trakcie opracowywania dokumentacji projektowej jest inwestycja:
 - ul. Podleśna o długości ok. 800 m.

Z powodu ofert przetargowych wielokrotnie przekraczających kosztorys zrezygnowano z budowy ul. Piaski.

27 lutego 2019 r. Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę w sprawie aktualizacji Programu w postaci uchwały Rady Miasta Bydgoszczy Nr VII/96/19. Dokonano korekty kryteriów oceny drogi i wydłużono okres realizacji z cyklu 3-letniego na 4-letni.

Kryteria oceny drogi obowiązujące w II edycji programu:

- gęstość zaludnienia – kryterium określone na podstawie liczby mieszkańców danej ulicy przeliczonych na 1 metr bieżący ulicy,
- ważność ulicy lokalnej w układzie transportowym miasta – kryterium określone na podstawie dwóch podkryteriów:
 - bezpośredniego połączenia ulicy lokalnej z układem dróg podstawowych,
 - połączenie, poprzez analizowaną drogę gruntową, drogi układu podstawowego z inną drogą twardą układu lokalnego,
- wskaźnik długości lokalnych dróg gruntowych do sumy długości dróg lokalnych na osiedlu.

Do drugiej edycji Programu najwyższą sumę punktów uzyskały ulice: Krynicka, Przyłubska, Kudowska, Sowia, Wejherowska, Gradowa, Wycieczkowa, Odrzańska, Płatynowa, Bortnowskiego, Podhalańska, Gościeradzka, Rajdowa, Pszczelna, Kogucia i Strusia.

VI.9. PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO DLA MIASTA BYDGOSZCZY

Uchwała Rady Miasta Bydgoszczy Nr XLVI/968/13 z dnia 25 września 2013 r. w sprawie przyjęcia Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Bydgoszczy (Plan Transportowy).

Podstawa prawna:

art. 9 ust. 1 pkt 1 i art. 12 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

Głównym celem wprowadzenia Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Bydgoszczy jest:

- poprawa warunków dla sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się osób,
- zmniejszenie uciążliwości dla środowiska poprzez podział zadań transportowych na środki transportu tj. przy większym udziale środków transportu publicznego,
- wdrożenie rozwiązań przyczyniających się sukcesywnie do zmniejszania udziału transportu samochodowego indywidualnego w obsłudze komunikacyjnej centrum miasta,
- wykorzystywanie w większym stopniu istniejących traktów tramwajowych i kolejowych,
- zwiększenie dostępności komunikacyjnej poszczególnych dzielnic miasta Bydgoszczy oraz samego miasta w kontekście umożliwienia zrównoważonego rozwoju obszarów oraz zwiększenia ich konkurencyjności poprzez większą dynamikę gospodarki,
- modernizacja i utrzymanie taboru na odpowiednim standardzie.

Działania podjęte w 2019 r. na rzecz realizacji Planu Transportowego:

- przewozy w ramach lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Miasto świadczone były na 49 regularnych liniach dziennych i 6 liniach nocnych,
- poprawiono ofertę przewozową dla mieszkańców miasta poprzez:
 - oddanie do użytku węzła Kapuściska,
 - funkcjonowanie od maja 2019 r. linii nr 75 sezonowej w dni wolne do Ostromecka,
 - funkcjonowanie od maja 2019 r. linii międzygminnej nr 99, która zmieniła swój status z sezonowej na całoroczną,
 - uruchomienie linii turystycznych obsługiwanych zabytkowym taborem:
 - linia tramwajowa nr 0 w relacji Rycerska – Las Gdański,
 - linie autobusowe nr 100 w relacji Stary Rynek – Myślęcinek, nr 102 w relacji Plac Kościeleckich – Explozeum,
 - oddanie do użytkowania przystanku wiedeńskiego na ul. Focha,
 - oddanie do użytku II etapu Trasy Uniwersyteckiej,
 - oddanie do użytkowania ul. Bydgoskiej i ronda Solidarności,
 - oddanie do użytku przebudowanej pętli Magnuszewska,
 - oddanie do użytku buspasa na ulicy Wały Jagiellońskie,
 - budowę torowiska na ulicy Kujawskiej, buspasów na ulicy Grunwaldzkiej i na ulicy Gdańskiej (w trakcie realizacji),
 - zakup 9 szt. tramwajów niskopodłogowych,
 - instalację na przystankach 47 nowych wiat przystankowych oraz 12 wiat z tzw. „odzysku”,
 - utworzenie 11 nowych przystanków,
 - uzupełnienie nawierzchni peronów na 12 przystankach,
 - zainstalowanie 40 nowych ławek wolnostojących na przystankach.

VI.10. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BYDGOSZCZY

Podstawa prawna:

z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

W 2019 roku prowadzone były prace dotyczące przygotowania projektu dokumentu: „Program ochrony środowiska dla Miasta Bydgoszczy na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 roku”.

Celem Programu będzie realizacja polityki ochrony środowiska. Dokument będzie uwzględniał najważniejsze ukierunkowania środowiskowe wynikające z opracowań strategicznych i programowych, określał konieczne inwestycje oraz szacunkowe koszty niezbędne do ich wykonania, a także wskazywał realizatorów poszczególnych działań.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska, Program ochrony środowiska przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w nim działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata. Z wykonania Programu organ wykonawczy sporządza co dwa lata raporty, które przedstawia Radzie Miasta.

VI.11. PLAN ADAPTACJI MIASTA BYDGOSZCZY DO ZMIAN KLIMATU DO ROKU 2030

Uchwała Nr XIV/287/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji miasta Bydgoszczy do zmian klimatu do roku 2030”.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Plan adaptacji zawiera część diagnostyczną, w której opisano zjawiska klimatyczne i ich pochodne wpływające na miasto, oceniono wrażliwość miasta na te zjawiska oraz jego możliwości w samodzielnym radzeniu sobie ze skutkami zmian klimatu. W odpowiedzi na ryzyka zidentyfikowane w części diagnostycznej dokumentu określono działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności Miasta na występujące aktualnie i przewidywane w przyszłości zjawiska. W Planie adaptacji określono także zasady wdrożenia działań adaptacyjnych (podmioty odpowiedzialne, ramy finansowania, wskaźniki monitoringu, założenia dla ewaluacji oraz aktualizacji dokumentu).

Celem nadrzędnym jest zapewnienie rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania Miasta w warunkach zmian klimatycznych.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie odporności miasta na występowanie ryzyka powodzi od strony rzek,
- zwiększenie odporności miasta na występowanie wyższych temperatur maksymalnych, okresów bezopadowych z wysoką temperaturą, fal upałów, miejskiej wyspy ciepła (MWC) oraz ograniczenie zasięgu jej występowania,
- zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawalnych oraz burz (w tym burz z gradem),
- zwiększenie odporności miasta na występowanie koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym epizodów smogowych,
- zwiększenie odporności miasta na występowanie silnego i bardzo silnego wiatru.

W Planie adaptacji przewidziano realizację działań adaptacyjnych wybranych dla Bydgoszczy na lata 2019-2030. Działania ujęto w dwóch grupach:

- grupa I – działania z zapewnionym źródłem finansowania,
- grupa II – działania, których realizacja uzależniona jest od dostępności środków zewnętrznych i możliwości finansowania z budżetu Miasta.

Ocena postępu realizacji Planu adaptacji będzie dokonywana co dwa lata (najbliższy planowany termin: wrzesień 2021 r.) na podstawie zebranych informacji. Raport ten ma zawierać podstawowe informacje o zaplanowanych, realizowanych i wykonanych działaniach adaptacyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym.

VI.12. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA MIASTA BYDGOSZCZY

Uchwała Nr LXI/1355/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia zaktualizowanego „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bydgoszczy”.

Podstawa prawna:

art. 84 i 119a ust. 1, 2, 2a i 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska.

Dokument prezentuje tereny narażone na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, na których możliwa jest realizacja działań naprawczych ze wskazaniem jakie działania należy podjąć w celu poprawy warunków akustycznych. W dokumencie omówione są również zasady i kierunki niezbędne do przywrócenia i utrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu, które uwzględnia się w dokumentach planistycznych, podczas realizacji procesów inwestycyjnych itd. Podstawą jego opracowania i aktualizacji są wyniki sporządzanej w cyklach 5-letnich mapy akustycznej.

Głównym celem Programu jest wskazanie kierunków i działań, których realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego na terenach, na których stwierdzono przekroczenia obowiązujących norm.

Program naprawczy opracowano i przyjęto w 2010 roku. Od tego czasu był on dwukrotnie aktualizowany w 2013 i 2018 roku. Podstawą aktualizacji były wyniki kolejnych map akustycznych, ale również działania, które zrealizowały jednostki zarządzające źródłami hałasu (ZDMiKP, MZK, TF itd.). Stąd też ilość i rodzaj zadań do realizacji przy okazji każdej aktualizacji ulega zmianie. Zgodnie z zapisami uchwały w sprawie przyjęcia dokumentu Prezydent Miasta, w terminie do 31 marca przekazuje Radzie Miasta Bydgoszczy Raporty z realizacji Programu naprawczego za okres dwuletni. Ostatnie sprawozdanie zostało przyjęte przez Radę Miasta Bydgoszczy w 2019 roku i obejmowało lata 2017 i 2018 (uchwała Nr IX/132/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bydgoszczy za 2017 i 2018 rok”).

W „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bydgoszczy” zaplanowano do zrealizowania łącznie 16 zadań (9 w zakresie ograniczenia hałasu drogowego i 7 w zakresie hałasu tramwajowego). Spośród nich do końca 2018 roku zrealizowano całkowicie 3 zadania.

VI.13. PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA

Ze względu na zły stan powietrza w Bydgoszczy (przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu docelowego benzo(a)piranu) Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął następujące uchwały:

- Uchwała Nr XXXVII/621/17 z dnia 23 października 2017 r. Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie określenia **programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja bydgoska** ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego **PM₁₀** z terminem realizacji do 31 grudnia 2025 r.,
- Uchwała Nr XIX/349/16 z dnia 25 kwietnia 2016 r. Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie określenia **programu ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego** ze względu na przekroczenia wartości docelowych **benzo(a)pirenu** z terminem realizacji do 31 grudnia 2023 r.

Programy te służą osiągnięciu celów założonych w polityce ekologicznej państwa i wdrażaniu działań naprawczych oraz kierunków postępowania celem przywrócenia naruszonych standardów jakości środowiska – poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ w powietrzu w strefie aglomeracja bydgoska oraz poziomów docelowych dla benzo(a)pirenu w powietrzu w całym województwie kujawsko-pomorskim.

Głównymi źródłami emisji pyłu PM₁₀ w Bydgoszczy są procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym. W dokumencie określono następujące działania naprawcze, które należy wdrożyć w mieście:

- **zmiana sposobu ogrzewania na proekologiczny** (podłączenie do sieci ciepłowniczej podmiotów ogrzewanych indywidualnie, wymiana nieekologicznych pieców na ogrzewanie paliwami niskoemisyjnymi),
- stopniowa **wymiana taboru autobusowego** komunikacji miejskiej na pojazdy wyposażone w silniki spełniające normy emisji spalin EURO 5,
- **stosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów**, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu (np. układ zabudowy zapewniający przewietrzanie miast, wprowadzenie zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustalenia sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej),
- **prowadzenie akcji edukacyjnych** mających na celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie: wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzi, szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, promocji niskoemisyjnych źródeł ciepła.

Głównymi źródłami emisji benzo(a)pirenu w Bydgoszczy są procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym oraz emisja z transportu. W dokumencie określono następujące działania naprawcze, które należy wdrożyć w mieście:

- wymiana niskosprawnych urządzeń wykorzystywanych w indywidualnych systemach grzewczych o mocy do 1 MW,
- wprowadzanie w nowopowstających lub zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy zapisów dotyczących zachowania terenów zielonych oraz określonych wymogów ochrony powietrza,
- kontrole gospodarstw domowych prowadzone przez straż miejską lub upoważnionych pracowników gminy w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kottach i piecach, zakaz spalania liści i śmieci na terenie ogródków działkowych i ogrodów przydomowych,

- zapewnienie ogólnodostępnej informacji o źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń oraz obszarach zagrożenia złą jakością powietrza,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją benzo(a)pirenu podczas spalania paliw stałych (w tym odpadów) w paleniskach domowych o niskiej sprawności.

Zadania podejmowane w 2019 roku na rzecz realizacji programów ochrony powietrza:

- **Zmiana sposobu ogrzewania na proekologiczny:**

- liczba zlikwidowanych tradycyjnych pieców węglowych – 366 szt. (w 2018 r. – 558 szt.),
- powierzchnia użytkowa lokali, w których zmieniono sposób ogrzewania – 20 428 m² (w 2018 r. 30 756 m²), w tym:
 - 1 710,10 m² (w 2018 r. – 2 367,20 m²) na sieć ciepła/pompy ciepła/ogrzewanie elektryczne,
 - 16 180,54 m² (w 2018 r. – 26 629,30 m²) na ogrzewanie gazowe,
 - 2 537,20 m² (w 2018 r. – 1 759,27 m²) na automatyczne kotły na biomasę,
- osiągnięty efekt ekologiczny redukcji emisji zanieczyszczeń:
 - pyłu PM 10 – 8 899,85 kg/rok (w 2018 r. – 14 002,27 kg/rok),
 - benzo(a)pirenu – 2,55 kg/rok (w 2018 r. – 7,20 kg/rok).

Dofinansowanie zmiany sposobu ogrzewania odbywało się na podstawie uchwały Nr IV/21/14 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania, zmienionej uchwałą Nr XII/181/15 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 maja 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r., poz. 188 i poz. 1802) oraz uchwały Nr XV/319/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2019 r., poz. 5169). Łączne wydatki budżetu Miasta na ten cel wyniosły w 2019 roku: 863 830,78 zł (w tym: 791 376,62 zł – opłaty i kary za korzystanie ze środowiska, 72 454,16 zł: budżet Miasta).

- **Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.**

W ramach inwestycji wykonano m.in.: kompleksowe docieplenie budynków, wymianę zewnętrznej stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację instalacji wewnętrznych oraz wymianę instalacji elektrycznych wraz z wymianą opraw oświetleniowych na ledowe. Zadania obejmowały również montaż odnawialnego źródła energii w wybranych lokalizacjach.

W wyniku powyższych działań zmniejszyło się zapotrzebowanie na energię ciepłą potrzebną do ogrzania i przygotowania ciepłej wody użytkowej i elektryczną dla termomodernizowanych obiektów. Dzięki temu nastąpiło zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Powierzchnia użytkowa budynków, w którym dokonano termomodernizacji – 12 442,84 m²

Koszty łącznie poniesione w ramach inwestycji termomodernizacyjnych – 24 368 709,55 zł.

Wielkość dofinansowania ze środków ZIT RPO – 10 557 308,47 zł.

- **Wymiana taboru autobusowego.**

Stopniowa wymiana taboru autobusowego komunikacji miejskiej na pojazdy wyposażone w silniki spełniające normy emisji spalin EURO 6. W 2019 r. zakupiono 11 szt. autobusów.

Poniesione koszty łącznie – 15 774 627,00 zł – środki własne MZK Sp. z o.o.

- **Zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.**

Stosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10 oraz PM2,5, dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego

przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustalania sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej. W 2019 r. uchwalono 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w których ustalono zapisy mające wpływ na ochronę powietrza.

- **Prowadzenie akcji edukacyjnych.**

W 2019 r. prowadzono następujące akcje mające na celu uświadomienie społeczeństwa w zakresie wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzi, szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, promocji niskoemisyjnych źródeł ciepła:

- Prelekcja „Czy wiesz czym oddychasz w Bydgoszczy?”,
- Czy to SmoK czy Smog,
- W poszukiwaniu śladów niskiej emisji,
- Udostępnianie platformy informacyjno – edukacyjnej.

Poniesione koszty łącznie – 169 740,00 zł.

Wielkość dofinansowania z WFOŚiGW oraz NFOŚiGW – 152 766,00 zł.

- **Działania kontrolne Straży Miejskiej.**

Straż Miejska w Bydgoszczy:

- podejmowała działania kontrolne i edukacyjne,
- współpracowała z Wydziałem Zintegrowanego Rozwoju Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz z Bydgoskim Alarmem Smogowym,
- brała udział w spotkaniach z Radami Osiedli.

W ramach prowadzonych kontroli na terenie nieruchomości, funkcjonariusze Straży Miejskiej sprawdzali przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r., poz. 701 z późn. zm.) oraz uchwały Nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwała antysmogowa.

W tym, w szczególności sprawdzali:

- rodzaj stosowanego opału,
- rodzaj instalacji grzewczej (klasa sprawności cieplnej, emisyjnej),
- poziom wilgotności roboczej biomasy stałej,
- dokumentację techniczną urządzenia grzewczego/instrukcję dla instalatora, użytkownika,
- świadectwa jakości paliwa stałego.

W przypadku jednoznacznego potwierdzenia spalania odpadów, stosowane jest postępowanie mandatowe. Natomiast w razie podejrzenia o spalanie odpadów, gdy sprawca nie przyznaje się do popełnienia tego czynu, strażnicy z paleniska pobierają próbki, które przekazywane są do Centralnego Laboratorium Pomiarowo-Badawczego Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdroju. Potwierdzenie spalania w palenisku materiałów zabronionych, stanowi podstawę ukarania właściciela/użytkownika nieruchomości. W przypadku pozytywnego wyniku badanej próbki, Straż przekazuje sprawę do sądu, dla którego wynik badania jest podstawą wymierzenia kary. Sprawy rozpoznane w minionym roku na wniosek Straży przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, zakończyły się uznaniem winy i wymierzeniem grzywny.

Ponadto w trakcie kontroli funkcjonariusze Straży Miejskiej:

- przekazywali ulotki związane z ochroną powietrza oraz informowali o możliwościach dofinansowania inwestycji polegających na wymianie urządzenia grzewczego na opał stały,
- kontrolowali nieruchomości pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

KONTROLE PALENISK DOMOWYCH PRZEPROWADZONE PRZEZ STRAŻ MIEJSKĄ W 2019 ROKU

Miesiąc	Zgłoszenia (wszystkie)	Wykonane kontrole	Spalanie odpadów w paleniskach domowych			Naruszenie przepisów tzw. uchwały antysmogowej		
			Pouczenia	Mandaty (liczba / kwota)	Wnioski skierowane do sądu	Pouczenia	Mandaty (liczba / kwota)	Wnioski skierowane do sądu
styczeń	260	236	–	25 / 3 150	–	Przepisy tzw. uchwały antysmogowej zaczęły obowiązywać od dnia 1 września 2019 roku.		
luty	355	267	–	19 / 4 750	2			
marzec	269	211	–	7 / 950	–			
kwiecień	153	91	–	3 / 350	–			
maj	89	41	–	1 / 100	1			
czerwiec	44	19	–	3 / 700	–			
lipiec	38	18	–	1 / 100	–			
sierpień	41	19	–	3 / 300	–			
wrzesień	99	51	–	4 / 900	2	–	–	–
październik	208	132	–	14 / 3 200	1	–	–	–
listopad	314	362	–	54 / 8 500	–	118	5 / 600	–
grudzień	323	407	1	100 / 16 800	–	194	31 / 3 900	–
ŁĄCZNIE	2 193	1 854	1	234 / 39 800	6	312	36 / 4 500	–

VI.14. KRAJOWY PROGRAMY OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

Miasto Bydgoszcz bierze udział w realizacji „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych” przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. (KPOŚK).

KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie.

KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich (o RLM większej od 2 000) w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków. Jednocześnie, zgodnie z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG, warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymagania tej dyrektywy:

- wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze,
- standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów.
- wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi, w tym:
 - 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
 - 98% dla aglomeracji o RLM ≥ 100 000,
 - pozostały % RLM musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji.

Na potrzeby KPOŚK wyznaczona została aglomeracja Bydgoszcz. Obecnie obowiązująca aglomeracja o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 532 357 została wyznaczona przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwałą Nr XXV/456/16 z dnia 28 października 2016 r. W skład aglomeracji wchodzi następujące gminy: Bydgoszcz – gmina wiodąca, Osielesko, Sicienko, Dobrcz, Białe Błota, Solec Kujawski i Dąbrowa Chełmińska.

Na terenie aglomeracji funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków, tj.:

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem związków biogenych „Fordon”,
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem związków biogenych „Kapuściska”.

Dane dla aglomeracji Bydgoszcz za 2019 r.:

- ilość ścieków komunalnych odprowadzonych zbiorczym systemem kanalizacyjnym do oczyszczalni: 26 021,1 tys. m³/r.,
- ilość ścieków dostarczonych do oczyszczalni taborem asenizacyjnym: 228,1 tys. m³/r.,
- ilość ścieków oczyszczonych odprowadzonych z oczyszczalni do odbiornika w ciągu roku sprawozdawczego: 26 346 tys. m³,
- obie oczyszczalnie spełniają wymagania określone w pozwoleniu wodnoprawnym oraz rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji

szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych,

- długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej i odebranej w roku sprawozdawczym (sanitarnej i ogólnospławnej): 22,5 km,
- liczba mieszkańców rzeczywistych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w roku sprawozdawczym: 1 382,
- % RLM korzystających z sieci: 98,2 %,
- % RLM korzystających z zbiorników bezodpływowych (szamb): 1,5 %,
- % RLM korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków: 0,2 %.

VI.15. PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA MIASTA BYDGOSZCZY

Uchwała Nr XXVI/336/08 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 13 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Bydgoszczy”.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032.

Celem Programu jest oczyszczenie terenu Miasta Bydgoszczy z wyrobów zawierających azbest do 31 grudnia 2032 roku.

Azbest, jako substancja stwarzająca szczególne zagrożenie dla środowiska podlega sukcesywnej eliminacji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami¹ wyroby zawierające azbest wykorzystywać można do 31 grudnia 2032 r. Na terenie Miasta Bydgoszczy zinwentaryzowano 4 612 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego unieszkodliwiono 1 301 Mg (28%). Nadal do usunięcia pozostaje 3 311 Mg, co stanowi 72% zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest.

W 2019 roku zrealizowano 3 umowy o dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie eliminacji azbestu jako substancji stwarzającej szczególne zagrożenie dla środowiska. Zadanie realizowane było zgodnie z uchwałą Nr IV/21/14 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia:

Masa unieszkodliwionych odpadów – 2,97 Mg.

Poniesione koszty – 2 376,00 zł.

WSKAŹNIKI/MIERNIKI ZA CAŁY OKRES OBOWIĄZYWANIA DOKUMENTU²

		Razem	Osoby fizyczne	Osoby prawne
Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest	Mg	4 612	2 282	2 330
Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest	Mg	1301	734	567
Stopień zdjęcia pokryć „eternitowych” ³	%	28	32	24
Środki wydatkowane na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu usuwania azbestu w latach 2008-2019	PLN	Razem	Budżet Miasta	WFOŚiGW w Toruniu
		249 221,68	52 330,77	196 890,91

¹ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. Nr. 8, poz. 31).

² Na podstawie BAZA AZBESTOWA, www.bazaazbestowa.gov.pl, wg. stanu na dzień 28.02.2020 r.

³ Udział masy usuniętych wyrobów zawierających azbest w masie zinwentaryzowanych wyrobów poszczególnych grupach.

VI.16. PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEJ ENERGII – PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2014-2020+

Uchwała Nr XXXII/597/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacja planu działań na rzecz zrównoważonej energii – plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2014–2020+” z późn. zm.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 82 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 1990 r. – Prawo ochrony środowiska.

„Aktualizacja Planu działań na rzecz zrównoważonej energii – plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2014–2020+” (PGN) jest dokumentem strategicznym, którego celem jest określenie wizji rozwoju Bydgoszczy nakierowanego na gospodarkę niskoemisyjną, w zakresie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, w obszarach związanych z użytkowaniem energii: budownictwie, transporcie i energetyce. Określone w nim cele strategiczne i szczegółowe skupiają się na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych (CO₂e) i ograniczeniu emisji innych zanieczyszczeń poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także redukcji zużycia energii finalnej i poprawie efektywności energetycznej. Działania te prowadzą do osiągnięcia korzyści środowiskowych, ekonomicznych i społecznych płynących z działań redukujących emisję. W 2016 roku wykonano aktualizację PGN w zakresie zgłoszonych do realizacji zadań. PGN jest również dokumentem stanowiącym podstawę do ubiegania się o środki wsparcia na działania efektywnościowe i proekologiczne związane z realizacją celów gospodarki niskoemisyjnej w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

PGN wyznacza cele i przedstawia analizę warunków możliwości ich osiągnięcia. W celu określenia docelowej wielkości redukcji emisji, bazowano na inwentaryzacji emisji dla roku 2005 (tzw. BEI) oraz kontrolnej inwentaryzacji emisji dla roku 2013 (tzw. MEI). Wyniki inwentaryzacji emisji szacują emisję CO₂e w 2013 roku na poziomie 2 786 713 Mg, co przekłada się na wzrost poziomu emisji w stosunku do roku bazowego o 5,6%. Wielkość zużycia energii w 2013 roku szacowana jest na 7 098 359 MWh, co oznacza wzrost zużycia energii o 15,4% w porównaniu z rokiem bazowym.

Zakłada się, że w wyniku realizacji PGN szacunkowe ograniczenie emisji CO₂e w 2020 roku w porównaniu do roku 2005 wyniesie ok. 23% (608 305 Mg CO₂e, w tym 203 827 Mg CO₂e jako efekt realizacji działań oraz 404 478 Mg CO₂e jako efekt prognozy – Scenariusza 1), zużycie energii końcowej zmniejszy się o ok. 7,6% w porównaniu do końcowego zużycia energii w prognozie Scenariusza 1 (redukcja na skutek realizacji działań wyniesie 518 367 MWh), a udział OZE w prognozowanym końcowym zużyciu energii (Scenariusz 1) pomniejszonym o efekty realizacji zadań wynikających z HRF wyniesie 4,42% (produkcja energii odnawialnej wzrośnie o 220 425 MWh na skutek realizacji działań).

Zadania w zaktualizowanym PGN zostały podzielone na 3 grupy:

- Zadania zaplanowane do realizacji (lub w trakcie realizacji) przez jednostki gminne – są to zadania, które mają zdefiniowany dokładny zakres realizacji, koszty, efekty oraz jednostki odpowiedzialne. W przypadku zadań gminy są to zadania wpisane do WPF.
- Perspektywiczne zadania gminne – są to zadania, które są obecnie w fazie koncepcyjnej i nie mają dokładnie sprecyzowanego zakresu realizacji. Uszczegółowienie tych zadań będzie następowało w drodze aktualizacji PGN poprzez odpowiednie zarządzenia Prezydenta Miasta (w sprawie szczegółowego wykazu zadań jednostek gminnych przewidywanych do realizacji w ramach PGN).
- Zadania interesariuszy zewnętrznych – zadania zgłoszone przez tych interesariuszy w czasie opracowywania aktualizacji PGN. Zmiany, bądź uszczegółowienie tych zadań będzie następowało na wniosek in-

interesariuszy w drodze aktualizacji PGN poprzez odpowiednie zarządzenia Prezydenta Miasta (w sprawie szczegółowego wykazu zadań zgłoszonych przez interesariuszy zewnętrznych ujętych w PGN).

Działania przewidziane do realizacji przez Bydgoszcz zostały ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Dotychczasowa realizacja zadań Miasta Bydgoszczy przedstawia się następująco:

ZADANIA JEDNOSTEK GMINNYCH REALIZOWANE W RAMACH PGN

Działanie / Zadanie PGN	Informacja o stanie wykorzystania na styczeń 2020 r.
Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zastosowanie OZE wraz z wdrożeniem inteligentnego zarządzania energią w gminnych budynkach użyteczności publicznej	
Termomodernizacja placówki oświatowej: Przedszkole nr 48, ul. Kleina 3, 85-796 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 58, ul. Niecała 20, 85-516 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Gimnazjum nr 9, ul. Gajowa 94, 85-717 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 36, ul. Bohaterów Westerplatte 2, 85-827 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 9, ul. Cicha 59, 85-650 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 21, ul. Bałtycka 59, 85-707 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 27, ul. Sardynkowa 7, 85-435 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Gimnazjum nr 24, ul. Kościuszki 37 A, 85-079 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 6, ul. Staroszkolna 12, 85-209 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 4, ul. Zofii Nałkowskiej 9, 85-866 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 17, ul. Kapliczna 7, 85-775 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 34, ul. Zacisze 16, 85-835 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 20, ul. Kornela Ujejskiego 70, 85-168 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 43, ul. Powalisza 8, 85-791 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Pałac Młodzieży, ul. Jagiellońska 27, 85-097 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja – Budynek główny z halą sportową BKS "Chemik", ul. Glinki 79, 85-980 Bydgoszcz.	Zadanie w trakcie realizacji.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 63 – I, ul. Goszczyńskiego 3, 85-134 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 63 – Pawilon nauczania zintegrowanego, ul. Goszczyńskiego 3, 85-134 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 19 – Duża Szkoła, ul. Grzymały-Siedleckiego 11, 85-868 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 19 - Mała szkoła, ul. Grzymały-Siedleckiego 11, 85-868 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 66, ul. Z. Berlinga 3, 85-796 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.

Działanie / Zadanie PGN	Informacja o stanie wykorzystania na styczeń 2020 r.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 23, ul. Nakielska 273, 85-391 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 15, ul. Czerkaska 8, 85-641 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Hetmańska 34, 85-039 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 31 Specjalnych, ul. Fordońska 17, 85-085 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 38, ul. Węgierska 11, 85-858 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 11, ul. Chołoińskiego 9, 85-127 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 18, ul. Betoniarzy 2, 85-800 Bydgoszcz.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 16, ul. Bukowa 3, 85 625 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 28, ul. Baczyńskiego 1, 85-805 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 22 – Przedszkole, ul. Opławiec 157, 85-469 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 19, ul. Grunwaldzka 13, 85-236 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 18 – Przedszkole nr 4, ul. Żółwińska 1, 85-873 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół nr 18 – Szkoła, ul. Hutnicza 89, 85-083 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół Mechanicznych nr 2 Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1, ul. Barwna 14, 85-334 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji, dokumentacja projektowo-kosztorysowa opracowana i uzyskano pozwolenie na budowę.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół Mechanicznych nr 2 – Szkoła, ul. Słoneczna 19, 85-348 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji, dokumentacja projektowo-kosztorysowa opracowana i uzyskano pozwolenie na budowę.
Termomodernizacja placówki oświatowej Przedszkole nr 59, ul. Braniewska 8, 85-708 Bydgoszcz.	W trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Budowa sieci ciepłowniczej od Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów do budynków Muzeum – Explozeum DAG Fabrik w Bydgoszczy.	Zadanie zrealizowane.
Modernizacja okien i innych elementów zwiększających efektywność energetyczną budynku. Stopniowa wymiana okien na wielokomorowe lub montaż dodatkowych wewnętrznych skrzydeł okiennych w okresie zimowym.	Zadanie w trakcie realizacji.

Działanie / Zadanie PGN	Informacja o stanie wykorzystania na styczeń 2020 r.
Termomodernizacja i zarządzanie energią w budynkach Szpitala Miejskiego.	Zadanie w trakcie realizacji.
Termomodernizacja placówki oświatowej Zespół Szkół Budowlanych, ul. Pestalozziego 18, 85-334 Bydgoszcz.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez instalację kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej w budynku Urząd Miasta Bydgoszczy przy ul. Grudziądzkiej 9-15.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych na budynku szkolnym i na basenie przy Szkole Podstawowej nr 65 w Bydgoszczy przy ul. Duracza 7.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku szkolnym i na basenie przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 przy ul. Stawowej 39, w Bydgoszczy.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na basenie przy Zespole Szkół Medycznych w Bydgoszczy przy ul. Swarzewskiej 10.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na Szkole Podstawowej nr 10 w Bydgoszczy przy ul. Śląskiej 7.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na Zespole Szkół nr 10 w Bydgoszczy przy ul. Karłowicza 2.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na Zespole Szkół Samochodowych w Bydgoszczy przy ul. Powstańców Wielkopolskich 3.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na Zespole Szkół nr 25 w Bydgoszczy przy ul. Czartoryskiego 18.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na Zespole Szkół nr 28 w Bydgoszczy przy ul. Kromera 11.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej na Zespole Szkół nr 7 w Bydgoszczy przy ul. Waryńskiego 7.	Zadanie zrealizowane.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez instalację powietrznych pomp ciepła, instalacji fotowoltaicznej oraz systemu zarządzania energią w zespole budynków Schroniska dla Zwierząt w Bydgoszczy przy ul. Grunwaldzkiej 298.	Zadanie zrealizowane.
Termomodernizacja placówki oświatowej Szkoła Podstawowa nr 56 ul. Karpacka 30, 85-164 Bydgoszcz.	Zadanie w trakcie realizacji – opracowywanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Zespołu Szkół nr 16 przy ul. Koronowskiej 74 w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Zespołu Szkół nr 8 przy ul. Pijarów 4 w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Zespołu Szkół Chemicznych przy ul. Łukasiewicza 3 w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Zespołu Szkół Drzewnych przy ul. Toruńskiej 147 w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Zespołu Szkół Elektronicznych przy ul. Karłowicza 20 w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Zespołu	Zadanie w trakcie realizacji.

Działanie / Zadanie PGN	Informacja o stanie wykorzystania na styczeń 2020 r.
Szkół Handlowych przy ul. Gajowej 94 w Bydgoszczy.	
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez wdrożenie instalacji fotowoltaicznej wraz z systemem zarządzania energią w budynku Bydgoskiego Biura Finansów Oświaty przy ul. Baczyńskiego 5 w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Wprowadzenie monitoringu energetycznego budynków – gminne budynki publiczne.	
Monitoring energetyczny obiektów Szpitala Miejskiego.	Zadanie w trakcie realizacji.
Stopniowa wymiana w budynkach miejskich sprzętu biurowego (ITC), urządzeń elektrycznych (klimatyzatory, podgrzewacze wody, AGD) oraz oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie.	
Wymiana wyposażenia obiektów Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy na efektywne energetycznie.	Zadanie w trakcie realizacji.
Stopniowa wymiana wyposażenia szpitala na efektywne energetycznie.	Zadanie w trakcie realizacji.
KAWKA I: „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii. Część 1 - Program pilotażowy KAWKA”.	
Likwidacja wysokoemisyjnych źródeł ciepła oraz termomodernizacja w budynkach gminnych – 15 budynków (w 9 budynkach wielorodzinnych wykonanie termomodernizacji).	Zadanie zrealizowane.
Kampania edukacyjna.	Zadanie zrealizowane.
Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji na terenie Miasta Bydgoszczy, utworzenie na jej podstawie bazy danych oraz aktualizacja bazy danych o źródłach niskiej emisji (SALPS).	Zadanie zrealizowane.
KAWKA II: „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”.	
Likwidacja wysokoemisyjnych źródeł ciepła oraz termomodernizacja w budynkach gminnych.	Zmiana zakresu zadania.
Kampania edukacyjna.	Zadanie zrealizowane.
Modernizacja oświetlenia ulicznego – wymiana na bardziej efektywne energetycznie, zastosowanie automatyki sterowania oświetleniem, w tym oświetlenie aktywne.	
Modernizacja oświetlenia ulicznego – kontynuacja działań. Zakładana jest dalsza modernizacja oświetlenia będącego własnością gminy oraz pozostałego oświetlenia.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zastosowanie niskoemisyjnych pojazdów w jednostkach miejskich, rozwój infrastruktury i wsparcie niskoemisyjnego transportu na terenie Miasta.	
Wymiana pojazdów na pojazdy o mniejszej emisji CO ₂ (w tym elektryczne i hybrydowe) stopniowa wymiana pojazdów służbowych jednostek miejskich.	Zadanie w trakcie realizacji.
Modernizacja taboru autobusowego i infrastruktury technicznej komunikacji publicznej.	
Wspieranie niskoemisyjnego transportu miejskiego oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko (redukcja emisji CO ₂ i innych zanieczyszczeń do powietrza) przez wymianę starego taboru autobusowego zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego – obejmuje zakup 45 autobusów niskopodłogowych, w wersji miejskiej spełniających normę emisji min. EURO 6 oraz wycofanie z eksploatacji 55 autobusów spełniających normy EURO 2 i 3.	Zadanie zrealizowane.
Budowa i rozbudowa miejskiej sieci tramwajowej wraz z dostosowaniem układu drogowego, zakupem taboru i rozbudową Inteligentnego Systemu Transportowego oraz budowa P+R wraz z realizacją infrastruktury technicznej.	

Działanie / Zadanie PGN	Informacja o stanie wykorzystania na styczeń 2020 r.
Budowa trasy tramwajowej wzdłuż ul. Kujawskiej na odcinku od ronda Kujawskiego do ronda Bernardyńskiego wraz z rozbudową układu drogowego, przebudową infrastruktury transportu szynowego oraz zakupem tabo-ru w Bydgoszczy (Podstawowy).	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa trasy tramwajowej łączącej ul. Fordońską z ul. Toruńską wraz z rozbudową układu drogowego oraz przebudową infrastruktury transportu szynowego w Bydgoszczy (Podstawowy).	Zadanie w trakcie realizacji.
Przebudowa infrastruktury transportu szynowego wzdłuż ul. Chodkiewicza (Podstawowy).	Zadanie zrealizowane.
Rozbudowa Inteligentnych Systemów Transportowych w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Przebudowa torowiska tramwajowego wzdłuż ul. Wojska Polskiego (odci-nek od ul. Kamila Baczyńskiego do pętli „Zachem”) wraz z zakupem tabo-ru.	Zadanie zrealizowane.
Budowa systemu Park&Ride wraz z realizacją infrastruktury technicznej w Bydgoszczy: P&R Grunwaldzka; P&R Węzeł Zachodni; P&R Rondo Kujaw-skie; P&R Bydgoszcz Wschód; P&R Dworzec Główny; P&R Zawisza; P&R Tatrzańskie; P&R Piłsudskiego; P&R Korfantego; P&R Plażowa; P&R Rekrea-cyjna; P&R Stomil; P&R Grudziądzka wraz z infrastrukturą dojazdową (ścieżki rowerowe).	Zadanie w trakcie realizacji.
Rozwój sieci transportu publicznego, w tym wydzielanie pasów jezdni dla komunikacji publicznej, nowe linie komunikacji.	
Budowa II etapu Ogińskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Ja-na Pawła II (DK5) wraz z rozbudową ulicy Glinki na odcinku od Jana Pawła II do ul. Magnuszewskiej w Bydgoszczy.	Zadanie zrealizowane.
Budowa ulic: Jasinieckiej, Trybowskiego i Matki Teresy z Kalkuty na terenie osiedla Eskulapa. W ciągu projektowanych ulic planowane jest urucho-mienie komunikacji publicznej.	Zadanie zrealizowane.
Rozbudowa ul. Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Przebudowa ulicy Cieszkowskiego w ramach rewitalizacji strefy śródmiej-skiej Bydgoszczy. Inwestycja jest realizowana w celu przywrócenia śród-miejskiego charakteru ulicy (poprawa warunków ruchu pieszych i rowe-rzystów).	Zadanie zrealizowane.
Budowa buspasa w ul. Kolbego na odcinku od ul. Grunwaldzkiej do granicy Miasta.	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa buspasa w ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Rekreacyjnej do pętli autobusowej Myślęcinek.	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa buspasa w ul. Wały Jagiellońskie na odcinku od ul. Nowy Rynek do ul. Zbożowy Rynek.	Zadanie zrealizowane.
Rewitalizacja społeczno – gospodarcza Starego Rynku i przyległych uliczek.	Zadanie zrealizowane.
Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu – modernizacje nawierzchni jezdni i chodników oraz oświetlenia ulic: Piłsudskiego i Swo-bodnej.	Zadanie w trakcie realizacji.
Przebudowa układu drogowego związana z budową nowej siedziby Aka-demii Muzycznej.	Zadanie w trakcie realizacji.
Opracowanie dokumentacji niezbędnej do pozyskania środków zewnętr-znych.	Zadanie w trakcie realizacji.
Przebudowa obiektu inżynierskiego w obszarze węzła drogowego drogi krajowej DK5 (ul. Jana Pawła II) z drogą powiatową nr 3034C (ul. Wojska Polskiego).	Zadanie zrealizowane.
Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych na terenie miasta Bydgoszczy – Rozbudowa ul. Wąbrzeskiej.	Zadanie zrealizowane.

Działanie / Zadanie PGN	Informacja o stanie wykorzystania na styczeń 2020 r.
Wieloletni program utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa dróg rowerowych oraz niezbędnej infrastruktury, ustanowienie stref wyłącznie dla pieszych i rowerów.	
Budowa dróg rowerowych oraz niezbędnej infrastruktury, ustanowienie stref wyłącznie dla pieszych i rowerów. Drogi dla rowerów.	Zadanie w trakcie realizacji.
Bydgoski Rower Aglomeracyjny – funkcjonowanie.	Zadanie zrealizowane.
Strefy dla pieszych. Powiększenie infrastruktury przeznaczonej dla pieszych oraz zapewnienie dostępu usług lokalnych, które winny być położone w zasięgu pieszych.	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa infrastruktury służącej produkcji i dystrybucji energii z OZE – jednostki gminne.	
Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 250 kW wraz z infrastrukturą do zasilania/ladowania pojazdów mechanicznych w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym Sp. z o.o.	Zadanie zrealizowane nie w pełnym zakresie.
Modernizacja i budowa nowych niskoemisyjnych źródeł wytwarzania ciepła i chłodu w obiektach gminnych.	
Modernizacja kotłowni gazowych.	Zadanie zrealizowane.
Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji poprzez budowę źródła ciepła pracującego w wysokosprawnej kogeneracji, zasilanego gazem ziemnym, na terenie Ciepłowni Osowa Góra w Bydgoszczy.	
Budowa źródła ciepła pracującego w wysokosprawnej kogeneracji, zasilanego gazem ziemnym, na terenie Ciepłowni Osowa Góra w Bydgoszczy.	Zadanie w trakcie realizacji.
Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez przebudowę oraz termomodernizację sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy.	
Przebudowa oraz termomodernizacja sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy – etap I. Przedsięwzięcie zakłada przebudowę oraz termomodernizację łącznie ok. 22 km sieci ciepłowniczej.	Zadanie w trakcie realizacji.
Przebudowa oraz termomodernizacja sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy – etap II – przebudowa oraz termomodernizacja łącznie 8 km sieci ciepłowniczej.	Zadanie w trakcie realizacji.
Likwidacja węzłów grupowych wraz z budową lub przebudową przyłączy i sieci do istniejących budynków i instalacją węzłów dwufunkcyjnych.	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa, przebudowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bydgoszczy umożliwiających wykorzystanie energii cieplnej wytworzonej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji.	
Budowa nowych odcinków sieci ciepłowniczej – budowa (magistrale, przyłącza), przebudowa (przyłącza) sieci ciepłowniczych, umożliwiająca wykorzystanie ciepła wytwarzanego w procesie wysokosprawnej kogeneracji dla zasilania nowych odbiorców ciepła – długość sieci 10 km.	Zadanie w trakcie realizacji.
Budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych.	
Budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych.	Zadanie zrealizowane.
Wsparcie mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, ograniczania emisji GHG oraz zastosowania OZE.	
Usługi doradcze dla mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, ograniczania emisji GHG oraz zastosowania OZE.	Zadanie w trakcie realizacji.
Szkolenia skierowane do mieszkańców i przedsiębiorców.	Zadanie zrealizowane.
Akcje informacyjne i promocyjne skierowane do mieszkańców, konferencje, działania promocyjne w ramach realizowanych projektów.	Zadanie zrealizowane.

W roku 2019 Miasto podjęło szereg działań związanych z gospodarką niskoemisyjną i ochroną klimatu, takich jak:

- Bydgoszcz przystąpiła do Nowego Zintegrowanego Porozumienia Burmistrzów na rzecz energii i klimatu (uchwała Nr XV/315/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 r.). Porozumienie burmistrzów to największy na świecie ruch na rzecz lokalnego klimatu i energii na poziomie miast, które skupia ponad 7 000 jednostek administracji lokalnej i regionalnej z 57 krajów. Celem jego jest skupienie przedstawicieli władz samorządowych, które chcą dobrowolnie podjąć zobowiązanie realizacji unijnych celów w zakresie klimatu i energii oraz wykraczać poza te cele. Bydgoszcz do porozumienia przystąpiła w 2011 roku (uchwała Rady Miasta XVII/325/11 z dnia 23 listopada 2011 r.) deklarując redukcję emisji CO₂ i zużycia energii o 20% oraz wzrost energii pochodzącej z OZE o 20% do 2020 roku. W przypadku Bydgoszczy, jako obszar samorządu w roku 2020 zbliżymy się do redukcji emisji CO₂ do 20%, redukcji zużycia energii do około 18%, wzrostu udziału OZE do zaledwie 2-3%. Miasta sygnatariusze zobowiązują się do działania w celu wsparcia procesu realizacji unijnego celu polegającego na redukcji emisji gazów cieplarnianych o 40% w stosunku do roku 2030 oraz przyjęcia wspólnego podejścia do zmniejszenia wpływu na środowisko i przystosowania się do zmian klimatycznych. Sygnatariusze Porozumienia zobowiązują się do przesłania planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) w ciągu dwóch lat od daty podjęcia przez władze lokalne decyzji o przystąpieniu. Nowy dokument zastąpi funkcjonujące dokumenty w zakresie gospodarki niskoemisyjnej obowiązujące do 2020 r. Sygnatariusze popierają wspólną wizję do roku 2050: przyspieszenie dekarbonizacji na swoich terytoriach, wzmocnienie swoich możliwości przystosowania się do nieuniknionych zmian klimatu oraz umożliwienie obywatelom dostępu do pewnej, zrównoważonej i ekonomicznej energii.
- W ramach zadania „Budowa mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach publicznych w Bydgoszczy” zostały wdrożone instalacje odnawialnych źródeł energii na 11 budynkach publicznych:
 - Szkoła Podstawowa nr 65 przy ul. T. Golloba 7 – budynek szkoły,
 - Szkoła Podstawowa nr 65 przy ul. T. Golloba 7 – basen,
 - Zespół Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10 – budynek szkoły,
 - Zespół Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10 – basen,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 przy ul. Stawowej 39 – budynek szkoły,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 przy ul. Stawowej 39 – basen,
 - Zespół Szkół nr 7 przy ul. Waryńskiego 1,
 - Szkoła Podstawowa nr 31 przy ul. Karłowicza 2,
 - Szkoła Podstawowa nr 47 przy ul. Czartoryskiego 18,
 - Zespół Szkół Samochodowych przy ul. Powstańców Wielkopolskich 3,
 - Szkoła Podstawowa nr 10 przy ul. Śląskiej 7.
- W ramach zadania „Wdrożenie instalacji odnawialnych źródeł energii na Schronisku dla Zwierząt” w październiku 2019 r. został oddany do użytku zmodernizowany budynek Schroniska wyposażony w układ instalacji fotowoltaicznej wraz z zespołem pomp ciepła, zapewniający zasilanie obiektu ze źródeł odnawialnych.
- Bydgoszcz w obowiązującej umowie kompleksowej na dostawę ciepła zawartą z KPEC Sp. z o.o. posiada 186 węzłów cieplnych. Większość z tych węzłów znajduje się w budynkach oświaty. W obiektach, gdzie zainstalowane są zdalne elektroniczne regulatory (m.in. regulator ECL 310) oraz gdzie zapewniony jest dostęp do internetu, możliwe jest zdalne zarządzanie ciepłem. Ponadto regulator ECL 310 comfort posiada funkcję regulacji pogodowej. Na podstawie pomiarów temperatury zewnętrznej dostosowuje parametry zasilania instalacji ogrzewania. System ECL Portal – aplikacja webowa, umożliwi monitorowanie zużycia energii, temperatur, a także służy do regulacji podstawowych parametrów regulatora ECL Comfort 310. Dzięki ECL portal można m.in.: monitorować bieżące i referencyjne wartości wskazań

czujników, monitorować ciepłomierze, wyświetlać krzywe trendów zarejestrowanych danych, eksportować zarejestrowane dane do plików, ustawiać harmonogramy i programy urlopowe, ustawiać datę i godzinę, ustawiać i zapisywać temperatury komfortu dla pomieszczeń, ustawiać alarmy.

System działa od sezonu grzewczego 2018/2019 r. i jest ciągle aktualizowany o nowe obiekty.

- Miasto pozyskało środki finansowe dla rozbudowy 4 węzłów ciepłych w budynkach oświaty. Dzięki tej inwestycji polegającej na oddzieleniu instalacji grzewczej mieszkań/internatów od instalacji grzewczej budynków szkół, możliwa jest regulacja parametrów grzewczych w czasie nieużytkowania obiektów (weekendy, święta, ferie). Rezultatem powyższych działań jest oszczędność energii oraz zapewnienie komfortu cieplnego w obiektach mieszkalnych. Inwestycja została zrealizowana w IV kwartale 2019 r.
- System Zarządzania Kosztami Energii i Wody (baza zarządzania energią) to aplikacja webowa umożliwiająca monitorowanie i przetwarzanie danych o kosztach zużycia mediów, m.in. energii elektrycznej, ciepła, gazu i wody. Baza danych pozwala na identyfikowanie niekorzystnych trendów wpływających na zwiększenie kosztów mediów, śledzenie zdarzeń incydentalnych oraz podjęcie kroków w kierunku osiągnięcia optymalizacji tych zjawisk. Podstawową funkcją systemu jest obliczanie, prognozowanie oraz tworzenie baz danych kosztów i wielkości zużycia mediów w podziale na okresy. Umożliwia ona import danych, tworzenie katalogów podmiotów oraz generowanie różnorodnych zestawień i raportów.
- Miasto przystąpiło do realizacji międzynarodowego projektu o akronimie „2050 CliMobCity” („Przyjazny klimat dla mobilności w mieście”), który dotyczy analizy inwestycji związanych z łagodzeniem zmian klimatycznych w obszarze transportu w mieście. Wiele miast od dawna stawia sobie ambitne cele klimatyczne w perspektywie do 2050 roku lub krótszej np. do 2030 roku. Bez względu na postawione cele, wiele z miast nie jest pewne, czy i w jaki sposób mogą je osiągnąć. Projekt odpowie na te pytania, koncentrując się na trzech zagadnieniach opartych na międzynarodowych doświadczeniach:
 - identyfikacja kluczowych środków, które pozwolą w znacznym stopniu zmniejszyć emisję CO₂,
 - pojazdy elektryczne oraz infrastruktura ładowania,
 - systemy informacyjne i komunikacyjne wspierające/zachęcające do zmian środków transportu na transport publiczny.
- Zakończono realizowany od 2016 roku projekt o akronimie ENREGY@SCHOOL czyli „Optymalizacja energii i zmiana zachowań w szkołach Europy Środkowej”. Celem projektu było zwiększenie potencjału sektora publicznego we wdrażaniu Szkół Inteligentnych Energetycznie poprzez zastosowanie zintegrowanego podejścia, zakładającego edukację i szkolenie pracowników szkół i uczniów, umożliwiających uzyskanie przez nich tytułu starszego i młodszego Strażnika Energii. W 2019 roku zorganizowano wizytę studyjną dla nauczycieli zaangażowanych w projekt połączoną ze szkoleniem dot. efektywności energetycznej. Ponadto zrealizowano dwa filmy, tj. storytelling "Energy Guardian established in my school" oraz animację "How to become an Energy Guardian", a także opracowano broszurę informacyjną i podręcznik dla dyrektorów szkół na temat podnoszenia efektywności energetycznej w tych nieruchomościach. W ramach utrzymania trwałości projektu ENERGY@SCHOOL wykonano prace optymalizacyjne systemu monitorowania energii w budynku Zespołu Szkół Budowlanych w Bydgoszczy.
- Zakończono realizowany od 2016 roku projekt o akronimie CitiEnGov („Miasta dla dobrego zarządzania energią”). Celem projektu była poprawa terytorialnych strategii energetycznych i polityk mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatycznych. W ramach zadania zawarto umowy abonamentowe dotyczące czujników pyłu zawieszonego zainstalowanych na następujących budynkach: Szkoła Podstawowa nr 4 ul. Wyzwolenia 4 (os. Stary Fordon), Zespół Szkół nr 12 ul. Stawowa 41 (os. Błonie), Szkoła Podstawowa nr 18 ul. Pijarów 4 (os. Miedzyń), Zespół Szkół nr 27 (os. Osowa Góra), Zespół Szkół Medycznych dr. E. Warmińskiego, ul. Swarzevska 10 (os. Bartodzieje). Czujniki te monitorują dane pomiarowe: temperaturę powietrza, wilgotność, ciśnienie, stężenie pyłów zawieszonych PM1, PM2,5 oraz PM10.

- Zorganizowano IV Bydgoskie Dni Energii, podczas których zostały przybliżone mieszkańcom kwestie związane z efektywnością energetyczną, odnawialnymi źródłami energii oraz stanem i ochroną powietrza.
- Zainstalowano w sali gimnastycznej III Liceum Ogólnokształcącego 8 lamp ledowych. Przeprowadzono modernizację zasilania energetycznego poprzez montaż elementów kompensacyjnych w następujących obiektach szkolnych: Zespół Szkół Chemicznych przy ul. Łukasiewicza 3, Szkoła Podstawowa nr 64 przy ul. Sardynkowej 7 (budynek basenu), Zespół Szkół nr 7 przy ul. Waryńskiego 1, Zespół Szkół Mechanicznych nr 1 przy ul. Św. Trójcy 37.
- Uruchomiono na stronie www.czystabydgoszcz.pl oraz <https://energia.um.bydgoszcz.pl> dostęp do informacji o PGN oraz do wszelkich dokumentów związanych z ochroną klimatu, efektywnością energetyczną. Osoby zainteresowane mogą skorzystać z kalkulatorów pomocnych przy obliczaniu kosztów i korzyści wynikających z termomodernizacji. W Urzędzie Miasta Bydgoszczy (biuro Zespołu ds. Zarządzania Energią) funkcjonuje punkt konsultacyjny EnergyCafe utworzony w ramach programu CitiEnGov, w którym przedsiębiorcy oraz mieszkańcy mogą dowiedzieć się o programach dotacyjnych i korzyściach wynikających z inwestycji w Odnawialne Źródła Energii i efektywność energetyczną.
- Od 2011 roku Miasto jest członkiem Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” - to pozarządowa organizacja zrzeszająca miasta i gminy z całej Polski, która zajmuje się promowaniem energii odnawialnej i efektywnego wykorzystania energii. Umożliwia swoim członkom udział w licznych krajowych i międzynarodowych projektach z zakresu zrównoważonego rozwoju energetycznego, wymianę doświadczeń z gminami z Polski i z zagranicy oraz tworzenie rozwiązań wzorcowych. W 2019 roku Bydgoszcz uczestniczyła w następujących projektach:
 - „Zielone dachy jako narzędzie adaptacji do zmian klimatu dla obszarów miejskich – niemieckie inspiracje dla Polski” (GRAD), www.strategiezielonyhdachow.eu/pl/ – październik 2018 – wrzesień 2020, finansowany w ramach Europejskiej Inicjatywy na rzecz Klimatu (EUKI), stanowiącej nowy instrument finansowy niemieckiego Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Jądrowego (BMU). Celem projektu GRAD jest promowanie zielonych dachów i żyjących ścian jako narzędzia adaptacji do zmian klimatu dla obszarów miejskich, w tym zainicjowanie w polskich gminach opracowania wzorcowych strategii rozwoju zielonych dachów. Projekt zakłada transfer niemieckich praktyk w tym zakresie, a zwłaszcza doświadczeń Hamburga, który od 2014 r. posiada i realizuje własną strategię dotyczącą promowania budowy zielonych dachów na terenie miasta. Zainicjowana wymiana bilateralna oraz współpraca z ekspertami w dziedzinie zielonych dachów ma na celu:
 - opracowanie lokalnych strategii dla 8 polskich miast pilotażowych (w tym Bydgoszczy),
 - szerokie rozpowszechnienie materiałów i wytycznych dotyczących wspierania rozwoju zielonych dachów i żyjących ścian w miastach,
 - poprawę ogólnej świadomości w zakresie roli zielonych dachów w ochronie klimatu.
 Trwają prace nad Strategią Rozwoju Zielonych Dachów dla Miasta Bydgoszcz, która jest przygotowywana przez biuro COQUI MALACHOWSKA COQUI zajmujące się urbanistyką i architekturą krajoznawczą (prace są w całości finansowane w ramach projektu). Strategia ma pomóc miastu w rozwoju zielonej infrastruktury (w szczególności zielonych dachów, zakładanych zarówno na budynkach publicznych, jak i prywatnych), będącej ważnym krokiem na drodze adaptacji miasta do zmian klimatu. Ponadto, przedstawiciele Bydgoszczy w ramach projektu uczestniczyli w różnych wydarzeniach wzmacniających ich wiedzę i kompetencje w obszarze promowania i zakładania zielonych dachów m.in.: wizyta studyjna w Hamburgu, cykl warsztatów konsultacyjnych online.
 - „Integracja europejskich i lokalnych działań na rzecz ochrony klimatu” (BEACON) www.pnec.org.pl/pl/beacon – kwiecień 2018 – marzec 2021, finansowany przez Europejską

inicjatywę na rzecz ochrony klimatu EUKI. Projekt BEACON ma na celu promocję lokalnych działań na rzecz ochrony klimatu oraz ułatwienie wymiany doświadczeń pomiędzy rządami oraz samorządami i szkołami w 7 krajach Europy. W projekcie biorą udział 34 miasta i gminy z Polski, Czech, Rumunii, Grecji, Portugalii, Bułgarii oraz Niemiec. Zaangażowane miasta wspólnie określają środki, które zwiększą świadomość na temat zmian klimatu oraz podejmą działania mogące im przeciwdziałać. W tym celu w działania projektowe włączone zostaną również instytucje edukacyjne z Czech, Rumunii, Bułgarii i Niemiec. W projekcie BEACON Bydgoszcz i Warszawa mają status miasta pionierskiego, gdyż ze względu na swój rozwój i umiejętności, stanowią dobry przykład dla pozostałych miast. W ramach projektu przedstawiciele Bydgoszczy uczestniczyli w różnych wydarzeniach:

- międzynarodowej konferencji BEACON pn. „Przyspieszanie europejskich lokalnych działań na rzecz klimatu” w Heidelbergu w Niemczech. Ponad 90 specjalistów wydelegowanych z miast i gmin w całej Europie dyskutowało o tym, jak można połączyć ochronę klimatu i rozwój lokalny. W jednej z sesji warsztatowych przedstawiciele Bydgoszczy zaprezentowali aktualne plany rozwoju klastrów energetycznych i energetycznej samowystarczalności miast. <https://www.youtube.com/watch?v=RCNiYFkOhpA> oraz <http://pnec.org.pl/pl/beacon>
- międzynarodowej konferencji nt. działań na rzecz klimatu ICCA (International Conference on Climate Action) – www.icca2019.org/ oraz konferencji “Climateneighbourhoods” odbywających się w Heidelbergu w Niemczech. Celem konferencji było podniesienie świadomości decydentów i lokalnych podmiotów wdrażających konkretne działania w tym obszarze, poprzez spojrzenie na wybrane dobre przykłady udanych przedsięwzięć, począwszy od mobilności niskoemisyjnej, przyjaznego dla klimatu planowania urbanistycznego i zrównoważonej konsumpcji, po finansowanie i projektowanie procesów partycypacji i wymiany wiedzy.
- regionalnych warsztatach w Pisku w Czechach, poświęconych możliwości zaangażowania przedstawicieli z różnych działów i departamentów administracji miejskiej we współpracę w realizowaniu działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu.

Ponadto w Bydgoszczy odbyły się warsztaty pn. „Specjalista/jednostka ds. zarządzania energią w gminie – działania, wyzwania i korzyści” skierowane były do gmin uczestniczących w projekcie, w tym Bydgoszczy. Podczas warsztatów Bydgoszcz miała możliwość zaprezentowania dokonań miasta w zakresie zarządzania energią oraz sposobność do wymiany doświadczeń z innymi uczestnikami biorącymi udział w tym projekcie.

- „Współpraca miast na rzecz integracji zrównoważonych rozwiązań transportowych, energetycznych i w obszarze planowania przestrzennego” (MULTIPLY) – www.citiesmultiply.eu/pl – grudzień 2018 – listopad 2021, finansowany w ramach programu HORYZONT 2020. Realizowany w 7 krajach UE projekt MULTIPLY ma na celu wsparcie zintegrowanego planowania miejskiego jako narzędzia optymalizacji zużycia energii na obszarach miejskich poprzez włączenie miast w dedykowany program wymiany wiedzy i doświadczeń, w ramach którego odbędą się warsztaty. W program ten zaangażowane są miasta, które chcą przyjąć wiodącą rolę w procesie transformacji energetycznej i wdrażać na swoim terenie koncepcję zintegrowanego planowania miejskiego. Jako miasto łączące zrównoważone rozwiązania transportowe, energetyczne i urbanistyczne wybrano Bydgoszcz, która wraz z dwoma innymi polskimi miastami stworzyła elitarną grupę miast prekursorów. Stanowi zatem dla miast zaangażowanych modelowy przykład stosowania rozwiązań z zakresu zintegrowanej urbanistyki i zintegrowanego planowania rozwoju miasta. Bydgoszcz jako miasto prekursor, bierze udział w wymianie doświadczeń i zdobywaniu wiedzy na temat efektywnego łączenia elementów zrównoważonego transportu, zarządzania energią i planowania przestrzennego podczas: dedykowanych warsztatów tematycznych dla lokalnych decydentów i przedstawicieli lokalnej administracji; wymian bilateralnych odpowiadających określonym potrzebom miast oraz wizyt studyjnych.

- MAYORS DEAL 2050 – projekt złożony do programu HORYZONT 2020, obecnie znajduje się na liście rezerwowej. Celem projektu jest wzmocnienie pozycji koordynatorów i organizacji wspierających Porozumienie Burmistrzów, w tym ich zaangażowanie w inicjowanie i opracowanie map drogowych transformacji energetycznej do 2050, a także inicjowanie i opracowanie nowych planów SECAP wpi-sujących się w ww. dokumenty strategiczne. W ramach projektu planowane jest m.in. stworzenie mapy drogowej (z aktywnym zaangażowaniem kluczowych interesariuszy) dla Obszaru Metropolitarne-go Bydgoszczy oraz wsparcie Bydgoszczy oraz 2-3 gmin z obszaru metropolitarne-go w opracowa-niu długoterminowych Planów Działania na rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu (SECAP).
- Trwają prace nad dwoma projektami przygotowywanymi do programu EUKI (Europejska Inicjatywa na rzecz Klimatu niemieckiego Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpie-czeństwa Jądrowego (BMU)). Jeden z nich dotyczy zrównoważonego i efektywnego pod względem zasobów budownictwa, a drugi mapowania i rozwoju dachów wielofunkcyjnych (jako alternatywy dla tradycyjnych zielonych dachów).

Ponadto w Bydgoszczy odbyła się organizowana przez Miasto Bydgoszcz, Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités” oraz Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz konferencja pn. „Efektywność ener-geetyczna kluczowym elementem transformacji energetycznej gminy”. Wydarzenie było adresowane do przedstawicieli władz lokalnych oraz kluczowych interesariuszy transformacji. Zainaugurowane zostało oficjalnym przystąpieniem Bydgoszczy do Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii.

Bydgoszcz nie będąc bezpośrednim uczestnikiem projektów może uzyskać potencjalne korzyści z aktu-alnie realizowanych przez Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités” projektów:

- Projekt: REBUS, INTERREG EUROPE – możliwość wykorzystania modelowej "ścieżki renowacji energetycznej budynków" podczas planowania, realizacji i monitorowania projektów termomodernizacyjnych podejmowanych w budynkach użyteczności publicznej.
- Projekt: RURES, INTERREG CENTRAL EUROPE – możliwość wykorzystania raportu z dobrych prak-tyk dla alternatywnych źródeł finansowania inwestycji. Poznanie efektów i sposobów realizacji pi-lotażowych inwestycji i możliwość ich ewentualnego powielenia.
- Projekt: „Ślad wodny jako narzędzie edukacji, integracji oraz podejmowania inicjatyw na rzecz ochrony zasobów wodnych w miastach” – możliwość wykorzystania programu komputerowego do obliczania śladu wodnego. Podniesienie wiedzy i kompetencji w zakresie gospodarki wodnej na obszarach zurbanizowanych podczas konferencji, szkoleń oraz przy wykorzystaniu opracowanych publikacji (np. poradnika).
- Projekt: ENTRAIN, INTERREG CENTRAL EUROPE – dzięki uczestnictwu w konferencjach i szkole-niach możliwość podniesienia wiedzy i kompetencji w obszarze planowania i wdrażania strategii rozwoju systemów ciepłowniczych wykorzystujących OZE na rzecz poprawy jakości powietrza.
- Projekt: EnPover – w jego ramach tworzona jest baza narzędzi, jakie miasta mogą wykorzystać, aby walczyć z ubóstwem energetycznym na swoim obszarze. Planowany jest również cykl szkoleń i wizyt studyjnych poświęconych temu tematowi.

VI.17. PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH NA LATA 2018-2022

Uchwała Nr XLIX/1012/17 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 września 2017 r. w sprawie uchwalenia Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2018-2022.

Podstawa prawna:

- art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zadania w Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych obejmują działania inwestycyjne w zakresie:

- budowy i przebudowy: sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci kanalizacji deszczowej,
- renowacji kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej w układzie pojedynczym,
- renowacji kanalizacji sanitarnej i sieci deszczowej w układzie piętrowym,
- budowy i modernizacji na obiektach budowlanych,
- zakupów inwestycyjnych,
- wykupu terenu i odszkodowań pod potrzeby realizacji inwestycji.

Przy opracowaniu planu i ustalaniu zadań na poszczególne lata w priorytetach uwzględniono:

- potrzeby uzbrojenia w sieci wodociągowe i kanalizacyjne dla istniejącej i będącej w realizacji zabudowy mieszkaniowej,
- zamierzenia Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy w zakresie kompleksowego uzbrojenia ulic i tras komunikacyjnych przewidzianych w planach inwestycyjnych miasta do realizacji w najbliższym czasie,
- projektowaną i programowaną zabudowę mieszkaniową i usługowo-techniczną ujętą w uchwalonych i będących w opracowaniu dokumentacjach tj. projektach budowlanych i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- dostawę wody i odbiór ścieków z gmin ościennych.

Ponadto dla terenów pozbawionych infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej przyjęto założenie jednoczesnego uzbrojenia ulic w sieci wodociągowe i kanalizacji sanitarnej.

Celem działań inwestycyjnych Spółki jest zapewnienie dostawy wody i odbiór ścieków dla wszystkich mieszkańców poprzez budowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej dla wszelkiego rodzaju budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego, zgodnie z ustaleniami planów miejscowych, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. Istotne są również cele ekologiczne polegające na ochronie wód powierzchniowych i gruntowych.

W 2019 roku w pierwszej kolejności realizowane były zadania, których Spółka nie zrealizowała z przyczyn obiektywnych w latach poprzednich, posiadające aktualną dokumentację projektową.

W dalszej kolejności realizowane były:

- zamierzenia Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy w zakresie budowy dróg i modernizacji istniejących,
- zgłoszenia Urzędu Miasta Bydgoszczy i mieszkańców,
- zgłoszenia spółdzielni mieszkaniowych, Administracji Domów Miejskich Sp. z o.o., przedsiębiorstw, wspólnot mieszkaniowych, Rad Osiedli oraz mieszkańców w zakresie potrzeb uzbrojenia wodociągowego i kanalizacyjnego, dla istniejącego i przewidywanego budownictwa mieszkaniowego oraz usługowo-technicznego,

- rozszerzenie usług MWiK Sp. z o.o. w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków na gminy ościenne,
- zgłoszenia służb eksploatacyjnych MWiK Sp. z o.o. w zakresie niezbędnej przebudowy istniejących sieci oraz ich rozbudowy dla prawidłowego funkcjonowania układu wodociągowo-kanalizacyjnego miasta Bydgoszczy,
- cele ekologiczne.

W ramach środków własnych w 2019 roku, na podstawie Planu Inwestycji, wybudowano: 5,53 km nowej rozdzielczej sieci wodociągowej; nową sieć kanalizacji sanitarnej o długości 2,3 km; 2,7 km przewodów tłocznych oraz 5 kpl. przepompowni ścieków:

- sieć wodociągowa:
 - zakończono i oddano do eksploatacji sieci wodociągowe w ulicach: Jasinieckiej, Chemicznej, Inowrocławska-Biedaszkowo-Górzyskowo, Lisia-Sicieńska, Siedleckiej-Byszewskiej, Wyzwolenia, Fordońskiej (sięgacz od nr 428), Sicieńskiej, Smukalskiej, Jachtowej, I Etap: Boguszy z Kościelca- Janka z Płonkowa-Niemierzy- Olta Żyrowica- Janusza Wojślawica, Tatrzańskej-Karkonoskiej, Inwalidów do pos. 29-36 i 26), Kutermaka, Pałubickiego-Wardyńskiego, Ustronie (sięgacz od ul. Toruńskiej),
 - przebudowano sieć wodociągową w ul. Osielskiej, Trieblera,
 - trwają roboty związane z budową sieci wodociągowej w rejonie Ronda Kujawskiego i Bernardyńskiego oraz ul. Lisiej I etap,
- sieć kanalizacji sanitarnej:
 - zakończono i oddano do eksploatacji kanalizację w rejonie ulic: Meysnera, Jasinieckiej, Siedleckiej-Byszewskiej, Lisia-Sicieńska, Nakielskiej, Jachtowej, Pałubickiego-Wadyńskiego, I Etap: Boguszy z Kościelca- Janka z Płonkowa- Niemierzy- Olta Żyrowica- Janusza Wojślawica, Tatrzańskej-Karkonoskiej, Kutermaka, Ustronie (sięgacz od ul. Toruńskiej),
 - trwają roboty związane z budową kanalizacji sanitarnej w ul. Izerskiej i Lisiej I etap,
 - trwają roboty związane z renowacją kanalizacji w ul. Solna-Wojska Polskiego, Zawiszy Czarnego, Księcia Witolda, Krabowej, Śląskiej,
- sieć kanalizacji deszczowej:
 - zakończono budowę sieci ul. Ustronie (sięgacz od ul. Toruńskiej) w związku z zaplanowaną budową drogi dla nowobudowanej zabudowy wielorodzinnej,
- budowa i modernizacja obiektów budowlanych:
 - trwają prace związane z renowacją zabytkowego budynku na SW-1 Las Gdański, zakończono modernizację instalacji c.o. na terenie SW-1,
- dokonano m.in.: zakupu sprzętu, urządzeń, oprogramowania komputerowego i antywirusowego na potrzeby Spółki,
- rezerwa na roboty nieprzewidziane planem: wykonano i rozpoczęto prace projektowe dla zadań inwestycyjnych na kolejne lata.

W 2019 roku Spółka uwzględniła zgłoszenia mieszkańców i zrealizowała zadania zamienne w zakresie potrzeb uzbrojenia wodociągowego i kanalizacyjnego dla nowo powstałej zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej w dzielnicach: Prądy, Fordon, Babia Wieś. Przystąpiła również do renowacji kanalizacji w systemie piętrowym. Doszczelnienie kanałów pozwoli zahamować niekorzystne procesy infiltracji i eksfiltracji, zwiększy ich przepustowość, poprawi właściwości hydrauliczne przewodów, a przede wszystkim zmniejszy awaryjność sieci i koszty ich eksploatacji.

Natomiast odłożono w czasie budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w drodze dojazdowej od ul. Żeglarskiej. Powodem był brak odbiorców wody i ścieków w związku z przesunięciem przez inwestora

zamierzenia inwestycyjnego na kolejne lata. Budowę sieci wodociągowej w ul. Leśna-Sułkowskiego oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Zaświat przesunięto do realizacji na 2020 rok.

Nieuregulowane sprawy terenowo-prawne były głównym powodem przesunięcia realizacji inwestycji związanej z budową sieci wod.-kan. w rejonie ulic Okrężna-Saperów oraz sieci wodociągowej w ul. Rybaki.

Zaplanowane inwestycje wod.-kan. realizowane w koordynacji z inwestycjami drogowymi w rejonie ul. Bieszczadzkiej-Kromera oraz w ul. Bydgoskiej wymagały zawieszenia do czasu uzyskania przez ZDMiKP decyzji ZRID.

Inwestycje współfinansowane ze środków unijnych:

- projekt **„Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych, na terenie miasta Bydgoszczy”**

Projekt wieloletni: 2017-2021.

Wartość projektu: 258 mln zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Spójności – 154,8 mln zł.

Głównym celem przedsięwzięcia jest dostosowanie kanalizacji deszczowej na terenie miasta Bydgoszczy do obecnego i planowanego sposobu zagospodarowania terenu, zabezpieczenie miasta przed skutkami deszczy nawalnych oraz dużej ilości wód opadowych i roztopowych – minimalizacja podtopień budynków i zalania ulic, umożliwienie retencjonowania wody i wykorzystania jej w okresach suchych. Projekt realizowany jest w 26 zlewniach wód deszczowych, które zlokalizowane są głównie na terenie osiedli w Bydgoszczy.

Zakres rzeczowy projektu:

- długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej – 14 km,
- długość przebudowanej sieci kanalizacji deszczowej – 90 km,
- liczba wybudowanych urządzeń służących gospodarowaniu wodami opadowymi (z wyłączeniem kanalizacji deszczowej) – 81 szt.,
- powierzchnia objęta systemem zagospodarowania wód opadowych – 29,5 km².

W ramach tego projektu MWiK realizuje dwa zadania na roboty budowlane:

- „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie miasta Bydgoszczy. Budowa i przebudowa.” W dniu 30.10.2018 r. została podpisana umowa z wykonawcą zadania „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie miasta Bydgoszczy. Budowa i przebudowa. Część 1, Część 2, Część 3”. Zakres rzeczowy zadania obejmuje: zaprojektowanie i wykonanie rozbudowy oraz przebudowy istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, w tym m.in.: zbiorników retencyjnych szczelnych, zbiorników retencyjnych ze skrzynek rozsączających, oczyszczalni wód opadowych i roztopowych, wylotów do odbiorników, kanałów deszczowych. Wykonawca prowadzi prace projektowe.
- „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie miasta Bydgoszczy. Renowacja.” W dniu 19.06.2018 r. zostały podpisane dwie umowy z wykonawcami tj.:
 - „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie miasta Bydgoszczy. Renowacja. Część 1, Część 3.” – zakres rzeczowy zadania obejmuje renowację ok. 60,8 km kanałów deszczowych. Wykonano ok. 15,8 km renowacji (od początku realizacji). W 2019 roku poniesiono nakłady w wysokości ok. 9 mln zł netto.
 - „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych na terenie miasta Bydgoszczy. Renowacja. Część 2.” – zakres rzeczowy zadania obejmuje renowację ok. 29,4 km kanałów deszczowych. Wykonano ok. 11,3 km

renowacji (od początku realizacji). W 2019 roku poniesiono nakłady w wysokości 7,7 mln zł netto.

Ponadto w ramach projektu ponoszono nakłady związane z pełnieniem funkcji Inżyniera Kontraktu, działaniami informacyjnymi i promocyjnymi, pozyskiwaniem prawa dostępu do terenu na realizację projektu. W 2019 roku na realizację projektu poniesiono łącznie nakłady w wysokości ok. 18,1 mln zł netto.

- projekt **„Modernizacja oczyszczalni ścieków KAPUŚCISKA – II etap oraz wykonanie inteligentnego systemu zarządzania sieciami wod.-kan.”** – w dniu 12.02.2020 r. został podpisany Aneks do umowy o dofinansowanie, na mocy którego szacowana wartość projektu wzrosła z ok. 76,7 mln zł netto do ok. 96,9 mln zł netto, wysokość przyznanego dofinansowania wynosi ok. 48,9 mln zł. Projekt jest projektem wieloletnim 2018 -2021.

Główne cele modernizacji oczyszczalni ścieków „Kapuściska”:

- dostosowanie wężła osadowego oczyszczalni do poziomu ładunków dopływających do oczyszczalni,
- zwiększenie stabilności i niezawodności procesu oczyszczania ścieków,
- uzyskanie rezerwy operacyjnej,
- zwiększenie produkcji i wykorzystanie biogazu dla potrzeb oczyszczalni,
- zwiększenie udziału energii odnawialnej w zużyciu energii ogółem,
- wzrost przepustowości oczyszczalni w zakresie ładunku zanieczyszczeń (RLM),
- zmniejszenie oddziaływania oczyszczalni ścieków na środowisko.

W ramach projektu realizowane są dwa zadania:

- „Wykonanie inteligentnego systemu zarządzania sieciami wod.-kan.” – zadanie obejmuje m.in.: wdrożenie systemu inteligentnego sterowania retencją zbiornikową (SIZ-RZ), rozbudowę istniejącego systemu SCADA, narzędzia wspierające procesy systemu zarządzania sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi. W dniu 27 stycznia 2020 r. ogłoszone zostało postępowanie przetargowe na realizację I etapu zadania.
- „Modernizacja oczyszczalni ścieków KAPUŚCISKA – II etap” – zadanie realizowane jest przez Chemwik Sp. z o.o. W dniu 19 listopada 2019 r. została zawarta umowa na realizację zadania o wartości 81,1 mln zł netto (99,7 mln zł brutto).

VI.18. STRATEGIA ROZWOJU TERENÓW ZIELENI MIASTA BYDGOSZCZY

Uchwała Nr XVIII/348/11 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Strategii rozwoju terenów zieleni Miasta Bydgoszczy”.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

„Strategia rozwoju terenów zieleni Miasta Bydgoszczy” jest dokumentem ogólnym, w którym wskazywane są jedynie kierunki rozwoju terenów zieleni. Dokument ten nie określa szczegółowo harmonogramu realizacji zadań z podziałem na lata.

Cele strategiczne:

- racjonalne kształtowanie modelu przestrzennego terenów zieleni, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, w oparciu o normy prawne określające wielkość i jakość zieleni w mieście,
- zachowanie walorów przyrodniczych przy jednoczesnym podnoszeniu jakości i atrakcyjności rekreacyjnej terenów zieleni,
- sprawne zarządzanie terenami zieleni w oparciu o zmiany legislacyjne i organizacyjne.

Przedsięwzięcia i główne zadania realizowane w 2019 r.:

- Przebudowa miejskich parków, skwerów i zieleni przyulicznej:

Kompleksowa rewaloryzacja:

- Park Ludowy im. W. Witosa (dofinansowanie ZIT + budżet Miasta) – wycinki drzew, pielęgnacja drzewostanu, oświetlenie, ścieżki, elementy małej architektury itd., – inwestycja zakończona,
- Park Wolności (dofinansowanie POliŚ + budżet Miasta) – wycinki drzew, pielęgnacja drzewostanu, nasadzenia drzew, krzewów, bylin, wykonanie: oświetlenia, ścieżek, elementów małej architektury itd. – inwestycja zakończona,
- Plac Kościeleckich – prace nad projektem rewaloryzacji placu – inwestycja w toku,
- Park gen. Jana Henryka Dąbrowskiego (dofinansowanie POliŚ + budżet Miasta) – wycinki drzew, pielęgnacja drzewostanu, nasadzenia drzew, krzewów, bylin, oświetlenie, ścieżki, elementy małej architektury itd. – inwestycja zakończona.

Częściowa przebudowa m.in.:

- teren przy zbiorniku wodnym Balaton (budżet Miasta – BBO) – wycinki drzew, nasadzenia drzew, krzewów, wykonanie ścieżek, elementów małej architektury i ścieżki zdrowia itd. wg projektu, dodatkowe nasadzenia wg wskazań wnioskodawcy BBO – inwestycja zakończona,
- adaptacja terenu zieleni pod przyszły park miejski przy ul. Gniewkowskiej-Cmentarnej – na wskazanym terenie wykonano projekt toru do jazdy na rolkach i rowerach w ramach zadania pn. „Budowa toru rowerowego na osiedlu Glinki-Rupienica” (budżet Miasta – BBO) oraz zrealizowano go do wysokości posiadanych środków na 2019 r. – inwestycja częściowo zakończona, będzie kontynuowana w 2020 r.,
- urządzenie polany rekreacyjnej przy ul. Gniewkowskiej-Cmentarnej – wykonano projekt polany (budżet Miasta – BBO) oraz zaplanowano jej realizację w 2020 r. – inwestycja w toku,
- rewaloryzacja skweru przy ul. 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich w ramach zadania „Zagospodarowanie Skweru 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich na os. Błonie” – wykonano: projekt zagospodarowania, zieleni, elementy małej architektury, place zabaw, remonty ścieżek itp. (budżet Miasta – BBO) – inwestycja zakończona,
- ul. Spacerowa, realizacja ścieżki, elementów rekreacji i placu zabaw oraz nasadzeń (budżet Miasta – BBO) – inwestycja zakończona.

Dosadzanie roślin i prace w drzewostanie m.in.:

- maszynowe nasadzenia roślin cebulowych w pasach zieleni drogowej (ul. Nad Torem, ul. Grunwaldzka, Al. Jana Pawła, Rondo Grunwaldzkie), nasadzenia cebul wykonano na 1 810 m² powierzchni, koszt: 102 184 zł (budżet Miasta) – realizacja zakończona,
- nasadzenia drzew i krzewów na terenach zieleni miejskiej w Bydgoszczy, w ramach zadania wykonano: nasadzenia 163 szt. drzew, 1 032 szt. krzewów na powierzchni 331 m² oraz 5 szt. metalowych osłon wokół drzew, koszt: 203 902 zł brutto (WFOŚiGW + budżet Miasta) – realizacja zakończona,
- nasadzenia drzew na placu zabaw przy ul. Bronikowskiego (budżet Miasta – BBO), w ramach zadania nasadzono 3 szt. drzew – realizacja zakończona,
- nasadzenia drzew na terenach zieleni miejskiej, w ramach nasadzeń kompensacyjnych, za drzewa usuwane, na podstawie wydanych zezwoleń, wykonanie planów oraz nadzór merytoryczny nad sadzeniem drzew na terenach zieleni miejskiej, realizacja jednostki Miasta (KPEC, MWiK, WIM) oraz inwestorzy zewnętrzni; w ramach tych nasadzeń łącznie posadzono ponad 1 200 szt. drzew.

Łącznie na terenie miasta (tereny prywatne, gminne i Skarbu Państwa) usunięto 1 619 szt. drzew i 4 288,65 m² krzewów oraz posadzono 3 848 szt. drzew i 23 190 szt. krzewów.

Prace pielęgnacyjne w drzewostanie zrealizowane (budżet Miasta):

- prace w drzewostanie – koszt: 92 000 zł, wycinka drzew 138 szt., frezowanie pni 57 szt., karczowanie pni 34 szt., cięcia drzew (starych) 42 szt., cięcia żywopłotowe krzewów 700,5 m²,
 - usunięcie drzew na terenie Parku Bydgoskiego Harcerstwa – koszt: 53 860 zł, wycinka drzew 96 szt., frezowanie pni 147 szt.,
 - wykonanie cięć pielęgnacyjnych młodych drzew na terenie Bydgoszczy – koszt: 79 200,66 zł, liczba drzew młodych 545 szt.,
 - pielęgnacja starodrzewu na terenie Bydgoszczy – usuwanie jemioty – koszt: 198 900 zł, liczba drzew starych: 232 szt., ponadto zabiegami ochronnymi objęto 21 pomników przyrody – koszt: 39 784 zł,
 - opracowanie dokumentacji na temat stanu drzew w Bydgoszczy – zbadano stan 13 drzew, w tym 4 pomniki przyrody z wykorzystaniem tomografu sonicznego, koszt: 9 102 zł.
- Dopuszczenie istniejących obiektów zieleni w infrastrukturę rekreacyjną, w celu wzbogacenia programu rekreacyjnego istniejących terenów zieleni:

Zagospodarowanie terenów osiedlowych obiektami i urządzeniami do rekreacji i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych (np. place zabaw, siłownie zewnętrzne, ścieżki zdrowia) – zadania zrealizowane w ramach programu BBO:

- osiedle Bartodzieje – budowa na terenie rekreacyjnym „Nad Balatonem”: ścieżki zdrowia (144 780 zł), ciągu pieszego (180 200 zł) oraz siłowni zewnętrznej (39 331,61 zł) – koszt całkowity: 364 311,61 zł – realizacja zakończona,
- ul. Spacerowa nad Starym Kanałem Bydgoskim – zagospodarowanie terenu rekreacyjnego poprzez ułożenie nawierzchni mineralnej i montaż elementów małej architektury – koszt: 311 875 zł – realizacja zakończona.

Zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej i lasów obiektami i urządzeniami do rekreacji i wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych (np. ścieżki widokowe na skarpach, place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska do gier sportowych, ścieżki zdrowia) – zadania zrealizowane w ramach programu BBO:

- ul. Mochelska – budowa „Street Workout Parku” na terenie rekreacyjno-sportowym na osiedlu Piaski – koszt: 58 641,57 zł – realizacja zakończona,
- Park nad Starym Kanałem Bydgoskim – budowa piłkochwyłów o wysokości 4 m wokół boiska do gier zespołowych – koszt: 39 100 zł – realizacja zakończona,

- ul. Gniewkowska – budowa ogrodzenia o wysokości 3 m wokół boiska do gry w piłkę siatkową plażową na osiedlu Glinki-Rupienica – koszt: 33 877 zł – realizacja zakończona,
- ul. Mochelska – montaż urządzenia siłowni zewnętrznej dla niepełnosprawnych na terenie rekreacyjno-sportowym na osiedlu Piaski – koszt: 26 672,55 zł – realizacja zakończona,
- teren rekreacyjny na osiedlu Glinki-Rupienica położony pomiędzy ul. Gniewkowską, Płowiecką i Cmentarną – budowa 250 m toru do jazdy na rolkach i rowerach – koszt: 152 405 zł – zrealizowano część inwestycji.

Wzbogacanie propozycji rekreacyjnych na terenach zieleni:

- konserwacja rzeźby w drzewie u zbiegu ul. Gdańskiej i ul. Słowackiego – koszt: 2 991 zł (budżet Miasta) – realizacja zakończona,
- wykonanie instalacji na drzewie klonu zwyczajnego z 15 szt. domków dla zapylaczy w Parku Kazimierza Wielkiego – koszt: 6 990 zł (budżet Miasta) – realizacja zakończona.
- Realizacja małych terenów rekreacji tzw. parków kieszonkowych:
 - opracowanie projektu i realizacja parku kieszonkowego u zbiegu ul. Gdańskiej i Al. Mickiewicza – 94 390,20 zł (budżet Miasta) – inwestycja zakończona.
- Zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Bydgoskiego Węzła Wodnego i wyposażenie ich w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną:
 - aktualizacja projektów BWW od mostu Bernardyńskiego do Mostu Pomorskiego – inwestycja w toku.

VI.19. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Uchwała Rady Miasta Bydgoszczy Nr VII/107/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na 2019 rok.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 11 ust. 1 i art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

Cele programu:

- zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom,
- ograniczenie liczby bezdomnych zwierząt,
- sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami,
- poprawa warunków życia kotów wolno żyjących,
- zwiększenie liczby adopcji zwierząt bezdomnych.

Na realizację programu Miasto Bydgoszcz przeznaczyło kwotę w wysokości 1 929 900,00 zł, w tym:

- dokarmianie wolno żyjących kotów – 15 000 zł – w zakresie dokarmiania wolno żyjących kotów Miasto Bydgoszcz zawarło z Jarosławem Najdowskim, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Marcin” Jarosław Najdowski umowę na zakup 170 worków karmy ARION friends adult cat 31/14 (worki o masie 15 kg), która została przekazana organizacjom opiekującym się wolno żyjącymi kotami,
- sterylizacja i kastracja wolno żyjących kotów – 25 000 zł – Miasto Bydgoszcz zawarło z Kliniką Weterynaryjną „KORA” Piotr Niewczas umowę na wykonanie zabiegów sterylizacji i kastracji wolno żyjących kotów – wykonano zadania w 100%, ilość kastracji 88, ilość sterylizacji 258, talony na skorzystanie z tych zabiegów zostały przekazane do organizacji opiekujących się wolno żyjącymi kotami,
- zapewnienie gospodarstwa rolnego dla zwierząt gospodarskich i bezdomnych innych niż psy i koty – 4 700 zł,
- działalność Schroniska dla Zwierząt w Bydgoszczy obejmująca czynności wymienione w programie – 1 885 200 zł.

W ramach realizowanych zadań statutowych:

- do placówki przyjęto 2 141 zwierząt (psy i koty),
- wydano do adopcji 1 649 psów i kotów,
- wysterylizowano 691 zwierząt,
- zaszczepiono przeciwko wściekliźnie 1 214 zwierząt.

Ponadto:

- propagowano edukację humanitarną poprzez prowadzenie działań edukacyjnych w szkołach, przedszkolach i mediach, przyjmowano wycieczki z przedszkoli, szkół i domów pomocy społecznej,
- prowadzono akcję adopcji psów rasowych i w typie rasy, korzystając z kontaktów z forami internetowymi oraz na Facebook-u i Tweeterze, szczególnie w zakresie adopcji psów agresywnych ras,
- kontynuowano współpracę z Zakładem Karnym w Potulicach w zakresie wykonywania przez skazanych nieodpłatnej pracy na rzecz Schroniska,
- kontynuowano wspólnie z OTOZ Animals akcję „Srebrny czas dla ludzi i zwierząt”, polegającą na odwiedzinach pensjonariuszy Domów Opieki w Schronisku i odwiedzinach przedstawicieli Schroniska i OTOZ-u w tych placówkach, akcję rozszerzono o „Srebrny wolontariat”, promując działania wolontarystyczne wśród seniorów,

- zorganizowano wspólnie ze Strażą Miejską akcję „Pachnąca wiosna” mającą na celu upowszechnienie sprzątania przez właścicieli odchodów po psach,
- zorganizowano promocyjne stoiska Schroniska na imprezie „Światowy Dzień Kota” w Zielonych Arkadach, na wystawach psów oraz na targach zoologicznych Pet EXPO, akcją plakatową i internetową pn. „Gorące lato zabija psy w samochodach”, uroczystość z okazji 10-lecia Pozytywnego Szkolenia Psów Schroniskowych oraz doroczną aukcją charytatywną na rzecz Schroniska dla Zwierząt w Bydgoszczy „Znani, bezimiennym zwierzętom”,
- wspólnie z OTOZ Animals zorganizowano „Piknik dobrych psów i ludzi” w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku, akcją „Daj im Szansę” promującą adopcję psów i kotów ze Schroniska poprzez portale internetowe oraz konkurs plastyczny dla dzieci pn. „Świat zwierząt, moim światem”,
- prowadzono szkolenia z zakresu behawioru psów dla pracowników i wolontariuszy Schroniska, osób wyławiających zwierzęta oraz kierowników schronisk, dwóch pracowników Schroniska uczestniczyło w Ogólnopolskiej Konferencji Behawioru Zwierząt,
- wykonano częściowy remont ogrodzenia, naprawę poszycia dachu, bieżące naprawy środków transportu i elektronarzędzi oraz zamontowano system rynnowy.

W 2019 r. zakończono rozbudowę Schroniska dla Zwierząt, która przyczyniła się do poprawy warunków zwierząt czekających na adopcję oraz do zapewnienia pracownikom, wolontariuszom i gościom schroniska lepszych warunków pracy i obsługi. Rozbudowany obiekt pozwoli też na prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej. W nowym obiekcie znajduje się: sala zabiegowa i pooperacyjna, gabinet weterynaryjny, sala edukacyjna, recepcja i pomieszczenia socjalno-biurowe. Ponadto dzięki pozyskanemu dofinansowaniu unijnemu budynek Schroniska został wyposażony w układ instalacji fotowoltaicznej wraz z zespołem pomp ciepła, zapewniający zasilanie obiektu ze źródeł odnawialnych.

VI.20. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU, PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY – DO 2020 ROKU

Uchwała Nr XII/159/15 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy - do 2020 roku”.

Podstawa prawna:

- art. 12 pkt 9c i art. 92 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Program zakłada realizację następujących celów:

- ograniczanie zjawiska bezrobocia,
- zmniejszenie udziału osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Pożądanee efekty realizacji programu:

- zwiększenie motywacji oraz umiejętności osób bezrobotnych do samodzielnego poszukiwania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej,
- dodatkowe miejsca pracy.

INFORMACJA O BEZROBOCIU W BYDGOSZCZY W 2019 R.

Pod koniec 2019 r. na terenie Bydgoszczy zarejestrowane były, według bazy REGON 43 362 podmioty gospodarki narodowej (o 1 063 – 2,5% podmiotów więcej niż na koniec 2018 r.). Stanowiły one 21,3% wszystkich firm działających na terenie województwa. Podmioty gospodarki narodowej według wielkości zatrudnienia dzieliły się następująco: 41 603 podmioty zatrudniały do 9 osób (95,9%); 1 372 podmioty zatrudniały od 10 do 49 osób (3,2%); 326 podmiotów zatrudniało od 50 do 249 pracowników (0,8%); 61 podmiotów zatrudniało powyżej 250 pracowników (0,1%).

Rok 2019 charakteryzował się spadkiem poziomu bezrobocia, utrzymała się tendencja z ostatnich czterech lat. Liczba bezrobotnych spadła nawet w miesiącu grudniu (sytuacja taka nie miała miejsca w latach wcześniejszych). Stopa bezrobocia po początkowym styczniowym wzroście, utrzymywała przez resztę roku stałą tendencję spadkową osiągając stan mniejszy o 0,8 pkt. procentowego w porównaniu z końcem 2018 r. Na początku 2019 r. w Bydgoszczy zarejestrowane były 5 982 osoby bezrobotne. Na dzień 31 grudnia 2019 r. liczba ta zmalała o 1 209 osób (o 20,2%) i osiągnęła poziom 4 773 osoby. Dane dotyczące stopy bezrobocia w kraju, województwie kujawsko-pomorskim i Bydgoszczy za 2019 r. przedstawia poniższa tabela.

STOPA BEZROBOCIA

Rok	Miesiąc	Polska	Województwo	Bydgoszcz
		w %		
2018	XII	5,8	8,8	3,6
2019	I	6,1	9,2	3,7
	II	6,1	9,1	3,7
	III	5,9	8,8	3,6
	IV	5,6	8,4	3,5
	V	5,4	8,1	3,4
	VI	5,3	7,9	3,3
	VII	5,2	7,8	3,3
	VIII	5,2	7,7	3,3
	IX	5,1	7,6	3,2
	X	5,0	7,5	3,0
	XI	5,1	7,6	2,9
	XII	5,2	7,8	2,8

Osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie Bydgoszczy stanowiły w grudniu 2019 r. prawie 73% ogólnej liczby klientów bydgoskiego urzędu pracy.

Sytuacja na rynku pracy w Bydgoszczy w 2019 r. uległa znacznej poprawie, jednak utrzymują się niekorzystne zjawiska w strukturze bezrobotnych. Według stanu na koniec grudnia 2019 r.:

- kobiety – stanowiły 55% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych,
- osoby bezrobotne do 30 roku życia – stanowiły 17,9% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia – stanowiły 6,9% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki – stanowiły 2,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby długotrwale bezrobotne – stanowiły 45,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – stanowiły 17,9% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia – stanowiły 29,9% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych - stanowiły 30,3% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego – stanowiły 9,5% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego – stanowiły 49,4% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia – stanowiły 22,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – stanowiły 0,7% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby niepełnosprawne – stanowiły 8,5% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan.

Informacje na temat kształtowania się bezrobocia w 2019 r. przedstawiają poniższe zestawienia.

ZMIANY W LICZBIE BEZROBOTNYCH W OKRESIE XII 2018 r. – I 2020 r. W BYDGOSZCZY

Rok	Miesiąc	Liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Bydgoszcz	Zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca
2018	XII	8 352	5 982	
2019	I	8 822	6 260	+278
	II	8 667	6 190	-70
	III	8 501	6 062	-128
	IV	8 185	5 927	-135
	V	7 879	5 722	-205
	VI	7 657	5 596	-126
	VII	7 636	5 623	+27
	VIII	7 556	5 527	-96
	IX	7 356	5 362	-165
	X	6 956	5 064	-298
	XI	6 776	4 954	-110
	XII	6 542	4 773	-181
2020	I	6 885	4 965	+192

LICZBA BEZROBOTNYCH W MIEŚCIE BYDGOSZCZY WG PŁCI (XII 2018 r. – I 2020 r.)

Rok	Miesiąc	PUP ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Bydgoszcz	
					Mężczyźni	Kobiety
2018	XII	8 352	3 444	4 908	2 508	3 474
2019	I	8 822	3 680	5 142	2 640	3 620
	II	8 667	3 635	5 032	2 617	3 573
	III	8 501	3 572	4 929	2 564	3 498
	IV	8 185	3 449	4 736	2 547	3 380
	V	7 879	3 271	4 608	2 424	3 298
	VI	7 657	3 220	4 437	2 403	3 193
	VII	7 636	3 179	4 457	2 406	3 218
	VIII	7 556	3 149	4 407	2 382	3 145
	IX	7 356	3 155	4 201	2 367	2 995
	X	6 956	3 023	3 933	2 273	2 791
	XI	6 776	2 937	3 839	2 207	2 747
	XII	6 542	2 875	3 667	2 149	2 624
2020	I	6 885	3 038	3 847	2 243	2 722

BEZROBOTNI W MIEŚCIE BYDGOSZCZY Z PRAWEM DO ZASIŁKU W OKRESIE XII 2018 r. – I 2020 r.

Rok	Miesiąc	PUP ogółem	Z prawem do zasiłku	Bydgoszcz		
				ogółem	z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku
2018	XII	8 352	1 399	5 982	999	4 983
2019	I	8 822	1 515	6 260	1 082	5 178
	II	8 667	1 470	6 190	1 038	5 152
	III	8 501	1 400	6 062	987	5 075
	IV	8 185	1 389	5 927	981	4 946
	V	7 879	1 311	5 722	929	4 793
	VI	7 657	1 290	5 596	941	4 655
	VII	7 636	1 250	5 623	920	4 703
	VIII	7 556	1 245	5 527	917	4 610
	IX	7 356	1 179	5 362	870	4 492
	X	6 956	1 156	5 064	837	4 227
	XI	6 776	1 146	4 954	819	4 135
	XII	6 542	1 157	4 773	830	3 943
2020	I	6 885	1 240	4 965	881	4 084

BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Wiek w latach	Bezrobotni z Bydgoszczy			
	31 XII 2018		31 XII 2019	
	Liczba osób	Udział w %	Liczba osób	Udział w %
18 do 24	464	7,7	329	6,9
25 do 34	1 562	26,1	1 181	24,7
35 do 44	1 647	27,6	1 304	27,3
45 do 54	1 111	18,6	1 010	21,2
55 do 59	777	13,0	558	11,7
60 i powyżej	421	7,0	391	8,2

BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

Staż pracy w latach	Bezrobotni z Bydgoszczy			
	31 XII 2018		31 XII 2019	
	Liczba osób	Udział w %	Liczba osób	Udział w %
Bez stażu	371	6,2	254	5,3
Do 1 roku	1 055	17,6	855	17,9
1-5	1 421	23,8	1 151	24,1
5-10	1 051	17,6	846	17,7
10-20	1 073	18,0	875	18,3
20-30	702	11,7	528	11,1
30 i więcej	309	5,1	264	5,6

BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Poziom wykształcenia	Bezrobotni z Bydgoszczy			
	31 XII 2018		31 XII 2019	
	Liczba osób	Udział w %	Liczba osób	Udział w %
Wyższe	1 068	17,9	884	18,5
Policealne i średnie zawodowe	1 131	18,9	988	20,7
Średnie ogólnokształcące	670	11,2	543	11,4
Zasadnicze zawodowe	1 450	24,2	1 103	23,1
Gimnazjalne i niepełne	1 663	27,8	1 255	26,3

BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Bezrobotni z Bydgoszczy			
	31 XII 2018		31 XII 2019	
	Liczba osób	Udział w %	Liczba osób	Udział w %
Do 1	573	9,6	556	11,6
1-3	1 080	18,1	957	20,1
3-6	943	15,7	808	16,9
6-12	1 041	17,4	760	15,9
12-24	978	16,3	692	14,5
Powyżej 24	1 367	22,9	1 000	21,0

REALIZACJA PROGRAMU

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

Przy realizacji wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, w tym projektów przestrzegana jest zasada równych szans oraz bezwzględny zakaz dyskryminacji, z uwagi na: niepełnosprawność, płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub wszelkie inne opinie, przynależność do mniejszości narodowych, majątek, urodzenie, wiek lub orientację seksualną.

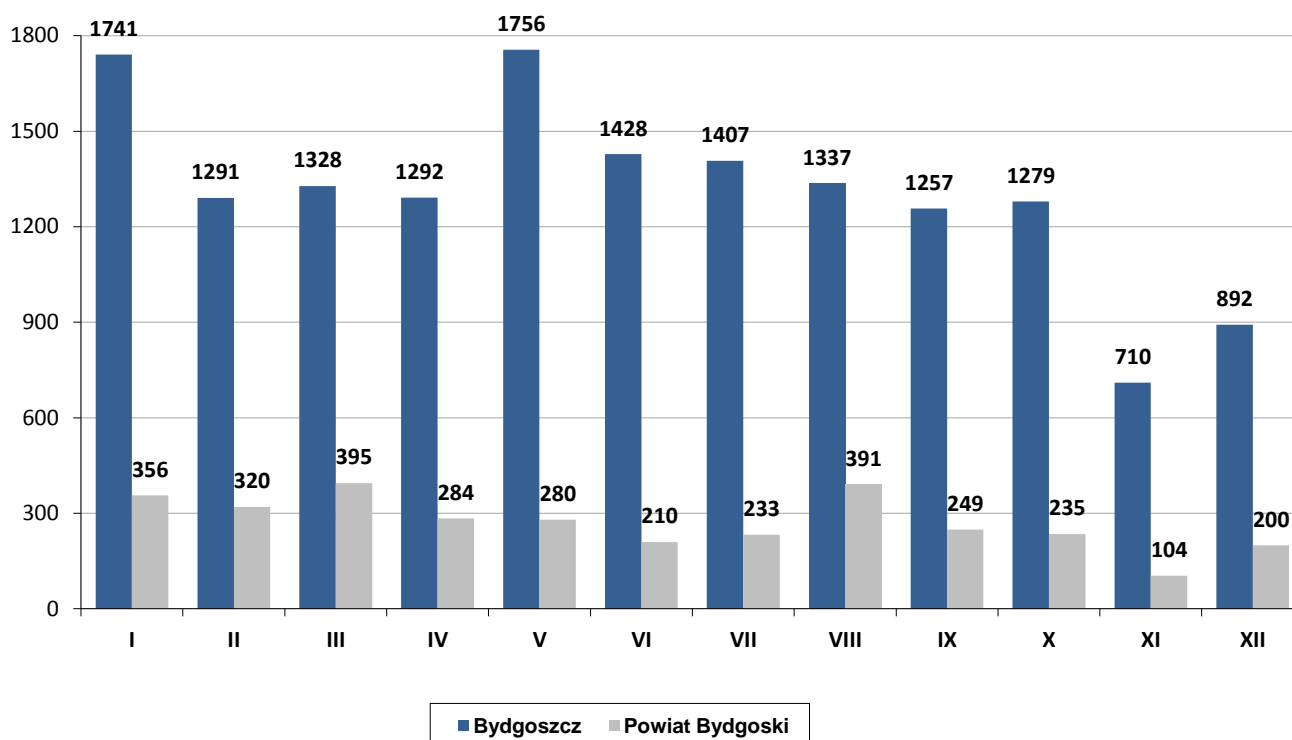
Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy:

Pośrednictwo pracy

W 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowało się 9 162 bydgoszczan. Wyłączono z ewidencji 10 371 mieszkańców Bydgoszczy, w tym z tytułu podjęcia pracy 4 767 osób.

W 2019 r. do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie 28 975 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 15 718 od pracodawców z Bydgoszczy. Najwięcej zapotrzebowań pracodawcy z Bydgoszczy złożyli w miesiącach: maju – 1 756 ofert pracy oraz styczniu – 1 741 ofert. Najliczniejsze wyrejestrowania osób bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia odnotowano w październiku (550 podjęć pracy), wrześniu (487 podjęć pracy) oraz w lutym (438 podjęć pracy).

LICZBA OFERT PRACY ZGŁOSZONYCH DO PUP BYDGOSZCZY W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2019 R.

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE DO PUP W BYDGOSZCZY W 2019 R.

Rok	Miesiąc	Liczba ofert pracy		Podjęcia pracy BYDGOSZCZ	
		PUP ogółem	Bydgoszcz	Ogółem	Kobiety
2018	I-XII	21 784	17 906	5 597	3 138
2019	I	2 097	1 741	384	191
	II	1 611	1 291	438	231
	III	1 723	1 328	420	226
	IV	1 576	1 292	350	202
	V	2 036	1 756	400	197
	VI	1 638	1 428	300	160
	VII	1 640	1 407	333	176
	VIII	1 728	1 337	359	201
	IX	1 506	1 257	487	326
	X	1 514	1 279	550	331
	XI	814	710	400	210
	XII	1 092	892	346	186
	I-XII	18 975	15 718	4 767	2 637

NAPŁYW I ODPŁYW Z BEZROBOCIA W BYDGOSZCZY W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2019 R.

Rok	Miesiąc	Liczba osób bezrobotnych (stan w końcu okresu)	Napływ	Odpływ	
				Ogółem	z tytułu podjęcia pracy
2018	XII	5 982	x	x	x
2019	I	6 260	963	685	384
	II	6 190	757	827	438
	III	6 062	815	943	420
	IV	5 927	693	828	350
	V	5 722	654	859	400
	VI	5 596	610	736	300
	VII	5 623	813	786	333
	VIII	5 527	736	832	359
	IX	5 362	842	1 007	487
	X	5 064	852	1 150	550
	XI	4 954	780	890	400
	XII	4 773	647	828	346
	I-XII	4 773	9 162	10 371	4 767

Na koniec 2019 r. liczba bezrobotnych była mniejsza niż przed rokiem o 1 209 osób, tj. o 20,2%.

Poradnictwo zawodowe

Porady udzielane były w trybie indywidualnym i grupowym. Z usług poradnictwa zawodowego korzystały głównie osoby, które nie posiadały umiejętności poszukiwania pracy oraz sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz takie, które nie posiadały doświadczenia zawodowego. Usługi doradcze polegały m.in. na udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, tworzeniu „Indywidu-

alnych Planów Działania”, a także na ocenie szans uruchomienia działalności gospodarczej. W 2019 r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało ogółem 1 556 osób, w tym 832 kobiety.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy – na przestrzeni roku:

- z doradczych porad indywidualnych skorzystało 978 osób (w tym 549 kobiet),
- w grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 347 osób (w tym 144 kobiety). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- z porady grupowej skorzystało 85 osób (w tym 51 kobiet),
- 119 osobom (w tym 82 kobietom) udzielono indywidualnych informacji zawodowych,
- 27 osób (w tym 6 kobiet) brało udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Zatrudnienie subsydiowane:

- prace interwencyjne:

W 2019 r. w ramach prac interwencyjnych zatrudnionych było 167 osób ze środków Funduszu Pracy, w tym 81 osób z roku poprzedniego. Osoby wykonywały prace m.in. na stanowiskach: magazyniera-kierowcy, sprzedawcy, technika produkcji, pracownika budowlanego, asystenta prawnego, księgowej, krojczego, pracownika obsługi myjni, szwaczki, pakowacza, pomocnika lakiernika, pracownika biurowego, pracownika recepcji, fakturzysty. W 2019 r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 317 551,57 zł.

- roboty publiczne:

Roboty publiczne organizowane były przez gminy, które określiły w styczniu 2019 r. roczny plan potrzeb w zakresie ich wykonywania. Ogółem w 2019 r. uczestniczyło w robotach publicznych 9 osób z Bydgoszczy. Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 45 748,92 zł. Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione m.in. na stanowiskach: strażnika szkolnego „Agatka”, pomocy administracyjnej, pomocy nauczyciela, pomocy kuchennej, pracownika zaplecza sportowego.

- staż:

W 2019 r. łącznie staż odbywały 602 osoby (z tego 7 osób w ramach umów z 2018 r.), w tym:

- w ramach Funduszu Pracy – 53 osoby bezrobotne,
- w ramach Poddziałania 1.1.2 POWER – 346 osób bezrobotnych,
- w ramach Działania 8.1 RPO WK-P – 202 osoby bezrobotne,
- w ramach środków PFRON – 1 osoba poszukująca pracy.

Osoby odbywały staż u pracodawców m.in. na stanowiskach: sprzedawcy, pracownika biurowego, informatyka-stażysty, kosmetyczki, baristy, pomocy nauczyciela, malarza budowlanego, technika farmacji, grafika komputerowego, kucharza, operatora CNC, doradcy klienta. Łączna kwota wydatków w 2019 r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 2 824 711,17 zł, z czego 284 106,92 zł pochodziło ze środków Funduszu Pracy, 1 634 820,77 zł ze środków POWER, 900 959,14 zł ze środków RPO, a 4 824,34 zł ze środków PFRON.

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy:

W 2019 r. 67 osób z Bydgoszczy zostało zatrudnionych przez pracodawców na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy w ramach umów zawartych w latach ubiegłych. Osoby bezrobotne wykonywały prace m.in. na stanowiskach: pomocnika mechanika, operatora wiertarki, magazyniera, sprzedawcy, referenta ds. płac, referenta ds. szkoleń, pracownika produkcji, pomocnika piekarza, sortowacza, pomocnika telemontera, kucharza, kadrowej.

Promowanie aktywności osób bezrobotnych

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych, refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 lub osobą zależną oraz refundację kosztów zakwaterowania osobom bezrobotnym, które podejmowały pracę poza miejscem zamieszkania.

- dodatek aktywizacyjny:

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 423,90 zł, a od czerwca 2019 r. – 430,70 zł. Dodatki aktywizacyjne wypłacono 951 mieszkańcom Bydgoszczy zarejestrowanym w PUP na kwotę 782 570,50 zł.

- refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną:

W 2019 r. PUP zrefundował koszty opieki 39 osobom bezrobotnym (w tym 12 osobom w ramach umów z 2018 r.) na łączną kwotę 31 692,22 zł.

- zwrot kosztów dojazdu/zakwaterowania:

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2019 r. PUP zrefundował koszty:

- dojazdu do pracy – 13 osobom bezrobotnym, na łączną kwotę 5 329,39 zł, (w tym 6 osobom w ramach umów zawartych w 2018 r.),
- zakwaterowania – 10 osobom bezrobotnym, na łączną kwotę 23 002,02 zł (w tym 3 osobom w ramach umów z 2018 r.).

- szkolenia:

W 2019 r. objęto szkoleniami 137 osób z Bydgoszczy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 436 948,42 zł.

W 2019 r. osoby korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej – łącznie 136 osób, w tym:
 - 47 osób bezrobotnych ze środków Funduszu Pracy (pozwolenie do kierowania tramwajem – 23 osoby; prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. D – 20 osób; operator wózków jezdniowych podnośnikowych – 4 osoby),
 - 14 osób bezrobotnych ze środków POWER (magazynier-logistyk – 1 osoba; operator koparkoładowarki – 3 osoby; operator wózków jezdniowych podnośnikowych – 3 osoby; spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG – 5 osób; uprawnienia elektryczne – grupa I – 2 osoby),
 - 73 osoby w ramach RPO (w tym 27 osób ukończyło warsztaty aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy; magazynier-logistyk – 7 osób; operator koparkoładowarki – 5 osób; operator wózków jezdniowych podnośnikowych – 12 osób; spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG – 8 osób; uprawnienia elektryczne – grupa I – 14 osób),
 - 2 osoby w ramach środków PFRON (operator wózków jezdniowych podnośnikowych),
- w formie indywidualnej – 1 osoba ze środków RPO – kurs dla kandydatów na diagnostów samochodowych.

Warunkiem skierowania osób bezrobotnych na szkolenie do podwyższenia kwalifikacji zawodowych celem zwiększenia szans na rynku pracy był brak kwalifikacji zawodowych lub konieczność zmiany/uzupełnienia kwalifikacji w związku z brakiem propozycji otrzymania odpowiedniej pracy, a także utrata zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

- refundacja kosztów „30 minus” (refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 roku życia):

W 2019 r. w ramach refundacji kosztów „30 minus” do pracy skierowano 28 bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy (w ramach powstałych wakatów) oraz kontynuowano umowy z 2018 r. z pracodawcami za-

trudniającymi 106 osób bezrobotnych. Zatrudnione osoby wykonywały pracę m.in. na stanowiskach: pomocnika konserwatora, pracownika gospodarczego, magazyniera, kelnerki, sprzedawcy, pomocy kuchennej, pracownika budowlanego, pracownika administracyjno-biurowego, pomocnika elektromontera, asystentki księgowej, pomocnika mechanika, kierowcy, recepcjonistki, pomocy kosmetycznej, monterki stolarki, serwisanta meblowego.

- zatrudnienie wspierane:

W 2019 r. prace w ramach zatrudnienia wspieranego wykonywało 12 osób bezrobotnych zamieszkałych w Bydgoszczy (1 osoba w ramach umowy zawartej w 2018 r.). Łączna kwota wydatków na ten cel w 2019 r. wyniosła 49 840,21 zł. Osoby bezrobotne były zatrudnione m.in. na stanowiskach: ślusarza-konserwatora, sprzątaczkę, opiekuna dzieci i młodzieży na przejściach dla pieszych, pomocy kuchennej, archiwisty, młodszego telemontera, praczki, malarza.

Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej

W 2019 r. wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 329 osób z Bydgoszczy, w tym:

- 164 osoby przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 25 dotacji z Funduszu Pracy, 46 dotacji w ramach Poddziałania 1.1.2 POWER, 93 dotacje w ramach Działania 8.1 RPO – na łączną kwotę 3 212 421,41 zł),
- 165 osób bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m.in. z zakresu: usług kosmetycznych, usług prawniczych, usług fotograficznych, usług rachunkowych, usług instalatorskich, mechaniki pojazdowej, usług gastronomicznych, remontowo-budowlanych, pośrednictwa nieruchomości, montażu mebli, usług reklamowych, usług jubilerskich, instalacji elektrycznych.

Wskaźnik samozatrudnienia dla Bydgoszczy wyniósł 6,91% (w okresie styczeń - grudzień 2019 r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 329 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 4.767).

Promocja spółdzielni socjalnych

W 2019 r. zrefundowano część wynagrodzeń oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 2 osób bezrobotnych z terenu Bydgoszczy w ramach umów z 2018 r., na podstawie spółdzielczej umowy o pracę w łącznej wysokości 4 413,78 zł.

Programy realizowane w PUP Bydgoszcz – pozyskiwanie dodatkowych środków na aktywizację osób bezrobotnych

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy realizował projekty współfinansowane z Unii Europejskiej oraz kontynuował programy finansowane ze środków rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Socjalnej na rzecz osób bez pracy z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego, tj.:

- Projekt **„Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (IV)”** współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020:
Wartość projektu: 9 365 654 zł.
Dofinansowanie projektu z UE: 7 960 806 zł.
Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2020 r.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim, w szczególności należących co najmniej do jednej z poniższych grup: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedziła analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP reali-

zował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2019 r. w ramach projektu objęto wsparciem 516 osób bezrobotnych, w tym 379 mieszkańców Bydgoszczy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w wieku powyżej 29 roku życia.

W ramach projektu osoby bezrobotne objęto następującym wsparciem:

- podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, pożądanych na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach (82 osoby, w tym 73 mieszkańców Bydgoszczy),
- nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w stażach (276 osób, w tym 202 mieszkańców Bydgoszczy),
- promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie w formie udzielania środków na podjęcie działalności gospodarczej (150 osób, w tym 96 mieszkańców Bydgoszczy),
- objęcie usługami poradnictwa zawodowego (516 osób, w tym 379 mieszkańców Bydgoszczy),
- objęcie usługami pośrednictwa pracy (358 osób, w tym 275 mieszkańców Bydgoszczy).

Działania podjęte w 2019 r.:

- szkolenia – 52 uczestników projektu (w tym: 45 osób z Bydgoszczy) skorzystało m.in. z następujących szkoleń grupowych: magazynier-logistyk, spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG, operator koparkoładowarki, uprawnienia elektryczne – grupa I, operator wózków jezdniowych podnośnikowych. Jedna osoba z Bydgoszczy odbyła kurs dla kandydatów na diagnostów samochodowych w trybie indywidualnym. Dodatkowo 29 osób wzięło udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy (wśród nich było 27 mieszkańców Bydgoszczy).
 - staże – z możliwości odbycia stażu skorzystało 276 osób bezrobotnych (w tym 202 osoby z Bydgoszczy). Najczęściej osoby bezrobotne kierowane były na stanowiska do firm oraz instytucji z branży usługowej, budowlanej oraz handlowej. Przykładowe stanowiska staży: pracownik biurowy, cieśla, asystent do spraw księgowości, rejestratorka medyczna, fryzjer, hydraulik, złotnik-jubiler, technik laborant, kucharz, pracownik budowlany, sprzedawca, doradca klienta, szwaczka maszynowa, pomocnik mechanika pojazdów samochodowych, pracownik produkcji.
 - środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – osoby ubiegające się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wcześniej ukończyły szkolenie z zakresu przedsiębiorczości (w trybie e-learningowym). Osoby wykwalifikowane w tym zakresie, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wynosiła 20 000 zł. W ramach projektu 150 osobom (w tym 96 osobom z Bydgoszczy) przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej. Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły uruchomienie m.in. agencji reklamowej, biura projektowego lub rachunkowo-księgowego oraz działalności w zakresie: fizjoterapii, fotografii, instalacji elektrycznych, pomp ciepła, wodno-kanalizacyjnych, klimatyzacji, mechaniki pojazdowej, świadczenia usług fryzjerskich, kosmetycznych lub sprzątnia.
 - poradnictwo zawodowe – wszystkie osoby przystępujące do projektu tj. 516 (w tym 379 mieszkańców Bydgoszczy) zostały objęte poradnictwem zawodowym w oparciu o Indywidualny Plan Działania.
 - pośrednictwo pracy – każdy uczestnik zainteresowany stażem lub szkoleniem został objęty pośrednictwem pracy. Łącznie z wsparcia skorzystało 358 osób, w tym 275 osób z Bydgoszczy.
- **Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (IV)”** współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Poddziałanie 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój:
Wartość projektu: 10 001 270 zł.
Dofinansowanie projektu z UE: 8 429 070 zł.
Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2020 r.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), osób z niepełnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim. W ramach projektu dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzone zostało analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2019 r. w ramach projektu objęto wsparciem 580 osób bezrobotnych, w tym 416 mieszkańców Bydgoszczy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w wieku od 18 do 29 lat.

W ramach projektu osoby bezrobotne objęto następującym wsparciem:

- podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji pożądanых na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach (24 osoby, w tym 14 osób z Bydgoszczy),
- nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w stażach (472 osoby, w tym 350 osób z Bydgoszczy),
- promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie w formie udzielania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (79 osób, w tym 48 mieszkańców Bydgoszczy),
- objęcie usługami poradnictwa zawodowego (580 osób, 416 osób z Bydgoszczy),
- objęcie usługami pośrednictwa pracy (496 osób, w tym 364 osoby z Bydgoszczy).

Działania podjęte w 2019 r.:

- szkolenia – 24 uczestników projektu (w tym 14 mieszkańców Bydgoszczy) skorzystało z następujących szkoleń organizowanych w trybie grupowym: spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG, operator koparkoładowarki, operator wózków jezdniowych podnośnikowych, magazynier-logistyk, uprawnienia elektryczne – grupa I.
 - staże – z możliwości odbycia stażu u lokalnych pracodawców skorzystało 472 uczestników projektu (w tym 350 osób z Bydgoszczy). Najczęściej osoby bezrobotne kierowane były na stanowiska do firm oraz instytucji z branży budowlanej, usługowej oraz handlowej. Przykładowe stanowiska staży: pracownik administracyjno-biurowy, sprzedawca, kosmetyczka, fryzjer, grafik, dekarz, recepcjonista, asystent księgowego, monter sieci światłowodowej, mechanik pojazdów samochodowych, doradca klienta, asystent specjalisty ds. logistyki, pomocnik mechanika, pracownik biura podróży, technik farmaceutyczny, monter instalacji elektrycznej, masażysta.
 - środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 79 osób uczestniczących w projekcie ubiegało się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w tym 48 osób z Bydgoszczy). Wcześniej ukończyli oni szkolenie z zakresu przedsiębiorczości (w trybie e-learningowym). Osoby wykwalifikowane w tym zakresie, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wynosiła 20 000 zł. Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły uruchomienie działalności m.in. w zakresie świadczenia usług: remontowo-budowlanych, prawniczych, kosmetycznych, fryzjerskich, projektowania, fotograficznych, sprzętania, a także z zakresu konserwacji i naprawy pojazdów, projektowania i produkcji mebli, tłumaczenia z języka francuskiego lub angielskiego.
 - poradnictwo zawodowe – wszystkie osoby przystępujące do projektu (tj. 580 osób, w tym 416 osób z Bydgoszczy) zostały objęte poradnictwem zawodowym w oparciu o Indywidualny Plan Działania.
 - pośrednictwo pracy – każdy uczestnik zainteresowany stażem i szkoleniem został objęty pośrednictwem pracy. Łącznie z wsparcia skorzystało 496 osób, w tym 364 osoby z Bydgoszczy.
- Program „**Kadry 50 plus**” współfinansowany z rezerwy MRPiPS:
Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 292 029,52 zł.
Okres realizacji programu: 01.09.2017 r. – 31.12.2019 r.
Program skierowany był do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Program realizowany był w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia za-

mieszkałych na terenie Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego poprzez umożliwienie im wejścia bądź powrotu na rynek pracy oraz aktywnego w nim uczestnictwa. Cel programu został zrealizowany. Łącznie zaktywizowano 15 osób bezrobotnych (wśród nich było 9 mieszkańców Bydgoszczy), które zostały skierowane do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Udział w programie umożliwił osobom bezrobotnym zdobycie stałego zatrudnienia, w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o umowę o pracę.

- Program **„Kadry 45 plus”** współfinansowany z rezerwy MRPiPS:
Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 172 449,99 zł.
Okres realizacji programu: 03.04.2018 r. – 31.12.2020 r.
Program skierowany był do osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Program realizowany był w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia zamieszkałych na terenie Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego poprzez umożliwienie im wejścia bądź powrotu na rynek pracy oraz aktywnego w nim uczestnictwa. Cel programu został zrealizowany – łącznie zaktywizowano 10 osób bezrobotnych (w tym 6 mieszkańców Bydgoszczy), które zostały skierowane do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Udział w programie umożliwił osobom bezrobotnym zdobycie stałego zatrudnienia, w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o umowę o pracę. Realizacja programu kontynuowana będzie w 2020 r. ze względu na zobowiązania wynikające z przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, w związku z przyznaniem refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.
- Program **„Młodzi–Aktywni”** współfinansowany z rezerwy MRPiPS:
Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 398 235,22 zł.
Okres realizacji programu: 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r.
Program skierowany był do osób bezrobotnych do 30 roku życia z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Program realizowany był w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych do 30 roku życia zamieszkałych na terenie Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego poprzez umożliwienie im wejścia bądź powrotu na rynek pracy oraz aktywnego w nim uczestnictwa. Cel programu został zrealizowany – łącznie zaktywizowano 22 osoby bezrobotne (w tym 10 mieszkańców Bydgoszczy). 12 osób bezrobotnych (w tym 4 mieszkańców Bydgoszczy) skierowanych zostało do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Udział w programie umożliwił tym osobom zdobycie stałego zatrudnienia, w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o umowę o pracę. Dodatkowo 10 osób do 30 roku życia (w tym 6 z Bydgoszczy) zainteresowanych utworzeniem własnej działalności gospodarczej otrzymało bezzwrotną dotację. Realizacja programu kontynuowana będzie w 2020 r. ze względu na zobowiązania wynikające z przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, w związku z przyznaniem refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.
- Program **„Dotacja na start”** współfinansowany z rezerwy MRPiPS:
Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 794 495 zł.
Okres realizacji programu: 19.11.2018 r. – 31.12.2019 r.
Program skierowany był do osób bezrobotnych z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej. Program przyczynił się do aktywizacji zawodowej 41 osób bezrobotnych (w tym 28 mieszkańców Bydgoszczy), którzy zostali objęci indywidualnym poradnictwem zawodowym, a następnie skorzystali ze wsparcia w postaci dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w maksymalnej wysokości 20 000 zł.

AKTYWIZACJA ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW BYDGOSZCZY

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Refundacja kosztów 30 minus	Szkolenia indywidualne	Szkolenia grupowe	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	Klub Pracy	Zwrot kosztów zakwaterowania	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	Zatrudnienie wspierane	OGÓŁEM
2018/ 2019r.	Fundusz Pracy	7			81		106			12		3	6	2	1	218
z 2019r.	Fundusz Pracy	46	25	67	86	9	28		47	27		7	7		11	360
	POWER	346	46						14							406
	RPO	202	93					1	46		27					369
	PFRON	1							2							3
RAZEM	Fundusz Pracy	53	25	67	167	9	134		47	39		10	13	2	12	578
	POWER	346	46						14							406
	RPO	202	93					1	46		27					369
	PFRON	1							2							3
OGÓŁEM		602	164	67	167	9	134	1	109	39	27	10	13	2	12	1 356

Poprawa jakości usług na rzecz pracodawców, osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy:

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2019 r.

W 2019 r. ostatni raz zrealizowano badanie „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” w oparciu o metodologię opracowaną na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych Sp. z o. o.

Od 2020 r. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” zostanie połączony z „Barometrem zawodów”, zgodnie z metodologią opracowaną przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie.

Raport z badania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opublikowany w 2019 r. zawierał informację na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz analizę rynku edukacyjnego w okresie 2018 r.

Z analizy danych przeprowadzonej na potrzeby opracowania „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Bydgoszczy oraz powiecie bydgoskim” wynikają m.in. następujące ustalenia i spostrzeżenia:

- Na tle województwa kujawsko-pomorskiego obszar działania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy w 2018 r. obejmował strefę stosunkowo korzystnej sytuacji na rynku pracy. Stopa bezrobocia dla Bydgoszczy (3,6%) była najniższa w regionie, zaś stopa bezrobocia dla powiatu bydgoskiego (5,6%) uplasowała powiat na trzecim miejscu wśród powiatów województwa kujawsko-pomorskiego.
- Uwzględniając podział osób bezrobotnych według elementarnych grup zawodów w 2018 r. w ewidencji PUP najliczniej reprezentowani w Bydgoszczy byli: sprzedawcy sklepowi (12,7% ogółu zarejestrowanych w końcu 2018 r.), pomoce i sprzątaczkę (2,6%) oraz średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (2,3%), zaś w powiecie bydgoskim – sprzedawcy sklepowi (13,3%), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (3,0%) oraz kucharze (3,0%).
- Zawodami deficytowymi w 2018 r. okazały się głównie zawody związane z obsługą i montażem maszyn, sprzedażą i usługami finansowymi i ubezpieczeniowymi, budownictwem oraz branżą transportową i pokrewną. Dodatkowo w grupie zawodów maksymalnie deficytowych znaleźli się głównie przedstawiciele branży IT oraz pracownicy – operatorzy maszyn i urządzeń, a także pracownicy związani ze sprzedażą.
- Do zawodów nadwyżkowych w 2018 r. na lokalnym rynku pracy zaliczały się m.in. takie grupy zawodów elementarnych jak: technicy nauk chemicznych, fizycznych, obuwnicy, murarze, kierownicy do spraw strategii i planowania, hydraulicy i monterzy rurociągów, pomoce kuchenne. Zawody maksymalnie nadwyżkowe reprezentowane były natomiast przez: kierowników w hotelarstwie, marynarzy, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, pracowników wykonujących dorywcze prace proste, kierownicy do spraw strategii i planowania.
- Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z roku szkolnego 2017/2018 z Bydgoszczy to głównie osoby w zawodach wpisujących się w następujące grupy elementarne zawodów: pomocniczy personel medyczny, kosmetyczki i pokrewni, spedytorzy i pokrewni, asystenci dentystyczni, technicy elektronicy i pokrewni. Natomiast w powiecie bydgoskim byli to najczęściej: plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni, technicy wsparcia informatycznego i technicznego, technicy mechanicy, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych oraz technicy rolnictwa i pokrewni.

Badania lokalnego rynku pracy – badania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy realizowane na przestrzeni 2019 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2019 r. przeprowadził szereg badań, które miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców, jak i osób bez pracy. Dzięki realizacji m.in. monitoringu przebiegu szkoleń, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ewaluacji projektów realizowanych w ramach POWER i RPO, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dostosowywał usługi i instrumenty

rynku pracy pod indywidualne potrzeby lokalnych pracodawców oraz osób bez pracy. Pełne wersje raportów dostępne są na stronie urzędu pracy: bydgoszcz.praca.gov.pl

- **Barometr zawodów**

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy ponownie przystąpił do realizacji badania „Barometr zawodów” według zaleceń Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które stanowi krótkookresową (jednoroczną) prognozę zapotrzebowania na zawody. Realizacja badania polega na spotkaniu ekspertów rynku pracy, w trakcie którego opracowana zostaje lista zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych na lokalnym rynku pracy.

Według prognozy ekspertów rynku pracy na terenie Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego w 2020 r. wystąpi zapotrzebowanie m.in. na takie zawody jak: analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych, betoniarze i zbrojarze, brukarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, lekarze, elektromechanicy i elektromonterzy, magazynierzy, monterzy maszyn i urządzeń, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, operatorzy obrabiarek skrawających, spawacze, ślusarze.

Zgodnie z wynikami „Barometru zawodów” w 2020 r. na terenie Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego trudność w znalezieniu zatrudnienia będą mieli m.in. pracownicy w zawodach: ekonomiści, filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy, pedagodzy, pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej.

Zestawienie wszystkich zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych zgodnie z prognozą na 2020 rok przedstawione zostało na plakacie. Ponadto wyniki „Barometru zawodów” dostępne są na stronie internetowej urzędu pracy (<http://bydgoszcz.praca.gov.pl>) oraz na stronie internetowej poświęconej badaniu (<http://barometrzwodow.pl>).

- **Badanie wśród pracodawców i przedsiębiorców współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy w ramach organizacji miejsc stażu finansowanych ze środków Funduszu Pracy i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej**

Badanie zrealizowane zostało w 2019 r. wśród 323 pracodawców z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Jego celem było poznanie opinii organizatorów staży na temat współpracy z bydgoskim urzędem pracy.

- **Monitoring przebiegu szkoleń realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy**

Zgodnie z obowiązkiem ustawowym PUP w Bydgoszczy prowadzi na bieżąco monitoring przebiegu szkoleń, którego celem jest zapewnienie poprawnej ich realizacji. Do jednej z form monitoringu zalicza się badanie prowadzone wśród osób bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach przy użyciu kwestionariusza ankiety. W 2019 r. badanie realizowane było wśród uczestników szkoleń grupowych, w tym z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Dzięki uwagom i zastrzeżeniom zgłaszanym przez respondentów, PUP może na bieżąco reagować na sytuacje problemowe. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób bezrobotnych, PUP uwzględnia również propozycje respondentów, które stanowią cenną wskazówkę przy sporządzaniu planu szkoleń na następny rok. W 2019 r. badaniem ankietowym objęto 121 uczestników 7 szkoleń grupowych, co stanowiło 93,1% ogółu uczestników tego rodzaju szkoleń oraz 24 osoby bezrobotne biorące udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, co stanowiło 88,9% ogółu uczestników tego szkolenia.

Ponadto PUP na bieżąco dokonuje aktualizacji bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową, na podstawie danych przekazywanych przez te jednostki. Katalog jednostek obejmuje podstawowe dane teledadresowe jednostki szkoleniowej oraz kierunki prowadzonych szkoleń.

VI.21. PROGRAMY POLITYKI ZDROWOTNEJ

- Uchwała Nr V/41/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia Programów Polityki Zdrowotnej na 2019 rok,
- Uchwała Nr LXVII/1422/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 17 października 2018 r. w sprawie zatwierdzenia programu pn. „Program polityki zdrowotnej z zakresu wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Miasta Bydgoszczy na lata 2019-2022”.

Podstawa prawna

- art. 48 ust. 1 w zw. z art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych,
- art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych programy polityki zdrowotnej mogą opracowywać, wdrażać, realizować i finansować ministrowie oraz jednostki samorządu terytorialnego. Realizatorów poszczególnych programów wyłania się w drodze konkursów ofert. W tym celu Prezydent Miasta ogłasza konkursy ofert. W 2019 r. Miasto realizowało 10 programów polityki zdrowotnej. Podejmowane działania skierowane były do różnych grup wiekowych począwszy od noworodków, aż do osób w wieku senioralnym.

Z programów polityki zdrowotnej w 2019 r. skorzystało około 10 tys. mieszkańców, na co przeznaczono środki w kwocie 269 400 zł, w tym 1 772 zł na realizację działań promocyjnych. Ponadto wydatkowano 400 000 zł na realizację „Programu polityki zdrowotnej z zakresu wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Miasta Bydgoszczy w latach 2019-2022”, w tym 25 000 zł na realizację działań promocyjnych.

Programy polityki zdrowotnej realizowane w 2019 r.:

- **Program „Uwolnijmy dzieci od dymu nikotynowego”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 20 000 zł.

Realizator: Fundacja „Oddech Nadziei” dla Cierpiących na Schorzenia Płuc i Oskrzeli w Bydgoszczy.

Celem programu było zmniejszenie rozpowszechnienia palenia tytoniu.

Przeprowadzono szereg działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych mających na celu zmniejszenie liczby uczniów szkół podstawowych narażonych na wymuszone palenie bierne (wdychanie szkodliwego dla ich zdrowia dymu tytoniowego) i uświadomienie dzieciom, że mają prawo do życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Zorganizowano antynikotynowe pantomimy połączone z układaniem haseł antynikotynowych oraz etiudy pantomimiczne ukazujące negatywne skutki palenia tytoniu. Opracowano materiały edukacyjne dla dzieci, młodzieży i nauczycieli. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie – warsztaty dla nauczycieli na temat szkodliwości e-papierosów oraz konwersatoria dla uczniów szkół średnich i nauczycieli o szkodliwości palenia tytoniu i innych używkach. Podejmowane działania miały na celu podniesienie poziomu wiedzy dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców, dziadków, opiekunów na temat negatywnych skutków czynnego i biernego palenia papierosów. W działaniach bezpośrednich wykorzystywano etiudy pantomimiczne, konkursy, konwersatoria, warsztaty, dystrybucję materiałów edukacyjnych. Ich odbiorcami były łącznie 2 022 osoby, w tym 1 934 uczniów klas czwartych i szóstych szkół podstawowych oraz uczniów liceów, a także 352 nauczycieli i 136 innych pracowników szkół. Pośredni odbiorcy programu to rodzice, dziadkowie, opiekunowie, wychowawcy, pedagodzy, czytelnicy artykułów prasowych i informacji internetowych związanych z programem. Razem działaniami bezpośrednimi i pośrednimi objęto około 6 600 osób.

- **Program „Badania przesiewowe słuchu u 16-latków”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 10 000 zł.

Realizator: Polski Związek Głuchych Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Bydgoszczy.

Celem programu było wykrycie uszkodzeń słuchu u młodzieży i podjęcie leczenia oraz pogłębienie wiedzy młodzieży o skutkach wpływu czynników cywilizacyjnych na zaburzenia słuchu, a także uświadomienie niebezpieczeństw, na jakie narażają narząd słuchu.

Przeprowadzono badania otoskopowe i audiometrii totalnej, a w razie konieczności audiometrii impedancyjnej i konsultacji audiologicznej słuchu szesnastolatków – uczniów czterech szkół średnich w ilości 412 osób oraz indywidualne spotkania młodzieży z surdologopedą, podczas których omawiano wyniki badań (audiogramy), wskazywano normy słyszenia i nieprawidłowości spowodowane hałasem (uszkodzenia akustyczne). Udzielano odpowiedzi na zadawane pytania związane z badaniami. Odbyło się 412 indywidualnych spotkań. Łączna liczba beneficjentów bezpośrednich: 412 uczniów, w tym 340 uczniów zamieszkujących w Bydgoszczy. Spośród badanych, 4 osoby zostały zakwalifikowane do konsultacji medycznej, natomiast 9 osób zakwalifikowano do powtórzenia badania po upływie 1 roku.

- **Program „Wcześniak w domu”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 30 000 zł.

Realizator: Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. Emila Warmińskiego SPZOZ w Bydgoszczy.

Celem programu była poprawa opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i małym dzieckiem. Objęto nim 150 dzieci urodzonych przed 37/38 tygodniem ciąży oraz dzieci urodzonych o czasie, ale z niską wagą urodzeniową. Udzielono 303 indywidualnych porad, tj. porad lekarskich jak również porad rehabilitacyjnych, pielęgniarских i laktacyjnych. Zorganizowano 8 wykładów dla 61 rodziców wcześniaków. Wykłady prowadzili lekarze neonatolodzy, pielęgniarki i położne, Międzynarodowy Konsultant Laktacyjny IBCLC oraz rehabilitant. Wykłady odbywały się w Punkcie Laktacyjnym oraz Poradni Neonatologicznej WSM.

- **Program „Badania przesiewowe w kierunku wykrywania raka gruczołu krokowego”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 48 000 zł.

Realizator: Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy.

Celem programu było usprawnienie wczesnej diagnostyki i czynnej opieki nad osobami zagrożonymi chorobami nowotworowymi.

Badania (PSA + badanie lekarskie) przeprowadzono u 559 mężczyzn. U 84 osób stwierdzono konieczność leczenia urologicznego, zarówno pod kątem diagnostyki raka prostaty, jak i innych schorzeń prostaty. Edukacją objęto 559 osób. Beneficjenci programu otrzymali materiały edukacyjne dotyczące epidemiologii raka prostaty, czynników ryzyka, zasad diagnostyki, w tym roli markera PSA.

- **„Program wczesnego wykrywania jaskry u młodzieży”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 10 000 zł.

Realizator: Przychodnia „Gdańska” w Bydgoszczy.

Celem programu było wspieranie rozwoju i zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zapobieganie najczęstszymi problemom zdrowotnym i społecznym dzieci i młodzieży.

Program skierowany był do uczniów w wieku 13 – 19 lat uczęszczających do bydgoskich szkół. Badaniami objęto 358 osób. U 29 osób (co stanowi 8% ogółu badanych) stwierdzono ciśnienie śródgałkowe powyżej 21 mmHg – osoby te otrzymały zalecenie kontroli w poradni okulistycznej. Edukacją objęto 358 osób.

- „Program edukacyjny obejmujący tematykę zapobiegania występowaniu zaburzeń psychicznych punkt konsultacyjny, w tym porady telefoniczne i on-line”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 50 000 zł.

Realizatorzy: Dom Uwagi Sp. z o.o. oraz Specjalistyczna Praktyka Lekarska Arkadiusz Filewski.

Celem programu było zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez działania prewencyjno-promocyjne.

W ramach programu zrealizowano 1 event miejski w 4 częściach, w którym udział wzięło ok. 120 osób, 4 warsztaty (2,5 godzinne) dla młodzieży, prowadzono punkt konsultacyjno – telefoniczny i on-line, w którym zarejestrowano: 150 konsultacji telefonicznych, 30 e-mailowych, 20 konsultacji stacjonarnych.
- „Program Wykrywania Zakażeń WZW B i C w Województwie Kujawsko-Pomorskim”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 2 100 zł.

Realizator: VITALABO Laboratoria Medyczne Sp. z o.o.

Celem programu było zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom.

Miasto Bydgoszcz sfinansowało badania dla 100 mieszkańców. Łącznie z programu skorzystało 200 bydgoszczan. Program realizowany był we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Urzędem Marszałkowskim w Toruniu w podziale kosztów 50/50. Wykryto zakażenie WZW typu B u 1 osoby, natomiast typu C u 3 osób.
- „Program szczepień przeciw grypie dla mieszkańców miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 50 000 zł.

Realizatorzy: Centrum Medyczne Ikar-Borowicz w Bydgoszczy oraz Przychodnia „Komunalni” Sp. z o.o.

Celem programu było zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom wirusowym.

Program przeznaczony był dla osób po 65 roku życia. Realizacja programu polegała na przeprowadzeniu badań kwalifikacyjnych połączonych z edukacją pacjenta i wykonaniu szczepień. Zaszczepiono i edukacje przeprowadzono u 1 000 osób.
- „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w Województwie Kujawsko-Pomorskim”**

Na realizację programu przeznaczono kwotę 49 300 zł.

Realizatorzy: Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Nowy Fordon”, Przychodnia „Nad Wisłą”, Przychodnia „Komunalni”, Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny, Centrum Medyczne Ikar-Borowicz, Przychodnia „Wzgórze Wolności”, Przychodnia Przyjazna Sp. z o.o.

Celem programu było zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom.

Miasto Bydgoszcz sfinansowało szczepienia dla 170 osób powyżej 65 roku życia. Łącznie z programu skorzystało 340 bydgoszczan. Program realizowany był we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Urzędem Marszałkowskim w Toruniu w podziale kosztów 50/50. Realizacja programu polegała na przeprowadzeniu badań kwalifikacyjnych połączonych z edukacją pacjenta i wykonaniu szczepień.
- „Program polityki zdrowotnej z zakresu wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Miasta Bydgoszczy w latach 2019-2022”**

Realizatorzy: Klinika Zdrówko s.c. Iwona Adamczak, Rafał Adamczak w Niemczu oraz GAMETA SZPITAL Sp. z o.o. i Wspólnicy Sp. k. Rzgów.

Celem programu jest:

 - poprawa dostępu do usług medycznych w zakresie leczenia niepłodności dla mieszkańców Bydgoszczy w trakcie trwania Programu poprzez umożliwienie skorzystania z dofinansowanej procedury in vitro 103 parom rocznie,

- obniżenie kosztów leczenia niepłodności ponoszonych przez pacjentów poprzez dofinansowanie zabiegu zapłodnienia in vitro w kwocie 5 000 zł/para oraz procedury adopcji zarodka w kwocie 2 000 zł/para w trakcie trwania Programu.

Na realizację całego programu w latach 2019-2022 zaplanowana została kwota 2 000 000 zł + 25 000 zł na realizację działań promocyjnych. Na każdy rok realizacji programu zaplanowano kwotę 500 000 zł. W 2019 r. program był realizowany po raz pierwszy. Wydatkowana została kwota 375 000 zł na program + 25 000 zł na działania promocyjne. Niewykorzystana kwota z 2019 r. pozostała ze względu na brak chętnych. W 2019 r. z programu skorzystało łącznie 75 par.

VI.22. MIEJSKI PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DO 2022 ROKU

Uchwała Nr XII/215/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Miejskiego programu ochrony zdrowia psychicznego do 2022 roku.

Podstawa prawna:

- art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego w związku z pkt. 1 ppkt 3 Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego,
- art. 3 ust 1 i art. 9 ust 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym w związku z pkt. 1, ppkt 1.4 części VII Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020,
- art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Priorytetami Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do 2022 roku dla Miasta Bydgoszczy są następujące obszary:

- promocja zdrowia psychicznego skierowana do wszystkich grup wiekowych mieszkańców Bydgoszczy,
- zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
- upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i wsparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej dla mieszkańców Bydgoszczy.

Celem głównym Programu jest stworzenie podstaw do podjęcia działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców Bydgoszczy, mających na celu redukcję występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia, a także zapewnienie dostępności do różnych form wsparcia społecznego niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz aktywizacji zawodowej.

W Programie przyjęto do realizacji następujące zadania:

- Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego i działań zapobiegawczych zaburzeniom psychicznym.
W 2019 r. realizowany był „Program edukacyjny obejmujący tematykę zapobiegania występowaniu zaburzeń psychicznych punkt konsultacyjny, w tym porady telefoniczne i on-line”, skierowany do dzieci i młodzieży, a pośrednio do ich rodziców i opiekunów.

- Koordynowanie lokalnego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
Na terenie Bydgoszczy świadczenia opieki całodobowej i stacjonarnej oraz dziennej w zakresie psychiatrii udzielają 4 podmioty działalności leczniczej, z którymi Kujawsko-Pomorski Oddział NFZ ma zawarte umowy. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna jest udzielana przez 22 zarejestrowane podmioty, z których nie wszystkie mają zawarte umowy z NFZ.

Centra Zdrowia Psychicznego

Tworzenie Centrów Zdrowia Psychicznego to pilotażowy program, którego celem jest przeniesienie ciężaru opieki psychiatrycznej z zamkniętego szpitala psychiatrycznego do środowiska lokalnego. Zadaniem programu jest przede wszystkim poprawa procesu leczniczego oraz komfortu pacjentów doświadczających kryzysów psychicznych. Zakres realizowanych przez Centra zadań dla dorosłych dotyczy świadczeń: psychiatrycznych dla chorych somatycznie i dla przewlekle chorych, rehabilitacyjnych, opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych, dziennych, psychiatrycznych ambulatoryjnych, psychologicznych i leczenia środowiskowego (domowego). Program pilotażowy ma trwać 3 lata.

Centrum Zdrowia Psychicznego będzie zapewniało koordynację udzielanych świadczeń. Pacjenci objęci pomocą czynną i długoterminową będą mieli opracowywane indywidualne plany terapii i koordynatorów opieki. Optymalna wielkość obszaru (liczba mieszkańców objętych działalnością Centrum) ma wynosić 50-150 tys. osób (od 50 tys. do maksymalnie 200 tys.) – Bydgoszcz kwalifikuje się na 3 CZP. Chęć uczestnictwa w pilotażu zgłosił Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr A. Jurasza w Bydgoszczy.

Środowiskowe Centra Zdrowia Psychicznego Dla Dzieci i Młodzieży

Koncepcja nowego modelu opieki zakłada tworzenie Centrów na bazie już istniejących podmiotów. Ministerstwo Zdrowia przewiduje tworzenie ośrodków na trzech poziomach referencyjnych. Podmiotem zainteresowanym przystąpieniem do programu w Bydgoszczy jest NZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego „Stawowa”. Po pewnych zmianach dostosowujących będzie mogła utworzyć ośrodek pierwszego i drugiego poziomu referencyjnego (Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychiatrycznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży oraz Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży). W celu spełnienia kryteriów szczegółowych wymaganych od świadczeniodawców realizujących świadczenia gwarantowane w zakresie opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży – konieczne będzie poszerzenie bazy lokalowej. Przychodnia stara się o wykwaterowanie najemcy, co umożliwi zwiększenie powierzchni ośrodka i dostosowanie do wymogów programu.

Wśród działań prowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 i 2 w Bydgoszczy, w zakresie udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom na wszystkich poziomach edukacji, realizowano: diagnozowanie (psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej) oraz wykorzystywanie różnych form pracy bezpośredniej. W 2019 r. terapią objętych było 388 dzieci, terapią w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – 23 dzieci, terapią indywidualną dzieci niepełnosprawnych lub zagrożonych niepełnosprawnością w wieku od urodzenia do rozpoczęcia nauki w szkole, w ramach rządowego programu „Za życiem” – 160 dzieci. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach obejmowało: zajęcia grupowe, interwencje kryzysowe, terapie logopedyczne oraz podejmowanie działań, których celem było wspieranie rozwoju osobistego dzieci i młodzieży z uwzględnieniem profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia, upowszechnianie wiedzy umożliwiającej nabywanie umiejętności i zachowań związanych z podejmowaniem decyzji zgodnych z procesem rozwojowym.

- **Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego**

Wsparciem finansowym projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 7 organizacji na łączną kwotę 71 149,64 zł.

W ramach pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, realizując projekt „Lepsze jutro” wydatkował kwotę 58 389 zł na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 20 osób.

W **Zespole Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia** w 2019 r., realizując działania w obszarze zdrowia psychicznego, w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocą objęto 242 osoby. Na ten cel zostały przeznaczone 2 192 525,25 zł. Specjalistyczne usługi obejmują:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- pielęgnację, jako etap wspierania procesu leczenia,
- rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pomoc mieszkaniową,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania

dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 *nauka, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze i rehabilitacja dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo* ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

W Domu Pomocy Społecznej „Słoneczko” dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie z pomocy skorzystały 62 osoby (przeznaczono kwotę 3 724 965,67 zł). Prowadzono działania w zakresie usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. Dom, oprócz wcześniej wymienionych usług, prowadził edukację w zakresie:

- pobierania nauki, kształcenia specjalnego według programów nauczania dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim,
- uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych,
- nauki i wychowania przez doświadczenia życiowe.

Celem działania **Środowiskowych Domów Samopomocy** jest przygotowanie uczestników do pełnienia ról społecznych poprzez optymalne usamodzielnienie w zakresie czynności dnia codziennego, kontaktów interpersonalnych, aktywizacji społecznej i zawodowej. Odbywa się to poprzez działania aktywizująco-wspierające. W 2019 r. tego rodzaju pomocą objęto 221 osób (kwota przeznaczona na to zadanie: 3 788 924,76 zł).

Głównym zadaniem **Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie** jest umożliwienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej, a w przyszłości osobie dorosłej, życia w środowisku rodzinnym, a w konsekwencji ograniczenie liczby osób kierowanych do placówek całodobowych. Dla każdego uczestnika, zespół pracowników opracowuje Indywidualny Plan Postępowania Wspierająco-Aktywizującego. Na podstawie tego planu prowadzone są zajęcia terapeutyczne, których głównym celem jest wykształcenie u osoby niepełnosprawnej, w miarę jej możliwości, umiejętności niezbędnych do samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb. W 2019 r. tego rodzaju pomocą objęto 83 osoby (kwota przeznaczona na to zadanie: 1 989 333 zł).

- **Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi**

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy w 2019 r.:

- z porad indywidualnych skorzystało 38 osób z niepełnosprawnością,
- z informacji w ramach grupowych spotkań informacyjnych skorzystało 6 osób z niepełnosprawnością,
- z porady grupowej skorzystało 6 osób z niepełnosprawnością.

Niepełnosprawne osoby bezrobotne, w tym z zaburzeniami psychicznymi mogły otrzymać wsparcie w ramach Poradnictwa Pracy „Wspólna Sprawa”, którego koordynacją zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy. W 2019 r. kontynuowano edycję XX, która miała swój początek w lipcu 2018 r. oraz rozpoczęto edycję XXI, która zakończy się w czerwcu 2020 r. Poradnictwo Pracy „Wspólna Sprawa” obejmuje porady grupowe, szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy „Szukam Pracy” i kurs podstaw obsługi komputera.

W 2019 r. z jednodniowej porady grupowej w ramach „Wspólnej Sprawy” skorzystało 6 osób z niepełnosprawnością z Bydgoszczy. W szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy „Szukam Pracy” uczestniczyło 8 osób z niepełnosprawnością zamieszkałych w Bydgoszczy (wśród nich 2 osoby posiadały niepełnosprawność z tytułu chorób psychicznych). Natomiast w kursie komputerowym w ramach omawianego projektu wzięły udział 3 osoby z niepełnosprawnością.

Wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy z Bydgoszczy odbywających staż w okresie 2019 r. znalazło się 5 osób z niepełnosprawnością z tytułu chorób psychicznych.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy aktywnie uczestniczył w promowaniu przedsięwzięć skierowanych do osób z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi. Rozpowszechniano ulotki in-

formacyjne i plakaty o wszelkich działaniach podejmowanych na rzecz wskazanej grupy osób. Ponadto strona internetowa urzędu <http://bydgoszcz.praca.gov.pl> stanowiła platformę informacyjną o bieżących wydarzeniach skierowanych do osób z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi z regionu.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy brał udział w pracach Kapituły etapu Regionalnego Konkursu dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie „LODOŁAMACZE 2019” oraz włączył się aktywnie w akcję promocyjną Konkursu poprzez rozpowszechnianie informacji o korzyściach z tytułu zatrudniania osób z niepełnosprawnością na otwartym rynku pracy.

W 2019 r. 40 niepełnosprawnych bydgoszczan z zaburzeniami psychicznymi zostało wyłączonych z ewidencji PUP z powodu podjęcia zatrudnienia. Ich udział w ogóle wyłączeń w wyniku znalezienia pracy wśród niepełnosprawnych bydgoszczan wynosił 12,5%, natomiast wśród ogółu podjęć pracy przez bezrobotnych bydgoszczan wynosił 0,8%.

- Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy

W dniu 4 listopada 2019 r., w Bydgoszczy, odbyło się spotkanie, w którym udział wzięli przedstawiciele zespołu ds. opracowania i koordynacji Miejskiego Programu Zdrowia Psychicznego do 2022 roku, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Narodowego Funduszu Zdrowia, podmiotów świadczących opiekę psychiatryczną w Bydgoszczy oraz starostwa powiatowego. Kontynuacja rozmów miała miejsce w Toruniu – 24 listopada 2019 r. gdzie spotkali się przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zespołu ds. opracowania i koordynacji Miejskiego Programu Zdrowia Psychicznego do 2022 roku oraz przedstawiciele samorządów województwa kujawsko-pomorskiego. Celem obydwu spotkań było opracowanie podstawowych założeń rejonizacji Centrów Zdrowia Psychicznego dla Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

VI.23. SAMORZĄDOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW BYDGOSZCZY NA LATA 2016-2019

Uchwała Nr XXII/384/15 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Mieszkańców Bydgoszczy na lata 2016-2019.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 35a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem strategicznym jest poprawa warunków życia społecznego i zawodowego niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy.

W 2019 r. Program realizowano w sferach działalności samorządu zdefiniowanych jako następujące priorytety:

- Priorytet 1 – Prewencja niepełnosprawności,
- Priorytet 2 – Dostęp do informacji i komunikacja społeczna,
- Priorytet 3 – Edukacja,
- Priorytet 4 – Sport, rekreacja i kultura,
- Priorytet 5 – Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych i transportowych,
- Priorytet 6 – Wsparcie środowiskowe i pomoc społeczna,
- Priorytet 7 – Aktywizacja zawodowa.

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu zmierzały do zwiększenia dostępu osób niepełnosprawnych do dóbr i usług, opieki, rehabilitacji, kształcenia oraz informacji. Służyły podnoszeniu poziomu kwalifikacji oraz sprzyjały wzrostowi motywacji do poszukiwania zatrudnienia. Zmierzały również, do tak istotnej z punktu widzenia indywidualnej osoby, możliwości usamodzielnienia się i osiągnięcia jak najwyższego poziomu niezależności.

W ramach powyższych priorytetów prowadzono w 2019 r. działania profilaktyczne oraz integrujące i aktywizujące osoby niepełnosprawne poprzez:

- Priorytet 1 – działania profilaktyczne ograniczające rozmiary i ciężar niepełnosprawności, czyli zapobieganie powstawaniu uszkodzeń organizmu, których skutkiem może być niepełnosprawność oraz działania terapeutyczne, usprawniające, kompensujące, a także zapobiegające pogarszaniu się stanu zdrowia m.in.:
 - realizowano akcje profilaktyczne w ramach „Programów Polityki Zdrowotnej”,
 - zorganizowano akcje pn. „Głową dna nie przebijesz”, która miała na celu ostrzeżenie młodych ludzi przed tragicznymi i często nieodwracalnymi skutkami niefortunnnych skoków do wody,
 - Straż Miejska zorganizowała cykl spotkań profilaktycznych z uczniami bydgoskich szkół, w trakcie których poruszane były zagadnienia dotyczące bezpiecznego zachowania np. „Bezpieczne wakacje pod żaglami ze Strażą Miejską w Bydgoszczy”, „Dajemy dzieciom MOC”, „Zielona Szkoła – Myślęci-niek 2019”,
 - funkcjonował Żłobek Integracyjny, w którym średnia zapisanych dzieci wynosiła 116,5 osób, w tym 31 dzieci z różnymi dysfunkcjami: 9 dzieci posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, wymagające terapii psychologicznej, logopedycznej i fizjoterapeutycznej, natomiast 17 dzieci posiadało zaświadczenia lekarskie ze wskazaniem do pracy fizjoterapeutycznej oraz 5 dzieci opinię

- o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Średnio miesięcznie uczęszczało do żłobka 76,5 dzieci, w tym 11 dzieci z deficytami,
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy objął świadczeniem zdrowotnym 92 pacjentów, w tym 53 kobiety i 39 mężczyzn. Wypisano w stanie poprawy zdrowia i sprawności fizycznej 8 pacjentów (powrót do środowiska zamieszkania osoby lub umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej).
 - Priorytet 2 – zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji za pośrednictwem odpowiednich systemów komunikacyjnych, dostosowanych stron internetowych i zapewnienia usługi tłumacza języka migowego oraz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie związanym z niepełnosprawnością m.in.:
 - w przypadku osób niepełnosprawnych, dla których ze względu na zły stan zdrowia lub wiek stawiennictwo w Urzędzie Miasta Bydgoszczy nie było możliwe, pracownik Wydziału Spraw Obywatelskich udawał się do miejsca pobytu ww. osób i odbierał wnioski o wydanie dowodu osobistego oraz po wystawieniu doręczał dowody osobiste danym osobom. W 2019 r. odebrano 229 wniosków o wydanie dowodu osobistego i doręczono 60 dowodów osobistych,
 - tłumaczono Sesje Rady Miasta Bydgoszczy przez tłumacza języka migowego, które transmitowane były na stronie www.bydgoszcz.pl. Ponadto w Urzędzie Miasta Bydgoszczy funkcjonowała usługa wideo tłumaczeń z zakresu polskiego języka migowego (PJM) i systemu języka migowego (SJM),
 - internetowy portal Miasta Bydgoszczy www.bydgoszcz.pl oraz Biuletyn Informacji Publicznej bydgoskich placówek oświatowych www.bip.edu.bydgoszcz.pl przygotowane zostały zgodnie ze standardem WCAG 2.0. (Web Content Accessibility Guidelines),
 - na stronach Elektronicznego Biura Obsługi Klienta (EBOK) udostępnione były karty usług, zawierające szczegółowe informacje dotyczące sposobów i trybów załatwiania spraw oraz wymaganych dokumentów.
 - Priorytet 3 – umożliwienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej realizację obowiązku szkolnego zgodnie z ich możliwościami i predyspozycjami, poprzez prowadzenie szkół, placówek specjalnych i integracyjnych oraz z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi. Podejmowano również działania edukacyjne mające na celu wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności oraz nabycie nowych kompetencji umożliwiających aktywne uczestnictwo w życiu społecznym m.in.:
 - Miasto było organem prowadzącym dla 13 różnego typu placówek specjalnych oraz z oddziałami specjalnymi, w których uczyło się 701 uczniów,
 - na terenie Bydgoszczy 13 placówek posiada w swej strukturze oddziały integracyjne, które zapewniają 480 dzieciom i uczniom niepełnosprawnym realizację obowiązku szkolnego na wszystkich etapach edukacyjnych,
 - do przedszkola integracyjnego oraz dwóch przedszkoli z oddziałami integracyjnymi uczęszczało łącznie 45 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - funkcjonowało 8 szkół podstawowych posiadających w swojej strukturze oddziały integracyjne, w których uczyło się łącznie 394 uczniów niepełnosprawnych,
 - na poziomie ponadpodstawowym dwie placówki posiadały oddziały integracyjne, w których uczyło się 41 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

- Priorytet 4 – zwiększenie dostępu osobom niepełnosprawnym do udziału w przedsięwzięciach o charakterze kulturalnym oraz umożliwiającym czynne uprawianie sportu i innych form aktywności fizycznej m.in.:
 - dofinansowano organizację 9 imprez dla osób niepełnosprawnych m.in.: Zimowe Mistrzostwa Polski Juniorów w Pływaniu, Otwarte Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Szachach, Puchar Polski w Strzelectwie Sportowym, XV Integracyjne Zawody w Tenisie Stołowym, Puchar Polski w Wyciskaniu Sztangi Leżąc "XX Łuczniczka 2019",
 - umożliwiono zakup ulgowych biletów za korzystanie z przyszkolnych basenów, lodowiska „Torbyd”, spektakli Teatru Polskiego,
 - zorganizowano festyn pn. „Bądźmy razem” w Myślicinku w celu integracji dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi,
 - organizowano raz w miesiącu zajęcia taneczne, w których uczestniczyły również osoby z Zespołem Downa oraz niepełnosprawnością intelektualną,
 - Miejskie Centrum Kultury współpracowało z Warsztatami Terapii Zajęciowej organizując jarmarki, gdzie uczestnicy warsztatów sprzedawali swoje wyroby artystyczne,
 - osoby z różnym stopniem niepełnosprawności brały aktywny udział w działaniach wolontaryjnych na rzecz Teatru Polskiego i Festiwalu Prapremier,
 - Teatr Polski brał udział w międzynarodowym projekcie teatralnym dedykowanym młodzieży pn. „Post-Europa”, który zakładał czynny udział w procesie twórczym osobom z niepełnosprawnościami poprzez pełną integrację z osobami pełnosprawnymi.
- Priorytet 5 – podejmowanie kroków zmierzających do usunięcia barier architektonicznych, urbanistycznych i transportowych w procesie realizacji inwestycji, w tym również komunikacyjnych, z uwzględnieniem potrzeb zapewnienia do nich dostępu osobom niepełnosprawnym m.in.:
 - dostosowano obiekty użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych np. Pałac Młodzieży, Schronisko dla zwierząt, basen przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 przy ul. Szarych Szeregów 4a,
 - wyposażono w system oświetlenia wertykalnego 29 istniejących przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów,
 - w ramach programów BBO oraz Inicjatyw Lokalnych „25/75” wykonano miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych np. „Budowa miejsc parkingowych na osiedlu Nowy Fordon w Bydgoszczy w rejonie ul. Bołtucia”,
 - funkcjonowało w centrum miasta w Podstrefie A – 121 kopert i w Podstrefie B – 98 kopert, specjalnie oznakowanych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
 - ustawiono 33 nowe wiaty przystankowe w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - zwiększono o 40 szt. liczbę przystanków wyposażonych w płytki kierunkowe ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją narządu wzroku. Na koniec 2019 r. dostosowanych tak było 295 przystanków, co stanowiło 32% ich ogólnej liczby,
 - podczas realizacji inwestycji drogowych, czy powadzeniu remontu ulic z myślą o niwelowaniu barier architektonicznych obniżano krawężniki przy przejściach dla pieszych oraz wyposażano w ryflowane bądź bąbelkowe płyty naprowadzające i oznaczające przejście dla pieszych,
 - oddano do użytku przystanek wiedeński w ul. Focha,
 - BTBS zakończył realizację budynku wielorodzinnego przy ul. Młyńskiej 2A, który wraz z infrastrukturą osiedlową oraz miejscami parkingowymi został w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

- Priorytet 6 – umożliwienie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując narzędzia polityki społecznej w celu osiągnięcia i utrzymania optymalnego poziomu funkcjonowania, w tym również poprzez udzielanie wsparcia finansowego i dofinansowań do zakupu niezbędnego sprzętu i środków pomocniczych m.in.:
 - działało sześć Środowiskowych Domów Samopomocy, do których uczęszczało łącznie 220 osób, osoby chore psychicznie, z niepełnosprawnością intelektualną i z innymi przewlekłymi zaburzeniami,
 - funkcjonowały trzy Domy Pomocy Społecznej, z których skorzystały 362 osoby, w tym 259 osób posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
 - Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych obejmował opieką 14 dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności,
 - specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęte były 242 osoby.
- Priorytet 7 – działania na rzecz aktywizacji zawodowej polegające na przygotowaniu osoby niepełnosprawnej do podjęcia zatrudnienia, pośrednictwie w uzyskaniu pracy i wsparciu pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne m.in.:
 - Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego objętym było 55 osób niepełnosprawnych, w tym 23 osoby niepełnosprawne podjęły zatrudnienie,
 - w Zakładzie Aktywności Zawodowej zatrudnionych było 50 osób niepełnosprawnych,
 - 18 osób niepełnosprawnych bezrobotnych odbyło staż,
 - wypłacono dodatki aktywizacyjne 109 osobom niepełnosprawnym.

Realizacja przedstawionych powyżej priorytetów miała za zadanie umożliwienie osobom z dysfunkcjami jak najpełniejszego uczestnictwa w każdej dziedzinie życia oraz aktywnego dążenia do osiągnięcia indywidualnych celów osób niepełnosprawnych, dzięki integracji środowiskowej i społecznej.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2019” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.24. PROGRAM INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ W POLSCE NA LATA 2014-2020

Miasto Bydgoszcz bierze udział w realizacji przyjętego uchwałą Nr 202/2014 Rady Ministrów z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014–2020”.

Program realizowany jest na podstawie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

Na realizację programu w Bydgoszczy w 2019 r. przeznaczono 29 600 zł, w tym kwota 27 000 zł pochodziła z dotacji celowej. Celem realizacji zadania w ramach Programu było zapewnienie elementarnych warunków higienicznych i bytowych romskim rodzinom.

W 2019 r. pomocą objęto 3 wielopokoleniowe rodziny romskie. Działania objęły następujące zadania:

- „Godne życie – remont łazienek, kontynuacja” – wartość zadania: 10 100 zł,
- „Centralne ogrzewanie – krok w XXI wiek” – wartość zadania: 14 000 zł,
- „Pomoc najuboższym i niezaradnym życiowo – drobne prace remontowo-naprawcze” – wartość zadania: 5 500 zł. W ramach tego zadania wykonano następujące prace: obudowa wanny i malowanie łazienki, wymiana drzwi do łazienki, wymiana kabiny prysznicowej, wymiana umywalki z szafką, inne prace naprawcze.

VI.25. MIEJSKI PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Uchwała Nr X/195/03 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” z późn. zm.

Podstawa prawna:

art. 12 ust. 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Program jest kompleksowym planem działań, których celem jest stopniowa poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jest zbiorem realizowanych przez różne podmioty zadań i programów kierunkowych mających pozytywnie wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa bydgoszczan.

Cele Programu:

- zapewnienie koordynacji działań oraz dyscypliny wykonawstwa zadań,
- planowy, konsekwentny udział niezbędnych instytucji oraz usprawnienie ich kontaktów operacyjnych,
- otwartość programu – możliwość elastycznego uwzględniania zmieniających się realiów poprzez dostosowywanie elementów Programu,
- kształtowanie obywatelskich postaw nietolerancji i przeciwdziałania patologiom i zagrożeniom.

Program podzielony jest na moduły odpowiadające kategoriom zagrożeń:

- Moduł Pierwszy: przestępczość zorganizowana,
- Moduł Drugi: bezprawne działanie innej osoby lub osób,
- Moduł Trzeci: patologie społeczne,
- Moduł Czwarty: zagrożenia komunikacyjne,
- Moduł Piąty: poważne awarie, pożary, klęski żywiołowe i inne miejscowe zagrożenia,
- Moduł Szósty: promocyjno informacyjny.

ZADANIA I PROGRAMY KIERUNKOWE REALIZOWANE W 2019 ROKU W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH MODUŁÓW

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
MODUŁ I – PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA		
ZADANIA:		
Analiza stanu prawnego i sygnalizowanie podmiotom odpowiedzialnym za legislację koniecznych modyfikacji.	Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w Bydgoszczy	Realizowane na bieżąco w ramach prac Komisji.
Minimalizacja (likwidacja) zjawiska przestępczości zorganizowanej.	KM Policji	Działania operacyjne Policji (dane objęte tajemnicą).
MODUŁ II – BEZPRAWNE DZIAŁANIE INNEJ OSOBY LUB OSÓB		
ZADANIA:		
Analiza stanu prawnego i sygnalizowanie podmiotom odpowiedzialnym za legislację koniecznych modyfikacji.	Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w Bydgoszczy	Realizowane na bieżąco w ramach prac Komisji.
Tworzenie aktywnych stref bezpieczeństwa na podstawie sy-	Policja Straż Miejska	Tworzenie stref na podstawie zgłoszeń zdarzeń od mieszkańców.

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
gnałów od mieszkańców – nasilenie obecności patroli w godzinach wieczornych i nocnych, w tym również w środkach komunikacji miejskiej – szczególnie z piątku na sobotę (<i>działania organizacyjne i doskonalenie taktyki wspólnych patroli</i>).	Żandarmeria Wojskowa Rady Osiedli	
Tworzenie aktywnych stref bezpieczeństwa ułatwiających ciągłą penetrację i rozpoznanie miejsc przechowywania skradzionych samochodów i innych rzeczy.	Policja Straż Miejska Żandarmeria Wojskowa Rady Osiedli	Tworzenie stref na podstawie zgłoszeń zdarzeń od mieszkańców.
Zwiększenie ilości patroli pieszych wyposażonych w psy służbowe.	KM Policji	Realizowane na bieżąco według potrzeb.
Kontynuowanie instalacji w środkach komunikacji masowej urządzeń radiowych umożliwiających kierowcy przekaz informacji dyspozytorowi MZK o zagrożeniu zdrowia, życia, wypadkach, pożarze, akcie wandalizmu.	Miasto Bydgoszcz Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej Miejskie Zakłady Komunikacyjne Sp. z o.o.	Realizowane na bieżąco.
Jasne miasto – oświetlenie ciemnych ulic, zaułków, parków, budynków.	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej Administratorzy osiedli mieszkaniowych	<ul style="list-style-type: none"> • Doświetlenie 29 przejść dla pieszych. • Wybudowano oświetlenie drogowe w ciągu ul. Daglezjowa, Albatrosowa, Rudzikowa, Przy Lotnisku, Hebanowa, Janickiego, Płórska, Młyńska, Nadrzeczna, Mrągowska, Cytrusowa, Opalowa, Przyleśna, Pod Blankami, Toruńska, Wypaleniska, Długa, Iglasta, Widok, Górna, Pijarów. • W ramach BBO wybudowano 3 punkty świetlne przy ul. Opałowej na os. Brdujście oraz 6 punktów świetlnych na ul. Wypaleniska na os. Łęgowo.
Znakowania przedmiotów wartościowych (pilotaż – znakowanie rowerów).	Policja Rady Osiedli	W ramach programu „Oznakuj rower poznaj swojego dzielnicowego” zarejestrowano w systemie policyjnym 399 rowerów.
PROGRAMY KIERUNKOWE:		
Niebieski tydzień Zwiększenie zaufania do Policji oraz ograniczenie działań przestępczych ze strony nieletnich. Systematyczne spotkania z uczniami szkół, poświęcone bezpieczeństwu, patologiom społecznym i przestępczości nieletnich.	KM Policji Straż Miejska Szkoły Rady Osiedli	„Internet – możliwości i zagrożenia” – program realizowany w placówkach oświatowych, w ramach którego przeprowadzono łącznie ponad 200 godzin lekcyjnych zajęć profilaktycznych. Na zajęciach omawiano zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz odpowiedzialnością karną nieletnich za przestępstwa komputerowe.
Bezpieczeństwo dziecka Zapoznanie dzieci klas III z	KM Policji Straż Miejska	<ul style="list-style-type: none"> • „Razem bezpiecznej” – przeprowadzono na terenie placówek oświatowych 1 386

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
niebezpieczeństwami (na drodze, obcy, pożar, jazda rowem, gaz, itp.). Zajęcia w formie pogadanki i dram, dzieci biorą czynny udział w spotkaniu i realizowanych scenkach.	Szkoły Rady Osiedli	godzin zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, 12 godzin skierowanych do rodziców, 463 spotkania z przedstawicielami grona pedagogicznego, 1 309 kontroli prewencyjnych w okolicy i na terenie placówek oświatowych, a także konkurs wiedzy z przepisów ruchu drogowego pn. „Młodzi i Bezpieczni”, w którym wzięło udział ponad 100 uczniów z 12 szkół średnich. <ul style="list-style-type: none"> • „Akademia Bezpieczeństwa” – w ramach Miejskiego Programu Prewencyjno-Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła” zorganizowano na terenie LPKiW „Myślęcinek” akcję pn.: „Akademia Bezpieczeństwa – bezpieczna droga do szkoły”. Udział w niej wzięło 1 050 uczniów z klas I – III szkół podstawowych z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Jednym z celów spotkań była edukacja dzieci w zakresie bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych, właściwego zachowania w kontakcie ze zwierzętami, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, bezpiecznego Internetu, bezpiecznego zachowania nad wodą oraz bezpieczeństwa na kolei.
Przestępczość i demoralizacja nieletnich – konsekwencje prawne Program realizowany przy udziale wolontariusza z Akademii Bydgoskiej, uzmysławia młodzieży konsekwencje popełniania czynów karalnych.	KM Policji Straż Miejska Szkoły Rady Osiedli	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzono 272 spotkania z 5 416 uczniami na temat konsekwencji prawnych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz działań w ramach profilaktyki uzależnień. • „Odpowiedzialność prawna nieletnich” – zrealizowano 494 spotkania z młodzieżą, w których wzięło udział 7 142 osoby. Omówiono zagadnienia związane z przestępstwami dotyczącymi handlu ludźmi, popełnianymi z nienawiści, a także cyberzagrożenia.
Samoobrona kobiet <i>Zajęcia teoretyczne – przepisy prawa oraz zajęcia praktyczne na sali gimnastycznej.</i> <i>Program pozwala rozwijać ideę samoobrony oraz nabywać umiejętności pokonywania lęku i uczy przepisów prawa.</i>	KM Policji Straż Miejska Szkoły Rady Osiedli	<ul style="list-style-type: none"> • „Bezpieczna kobieta” – akcja skierowaną do kobiet mająca na celu wyuczenie zachowań obronnych przed wszelkimi formami przemocy. W 2019 r. odbyły się 2 edycje spotkań, w których łącznie wzięło udział 50 pań. • „Bezpieczna bydgoszczanka” – program skierowany do bydgoskich nauczycieli mająca na celu trening zachowań obronnych przed wszelkimi formami przemocy.
Bezpieczny Ogród <i>Zabezpieczenie działek przed złodziejami.</i>	KM Policji Straż Miejska Zarządy Ogródów	Odbyły się 74 spotkania z prezesami i przedstawicielami ogródków działkowych, uczestniczono w 25 zebraniach, przeprowadzono

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
	Działkowych	50 szkoleń instruktażowych, dokonano 333 kontrole stanu zabezpieczenia ogródków. Podczas obchodów rejonu przez dzielnicowych, stwierdzono 18 włamań.
<p>Bezpieczna szkoła Poprawa bezpieczeństwa w szkołach. Kontrola szkół, zabezpieczanie imprez szkolnych, pogadanki z uczniami, nauczycielami i rodzicami.</p> <p>Zero tolerancji dla nietrzeźwości Akcja informacyjna oraz egzekwowanie zakazu picia alkoholu w miejscach publicznych i zapobieganie naruszeniom prawa przez osoby nietrzeźwe.</p>	Straż Miejska KM Policji	<ul style="list-style-type: none"> • „Bydgoszczanie odblaskowi i bezpieczni na drodze” – projekt, którego celem była poprawa bezpieczeństwa na drogach, poprzez zmianę mentalności dzieci, młodzieży i dorosłych w kwestii używania odblasków. Przeprowadzono na terenie placówek oświatowych w Bydgoszczy 1 386 godzin zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz 12 godzin skierowanych do rodziców. Ponadto 463 spotkania z przedstawicielami grona pedagogicznego oraz 1 309 kontroli prewencyjnych w okolicy i na terenie placówek oświatowych. • „Moda na odblaski” – konkurs dla 320 dzieci z 6 placówek oświatowych z Bydgoszczy i powiatu. • Zrealizowano 359 tzw. „Patrolu przyszkolonych”, w rejonach placówek oświatowych na terenie Bydgoszczy. • „Bezpieczeństwo w życiu codziennym” – tematyka: bezpiecznych zabaw, nieufania obcym oraz bezpieczeństwa podczas przechodzenia przez ulicę była realizowana dla uczniów szkół podstawowych. Z tej samej tematyki przeprowadzono 4 spotkania dla 99 uczniów pn. „Bądź bezpieczny”.
„KRUSZEC” w jej ramach pracownicy zakładów sieciowych, wspólnie z funkcjonariuszami Policji sprawdzać będą skupy metali w celu ujawnienia skradzionych części armatury technicznej.	KM Policji PKP Izba Handlowa WZR Straż Miejska	Realizowane na bieżąco.
<p>Poprawa bezpieczeństwa podróży Poprawa bezpieczeństwa podróży poprzez patrole SOK, informacje na dworcach o kradzieżach kieszonkowych.</p>	KM Policji PKP Zakład Przewozów Pasażerskich Kuj-Pom. Zakład Przewozów Regionalnych	Realizowane na bieżąco.
„BLOKERS” legitymowanie oraz monitorowanie zachowań grup młodzieży w okolicach domów mieszkalnych, sklepów, parków, centrów handlowych i innych obiektów użyteczności publicznej (stanowcze przeciwdziałanie wandalizmowi oraz używaniu słów, gestów powszechnie	KM Policji Straż Miejska Kuratorzy Sądowi Pedagogzy Szkolni Rodzice	Realizowane na bieżąco.

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
uznawanych za wulgarne i obraźliwe).		
Wideomonitoring szczególnie zagrożonych ulic, obiektów użyteczności publicznej, środków komunikacji.	Miasto Bydgoszcz Policja Straż Miejska	Funkcjonowało 251 kamer wizyjnych.
MODUŁ III – PATOLOGIE SPOŁECZNE		
ZADANIA:		
A. Zgłaszanie postulatów		
Analiza stanu prawnego i sygnalizowanie podmiotom odpowiedzialnym za legislację koniecznych modyfikacji.	Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w Bydgoszczy	Realizowane na bieżąco w ramach prac Komisji.
B. Działania profilaktyczne i prewencyjne		
Wczesna interwencja i przeciwdziałanie narkomanii <i>Wyszkolenie określonych grup zawodowych w zakresie umiejętności psychoprofilaktycznych oraz uzyskania przez nich wiedzy nt. uzależnień, a szczególnie narkomanii.</i>	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii KM Policji Straż Miejska Szkoły Kuratorium Oświaty i Wychowania Biuro ds. Zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> „Realizacja kompleksowych programów edukacyjno-informacyjnych: O marihuanie, dopalaczach i wczesnej interwencji” – celem projektu była edukacja osób z różnych grup zawodowych (policjantów, kuratorów, pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów, wychowawców, a także studentów resocjalizacji, psychologii, pedagogiki, pracy socjalnej) – 255 osób. W ramach programu „FreD Goes Net” w kwestii wcześniejszych interwencji wobec młodych osób, które zostały odnotowane w związku z używaniem alkoholu i narkotyków, ujawniono 21 osób nieletnich, będących pod wpływem środków odurzających oraz 66 nieletnich pod wpływem alkoholu.
Świetlica terapeutyczna dla dzieci <i>Zajęcia dla dzieci narażonych na problemy alkoholowe w rodzinie i uzależnienie. Organizacja czasu wolnego dzieci i ukazanie im aktywnych form spędzania czasu wolnego.</i>	Centrum Kultury Katolickiej „Wiatrak”	Działania w świetlicy „PIONOKIO” prowadzono dla 30 uczestników.
Szkolenie różnych grup zawodowych zajmujących się dziećmi i młodzieżą <i>Szkolenie nauczycieli, pracowników MOPS, Policji, Straży Miejskiej, Sądu, Wojska, pielęgniarek w zakresie problematyki choroby alkoholowej i sposobów nawiązywania kontaktu z rodziną dotkniętą uzależnieniem.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> Szkolenie kadry pedagogicznej – 19 szkoleń, 964 uczestników. Szkolenie z pracownikami Punktu Pomocy Osobom Nietrzeźwym – 14 uczestników.
Imprezy rodzinne	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów	Wakacyjne Place Zabaw – program psychoprofilaktyczny, który stwarza możliwości integracji w ramach lokalnej społeczności po-

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
	Alkoholowych	przez aktywne spędzanie czasu dzieci i rodziców. Funkcjonowało 15 placów, w których uczestniczyło 4 836 dzieci i młodzieży wraz z opiekunami.
Program „Akademia Rodzica” <i>Przekazywanie rodzicom wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej dziecka, czynników ryzyka i czynników rodzinnych.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Odbyło się 11 szkoleń dla 759 rodziców.
Psychoprofilaktyka podczas letnich kolonii i półkolonii <i>Nawiązywanie relacji rówieśniczych, przekazywanie informacji nt. choroby alkoholowej, sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.</i> <i>Łączenie zajęć reakcyjnych z zajęciami psychoprofilaktycznymi.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ogólna liczba uczestników kolonii, półkolonii z programem profilaktyki uzależnień wynosiła 4 961 z czego: <ul style="list-style-type: none"> • Bydgoskie półkolonie - 3 323 os., • Półkolonie w „Dominiczku” – 139 dzieci, • Program wakacyjny świetlic osiedlowych – 80 os., • Kolonie – 1 419 os.
Program świetlic socjoterapeutycznych (realizowany w 12 świetlicach przy szkołach podstawowych i gimnazjach) <i>Korygowanie zaburzeń i urazów w relacjach: „ja-ja”, „ja-zadanie”, „ja-rówieśnicy”, „ja-dorosły”.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Funkcjonowało 17 grup i objętych zostało oddziaływaniem socjoterapeutycznym 202 os.
Program zajęć socjoterapeutycznych – realizowany na terenie BORPA. <i>Program adresowany do różnych grup: dzieci (klasy I-III) aż po grupę studencką o głębokim stopniu zaburzeń w zachowaniu.</i> <i>Zmiana sądów poznawczych, zmiana wzorców zachowań, odreagowanie emocjonalne.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zajęcia grupowe socjoterapeutyczne oraz równoległe prowadzona terapia indywidualna wspólnie z rodzicami – razem objętych było 381 dzieci, młodzieży, rodziców.
Program grupy edukacyjno-superwizyjnej <i>Program zajęć z dziećmi i młodzieżą opracowany na potrzeby pedagogów szkolnych.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	660 uczestników
Program grupy informacyjno-edukacyjnej <i>Program zajęć adresowany do studentów Akademii Bydgoskiej oraz Akademii Medycznej i młodzieży starszej.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	186 szkoleń przeprowadzono dla uczniów bydgoskich szkół – 11 305 uczestników.
Interwencje profilaktyczne prowadzone w szkołach i innych placówkach. <i>Zajęcia i szkolenia realizowane</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przeprowadzono różne zajęcia i szkolenia: <ul style="list-style-type: none"> • dla kadry pedagogicznej m.in. „Co może nauczyciel? – rozpoznawanie sygnałów świadczących o używaniu środków psycho-

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
<p>zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem dotyczące zaburzeń w zachowaniu, zagrożeń uzależnieniami itp.</p>		<p>aktywnych, interwencje wobec zachowań ryzykownych”, „Czerwone sygnały – rozpoznawanie, interwencje wobec zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży” – 964 uczestników,</p> <ul style="list-style-type: none"> dla rodziców m.in. „Czerwone sygnały – rozpoznawanie, interwencje wobec zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży” – 131 uczestników. <p>Ponadto funkcjonowały 22 Punkty Interwencji Szkolnej, z których skorzystało 332 osoby oraz 7 szkolnych klubów profilaktyki (54 uczniów).</p>
<p>Przestępczość i demoralizacja nieletnich konsekwencje prawne</p>	<p>KM Policji</p>	<p>„Odpowiedzialność prawna nieletnich” – realizowano 494 spotkania dla młodzieży, w których udział wzięły 7 142 osoby. Ponadto podczas spotkań omówiono zagadnienia związane z przestępstwami dotyczącymi handlu ludźmi, popełnianymi z nienawiści, a także cyber-zagrożenia.</p>
<p>Szkoła bez uzależnień <i>Promocja zdrowego stylu życia wśród młodzieży, nauczycieli i rodziców.</i> <i>Tematy: Uzależnienie od alkoholu, nikotyny i narkotyków.</i> <i>Nauka umiejętności interpersonalnych służących promocji zdrowego stylu życia.</i></p>	<p>Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii KM Policji Straż Miejska Szkoły Kuratorium Oświaty i Wychowania Biuro ds. Zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> „Żyj, nie ulegaj, walcz” – forum profilaktyczne, którego celem było zwrócenie uwagi młodzieży na różnorodne formy spędzania czasu wolnego bez alkoholu i narkotyków. Przeprowadzono 2 wykłady dla 37 osób, w tym pedagogów i nauczycieli nt. „Narkotyki i dopalacze zabijają” oraz zapoznano rodziców z tzw. „walizką narkotykową” podczas zebrania z rodzicami, gdzie w 4 spotkaniach udział wzięło 136 osób na terenie bydgoskiego Błonia. „Młodzież a zachowania ryzykowne – wpływ środków odurzających na zdrowie i życie człowieka” – zorganizowano konferencję, w której wzięło udział ok. 100 uczniów z bydgoskich szkół ponadpodstawowych. W ramach konferencji poprowadzono wykład pt. „Aspekty prawne wynikające z zażywania środków odurzających – zagrożenia i konsekwencje”. „Bydgoszcz zdrowa wolna od nałogów V – pokaż, że warto” – konkurs i forum naukowe, których celem było zwiększenie wiedzy młodych ludzi na temat skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nałogów i uzależnień, zarówno takich jak nikotyna, alkohol czy dopalacze, jak również gry komputerowe, telefony komórkowe, internet oraz złe odżywianie (np. uzależnienie od słodczy). Uczestniczyło 200 osób – uczniowie szkół podstawowych i ponad-

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
		podstawowych.
C. Działania terapeutyczne i pomoc psychologiczna:		
Leczenie i terapia osób uzależnionych <i>Leczenie i terapia odbywa się w systemie ambulatoryjnym i trwa 1,5-2 lat. Obejmuje cztery etapy. Każdy etap rozpoczyna się zawarciem kontraktu z pacjentem. Spotkania w grupach Anonimowych Alkoholików.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	82 osoby skierowano na leczenie w systemie ambulatoryjnym. Z Klubu Abstynenta skorzystało 7 500 osób.
Terapia współuzależnienia <i>Trzy etapy oraz grupy samopomocowe. Grupa psychoedukacyjna, grupa „rozwój osobisty”, grupa „mój problem”.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Realizowane na bieżąco.
Program „WRÓĆ” <i>Program obejmuje działalność terapeutyczną, edukacyjną oraz integracyjno-aktywizującą środowiska dzieci, młodzieży oraz instytucji wspierających rozwój dziecka w promowaniu zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez używek.</i>	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Realizowane na bieżąco.
Leczenie osób uzależnionych z prawomocnym wyrokiem sądu <i>Wyleczenie osób uzależnionych. Terapia w systemie stacjonarnym dla młodocianych skazanych prawomocnym wyrokiem. Terapia rodzin osób skazanych. Szkolenia i kursy zawodowe dla osób przebywających w ośrodku.</i>	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii KM Policji Straż Miejska Szkoły Kuratorium Oświaty i Wychowania Biuro ds. Zdrowia	Realizowane na bieżąco.
Świetlice terapeutyczne	Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> • W świetlicach socjoterapeutycznych na terenie szkół funkcjonowało 17 grup i objęte zostały oddziaływaniem socjoterapeutycznym 202 osoby. • W świetlicach środowiskowych na terenie szkół funkcjonowało 24 grupy i objętych zostało 395 osób. • Świetlice osiedlowe – 178 osób.
Poradnia Wsparcia i Pomocy Psychologicznej „Przystań”	Centrum Kultury Katolickiej „Wiatrak”	Realizowane na bieżąco.
D. Działania interwencyjne		
Bezdomni	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzono dwa schroniska: dla Bezdomnych Mężczyzn oraz dla Kobiet i Matek z Dziećmi, które dysponowały 333 miejscami zabezpieczającymi pobyt osobom bezdomnym. Rotacyjnie w ciągu roku przebywało

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
		<p>w nich 345 osób.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W Punkcie Pomocy Osobom Nietrzeźwym udzielono pomocy 912 osobom. • W czynnej przez 7 dni w tygodniu od godz. 18.00 do 8.00 ogrzewalni zapewniono schronienie 7 346 razy dla 296 osób bezdomnych.
Bezdomność	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Rozkład dysfunkcji występujących w środowiskach objętych pomocą – 263 liczba rodzin, 267 liczba osób w rodzinach. • Wsparcie niesamodzielnych osób bezdomnych w formie usług opiekuńczych świadczonych w mieszkaniach wspomaganych prowadzonych przez Fundację Inkubator Społeczny. W 11 mieszkaniach zapewniono opiekę 19 osobom bezdomnym. • 4 914 liczba osób wobec, których Straż Miejska podejmowała interwencje (w tym wielokrotne interwencje wobec tych samych osób) w ramach programu „Bezdomność”.
Niebieska Karta	KM Policji	Realizowane na bieżąco.
Alkohol <i>Działania edukacyjne, propagandowe i represyjne – kontrolne dotyczące spożywania alkoholu (sprzedaż alkoholu nieletnim, pod zastaw i nietrzeźwym).</i>	KM Policji	<ul style="list-style-type: none"> • Legitymowano 6 027 osób. • Pouczono 1 494 osoby. • 2 476 kontroli pojazdów. • Przebadano na zawartość alkoholu lub innych środków odurzających 6 685 osób.
Patrol Małolat <i>Zwiększenie skuteczności w reagowaniu na zagrożenia występujące na terenie i w okolicy placówek oświatowych.</i>	Straż Miejska	Realizowane na bieżąco.
Wakacje Plus <i>Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom zorganizowanych form wypoczynku na terenie miasta.</i>	Straż Miejska	Realizowane na bieżąco.
E. Działania redukujące szkody		
Profilaktyka zdrowotna osób bezdomnych przebywających w placówkach udzielających schronienia (w tym opłacanie bezpłatnych posiłków).	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Realizowane na bieżąco.
MODUŁ IV – ZAGROŻENIA KOMUNIKACYJNE		
ZADANIA:		
Analiza stanu prawnego i sygnalizowanie podmiotom odpowiedzialnym za legislację koniecznych modyfikacji.	Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w Bydgoszczy	Realizowane na bieżąco w ramach prac Komisji.

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
Sukcesywne wdrażanie rozwiązań technicznych proponowanych w raportach o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego w Bydgoszczy dla najniebezpieczniejszych miejsc na sieci drogowej.	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej	Realizowane na bieżąco.
Wprowadzanie stref ograniczonej prędkości i elementów uspokajania ruchu. Montowanie progów zwalniających ruch po analizie bezpieczeństwa ruchu.	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej	Realizowane na bieżąco.
PROGRAMY KIERUNKOWE:		
<p>Bezpieczeństwo dziecka Zapoznavanie dzieci klas III z niebezpieczeństwami (na drodze, obcy, pożar, jazda rowerem, gaz, itp.). Zajęcia w formie pogadanki i dramy, dzieci biorą czynny udział w spotkaniu i realizowanych scenkach.</p>	Policja WOPR OSiR KM PSP Sanepid	<ul style="list-style-type: none"> • „Bezpieczna droga do szkoły” – zrealizowano 172 spotkania z 5 371 dziećmi ze szkół podstawowych oraz przedszkoli, podczas których przekazywane były wiadomości dotyczące podstawowych zagadnień związanych z bezpiecznym przechodzeniem przez ulicę. • „Bezpieczna droga do szkoły z Polfinkiem” – przeprowadzono ćwiczenia praktyczne na przejściach dla pieszych celem wyuczenia dzieci bezpiecznego przechodzenia przez ulicę. W ramach akcji zrealizowano 33 spotkania z 983 dziećmi. • „Dzień bezpiecznej jazdy na rowerze” – udział wzięło 140 przedszkolaków z jednośladami. • „Bezpieczne otoczenie” – projekt adresowany do dzieci w wieku 6-9 lat z tematyki „złego, dobrego dotyku”. Odbyło się 8 spotkań, w których wzięło udział 210 dzieci z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. • „Bezpieczny przedszkolak” – przeprowadzono 29 spotkań z 785 przedszkolakami dotyczących szeroko rozumianego bezpieczeństwa dzieci w domu, przedszkolu, na ulicy. • „Obcy niebezpieczny” – przeprowadzono wśród 314 przedszkolaków 11 spotkań dotyczących nie ufania obcą osobą.
<p>Bezpieczne wakacje Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży w czasie letniego wypoczynku. Dotyczy takich zagrożeń jak: kąpiele, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, kontakt z psem, fałszywe alarmy, ograniczone zaufanie wobec obcych, odpo-</p>	Policja WOPR OSiR KM PSP Sanepid	<ul style="list-style-type: none"> • Zrealizowano 195 spotkań w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczna woda”, w których wzięło udział 7 314 dzieci i młodzieży. • „Zielona Szkoła” – cykliczne zajęcia profilaktyczne z młodzieżą szkół średnich, których celem była edukacja pod kątem właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia podczas wypoczynku nad

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
wiedzialność prawna za czyny karalne, uzależnienia.		<p>wodą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Głową dna nie przebijesz” – akcja edukacyjno-profilaktyczna, która miała na celu ostrzeżenie młodych ludzi przed tragicznymi i często nieodwracalnymi skutkami niefortunnnych skoków do wody. W akcji uczestniczyło ok. 500 uczniów z bydgoskich szkół. • „Bezpieczne wakacje pod żaglami ze Strażą Miejską w Bydgoszczy” – program profilaktyczny dla dzieci i młodzież z Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.
Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego	Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej	Na podstawie zgłoszeń od mieszkańców.
MODUŁ V – POWAŻNE AWARIE, POŻARY, KLĘSKI ŻYWIOŁOWE I INNE MIEJSCOWE ZAGROŻENIA		
ZADANIA:		
Analiza stanu prawnego i sygnalizowanie podmiotom odpowiedzialnym za legislację koniecznych modyfikacji.	Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego	Realizowane na bieżąco w ramach prac Komisji.
Integracja stanowisk dyspozytorskich służb porządkowych i ratowniczych miasta dla potrzeb obsługi numeru ratunkowego „112”.	KM Państwowej Straży Pożarnej KM Policji Straż Miejska Wydział Zarządzania Kryzysowego	Zadanie wykonano w poprzednich latach.
Zapewnienie całodobowego funkcjonowania Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.	Wydział Zarządzania Kryzysowego	18 534 zgłoszenia od mieszkańców.
Bieżące aktualizowanie oceny zagrożenia miasta i siatki bezpieczeństwa oraz procedur postępowania po wystąpieniu zagrożeń.	Wydział Zarządzania Kryzysowego Służby wiodące i podmioty pomocnicze ujęte w siatce bezpieczeństwa	Realizowane na bieżąco w wyniku prognozowanych zagrożeń lub po ich niespodziewanym wystąpieniu.
<p>Rozbudowa systemu wspomaganie służb w akcjach ratunkowych:</p> <p>W Urzędzie Miasta Bydgoszczy wdrożony został System Informatyczny „PROMIEN” pozyskany nieodpłatnie od Resortowego Centrum Zarządzania Projektami Informatycznymi MON. Jest to oprogramowanie przeznaczone do wymiany informacji o skażeniach w ramach Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania oraz wspomaganie procesu decyzyjnego w sytuacji wystąpienia skażeń lub zagrożeń skażeniami chemicznymi, biolo-</p>	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Realizowane na bieżąco w wyniku prognozowanych zagrożeń lub po ich niespodziewanym wystąpieniu.

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
gicznymi, radiacyjnymi i nuklearnymi (CBRN). Umożliwia ono sporządzenie komunikatów CBRN i przesłanie ich do odpowiednich ogniw KSWSiA oraz na podstawie tych komunikatów prognozowanie stref skażeń i zobrazowanie ich na mapach.		
PROGRAMY KIERUNKOWE:		
Udzielanie Pierwszej Pomocy <i>Szkolenia kursowe dla społeczeństwa, kierowców, młodzieży, a także pokazy i nauka podczas imprez masowych (zgodnie ze standardami UE).</i>	PCK	Zadanie realizowane.
Jak się zachować w miejscu wypadku (<i>Pokaz</i>).	PCK	Zadanie realizowane.
Ogień <i>Propagowanie stosowania wymogów zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz zasad postępowania na wypadek powstania pożaru w lesie, mieszkaniu oraz poznanie sprzętu przeciwpożarowego.</i>	KM Państwowej Straży Pożarnej	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo Jednostki Ratunkowo-Gaśniczej podczas przeprowadzanych 356 ewakuacji m.in.: żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych, podczas których omawiano problematykę ewakuacyjną i przeciwpożarową. • 105 wycieczek szkolnych odwiedziło jednostki straży pożarnej w celu zwiedzenia i zapoznania ze specyfiką pracy i sprzętem. • Pokazy ratownictwa, ćwiczeń na obiektach szkolnych, pokazy sprzętu strażackiego na festynach osiedlowych, w szkołach, przedszkolach, Domach Pomocy Społecznej, podczas akcji charytatywnych, imprez okolicznościowych.
MODUŁ VI – PROMOCYJNO-INFORMACYJNY		
ZADANIA:		
Przygotowanie na stronie internetowej Miasta oraz w formie plakatu instrukcji uczącej jak bezpiecznie dla osoby niepełnosprawnej udzielić jej pomocy w pokonywaniu barier architektonicznych.	Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych Rady Osiedli Wydział Zarządzania Kryzysowego Biuro ds. Zdrowia	Zadanie zrealizowane w poprzednich latach. Materiały dostępne na stronie internetowej „Bezpieczne Miasto”.
Opracowanie i wydrukowanie plakatu – instrukcji dla skupów złomu (<i>serwis fotograficzny wraz z opisem najczęściej kradzionych elementów armatury energetycznej, gazowej, wodociągowo-kanalizacyjnej, kolejowej</i>).	Gestorzy sieci KM Policji Straż Miejska Wydział Zarządzania Kryzysowego	Zadanie zrealizowane w poprzednich latach.
Przygotowanie i rozpropagowanie wśród mieszkańców miasta za pośrednictwem lokalnych mediów ankiety informacji o bezpłatnej możliwości „tajnego” oznaczenia przedmiotów warto-	KM Policji Straż Miejska Rady Osiedli Wydział Zarządzania Kryzysowego	Zadanie zrealizowane w poprzednich latach.

Zadania i programy kierunkowe	Wykonawcy	Wyniki działań
ściowych i tych, które najczęściej padają łupem złodziei (przy pomocy tajnopisu na wartościowe przedmioty nanosi się niepowtarzalny numer, który zostaje wprowadzony do policyjnej bazy danych.		
Opracowanie i przekazanie raz w roku bydgoszczanom ankiety „Obawiam się ...”	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Zadanie zrealizowane w poprzednich latach.
PROGRAMY KIERUNKOWE:		
Informator bezpieczeństwa <i>PRZEWIDUJ: poznanie zagrożeń, które mogą wystąpić w mieście, w miejscu zamieszkania, w miejscu pracy</i> <i>UNIKAJ: Jak unikać ryzyka</i> <i>REAGUJ: ochrony w sytuacji, gdy znajdziemy się w zasięgu zagrożenia.</i>	Wydział Zarządzania Kryzysowego	Aktualizowanie informacji na stronie internetowej „Bezpieczna Bydgoszcz” https://bip.um.bydgoszcz.pl/abc-bezpieczenstwa/

Informacja o stanie rozbudowy i funkcjonowaniu systemu monitoringu wizyjnego Miasta Bydgoszczy:

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w miejskim systemie monitoringu funkcjonowało 251 kamer. Ogółem koszt rozbudowy i modernizacji miejskiego systemu monitoringu w 2019 r. wyniósł 476 583 zł.

Działania podjęte w 2019 roku:

- wymieniono 9 najstarszych kamer wizyjnych zapewniających zabezpieczenie rozgrywek piłkarskich Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej U20 w rejonie stadionu „Zawisza” i ul. Gdańskiej – kwota 87 040,95 zł,
- uruchomiono nowy punkt kamerowy ul. Gdańska – ul. Powstańców Warszawy i rozbudowano punkt kamerowy ul. Gdańska – ul. Modrzewiowa – kwota 13 443,90 zł,
- zakupiono 2 szt. zewnętrznych kamer Bosch Flexidome IP panoramic 5 000 – kwota 13 788,30 zł,
- zakupiono 218 licencji – instalacja, konfiguracja, wsparcie serwisowe oprogramowania Bosch Video Management System na potrzeby monitoringu miejskiego – kwota 68 301,90 zł,
- zakupiono za kwotę 111 968,13 zł:
 - 3 kamery stałopozycyjne (jeden punkt kamerowy),
 - 5 kamer obrotowych (cztery punkty kamerowe – kamery obrotowe ul. Gdańska, jeden punkt kamerowy Stary Rynek),
 - 4 przemysłowe zarządzalne przełączniki sieciowe,
 - 1 monitor do pracy ciągłej w studiu miejskiego systemu monitoringu (43”),
 - 4 licencje BV-CHAN oprogramowania Bosch Video Management System (BVMS) Maintenance na 3 lata (okres gwarancji),
 - 2 kamery obrotowe PTZ HD wraz z klawiaturą operatorską i joystickiem (2 szt.),
- w ramach środków z Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego:
 - rozbudowano monitoring miejski o jeden punkt kamerowy (jedna obrotowa i dwie stałopozycyjne) na Osiedlu Nowy Fordon ul. Zurna za kwotę 73 185 zł,
 - rozbudowano monitoring miejski o jeden punkt kamerowy na Osiedlu Szwederowo ul. Ugory – Konopna (trzy kamery: jedna obrotowa i dwie stałopozycyjne) za kwotę 108 855,00 zł.

Łącznie w 2019 roku do miejskiego systemu wideomonitoringu włączono 23 kamery:

- kamera panoramiczna nr **236** – Gdańska/Zawisza (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr **237** – Gdańska/Zawisza (gwarancja techniczna)

- kamera panoramiczna nr 238 – Gdańska/Powstańców Warszawy (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr 239 – Gdańska/Powstańców Warszawy (gwarancja techniczna)
- kamera obrotowa nr 240 – Gdańska/Powstańców Warszawy (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr 241 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (1)
- kamera obrotowa nr 242 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (2)
- kamera stacjonarna nr 243 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (3)
- kamera stacjonarna nr 244 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (4)
- kamera stacjonarna nr 245 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (5)
- kamera stacjonarna nr 246 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (6)
- kamera stacjonarna nr 247 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (7)
- kamera stacjonarna nr 248 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (8)
- kamera stacjonarna nr 249 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (9)
- kamera stacjonarna nr 250 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (10)
- kamera stacjonarna nr 251 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (11)
- kamera stacjonarna nr 252 – Park Witosy (gwarancja techniczna) (12)
- kamera stacjonarna nr 253 – Skarżyńskiego/ Zurna (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr 254 – Skarżyńskiego/ Zurna (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr 255 – Skarżyńskiego/ Zurna (gwarancja techniczna)
- kamera obrotowa nr 256 – Ugory/ Konopna (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr 257 – Ugory/ Konopna (gwarancja techniczna)
- kamera stacjonarna nr 258 – Ugory/ Konopna (gwarancja techniczna)

LOKALIZACJA STUDIÓW OPERATORSKICH I OBSŁUGA SYSTEMU

Lokalizacja studia	Rejon lokalizacji kamer	Ilość kamer		Ilość stanowisk operatorskich w studiu
		obrotowe	stacjonarne	
Komenda Miejska Policji	Bartodzieje	0	9	11
	Błonie	8	6	
	Nowy Fordon	27	7	
	Stary Fordon			
	Szwederowo	2	2	
	Węzeł komunikacyjny Bydgoszcz-Leśna	26	4	
Komisariat Policji Śródmieście	Okole i Wilczak Jary	8	2	5
	Śródmieście	119	31	
	Razem	190	61	
	Ogółem	251		

Monitoring miejski obsługują pracownicy Straży Miejskiej. W 2019 roku zatrudnienie w systemie monitoringu miejskiego obejmowało łącznie 28 etatów. Ta liczba operatorów pozwala na obsadzenie średnio 6 stanowisk, co umożliwia jednoczesną bieżącą obserwację obrazu z 56 kamer. Oznacza to, że użytkownicy systemu muszą na podstawie doświadczenia i wiedzy operacyjnej dokonywać wyboru, które rejony w danym czasie najbardziej wymagają objęcia nadzorem operatorów. Obsługa systemu ma przede wszystkim reagować na zaobserwowane zdarzenia w czasie ich wystąpienia lub symptomy wystąpienia zagrożeń. Pozwala to na przeciwdziałanie niektórym rodzajom przestępstw i wykroczeń oraz dokonywanie interwencji przez właściwe służby.

Statystyka efektów działania monitoringu miejskiego:

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku operatorzy systemu wykryli i przekazali funkcjonariuszom Policji i Straży Miejskiej 3 516 zdarzeń, co stanowiło spadek względem okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. o 13,2 %. Do służby dyżurnej Policji przekazano 1 390 zgłoszeń, a do Straży Miejskiej 2 126 zgłoszeń.

PORÓWNANIE ZDARZEŃ Z LAT 2017-2019 W ROZBICIU NA KATEGORIE

Lp.	Kategoria	Liczba ujawnionych zdarzeń				
		2017	2018	Różnica 2018 - 2017	2019	Różnica 2019 - 2018
1	Włamanie do pojazdów	1	0	-1	0	0
2	Włamanie do obiektów	1	1	0	0	-1
3	Bójki, awantury (szarpaniny) uliczne	311	204	-107	127	-77
4	Kradzieże	22	10	-12	12	+2
5	Dewastacje mienia	37	46	9	14	-32
6	Zakłócanie ładu i porządku publicznego	305	261	-44	86	-175
7	Spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych	879	738	-141	219	-519
8	Osoby nietrzeźwe	614	654	40	593	-61
9	Zanieczyszczenie terenu	74	65	-9	44	-21
10	Nieprawidłowe parkowanie	536	915	379	1 330	+415
11	Zdarzenia w ruchu drogowym	90	487	397	500	+13
12	Łamanie przepisów handlowych	47	26	-21	7	-19
13	Inne zdarzenia	711	646	-65	584	-62
Razem		3 628	4 053	425	3 516	-537
Przekazano:						
Dyżurny Straży Miejskiej		1 645	2 036	391	2 126	+90
Dyżurny Policji		1 983	2 017	34	1 390	-627
Razem:		3 628	4 053	425	3 516	-537

Finansowanie rozbudowy, eksploatacji, obsługi operatorskiej oraz modernizacji monitoringu miejskiego.

KOSZTY EKSPLOATACJI SYSTEMU W LATACH 2017-2019

Lp.	Opis wydatku	Rok		
		2017	2018	2019
1	UTP Bydgoszcz opłata za dzierżawę sieci światłowodowej BYDMAN do przesyłu sygnału z kamer wizyjnych	25 400	Opłaty przejął Wydział Informatyki w ramach realizacji swoich zadań	Opłaty przejął Wydział Informatyki w ramach realizacji swoich zadań
2	Dzierżawa łącza sieci internetowej AWACOM (monitoring dzielnicy Fordon)	22 400	13 223	14 700
3	Czyszczenie i mycie kamer wizyjnych	56 200	Zadanie realizowane w ramach konserwacji monitoringu	Zadanie realizowane w ramach konserwacji monitoringu
4	Dzierżawa (wynajem) powierzchni ścian budynków i słupów w celu podwieszania kamer wizyjnych	14 030	11 498	8 520
5	Koszt zasilania energią elektryczną kamer wizyjnych	24 500	16 261	13 300
6	Naprawy pogwarancyjne systemu monitoringu	77 000	78 443	55 600
7	Konserwacja i utrzymanie w sprawności systemu monitoringu Miasta Bydgoszczy	39 114	88 560	84 130
RAZEM		258 644	207 985	176 250

VI.26. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2016-2023

Uchwała Nr XXXIV/642/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28 września 2016 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bydgoszczy na lata 2016-2023”.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- art. 17 ust.1 pkt 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Strategia jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym uzupełnienie Strategii Rozwoju Miasta Bydgoszczy do 2030 roku.

Dokument wskazuje na kluczowe problemy społeczne oraz określa działania umożliwiające ich rozwiązywanie. Zgodnie z przyjętą w strategii zasadą, jej realizacja podlega procesowi monitoringu i ewaluacji odzwierciedlanych w stosownych sprawozdaniach za wyznaczone okresy. Informacja o jej realizacji za lata 2016-2018 przyjęta została uchwałą Nr XXI/209/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 r. Kolejna ocena realizacji strategii przedstawiona zostanie w formie uchwały w roku 2022 i obejmie lata 2019-2021.

Strategię zbudowano wokół siedmiu obszarów problemowych, których aktualność i ważność nie uległa zmianie. Strategia realizowana jest przez określone Wydziały Urzędu Miasta Bydgoszczy, w tym zwłaszcza Wydział Świadczeń Rodzinnych, Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej, Bydgoskie Biuro Seniora, Wydział Edukacji i Sportu, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia, Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Powiatowy Urząd Pracy, Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”, Centrum Integracji Społecznej, Administrację Domów Miejskich, Straż Miejską i Policję oraz instytucje i organizacje pozarządowe. Strategia rozwiązywania problemów społecznych wpisuje się w zakres wielu innych, wieloletnich strategii oraz okresowych programów realizowanych przez wymienione wyżej podmioty, a ich działania podlegają odrębnemu, corocznemu i szczegółowemu procesowi oceny. Natomiast niniejsza informacja przedstawia w sposób skondensowany te działania, które w 2019 r. stanowiły kontynuację przyjętych celów w poszczególnych obszarach strategicznych.

Misją Strategii jest „Bydgoszcz – miastem rozwiązującym problemy i zaspokajającym potrzeby mieszkańców poprzez rozwój i usprawnienie systemu profesjonalnego wsparcia”.

Cele główne:

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych,
- tworzenie warunków sprzyjających wychowaniu i edukacji dzieci i młodzieży oraz rozwój system wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- podejmowanie działań wspierających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością,
- pobudzanie aktywności społecznej seniorów i organizacja działań zmierzających do poprawy jakości ich życia,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotno-społeczna oraz przeciwdziałanie uzależnieniom.

W zakresie problematyki poświęconej **przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu** działania skierowane były głównie do osób i środowisk zagrożonych ubóstwem, patologią oraz bezdomnością. Ważne znaczenie przypisano także podejmowaniu działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób opuszczających zakłady karne, a w zakresie osiągania zamierzonych celów za niezwykle ważne uznano rolę społeczności

lokalnej w ramach realizowanego programu aktywności lokalnej na lata 2018-2022. Jednym z ważniejszych efektów roku 2019 jest wypracowanie założeń i sposobów dostosowywania placówek udzielających schronienia do wymaganych prawem standardów. Z powodzeniem działały w mieście ogrzewalnia, jądłodzielnice oraz program „Wyjątkowy wieszak”.

W zakresie problematyki dotyczącej **promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy** w ramach programu „Przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizację lokalnego rynku pracy” realizowane były zadania mające na celu ograniczanie zjawiska bezrobocia oraz zmniejszenie udziału osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pożądanymi efektami realizacji tego było zwiększenie motywacji oraz umiejętności osób bezrobotnych do samodzielnego poszukiwania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej. W ogólnym bilansie 2019 rok zamknął się największym od lat spadkiem bezrobocia.

W zakresie **wspierania rodziny i opieki nad dziećmi w procesie opiekuńczo-wychowawczym oraz systemie wsparcia społecznego i pieczy zastępczej** przyjęty i realizowany model oddziaływań oparty jest na podstawowych filarach tj. świadczeniach społecznych i rodzinnych, wspieraniu rodziny w procesie opiekuńczo-wychowawczym i edukacyjnym oraz pieczy zastępczej, rodzinnej i instytucjonalnej. Należy do największych przedmiotowo i podmiotowo oraz generujących najwięcej celów. W 2019 r. rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz szeroko rozumiane wsparcie funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka stanowił główny priorytet w realizacji celów określonych w strategii oraz obowiązującego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej. W zakresie tego obszaru istotną rolę przypisano działalności placówek oświatowych, a zwłaszcza placówek wychowania pozaszkolnego.

W zakresie obszaru problemowego poświęconego **wspieraniu osób niepełnosprawnych** podstawowe działania określał w 2019 r. Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Jego celem była i jest poprawa warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych. Działania finansowane były zarówno ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jak i instytucji miejskich oraz organizacji zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami. Ich zakres obejmuje dofinansowywanie warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej, zakup sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego, likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się oraz wsparcie organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Znaczący zakres wsparcia odbywał się w ramach programu pn. „Aktywny Samorząd”.

W zakresie obszaru problemowego dotyczącego **poprawy jakości życia seniorów w Bydgoszczy** celom strategicznym oraz celom szczegółowym nadano priorytetowe znaczenie. Do podstawowych elementów systemu opieki nad osobami starszymi należały i należą działania realizowane poprzez pracę socjalną, usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, działalność Domów Dziennego Pobytu, umieszczenie osób wymagających całodobowej opieki w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz w domach pomocy społecznej. Niezwykle ważnym elementem określonym w strategii stały się równocześnie działania zmierzające do podtrzymania ich aktywności społecznej, kulturalno-oświatowej oraz łagodzenie trudności związanych z wiekiem. W zakresie objętym pracą socjalną proces ten obejmuje zadania mające na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, inicjowanie kontaktów rodzinnych oraz podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą wymagającą takiej pomocy, a także rozpowszechnienie idei wolontariatu. Z powodzeniem działały takie programy jak „Bydgoska Karta Seniora” oraz „Złota Rączka dla Seniora 65+”.

Ponadto w 2019 r. powołane zostało w strukturze Urzędu Miasta Bydgoszczy Bydgoskie Biuro Seniora, którego celem jest skupienie i skoordynowanie wszystkich aktywności miasta w dziedzinie polityki senioralnej. Biuro m.in.:

- we współpracy z Bydgoską Radą Seniorów, a także Radami Osiedli przeprowadziło trzy otwarte spotkania osiedlowe w ramach cyklu „Seniorze, jak umilić Tobie życie?”,
- zorganizowało Pierwszy Bydgoski Dzień Seniora w Miejskim Centrum Kultury,
- wspólnie z Bydgoską Radą Seniorów, zorganizowało Medyczne Forum Seniora „Żyjmy Dłużej”.

Bydgoskie Biuro Seniora dofinansowało 12 przedsięwzięć senioralnych w ramach tzw. „małych grantów” (w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), w których uczestniczyło 1 800 osób:

- „Aktywizowanie osób w wieku emerytalnym” – warsztaty nauki gry w „podkowę” oraz rozgrywki turniejowe,
- „Przeprowadzenie terapii zajęciowej i zajęć ruchowych oraz diagnostyka seniorów” – zajęcia rehabilitacyjne i taneczne, wykłady z dietetykiem, fitoterapeutą i biologiem oraz świąteczna sesja fotograficzna,
- „Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów Babie Lato” – impreza plenerowa na terenie Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek”, występy zespołów działających w klubach seniora, prezentacja malarstwa, rzeźby, koronkarstwa, dziewiarstwa, metaloplastyki oraz haftu,
- „Senior z komputerem – kurs praktyczny” – zajęcia edukacyjne dla seniorów z obsługi komputera,
- „Aktywny senior zmienia przestrzeń – edycja pierwsza: warsztaty taneczne i tworzenia biżuterii” – wielopokoleniowe warsztaty taneczne i plastyczne,
- „Literatura niepodległa – Polska czasu wojny” – spotkanie autorskie, warsztaty epistolografii, wycieczka do Izby Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego, prelekcje dotyczące patronów bydgoskich ulic, wystawa listów z czasów wojny oraz koncert w wykonaniu Chóru Camerata,
- „Żyjmy z Pasją” – wykład z komunikacji społecznej, porady psychologiczne, warsztaty zdrowego odżywiania, zajęcia decupage oraz rehabilitacyjne, projekcja filmu,
- „Zdrowy styl życia łączy pokolenia” – projekt międzypokoleniowy, prelekcja dotycząca zdrowego odżywiania, wykład na temat zasad zdrowego kręgosłupa, konkurs plastyczny, występ artystyczny,
- „Międzypokoleniowa wymiana doświadczeń” – spotkania międzypokoleniowe, gry, zabawy oraz wymiana doświadczeń i integracja, prelekcja na temat zmian w ochronie przyrody,
- „Seniorzy w Teatrze” – warsztaty teatralne, stworzenie spektaklu teatralnego oraz jego prezentacja,
- „Od Urszuli do Adama” – warsztaty manualne i kulinarne, wycieczki i prelekcje, spotkanie z okazji Narodowego Święta Niepodległości oraz spotkanie wigilijne,
- „Nie daj się osteoporozie” – badania densytometryczne oraz konsultacje dietetyczne.

Bydgoskie Biuro Seniora angażowało się w przedsięwzięcia innych organizatorów, wystawiając stoiska informacyjne oraz prezentując ofertę miasta dla seniorów m.in.: III oraz IV Forum Seniora Gazety Pomorskiej, 11. Marsz Kapeluszowy, Dzień Seniora w Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury.

Bydgoskie rozwiązania dla osób starszych prezentowane były także w dniu 11 kwietnia 2019 r. w Poznaniu, na „Spotkaniu Miast dot. polityki senioralnej”, w ramach realizacji deklaracji współpracy prezydentów miast w obszarze polityki senioralnej z października 2017 r. „Miasta przyjazne starzeniu się”.

W rankingu polskich miast oferujących osobom starszym najlepsze warunki codziennego życia – przeprowadzonym w listopadzie 2019 r. przez Informator „ikalkulator.pl” – Bydgoszcz zajęła trzecie miejsce. Raport obejmował 18 największych polskich miast. Autorzy opracowania uwzględnili kategorie takie jak: komfort życia, aktywizacja seniorów, działania władz na rzecz seniorów i koszty życia.

Strategia przypisała i przypisuje nadal istotne znaczenie **problemowi przemocy w rodzinie**. Od 2015 r. koordynatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bydgoszczy jest Zespół Interdyscyplinarny. Przeciwdziałanie przemocy realizowane jest z uwzględnieniem programów własnych oraz instytucji pomocy, organów ścigania i służby zdrowia. Należą do nich m.in.: program „Przyjazny Patrol”, który dzięki współdziałaniu instytucji (BORPA, MOPS, Policja) daje natychmiastowy dostęp poszkodowanym do pomocy prawnej, materialnej oraz terapeutycznej. Wśród

działań podejmowanych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.in. kierując osoby na leczenie odwykowe do poradni lub występując do Sądu Rejonowego z wnioskiem o wydanie postanowienia o przymusowym leczeniu.

Przyjęte do realizacji cele strategiczne oraz priorytety w obszarze **promocja zdrowia i profilaktyka, profilaktyka zdrowotno-społeczna oraz profilaktyka zagrożeń społecznych** były i są ukierunkowane na podnoszenie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Bydgoszczy. Zgodnie z przyjętymi założeniami Miejski Program Promocji Zdrowia stanowił wytyczną działań w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia w danym roku. W powyższe działania zaangażowano organizacje pozarządowe, zakłady opieki zdrowotnej, indywidualne i grupowe praktyki lekarzy, pielęgniarek i położnych i inne jednostki. W ramach tego programu podejmowano działania, które obejmowały szeroko rozumianą edukację oraz świadczenia medyczne na rzecz zachowania zdrowia, zapobiegania chorobom i wczesnego ich wykrywania. W działaniach tych uczestniczyły organizacje pozarządowe, zakłady opieki zdrowotnej, indywidualne i grupowe praktyki lekarzy, pielęgniarki i położne. W 2019 r. Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta koordynowało kilkanaście programów promujących zdrowie, w ramach których wykonano kilkanaście tysięcy badań profilaktycznych. W pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą istotną rolę spełniają świetlice środowiskowe oraz socjoterapeutyczne.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bydgoszczy na lata 2016-2023” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.27. PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2018-2020

Uchwała Nr LIX/1281/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu wspierania rodziny dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020”.

Podstawa prawna:

art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym.

Cel główny: Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu.

Cele szczegółowe i zadania:

- wzmocnienie zasobów rodzin poprzez zapewnienie szerokiej oferty pomocy socjalnej specjalistycznej:
 - prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz z rodzinami w kryzysie,
 - zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia asystenta rodzinnego,
 - prowadzenie specjalistycznego poradnictwa indywidualnego, w tym psychologicznego, prawnego, rodzinnego świadczonych osobom/ rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych,
 - zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom z rodzin z problemem alkoholowym,
 - organizacja specjalistycznego poradnictwa grupowego (warsztatów, szkół dla rodziców), mającego na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców,
 - organizowanie terapii dla rodzin nastawionej na rozwiązanie konfliktu i wspieranie sił funkcjonujących w rodzinie,
 - organizowanie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
 - realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych,
 - zapewnienie rodzinom wsparcia finansowo-rzeczowego dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej,
 - zapewnienie dożywiania dzieciom, zapewnienie posiłków i zasiłków celowych dla osób dorosłych,
- podwyższenie standardu świadczenia usług dla klienta:
 - doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej, w tym szkolenia asystentów rodziny, podnoszące kwalifikacje zawodowe,
 - wdrożenie procedur i narzędzi poprawiających standard pracy z klientem,
 - nawiązywanie i zacieśnianie współpracy z innymi instytucjami i organizacjami świadczącymi różne formy wsparcia rodziny,
 - zapewnienie wsparcia specjalistów w zakresie wspierania rodziny, np. psychiatry, terapeuty,
 - podwyższanie standardów lokalowych oraz metodycznych.

Program jest kierowany do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Bydgoszcz, a w szczególności rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych i/lub zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej a także rodzin pragnących odzyskać władzę rodzicielską.

W 2019 roku zespół specjalistów MOPS, w skład którego wchodzi psycholog, pedagog, radca prawni i specjaliści pracy z rodziną, podejmował działania wspierające rodziny w kryzysach emocjonalnych, przewlekłych kryzysach i konfliktach rodzinnych, problemach przemocy, problemach osobowościowych oraz problemach wychowawczych m.in.:

- wsparcie poprzez 829 konsultacji indywidualnych dla 230 rodzin,
- udzielenie 427 porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego dla 312 osób,

- prowadzono zajęcia grupowe:
 - dla rodziców i ich dzieci w wieku 6-9 lat cykl zajęć psycho-edukacyjnych pn. „Granice – jak wyznaczać i nie przekraczać”,
 - dwa cykle spotkań o charakterze psycho-edukacyjnym pn. „Świadome rodzicielstwo” dla osób przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, w których łącznie uczestniczyło 46 osób,
 - zorganizowano spotkanie psycho-edukacyjne pn. „Kto zaczął” – czyli o rywalizacji pomiędzy rodzeństwem,
 - spotkania psycho-edukacyjne prowadzone we współpracy z ROPS Błonie i ROPS Śródmieście pn. „Jak zachęcić dziecko do współpracy” oraz „Błędy wychowawcze, których lepiej nie popełniać”,
- praca ze 136 rodzinami objętymi asystą rodzinną prowadzoną przez asystentów rodziny. Asysta rodzinna pomagała rodzinom w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych. Głównym efektem pracy asystentów był powrót 5 dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców. Dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zorganizowano spotkanie pn. „Karnawał w bajkowym świecie”, w którym udział wzięło 7 rodzin oraz spotkanie integracyjne w ramach tzw. Dnia Rodziny, w którym udział wzięło 8 rodzin.

Druga jednostka poradnictwa specjalistycznego – Hostel przy Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych ma za zadanie udzielanie pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy sytuację materialną, w tym prowadzenia poradnictwa, organizację grup wsparcia, grup edukacyjno-terapeutycznych i udzielanie tymczasowego schronienia. W 2019 roku w Hostelu przebywało 110 osób, w tym 47 osób dorosłych (46 kobiet, wśród nich 5 kobiet w ciąży i 1 mężczyzna) oraz 63 dzieci.

Od 2009 roku w ramach wspólnego projektu BORPA, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy „Przyjazny patrol” realizowane są na terenie całej Bydgoszczy zintegrowane działania służb – głównie policji i pomocy społecznej – ukierunkowane na ochronę dzieci w środowiskach dysfunkcyjnych. W 2019 roku objęto programem 234 osoby dorosłe oraz rozpoznano sytuację opiekuńczo-wychowawczą 234 małoletnich osób.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Programu wspierania rodziny dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.28. PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ DLA MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2018-2025

Uchwała Nr LIX/1284/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2018r w sprawie przyjęcia programu Aktywności Lokalnej Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym,
- art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Program jest uzupełnieniem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bydgoszczy na lata 2016-2023”.

Program skierowany jest do mieszkańców Bydgoszczy, w tym:

- członków społeczności lokalnej – osiedla, ulicy, bloku, sąsiedztwa,
- grup społecznych – osób z konkretnego środowiska,
- osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia – różnych grup społecznych, w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb.

W ramach Programu Aktywności Lokalnej działaniami są obejmowane w szczególności osoby i środowiska zagrożone wykluczeniem społecznym lub wykluczone społecznie, w tym na obszarach zdegradowanych i wskazanych do rewitalizacji. Do tej grupy należy zaliczyć przede wszystkim:

- klientów pomocy społecznej,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby samotnie wychowujące dzieci,
- osoby bezdomne przebywające w schronisku,
- seniorów,
- osoby niepełnosprawne,
- wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze.

Cel główny to zwiększenie aktywności mieszkańców Bydgoszczy zwłaszcza osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym przy użyciu instrumentów aktywnej integracji oraz działań o charakterze środowiskowym.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie aktywności instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia,
- poprawa jakości życia mieszkańców Bydgoszczy poprzez zaspokojenie ich potrzeb społecznych,
- stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej,
- pomoc w tworzeniu grup samopomocowych dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym inicjujących i wspierających aktywność i samodzielność,
- wspieranie różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, społecznej i edukacyjnej mieszkańców, w tym w szczególności osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- wsparcie i promowanie postaw prospołecznych,
- upowszechnienie dostępu do informacji, wiedzy i edukacji, poradnictwa i kultury poprawiających funkcjonowanie jednostki i grup społecznych.

W 2019 roku prowadzono różnorodną działalność skierowaną do społeczności lokalnej m.in.:

- projekt „Wymień się ciepłem” – akcję koordynuje MOPS. Jest to społeczna akcja pomocowa, która polega na dzieleniu się z osobami potrzebującymi ciepłymi ubraniami pozostawionymi na wieszakach zlokalizowanych w 6 miejscach na terenie Bydgoszczy,
- „Bydgoska Karta Seniora 60+” – program skierowany do osób, które ukończyły 60 rok życia i są mieszkańcami Bydgoszczy. W 2019 r. wydano łącznie 1 289 kart,
- Klub Senior+ działający przy ul. Fredry 3 – w celu aktywizacji i integracji seniorów na ich rzecz świadczone były m.in.: usługi w zakresie fizjoterapii, terapii zajęciowej, usługi rekreacyjno-integracyjne (zorganizowano wycieczki wyjazdowe do Krakowa, Ciechocinka oraz Biskupina), usługi kulturalno-oświatowe (np. spotkania poetyckie, wyjścia do kina, teatru, muzeum, na wystawy), usługi edukacyjne (np. warsztaty kulinarne, artystyczne, plastyczne, komputerowe, zajęciach z samoobrony),
- Program „Złota rączka” – skierowany do osób powyżej 65 roku życia, samotnych i niepełnosprawnych, którego celem jest świadczenie pomocy w nieskomplikowanych sprawach technicznych. W 2019 r. wpłynęło 65 zgłoszeń,
- „Przyjazny patrol” – pracownicy socjalni wraz z funkcjonariuszami policji podejmowali interwencję w sytuacji ujawnienia przemocy i innych zaniedbań zagrażających bezpieczeństwu fizycznemu i psychicznemu małoletnich. Koordynatorem programu był Rejonowy Ośrodek Pomocy Społecznej „Śródmieście”. W 2019 r. odbyło się 88 patroli i 253 wizytacji w rodzinach zagrożonych występowaniem przemocy wobec dzieci,
- działania podejmowane przez 6 Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej, które miały na celu pobudzanie i aktywizację społeczności lokalnych. Przedsięwzięcia skierowane były do wszystkich mieszkańców i dotyczyły różnorodnych zagadnień, między innymi wsparcia i aktywizacji seniorów, dzieci, osób niepełnosprawnych, rodzin oraz pobudzania aktywności obywatelskiej i rozwiązywania sytuacji kryzysowych.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji programu „Aktywności Lokalnej Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.29. PROGRAM ROZWOJU PIELCY ZASTĘPCZEJ DLA MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2018-2020

Uchwała Nr LIX/1282/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020”.

Podstawa prawna:

art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11, art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w związku z art. 180 pkt 1, art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020 jest kontynuacją programu realizowanego w latach 2015-2017.

Głównym celem Programu jest tworzenie warunków do skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formy rodzinne.

Cele szczegółowe:

- rozwój rodzinnej pieczy zastępczej,
- wspieranie rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka,
- doskonalenie systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- wspieranie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- przeprowadził szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, w którym uczestniczyło 36 osób, funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, w którym uczestniczyło 17 osób oraz przeszkolono 3 osoby do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego,
- przeszkolił 2 osoby modułem doszkalającym w celu awansowania rodziny zastępczej niezawodowej na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną,
- przeprowadził cykl szkoleń i warsztatów dla istniejących już rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka m.in.: „Praktyczne rady na 365 dni w roku. Jak rozmawiać ze zbuntowanym nastolatkiem?”, „Skrzywdzone dziecko i odpowiedzialny opiekun – metody wspierania dzieci w rodzinach zastępczych”, „Chcę być odważny”, „Potrzeby rozwojowe dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i ich zaspakajanie”,
- prowadził grupę wsparcia dla chętnych rodzin zastępczych, w której uczestniczyło 27 osób,
- zorganizował wiele zajęć integracyjnych dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz ich opiekunów, takich jak: spotkania edukacyjne, zajęcia z zakresu wprowadzania do usamodzielnienia, zajęcia z dogoterapii, zajęcia plastyczne, piknik połączony z grą terenową i licznymi atrakcjami, Mikołajki i spotkania świąteczne wraz z upominkami dla dzieci, szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- współpracował z fundacjami BRWI i Wielka Rodzina oraz Cinema City, dzięki którym wspierano rodzicielstwo zastępcze.

Ponadto realizowano projekt unijny pn. „Rodzina w Centrum 2”, którego celem jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim. W 2019 r. w ramach projektu realizowano usługi wsparcia, terapii rodzinnej, grupowej i warsztatów, w których udział wzięło łącznie 259 osób.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.30. WIELOLETNI PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE DOŻYWIANIA „POMOC MIASTA BYDGOSZCZY W ZAKRESIE DOŻYWIANIA – POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023

Uchwała Nr V/26/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania "Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania – posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Bydgoszczy w zakresie poprawy poziomu życia mieszkańców o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków żywieniowych. Stanowi realizację przyjętego uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 poz. 1007).

Celem szczególnym programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, a także osób dorosłych szczególnie niepełnosprawnych, chorych, w podeszłym wieku. Pomocy można udzielić w formie: posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Wsparcia udziela się osobom i rodzinom, spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w pierwszej kolejności, które spełniają kryteria dochodowe określone w art. 8 ust 1 cyt. ustawy tj. 701 zł dla osoby samotnej i 528 zł dla osoby w rodzinie. Miasto planując objęcie programem także mieszkańców, którzy posiadają dochód powyżej wskazanego progu przyjęła uchwałą Nr V/27/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków za przyznaną pomoc w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, ustalając tym samym zasady zwrotu za pomoc w formie posiłku dla osób przekraczających 150 % kryterium.

Realizatorem programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, we współpracy ze szkołami, przedszkolami i żłobkami oraz organizacjami pozarządowymi. W ramach programu pomocy udzielano wyłącznie w formie posiłków, które wydawane były:

- dzieciom i młodzieży w placówkach oświatowych, do których uczęszczali,
- osobom dorosłym:
 - w Środowiskowych Domach Samopomocy,
 - w stołówkach mieszczących się przy organizacjach wyłonionych w drodze konkursu tj. Caritas Diecezji Bydgoskiej stołówka przy ul. Drukarskiej 6, Stowarzyszenie „Bydgoska Pomoc Społeczna” stołówka przy ul. Kapuściska 10, Stowarzyszenie „ Z potrzeby serca” stołówka przy ul. Jodłowej 14,
 - dowożone były do miejsca zamieszkania klientów niesamodzielnych, nieopuszczających swoich lokali przez Fundację „Pro Omnis”.

Rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła 839 z 740 rodzin. Zapewniono tym osobom 118 967 posiłków.

ANALIZA REALIZACJI ZADANIA W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób objętych pomocą	Liczba posiłków	Kwota
Dzieci do czasu nauki w szkole podstawowej	31	39	2 823	10 364,00
Uczniowie do czasu ukończenia nauki w szkole ponadpodstawowej	103	157	15 787	54 396,20
Dorośli	619	646	100 357	794 626,67

Na realizację programu osłonowego gmina Bydgoszcz przeznaczyła kwotę 873 779 zł, z czego wykorzystano 859 386,87 zł.

VI.31. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA BYDGOSZCZY NA LATA 2018-2022

Uchwała Nr LVII/1243/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Bydgoszczy na lata 2018-2022.

Podstawa prawna:

- 4 art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Cel główny to zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Bydgoszczy.

Cele szczegółowe oraz działania podjęte w 2019 r. na rzecz ich realizacji:

- **Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i diagnostycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Realizacja zadań w obszarze profilaktyki podejmowana była m.in. przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, Komendę Miejską Policji w Bydgoszczy i organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy rodzinie i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ośrodek BORPA podejmował w 2019 r., podobnie jak w latach ubiegłych, następujące działania:

- konsultacje indywidualne dla osób doświadczających przemocy (101 osób dorosłych, 47 dzieci i młodzieży, łącznie przeprowadzono 470 interwencji terapeutycznych),
- udzielono 102 porady prawnej,
- zrealizowano cykl spotkań „Grupa psychoedukacyjna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie” – udział 98 osób,
- przeprowadzono cykl spotkań grupowych „Złość a agresja” – udział 69 osób,
- kontynuowano program „Akademia Rodzica” – udział 108 osób.

Od 2009 r. w ramach wspólnego projektu BORPA, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy pn. „Przyjazny patrol” realizowane są na terenie całej Bydgoszczy zintegrowane działania służb – głównie policji i pomocy społecznej – ukierunkowane na ochronę dzieci w środowiskach dysfunkcyjnych. W 2019 r. na terenie Bydgoszczy odbyło się 88 patroli, w trakcie których przeprowadzono łącznie 246 interwencji, w wyniku których sporządzono 242 powiadomienia do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i 241 notatek do Komendy Miejskiej Policji oraz 8 powiadomień do Sądu Rodzinnego. Podczas interwencji podjęto rozmowy z 229 osobami dorosłymi oraz rozpoznano sytuację opiekuńczo-wychowawczą 269 małoletnich.

Realizacja tego projektu umożliwia pracownikom socjalnym sprawowanie stałego i planowanego nadzoru nad rodziną. Umożliwia to również prowadzenie szeroko rozumianej pracy socjalnej, której efektem jest podejmowanie zdecydowanych działań przez osoby dorosłe: wystąpienie do sądu o ustalenie alimentów na dzieci, uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”, izolacja sprawcy przemocy, podjęcia leczenia odwykowego lub terapii dla osób współuzależnionych, a także podjęcie właściwie rozumianej współpracy z pracownikiem socjalnym, szkołą.

Kluczowe znaczenie dla realizacji zadań gminy w płaszczyźnie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ma Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy. Jednostka realizuje szereg działań na rzecz osób doświadczających przemocy i ich rodzin. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. Rejonowe Ośrodki Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, w związku z występowaniem problemu przemocy, podejmowały systematyczne działania łącznie w 932 środowiskach, w tym m.in.:

- spisanie Niebieskiej Karty, przekazanie informacji na Policję,
- monitorowanie środowiska,
- praca socjalna – edukacja, wsparcie, informowanie, objęcie asystenturą,
- współpraca z rodziną zamieszkałą oddzielnie,
- współpraca z instytucjami wspierającymi funkcjonowanie środowisk – policja, kuratorzy, służba zdrowia, szkoły, Centrum Integracji Społecznej, Stowarzyszenie „Bezpieczeństwo Dziecka”, Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki BORPA, Poradnie Zdrowia Psychicznego,
- kierowanie do Sądu Rodzinnego wniosków o wgląd w sytuację dziecka,
- kierowanie osób doświadczających przemocy do Hostelu BZPOW, Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi i Jaksicach,
- kierowanie wniosków dot. leczenia odwykowego do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- kierowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- poparcie wniosków o przydział lokalu z zasobów miasta,
- pomoc w usamodzielnieniu się.

W strukturach MOPS funkcjonuje Dział Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej, który jest zarejestrowany jako jednostka poradnictwa specjalistycznego w rejestrze prowadzonym przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego; udziela pomocy specjalistycznej rodzinom zamieszkałym w Bydgoszczy, w tym konsultacji i poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego oraz pomocy prawnej. Dodatkowo organizuje grupy wsparcia i psychoedukacyjne oraz grupy samopomocowe dla osób doświadczających przemocy.

W 2019 r. zgłosiło się do Działu na konsultacje indywidualne 281 osób, w tym 26 osób, gdzie wiodącym problemem zgłaszanym przez klienta była przemoc. Łącznie przeprowadzono 829 konsultacji. Dodatkowo w 2019 r. do radców prawnych zgłosiło się 312 osób – udzielono 427 porad z zakresu prawa rodzinnego. Równolegle realizowane były spotkania grupowe o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym. W ramach poradnictwa grupowego w 2019 r. przeprowadzono m.in.: 2 cykle spotkań dla rodziców pn. „Świadome rodzicielstwo”, cykl zajęć psychoedukacyjnych „Granice – jak wyznaczać i nie przekraczać”, spotkania pojedyncze pn. „Kto zaczął? – czyli o rywalizacji pomiędzy rodzeństwem” oraz spotkania psychoedukacyjne pn. „Jak zachęcić dziecko do współpracy” oraz „Błędy wychowawcze, których lepiej nie popełniać”. W spotkaniach wzięło udział 71 osób.

Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy podejmuje szereg działań profilaktycznych na rzecz osób i środowisk doświadczających przemocy. Do przykładowych zadań tematycznie związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zaliczyć należy program „Bezpieczna Kobieta”, „Aktywnie w trosce o III wiek”, „Bezpieczny senior” oraz współrealizacja programu „Przyjazny patrol”:

- „Aktywnie w trosce o III wiek” oraz „Bezpieczny senior” to spotkania adresowane do osób w podeszłym wieku, niezależnie od posiadanej przez nich sprawności fizycznej, korzystających z placówek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, spotykających się m.in. w siedzibach Rad Osiedli, parafiach, „Klubach Seniora”, stowarzyszeniach dla seniorów, Uniwersytetach Trzeciego Wieku. Celami spotkań są:
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych,
 - rozpoznawanie zagrożeń oraz omówienie sytuacji,
 - przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych,
 - zapobieganie przestępstwom, w których ofiarami są ludzie starsi, m.in. metody „na wnuczka”, „na policjanta”,
 - nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.

W 2019 r. funkcjonariusze z Rewirów Dzielnicowych jednostek podległych KMP w Bydgoszczy oraz policjanci z Zespołów Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii z bydgoskich komisariatów zrealizowali w tym zakresie ponad 1 360 spotkań, w których uczestniczyło 8 682 seniorów.

- Program „Bezpieczna Kobieta” kierowany jest do kobiet pragnących nauczyć się zachowań obronnych przed wszelkimi formami przemocy, obejmujący zarówno część psychologiczną, jak praktycznego radzenia sobie w sytuacji zagrożenia. Przeznaczony jest dla każdej pełnoletniej kobiety. W 2019 r. odbyły się 2 edycje spotkań, w których łącznie wzięło udział 50 kobiet.

- **Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.**

W ramach rozpowszechnienia informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym zaktualizowany został materiał informacyjny dot. dostępnych punktów pomocowych na terenie Bydgoszczy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, który został przekazany do dalszej dystrybucji Policji, zawodowym służbom socjalnym, pedagogom szkolnym i wszystkim instytucjom współpracującym. Ww. materiał dostępny był w 2019 r. zarówno w formie papierowej, jak i opublikowany na stronie internetowej MOPS i KMP w Bydgoszczy.

- **Poprawa jakości działań profilaktycznych i terapeutycznych specjalistów zajmujących się pomocą w rodzinie doświadczającej przemocy.**

W ramach starań o upowszechnianie wiedzy dot. wdrażania procedury „Niebieskiej Karty” i stałego podnoszenia kompetencji zawodowych służb zorganizowano szkolenia:

- „Zadania pracownika pomocy społecznej w świetle znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizacja procedury „Niebieskiej Karty” – udział 89 pracowników Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej w Bydgoszczy,
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – analiza wybranych zagadnień prawnych. Praktyczne szkolenie dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych” – udział 89 osób – przedstawicieli Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Łącznie w szkoleniach wzięło udział 178 osób.

- **Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.**

Wg statystyk KMP w Bydgoszczy w 2019 r. przeprowadzono 3 410 interwencji domowych, w tym 357 dotyczących przemocy w rodzinie. Odnotowano 408 sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu, zatrzymano 247 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. W myśl art. 15a ustawy o Policji zatrzymano 184 osoby.

Wg statystyk Prokuratury Rejonowej w 2019 r. zarejestrowano 585 postępowań z art. 207 kk, skierowano 174 akty oskarżenia z art. 207 kk, umorzono 224 postępowania, w 81 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania, środek zapobiegawczy w myśl art. 275a § 1 kpk zastosowano 167 razy.

W 2019 r. program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy realizowany był przez stowarzyszenie „Tak dla pomocy”. Przeprowadzono 2 edycje programu; łącznie zgłosiły się 44 osoby, przystąpiło 38 osób, a ukończyło program uzyskując zaświadczenie 14 osób. Równocześnie informacji o programie udzielono 100 osobom (uczestnikom, członkom rodzin, przedstawicielom instytucji).

Wśród działań podejmowanych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m.in. kierując osoby na leczenie odwykowe do poradni lub występując do Sądu Rejonowego z wnioskiem o wydanie postanowienia o przymusowym leczeniu. W 2019 r. prowadzono 266 spraw na podstawie wniosku o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe, w tym 110 w stosunku do osób stosujących przemoc.

- **Rozwój systemu powiadamiania, reagowania i pomocy osobom/rodzinom w sytuacjach kryzysowych.**

W strukturach Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych funkcjonuje Hostel, który realizuje niektóre działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej, w tym udzielenie pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy sytuację materialną, w tym prowadzenia poradnictwa, organizację grup wsparcia, grup edukacyjno-terapeutycznych i udzielanie tymczasowego całodobowego schronienia (30 miejsc noclegowych).

W 2019 r. z poradnictwa indywidualnego skorzystało w Hostelu 10 osób (porady psychologiczne, od połowy listopada 2019 r.), natomiast ze wsparcia w formie całodobowego schronienia skorzystało przez cały 2019 rok 110 osób (w tym 47 osób dorosłych oraz 63 dzieci).

W ramach „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2022” planuje się dalszą realizację podejmowanych działań, a także usprawnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie związanego z realizacją procedury „Niebieska Karta”.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2022” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.32. MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2019 ROK

Uchwała Nr V/29/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Celem głównym realizacji niniejszego Programu było zmniejszanie szkód społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem środków psychoaktywnych. Podejmowane działania mają służyć przygotowaniu dzieci i młodzieży do trzeźwego, zdrowego życia, w którym będą zdolni tworzyć wartości rodzinne oraz społeczne.

Program skierowany był do wszystkich mieszkańców Bydgoszczy, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania substancji psychoaktywnych oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,
- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem (osób pijących szkodliwie i ryzykownie),
- osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- osób współuzależnionych, Dorosłych Dzieci Alkoholików i ofiar przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii.

Podstawowymi priorytetami działań skierowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Zadaniami realizowanymi w 2019 r. w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych były:

- prowadzenie terapii osób uzależnionych i członków ich rodzin; zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W 2019 r. w ramach Programu zrealizowano:

- wypoczynek letni – obozy, kolonie, półkolonie – z zastosowaniem programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży, z którego skorzystało 984 osoby,
- programy interwencyjne i terapeutyczne dla dzieci, młodzieży i rodziców z zakresu przeciwdziałania narkomanii przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”,
- projekty realizowane w 23 placówkach oświatowych w zakresie profilaktyki i ograniczenia negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych w zakresie narkomanii. Obok zajęć specjalistycznych wspierających edukację, przeprowadzono wiele zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i projektów o interdyscyplinarnym zasięgu m.in.: realizowano wielozadaniowy program Bydgoskiej Grupy PaT-ciaków, którego celem jest integracja działań nauczycieli, uczniów i Policji na rzecz upowszechniania profilaktyki rówieśniczej, jako najbardziej efektywnej formy zapobiegania eksperymentowaniu przez młodzież ze środkami psychoaktywnymi. Organizowano m.in. akcje wolontariackie, seminaria, konferencje, konkursy, koncerty, przeglądy, pokazy i prezentacje, debaty i spotkania integracyjne. Przeprowadzono 14 kampanii edukacyjnych. Łącznie w projektach uczestniczyło 12 226 dzieci i nauczycieli.
- działania związane z realizacją programu „Alkohol i narkotyki – brak biletów powrotnych”, w ramach, której wylegitymowano i pouczone 7 521 osób, skontrolowano 2 476 pojazdów, przebadano na zawartość alkoholu lub innych środków odurzających 6 685 osób, zatrzymano 39 sprawców przestępstw. Ponadto, zatrzymano w wyniku kontroli drogowej 25 praw jazdy i 105 dowodów rejestracyjnych,
- działania związane z realizacją programu „Przyjazny Patrol”, w którym udział biorą policjanci, pracownicy MOPS oraz terapeuci Bydgoskiego Ośrodka „BORPA”, w celu intensyfikacji działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Bydgoszczy – objęto programem 234 osoby dorosłe oraz rozpoznano sytuację opiekuńczo-wychowawczą 234 osób małoletnich,
- przeprowadzenie w 14 bydgoskich szkołach profilaktycznego programu z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień pn. „Spójrz inaczej”, który objął 751 uczniów,
- szereg festynów, imprez, kampanii i koncertów profilaktycznych m.in.: „Festiwal Małych Form Scenicznych Dzieciństwo bez %”, „Alkohol – droga donikąd”, „Ostatni dzwonek przed wakacjami – Dzień Dziecka”, „Gwiazdka z sercem”, „Wielkanocna niespodzianka”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Przemoc boli”, „Dopalacze – Powiedz STOP”, „Narkotyki? To mnie nie kręci”, „Smart, to znaczy mądrze. Cyberprzemoc”, „Powstrzymać pijanego kierowcę” łącznie dla 92 645 osób.

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VI.33. PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA BYDGOSZCZY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO

Uchwała Nr LXVIII/1430/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2019”.

Podstawa prawna:

- art. 5a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi jest nieodzownym elementem systemu polityki społecznej i finansowej. Program określa m.in. cele, zasady, formy oraz zakres współpracy samorządu Miasta z organizacjami pozarządowymi, a także priorytety zadań publicznych, których realizacja związana będzie z udzielaniem pomocy publicznej.

Główny cel Programu to umacnianie partnerskiej współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi w prowadzeniu działań zmierzających do rozwoju Miasta i poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Cele szczegółowe Programu to:

- wspieranie aktywności społecznej oraz tworzenie warunków do powstawania nowych inicjatyw obywatelskich,
- promocja wolontariatu oraz postaw obywatelskich,
- przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu,
- podnoszenie zdolności organizacji pozarządowych do realizacji zadań publicznych,
- zwiększenie świadomości w zakresie specyfiki działania organizacji pozarządowych i form współpracy z nimi,
- wspieranie i promocja działalności podmiotów ekonomii społecznej,
- rozwijanie kultury współpracy poprzez budowanie zaufania między Miastem, a organizacjami pozarządowymi oraz wzmacnianie efektywności dialogu międzysektorowego,
- zwiększanie zakresu partnerskiej współpracy pomiędzy Miastem i organizacjami pozarządowymi na rzecz pozyskiwania zewnętrznych zasobów i wpływów,
- wyznaczanie strategicznych kierunków współpracy na kolejne lata.

Współpraca Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi realizowana jest w oparciu o corocznie przyjmowany przez Radę Miasta Bydgoszczy program współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Dokument powstaje w sposób partycypacyjny: we współpracy z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w Bydgoszczy, jest poddawany konsultacjom społecznym, jak również opiniowany przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.

Priorytetowe zadania publiczne:

- wspieranie działań na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego, integracji europejskiej i międzynarodowej,
- współpraca na rzecz rozwoju organizacji pozarządowych i wolontariatu,
- wspieranie działań wspomagających rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- rozwój i wyrównywanie szans społecznych mieszkańców Bydgoszczy,
- działania na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- wspieranie inicjatyw na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego,

- wspieranie działań w zakresie edukacji i wychowania,
- działania na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- profilaktyka i promocja zdrowia,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- wspieranie działalności na rzecz turystyki i krajoznawstwa,
- współdziałanie na rzecz bezpieczeństwa publicznego,
- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- działalność na rzecz integracji cudzoziemców.

Podstawową formą wspierania organizacji pozarządowych przez samorząd terytorialny na szczeblu lokalnym jest zlecenie realizacji zadań publicznych w otwartych konkursach ofert poprzez powierzenie wykonania tego zadania (jego całkowite finansowanie) lub wspieranie wykonywania zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji. Ponadto, na wniosek organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r. poz. 688), samorząd może zlecić organizacji pozarządowej realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert w ramach tzw. małego grantu (w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). W takim przypadku wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym przekazana przez samorząd w formie dotacji nie może przekroczyć kwoty 10 000 zł, a zadanie to musi być realizowane przez okres nie dłuższy niż 90 dni.

Miasto Bydgoszcz na realizację przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zadań publicznych w trybie konkursów ofert oraz na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tj. tzw. „małych grantów” przeznaczyło w 2019 roku kwotę w wysokości: 27 938 015,67 zł, w tym na realizację Programu „25/75” (inicjatywa lokalna) kwotę 4 867 624,91 zł.

W 2019 roku ogłoszone zostały konkursy na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego:

- pomoc społeczna:
 - dożywanie podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie posiłków jednodaniowych,
 - przygotowanie i dowóz posiłków jednodaniowych dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - prowadzenie Centrum Pomocy dla Bezdomnych,
 - zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych w formie „ogrzewalni”,
 - wsparcie niesamodzielnych osób bezdomnych w formie usług opiekuńczych świadczonych w mieszkaniach wspomaganych o profilu wspieranym,
 - prowadzenie Domu Dziennego pobytu dla osób starszych przy ul. Jodłowej 14,
 - prowadzenie Domu Dziennego pobytu dla osób starszych i chorych na Alzheimera przy ul. Kapuścińska 10,
- edukacyjna opieka wychowawcza:
 - w zakresie wspierania zadań oświatowo-wychowawczych,
- turystyka:
 - w zakresie wspierania działalności na rzecz turystyki i krajoznawstwa,

- kultura fizyczna i sport – w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:
 - szkolenie sportowe dzieci i młodzieży występujących w bydgoskich drużynach,
 - szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w rugby,
 - szkolenie sportowe dzieci i młodzieży występujących w bydgoskich drużynach piłki nożnej,
 - szkolenie sportowe dzieci i młodzieży występujących w bydgoskich drużynach męskiej piłki nożnej,
 - szkolenie sportowe dzieci i młodzieży występujących w bydgoskich drużynach kobiecej piłki nożnej,
 - szkolenie sportowe seniorów w rugby,
 - szkolenie sportowe bydgoskiej drużyny seniorskiej w futbolu amerykańskim,
 - szkolenie sportowe bydgoskich drużyn seniorskich w koszykówce, piłce ręcznej, piłce nożnej i rugby,
 - szkolenie sportowe bydgoskich drużyn seniorskich w piłce siatkowej, koszykówce i tenisie stołowym,
 - szkolenie sportowe bydgoskich drużyn seniorskich występujących na najwyższych szczeblach rozgrywkowych w piłce nożnej kobiet i koszykówce mężczyzn,
 - działania związane z organizacją i przeprowadzeniem na terenie Bydgoszczy Finału Mistrzostw Polski Par Klubowych Seniorów na Żużlu,
 - szkolenie sportowe bydgoskiej drużyny seniorskiej w Polskiej II Lidze Żużlowej,
 - dla bydgoskich klubów sportowych prowadzących szkolenie sportowe seniorów w indywidualnych dyscyplinach olimpijskich, szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w indywidualnych dyscyplinach sportu objętych Systemem Sportu Młodzieżowego w obszarze współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży,
 - szkolenie sportowe osób niepełnosprawnych,
 - imprezy sportowe,
 - realizacja kalendarza imprez sportowych dla szkół Miasta Bydgoszczy,
 - organizacja wystaw stałych i czasowych w siedzibie własnej oraz wystaw czasowych zamiejscowych poza swoją siedzibą o tematyce sportowej,
 - organizacji i przeprowadzenia na terenie Bydgoszczy Drużynowych Mistrzostw Europy w Lekkiej Atletyce,
 - na realizację tzw. wkładu własnego do współfinansowanego z funduszy zewnętrznych zadania publicznego polegającego na realizacji w latach 2019-2020 inwestycji pn. "Modernizacja Hotelu Zawisza na potrzeby niepełnosprawnych wraz z budową siłowni dla osób niepełnosprawnych",
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego:
 - realizacja projektów i przedsięwzięć artystycznych tworzących ofertę kulturalną Bydgoszczy,
 - realizacja projektów z zakresu edukacji i animacji kulturalnej,
 - realizacja projektów dokumentacyjnych oraz wydawniczych,
 - ponadlokalna prezentacja inicjatyw kulturalnych,
 - konkurs wieloletni 2019-2021 w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. Realizacja cyklicznych projektów i przedsięwzięć artystycznych o znaczeniu promocyjnym dla miasta Bydgoszczy,
 - nabór wniosków o współfinansowanie projektów mających szczególne znaczenie dla promocji rozwoju współpracy międzynarodowej Miasta Bydgoszczy 2019,
 - w ramach konkursu projektów mających szczególne znaczenie dla zewnętrznej promocji i wizerunku Miasta Bydgoszczy pn. „Bydgoszcz. Zaprasza” oraz "Bydgoszcz. Dzieje się",
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa:
 - w zakresie ratownictwa wodnego dla miasta Bydgoszczy,
 - w zakresie działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej dla Miasta Bydgoszczy w 2019 roku przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego,

- polityka społeczna oraz wsparcie osób niepełnosprawnych:
 - działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - dofinansowania wkładu własnego do projektów realizujących zadania publiczne skierowanych do mieszkańców Bydgoszczy, finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych środków zagranicznych o podobnym charakterze oraz z funduszy krajowych (innych niż samorządu gminnego Miasta Bydgoszczy).

Szczegółowe sprawozdania z realizacji „Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” przedstawiane są na sesji Rady Miasta Bydgoszczy.

VII. PROGRAMY SPOŁECZNO-OBYWATELSKIE

VII.1. PROGRAM BYDGOSKI BUDŻET OBYWATELSKI

- Uchwała Nr V/43/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zasad programu Bydgoski Budżet Obywatelski,
- Zarządzenie Nr 351/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie zasad programu Bydgoski Budżet Obywatelski.

Podstawa prawna:

art. 30 ust. 2 pkt 4 w związku art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Program Bydgoski Budżet Obywatelski to szczególna forma konsultacji społecznych, mająca na celu włączenie mieszkańców Bydgoszczy w decydowanie o wydatkowaniu określonej części budżetu Miasta Bydgoszczy na wskazane przez mieszkańców propozycje zadań w danym roku kalendarzowym.

Projekty mogły być zgłaszane przez mieszkańców Bydgoszczy, którzy ukończyli 16 lat najpóźniej w dniu zgłoszenia projektu. Każdy mieszkaniec mógł złożyć 3 projekty osiedlowe, 3 projekty ponadosiedlowe oraz 3 małe projekty społeczne.

Ustalenie regulaminu programu Bydgoski Budżet Obywatelski w 2019 r. poprzedzone zostało konsultacjami społecznymi w sprawie rozwoju programu, w których udział mogli wziąć wszyscy mieszkańcy Bydgoszczy. W ramach konsultacji w sprawie rozwoju BBO przeprowadzono szereg działań i narzędzi, które pozwoliły poznać zdanie bydgoszczan na temat dotychczasowych zasad – przeprowadzono ankietę (internetową i papierową), zorganizowano spotkania z Radami Osiedli oraz z mieszkańcami, z udziałem zewnętrznego moderatora. Wszystkie uwagi zostały przekazane do Rady ds. Partycypacji Społecznej, w skład której wchodzi przedstawiciele m.in.: organizacji pozarządowych, Rad Osiedli, Młodzieżowej Rady Miasta czy też Bydgoskiej Rady Seniorów. Powołano także specjalny Zespół Roboczy, który na podstawie propozycji mieszkańców opracował zmiany do Regulaminu BBO.

W 2019 r. na realizację projektów Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego zostało przeznaczone 16 mln zł. W 2019 r. pojawiły się również nowości w regulaminie – mieszkańcy, poza projektami osiedlowymi i ponadosiedlowymi, mogli zgłaszać propozycje na realizację małych projektów społecznych.

W ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego zgłoszonych zostało 567 projektów. Pod głosowanie trafiło 307 zadań. Łącznie w 2019 r. mieszkańcy oddali ponad 75,5 tysięcy głosów w głosowaniu na projekty Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego. Bydgoszczanie wskazali najważniejsze przedsięwzięcia, które zostaną zrealizowane w naszym mieście. Do realizacji przewidzianych zostało ponad 70 zadań.

W 2019 r. w głosowaniu na projekty osiedlowe mieszkańcy oddali ponad 36 tys. głosów, 18,9 tys. na małe projekty społeczne i 17,7 tys. na ponadosiedlowe. Na zainteresowanie Bydgoskim Budżetem Obywatelskim wpłynęły m.in. aktywne promowanie projektów przez osoby zgłaszające oraz duża liczba warsztatów i spotkań z mieszkańcami. Do głosowania zachęcała też zwiększona pula środków na osiedlowe projekty.

LISTA ZADAŃ WYBRANYCH W 2019 ROKU

Nazwa zadania	Lokalizacja, miejsce realizacji zadania	Osiedle	Koszt zadania
Budowa pieszo-jezdni na ul. Chmurnej.	Ulica Chmurna od Siedleckiej do Byszewskiej.	Czyżkówko	314 966
Oświetlenie wzdłuż ścieżki nad Kanałem Bydgoskim przy ul. Bronikowskiego.	Ścieżka nad Kanałem od skrzyżowania ulic Śluzowej i Bronikowskiego w stronę mostu.	Flisy	71 035
Doposażenie placu zabaw, stworzenie placu do streetworkingu.	Ulica Mińska.	Flisy	71 035
Ścieżka pieszo-rowerowa nad Kanałem Bydgoskim, nabrzeża wzdłuż ul. Spacerowej.	Nabrzeża kanału.	Miedzyń-Prądy	223 428
Stworzenie stacji dla roweru miejskiego.	ul. Nakielska, ul. Żywiecka.	Miedzyń-Prądy	130 000
Projekt plaża – Świat bez granic – "Karaibskie wakacje na Okolu".	ul. Graniczna 12, teren Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3.	Okole	100 000
Remont placu zabaw na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3, ul. Graniczna 12.	Okole	231 880
Kajaki nad Stary Kanał Bydgoski.	Centrum Edukacji i Muzeum Kanału Bydgoskiego, ul. Staroszkolna 10.	Okole	46 380
Dokończenie finansowania budowy ul. Homarowej brukową kostką betonową.	ul. Homarowa.	Osowa Góra	280 000
Sygnalizacja świetlna przy skrzyżowaniu ul. Kruszyńska/ul. Puszczykowa.	ul. Kruszyńska/ul. Puszczykowa.	Osowa Góra	280 412
Ogród sensoryczny dla osób ze spektrum autyzmu.	Plac zabaw przy Zespole Szkół nr 29, ul. Słoneczna 26.	Wilczak-Jary	120 000
Bezpieczna ul. Nakielska.	ul. Nakielska na wysokości przystanku tramwajowego ul. Nakielska – ul. Wrocławska.	Wilczak-Jary	150 000
Rewitalizacja skweru przy ul. Błądzimskiej obok posesji nr 25.	ul. Błądzimska przy posesji nr 25.	Piaski	98 356
Punkt widokowy.	ul. Mochelska, okolice stadionu.	Piaski	98 356
Wodny Orlik – Aktywacja 2020.	ul. Smukalska 177.	Smukała-Opławiec-Janowo	176 518
Wykonanie nowej bieżni i elementów małej architektury na terenie Szkoły Podstawowej nr 14.	ul. Żmudzka.	Bartodzieje	350 000
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Skrzyżowanie ulic Połczyńska i Bałtycka.	Bartodzieje	5 000
Zasadzenie kilku drzew przy ławkach w miasteczku rowerowym i ławkach przy placu zabaw nad Bałatonem.	Park Bałaton.	Bartodzieje	30 000

Nazwa zadania	Lokalizacja, miejsce realizacji zadania	Osiedle	Koszt zadania
Plac zabaw – rozbudowa starego placu zabaw koło wybiegu dla psów.	ul. Swarzewska koło Balatonu (koło wybiegu dla psów).	Bartodzieje	406 485
Remont chodników przy ul. Powstańców Wielkopolskich.	Od ul. Józefa Wybickiego do ul. Lewewela. Od ul. Kardynała Wyszyńskiego do parkingu policji.	Bielawy	295 110
Nasadzenia zielenią wysoką przy estakadzie tramwajowej do Fordonu.	Skrzyżowanie ulic Harcerskiej/ Lewińskiego/Inwalidów obr. 219.	Bydgoszcz Wschód-Siernieczek	95 469
Łąka kwiatowa przy ul. Wyścigowej.	Teren pomiędzy pętlą tramwajową przy ul. Wyścigowej, a stacją paliw.	Bydgoszcz Wschód-Siernieczek	70 000
Powiększenie bezpłatnej, społecznie działającej wypożyczalni o rowery wodne/motorówki.	ul. Witebska 2a. Teren użyczony dla Klubu Sportów Wodnych Bydgoszcz Brdyujście.	Brdyujście	68 766
Parking samochodowy z uwzględnieniem miejsc dla niepełnosprawnych.	ul. Wiślana teren pomiędzy budynkami Wiślana 10b, 10c, 10d i 10f.	Brdyujście	68 000
Remont ul. Powstania Listopadowego.	ul. Powstania Listopadowego na całej jej długości.	Leśne	222 370
Rewitalizacja terenu w koło placu zabaw.	Pomiędzy ulicami Powstania Listopadowego, a ul. Skromną.	Leśne	222 370
Zagospodarowanie Parku Młodych Olimpijczyków m.in. o ścieżkę zdrowia dla Seniorów&Juniorów – kontynuacja zadania.	Teren leśny pomiędzy ulicami Bydgoskich Olimpijczyków i Andersa (działka 171/2, działka 172/2, obręb 0337).	Nowy Fordon	410 000
Trybuny na Stadionie.	ul. Jana Piwnika Ponurego – Stadion.	Nowy Fordon	454 983
Oświetlone Miasto – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.	Nieoświetlone ulice na os. Tatrzańskim.	Tatrzańskie	249 843
Butelkomat służący do zbioru plastikowych butelek.	Przy ul. Pelplińskiej lub ul. Skarżyńskiego. Działka 18, obręb 0501 lub działka 21/6, obręb 05/01.	Tatrzańskie	20 000
Rewitalizacja placu zabaw przy Orliku – dobudowanie strefy malucha.	Plac zabaw przy Orliku pomiędzy ul. Pod Regłami, a ul. Jarużyńską.	Tatrzańskie	229 843
Teren aktywnej rekreacji i wypoczynku – „Wiatrowy Młyn”.	Ulice Wyzwolenia / gen. J. Hallera, nieopodal Activ Parku i Biedronki.	Terenów Nadwiślańskich	301 988
Modernizacja chodnika wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Wolnej.	ul. Wolna na wysokości budynków Osiedlowa 16, Wolna 4.	Stary Fordon	90 000
Doposażenie parku Milenijnego w Starym Fordonie.	Park Milenijny, między ulicami: Fordońską, a rzeką Wisłą.	Stary Fordon	258 025
Wymiana powierzchni chodnika.	ul. Waryńskiego (od nr 8 ,6, 4, 2 do Zespołu Szkół nr 7 w pasie drogowym).	Błonie	90 000
Wymiana nawierzchni chodników.	ul. Waryńskiego (od nr 10, 12, 16, 18, 22, 24 w pasie drogowym).	Błonie	108 600

Nazwa zadania	Lokalizacja, miejsce realizacji zadania	Osiedle	Koszt zadania
Wymiana nawierzchni chodnika około 220 m ² .	ul. Korczaka (od nr 2, 4, 6 w pasie drogowym).	Błonie	66 000
Wymiana nawierzchni chodników.	ul. Gałczyńskiego (od nr 12, 14, 16, 18, 17, 19, 21 w pasie drogowym).	Błonie	165 000
Wymiana nawierzchni chodnika.	ul. Broniewskiego – w pasie drogowym pomiędzy centrum handlowym, a ul. Korczaka.	Błonie	1 107 00
Rozbudowa terenów rekreacyjnych wraz ze skateparkiem.	Park rekreacji przy ul. Kossaka.	Górzyskowo	241 029
Budowa chodnika z kostki brukowej wzdłuż ul. Ks. I. Skorupki.	Od skrzyżowania ul. Grobla z ul. Ks. I. Skorupki do numeru nieruchomości 86.	Górzyskowo	130 000
Około 20 koszy na śmieci.	Od ul. Ugory do ul. Pięknej (idąc pieszą najkrótszą drogą przez ul. Leszczyńskiego).	Szwederowo	10 000
Częściowa rewitalizacja murków i schodów na terenie skweru T. Nowakowskiego.	Skwer T. Nowakowskiego przy Centrum Zdrowia i Kultury Araszkievicz między ul. Ks. Skorupki - Orla.	Szwederowo	359 831
Zagospodarowanie Skweru im. Alojzego Bukoła.	Skwer im. Alojzego Bukoła pomiędzy ul. Konopnickiej/ Brzozowej/ Zapolskiej.	Szwederowo	359 831
Kynopark (wybieg dla psów).	Teren zielony przy skarpie (w stronę mostów kolejowych).	Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	150 000
Bezcenna scena.	Młodzieżowy Dom Kultury nr 4.	Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	200 000
Rowery towarowe (cargo) do wypożyczenia.	Okolice Starego Miasta Bydgoszcz.	Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	300 000
Poszerzenie przestrzeni dla pieszych na skrzyżowaniu ul. Niemcewicza – ul. Powstańców Wielkopolskich.	Róg ul. Niemcewicza i Al. Powstańców Wielkopolskich.	Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	150 000
Doświetlenie przejść dla pieszych na ul. Saperów.	Doświetlenie dwóch przejść na ul. Saperów.	Jachcice	98 659
Wiata przystankowa (daszek) – przystanek 54 ul. Saperów – ul. Ludwikowo (kierunek Błonie).	Lokalizacja przystanku: przy ul. Saperów 7.	Jachcice	15 000
Kontynuacja budowy toru do jazdy na rolkach i rowerach.	Teren zielony w rejonie ulic: Gniewkowska, Cmentarna, Płowiecka.	Glinki-Rupienica	186 098
Ogród społeczny ze ścieżką sensoryczną przy Szkole Podstawowej nr 56.	Szkoła Podstawowa nr 56 im. Arkadego Fiedlera z Oddziałami Integracyjnymi.	Wzgórze Wolności	207 500
Zagospodarowanie i uporządkowanie Skarpy.	Wzgórze Wolności - Park na Wzgórzu.	Wzgórze Wolności	208 235

Nazwa zadania	Lokalizacja, miejsce realizacji zadania	Osiedle	Koszt zadania
2 etap realizacji – Kreatywne Podwórko – uzupełnienie.	Szkoła Podstawowa nr 46 z Oddziałami Dwujęzycznymi, ul. Kombatantów 2.	Kapuściska	290 000
Parking na ul. Szarych Szeregów 4, 12 i na wysepce; wymalowanie miejsc (linii) na całej ul. Szarych Szeregów.	Szarych Szeregów 4 (dojazd do V LO), 12), wysepka oraz wymalowanie istniejących.	Kapuściska	170 000
Parking przy wieżowcu przy ul. Szarych Szeregów 13 (rozszerzenie parkingu między blokami 9 i 11).	Na południe od bloku z numerem 13, a na północ od skateparku, gdzie obecnie są pozostałości działek.	Kapuściska	300 000
Utwardzenie fragmentu gruntowego łącznika ul. Okólnej i Żółwińskiej.	Wnioskowany łącznik prowadzi od ul. Okólnej do ul. Żółwińskiej.	Łęgnowo	172 318
Oświetlenie ulic.	ul. Toruńska od nr 362 do nr 388a aż do przejścia dla pieszych przez tory kolejowe.	Łęgnowo-Wieś	61 643
Monitoring gazów złotonnych przy oczyszczalni ścieków Kapuściska w Łęgnowie.	Czujniki gazu przy ul. Toruńskiej 185, ul. Wypaleniska 11, ul. Hutnicza 49.	Łęgnowo-Wieś	61 643
Mobilna trybuna na 100 miejsc dla obiektów sportowych przy ul. Glinki 79.	Obiekty sportowe Bydgoskiego Klubu Sportowego „Chemik” przy ul. Glinki 79.	Wyżyny	200 000
Budowa mini boiska piłkarskiego do kwoty przeznaczonej na projekt.	Teren Szkoły Podstawowej nr 60, ul. Bohaterów Kragujewca.	Wyżyny	447 613
Budowa (dokończenie budowy) chodnika wzdłuż ul. Smoleńskiej na odcinku ul. Równa – ul. Żurawia.	Chodnik wzdłuż ul. Smoleńskiej na odcinku od ul. Żurawiej do ul. Równiej, około 200 m.	Zimne Wody – Czersko Polskie	65 521
Ustawienie ławek na osiedlu Zimne Wody - Czersko Polskie oraz renowacja istniejących.	Osiedle Zimne Wody wzdłuż chodnika przy ul. Smoleńskiej.	Zimne Wody – Czersko Polskie	25 000
Rewitalizacja Kanału Bydgoskiego. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej. Stworzenie miejsc wypoczynku.	Nabrzeża kanału na odcinku od ul. Plażowej (Miedzyń) i Parku Nad Kanałem (Flisy) w stronę Osowej Góry.	Projekt ponadosiedlowy	1 700 600
Wielka Pętla Fordonu – pierwszy fragment trasy rekreacyjnej.	Podnóże Fordońskich Górek, od Doliny Śmierci do stadionu przy ul. Piwnika Ponurego.	Projekt ponadosiedlowy	1 700 600
Kanał Kultura – koncerty nad Kanałem Bydgoskim. Muzyka. Śpiew. Taniec. Teatr.	Nabrzeża Kanału Bydgoskiego.	Mały projekt społeczny	46 380
Wakacje z Chemikiem – otwarte i bezpłatne treningi piłki nożnej dla dzieci.	Obiekty Bydgoskiego Klubu Sportowego „Chemik”, osiedle Wyżyny, ul. Glinki 79.	Mały projekt społeczny	46 380
Szczęśliwe dziecko w Fordonie.	Plac zabaw przy Górze Szybowników.	Mały projekt społeczny	46 380
Wypożyczalnia leżaków na Wyspie Młyńskiej.	Wyspa Młyńska niedaleko piaszczystego terenu.	Mały projekt społeczny	40 000

Nazwa zadania	Lokalizacja, miejsce realizacji zadania	Osiedle	Koszt zadania
Bydgoska Rodzinna Strzelnica Sportowo – Proobronna – zajęcia sportowe.	Na terenie Miasta Bydgoszczy.	Mały projekt społeczny	46 380
Złot zabytkowych autobusów.	Parking na terenie Łuczniczki.	Mały projekt społeczny	46 380
Gry i zabawy integracyjne oraz rozrywki sportowe dla dzieci i rodziców.	Młodzieżowy Dom Kultury nr 2, ul. Leszczyńskiego 42 – nowo powstałe boisko wielofunkcyjne – integracyjne.	Mały projekt społeczny	45 000
Rolkowisko na ulicach Bartodziejów.	ul. Głowackiego lub Skłodowskiej-Curie (wybrane odcinki).	Mały projekt społeczny	46 380
Międzyosiedlowy festyn sportowo rekreacyjny Młodych Olimpijczyków i Dzień Dziecka na Sportowo.	Obiekty Sportowe CWZS „Zawisza” ul. Sielska Fordon.	Mały projekt społeczny	46 380
Bydgoski Festiwal Zero Waste.	Wyspa Młyńska.	Mały projekt społeczny	30 000
Obchody 100-lecia włączenia Czyżkówka do Bydgoszczy 2020 – cykl imprez ogólnodostępnych.	ul. Koronowska 74, ul. Łanowa 2, ul. Siedlecka, Plac zabaw przy ul. Siedleckiej/Chmielnej/Wrzosowej.	Mały projekt społeczny	46 380

Przedsięwzięcia zrealizowane w ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego w 2019 r.:

- Zagospodarowanie terenu przy ul. Witebskiej na osiedlu Brdyujście – zadanie obejmowało montaż trzech wiat wolnostojących z podłożem z kostki betonowej i zamontowaniem lamp.
- Doposażenie bezpłatnej wypożyczalni rowerów wodnych na osiedlu Brdyujście – zakup dwóch łodzi wioślarsko-motorowych oraz zakup silnika zaburtowego.
- Rozbudowa monitoringu miejskiego na osiedlu Nowy Fordon – rozbudowa monitoringu o jeden punkt kamerowy (jedna kamera obrotowa i dwie stałopozycyjne) na osiedlu Nowy Fordon (ul. Zurna).
- Budowa monitoringu miejskiego na osiedlu Szwederowo – budowa monitoringu miejskiego (jedna kamera obrotowa i dwie stałopozycyjne) na osiedlu Szwederowo (ul. Ugory).
- Zakup defibrylatorów na osiedlu Szwederowo – 18 sztuk defibrylatorów na osiedlu Szwederowo.
- Zagospodarowanie terenu na osiedlu Piaski – w ramach zadania wykonano m.in. budowę profesjonalnego placu do street workoutu i dodatkowe urządzenie dla osób niepełnosprawnych do siłowni plenerowej.
- Strefa aktywności na osiedlu Błonie – zadanie obejmowało zagospodarowanie terenu szkoły poprzez budowę m.in. dwutorowej bieżni tartanowej zakończonej skocznią w dal, ustawienia zewnętrznych stołów do ping-ponga, zewnętrznych stołów do gry w piłkarzyki, interaktywnej bramki do piłki nożnej na sztucznej trawie oraz zręcznościowych gier interaktywnych.
- Plac zabaw na terenie filii Biblioteki przy ul. Czołgistów na osiedlu Jachcice – w ramach zadania zamontowano m.in.: zestaw zabawowy, bujaki na sprężynie, piaskownicę.
- Budowa ogrodzenia do boiska do siatkówki plażowej na osiedlu Glinki-Rupienica – w ramach zadania wykonano 3 m ogrodzenia do istniejącego boiska do siatkówki plażowej z siatki ogrodzeniowej (piłkochwyty).
- Zagospodarowanie terenu przy ul. Spacerowej na osiedlu Miedzyń-Prądy – w ramach zadania wykonano uporządkowanie zieleni wzdłuż ul. Spacerowej pomiędzy ul. Głogowską, a ul. Krośnieńską, wykonano nowe nasadzenia drzew i krzewów, ustawiono obiekty małej architektury.

- Budowa miasteczka ruchu drogowego na osiedlu Nowy Fordon – w ramach zadania zostało wybudowane miasteczko ruchu drogowego, o ścieżkach asfaltowych oraz z kostki betonowej, ze znakami drogowymi. Dodatkowo ustawiono ławkę, kosz na śmieci oraz stojak na rowery.
- Budowa sceny zewnętrznej na osiedlu Nowy Fordon na terenie MDK nr 5 przy ul. Krysiwiczowej 8 – w ramach zadania została wybudowana zadaszona scena zewnętrzna o konstrukcji lekkiej stalowej, posadzka sceny z desek kompozytowych, nowe schody żelbetowe oraz roboty związane z uporządkowaniem terenu.
- Zagospodarowanie kompleksu leśnego na osiedlu Tereny Nadwiślańskie – w ramach zadania ustawiono 30 ławek, 15 koszy na śmieci, altany deszczochronne ze stołami z ławami, stojaki na rowery, zestaw drążków i równoważni. Dodatkowo zamontowano tablice informacyjne i zawieszono budki łęgowe.
- Budowa ścieżki w parku na osiedlu Wzgórze Wolności – w ramach zadania nastąpiło wykonanie nowej nawierzchni na ścieżce (wzdłuż boiska przy ul. Słowiańskiej do kładki nad Trasą Uniwersytecką).
- Zagospodarowanie Skweru 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich na osiedlu Błonie – zadanie obejmowało zagospodarowanie części terenu skweru poprzez budowę m.in. placu zabaw z urządzeniami typu: trampolina, duży zestaw przepłotni, linarium, duży zestaw zabawowy, budowę dróg i ścieżek mineralnych przepuszczalnych, kącików dla seniora ze stołami do gry w szachy, z elementami małej architektury ogrodowej (ławki, kosze na śmieci, pergole, ławka dla matek karmiących, ławki dla seniorów, elementy siłowni zewnętrznej).
- Budowa toru rowerowego na osiedlu Glinki-Rupinica – w ramach zadania zrealizowano 250 metrowy odcinek toru z betonu wałowanego do jazdy na rolkach i rowerach, uporządkowano teren.
- Budowa piłkochwyłów na osiedlu Okole – w ramach zadania wykonano piłkochwyły wokół boiska nad Starym Kanałem.
- Zagospodarowanie zielenią okolic Balatonu – nad Balatonem powstała ścieżka zdrowia i place rekreacyjne. Park zyskał też plenerową siłownię. Poza tym dosadzone zostały kolejne krzewy.
- Modernizacja obiektu UKS przy ul. Smukalskiej – zakończyły się prace przy modernizacji budynku UKS Smukała, który ma pełnić funkcje wodnego orlika. W tym roku kontynuowane były roboty związane m.in. z zagospodarowaniem przyległego terenu. Parterowy budynek jest sukcesywnie modernizowany. Wykonane zostały prace zewnętrzne przy elewacji i podjeździe dla osób niepełnosprawnych.
- Zagospodarowanie terenu przy ul. Leszczyńskiego na osiedlu Szwederowo – przy Młodzieżowym Domu Kultury nr 2 przy ul. Leszczyńskiego – przebudowane i doposażone zostały plac zabaw oraz siłownia zewnętrzna.
- Posadzenie drzew na placu zabaw przy ul. Bronikowskiego na osiedlu Flisy – na terenie istniejącego placu zabaw posadzono drzewa: platany klonolistne oraz klon pospolity.
- Doposażenie wybiegu dla psów na osiedlu Okole – doposażono teren wybiegu dla psów o następujące elementy: tunel prosty, pochylnię łamaną, małe i duże płotki oraz dwie betonowe ławki.
- Utworzenie miejsca do grillowania na osiedlu Kapuściska – na osiedlu Kapuściska wydzielono i wykonano miejsca pod ustawienie grilli, wykonano i ustawiono cztery stoły, kosze na śmieci oraz ogólnodostępny regulamin korzystania z miejsca.
- Dodatkowa stacja Bydgoskiego Roweru Aglomeracyjnego Kanałowa/Park na osiedlu Okole – stacja BRA została zamontowana na Bulwarze Sebastiana Malinowskiego nad Starym Kanałem Bydgoskim, na wysokości ul. Kanałowej.
- Budowa miejsc parkingowych na osiedlu Nowy Fordon – w ramach zadania wykonano budowę parkingu przy ul. Bołtucia, tj. 15 stanowisk postojowych i jezdni manewrowej o nawierzchni z kostki betonowej, odwodnienie, przebudowę oświetlenia.
- Budowa ul. Gersona na osiedlu Górzyskowo – wykonano odcinek drogi o długości 151 m od skrzyżowania z ul. Grobla.

- Doświetlenie przejść dla pieszych w ciągu ul. Pelplińskiej na osiedlu Tatrzańskie – doświetlono przejścia: Pelplińska-Jarużyńska, Pelplińska–Derdowskiego, Pelplińska-Galla Anonima.
- Oświetlenie ulicy Opalowej na osiedlu Brdyujście – na ul. Opalowej wybudowano pięć punktów świetlnych.
- Oświetlenie ulicy Wypaleniska na osiedlu Łęgnowo Wieś – na ul. Wypaleniska wybudowano cztery dodatkowe punkty świetlne.
- Przystanek Smoleńska-Kielecka na osiedlu Zimne Wody-Czersko Polskie – działania obejmowały postawienie nowej wiaty oraz wykonanie peronu na przystanku autobusowym.
- Budowa parkingu na osiedlu Czyżkówko – wykonano 31 miejsc postojowych (nawierzchnia parkingu z kostki betonowej) przy ul. Pod Borem na Czyżkówku.
- Doposażenie przejścia dla pieszych przy ul. Bronikowskiego na osiedlu Miedzyń-Prądy – montaż nawierzchni jezdni aktywnych tzw. „kocich oczek” oraz montaż (nad istniejącymi znakami) oznakowania aktywnego – dwóch świecących lamp.
- Montaż samoobsługowej stacji naprawy rowerów na osiedlu Miedzyń-Prądy – wykonano stację samoobsługową naprawy rowerów przy ul. Bronikowskiego na wysokości obiektów KS „Gwiazda”.
- Przebudowa chodnika na ul. Krakowskiej na osiedlu Bielawy – wykonano przebudowę nawierzchni chodnika z kostki betonowej o powierzchni ok. 250 m². Kostka typu starobruk pojawiła się po wschodniej stronie ulicy zabudowanej między innymi kamienicami w stylu secesyjnym.
- Przebudowa chodnika przy ul. Morcinka na osiedlu Błonie – wykonano przebudowę nawierzchni chodnika z kostki betonowej o pow. 180 m².
- Przebudowa chodnika przy ul. Gałczyńskiego na osiedlu Błonie – wykonano przebudowę nawierzchni chodnika z kostki betonowej o pow. 180 m².
- Rewitalizacja ul. B. Chrobrego na osiedlu Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto – wykonano oznakowanie pionowe oraz zamontowano urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego i stojaki rowerowe.
- Budowa chodników wraz z oświetleniem na osiedlu Osowa Góra – wykonano budowę alejek parkowych z kostki betonowej o pow. 936 m² oraz 20 szt. słupów oświetleniowych wraz z lampami.
- Przejście dla pieszych na ul. Bronikowskiego – wykonano przejście dla pieszych z kostki betonowej o pow. 50 m² na wysokości istniejącego placu zabaw.

VII.2. PROGRAM INICJATYW LOKALNYCH „25/75”

Uchwała Nr XXXIII/692/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 31 października 2012 r. w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej z późn. zm.

Podstawa prawna:

- art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1998 r. o samorządzie gminnym,
- art. 19c ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program „25/75” stwarza możliwość realizacji zadania publicznego z inicjatywy i przy współudziale mieszkańców Bydgoszczy.

Celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta dla wspólnego, a przede wszystkim szybszego wykonania zadań własnych gminy.

Mieszkańcy Bydgoszczy mogą wystąpić z wnioskiem:

- bezpośrednio,
- za pośrednictwem organizacji pozarządowych niebędących jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych oraz nie działających w celu osiągnięcia zysku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – fundacji i stowarzyszeń,
- za pośrednictwem podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Aby wystąpić z wnioskiem o realizację zadania publicznego należy zgromadzić 25% wkładu własnego szacunkowego kosztu inwestycji. Pozostałe 75% kosztów zadania pokrywa Miasto. Prezydent może obniżyć wkład mieszkańców, w przypadku współfinansowania wcześniej zrealizowanych robót budowlanych, polegających na budowie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, przedmiotowo związanych z realizacją wnioskowanego zadania inwestycyjnego, o 5% dla każdej ze zrealizowanych sieci. Potwierdzenie zrealizowania robót winno być wówczas dokonane w formie pisemnej przez Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy Sp. z o.o.

W ramach Programu „25/75” możliwa jest realizacja zadań publicznych, polegających między innymi na budowie, przebudowie dróg, chodników stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego.

W 2019 r. na realizację zadań w trybie inicjatywy lokalnej Miasto Bydgoszcz zaplanowało w budżecie kwotę 5 599 545,00 zł. Zrealizowano osiem inwestycji na łączną kwotę 5 897 002,59 zł, z czego wkład finansowy Miasta wyniósł 4 867 624,91 zł.

W 2019 r. prowadzono łącznie 18 postępowań dotyczących realizacji zadań w ramach inicjatywy lokalnej.

Zakończono realizację ośmiu inwestycji:

- Budowa ulicy Wieluńskiej w obszarze działek o nr ew. 18 i 70 w obrębie 368 – całkowity koszt inwestycji wyniósł 429 234,73 zł brutto z czego:
 - 64 385,21 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (15%),
 - 364 849,52 zł brutto pokryło Miasto (85%).
- Budowa ulicy Cytrusowej wraz z włączeniem do istniejącego kanału deszczowego (przykanaliki, kratki ściekowe + studzienki ściekowe), budową nowego oświetlenia ulicznego oraz budową kanalizacji technicznej do wykorzystania pod budowę przyszłego oświetlenia w obszarze działek o nr ew. 5/20, 6/6, 6/8, 5/26, 51/1 w obrębie 41 – całkowity koszt inwestycji wyniósł 472 548,00 zł brutto z czego:
 - 94 509,60 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (20%),
 - 378 038,40 zł brutto pokryło Miasto (80%).

- Budowa ulicy Krabowej wraz z siecią kanalizacji deszczowej w obszarze działek o nr ew. 62 i 63 w obrębie 310 – całkowity koszt inwestycji wyniósł 683 744,28 zł brutto, z czego:
 - 136 748,86 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (20%),
 - 546 995,42 zł brutto pokryło Miasto (80%).
- Budowa ulicy Ruczaj na działkach o nr ew. 46, 227, 228 w obr. 158 wraz z budową chodnika na działce o nr ew. 229 w obr. 158 oraz budowie wpustów i przykanalików do istniejącej kanalizacji deszczowej oraz kanalizacji kablowej pod przyszłe oświetlenie – całkowity koszt inwestycji wyniósł 331 865,94 zł brutto, z czego:
 - 66 373,19 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (20%),
 - 265 492,75 zł brutto pokryło Miasto (80%).
- Budowa ulicy Świętopełka wraz z siecią kanalizacji deszczowej w obszarze dz. nr ew. 236 i 30/1 w obr. 26 oraz fragmentów dz. nr ew. 26, 97, 249, 278 w obr. 26 – całkowity koszt inwestycji wyniósł 762 686,52 zł brutto, z czego:
 - 114 402,98 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (15%),
 - 648 283,54 zł brutto pokryło Miasto (85%).
- Budowa ulicy Legnickiej z włączeniem do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej oraz przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją na dz. nr ew. 123, 7/27, 7/28, 162, 62/3, 146, 61/3, 60/1, 115, 7/25, 159/3, 75, 73 w obr. 42 – całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 408 387,06 zł brutto, z czego:
 - 281 677,42 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (20%),
 - 1 126 709,64 zł brutto pokryło Miasto (80%).
- Budowy ulic Sztumskiej i Kwidzyńskiej wraz z budową kanalizacji deszczowej i kanalizacji technicznej pod przyszłe oświetlenie, a także wraz z przebudową przyłączy gazowych (dz. nr 23, 24, 67, 63, 74, 89/5, 135/1, 132, 133 obr. 35) – całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 397 378,10 zł brutto, z czego:
 - 209 606,72 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (15%),
 - 1 187 771,38 zł brutto pokryło Miasto (85%).
- Budowa ulicy Dorszowej wraz z budową kolektora deszczowego w obszarze działki o nr ew. 61/2 w obrębie 310 oraz na fragmencie działki o nr ew. 63 w obrębie 310 – całkowity koszt inwestycji wyniósł 411 157,96 zł brutto, z czego:
 - 61 673,70 zł brutto pokryło Stowarzyszenie (15%),
 - 349 484,26 zł brutto pokryło Miasto (85%).

Realizacja sześciu inwestycji tj. ulic: Krzywej i Podnóże, Szczytowej, fragmentu ul. Wielorybiej, Szczupakowej, Ziębiej i Błękitnej została przesunięta na rok 2020, ponieważ w 2019 r. wnioskodawcy nie uzyskali kompletu dokumentów niezbędnych do podpisania umowy z Miastem.

Budowa trzech kolejnych ulic: Szuwarowej, Leszczowej i Nefrytowej, zgodnie z przedłożonymi wnioskami o realizację zadania publicznego w trybie inicjatywy lokalnej, jest przewidziana w 2020 r.

Z kolei wnioskujący o budowę ulicy Wycieczkowej zrezygnowali z realizacji inwestycji.

Wydział Administracji Budowlanej udziela mieszkańcom na bieżąco informacji i wyjaśnień dotyczących realizacji Programu inicjatyw lokalnych „25/75” i przygotowania projektów. W 2019 r., tak jak w latach ubiegłych, przeprowadzonych zostało kilkadziesiąt rozmów bezpośrednich i telefonicznych. Organizowane były także spotkania w terenie, podczas których mieszkańcy byli informowani o zasadach realizacji inwestycji w ramach inicjatyw lokalnych – Program „25/75”. Informacje na temat Programu inicjatyw lokalnych i realizowanych zadań są na bieżąco udostępniane w gablotach oraz na stronie poświęconej programowi, a także w oficjalnym serwisie Miasta Bydgoszczy.

VII.3. PROGRAM BYDGOSKIE KONSULTACJE

Uchwała Nr XLI/879/17 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Bydgoszczy.

Podstawa prawna:

art. 5 a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Celem konsultacji jest nawiązanie otwartego dialogu z mieszkańcami Bydgoszczy w ważnych z punktu widzenia mieszkańców i miasta sprawach. Konsultacje zapewnią możliwość aktywnego uczestnictwa w ww. procesie poprzez zgłaszanie przez mieszkańców uwag, wniosków i sugestii dotyczących konsultowanych przedsięwzięć.

Konsultacje mogą być prowadzone z inicjatywy:

- Prezydenta Miasta Bydgoszczy,
- Rady Miasta Bydgoszczy,
- Rad Osiedli, w zakresie ich obszaru działania – do wniosku o przeprowadzenie konsultacji załącza się stosowną uchwałę Rady Osiedla,
- Rad lub Zespołów doradczych powołanych uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy lub zarządzeniem Prezydenta Miasta Bydgoszczy – do wniosku o przeprowadzenie konsultacji załącza się stosowną uchwałę Rady lub Zespołu,
- co najmniej trzech organizacji pozarządowych lub podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – do wniosku o przeprowadzenie konsultacji załącza się stosowną uchwałę wskazanych organizacji lub podmiotów,
- grupy co najmniej 100 mieszkańców Bydgoszczy.

Konsultacje przeprowadzane są z wykorzystaniem co najmniej dwóch narzędzi konsultacyjnych.

W 2019 r. w ramach konsultacji społecznych:

- przeprowadzono 9 procesów konsultacji społecznych,
- wypełniono 5 444 ankiety/karty konsultacyjne/zgłoszenia,
- zorganizowano 5 spotkań z udziałem mieszkańców,
- zorganizowano 33 spotkania ze Stowarzyszeniami/Radami Osiedli,
- zorganizowano 20 Mobilnych Punktów Konsultacyjnych/warsztatów/dyżurów dla mieszkańców,
- przeprowadzono łącznie 58 wszystkich spotkań.

Przeprowadzono procesy konsultacji społecznych dotyczące:

- rozwoju programu Bydgoski Budżet Obywatelski:
 - termin: 10 stycznia – 20 lutego 2019 r.,
 - liczba ankiet: 258,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta w formie papierowej oraz elektronicznej, spotkanie z mieszkańcami (w formie warsztatów) z udziałem zewnętrznego moderatora,
 - efekt konsultacji: wszystkie uwagi zostały przekazane Radzie do spraw Partycypacji Społecznej (organu doradczego Prezydenta Miasta w zakresie konsultacji społecznych i Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego). Podczas posiedzeń Rady powołano specjalny Zespół Roboczy, który opracował, na podstawie propozycji mieszkańców, zmiany do regulaminu programu Bydgoski Budżet Obywatelski.
- zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miasta:
 - termin: 21 stycznia – 18 lutego 2019 r.,
 - liczba ankiet: 493,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta w formie papierowej oraz elektronicznej, spotkania konsultacyjne,

- efekt konsultacji: celem konsultacji było określenie preferencji mieszkańców w zakresie zasad odbioru odpadów komunalnych na terenie Miasta Bydgoszczy. Po zebraniu i przeanalizowaniu uwag mieszkańców zgłoszonych podczas konsultacji, zaktualizowano zapisy w uchwale Rady Miasta w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy oraz w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- celowości wyboru Rady Osiedla Glinki-Rupienica:
 - termin: 11 lutego – 7 marca 2019 r.,
 - liczba ankiet: 195,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta w formie papierowej oraz elektronicznej, spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców osiedla Glinki-Rupienica,
 - efekt konsultacji: po konsultacjach społecznych Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę Nr XI/200/19 z 24 kwietnia 2019 r. w sprawie wyborów do Rady Osiedla Glinki-Rupienica z terminem wykonania określonym na 6 miesięcy. Na prośbę Zarządu Osiedla uchwałą Nr XV/330/19 z dnia 25 września 2019 r. termin wykonania został wydłużony do 11 miesięcy. Termin na przeprowadzenie wyborów został określony do 24 marca 2020 r.
- wprowadzenia nowych biletów czasowych:
 - termin: 1 – 31 marca 2019 r.,
 - liczba ankiet: 2 423,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta w formie papierowej oraz elektronicznej, Mobilne Punkty Konsultacyjne zlokalizowane w kilku miejscach Bydgoszczy,
 - efekt konsultacji: podczas konsultacji społecznych mieszkańcy wybrali model polegający na wprowadzeniu biletów czasowych oraz pozostawienie funkcjonującego biletu jednorazowego (jedno-przejazdowego).
- organizacji ruchu w rejonie Starego Rynku w Bydgoszczy:
 - termin: 29 kwietnia – 20 maja 2019 r.,
 - liczba ankiet: 510,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta w formie papierowej i elektronicznej, spotkanie z udziałem mieszkańców,
 - efekt konsultacji: po przeanalizowaniu wszystkich uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych wprowadzono nową organizację ruchu w rejonie Starego Miasta. Szczegółowe informacje o zmianach po konsultacjach społecznych można znaleźć na stronie <https://www.bydgoskiekonsultacje.pl/2019/07/salon-miasta-przyjazny-dla-piesznych-i.html>
- wprowadzenia ruchu jednokierunkowego na ulicach Strzeleckiej, Gołębiej i Jaskółczej:
 - termin: 6 – 27 maja 2019 r.,
 - liczba ankiet: 744,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta konsultacyjna w formie papierowej i elektronicznej, spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców,
 - efekt konsultacji: konsultacje dotyczyły ewentualnego wprowadzenia ruchu jednokierunkowego na ulicach Strzeleckiej, Gołębiej i Jaskółczej. W konsultacjach wzięły udział 744 osoby. Aż 590 osób (79,3 %) osób biorących udział w konsultacjach opowiedziało się przeciw zmianom organizacji ruchu na ulicach Strzeleckiej, Gołębiej i Jaskółczej. W ramach konsultacji społecznych zgłoszono 307 uwag.
- projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Bydgoszczy:
 - termin: 3 czerwca – 31 lipca 2019 r.,

- liczba ankiet: 205,
- narzędzia konsultacyjne: ankieta w formie papierowej oraz elektronicznej, punkt konsultacyjny dla mieszkańców,
- efekt konsultacji: dokument jest przygotowywany do opiniowania i uzgadniania z instytucjami zewnętrznymi – zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- zagospodarowania Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek” w Bydgoszczy:
 - termin: 7 października – 29 listopada 2019 r.,
 - liczba ankiet: 616,
 - narzędzia konsultacyjne: geoankieta w formie papierowej i elektronicznej, Mobilny Punkt Konsultacyjny, spotkanie (warsztatowe) dla mieszkańców,
 - efekt konsultacji: zgłoszone uwagi będą pomocne przy określaniu dalszych kierunków rozwoju parku, które zostaną wskazane w sporządzanym obecnie przez Miejską Pracownię Urbanistyczną miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek” w Bydgoszczy. W szczególności uwzględnione będą dążenia do zachowania krajobrazowego charakteru parku i ochrona wartości przyrodniczych oraz umacnianie funkcji rekreacyjnej i sportowej. Uwagi, które wykraczają poza problematykę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zostaną przekazane do zarządcy Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku celem ich analizy i wykorzystania w bieżącej działalności dla poprawy funkcjonowania i zagospodarowania parku.
- projektu Strategii Rozwoju Bydgoszczy:
 - termin: 25 listopada 2019 r. – 15 stycznia 2020 r.,
 - liczba ankiet: 119,
 - narzędzia konsultacyjne: ankieta w wersji elektronicznej i papierowej, spotkania dla mieszkańców,
 - efekt konsultacji: część uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych (zarówno za pośrednictwem ankiety, jak i spotkań) została uwzględniona. Uchwała Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie przyjęcia dokumentu „Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju” będzie przedmiotem obrad Rady Miasta Bydgoszczy.

VII.4. PROGRAM „BYDGOSKA RODZINA 3+”

- Uchwała Nr XLII/900/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia programu „Bydgoska Rodzina 3+”.
- Zarządzenie Nr 523/2015 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 8 października 2015 r. w sprawie realizacji programu „Bydgoska Rodzina 3+” oraz warunków wydawania i korzystania z „Bydgoskiej Karty Rodziny”.

Podstawa prawna:

- art. 18 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 16 oraz art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- art. 110 ust. 10 w zw. z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Program Bydgoska Rodzina 3+ funkcjonuje od 2013 r. i jest jednym z elementów polityki społecznej miasta. Ma on na celu:

- promowanie modelu dużej rodziny i kształtowanie jej pozytywnego wizerunku,
- wspieranie dużej rodziny w realizacji zdolności, umiejętności i zainteresowań jej członków,
- wyrównywanie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem.

Uczestnictwo w programie umożliwia korzystanie z wielu ulg i zniżek w wielu sferach życia oferowanych przez instytucje miejskie oraz partnerów prywatnych, którzy zdecydują się przystąpić do programu na zasadzie porozumienia. W programie „Bydgoska Rodzina 3+” uczestniczą duże rodziny, w tym rodziny zastępcze zamieszkujące pod wspólnym adresem na terenie Miasta Bydgoszczy, składające się z rodziców, jednego rodzica lub opiekuna mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub 25 w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje.

W ramach programu „Bydgoska Rodzina 3+” wprowadzono Bydgoską Kartę Rodzinną, jako dokument potwierdzający uprawnienia do korzystania z programu. Karta jest dokumentem imiennym, opatrzonym w datę ważności i zabezpieczający ją hologram. Karta wydawana jest każdemu członkowi rodziny na wniosek złożony według wzoru określonego w załączniku Nr 3 do Zarządzenia Nr 523/15 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 8 października 2015 r. Karta wydawana jest na 5 lat, z tym, że nie dłużej niż do ukończenia przez uprawnione dziecko 18 roku życia. W przypadku uprawnionych dzieci powyżej 18 roku życia karta wydawana jest na rok.

Koszt wyprodukowania jednej karty to: 1,75 zł brutto.

Do 31 grudnia 2019 r. wyprodukowano łącznie 40 831 kart, co dało koszt 71 454,25 zł.

W 2019 r. wyprodukowano 5 891 kart, co dało koszt 10 309,25 zł.

LICZBA PRZYJĘTYCH WNIOSKÓW OD RODZIN, KTÓRE PRZYSTĄPIŁY DO PROGRAMU „BYDGOSKA RODZINA 3+”

ROK	ILOŚĆ WNIOSKÓW	Rodzina 3+	Rodzina 4+
2013	871	772	99
2014	1 648	1 211	437
2015	1 337	973	364
2016	1 215	865	350
2017	1 178	882	296
2018	1 147	814	333
2019	1 277	926	351

W ramach promowania dużej rodziny, jej wspierania i wyrównywania szans rozwojowych, rodziny objęte programem „Bydgoska Rodzina 4+” zgodnie z uchwałą Nr XLVII/1004/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2013 r. zwolnione są z opłat za przejazdy komunikacją miejską. Uprawnienie do bezpłat-

nych przejazdów w soboty, niedziele i święta przysługuje dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom lub opiekunom z rodzin mających na utrzymaniu troje dzieci objętych programem „Bydgoska Rodzina 3+”.

Uprawnienie do 75% ulgi w opłatach, przy przejazdach na podstawie biletów miesięcznych lub 30-dniowych, przysługuje dzieciom i młodzieży z rodzin mających na utrzymaniu troje dzieci objętych programem „Bydgoska Rodzina 3+”.

Uprawnienie do 50% ulgi w opłatach przy przejazdach na podstawie biletów miesięcznych lub 30-dniowych, przysługuje rodzicom lub opiekunom z rodzin mających na utrzymaniu troje dzieci objętych programem „Bydgoska Rodzina 3+”.

Wszystkie ulgi cieszą się dużym zainteresowaniem. Jednak, co podkreślają rodziny wielodzietne, najważniejsze są dla nich te ulgi, które są realną pomocą w wydatkach niezbędnych w codziennym życiu – głównie: komunikacja miejska, edukacja i opieka nad dziećmi, wypożyczenie podręczników, tańsze książki i podręczniki, kursy językowe.

Informacje o Programie i ulgach znajdują się na stronie www.bydgoszcz.pl/rodzina3plus.

Promocja Programu odbywa się dwutorowo – do mieszkańców Miasta w celu zachęcania rodzin do wyrobienia swoich Bydgoskich Kart Rodziny 3+ oraz do firm i instytucji w celu zachęcania do przystąpienia do Programu jako partner. W 2019 r. do Programu dołączyło 28 partnerów prywatnych.

Jednym z celów Programu „Bydgoska Rodzina 3+” jest „organizacja konferencji i spotkań z wykorzystaniem medialnych, wizualnych, edukacyjnych i informacyjnych form promocji upowszechniających problematykę „rodzin”. W związku z tymi działaniami do kalendarza wydarzeń w mieście na stałe weszły wydarzenia promujące BKR3+. W 2019 r. odbyły się:

- 16 maja 2019 r. – w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu odbyła się kolejna – już VII edycja, projektu wspierającego aktywizację zawodową młodych mam pt. „Maj Mam”. Na spotkanie pod hasłem „MAM prawo” zostały zaproszone młode mamy, które chcą rozpocząć swoją aktywność zawodową po urlopie związanym z opieką nad dzieckiem, aktywne kobiety, które mają pomysł na swój biznes, ale nie mają odwagi na pierwszy krok oraz panie, które już działają, realizując swoje pasje i pomysły. W programie spotkania znalazły się m.in. takie tematy jak: jak wdrożyłam swoje pomysły w działanie, czyli panel mam inspirujących, które prowadzą własną działalność oraz „Akcja Akceleracja” – wsparcie Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. W trakcie spotkania zostały poruszone aspekty prawne urlopu macierzyńskiego, wychowawczego, wolnego, pracy w ciąży, powrotu do pracy po urodzeniu dziecka, łagodnego rozstania z dzieckiem, karmienia piersią w pracy, zabezpieczania swoich praw w swojej działalności oraz praw i przywilejów dużych rodzin w Bydgoszczy. Kiedy mamy aktywnie uczestniczyły w projekcie, opiekę nad dziećmi sprawowali profesjonalni animatorzy.
- 16 czerwca 2019 r. – podczas odbywającego się na Wyspie Młyńskiej IV Pikniku Bydgoskich Organizacji Pozarządowych, bydgoskie rodziny miały okazję skorzystać z wielu atrakcji przygotowanych przez organizacje pozarządowe, wolontariuszy, grupy nieformalne i jednostki miejskie, jak również w strefie Rodziny 3+ – zorganizowanej jako strefa z atrakcjami dla dzieci oraz jako stanowisko promujące Program. W trakcie tego wydarzenia promowano Program „Bydgoska Rodzina 3+” również rozdając balony oraz ulotki.
- 20 października 2019 r. – w ramach IV Forum Dużej Rodziny odbyły się Targi Przyjazne Rodzinie. W trakcie spotkania na hali tenisowej na kompleksie KS „Zawisza” odbyły się pokazy wystawców – czyli firm przyjaznych rodzinie, którzy włączyli się do programu „Bydgoska Rodzina 3+”. Podczas targów nie zabrakło zabaw i animacji dla dzieci (face painting, strefa dmuchawców, fotobudka, głośne czytanie dla dzieci). Rodziny brały udział w grze terenowo-rekreacyjnej „chustogra” – Wielka Przygoda, pokazach tematycznych, korzystały z porad specjalistów ze szkoły rodzenia oraz warsztatów dla dzieci. W trakcie

targów przy stanowisku promocyjnym Programu „Bydgoska Rodzina 3+” można było dowiedzieć się o przywilejach dołączenia do programu zarówno dla rodziny jak również dla firmy.

W ramach promocji Programu „Bydgoska Rodzina 3+” oraz promocji karmienia piersią i działań na rzecz macierzyństwa i rodzicielstwa zostały wykonane i zamontowane dwie ławeczki do karmienia niemowląt w Parku Kazimierza Wielkiego oraz w Parku Jana Kochanowskiego.

W 2019 r. po raz pierwszy przeznaczono pulę 30 000 zł na promowanie Programu poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym w obszarze „Wsparcie rodzin”. Ostatecznie, w ramach tzw. „małych grantów”, zrealizowano siedem zadań publicznych związanych z obsługą miejskich inicjatyw skierowanych do rodzin wielodzietnych, na łączną kwotę 29 100 zł.

Materiały promocyjne w postaci artykułów, zdjęć, reportaży związanych z wyżej wymienionymi wydarzeniami ukazywały się wielokrotnie w mediach bydgoskich.

VII.5. PROGRAM „BYDGOSKA KARTA MŁODZIEŻY”

- Uchwała Nr VII/105/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu „Bydgoska Karta Młodzieży”,
- Zarządzenie Nr 204/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 8 marca 2019 r. w sprawie realizacji Programu „Bydgoska Karta Młodzieży” oraz warunków wydawania i korzystania z „Bydgoskiej Karty Młodzieży”.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.

Program skierowany jest do osób, które są uczniami publicznych i niepublicznych bydgoskich szkół ponadpodstawowych, także tych mieszkających poza granicami Bydgoszczy. Program jest realizowany w zakresie edukacji, kultury, sportu i rekreacji oraz innych obszarach oferowanych przez Partnerów Programu. Udział w Programie jest bezpłatny. Karta wydawana jest na czas trwania nauki. Potencjalnie z Karty będzie mogło korzystać 15 tys. osób, ponieważ tylu młodych ludzi uczy się w bydgoskich szkołach ponadpodstawowych. Bydgoska Karta Młodzieży jest ważna tylko z aktualną legitymacją szkolną lub zaświadczeniem o nauce.

Program, jako element polityki społecznej Miasta Bydgoszczy, ma na celu w szczególności:

- promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia wśród młodzieży,
- aktywizację społeczną młodzieży,
- promowanie, ułatwianie dostępu oraz zachęcanie młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- promocję firm i miejsc przyjaznych młodzieży.

Cele Programu realizowane są przede wszystkim przez:

- promocję i koordynację systemu ulg dla młodzieży w jednostkach niepowiązanych strukturalnie i kapitałowo z samorządem Miasta Bydgoszczy, oferujących usługi i handel oraz ofertę kulturalną, sportową i rekreacyjną,
- dostęp dla młodzieży na zasadach preferencyjnych do wybranych usług oraz do obiektów i urządzeń należących do Miasta Bydgoszczy, a także gminnych jednostek organizacyjnych i gminnych osób prawnych.

Program funkcjonuje od 2 kwietnia 2019 r. Aby ułatwić uczniom odbiór Karty i rozpropagować program, od listopada 2019 r. Bydgoską Kartę Młodzieży można odbierać w sekretariacie każdej ze szkół ponadpodstawowych. W 2019 r. złożono 901 wniosków w sprawie wydania karty. Koszt wyprodukowania jednej karty to 56 groszy. Do Programu „Bydgoska Karta Młodzieży” dołączyło 73 partnerów, którzy proponują posiadaczom kart zniżki na wybrane usługi oraz produkty.

Program był wielokrotnie promowany w mediach oraz podczas różnych wydarzeń m.in.: Piknik Bydgoskich Organizacji Pozarządowych, Drzwi Otwarte Bydgoskiego Ratusza, Sympozjum historyczno-literackie w II LO w Bydgoszczy, Bydgoskie Targi Wolontariatu.

Informacje o Programie znajdują się na stronie: <https://mrm.edu.bydgoszcz.pl/bydgoska-karta-mlodziezy-m1,20.html>

VII.6. PROGRAMY SENIORALNE

• Program „Bydgoska Karta Seniora 60+”

- Uchwała Nr XXXVI/691/16 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 października 2016 r. w sprawie przyjęcia programu „Bydgoska Karta Seniora 60+”,
- Zarządzenie Nr 536/2016 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 31 października 2016 r. w sprawie realizacji programu „Bydgoska Karta Seniora 60+” oraz warunków wydawania i korzystania z Bydgoskiej Karty Seniora 60+”, z późn. zm.

Podstawa prawna:

art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Program ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów poprzez aktywizację życiową tej grupy. Sprzyja upowszechnianiu koncepcji aktywnego starzenia się oraz promowaniu firm i miejsc przyjaznych seniorom.

W 2019 r. do Programu „Bydgoska Karta Seniora 60+” dołączyło 38 nowych (łącznie 150) partnerów, którzy proponują posiadaczom kart zniżki na wybrane usługi oraz produkty w obszarach: kultura, gastronomia, podróże, rozrywka i sport, zdrowie i uroda, handel i usługi, kursy i szkolenia. W 2019 r. „Bydgoską Kartę Seniora 60+” otrzymało blisko 2,9 tys. bydgoszczan.

Równolegle, od 2018 roku, funkcjonuje „Metropolitalna Karta Seniora 60+”, jako projekt analogiczny, realizowany przez gminy zrzeszone w Stowarzyszeniu Metropolia Bydgoszcz.

• Program „Bydgoska Koperta Życia”

Zainicjowany w 2016 roku Program „Bydgoska Koperta Życia” skierowany jest głównie do samotnych osób starszych oraz przewlekle chorych. Założenia Programu są takie, aby w razie zagrożenia życia służby medyczne mogły szybciej i łatwiej podejmować akcję ratunkową, dzięki dostępnej w miejscu zamieszkania podstawowej informacji medycznej zawartej w plastikowej kopercie i umieszczonej w ustalonym ze służbami medycznymi miejscu – lodówce.

W 2019 roku wydano 1 120 kopert.

• Program „Złota Rączka dla Seniora 65+”

Program realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej skierowany jest do osób powyżej 65 roku życia, w pierwszej kolejności samotnych i niepełnosprawnych, prowadzących jednoosobowe gospodarstwo, których dochód nie przekracza kwoty 1 402 zł. netto (200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, określonej w ustawie o pomocy społecznej). Celem projektu jest świadczenie pomocy w nieskomplikowanych sprawach technicznych w miejscu zamieszkania seniora tj. bezpłatnych usług naprawczych niewymagających specjalistycznej wiedzy i specjalistycznych uprawnień, niewymagające natychmiastowej interwencji, drobnych napraw, które nie są świadczone w ramach innych umów. Wykonawcą usług naprawczych jest pracownik gospodarczy/techniczny MOPS. Usługa oraz materiały potrzebne do jej wykonania do wysokości 50 zł. brutto są bezpłatne, natomiast koszt materiałów przewyższający tą kwotę pokrywany jest ze środków własnych osoby zgłaszającej usterkę lub naprawę.

Ponadto w 2019 roku powołane zostało w strukturze Urzędu Miasta Bydgoszczy **Bydgoskie Biuro Seniora** (Zarządzenia Nr 407/2019 oraz Nr 408/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 22 maja 2019 roku). Celem utworzonego Biura jest skupienie i skoordynowanie wszystkich aktywności Miasta w dziedzinie polityki senioralnej, które do tej pory rozproszone były po różnych jednostkach. Ważnym celem jest także diagnozowanie potrzeb osób starszych oraz propagowanie wszelkich form ich aktywności. Biuro wspiera lokalne organizacje zrzeszające seniorów i działające na ich rzecz.

VII.7. PROGRAM „BYDGOSKI WOLONTARIAT”

Zarządzenie Nr 60/2017 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Programu „Bydgoski Wolontariat”.

Podstawa prawna:

art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Program „Bydgoski Wolontariat” jest elementem realizacji zadania „Zachęcanie uczniów do pracy wolontariackiej m.in. przez dawanie przykładów z działań lokalnych, krajowych i międzynarodowych oraz realizację Miejskiego Programu Wolontariatu” zawartego w programie nr 12 pn. „Obywatelska Bydgoszcz” w „Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku” stanowiącej załącznik do uchwały Nr XLVIII/1045/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2013 r. oraz „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”, która została przyjęta uchwałą Nr XXXVII/779/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2013 r. Program został ujęty jako zadanie w harmonogramie działań w „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020” w pkt. 2 *Wzrost efektywności kształcenia i wychowania oraz wysoki poziom umiejętności kluczowych we wszystkich typach szkół* ppkt. 2.5.1.3 opracowanie i wdrożenie Bydgoskiego Programu Wolontariatu w ppkt. 2.5.1.4 stworzenie i realizacja systemu wyróżnienia osób aktywnych społecznie.

Program obejmuje długofalowe i spójne działania zmierzające do szeroko pojętej promocji idei wolontariatu, aktywizowania społeczeństwa do pracy w wolontariacie, wymiany dobrych praktyk oraz integracji między partnerami Programu.

Efektami pracy Partnerów Programu ma być stworzenie systemu, który pozwoli mieszkańcom Miasta i przebywającym w nim osobom na aktywny udział w różnorodnych formach wolontariatu. Powstały system umożliwi w kolejnych latach realizacji Programu poszerzenie obszaru działań w zakresie wolontariatu oraz włączenie kolejnych partnerów do Programu.

Cel strategiczny Programu to wzmocnienie i rozwój bydgoskiego wolontariatu.

Cele szczegółowe Programu to zwiększenie liczby zaangażowanych wolontariuszy, podniesienie jakości współpracy organizatorów wolontariatu z wolontariuszami oraz pomiędzy partnerami programu, podniesienie kompetencji wzmocnienie podmiotów organizujących wolontariat, a także propagowanie idei wolontariatu we wszystkich grupach społecznych.

Do głównych planowanych zadań należą:

- promocja wolontariatu oraz aktywizacja wolontariuszy – szereg działań informacyjnych, edukacyjnych, a także dążenie do podniesienia prestiżu wolontariatu wśród mieszkańców Bydgoszczy,
- utworzenie płaszczyzny komunikacji pomiędzy podmiotami organizującymi wolontariat, pozwalającej na wymianę dobrych praktyk i promocję wolontariatu w mieście (stworzenie systemu zbierania wiedzy o potrzebach, problemach i zasobach wolontariatu),
- zidentyfikowanie potrzeb instytucji, organizacji pozarządowych, a także wolontariuszy i ich roli w instytucjach i organizacjach,
- opracowanie standardów współpracy organizatorów wolontariatu z wolontariuszami oraz między partnerami programu, a także wdrożenie procedur ich kontroli,
- działanie Bydgoskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu – przestrzeni do wymiany informacji między organizatorami wolontariatu, a także budowania sieci kontaktów,
- dołączenie do Ogólnopolskiej Sieci Centrów Wolontariatu w Polsce – ustanowienie i wzmocnienie pozycji centrum na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Budowa marki Wolontariatu Bydgoskiego na arenie ogólnopolskiej poprzez wdrażanie standardów pracy wolontariusza obowiązujących w pozostałych centrach,

- określenie form gratyfikacji zaangażowania i motywacji wolontariusza, a także wyznaczenie wspólnego kierunku wolontariatu oraz wzmocnienie zaangażowania wolontariuszy w trakcie organizowanych przedsięwzięć w przestrzeni miejskiej,
- ewaluacja działań – przeprowadzenie badań jakości i form współpracy organizatorów wolontariatu z wolontariuszami oraz nakreślenie dalszej ścieżki rozwoju polityki wolontariatu w mieście.

W 2019 roku w ramach programu „Bydgoski Wolontariat 2017-2020” zrealizowano następujące działania:

- „Siła Wolontariuszy Miejskich – Bydgoszcz” – to grupa wolontariuszy działających w Urzędzie Miasta Bydgoszczy składająca się z osób uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Młodzi ludzie angażują się w obsługę imprez miejskich: sportowych, kulturalnych, rozrywkowych i innych, współorganizują eventy charytatywne, akcje społeczne, szkolą się i zdobywają pierwsze doświadczenia zawodowe, współpracują z organizacjami pozarządowymi. W związku z podejmowanymi aktywnościami wolontariusze miejscy otrzymują przydatne w poszukiwaniu pracy certyfikaty.
- Konkurs „Bydgoski Wolontariusz Roku” – organizowany jest od 2003 roku przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy, ma na celu popularyzację pozytywnych postaw i działań osób, które bezinteresownie poświęcają swój czas dla innych. Konkurs obejmuje cztery kategorie:
 - wolontariat dziecięcy – do 14 roku życia,
 - wolontariat młodzieżowy – od 15 do 25 roku życia,
 - wolontariat dorosły – osoby, które ukończyły 25 rok życia,
 - opiekun wolontariatu.

Kapituła konkursowa, oceniając złożone wnioski, bierze pod uwagę w szczególności:

- staż pracy wolontariackiej,
- częstotliwość, systematyczność i ciągłość podejmowanych działań,
- propagowanie idei wolontariatu oraz postawy prospołecznej w placówce/instytucji oraz poza nią,
- osobistą pracę nad podniesieniem swoich kompetencji i umiejętności,
- rodzaj wykonywanej pracy wolontariackiej w stosunku do wieku wolontariusza,
- rolę wolontariusza w realizacji zadań (wykonawca/inicjator),
- wyjątkowe osiągnięcia w pracy wolontariackiej,
- innowacyjność podejmowanych działań,
- podjęcie działań, których odbiorcą jest wąski i często pomijany krąg odbiorców/działania rzadko podejmowane w zakresie wolontariatu.

Rozstrzygnięcie konkursu odbywa się corocznie w okolicy Międzynarodowego Dnia Wolontariatu, który obchodzony jest 5 grudnia. Uroczysta gala Konkursu „Bydgoski Wolontariusz Roku 2019” odbyła się w dniu 5 grudnia 2019 r. w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu. W 2019 roku do konkursu zgłoszono 44 kandydatów. Kapituła konkursowa przyznała tytuł Bydgoskiego Wolontariusza Roku szczególnie aktywnym osobom w następujących kategoriach:

- „Wolontariusz Dziecięcy” – 13-letniej wolontariuszce z Zespołu Szkół nr 29 w Bydgoszczy z 3-letnim stażem pracy wolontariackiej,
- „Wolontariusz Młodzieżowy” – 23-letniemu wolontariuszowi z Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju z 6-letnim stażem pracy wolontariackiej,
- „Wolontariusz Dorosły” – 85-letniej wolontariuszce działającej przy Hospicjum im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki przy Parafii Św. Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy z 25-letnim stażem pracy wolontariackiej.

Opiekunem Wolontariatu Roku została osoba sprawująca, od 10 lat, opiekę nad wolontariuszami, w Bursie nr 1 im. M. Szulczyńskiej.

Ponadto członkowie kapituły konkursu „Bydgoski Wolontariusz Roku 2019” postanowili wyróżnić, w kategorii:

- „Wolontariusz Dziecięcy” (specjalne wyróżnienie) – 7-letnią wolontariuszkę z Hufca ZHP Bydgoszcz Miasto, Chorągiew Kujawsko-Pomorska. Pozostałym zgłoszonym, w ww. kategorii, kapituła postanowiła przyznać wyróżnienia,
 - „Wolontariusz Dorosły” – 42-letniego wolontariusza z Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Potrzebującym „Dzięki Wam” z ponad 20-letnim stażem pracy wolontariackiej,
 - „Wolontariusz Młodzieżowy” – 19-letniego wolontariusza z Technikum Kolejowego im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy z 9-letnim stażem pracy wolontariackiej,
 - „Opiekun Wolontariatu” – 53-letnią opiekunkę wolontariuszy z Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich z 13-letnim stażem pracy wolontariackiej.
- II Bydgoskie Targi Wolontariatu – to spotkanie z przedstawicielami bydgoskich instytucji i organizacji pozarządowych, które angażują wolontariuszy w swoje działania. Uczestnicy wydarzenia mogli zapoznać się z ofertą poszczególnych organizacji, zapisać się na wolontariat i poznać ludzi mających w sobie zapał do bezinteresownego pomagania, często działających od wielu lat w sektorze obywatelskim. W trakcie targów odbyły się prelekcje oraz panele dyskusyjne poruszające tematykę związaną z działaniem wolontariackim, w tym aspekty prawne, różnorodność możliwości, jak również plusy i minusy pracy na rzecz innych. Targi odbyły się 5 grudnia 2019 r. w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu i cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem.
 - Samorządowy Konkurs Nastolatków „Ósmiu Wspaniałych” – ideą konkursu jest promowanie pozytywnych zachowań, działań, postaw dzieci i młodych ludzi, wrażliwych na potrzeby innych oraz upowszechnianie młodzieżowego wolontariatu. Formuła konkursu jest dwuetapowa. Najpierw Miasto dokonuje wyboru na szczeblu lokalnym, a następnie przedstawia całej Polsce swoją wspaniałą młodzież. Dopuszczone są dwie formy zgłoszeń: indywidualne lub grupowe.

Zgłoszenia indywidualne w kategoriach:

- Ósemeczka (klasa 4-6 szkoły podstawowej),
- Ósemka Junior (klasa 7-8 szkoły podstawowej),
- Ósemka Senior (klasa 1-5 szkoły ponadpodstawowej).

Zgłoszenia grupowe w kategoriach:

- klasa 4-8 szkoły podstawowej w kategorii „Ósemeczki – Grupy”,
- klasa 1-5 szkoły ponadpodstawowej w kategorii „Ósemki – Grupy”.

Eliminacje ogólnopolskie Konkursu, z udziałem reprezentanta bydgoskiego odbyły w dniach 4-5 kwietnia 2019 roku, a finał XXV ogólnopolskiej edycji konkursu „Ósmiu Wspaniałych” odbył się w dniach 7-9 czerwca 2019 r. w Białogardzie.

Laureatów Samorządowego Konkursu „Ósmiu Wspaniałych” poznaliśmy 17 maja podczas uroczystej gali odbywającej się w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu.

W kategorii zgłoszenia indywidualne laureatami zostali:

- w kategorii Ósemka Junior – dwie wolontariuszki Szkoły Podstawowej nr 30 im. Szarych Szeregów z Oddziałami Dwujęzycznymi, wolontariuszka Szkoły Podstawowej nr 64,
- w kategorii Ósemka Senior – wolontariuszka Technikum Ekonomicznego nr 1, wolontariusz Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1, wolontariuszka VIII Liceum Ogólnokształcącego, wolontariusz Zespołu Szkół Chemicznych.

Z kolei nagrodę w kategorii zgłoszenie grupowe otrzymał Wolontariat Zespołu Szkół Budowlanych.

- W 2019 r. w Bydgoszczy miały miejsce Mistrzostwa Świata FIFA U20 Polska 2019. W wydarzeniu wzięło udział ponad 150 wolontariuszy. Rozgrywki poprzedziło szereg spotkań, szkoleń i warsztatów.

Od 2018 roku działa **Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu** – jest to miejsce spotkań i integracji wolontariuszy, partnerów Programu oraz bydgoskich NGO. Centrum pośredniczy między podmiotami angażującymi wolontariuszy, a samymi wolontariuszami.

Dodatkowo w ramach działań związanych z realizacją programu „Bydgoski Wolontariat 2017-2020” pod koniec 2019 roku Zespół ds. Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu rozpoczął prace nad utworzeniem platformy komunikacji, strony internetowej mającej za zadanie pełnić rolę narzędzia pośrednictwa wolontariatu. Na stronie będą gromadzone i udostępniane informacje o zasadach udziału i warunkach korzystania z miejskiego wolontariatu, a także ogłoszenia wolontariuszy i organizatorów wolontariatu. Treści zgromadzone na stronie będą ułatwiać komunikację i organizację wolontariatu.

BADANIE SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI REALIZOWANEGO PROGRAMU „BYDGOSKI WOLONTARIAT” PRZEDSTAWIAJĄ WSKAŹNIKI:

Rok	Liczba wydanych rekomendacji wolontariuszom, potwierdzających ich pracę w wolontariacie	Liczba osób biorących udział w szkoleniach, warsztatach, spotkaniach w zakresie wolontariatu	Liczba zgłoszeń w konkursach promujących ideę wolontariatu
2017	198	104	77
2018	140	100	69
2019	369	207	63

VIII. REALIZACJA UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ MIASTA BYDGOSZCZY W 2019 ROKU PRZEKAZANYCH DO REALIZACJI PREZYDENTOWI MIASTA BYDGOSZCZY

- **Uchwała Nr VI/54/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Czersko Polskie – Hutnicza II” w Bydgoszczy**
Plan w opracowaniu. Projekt w trakcie przygotowania do opinii i uzgodnień.
- **Uchwała Nr VI/55/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wilczak-Dolina” w Bydgoszczy**
Plan został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 lutego 2019 r., poz. 840.
- **Uchwała Nr VI/56/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Zalewu Koronowskiego, przyjętego przez Sejmik Województwa uchwałą Nr II/63/18 z dnia 17 grudnia 2018 r.**
Uchwała została uchwalona i obowiązuje.
- **Uchwała Nr VI/57/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie zapewnienia warunków do osiedlenia się na terenie Miasta Bydgoszczy rodziny narodowości polskiej – repatriantów z Kazachstanu**
Uchwała zrealizowana. Została zawarta umowa użyczenia, a następnie od dnia 1 lipca 2019 r., zawarto umowę najmu na czas nieoznaczony lokalu przy ul. Terasy 3/6.
- **Uchwała Nr VI/58/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów**
Uchwała zrealizowana. Spośród osób, które złożyły swoje aplikacje na kolejną kadencję Bydgoskiej Rady Seniora, Radni Miasta wybrali 12 osób reprezentujących środowiska senioralne. Dodatkowo wybrano 4 osoby spośród Rady Miasta Bydgoszczy, które również weszły w skład BRS (zgodnie z zapisem w regulaminie). Kolejne 4 osoby zostały wskazane przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy, które również Rada Miasta Bydgoszczy zaaprobowała (zgodnie z zapisem w regulaminie). W dniu 30 stycznia 2019 r. wybrano skład Bydgoskiej Rady Seniorów na lata 2019-2023, który liczy łącznie 20 osób.
- **Uchwała Nr VI/59/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego za rok 2018**
Uchwała zrealizowana. Sprawozdanie zostało przyjęte przez Radę Miasta Bydgoszczy i opublikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego - art. 38b, ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511 ze zm.) nie przewiduje innego trybu realizacji ww. uchwały oprócz przedstawienia sprawozdania z działalności Komisji Radzie Miasta oraz jej publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym.
- **Uchwała Nr VI/60/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie udzielenia upoważnienia dla Prezydenta Miasta Bydgoszczy do złożenia wniosku o dofinansowanie, w formie dotacji na realizację działania pn.: „Opracowanie Strategii rozwoju elektromobilności dla Miasta Bydgoszczy”, do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**
Uchwała została zrealizowana. Miasto Bydgoszcz w grudniu 2019 r. podpisało umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie ww. opracowania.
- **Uchwała Nr VI/61/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy położonej przy ulicy Stanisława Sadowskiego**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Stanisława Sadowskiego, składającej się z dz. nr 37/4 o pow. 0, 1098 ha, obr. 140 w drodze przetargu ustnego nieograniczonego. Ogłoszono 2 przetargi, które zakończyły się wynikiem negatywnym ze względu na brak chętnych do uczestnictwa.

- **Uchwała Nr VI/62/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie nabycia na rzecz Miasta Bydgoszczy nieruchomości gruntowej, położonej w Bydgoszczy przy ulicy gen. Władysława Andersa**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na nabycie na rzecz Miasta Bydgoszczy nieruchomości gruntowej, oznaczonej ewidencyjnie, jako dz. nr 45/1 o pow. 0, 0800 ha oraz dz. nr 47/1 o pow. ha, obr. 338, położonych przy ul. gen. Władysława Andersa, stanowiącej własność osoby fizycznej. Nabycie nastąpiło z uwagi na fakt, iż na przedmiotowym terenie realizowany jest cel publiczny (teren parku leśnego – wymagana ochrona zadrzewienia). Nabycie zostało wykonane aktem notarialnym Rep. A nr 1819/2019 z dn. 28.02.2019 r.

- **Uchwała Nr VI/63/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Krakowskiej**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na ustanowienie za wynagrodzeniem prawa służebności gruntowej, polegającej na prawie przejścia i przejazdu pasem gruntu (wg zał. graficznego) na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Krakowskiej, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 224/6 i 225/6 o łącznej pow. 0, 0476 ha, obr. 178 na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości przyległej, położonej przy ul. Krakowskiej 12. Ww. uchwała zrealizowana została aktem notarialnym Rep. A nr 2269/2019 z dnia 13 maja 2019 r.

- **Uchwała Nr VI/64/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie wykazu ponadstandardowych działań edukacyjnych finansowanych z rezerwy celowej budżetu Miasta Bydgoszczy w roku 2019 zaplanowanych w „Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”**

Uchwała zrealizowana. Wydatki w 2019 r. na ponadstandardowe działania edukacyjne zrealizowano zgodnie z ich wykazem zapisanym w niniejszej uchwale.

- **Uchwała Nr VI/65/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie zamiaru zmiany siedziby XIII Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Niniejsza uchwała jest uchwałą intencyjną o zamiarze zmiany siedziby XIII Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy. Organ prowadzący szkołę jest zobowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia, zawiadomić o zamiarze przeniesienia szkoły: rodziców uczniów (a w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. Szkoła publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać przeniesiona po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty, pismem WEP-SiP.542.2.2019.EBM z dnia 6 marca 2019 r., zaopiniował pozytywnie zamiar zmiany siedziby tej szkoły.

- **Uchwała Nr VI/91/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 8/2019**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 8/2019 znak WNK-IV.4131.10.2019KB z dnia 25 stycznia 2019 r., stwierdzające nieważność uchwały Nr V/50/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie powołania komisji stałych Rady Miasta Bydgoszczy, ustalenia przedmiotu ich działania oraz składu osobowego.

Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego II SA/Bd 281/19 z dnia 15 maja 2019 roku uchylono zaskarżone rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

- Uchwała Nr VII/92/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie przyjęcia informacji Komendanta Straży Miejskiej o działalności Straży Miejskiej w Bydgoszczy w 2018 roku**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła informację Komendanta Straży Miejskiej o działalności Straży Miejskiej w Bydgoszczy w 2018 roku.
- Uchwała Nr VII/93/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Bydgoszczy**

Po uchwaleniu przez Radę Miasta Bydgoszczy przedmiotowego Regulaminu, MWiK Sp. z o.o. wprowadziła go w życie. Poinformowała o nowym Regulaminie swoich Klientów, poprzez umieszczenie jego treści na stronie internetowej MWiK oraz na tablicach informacyjnych Spółki w Biurze Obsługi Klienta. Niezależnie wszyscy Klienci otrzymali przedmiotowy Regulamin w wersji papierowej, w postaci załącznika do wystawionej przez Spółkę faktury za świadczone usługi. Poza tym, Regulamin stanowi integralną część umowy zaopatrzeniowej i każdorazowo jest dołączany do nowych umów.
- Uchwała Nr VII/94/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Polonia” w Bydgoszczy**

Plan w opracowaniu. Projekt w trakcie uzgodnień.
- Uchwała Nr VII/95/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Fordon: Akademicka – Fordońska – Jasiniecka” (część zachodnia) w Bydgoszczy**

Plan został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 marca 2019 r., poz. 1406.
- Uchwała Nr VII/96/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie aktualizacji „Wieloletniego programu utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszczy”**

Uchwała weszła w życie.
- Uchwała Nr VII/97/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie nadania nazwy ulicom na terenie Bydgoszczy (ulice: Grzybowa, Podgrzybkowa, Opieńkowa, Smardzowa)**

Rada Miasta Bydgoszczy, uwzględniając propozycje Zespołu ds. Nazewnictwa Miejskiego, podjęła uchwałę nadającą nazwę ulic: Grzybowa, Podgrzybkowa, Opieńkowa i Smardzowa, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 marca 2019 r., poz. 1407 i obowiązuje od 26 marca 2019 r.
- Uchwała Nr VII/98/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie w ramach odszkodowania nieruchomości zamiennej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na przyznanie nieruchomości zamiennej, położonej w Bydgoszczy przy ul. Wyszogrodzkiej, tj. dz. nr 45/1 o pow. 0,4698 ha, obr. 341, w ramach odszkodowania należnego za nieruchomość położoną przy ul. Fordońskiej 284, składającą się z dz. nr 64/2, pow. 0,0884 ha, obr. 255 – nabytą na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa, budowa i przebudowa publicznego układu drogowego w rejonie ulic Fordońska-Inflancka i Pilicka wraz z przebudową, budową niezbędnej infrastruktury technicznej”. Ww. uchwała została zrealizowana decyzją Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 01.04.2019 r., znak WMG-III.6833.7.2018.ES.
- Uchwała Nr VII/99/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie nabycia na rzecz Miasta Bydgoszczy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, położonej przy Placu Piastowskim w Bydgoszczy**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na nabycie na rzecz Miasta Bydgoszczy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 183 o pow. 0,0118 ha, obr. 111, stanowiącej własność Skarbu Państwa, w użytkowaniu wieczystym osoby prawnej. Z uwagi na brak informacji ze strony właściciela na temat aktualnego stanu zanieczyszczenia

środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi, nie zawarto ostatecznych uzgodnień w sprawie warunków zawarcia umowy notarialnej. Planowana realizacja w II kwartale 2020 r.

- **Uchwała Nr VII/100/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie ustanowienia prawa służebności przesyłu na nieruchomości, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Mieczysława Karłowicza**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na ustanowienie nieodpłatnego prawa służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. M. Karłowicza, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 45/7 i 47/2, obr. 178 o łącznej pow. 0,3730 ha, polegającego na prawie do wybudowania i utrzymywania na przedmiotowych działkach kablowej linii elektroenergetycznych niskiego napięcia nn. – 0,4 kV wraz ze złączami, w pasie służebności (wg załącznika graficznego) oraz na prawie swobodnego dostępu, dojścia i dojazdu do ww. urządzeń, celem prowadzenia ich prawidłowej eksploatacji, remontu i modernizacji, bądź wymiany na nowe, a także obowiązku powstrzymywania się przez każdorazowego właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości obciążonej od takiego jej zagospodarowania, które uniemożliwiłoby wykonanie ww. działań. Realizacja ww. uchwały nastąpiła aktem notarialnym Rep. A nr 1994/2019 z dnia 9 maja 2019 r. w świetle, którego została ustanowiona służebność przesyłu na rzecz ENEA Operator Sp. z o.o.

- **Uchwała Nr VII/101/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Stanisława Leszczyńskiego na rzecz współużytkowników wieczystych**

Sprzedaż zrealizowana aktem notarialnym Rep. A nr 5852/2019 z dnia 18.11.2019 r.

- **Uchwała Nr VII/102/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz za rok 2018**

Uchwała zrealizowana. Przyjęto „Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego tj. Miasto Bydgoszcz za rok 2018”. Przeprowadzona analiza poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w roku 2018 w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.) oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, wykazała brak podstaw do wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego, o którym mowa w art. 30a ust. 3 ww. ustawy. Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego przedstawiono w sprawozdaniu, które jest załącznikiem do uchwały. Podjęcie niniejszej uchwały nie wywołało skutków finansowych, z uwagi na fakt, iż został osiągnięty poziom średnich wynagrodzeń na wszystkich stopniach awansu zawodowego, nie wskazując tym samym na konieczność wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego.

- **Uchwała Nr VII/103/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Policealnej nr 2 Medyczno-Społecznej w Bydgoszczy wchodzącej w skład Zespołu Szkół Medycznych im. dra Emila Warmińskiego**

Uchwała zrealizowana. Przedmiotowa uchwała jest uchwałą intencyjną o zamiarze likwidacji Szkoły Policealnej nr 2 Medyczno-Społecznej w Bydgoszczy, wchodzącej w skład Zespołu Szkół Medycznych im. dra Emila Warmińskiego w Bydgoszczy. Obowiązujące przepisy nakładają na organ prowadzący obowiązek, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

- **Uchwała Nr VII/104/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej na zadania realizowane przez samorządowe instytucje kultury, dla których organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy zdecydowała o dofinansowaniu zadań kulturalnych na rzecz mieszkańców Miasta w latach 2019-2021, realizowanych przez instytucje kultury, dla których organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie. Zakres dofinansowania określony został umowami wieloletnimi zawartymi pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Miastem Bydgoszcz:

- Opera Nova: Bydgoski Festiwal Operowy – 720 000 zł, 240 000 zł rocznie.
- Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego: Bydgoski Festiwal Muzyczny – 600 000 zł, 200 000 zł rocznie.
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury: Kwartalnik Artystyczny Kujawy i Pomorze – 30 000 zł, 10 000 zł rocznie.
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy: LiterObrazki – Festiwal Książki Obrazkowej dla dzieci – 60 000 zł, 20 000 zł rocznie.

łącznie wysokość dotacji to 1 410 000 zł, 470 000 zł rocznie.

- **Uchwała Nr VII/105/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie przyjęcia programu „Bydgoska Karta Młodzieży”**

Uchwała została zrealizowana. Na podstawie powyższej uchwały podjęto Zarządzenie Nr 204/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 8 marca 2019 r. w sprawie realizacji Programu "Bydgoska Karta Młodzieży" oraz warunków wydawania i korzystania z "Bydgoskiej Karty Młodzieży".

- **Uchwała Nr VII/106/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszcz, położonej na Placu Piastowskim w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. W dniu 20 marca 2019 r. pomiędzy Miastem Bydgoszcz a stowarzyszeniem „Bydgoska Tradycja Bazarowa” z siedzibą w Bydgoszczy, została zawarta umowa na dzierżawę nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej na Placu Piastowskim, w celu prowadzenia targowiska.

- **Uchwała Nr VII/107/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na 2019 r.**

Uchwała zrealizowana. Zadania wyznaczone w „regulaminie” na 2019 r. zostały zrealizowane przez wyznaczone jednostki.

- **Uchwała Nr VII/108/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z pięciu jarzębów szwedzkich rosnących w alei drzew przy ul. Karola Szymanowskiego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11.03.2019 r., poz. 1409.

- **Uchwała Nr VII/109/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody buka pospolitego rosnącego w Parku Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11.03.2019 r., poz. 1410.

- **Uchwała Nr VII/110/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody skupiska czterech topól rosnących przy ul. Ducha Świętego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11.03.2019 r., poz. 1411.

- **Uchwała Nr IX/130/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o stanie bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych Miasta Bydgoszczy za 2018 rok**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła informację Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o stanie bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych Miasta Bydgoszczy za 2018 rok.

- **Uchwała Nr IX/131/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Komendanta Miejskiego Policji oraz informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w Bydgoszczy**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji oraz informację o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr IX/132/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bydgoszczy za 2017 i 2018 rok”**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła informację o zakresie realizacji uchwały Nr LXI/1355/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia zaktualizowanego „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Bydgoszczy” (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2018 r., poz. 3397).

- **Uchwała Nr IX/133/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia i zachodnia, przyjętego przez Sejmik Województwa uchwałą Nr III/89/19 z dnia 18 lutego 2019 r.**

Uchwała została uchwalona i obowiązuje.

- **Uchwała Nr IX/134/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Teatr Kameralny w Bydgoszczy i nadania jej statutu**

Rada Miasta Bydgoszczy ww. uchwałą zdecydowała o utworzeniu nowej instytucji kultury pn. Teatr Kameralny w Bydgoszczy. Instytucja została wpisana do rejestru instytucji organizatora. Dyrektor Teatru Kameralnego został wyłoniony w postępowaniu konkursowym.

- **Uchwała Nr IX/135/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Park Kultury w Bydgoszczy i nadania jej statutu**

Rada Miasta Bydgoszczy ww. uchwałą zdecydowała o utworzeniu nowej instytucji kultury pn. Park Kultury w Bydgoszczy. Instytucja została wpisana do rejestru instytucji organizatora. Dyrektor Parku Kultury został wyłoniony w postępowaniu konkursowym.

- **Uchwała Nr IX/136/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2018 oraz wykazu potrzeb związanych z realizacją zadania**

Uchwała została zrealizowana poprzez przyjęcie informacji zawartej w treści uchwały. Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

- **Uchwała Nr IX/137/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020” za rok 2018**

Uchwała została zrealizowana poprzez przyjęcie informacji zawartej w treści uchwały. Szczegółowa ocena realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej przygotowywana jest w formie rocznych sprawozdań przedkładanych Radzie Miasta Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr IX/138/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy za rok 2018**

Uchwała została zrealizowana poprzez przyjęcie informacji zawartej w treści uchwały. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

- **Uchwała Nr IX/139/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w roku 2019**

Uchwała została zrealizowana. Uchwała określiła rodzaje zadań finansowanych ze środków PFRON i wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań.

- **Uchwała Nr IX/140/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok**

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła sprawozdanie z realizacji działań Miasta w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w 2018 roku.

- **Uchwała Nr IX/141/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie ustanowienia okazjonalnych uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy**

Uchwała została zrealizowana w dniach od 13 maja do 6 czerwca 2019 r. (bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczestników i widzów Mistrzostw Świata FIFA U20) oraz w dniach od 8 sierpnia do 12 sierpnia 2019 r. (bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczestników i widzów Drużynowych Mistrzostw Europy w Lekkiej Atletyce).

- **Uchwała Nr IX/142/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie sprawozdania z wykonania zadań w roku 2018 wynikających z uchwały w sprawie zasad nabywania i zbywania nieruchomości**

Uchwałą przyjęto sprawozdanie z wykonania zadań w roku 2018.

- **Uchwała Nr IX/143/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie realizacji zadań wynikających z kierunków polityki gospodarowania mieniem komunalnym – nieruchomościami w roku 2018**

Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z kierunków polityki gospodarowania mieniem komunalnym - nieruchomościami w roku 2018 zostało przyjęte przez Radę Miasta Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr IX/144/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie określenia warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy wnoszeniu jednorazowej opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe**

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U. z 2019 r., poz. 916 ze zm.) niezbędne było objęcie bonifikatami od opłat jednorazowych z tytułu przekształcenia opłat za miejsca postojowe i garaże położone na gruntach objętych przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów zabudowanych budynkami mieszkalnymi.

- **Uchwała Nr IX/145/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku zmieniająca uchwałę Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie darowizny na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy oraz ustanowienia prawa służebności drogowej**

Uchwała dotyczyła wyłącznie zmiany celu, na który nieruchomość położona przy ul. Jana Pestalozziego 18A była darowana: z działalności oświatowej Zespół Szkół Ogólnokształcących Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, International School of Bydgoszcz, na cele statutowe Uniwersytetu.

- Uchwała Nr IX/146/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie darowizn na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej przy alei Powstańców Wielkopolskich i prawa własności nieruchomości, położonej przy ul. Bośniackiej 3 oraz w sprawie przyjęcia darowizn nieruchomości będących w posiadaniu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy położonych przy ul. Przemysłowej 34 i ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego 23**

Umowa darowizny na rzecz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nieruchomości położonych przy ul. Bośniackiej 3 i alei Powstańców Wielkopolskich została zawarta w dniu 24.10.2019 r. – akt notarialny Rep. A numer 8164/2019. Umowa darowizny na rzecz Miasta Bydgoszczy nieruchomości położonych przy ul. Przemysłowej 34 i ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego 23 została zawarta w dniu 24.10.2019 r. – akt notarialny Rep. A numer 8156/2019.
- Uchwała Nr IX/147/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Społecznej Straży Rybackiej Miasta Bydgoszczy oraz uchwalenia jej regulaminu**

Uchwała zrealizowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 kwietnia 2019 r., poz. 2111.
- Uchwała Nr IX/148/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie powołania Rady Społecznej Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Powołano Radę Społeczną w składzie 6 osób: 1 przedstawiciel Prezydenta Miasta Bydgoszczy, 1 przedstawiciel Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i 4 przedstawiciele Rady Miasta Bydgoszczy.
- Uchwała Nr IX/149/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie zmiany statutu Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SPZOZ im. dr. E. Warmińskiego**

Uchwała zrealizowana. Powyższą uchwałą wprowadzono zmianę w statucie szpitala dotyczącą kadencji Rady Społecznej. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 kwietnia 2019 r., poz. 2112 i weszła w życie po upływie 14 od dnia jej ogłoszenia.
- Uchwała Nr IX/150/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie powołania Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. dr. E. Warmińskiego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Powołano Radę Społeczną w składzie 8 osób: 1 przedstawiciel Prezydenta Miasta Bydgoszczy, 1 przedstawiciel Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i 6 przedstawiciele Rady Miasta Bydgoszczy.
- Uchwała Nr IX/151/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających na obszarze wodnym miasta Bydgoszczy na rok 2019**

Uchwała została zrealizowana i opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 5 kwietnia 2019., poz. 2113.
- Uchwała Nr IX/152/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie delegowania radnego Rady Miasta Bydgoszczy do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2019-2022**

Uchwała zrealizowana. Wskazana w uchwale radna weszła w skład Komisji po podpisaniu stosownego Porozumienia nr WZK-II.5510.1.2019, zawartego w dniu 17.06.2019 r. pomiędzy Prezydentem Miasta Bydgoszczy i Starostą Bydgoskim w sprawie utworzenia wspólnej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2019-2022.
- Uchwała Nr IX/153/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy**

Nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy został wdrożony na terenie całego miasta od 1 stycznia 2020 r.

- Uchwała Nr IX/154/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi**

Miasto świadczy na rzecz właścicieli nieruchomości nowy zakres usług w zamian za opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2020 r.
- Uchwała Nr IX/155/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli utworzonego ze środków budżetu Miasta Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Na podstawie uchwały, w dniach 1-30 czerwca 2019 r. składane były do Wydziału Edukacji i Sportu wnioski o nagrody Prezydenta przyznawane z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Wnioski składali: dyrektorzy jednostek oświatowych – dla nauczycieli, dyrektor WEiS – dla dyrektorów, a także statutowo uprawnione organy związków zawodowych działających w szkołach, w których zatrudnieni są nauczyciele.
- Uchwała Nr IX/156/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz na 2019 rok**

Uchwała zrealizowana. W budżetach organów prowadzących szkoły, zgodnie z postanowieniami art. 70a ustawy Karta Nauczyciela, wyodrębnia się środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W budżecie Miasta Bydgoszczy na 2019 rok wyodrębniono 2 171 174 zł w działach: 801 „Oświata i Wychowanie” – rozdz. 80146 – „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli” i 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” – rozdz. 85446 – „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”. Ww. środki przeznacza się na dofinansowanie dokształcania zawodowego nauczycieli, w tym koszty materiałów szkoleniowych oraz podróży służbowych.
- Uchwała Nr IX/157/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie dostosowania nazwy Szkoły Policealnej nr 5 Technicznej dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkoły policealne, których nazwy nie są zgodne z przepisami zmienionej ustawy Prawo oświatowe, obligatorycznie podejmuje uchwały w sprawie dostosowania nazw tych szkół do obowiązujących w tym względzie przepisów.
- Uchwała Nr IX/158/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie dostosowania nazwy Szkoły Policealnej nr 4 Zarządzania i Finansów dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2 Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkoły policealne, których nazwy nie są zgodne z przepisami zmienionej ustawy Prawo oświatowe, obligatorycznie podejmuje uchwały w sprawie dostosowania nazw tych szkół do obowiązujących w tym względzie przepisów.
- Uchwała Nr XI/177/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie oceny zasobów pomocy społecznej Miasta Bydgoszczy**

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku, do dnia 30 kwietnia, odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, ocenę, która wraz z rekomendacjami jest podstawą planowania budżetu na rok następny. Zawarte w tabelach dane liczbowe przedstawiają w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena obejmuje również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład

ilościowy. Możliwość porównania wskaźników pozwala na ocenę tendencji wzrostu lub spadku występujących zjawisk społecznych oraz sporządzenie wniosków. Przedstawiona ocena zasobów pomocy społecznej w zaprezentowanej formie po uzyskaniu rekomendacji Rady Miasta Bydgoszczy została przekazana za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Zbiorcze zestawienie z całego województwa jest przekazywane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

- **Uchwała Nr XI/178/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy za rok 2018 wraz z wykazem potrzeb na rok 2019**

Uchwała została zrealizowana. Konieczność przedstawiania sprawozdania wraz z wykazem potrzeb wynika z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Sprawozdanie z działalności ośrodka za rok 2018 uzyskało pełną akceptację, a zawarte w uchwale wnioski dotyczące potrzeb na rok 2019 zostały wdrożone do realizacji. Program przyjętych działań jest systematycznie realizowany.

- **Uchwała Nr XI/179/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025 za rok 2018**

Uchwała została zrealizowana poprzez przyjęcie informacji zawartej w treści uchwały. Wnioski zawarte w informacji, są wdrożone do realizacji przez jednostki pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne miasta. Program jest systematycznie i zgodnie z założeniami realizowany.

- **Uchwała Nr XI/180/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie przyjęcia „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Miasta Bydgoszczy na lata 2019-2022”**

Uchwała została wdrożona w życie i jest systematycznie realizowana zgodnie z przyjętymi założeniami. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne jako cykl zajęć dla osób stosujących przemoc prowadzone były przez podmiot wyłoniony w drodze konkursu. Finansowanie programu było zapewnione z budżetu Miasta Bydgoszczy, w ramach realizacji zadań publicznych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przez organizacje i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. Uchwała zrealizowana w obszarze założeń na rok 2019.

- **Uchwała Nr XI/181/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Myślęcinek – Leśny Park Kultury i Wypoczynku” w Bydgoszczy**

Plan w opracowaniu. Zebrano wnioski do planu i przeprowadzono wstępne konsultacje społeczne. Trwają prace nad projektem.

- **Uchwała Nr XI/182/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ustanowienia okazjonalnych uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy**

Uchwała została zrealizowana w dniach od 5 czerwca do 13 czerwca 2019 r. (bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczestników XXVI Bydgoskiej Olimpiady Młodzieży w lekkiej atletyce) oraz w dniach od 24 czerwca do 29 czerwca 2019 r. (bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczestników 42. Bydgoskich Impresji Muzycznych).

- **Uchwała Nr XI/183/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ustanowienia okazjonalnych uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy**

Uchwała została zrealizowana w dniu 12 czerwca 2019 r. (bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla posiadaczy biletu wstępu na 1. Memoriał Ireny Szewińskiej).

- Uchwała Nr XI/184/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie przyznania w roku 2019 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz jej wysokości**

Liczba przyznanych dotacji ogółem – 17, zrealizowanych – 13, rozliczono wszystkie w terminie. Dwóch beneficjentów, tj. Parafia Katedralna św. Marcina i Mikołaja oraz jedna osoba fizyczna nie podpisali umów dotacji z Miastem Bydgoszcz. Wspólnota Mieszkaniowa Obrońców Bydgoszczy 6 oraz Parafia św. Józefa Rzemieślnika zwrócili w terminie otrzymane dotacje w całości rezygnując z nich. Pozostałe dotacje zostały wykorzystane, rozliczone prawidłowo i w terminie, a prace zostały odebrane.
- Uchwała Nr XI/185/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie realizacji roszczenia wspólnoty mieszkaniowej o nabycie nieruchomości gruntowej, niezabudowanej w celu utworzenia działki budowlanej do obsługi budynku przy ul. Bocianowo 9 oraz ustanowienia służebności drogowej**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż gruntu na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej położonej przy ul. Bocianowo 9, w trybie art. 209a oraz ustanowienie służebności drogowej – prawo przejścia i przejazdu na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Kaszubskiej 15. Zostało wydane Zarządzenie Nr 710/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 14.11.2019 r. – zgoda na sprzedaż udziałów przynależnych do lokali mieszkalnych mieszczących się w nieruchomości przy ul. Bocianowo 9. Nastąpiła publikacja wykazu o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży, a po jej zakończeniu i stwierdzeniu braku wpływu wniosków osób, którym przysługuje nabycie nieruchomości na zasadach pierwszeństwa, zostaną sporządzone protokoły określające warunki sprzedaży, stanowiące dokumenty do zawarcia umowy notarialnej.
- Uchwała Nr XI/186/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowych niezabudowanych, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych przy ulicy Łęczyskiej**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż dz. nr 71/39 o pow. 0,0977 ha i dz. nr 71/40 o pow. 0,0055 ha w udziałach do ¼ w drodze przetargu ograniczonego do właścicieli nieruchomości sąsiednich. Ogłoszono 2 przetargi: I przetarg odbył się 20.08.2019 r., który zakończył się wynikiem negatywnym ze względu na brak chętnych do uczestnictwa w przetargu, następnie po zastosowaniu 10 % obniżki, ogłoszono II przetarg 10.10.2019 r., który również zakończył się wynikiem negatywnym.
- Uchwała Nr XI/187/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie sprzedaży udziału Miasta Bydgoszczy wynoszącego 3/8 części, w prawie własności nieruchomości gruntowej zabudowanej położonej w Bydgoszczy przy ulicy Bocianowo 24**

Sprzedaż zrealizowana aktem notarialnym Rep. A nr 5293/2019 z dnia 9.09.2019 r.
- Uchwała Nr XI/188/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie zamiany nieruchomości gruntowych niezabudowanych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy przy ul. Gryfa Pomorskiego**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na dokonanie zamiany części nieruchomości gruntowych niezabudowanych, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych przy ul. Gryfa Pomorskiego, obr. 433, oznaczonych ewidencyjnie jako: dz. nr 5/17 o pow. 0,0697 ha, dz. nr 6/37 o pow. 0,0009 ha, dz. nr 6/43 o pow. 0,0140 ha (z przeznaczeniem na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich), na nieruchomość gruntową stanowiącą własność Miasta Bydgoszczy w użytkowaniu wieczystym Fordońskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, położoną przy ul. ppor. Emilii Gierczak, składającą się z dz. nr 113 o pow. 0,1654 ha, obr. 338 (fragment istniejącej ulicy dojazdowej, niepublicznej drogi ogólnodostępnej). Realizacja przedmiotowej uchwały nastąpiła aktem notarialnym Rep. A nr 8890/2019 z dnia 1 sierpnia 2019 r.

- **Uchwała Nr XI/189/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Połczyńskiej**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze bezprzetargowej części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Połczyńskiej, oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 45, o pow. 0,2487 ha, obr. 197, na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej „Zjednoczeni” z siedzibą w Bydgoszczy, na cele mieszkaniowe z zastosowaniem 50% bonifikaty od ceny sprzedaży. Rzeczoznawca majątkowy wyłoniony w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, sporządził wycenę ww. nieruchomości, na podstawie której została ustalona minimalna cena jej sprzedaży. Jednakże ze względu na zmianę przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, nakazującą ustalenie sposobu przejęcia gruntu na rzecz Skarbu Państwa, a w przypadku wywłaszczenia powiadomienia, poprzez obwieszczenie, poprzednich właścicieli lub ich spadkobierców o możliwości wystąpienia o zwrot gruntu, zostało opublikowane obwieszczenie. Po upływie terminu składania wniosków osób uprawnionych i ustaleniu, iż nie wpłynął wniosek poprzedniego właściciela bądź spadkobiercy będzie można podjąć dalsze czynności związane ze sprzedażą nieruchomości (rokowania ceny sprzedaży, publikacja wykazu, zawarcie aktu notarialnego).

- **Uchwała Nr XI/190/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Orlej 13**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Orlej 13, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 95 o pow. 0,1017 ha, obr. 95. Przedmiotowa nieruchomość została sprzedana aktem notarialnym Rep A nr 11715/2019 z dnia 30.12.2019 r.

- **Uchwała Nr XI/191/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie projektu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta Bydgoszczy, od dnia 1 września 2019 r.**

Uchwała zrealizowana. Przyjęta uchwała określiła projekt planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta Bydgoszczy prowadzonych przez inne organy prowadzące, obowiązujący od dnia 1 września 2019 r.

- **Uchwała Nr XI/192/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie projektu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2019 roku**

Uchwała zrealizowana. W dniu 29 marca 2017 r. Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła uchwałę Nr XLI/860/17 w sprawie dostosowania na obszarze Bydgoszczy sieci publicznych szkół podstawowych i publicznych gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. Zmiana tej uchwały była niezbędna z uwagi na likwidację gimnazjów oraz powstanie nowych ulic. Przed przyjęciem Uchwały przez Radę Miasta Bydgoszczy, stosując się do zaleceń zawartych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, należało przekazać ją w formie projektu do zaopiniowania właściwemu kuratorowi oświaty (art. 39, ust. 8).

- **Uchwała Nr XI/193/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla niepublicznych podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Miasta Bydgoszczy**

Uchwała w trakcie realizacji. Wprowadzenie dotacji uchwałą Nr LXI/1356/18 spowodowało otwieranie nowych podmiotów. Środki wypłacane są miesięcznie po wcześniejszym złożeniu informacji o liczbie zapisanych dzieci w danym miesiącu.

- **Uchwała Nr XI/194/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy**
Nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy został wdrożony na terenie całego miasta od 1 stycznia 2020 r.
- **Uchwała Nr XI/195/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi**
Miasto świadczy na rzecz właścicieli nieruchomości nowy zakres usług w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2020 r.
- **Uchwała Nr XI/196/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie uchwalenia regulaminu określającego zasady korzystania z Parku na Wzgórzu Wolności w Bydgoszczy oraz z urzędzeń znajdujących się na tym terenie**
Uchwała zrealizowana. Regulamin określający zasady korzystania z parku na Wzgórzu Wolności w Bydgoszczy został zamieszczony na tablicy, na ww. terenie.
- **Uchwała Nr XI/197/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie uchwalenia regulaminu określającego zasady korzystania z Parku na Wzgórzu Dąbrowskiego w Bydgoszczy oraz z urzędzeń znajdujących się na tym terenie**
Uchwała zrealizowana. Regulamin określający zasady korzystania z parku na Wzgórzu Dąbrowskiego w Bydgoszczy został zamieszczony na tablicy, na ww. terenie.
- **Uchwała Nr XII/206/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Miasta Bydgoszczy**
Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Miasta Bydgoszczy w 2018 roku.
- **Uchwała Nr XII/208/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy do 2020 roku” w 2018 roku oraz Plan działania w tym zakresie na 2019 rok**
Przedmiotową uchwałą przyjęto sprawozdanie z przeprowadzonych działań w zakresie Programu przeciwdziałaniu bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy za 2018 rok.
- **Uchwała Nr XII/209/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Bydgoszczy na lata 2016-2023” za okres od 2016 do 2018 roku**
Uchwała została zrealizowana poprzez przyjęcie informacji za lata 2016-2018, zawartej w treści uchwały. Wnioski zawarte w informacji, są wdrożone do realizacji przez jednostki pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne miasta.
- **Uchwała Nr XII/210/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Miedzyń-Cieplicka” w Bydgoszczy**
Plan w opracowaniu. Trwają prace projektowe.
- **Uchwała Nr XII/211/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Miedzyń-Notecka” w Bydgoszczy**
Plan w opracowaniu. Trwają prace projektowe.
- **Uchwała Nr XII/212/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie korzystania z parkingów funkcjonujących w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride) w Bydgoszczy**
Uchwała weszła w życie. Zasady korzystania z parkingów P&R i cennik będą stosowane po oddaniu do użytku parkingów funkcjonujących w systemie P&R.

- **Uchwała Nr XII/213/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz wysokości opłat za parkowanie i sposobu pobierania tych opłat**
Uchwała weszła w życie i jest realizowana na bieżąco.
- **Uchwała Nr XII/214/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie ustanowienia okazjonalnych uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy**
Uchwała została zrealizowana w dniach od 3 lipca do 10 lipca 2019 r. (bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczestników Akademickich Mistrzostw Europy w piłce ręcznej kobiet i mężczyzn).
- **Uchwała Nr XII/215/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie zatwierdzenia Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do 2022 roku**
Celem głównym MPOZP do 2022 roku jest stworzenie podstaw do podjęcia działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców Bydgoszczy, mających na celu redukcję występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia, a także zapewnienie dostępności do różnych form wsparcia społecznego niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz aktywizacji zawodowej. Informacja zbiorcza z całości realizacji Programu przygotowana zostanie przez Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej po jego zakończeniu. Podstawę jej opracowania stanowić będą dane przekazane przez poszczególne podmioty realizujące zadanie.
- **Uchwała Nr XII/216/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie przyjęcia informacji o realizacji „Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Mieszkańców Bydgoszczy na lata 2016-2019” za rok 2018**
Uchwała zrealizowana – informacja została przyjęta przez Radę Miasta Bydgoszczy.
- **Uchwała Nr XII/217/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2018”**
Uchwała została zrealizowana. Sprawozdanie zostało przyjęte.
- **Uchwała Nr XII/218/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Bydgoskiej Rady ds. Równego Traktowania na lata 2019-2023**
Uchwała została zrealizowana. Na podstawie powyższej uchwały podjęto Zarządzenie nr 468/2019 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 1 lipca 2019 r. w sprawie imiennego składu osobowego Bydgoskiej Rady ds. Równego Traktowania.
- **Uchwała Nr XII/219/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego**
Przedmiotową uchwałą określono wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego, w związku ze zmianą ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019, poz. 755 ze zm.) nakazującej radzie gminy w drodze uchwały przygotować taki wniosek. Wprowadzony ww. uchwałą druk wniosku jest realizowany i nadal obowiązuje.
- **Uchwała Nr XII/220/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy położonej przy ul. Siedleckiej**
Rzeczoznawca majątkowy wyłoniony w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, sporządził wycenę ww. nieruchomości, na podstawie której została ustalona minimalna cena jej sprzedaży. Aktualnie, ze względu na zmianę przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, nakazującą ustalenie sposobu przejęcia gruntu na rzecz Skarbu Państwa, a w przypadku wywłaszczenia gruntu, powiadomienia poprzez obwieszczenie, poprzednich właścicieli lub ich spadkobierców o możliwości wystąpienia o zwrot gruntu, realizacja sprzedaży została wstrzymana. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy, w związku z art. 136 ust. 7 ww. ustawy (Dz.U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.), ewentualne roszczenia byłych właścicieli wygasną z dniem 14 maja 2020 r. Po tym terminie i ustaleniu, iż nie wpłynął wniosek poprzedniego właściciela bądź spadkobiercy, zostaną kontynuowane czynności związane ze sprzedażą nieruchomości.

- Uchwała Nr XII/221/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Fordońskiej 345**

Przedmiotową uchwałą została przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomość stanowiąca własność Miasta Bydgoszczy oznaczona ewidencyjnie jako działka nr 92/5, o pow. 0,2405 ha, obr. 255.
- Uchwała Nr XII/222/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy położonej przy ulicy Transportowej 7**

Przedmiotową uchwałą została przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu nieograniczonego nieruchomość zabudowana stanowiąca własność Miasta Bydgoszczy oznaczona ewidencyjnie jako dz. nr 147 o pow. 0,0694 ha, obr. 342. Zlecona została wycena ww. nieruchomości, która sporządzona będzie przez rzeczoznawcę majątkowego wyłonionego w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Po uzyskaniu wyceny przedmiotowego gruntu, ustalona zostanie minimalna cena sprzedaży ww. nieruchomości i nastąpi publikacja wykazu o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży. Po stwierdzeniu braku wpływu wniosków osób, którym przysługuje nabycie nieruchomości na zasadach pierwszeństwa, ogłoszony zostanie przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż ww. nieruchomości – planowany termin przetargu – III kwartał 2020 roku.
- Uchwała Nr XII/223/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy położonej przy ul. Podmiejskiej**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości położonej przy ul. Podmiejskiej, oznaczonej ewidencyjnie jako działki nr 2/56, 2/62, 2/67 o łącznej pow. 0,3108 ha, obr. 332. Rzeczoznawca majątkowy wyłoniony w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, sporządził wycenę ww. nieruchomości. Aktualnie, ze względu na zmianę przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami realizacja sprzedaży została wstrzymana. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy, w związku z art. 136 ust. 7 ww. ustawy (Dz.U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.), ewentualne roszczenia byłych właścicieli wygasną z dniem 14 maja 2020 r. Po tym terminie i ustaleniu, iż nie wpłynął wniosek poprzedniego właściciela bądź spadkobiercy zostaną kontynuowane czynności związane ze sprzedażą nieruchomości.
- Uchwała Nr XII/224/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Łęczyckiej**

Przedmiotową uchwałą została przeznaczona do sprzedaży w drodze bezprzetargowej działka oznaczona ewidencyjnie jako dz. nr 15/5 o pow. 0,0122 ha, obr. 209 - niezbędna do poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, położonej przy ul. Łęczyckiej 37, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 15/10, o pow. 0,0960 ha, obr. 209. Rzeczoznawca majątkowy, wyłoniony w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, sporządził wycenę ww. nieruchomości, na podstawie której została ustalona minimalna cena jej sprzedaży i odbyły się rokowania. Jednakże potencjalny nabywca nie przyjął zaproponowanych warunków finansowych i poinformował, że o podjętej decyzji udzieli odpowiedzi do końca grudnia 2019 r. (brak oświadczenia o woli nabycia ww. nieruchomości). Aktualnie, ze względu na zmianę przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, nakazującą ustalenie sposobu przejęcia gruntu na rzecz Skarbu Państwa, a w przypadku wywłaszczenia gruntu, powiadomienia, poprzez obwieszczenie, poprzednich właścicieli lub ich spadkobierców o możliwości wystąpienia o zwrot gruntu, zostało opublikowane obwieszczenie. Po upływie terminu składania wniosków przez osoby uprawnione i ustaleniu, iż nie wpłynął wniosek poprzedniego właściciela bądź spadkobiercy, możliwa będzie kontynuacja czynności związanych ze sprzedażą przedmiotowej nieruchomości.

- Uchwała Nr XII/225/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w rejonie ulicy Górzyskowo**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości położonej w rejonie ul. Górzyskowo, oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 50/20 o pow. 0,3683 ha, obr. 91. Rzeczoznawca majątkowy wyłoniony w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, sporządził wycenę ww. nieruchomości. Aktualnie, ze względu na zmianę przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, realizacja sprzedaży została wstrzymana. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy, w związku z art. 136 ust. 7 ww. ustawy (Dz.U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.), ewentualne roszczenia byłych właścicieli wygasną z dniem 14 maja 2020 r. Po tym terminie i ustaleniu, iż nie wpłynął wniosek poprzedniego właściciela bądź spadkobiercy możliwa będzie kontynuacja czynności związanych ze sprzedażą przedmiotowej nieruchomości.
- Uchwała Nr XII/226/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Konrada Fiedlera 7 na rzecz użytkownika wieczystego**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, położonej przy ul. Konrada Fiedlera 7. Podjęto czynności zmierzające do wyłonienia w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, rzeczoznawcy majątkowego, który sporządzi wycenę ww. nieruchomości, na podstawie której ustalona zostanie minimalna ceny jej sprzedaży, a następnie publikacja wykazu o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży. Po stwierdzeniu braku wpływu wniosków osób, którym przysługuje nabycie nieruchomości na zasadach pierwszeństwa, przeprowadzone zostaną z nabywcą rokowania, mające na celu określenie ceny i warunki zbycia przedmiotowej nieruchomości.
- Uchwała Nr XII/227/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie nadania nazwy rondu na terenie Bydgoszczy (rondo 4 Czerwca 1989 r.)**

Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę nadającą nazwę rondo 4 czerwca 1989 r. rondu stanowiącemu skrzyżowanie ulic Magnuszewskiej i Glinki, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 czerwca 2019 r., poz. 3355 i obowiązuje od 24 czerwca 2019 r.
- Uchwała Nr XII/228/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie zmiany siedziby XIII Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Niniejszą uchwałą XIII Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy, z dniem 31 sierpnia 2020 r., zmienia siedzibę z ul. Gawędy 3 na ul. Aleksandra Fredry 3.
- Uchwała Nr XII/229/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie wyłączenia z Zespołu Szkół Medycznych im. dra Emila Warmińskiego i likwidacji Szkoły Policealnej nr 2 Medyczno-Społecznej w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Niniejszą uchwałą, po wcześniejszym wyłączeniu z Zespołu Szkół Medycznych im. dra Emila Warmińskiego i uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, zlikwidowano Szkołę Policealną nr 2 Medyczno-Społeczna w Bydgoszczy. Uchwałę o likwidacji szkoły poprzedziło przyjęcie uchwały o zamiarze jej likwidacji.
- Uchwała Nr XII/230/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie rozwiązania Zespołu Szkół Medycznych im. dra Emila Warmińskiego**

Uchwała zrealizowana. W skład Zespołu Szkół Medycznych im. dra Emila Warmińskiego w Bydgoszczy wchodziły: VIII Liceum Ogólnokształcące i Szkoła Policealna nr 2 Medyczno-Społeczna. Z dniem 31 sierpnia 2019 r. zlikwidowano szkołę policealną. Dalsze funkcjonowanie Zespołu Szkół Medycznych stało się bezzasadne. Działające dotychczas w strukturze zespołu VIII Liceum Ogólnokształcące z dniem 1 września 2019 r. stało się samodzielną miejską jednostką oświatową.

- Uchwała Nr XII/231/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej nr 28 w Bydgoszczy przy ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 1**

Uchwała zrealizowana. W dniu 30 kwietnia 2019 r. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 28 w Bydgoszczy, w imieniu społeczności szkolnej, wystąpiła z wnioskiem o nadanie Szkole Podstawowej nr 28 w Bydgoszczy imienia Polskich Noblistów. Złożenie wniosku zostało poprzedzone wcześniejszymi konsultacjami z nauczycielami, rodzicami oraz uczniami. Następnie został przygotowany projekt uchwały w sprawie nadania imienia, przyjęty na sesji Rady Miasta Bydgoszczy dnia 29 maja 2019 r. Uroczystość nadania imienia szkole odbyła się 24 października 2019 r. Nadanie imienia spowodowało konieczność zakupu nowych pieczęci, wykonania tablicy z nazwą szkoły. Ponadto została zmieniona treść aktu założycielskiego Szkoły Podstawowej nr 28.
- Uchwała Nr XII/232/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli utworzonego ze środków budżetu Miasta Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Nowelizacja uchwały umożliwiła zwiększenie puli środków przeznaczonych na nagrody dyrektora szkoły i Prezydenta. W 2019 r. nagrodami Prezydenta w wysokości 5 000 zł brutto uhonorowanych zostało 275 nauczycieli. Przyznawanie nagród dyrektora szkoły jest wyłączną kompetencją dyrektorów jednostek oświatowych.
- Uchwała Nr XII/233/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla placówek wychowania przedszkolnego, szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych prowadzonych na terenie Bydgoszczy przez inne niż Miasto Bydgoszcz osoby prawne lub osoby fizyczne oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania**

Uchwała zrealizowana. Wdrożono tryb udzielania i rozliczania dotacji dla placówek wychowania przedszkolnego, szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych prowadzonych na terenie Bydgoszczy przez inne niż Miasto Bydgoszcz osoby prawne lub osoby fizyczne oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, zgodnie z „Regulaminem”, który stanowi załącznik do uchwały.
- Uchwała Nr XIII/248/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przyjęcia Bilansu Klimatycznego dla Miasta Bydgoszczy za rok 2018**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła Bilans Klimatyczny za 2018 rok.
- Uchwała Nr XIII/249/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przyjęcia Raportu Prezydenta Miasta Bydgoszczy o stanie gminy**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła Raport Prezydenta Miasta Bydgoszczy o stanie gminy za 2018 rok.
- Uchwała Nr XIII/250/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia Prezydentowi Bydgoszczy wotum zaufania**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy udzieliła Prezydentowi Bydgoszczy wotum zaufania.
- Uchwała Nr XIII/251/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2018 rok**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy zatwierdziła sprawozdanie finansowe Miasta Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2018 rok.
- Uchwała Nr XIII/252/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za rok 2018**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy udzieliła Prezydentowi Miasta Bydgoszczy absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy za rok 2018.

- **Uchwała Nr XIII/253/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia statutu Zespołu Żłobków Miejskich w Bydgoszczy**

Uchwała została zrealizowana. Dokonana zmiana w statucie dotyczyła wprowadzenia dodatkowego kryterium przy rekrutacji dzieci do żłobków, umożliwiającego otrzymanie dodatkowych 15 punktów. W celu zrealizowania uchwały zmodyfikowano elektroniczny system naboru dzieci do żłobków poprzez wprowadzenie kryterium dotyczącego obowiązujących szczepień ochronnych u dzieci. Dokonano również odpowiednich zapisów w Regulaminie zapisów elektronicznych do żłobków miejskich w Bydgoszczy. Natomiast rodzice, których dzieci już wcześniej oczekiwały na miejsce w żłobku dokonali edycji wcześniej złożonych wniosków.
- **Uchwała Nr XIII/254/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Plac Wolności” w Bydgoszczy**

Plan w opracowaniu. Projekt w trakcie przygotowania do opinii i uzgodnień.
- **Uchwała Nr XIII/255/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana – weszła w życie 1 września 2019 r. Zmiana polegała na zmianie definicji „biletu uczniowskiego”. Uchwałą wprowadzono następujące zmiany w stosunku do dotychczas obowiązującego cennika opłat:

 - rozszerzono grupę osób uprawnionych do korzystania z biletów uczniowskich, o uczniów szkół ponadpodstawowych zamieszkałych na terenie Bydgoszczy, do momentu ukończenia szkoły, jednak nie dłużej niż do ukończenia 20 roku życia,
 - wprowadzono uprawnienia do bezpłatnych przejazdów dla uczniów szkół ponadpodstawowych, do momentu ukończenia szkoły, jednak nie dłużej niż do ukończenia 20 roku życia, którym zostało przyznane, decyzją Prezydenta Miasta Bydgoszczy, stypendium szkolne, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie ustalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Bydgoszczy,
 - wprowadzono uprawnienie do bezpłatnych przejazdów dla uczniów szkół ponadpodstawowych, do momentu ukończenia szkoły, jednak nie dłużej niż do ukończenia 20 roku życia, będących wychowankami Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.
- **Uchwała Nr XIII/256/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej na zadanie realizowane przez samorządową instytucję kultury, dla której organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie**

Rada Miasta Bydgoszczy ww. uchwałą zdecydowała o dofinansowaniu zadania kulturalnego na rzecz mieszkańców Miasta dotyczącego przygotowania i realizacji wystawy historycznej oraz publikacji pn. „Niepewny czas – Bydgoszcz w latach 1918-1920”, którego bezpośrednim realizatorem jest wojewódzka instytucja kultury: Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy. Wysokość dofinansowania wynosi 8 700 zł. Zakres dofinansowania zadania oraz jego termin został określony w umowie nr BKB.1.3032.3.6.2019, zawartej pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Miastem Bydgoszcz.
- **Uchwała Nr XIII/257/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Uchwalone zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Bydgoszczy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.
- **Uchwała Nr XIII/258/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Kujawsko-Pomorskiemu**

Niniejszą uchwałą udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowej inwestycyjnej na realizację zadań inwestycyjnych pod nazwą „Droga do nowoczesności – remont dachu i adaptacja pomieszczeń

magazynowych w zabytkowym budynku przy ul. Rynek 22 w Bydgoszczy" (nr zadania: VIII.2.5.8) w wysokości 25 039 zł oraz „Droga do nowoczesności – prace remontowo konserwatorskie zabytkowej klatki schodowej przy ul. Długiej 39 w Bydgoszczy” (nr zadania: VIII.2.5.9) w wysokości 26 592 zł. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy 05.11.2019 r. ogłosiła przetarg nieograniczony, na realizację przedmiotowych zadań. Umowy z wykonawcami prac zostały zawarte dnia 11.12.2019 r., natomiast termin zakończenia prac wyznaczono na rok 2020. W związku z powyższym w 2019 r. ww. dotacje nie zostały zrealizowane. Na wniosek Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy, ww. zadania wpisano do Wieloletniego Planu Finansowego.

- **Uchwała Nr XIII/259/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Kujawsko-Pomorskiemu**

Niniejszą uchwałą udzielono pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa Opery Nova o IV krąg wraz z infrastrukturą parkingową” w formie dotacji celowej inwestycyjnej w roku 2019, w kwocie 1 344 988 zł. Dotację zrealizowano w wysokości 1 130 930,22 zł. Na wniosek Opery Nova w Bydgoszczy, niewykorzystana wartość dotacji celowej została przeniesiona na rok 2020.

- **Uchwała Nr XIII/260/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Drzycimskiej**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na ustanowienie za wynagrodzeniem prawa służebności drogowej, polegającej na prawie przejścia i przejazdu, na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Drzycimskiej, oznaczonej ewidencyjnie jako działki nr 1/27 o pow. 0,0196 ha i 1/41 o pow. 0,0034 ha, obr. 304, na rzecz każdego z właścicieli nieruchomości położonej przy ul. Drzycimskiej 1b, składającej się z działek nr: 1/21 i 1/25 o łącznej pow. 0,1117 ha, obr. 304. Aktem notarialnym Rep. A nr 5723/2019 z dnia 20 sierpnia 2019 r. została ustanowiona służebność drogowa – prawo przejścia i przejazdu przez nieruchomość gminną na rzecz nieruchomości przyległej, celem zapewnienia jej obsługi komunikacyjnej. Ustanowienie służebności wykonano na wniosek nieruchomości władnącej tj. Bydgoskiej Spółdzielni Spożyców w Bydgoszczy, w związku z planowaną sprzedażą przez Miasto nieruchomości obciążonej.

- **Uchwała Nr XIII/261/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przyjęcia informacji o wydanych decyzjach i zgłoszonych żądaniach w trybie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła informację o wydanych decyzjach dotyczących jednorazowych opłat ustalanych w trybie art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zgłoszonych uwagach, o których mowa w art. 36 ust. 1-3 i ust. 5 tej ustawy.

- **Uchwała Nr XIII/262/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie Bydgoszczy (ul. Wierchowa)**

Uwzględniając propozycje Rady Osiedla i mieszkańców Mariampola, pozytywnie zaopiniowaną przez Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego, Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę nadającą nazwę ul. Wierchowa. Została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 lipca 2019 r. poz. 3922 i obowiązuje od 22 lipca 2019 r.

- **Uchwała Nr XIII/263/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Marii Curie Skłodowskiej**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej położonej przy ul. Marii Curie Skłodowskiej, oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 10 o pow. 0,0080 ha, obr. 487, na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej położonej przy ul. Marii Curie Skłodowskiej 78d. Podjęto czynności zmierzające do wyłonienia w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, rzeczoznawcy majątkowego, który sporządzi wycenę

ww. nieruchomości, na podstawie której ustalona zostanie minimalna cena jej sprzedaży. Następnie przeprowadzone będą rokowania z potencjalnym nabywcą działki, w których ustalone zostaną warunki i cena sprzedaży nieruchomości położonej przy ul. Marii Curie Skłodowskiej.

- **Uchwała Nr XIII/264/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany uchwały o częściowym odwołaniu darowizny nieruchomości i wyrażeniu zgody na odstąpienie od odwołania darowizny części nieruchomości gruntowej, położonej przy ulicy Jana Karola Chodkiewicza**
Uchwała dotyczyła wyłącznie zmiany terminu (z 2019 rok na 2020 rok) przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży terenu inwestycyjnego przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.
- **Uchwała Nr XIII/265/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie nadania nazwy parkowi na terenie Bydgoszczy (park Jana Henryka Dąbrowskiego)**
Uwzględniając propozycje Zespołu ds. Nazewnictwa Miejskiego dot. nadania nazwy park gen. Jana Henryka Dąbrowskiego parkowi znajdującemu się na Wzgórzu Dąbrowskiego, Rada Miasta Bydgoszczy podjęła ww. uchwałę, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 lipca 2019 r. poz. 3923 i obowiązuje od 22 lipca 2019 r.
- **Uchwała Nr XIII/266/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie nadania nazwy parkowi na terenie Bydgoszczy (park Wolności)**
Uwzględniając propozycje Zespołu ds. Nazewnictwa Miejskiego dot. nadania nazwy park Wolności, parkowi znajdującemu się na Wzgórzu Wolności, Rada Miasta Bydgoszczy podjęła ww. uchwałę, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 lipca 2019 r. poz. 3924 i obowiązuje od 22 lipca 2019 r.
- **Uchwała Nr XIII/267/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany nazw niektórych zespołów szkół oraz nazw techników i branżowej szkoły I stopnia**
Uchwała zrealizowana. Konieczność dokonania zmian nazw niektórych zespołów szkół oraz nazw techników i szkoły branżowej I stopnia, wynika z potrzeby dostosowania nazw ww. szkół do nomenklatury wynikającej z postanowień §1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r., poz. 649 z późn. zm.). W szczególności nazwa publicznego technikum (oraz szkoły branżowej I stopnia) musi zawierać określenie „technikum” („szkoła branżowa I stopnia”), numer porządkowy wyrażony cyfrą arabską, a także nazwę kierunku kształcenia zawodowego.
- **Uchwała Nr XIII/268/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2019 roku**
Uchwała zrealizowana. 29 marca 2017 r. Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła uchwałę w sprawie dostosowania na obszarze Bydgoszczy sieci publicznych szkół podstawowych i publicznych gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. Zmiana tej uchwały oraz jej załączników była związana z likwidacją gimnazjów. Zaktualizowano sieć szkół podstawowych na terenie Miasta Bydgoszczy uwzględniając potrzeby oraz bezpieczeństwo uczniów oraz dodano nowe nazwy ulic. Uchwała ta zmieniła również zakres odpowiedzialności dyrektorów w egzekwowaniu realizacji obowiązku szkolnego wobec uczniów zamieszkałych w rejonie szkół.
- **Uchwała Nr XIII/269/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta Bydgoszczy, od dnia 1 września 2019 r.**
Uchwała zrealizowana. Wprowadzenie w życie nowego ustroju szkolnego wymagało podjęcia przez Radę Miasta Bydgoszczy, po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, nowej uchwały ustalającej od 1 września 2019 r. sieć szkół ponadpodstawowych i specjalnych. Obowiązująca poprzednio uchwała określała plan sieci na okres przejściowy, tj. od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. Uchwałę ustalającą nową sieć poprzedziło przyjęcie uchwały określającej projekt tej sieci.

- **Uchwała Nr XIII/270/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przekształcenia oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej nr 9 im. Władysława Jagiełły w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2 w Przedszkole nr 1 w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2 oraz utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2**

Uchwała zrealizowana. Niniejszą uchwałą z dniem 1 września 2019 r. przekształca się oddziały przedszkolne Szkoły Podstawowej nr 9 im. Władysława Jagiełły w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2 w Przedszkole nr 1 w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2, oraz tworzy się jednostkę budżetową o nazwie Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2, przez połączenie: Szkoły Podstawowej nr 9 im. Władysława Jagiełły w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2. oraz Przedszkola nr 1 w Bydgoszczy, ul. Gen. Tadeusza Bora Komorowskiego 2.

- **Uchwała Nr XIII/271/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przekształcenia oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej nr 20 im. Ks. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 i ul. Kaliska 10, w Przedszkole nr 2 w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 oraz utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 i ul. Kaliska 10**

Uchwała zrealizowana. Niniejszą uchwałą z dniem 1 września 2019 r. przekształca się oddziały przedszkolne Szkoły Podstawowej nr 20 im. Ks. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 i ul. Kaliska 10 w Przedszkole nr 2 w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 oraz tworzy się jednostkę budżetową o nazwie Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 i ul. Kaliska 10 – zwany dalej „Zespołem”, przez połączenie: Szkoły Podstawowej nr 20 im. Ks. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4 i ul. Kaliska 10 oraz Przedszkola nr 2 w Bydgoszczy, ul. Grabowa 4.

- **Uchwała Nr XIII/272/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie określenia kryteriów obowiązujących na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego do burs prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz, przyznania im określonej liczby punktów oraz określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania tych kryteriów**

Uchwała zrealizowana. Podjęta uchwała została opracowana w związku z potrzebą aktualizacji kryteriów podejmowanych przez organ prowadzący. Kryteria te zostały ustalone w porozumieniu z dyrektorami burs szkolnych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz.

- **Uchwała Nr XIV/286/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 września 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej na zadanie realizowane przez samorządową instytucję kultury, dla której organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie**

Rada Miasta Bydgoszczy ww. uchwałą zdecydowała o dofinansowaniu zadania kulturalnego na rzecz mieszkańców Miasta pn. „Wykonanie w brązie rzeźby prof. Jerzego Godziszewskiego”, którego bezpośrednim realizatorem jest Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego w Bydgoszczy. Wysokość dofinansowania wynosi 10 000 złotych. Zakres dofinansowania zadania oraz jego termin został określony w umowie nr BKB.I.3032.3.8.2019, zawartej pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Miastem Bydgoszcz.

- **Uchwała Nr XIV/287/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 września 2019 roku w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji miasta Bydgoszczy do zmian klimatu do roku 2030”**

W Planie adaptacji przyjętym ww. uchwałą przewidziano realizację działań adaptacyjnych wybranych dla Miasta Bydgoszczy na lata 2019-2030. Działania ujęto w dwóch grupach:

- grupa I – działania z zapewnionym źródłem finansowania,
- grupa II – działania, których realizacja uzależniona jest od dostępności środków zewnętrznych i możliwości finansowania z budżetu Miasta.

Plan adaptacji będzie podlegał przeglądowi oraz w razie potrzeby aktualizacji. Monitorowanie stanu realizacji działań określonych w Planie adaptacji będzie stanowić źródło informacji na temat postępu realizacji zaplanowanych działań. Ocena postępu realizacji Planu adaptacji będzie dokonywana co dwa lata (najbliższy planowany termin: wrzesień 2021 r.) na podstawie zebranych informacji. Wydział Zintegrowanego Rozwoju w oparciu o informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i realizację działań adaptacyjnych, raz na dwa lata będzie przygotowywał raport z wdrażania Planu adaptacji. Raport ten ma zawierać podstawowe informacje o zaplanowanych, realizowanych i wykonanych działaniach adaptacyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym. Po zatwierdzeniu raportu przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy będzie on udostępniony w sposób umożliwiający opinii publicznej zapoznanie się z jego treścią.

- **Uchwała Nr XIV/288/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 września 2019 roku w sprawie przyjęcia projektu uchwały zmieniającej uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy**
Nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy został wdrożony na terenie całego miasta od 1 stycznia 2020 r.
- **Uchwała Nr XIV/289/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 września 2019 roku w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi**
Nowe wzory deklaracji, niedające możliwości zadeklarowania przez właściciela nieruchomości braku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, obowiązują od 25 września 2019 r.
- **Uchwała Nr XIV/290/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 września 2019 roku w sprawie zamiany lokali mieszkalnych pomiędzy Miastem Bydgoszcz a Skarbem Państwa**
Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na dokonanie zamiany należącego do Miasta Bydgoszczy lokalu mieszkalnego nr 2 położonego przy ul. Okrzei 2 na nieruchomość stanowiącą lokal mieszkalny nr 24 położony przy ul. Morcinka 6 stanowiący własność Skarbu Państwa. Umowa zamiany ww. lokali została zawarta dnia 08.11.2019 r. Repertorium A nr 11192/2019.
- **Uchwała Nr XV/312/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie zwolnienia z opłat za korzystanie z usług publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy w dniu 1 listopada 2019 r.**
Uchwała zrealizowana 1 listopada 2019 r. Zgodnie z decyzją Rady Miasta pasażerowie w tym dniu korzystali z komunikacji miejskiej bezpłatnie.
- **Uchwała Nr XV/313/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Obrońców Bydgoszczy – Marcinkowskiego” w Bydgoszczy**
Plan w opracowaniu. Projekt planu został wysłany do właściwych instytucji i organów w celu uzyskania opinii i uzgodnień.
- **Uchwała Nr XV/314/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wzgórze Wolności - Ujejskiego" w Bydgoszczy**
Plan został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 października 2019 r., poz. 5166.
- **Uchwała Nr XV/315/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie przystąpienia Miasta Bydgoszcz do „Nowego Zintegrowanego Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii”**
Uchwała została zrealizowana. W dniu 29 października 2019 roku Miasto Bydgoszcz podpisało Deklarację przystąpienia do Nowego Porozumienia Burmistrzów.
- **Uchwała Nr XV/316/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie wniesienia do Bydgoskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. aportu w postaci nieruchomości oraz objęcia z tego tytułu udziałów**

Niniejsza uchwała przy stanie na dzień 31 grudnia 2019 r. nie była zrealizowana ze względu na trwające prace inwestycyjne. W dniu 24 stycznia 2019 r. nieruchomości przy ulicy Rycerskiej 13 została wniesiona aportem do Spółki i tym samym uchwała została zrealizowana.

- **Uchwała Nr XV/317/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie wniesienia do Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego Spółka z o.o. aportu w postaci nieruchomości oraz objęcia z tego tytułu udziałów**

Uchwała została zrealizowana. Podwyższono kapitał BPPT Sp. z o.o. Akt notarialny z dnia 25.10.2019 r.

- **Uchwała Nr XV/319/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji**

Uchwała obejmuje realizację zadań z zakresu ograniczenia niskiej emisji. Określa warunki dofinansowania na wymianę źródeł ogrzewania opalanych paliwem stałym na niskoemisyjne urządzenia grzewcze w lokalach mieszkalnych lub budynkach jednorodzinnych oraz w budynkach wielorodzinnych – kompleksowe podłączenie. Uchwała określa na jakie zadania, w jakiej kwocie przyznawane są dotacje oraz określa termin składania wniosków oraz realizacji inwestycji. W oparciu o ww. uchwałę w 2019 roku zostało przygotowanych 41 umów o przyznanie dotacji, z czego 39 zostało zrealizowanych.

- **Uchwała Nr XV/320/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu usuwania azbestu**

Uchwała obejmuje realizację zadań z zakresu usuwania azbestu na terenie miasta Bydgoszczy. Uchwała określa na jakie zadania i w jakiej kwocie przyznawana jest dotacja oraz termin realizacji ww. zadań. W oparciu o ww. uchwałę w 2019 roku została przygotowana 1 umowa o przyznanie dotacji, która nie została zrealizowana.

- **Uchwała Nr XV/321/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie wydzielonych rachunków dochodów**

Uchwała zrealizowana. Na podstawie niniejszej uchwały wprowadzono dodatkowe źródło dochodów dla jednostek oświatowych. W efekcie szkoły i placówki zawodowe od 1 września 2019 r. gromadzą na wydzielonych rachunkach dochodów wpływy z działalności polegającej na świadczeniu usług w ramach kształcenia zawodowego. Środki gromadzone z tego źródła mogą być wykorzystywane wyłącznie na cele kształcenia zawodowego realizowanego przez te jednostki, w szczególności na cele kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznej nauki zawodu. Środki zgromadzone na tym rachunku z przeznaczeniem na kształcenie zawodowe nie mogą być wykorzystane na finansowanie wynagrodzeń osobowych. Celem wprowadzenia takiego rozwiązania jest umożliwienie szkołom gromadzenia dochodów uzyskiwanych w ramach praktycznego kształcenia zawodowego (np. usługi gastronomiczne, mechaniczne, fryzjerskie itp.) i sfinansowania z tych środków wydatków bieżących, w szczególności kosztów pomocy dydaktycznych, sprzętu, materiałów na potrzeby szkoły. Przedmiotową uchwałę zaktualizowano również wykaz jednostek, przy których funkcjonują wydzielone rachunki dochodów w związku z podjętymi uchwałami i zmianami wynikającymi z przepisów ustawowych.

- **Uchwała Nr XV/322/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku zmieniająca uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy**

Nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy został wdrożony na terenie całego miasta od 1 stycznia 2020 r.

- **Uchwała Nr XV/323/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi**

Miasto świadczy na rzecz właścicieli nieruchomości nowy zakres usług w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2020 r.

- **Uchwała Nr XV/324/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie zasad zwrotu członkom Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego oraz osobom powołanym do udziału w jej pracach wydatków rzeczywiście poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji**

Uchwała w trakcie realizacji. Żadna z osób wymienionych w uchwale nie wystąpiła o zwrot wydatków rzeczywiście poniesionych w związku z udziałem w pracach Komisji.
- **Uchwała Nr XV/327/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie przyjęcia informacji o przebiegu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informacji o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej za I półrocze 2019 roku**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła informację o przebiegu wykonania budżetu Miasta Bydgoszczy, informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informację o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej za I półrocze 2019 roku.
- **Uchwała Nr XV/329/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25 września 2019 roku w sprawie nadania nazwy wiaduktowi na terenie Bydgoszczy (wiadukt Premiera Tadeusza Mazowieckiego)**

Rada Miasta Bydgoszczy, uwzględniając wniosek p. Pawła Olszewskiego pozytywnie zaopiniowany przez Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego, podjęła uchwałę nadającą nazwę: wiadukt Premiera Tadeusza Mazowieckiego, wiaduktowi nad Alejami Jana Pawła II. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 października 2019 r. poz. 5172 i obowiązuje od 18 października 2019 r.
- **Uchwała Nr XVII/340/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok**

W związku ze zmianą kwoty wpływów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zmieniono kwotę przeznaczoną na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 roku.
- **Uchwała Nr XVII/341/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku zmieniająca „uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy”, w zakresie rozszerzenia biletu uczniowskiego i biletu malucha na obszar gmin ościennych**

Uchwała zrealizowana. Zmiana w cenniku opłat polegająca na zmianie definicji „biletu uczniowskiego” i „biletu Malucha”. Uchwałą wprowadzono następujące zmiany w cenniku opłat:

 - rozszerzono grupę osób uprawnionych do korzystania z biletów dedykowanych „Maluchom”, o dzieci zamieszkałe na terenie gmin, z którymi Miasto Bydgoszcz zawarło porozumienie. Z uprawnień będą mogły korzystać dzieci posiadające Metropolitalną Kartę Malucha,
 - rozszerzono grupę osób uprawnionych do korzystania z biletów uczniowskich, o uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych zamieszkałych na terenie gmin, z którymi Miasto Bydgoszcz zawarło porozumienie. Z uprawnień będą mogli korzystać uczniowie posiadający Metropolitalną Kartę Uczniowską wraz z ważną legitymacją szkolną,
 - skorygowano uprawnienia do korzystania z biletów uczniowskich, uwzględniając czas trwania nauki w technikach.
- **Uchwała Nr XVII/342/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w granicach działki nr 6/2 obręb 393 położonej w Bydgoszczy przy ulicy Józefa Twardzickiego**

Przyjęta uchwała została zaskarżona przez inwestora do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy. Dokumenty w sprawie przekazano do sądu 12 grudnia 2019 r.

- **Uchwała Nr XVII/343/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie powołania komisji konkursowej w celu przeprowadzenia postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Bydgoszczy**

Uchwała niezrealizowana. Komisja konkursowa na posiedzeniu w dniu 8 stycznia 2020 r. nie wybrała kandydata na to stanowisko. Po analizie nadesłanych dokumentów Komisja jednogłośnie stwierdziła, że tylko jedna spośród dwóch złożonych aplikacji spełnia wymagania formalne określone w ogłoszeniu o konkursie. Wobec niespełnienia przesłanki koniecznej do dalszego procedowania, tj. spełnienia wymogów formalnych przez co najmniej dwóch kandydatów, Komisja zamknęła postępowanie konkursowe. Zgodnie z zapisem art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2018 r., poz. 160 ze zm.) zostanie ogłoszony kolejny konkurs.

- **Uchwała Nr XVII/344/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie pozostałej po wywłaszczeniu części nieruchomości (ul. Grunwaldzka 170, dz. nr 138/4, obręb 29)**

Uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na nabycie części nieruchomości, położonej w Bydgoszczy przy ul. Grunwaldzkiej, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 138/4, pow. 0,0011 ha, obr. 29, pozostałej po wywłaszczeniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa ulicy Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta wraz z ulicami: Czapla, Wróblowa, Łowiskowa, Zimorodkowa, Wronia, Perlicza, Skośna, Papuzia, Kolbego, Przejście, Filtrowa, Wyrzyska, Okopowa, Zielona i Flisacka”. Nabycie ww. działki (stanowiącej tereny mieszkaniowe) następuje na wniosek właścicieli, bowiem pozostała część nieruchomości (po wywłaszczeniu) nie może być wykorzystywana na dotychczasowe cele. Pozostałe działki, to grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi i podlegają zagospodarowaniu przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/345/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie pozostałej po wywłaszczeniu części nieruchomości (ul. Grunwaldzka, dz. nr 110/4 i nr 111/4, obręb 29 na rzecz osób fizycznych)**

Niniejszą uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na nabycie nieruchomości, zabudowanej dwoma blaszanymi garażami, położonej w Bydgoszczy przy ul. Grunwaldzkiej, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 110/4 o pow. 0,0158 ha i dz. nr 111/4 o pow. 0,0176 ha, obr. 29, pozostałej po wywłaszczeniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa ulicy Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta wraz z ulicami: Czapla, Wróblowa, Łowiskowa, Zimorodkowa, Wronia, Perlicza, Skośna, Papuzia, Kolbego, Przejście, Filtrowa, Wyrzyska, Okopowa, Zielona i Flisacka”. Nabycie ww. działek następuje na wniosek właścicieli, bowiem pozostała część nieruchomości (po wywłaszczeniu) nie może stanowić samodzielnej działki budowlanej. Wykonanie nastąpiło poprzez zawarcie aktu notarialnego Rep. A nr 357/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r.

- **Uchwała Nr XVII/346/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie pozostałej po wywłaszczeniu części nieruchomości (ul. Grunwaldzka, dz. nr 97/4, obręb 29 na rzecz Zgromadzenia św. Michała Archanioła)**

Uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na nabycie nieruchomości, zabudowanej budynkiem garażowym, położonej w Bydgoszczy przy ul. Grunwaldzkiej, oznaczonej ewidencyjnie jako dz. nr 97/4 o pow. 0,0434 ha, obr. 29, pozostałej po wywłaszczeniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa ulicy Grunwaldzkiej na odcinku od Węzła Zachodniego do granic miasta wraz z ulicami: Czapla, Wróblowa, Łowiskowa, Zimorodkowa, Wronia, Perlicza, Skośna, Papuzia, Kolbego, Przejście, Filtrowa, Wyrzyska, Okopowa, Zielona i Flisacka”. Nabycie ww. działek następuje na wniosek właściciela. Pozostała część nieruchomości (po wywłaszczeniu) nie może być wykorzystywana na dotychczasowe cele, bowiem nie stanowi samodzielnej działki budowlanej. Wykonanie nastąpiło poprzez zawarcie aktu notarialnego Rep. A nr 356/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r.

- **Uchwała Nr XVII/347/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy położonej przy ul. Adama Czartoryskiego**

Uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości gruntowej położonej przy ul. Adama Czartoryskiego, oznaczonej ewidencyjnie jako działki: nr 61/5 i 61/7 o łącznej pow. 0,0564 ha, obr. 97. Została sporządzona przez rzeczoznawcę majątkowego wyłonionego w trybie przepisów ustawy prawo zamówień publicznych wycena ww. nieruchomości i ustalona minimalna cena sprzedaży. Po publikacji wykazu o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży i stwierdzeniu braku wpływu wniosków osób, którym przysługuje nabycie nieruchomości na zasadach pierwszeństwa, ogłoszony zostanie I przetarg na jej sprzedaż.

- **Uchwała Nr XVII/348/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie przyjęcia od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego niektórych zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących kwalifikacji wojskowej na terenie Miasta Bydgoszczy w 2020 roku**

Uchwała umożliwiła Prezydentowi Miasta zawarcie Porozumienia z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim w powyższej sprawie. Tekst Porozumienia został podpisany przez Prezydenta w dniu 9 stycznia 2020 r. Zawarcie Porozumienia spowoduje możliwość prowadzenia wszystkich spraw o charakterze finansowym dotyczących kwalifikacji wojskowej na terenie Bydgoszczy, w oparciu o dotację na zadania zlecone. Podstawę niniejszego stanowią art. 2 5, 30 i 32 a ustawy o powszechnym obowiązku Rzeczypospolitej Polskiej.

- **Uchwała Nr XVII/349/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie zmiany nazwy miejskiej jednostki organizacyjnej Hala Sportowo-Widowiskowa „Łuczniczka” oraz nadania jej nowego Statutu**

Uchwała zrealizowana. Nadano nową nazwę miejskiej jednostce organizacyjnej: „Bydgoskie Centrum Sportu” oraz nadano jej Statut. Uchwała weszła w życie z dniem 01.01.2020 r.

Uchwały Nr XVII/350/19 do XVII/359/19:

- **Uchwała Nr XVII/350/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Bydgoszczy w czteroletnie I Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida z Oddziałami Dwujęzycznymi w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/351/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Bydgoszczy w czteroletnie II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/352/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Bydgoszczy w czteroletnie III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/353/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Bydgoszczy w czteroletnie IV Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/354/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Bydgoszczy w czteroletnie V Liceum Ogólnokształcące im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/355/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Bydgoszczy w czteroletnie VI Liceum Ogólnokształcące im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy**

- Uchwała Nr XVII/356/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Bydgoszczy w czteroletnie VII Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Kusocińskiego w Bydgoszczy
- Uchwała Nr XVII/357/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego VIII Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy w czteroletnie VIII Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy i nadania imienia
- Uchwała Nr XVII/358/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół nr 4 w Bydgoszczy w czteroletnie IX Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Nowakowskiego z Oddziałami Dwujęzycznymi w Bydgoszczy
- Uchwała Nr XVII/359/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół nr 9 im. Bydgoskich Olimpijczyków w Bydgoszczy w czteroletnie XI Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy i wskazania imienia

Uchwałami Nr XVII/350/19 do XVII/359/19 zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowy zespół publicznych szkół, w skład którego wchodziło jedynie dotychczasowe gimnazjum i liceum ogólnokształcące, do jego przekształcenia w czteroletnie licea ogólnokształcące.

- Uchwała Nr XVII/360/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XII Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 24 im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy w czteroletnie XII Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 24 im. Mariana Rejewskiego w Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana. Podjęciem uchwały zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe trzyletnie liceum ogólnokształcące do jego przekształcenia w czteroletnie liceum ogólnokształcące.

- Uchwała Nr XVII/361/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół nr 35 im. gen. Józefa Hallera w Bydgoszczy w czteroletnie XIII Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy i wskazania imienia

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem uchwały zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowy zespół publicznych szkół, w skład którego wchodziło jedynie dotychczasowe gimnazjum i liceum ogólnokształcące, do jego przekształcenia w czteroletnie liceum ogólnokształcące. Jednocześnie niniejszą uchwałą wskazano liceum imię przekształcanego zespołu szkół.

Uchwały Nr XVII/362/19 do XVII/364/19:

- Uchwała Nr XVII/362/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy w czteroletnie XV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy i nadania imienia
- Uchwała Nr XVII/363/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XVII Liceum Ogólnokształcącego dla Słabo Słyszących w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 7 im. 16. Pułku Ułanów Wielkopolskich w Bydgoszczy w czteroletnie XVII Liceum Ogólnokształcące dla Słabo Słyszących w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 7 im. 16. Pułku Ułanów Wielkopolskich w Bydgoszczy i nadania imienia

- **Uchwała Nr XVII/364/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XXI Liceum Ogólnokształcącego Integracyjnego w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 19 im. Synów Pułków w Bydgoszczy w czteroletnie XXI Liceum Ogólnokształcące Integracyjne w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 19 im. Synów Pułków w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwały zrealizowane. Ww. uchwałami zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe trzyletnie liceum ogólnokształcące do jego przekształcenia w czteroletnie liceum ogólnokształcące. Jednocześnie niniejszymi uchwałami, na wniosek społeczności szkolnej, nadano liceom imiona.

Uchwały Nr XVII/365/19 do XVII/368/19:

- **Uchwała Nr XVII/365/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego I Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 1 im. Bartłomieja z Bydgoszczy w Bydgoszczy w czteroletnie I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 1 im. Bartłomieja z Bydgoszczy w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/366/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego IV Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzącego w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2 Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy w czteroletnie IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzące w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2 Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/367/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego VI Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzącego w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy w czteroletnie VI Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzące w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy**
- **Uchwała Nr XVII/368/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego VII Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół dla Dorosłych w Bydgoszczy w czteroletnie VII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół dla Dorosłych w Bydgoszczy**

Uchwały zrealizowane. Ww. uchwałami zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe trzyletnie licea ogólnokształcące dla dorosłych do ich przekształcenia w czteroletnie licea ogólnokształcące dla dorosłych.

- **Uchwała Nr XVII/369/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Fryzjersko-Kosmetycznego nr 1 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół nr 1 im. Bartłomieja z Bydgoszczy w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Fryzjersko-Kosmetyczne nr 1 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 1 im. Bartłomieja z Bydgoszczy w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Niniejsza uchwała stanowi akt założycielski Technikum Fryzjerko-Kosmetycznego nr 1 w Bydgoszczy.

- Uchwała Nr XVII/370/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Elektryczno-Energetycznego nr 2 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Elektrycznych w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Elektryczno-Energetyczne nr 2 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Elektrycznych w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Ponadto niniejsza uchwała nadała imię Jana III Sobieskiego Technikum Elektryczno-Energetycznemu nr 2. Niniejsza uchwała stanowi akt założycielski Technikum Elektryczno-Energetycznego nr 2 im. Jana III Sobieskiego w Bydgoszczy.
- Uchwała Nr XVII/371/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Budowlanego nr 3 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Budowlanych im. Jurija Gagarina w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Budowlane nr 3 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Budowlanych im. Jurija Gagarina w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Ponadto niniejsza uchwała nadała imię Jurija Gagarina Technikum Budowlanemu nr 3 i stanowi akt założycielski Technikum Budowlanego nr 3 im. Jurija Gagarina w Bydgoszczy.
- Uchwała Nr XVII/372/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum nr 4 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Chemicznych im. Ignacego Łukasiewicza w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum nr 4 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Chemicznych im. Ignacego Łukasiewicza w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Ponadto przedmiotowa uchwała nadała imię Ignacego Łukasiewicza Technikum nr 4 i stanowi akt założycielski Technikum nr 4 im. Ignacego Łukasiewicza w Bydgoszczy.
- Uchwała Nr XVII/373/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Drzewnego nr 5 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Drzewnych im. Stanisława Staszica w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Drzewne nr 5 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Drzewnych im. Stanisława Staszica w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Ponadto przedmiotowa uchwała nadała imię Stanisława Staszica Technikum Drzewnemu nr 5 i stanowi akt założycielski Technikum Drzewnego nr 5 im. Stanisława Staszica w Bydgoszczy.
- Uchwała Nr XVII/374/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Ekonomicznego nr 6 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy w pięcioletnie**

Technikum Ekonomiczne nr 6 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. W związku z powyższym czteroletnie Technikum Ekonomiczne nr 6 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych nr 6 w Bydgoszczy przekształcone zostało z dniem 1 września 2019 r. w pięcioletnie Technikum Ekonomiczne nr 6 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy. Niniejsza uchwała stanowi akt założycielski Technikum Ekonomicznego nr 6 w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/375/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Elektronicznego nr 7 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Elektronicznych im. Wojska Polskiego w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Elektroniczne nr 7 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Elektronicznych im. Wojska Polskiego w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. W związku z powyższym czteroletnie Technikum Elektroniczne nr 7 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Elektronicznych im. Wojska Polskiego w Bydgoszczy przekształcone zostało z dniem 1 września 2019 r. w pięcioletnie Technikum Elektroniczne nr 7 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Elektronicznych im. Wojska Polskiego w Bydgoszczy. Ponadto przedmiotowa uchwała nadała imię Wojska Polskiego Technikum Elektronicznemu nr 7 i stanowi akt założycielski Technikum Elektronicznego nr 7 im. Wojska Polskiego w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/376/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego nr 8 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Gastronomiczno-Hotelarskie nr 8 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Uchwała nadała imię Jarosława Iwaskiewicza Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiemu nr 8 i stanowi akt założycielski Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego nr 8 im. Jarosława Iwaskiewicza w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/377/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum nr 9 z Oddziałami Sportowymi w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Handlowych im. Marii Dąbrowskiej w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum nr 9 z Oddziałami Sportowymi w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Handlowych w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Uchwała nadała imię Marii

Dąbrowskiej Technikum nr 9 z Oddziałami Sportowymi i stanowi akt założycielski Technikum nr 9 im. Marii Dąbrowskiej z Oddziałami Sportowymi w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/378/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Mechanicznego nr 10 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 im. Franciszka Siemiradzkiego w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Mechaniczne nr 10 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 im. Franciszka Siemiradzkiego w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Uchwała nadała imię Franciszka Siemiradzkiego Technikum Mechanicznemu nr 10 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego i stanowi akt założycielski Technikum Mechanicznego nr 10 im. Franciszka Siemiradzkiego z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego.

- **Uchwała Nr XVII/379/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Mechaniczno-Elektrycznego nr 11 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Mechaniczno-Elektryczne nr 11 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy i nadania imienia**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Uchwała nadała imię Tytusa Maksymiliana Hubera Technikum Mechaniczno-Elektrycznemu nr 11 i stanowi akt założycielski Technikum Mechaniczno-Elektrycznego nr 11 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/380/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Samochodowego nr 12 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Samochodowych w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Samochodowe nr 12 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Samochodowych w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Niniejsza uchwała stanowi akt założycielski Technikum Samochodowego nr 12 w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVII/381/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Logistyczno-Spożywczego nr 13 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Spożywczych w Bydgoszczy w pięcioletnie Technikum Logistyczno-Spożywcze nr 13 w Bydgoszczy wchodzące w skład Zespołu Szkół Spożywczych w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Przyjęciem niniejszej uchwały realizuje się obowiązek, nałożony ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe czteroletnie technikum do podjęcia uchwały stwierdzającej jego przekształcenie w pięcioletnie technikum. Niniejsza uchwała stanowi akt założycielski Technikum Logistyczno-Spożywczego w Bydgoszczy.

- Uchwała Nr XVII/382/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2019 roku o przyjęciu informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2018/2019**

Uchwała zrealizowana. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Bydgoszczy w roku szkolnym 2018/ 2019 stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Obejmuje ona dane dotyczące kadry nauczycielskiej oraz pracowników administracji i obsługi. Zawarte są w niej również wyniki egzaminów zewnętrznych, informacje o nadzorze pedagogicznym sprawowanym przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, osiągnięcia uczniów oraz informacje o projektach społecznych finansowanych lub współfinansowanych przez Unię Europejską i innych zadaniach realizowanych w ramach Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020".
- Uchwała Nr XVIII/405/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w granicach działki nr 2/6 obręb 338 położonej w Bydgoszczy przy ulicy Generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila”**

Przyjęta uchwała została zaskarżona przez inwestora do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy 2 stycznia 2020 r. Akta sprawy są w trakcie przygotowania do przekazania Sądowi.
- Uchwała Nr XVIII/406/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie rozpatrzenia wezwania APRO Investment Sp. z o.o. do usunięcia naruszenia prawa**

Uchwała została przyjęta, wezwanie zostało odrzucone.
- Uchwała Nr XVIII/407/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę Nr IX/139/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w roku 2019**

Uchwała została zrealizowana. Uchwała określiła rodzaje zadań finansowanych ze środków PFRON i wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań.
- Uchwała Nr XVIII/408/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych**

Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku. Określone w niej zasady i stawki odpłatności są stosowane w stosunku do osób korzystających z pobytu w placówkach.
- Uchwała Nr XVIII/409/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia statutu Zespołu Żłobków Miejskich w Bydgoszczy**

Uchwałą zmieniono Statut Zespołu Żłobków Miejskich w Bydgoszczy. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 4 grudnia 2019 r., poz. 6679.
- Uchwała Nr XVIII/410/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz oraz warunków częściowego zwolnienia od opłat**

Uchwała dotycząca ustalenia wysokości opłat w żłobkach dotyczyła zmiany modelu opłaty za pobyt dziecka w żłobku z godzinowego na miesięczny zryczałtowany (związany z gotowością do opieki nad dzieckiem) wynoszący w wymiarze do 10 godzin dziennie 11% minimalnego wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym. Dokonując powyższej zmiany w opłatach należało niezwłocznie przygotować aneksy do umów z rodzicami dzieci uczęszczających do żłobków oraz nowe umowy o pobyt dziecka w żłobku.
- Uchwała Nr XVIII/411/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Czarna Droga 4**

Przedmiotową uchwałą została przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu nieograniczonego nieruchomość zabudowana stanowiąca własność Miasta Bydgoszczy oznaczona ewidencyjnie jako działka nr 40/1 o pow. 0, 0648 ha, obr. 64. Aktualnie zostało przekazane zlecenie na wyłonienie rzeczoznawcy majątkowego w drodze ustawy Prawo zamówień publicznych, a po uzyskaniu operatu szacun-

kowego zostanie ustalona cena wywoławcza i opublikowany wykaz o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży. Po stwierdzeniu braku wpływu wniosków osób, którym przysługuje nabycie nieruchomości na zasadach pierwszeństwa, ogłoszony zostanie przetarg na sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Czarna Droga 4.

- **Uchwała Nr XVIII/412/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego i określenia stawki procentowej bonifikaty**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny nr 24 położony przy ul. Morcinka 6 z zastosowaniem 92,854% bonifikaty od ceny sprzedaży. Zostanie wydane Zarządzenie Prezydenta Miasta Bydgoszczy przeznaczające ww. lokal do sprzedaży wraz z załącznikiem stanowiącym wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży. Po zakończeniu publikacji wykazu i stwierdzeniu braku wpływu wniosków osób, którym przysługuje nabycie nieruchomości na zasadach pierwszeństwa, zostanie sporządzony protokół określający warunki sprzedaży celem zawarcia umowy notarialnej.

- **Uchwała Nr XVIII/413/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia opłat za usuwanie i przechowywanie na parkingach strzeżonych pojazdów usuniętych z dróg oraz kosztów powstałych w wyniku wydania dyspozycji usunięcia a następnie odstąpienia od usunięcia pojazdu**

Uchwała weszła w życie z dniem 01.01.2020 r. i od tego dnia stosowane są stawki opłat określone w załączniku do uchwały.

- **Uchwała Nr XVIII/414/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum nr 35 w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Podjęciem uchwały zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowe gimnazjum do zakończenia jego działalności.

- **Uchwała Nr XVIII/415/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 w Bydgoszczy wchodzącego w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy w Centrum Kształcenia Zawodowego wchodzące w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana. Podjęciem uchwały zrealizowano obowiązek obligujący organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego do przekształcenia tej placówki w publiczne centrum kształcenia zawodowego.

- **Uchwała Nr XVIII/416/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę Nr LVII/885/09 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie włączenia Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 w Bydgoszczy oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 w Bydgoszczy do Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2**

Uchwała zrealizowana. Przedmiotową uchwałą przekształcono Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 w Bydgoszczy oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 w Centrum Kształcenia Zawodowego w Bydgoszczy.

- **Uchwała Nr XVIII/417/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2020**

Uchwała jest w trakcie realizacji.

- **Uchwała Nr XVIII/418/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia ceny za odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzenia opadów atmosferycznych**

Uchwała jest realizowana. Uchwalone stawki stanowią podstawę naliczania przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Bydgoszczy Sp. z o.o. należności za świadczone usługi w zakresie wspomnianego w tytule uchwały obszaru działania.

- **Uchwała Nr XVIII/419/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi**

Nowe stawki opłat dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, zwolnienie z części opłaty właścicieli nieruchomości domków jednorodzinnych kompostujących bioodpady zaczęły obowiązywać z dniem 1 stycznia 2020 r. Od tego czasu obowiązuje także, zmieniony w zakresie wysokości stawki opłaty druk deklaracji.

- **Uchwała Nr XVIII/420/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym**

Nowe stawki opłat dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, zwolnienie z części opłaty właścicieli nieruchomości domków jednorodzinnych kompostujących bioodpady zaczęły obowiązywać z dniem 1 stycznia 2020 r. Od tego czasu obowiązuje także, zmieniony w zakresie wysokości stawki opłaty druk deklaracji.

- **Uchwała Nr XVIII/421/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi**

Nowe stawki opłat dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, zwolnienie z części opłaty właścicieli nieruchomości domków jednorodzinnych kompostujących bioodpady zaczęły obowiązywać z dniem 1 stycznia 2020 r. Od tego czasu obowiązuje także, zmieniony w zakresie wysokości stawki opłaty druk deklaracji.

- **Uchwała Nr XVIII/422/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi**

Miasto świadczy na rzecz właścicieli nieruchomości nowy zakres usług w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2020 r.

- **Uchwała Nr XVIII/423/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości**

Uchwałą określono wysokości stawek podatku od nieruchomości. Przedmiotowa uchwała jest w trakcie realizacji.

- **Uchwała Nr XIX/449/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na 2020 rok**

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych w terminie do 21 dni od dnia uchwalenia uchwały budżetowej został opracowany plan finansowy urzędu jednostki samorządu terytorialnego, który przekazano podległym jednostkom informując o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu. Sprawozdanie z wykonania budżetu zostanie przedstawione przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta Bydgoszczy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w ustawowych terminach, tj. za I półrocze w terminie do 31 sierpnia 2020 r. natomiast sprawozdanie roczne do dnia 31 marca 2021 r.

- **Uchwała Nr XIX/450/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy**

W dniu 18 grudnia 2019 r. uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową Miasta na lata 2020-2045, która będzie na bieżąco realizowana. Informacja o kształtowaniu się WPF zostanie przedstawiona przez Prezy-

denta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta Bydgoszczy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w ustawowych terminach, tj. za I półrocze w terminie do 31 sierpnia 2020 r., natomiast sprawozdanie roczne do dnia 31 marca 2021 r.

- **Uchwała Nr XIX/451/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie ustanowienia okazjonalnych uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy**

Uchwała zrealizowana w dniu 12 stycznia 2020 r. – dotyczyła zwolnienia z opłat za korzystanie z usług komunikacji miejskiej wolontariuszy XXVIII Finału WOŚP.

- **Uchwała Nr XIX/452/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie 1m² pasa drogowego dróg publicznych na terenie Bydgoszczy**

Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 grudnia 2019 r., poz. 7658 i weszła w życie 14 stycznia 2020 roku.

- **Uchwała Nr XIX/453/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok**

W związku ze zmianą kwoty wpływów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zmieniono kwotę przeznaczoną na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 roku.

- **Uchwała Nr XIX/454/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok**

W oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, które nakładają na samorządy gminne obowiązek realizacji ściśle określonych zadań uchwalono Miejski Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok.

- **Uchwała Nr XIX/455/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia do realizacji projektu „Zaopiekowani” współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020**

Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku. Projekt będzie realizowany przez najbliższe 3 lata. Jego celem jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania dla 251 osób niesamodzielnych na terenie miasta Bydgoszczy w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. W ramach projektu osoby niesamodzielne będą miały świadczone usługi opiekuńcze (200 osób), usługi opiekuńcze w ramach tzw. „opieki wytchnieniowej” (45 osób) oraz usługi asystenckie zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszających się na wózku inwalidzkim) lub niewidomych/ niedowidzących poprzez sfinansowanie im zakupu i szkolenia psa asystującego (6 osób). Trwa procedura wyłonienia realizatora tego programu oraz rekrutacja.

- **Uchwała Nr XIX/456/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie Bydgoszczy (ulica prof. Zygmunta Mackiewicza)**

Rada Miasta Bydgoszczy, uwzględniając wniosek firmy Jakon INVEST 3 Sp. z o.o. budującej osiedle mieszkaniowe „Pod Skarpą”, pozytywnie zaopiniowany przez Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego, podjęła uchwałę nadającą nazwę ul. prof. Zygmunta Mackiewicza. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 grudnia 2019 r. poz. 7659 i obowiązuje od 15 stycznia 2020 r.

- Uchwała Nr XIX/457/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie nadania nazwy bulwarowi na terenie Bydgoszczy (bulwar Leona Janty-Połczyńskiego)**

Rada Miasta Bydgoszczy, uwzględniając propozycję Zespołu ds. Nazewnictwa Miejskiego w związku z wnioskiem senatora Andrzeja Kobiaka, podjęła uchwałę nadającą nazwę bulwar Leona Janty-Połczyńskiego bulwarowi wzdłuż lewego brzegu rzeki Brdy od ul. Bernardyńskiej do Alei Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 grudnia 2019 r. poz. 7660 i obowiązuje od 15 stycznia 2020 r.
- Uchwała Nr XIX/458/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na obniżenie bonifikaty przy sprzedaży lokali użytkowych znajdujących się w budynkach wpisanych do rejestru zabytków**

Ww. uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy wyraziła zgodę na obniżenie z 50% do 0,1% bonifikaty od ceny sprzedaży lokali znajdujących się w budynkach położonych na nieruchomościach wpisanych do rejestru zabytków, zbywanych w trybie uchwały Nr LVII/1262/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zasad sprzedaży lokali użytkowych stanowiących własność Miasta. Obniżkę bonifikaty uzasadnia lokalizacja ww. lokali w eksponowanych i reprezentacyjnych częściach Miasta Bydgoszczy jaką jest jego część śródmiejska i staromiejska – realizowana na bieżąco.
- Uchwała Nr XIX/459/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie zatwierdzenia Programów Polityki Zdrowotnej na 2020 rok**

Uchwała realizowana będzie w 2020 roku po rozpisaniu konkursu dla podmiotów leczniczych, które po podpisaniu stosownych umów będą wykonawcami programów polityki zdrowotnej skierowanych do mieszkańców Bydgoszczy.
- Uchwała Nr XIX/460/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia „Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2020 – 2023”**

Uchwała w trakcie realizacji. Program przyjęty powyższą uchwałą, określa działania, jakie Miasto Bydgoszcz winno realizować w latach 2020-2023 na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz na rzecz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Zaspokajanie potrzeb tej grupy nie należy tylko do obszaru objętego działaniem pomocy społecznej. Powinno być uwzględniane we wszystkich sferach działalności samorządu. Działania przedstawione w programie mają na celu stworzenie warunków umożliwiających coraz pełniejsze uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności.
- Uchwała Nr XIX/461/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie powierzenia Prezydentowi Miasta Bydgoszczy uprawnień do ustalenia wysokości cen i opłat za korzystanie z miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji**

Uchwała zrealizowana. Rada Miasta Bydgoszczy upoważniła Prezydenta Miasta do ustalania (w formie zarządzenia) wysokości cen i opłat za korzystanie z miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji.
- Uchwała Nr XIX/462/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa będącej podstawą do obliczenia wysokości zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych do szkół w roku szkolnym 2019/2020**

Uchwała zrealizowana. Zwrot kosztów przejazdu dziecka niepełnosprawnego do szkoły wyliczony jest przy uwzględnieniu liczby kilometrów przewozu dziecka z domu do szkoły, a także przewozu rodzica ze szkoły do domu lub miejsca pracy, pomniejszony o liczbę kilometrów z miejsca zamieszkania rodzica do miejsca pracy oraz przy uwzględnieniu średniej ceny jednostki paliwa w danej gminie oraz średniego zużycia paliwa na 100 kilometrów dla danego pojazdu, ustalonego według danych producenta pojazdu. W celu wyliczenia zwrotu kosztów przejazdu ustawodawca zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia w drodze uchwały – średniej ceny jednostki paliwa w gminie. W tym celu niezbędne było przyjęcie przedmiotowej uchwały, określającej średnią cenę paliwa w Bydgoszczy, którą Miasto

uwzględnia przy wyliczeniach zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci niepełnosprawnych w roku szkolnym 2019/2020. Zgodnie z wolą ustawodawcy, uchwała w sprawie średniej ceny jednostki paliwa będzie podejmowana co roku i dotyczyć ma następnego roku szkolnego.

- **Uchwała Nr XIX/463/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie ustanowienia w Bydgoszczy roku 2020 – Rokiem 100-lecia Powrotu Bydgoszczy do Polski**

Przedmiotową uchwałą Rada Miasta Bydgoszczy ustanowiła rok 2020 Rokiem 100-lecia Powrotu Bydgoszczy do Polski.

- **Uchwała Nr XIX/464/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku uchylająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad udzielania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka**

Przedmiotową uchwałą uchylono uchwałę nr LXVI /1244/06 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 marca 2006 r., w sprawie szczegółowych zasad udzielania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 59, poz. 982). Wnioski o przyznanie jednorazowej zapomogi nie są przyjmowane od 15 stycznia 2020 r. Powyższa zmiana uchwały była konieczna z uwagi na pogorszenie się sytuacji finansowej samorządów w 2020 roku.

- **Uchwała Nr XIX/467/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 roku zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w Europejskim Banku Inwestycyjnym na sfinansowanie planowanego deficytu Miasta**

Podjęcie niniejszej uchwały miało na celu sfinansowanie deficytu Miasta Bydgoszczy w 2020. W dniu 16.01.2020 r. złożono wniosek do RIO o wydanie opinii o możliwości spłaty długu planowanego do zaciągnięcia w 2020 r. na sfinansowanie planowanego deficytu.

- **Uchwały budżetowe:**

Uchwałami Nr: VI/66/19, VII/111/19, IX/159/19, XI/198/19, XII/234/19, XIII/273/19, XIV/291/19, XV/325/19, XVII/383/19, XVIII/424/19, XIX/465/19 dokonano zmian w planie dochodów i wydatków polegających na zwiększeniu subwencji, dotacji z budżetu państwa, dotacji z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego, dotacji z PFRON, dotacji z Funduszu Pracy, dotacji na dofinansowanie zadań własnych, środków pochodzących z UE, porozumień z innymi jst, uzupełniono plan na zadaniach z zakresu pomocy społecznej, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz organizacji wydarzeń kulturalnych, organizacji opieki sprawowanej w formie żłobka lub klubu dziecięcego. Dokonano także aktualizacji wydatków majątkowych poprzez zwiększenie wartości niektórych działań inwestycyjnych, wprowadzono nowe działania inwestycyjne, zaktualizowano nakłady niektórych zadań inwestycyjnych oraz rozdysponowano rezerwy: ogólną i celową. Zmiany te zostały ujęte w planie budżetu. Informacja z wykonania budżetu za I półrocze została przedstawiona przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 sierpnia 2019 r., natomiast sprawozdanie roczne zostało przekazane w ustawowym terminie tj. do dnia 31 marca 2020 r.

Uchwały Nr: VI/67/19, VII/112/19, IX/160/19, XI/199/19, XII/235/19, XIII/274/19, XIV/292/19, XV/326/19, XVII/384/19, XVIII/425/19, XIX/466/19 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy. W dniu 19 grudnia 2018 r. uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową Miasta na lata 2019-2044, która była na bieżąco realizowana powyższymi uchwałami. Informacja o stopniu zaawansowania realizacji przedsięwzięć wieloletnich została przedstawiona przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta Bydgoszczy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej razem z informacją półroczną o przebiegu wykonania budżetu w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 sierpnia 2019 r., natomiast sprawozdanie roczne zostało przekazane w ustawowym terminie tj. do dnia 31 marca 2020 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

ADM – Administracja Domów Miejskich
ALDA– (Association of Local Democracy Agencies) Europejskie Stowarzyszeni na rzecz Demokracji Lokalnej
art.– artykuł
BARR– Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego
BBFO– Bydgoskie Biuro Finansów Oświaty
BBO – Bydgoski Budżet Obywatelski
BCI – Bydgoskie Centrum Informacji
BDL– Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
BEI – Bazowa inwentaryzacja emisji
BKB – Biuro Kultury Bydgoskiej
BKR3+ – Bydgoska Karta Rodzinna 3 Plus
BMU– (BundesMinisterium für Umwelt, Naturschutz und nukleare Sicherheit) niemieckie Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów Atomowych
BORPA– Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki)
BPO/SSC– (Business Process Outsourcing/Shared Service Center) sektor realizacji procesów biznesowych dla międzynarodowych i globalnych klientów korporacyjnych
BPPT– Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny
BRA– Bydgoski Rower Aglomeracyjny
BRS – Bydgoska Rada Seniorów
BSW– Bydgoska Szkoła Wyższa
BTBS – Bydgoskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
BTOF – Bydgosko-Toruński Obszar Funkcjonalny
bwa– biuro wystaw artystycznych
BWW– Bydgoski Węzeł Wodny
B2B – (Business-to-Business) określenie relacji występujących pomiędzy przedsiębiorstwami
CBA – Centralne Biura Antykorupcyjne
CBRN – broń Chemiczna, Biologiczna, Radiologiczna i Nuklearna
CI – szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
CIS – Centrum Integracji Społecznej
CM – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (Uniwersytet Mikołaja Kopernika)
CNC – (Computerized Numerical Control) układ sterowania numerycznego
c.o. – centralne ogrzewanie
CO₂e – ekwiwalent dwutlenku węgla
c.t. – ciepło technologiczne
c.w. – ciepła woda
c.w.u. – ciepła woda użytkowa
CWZS – Cywilno-Wojskowy Związek Sportowy
CZP – Centrum Zdrowia Psychicznego
DPS – Dom Pomocy Społecznej
dz.– działka
Dz.U. – Dziennik Ustaw
Dz.Urz. – Dziennik Urzędowy
EBOK– Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EUKI – (Europäische KlimaschutzInitiative) Europejska Inicjatywa na rzecz Klimatu
FIFA – (Fédération Internationale de Football Association) Międzynarodowa – Federacja Piłki Nożnej
GHG – (GreenHouse Gas) gaz cieplarniany, gaz szklarniowy
GJ – gigadzul
GPR – Gminny Program Rewitalizacji
GUS – Główny Urząd Statystyczny
HRF – Harmonogram Rzeczowo Finansowy
IBCLC – (International Breastfeeding Certified Lactation Consultant) Międzynarodowy Dyplomowany Konsultant Laktacyjny
IT– technologie informatyczne
ITC – instalacje techniki ciepłej

ITS – (Intelligent Transportation System) Inteligentne Systemy Transportowe
JST – jednostka samorządu terytorialnego
kk– kodeks karny
KMP – Komenda Miejska Policji
KM PSP– Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
KPEC– Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej
kpk – kodeks postępowania karnego
KPOŚK– Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KPSW– Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa
KRS – Krajowy Rejestr Sądowy
KSWSiA – Krajowy System Wykrywania Skażeń i Alarmowania
LO – Liceum Ogólnokształcące
LPKiW – Leśny Park Kultury i Wypoczynku
M.– Miasto
MAG– (Metal Active Gas) metoda spawania elektrodą topliwą w osłonie gazów aktywnych
MCK – Miejskie Centrum Kultury
MDK – Młodzieżowy Dom Kultury
MEI – (Monitoring Emission Inventory) kontrolne inwentaryzacje emisji
MF – Ministerstwo Finansów
MliR – Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MIPIM – (le Marché International des Professionnels de l’Immobilier) targi nieruchomości w Cannes
MOB – Muzeum Okręgowe Bydgoszcz
MOEN – Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli
MON – Ministerstwo Obrony Narodowej
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MPOZP – Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
m.p.z.p. – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
MS – (motor ship) statek motorowy
MSWiA – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa
MWC – miejskie wyspy ciepła
MWe – megawat mocy elektrycznej
MWiK – Miejskie Wodociągi i Kanalizacja
MWt – megawat mocy cieplnej
MZK – Miejskie Zakłady Komunikacyjne
NATO – (North Atlantic Treaty Organization) Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NGO – (Non-Government Organization) organizacja pozarządowa
nn. – niskie napięcie
nr ew.– nr ewidencyjny
NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
obr. – obręb
OF – Obszar Funkcjonalny
OPIUM – Oświatowa Platforma Informatyczna Urzędu Miasta
OSiR – Ośrodek Sportu i Rekreacji
OTOZ – Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt „Animals”
OZE – odnawialne źródła energii
pb – projekt budowlany
PCK – Polski Czerwony Krzyż
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PGN – Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PINB - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Bydgoszczy
PISF – Polski Instytut Sztuki Filmowej
PJM – polski język migowy
PKB – Produkt Krajowy Brutto
PKD – Polska Klasyfikacja Działalności
PKP – Polskie Koleje Państwowe

PLL LOT– Polskie Linie Lotnicze LOT
 PM–10 (2,5) – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek o średnicy nie większej niż 10 (2,5) µm.
 POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020
 pow. – powierzchnia
 POWER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020
 poz.– pozycja
 późn. zm.– (z) późniejszymi zmianami
 PSA – (Prostate Specific Antygen) swoisty antygen gruczołu krokowego
 PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy
 PZLA – Polski Związek Lekkiej Atletyki
 PZPN – Polski Związek Piłki Nożnej
 P&R – (Park & Ride) parkuj i jedź
 RCI – Regionalne Centrum Innowacyjności
 REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
 Rep. – repertorium
 RLM – równoważna liczba mieszkańców (liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z obiektów przemysłowych i usługowych w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach z gospodarstw domowych, odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby)
 ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
 RP – Rzeczpospolita Polska
 RPO WK–P – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014–2020
 RTW – Regionalne Towarzystwo Wioślarskie „Bydgosťia”
 S.A. – spółka akcyjna
 s.c. – spółka cywilna
 SCADA – (Supervisory Control And Data Acquisition) system informatyczny nadzorujący przebieg procesu technologicznego lub produkcyjnego
 SECAP – (Sustainable Energy and Climate Action Plan) plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu
 SIZ–RZ – system inteligentnego sterowania/zarządzania retencją zbiornikową
 SJM – system językowo-migowy
 SOK – Straż Ochrony Kolei
 SP – Szkoła Podstawowa
 Sp. k.– spółka komandytowa
 SPP – Strefa Płatnego Parkowania
 Sp. z o.o. – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
 SW – stacja wodociągowa
 TARR – Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego
 TF – Tele Fonika
 TIG – (Tungsten Inert Gas) metoda spawania elektrodą nietopliwą w osłonie gazów obojętnych
 TIK – technologie informacyjno-komunikacyjne
 TPB – Teatr Polski Bydgoszcz
 UE – Unia Europejska
 UK – (United Kingdom) Wielka Brytania
 UKS – Uczniowski Klub Sportowy
 UKW – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
 UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
 ust. – ustęp
 UTP – Uniwersytet Technologiczno–Przyrodniczy w Bydgoszczy
 U20 – (Under 20) do lat 20 – kategoria wiekowa rozgrywek sportowych
 WCAG – (Web Content Accessibility Guidelines) zbiór dokumentów zawierający zalecenia dotyczące tworzenia dostępnych serwisów internetowych
 WEiS – Wydział Edukacji i Sportu
 WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
 WIM – Wydział Inwestycji Miasta
 WiMBP – Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy
 Woj. Kuj.-Pom. – Województwo Kujawsko-Pomorskie
 WOPR – Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
 WPF – wieloletnia prognoza finansowa
 WSG – Wyższa Szkoła Gospodarki
 WSM – Wielospecjalistyczny Szpital Miejski

WZR – Wydział Zintegrowanego Rozwoju
WZW – wirusowe zapalenie wątroby
ZDMiKP – Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZIT BTOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego
ZPP – zespół pałacowo-parkowy
ZS – Zespół Szkół
ZSO – Zespół Szkół Ogólnokształcących
ZZE – Zespół ds. Zarządzania Energią
ZZM – Zespół Żłobków Miejskich